Οἰκογένεια

1

ΟΛΟΙ ΑΥΤΟΙ ΑΠΕΤΕΛΕΣΑΝ ΓΙΑ ΣΑΣ ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Σπ. Μελᾶς

᾿Αλ. Σακελλάριος

Χρ. Γιαννακόπουλος

Γ. Βακαλό

Β. Τσιμπιδάρος

᾿Ασμοδαῖος

Π. Παυλίδης

ΤΟ φύλλο αὐτὸ τῆς «Ο ἰ κ ο γ ε ν ε ί α ς», ποὺ κρατᾶτε, εἶναι ὁ πρῶτος καρπὸς ἑνὸς ἐπίμονου καὶ μεθοδικοῦ προεκδοτικοῦ μόχθου, ποὺ βάστηξε ὀκτὼ ὁλόκληρους μῆνες. Θελήσαμε νὰ δώσουμε ἕνα καλὸ καὶ προπαντὸς ζωντανὸ ἑλληνικὸ περιοδικὸ ποικίλης ὕλης. Κάτι, ὅσο μπορούσαμε πιὸ ἄρτιο, στὴν ἐκλογὴ τῶν περιεχομένων του, στὴ σύνταξι ὅσο καὶ στὴν ἐμφάνισί του. Γιὰ νὰ πραγματοποιήσουμε τὸ σκοπό μας, ζητήσαμε — καὶ ἐπιτύχαμε — τὴ συμπαράστασι δοκιμασμένων δημοσιογράφων, διαλεχτῶν λογοτεχνῶν, ζωγράφων καὶ σκιτσογράφων. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀδικηθῆ ἡ ἐργασία τους ἀπὸ τὴν τεχνικὴ παρουσίασί της, δὲν ἐδιστάσαμε ν᾿ ἀναθέσουμε τὴν ἐκτύπωσι τῆς «Ο ἰ κ ο γ ε ν ε ί α ς» σ᾿ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα συγκροτήματα βαθυτυπίας τοῦ ἐξωτερικοῦ, στὸν περίφημο ἐκδοτικὸ οἶκο «Ἀλ Χιλὰλ» τοῦ Καΐρου. ᾿Ελπίζουμε, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ βλέπετε σήμερα δικαιώνει τὴν προσπάθειά μας, ὅπως ἐπίσης καὶ τὶς προσδοκίες τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ.

ΤΟ ἑλληνικὸ μυθιστόρημά μας (σελὶς 14) ἐγράφη ἀπὸ τὸ Σπῦρο Μελᾶ, τὸν πρύτανι τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἀθηναϊκῆς δημοσιογραφίας, καὶ φέρει τὸν ἐξωτικὸ τίτλο Ο ὐ ά ν τ ι Φ α ρ ά ν. «Οὐάντι, στὴν ἀραβικὴ — μᾶς ἐξηγεῖ ὁ ἴδιος σὲ σημείωμά του — σημαίνει χαράδρα. Καὶ εἶναι τὸ Οὐάντι Φαρὰν μιὰ χαράδρα στὰ γρανιτένια βουνὰ τῆς Πετραίας ᾿Αραβίας, ἡ τελευταία στὴν ἀτελείωτη σειρὰ χαραδρῶν, ποὺ φέρνουν ἀπὸ τὶς ὄχθες τῆς ᾿Ερυθρᾶς Θαλάσσης στὸ μοναστῆρι τοῦ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ. Αὐτὲς οἱ διαδοχικὲς καὶ ἀτελείωτες χαράδρες ἔχουν ἕνα χαρακτηριστικό: ὅτι, μόλις μπῆς καὶ προχωρήσης μέσα σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτές, δὲ βλέπεις οὔτε ἀπὸ ποῦ μπῆκες, οὔτε ἀπὸ ποῦ θὰ βγῆς, καὶ κυριεύεσαι ἀπὸ ἕνα αἴσθημα παράξενο, σὰν νὰ πιάστηκες σὲ παγίδα, σὰν νὰ εἶσαι αἰχμάλωτος τῆς μοίρας... Τὸ Οὐάντι Φαρὰν πῆρε τ᾿ ὄνομά του ἀπὸ ἕνα Γάλλο στρατηγό, ποὺ σκοτώθηκε ἐκεῖ. Τὸ λίγο νεράκι ποὺ ἀναβρύζει σ᾿ αὐτὸ τὸ μέρος, τρέφει μερικὲς χουρμαδιές, ποὺ σχηματίζουν μικρὴ ὄασι, ὅπου οἱ καλόγεροι τοῦ Σινᾶ ἔχουν φυτέψει λίγα ἑσπεριδοειδῆ καὶ ἕνα λαχανόκηπο. Γιατὶ ἡ ὄασις τοῦ Φαρὰν εἶναι μετόχι τοῦ μοναστηριοῦ τοῦ Σινᾶ... Πηγαίνοντας πρὸς τὸ μοναστῆρι, μὲ δύο κυρίες καὶ ἕναν ὁδηγὸ μπεντουΐνο, χάσαμε τὸ δρόμο, νυχτώσαμε καὶ ἐμείναμε γιὰ ὕπνο στὴν ὄασι τοῦ Φαράν. ᾿Εκεῖ, τὴ νύχτα, συνέλαβα τὸ θέμα τοῦ μυθιστορήματος, ποὺ δίνω σήμερα στὴν «Ο ἰ κ ο γ έ ν ε ι α». Τὸ πρῶτο του μέρος διαδραματίζεται στὴν ῾Ελλάδα, σ᾿ ἕνα μεγάλο ἀγρόκτημα. Τὸ δεύτερο ξετυλίγεται στὴν ὄασι τοῦ Φαράν, μέσα στὴν ἐπιβλητικὴ ἐρημιὰ τῆς Πετραίας ᾿Αραβίας. Μιὰ κεντρικὴ ἰδέα διαποτίζει τὸ ἔργο: Ὅτι κανένας δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ξεφύγη τὴ μοῖρα του».

ΤΟ θέμα Νεράϊδες στὴ Μάνη, ποὺ παρουσιάζει μὲ τὴ μορφὴ τοῦ ἀφηγήματος στὴ σελίδα 6 ὁ ἐκλεκτὸς συνεργάτης μας Γ. Φτέρης, ἀποτελεῖ λογοτεχνικὴ μεταφορὰ στοιχείων ποὺ βρίσκονται ἀνάμεσα στὸ θρῦλο καὶ τὴν ἱστορία μιᾶς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς. ῾Ο θρῦλος, ὅτι οἱ Μαυρομιχάληδες εἶναι παιδιὰ τῆς νεράϊδας, ὅτι, δηλαδή, ἡ ράτσα τους βγαίνει ἀπὸ τὴ διασταύρωσι ἑνὸς δυνατοῦ πρωτόγονου Μανιάτη μὲ μιὰ πανέμορφη πριγκηπέσσα τῆς Φραγκιᾶς, ὑπάρχει ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια, πρὶν ἀπὸ τὴν ᾿Επανάστασι τοῦ 1821, καὶ μεταδίδεται ἀπὸ γενηὰ σὲ γενηά. Ὅπως ὑπῆρχε στὸ Λιμένι τῆς Μάνης καὶ ἡ γέρικη χουρμαδιά, ποὺ ἀναφέρεται τόσο ποιητικὰ στὸ ἀφήγημα τοῦ Φτέρη καὶ ποὺ γκρεμίστηκε ἀπὸ θύελλα, τὸν καιρὸ τῆς Κατοχῆς.

> **ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ**
>
> **Ἔγκλημα στὸ Κολωνάκι**
>
> Τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα
>
> Μιὰ ἱστορία γεμάτη δράσι, αἴσθημα, ἀγωνία, μυστήριο, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία περνᾶ ὁλόκληρη ἡ σύγχρονη ζωὴ τῆς ᾿Αθήνας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΜΕ, μὲ μορφὴ ἐντελῶς ἄγνωστη ἅμα στὴν ῾Ελλάδα, καὶ δυὸ εἰκονογραφημένα ἀναγνώσματα: τὸν Πύργο τῆς Κολάσεως (σελὶς 48) καὶ τὸ Γυιὸ τῆς ᾿Αστραπῆς (σελὶς 71). Οἱ θαυμάσιες εἰκόνες τους ὀφείλονται στὸ σπάνιο ταλέντο τοῦ ἐξαιρετικοῦ ζωγράφου Εὐαγγέλου Σπυρίδωνος. ῾Ο Πύργος τῆς Κολάσεως δὲν εἶναι φανταστικὸ μυθιστόρημα, ἀλλὰ πραγματικὴ ἱστορία — μιὰ ἱστορία ποὺ ἔχει ὡς βάσι της τὰ στενογραφημένα πρακτικὰ μιᾶς δίκης ποὺ συνεκλόνισε τὴν κοινὴ γνώμη τοῦ κόσμου ὁλόκληρου, στὰ 1894. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀνατριχιαστικὰ ἐκπληκτικὴ ἐγκληματικὴ σταδιοδρομία τοῦ γιατροῦ Χέρμαν Μάτζετ — ἢ δόκτορος Χόλμς — ἀπὸ τὸ Τζίλμαντον τοῦ Νιοῦ Χαμσάϊερ τῆς ᾿Αμερικῆς, ποὺ ἡ δρᾶσις του, στὰ 1893, (ἐσκότωσε περισσότερες ἀπὸ διακόσιες γυναῖκες!!) ἀποτελεῖ τὴν κορυφὴ τῆς ἐγκληματικῆς πυραμίδος ὅλων τῶν ἐποχῶν. Τὸ ἄλλο εἰκονογραφημένο ἀνάγνωσμά μας, ἀναφέρεται στὴ ζωὴ τοῦ Μεγάλου ᾿Αλεξάνδρου, ποὺ θὰ τὸν ἀκολουθήσετε σ᾿ ὅλη τὴ θριαμβευτική του διαδρομή.

ΔΥΣΚΟΛΑ, ἐξ ἄλλου, θὰ μπορέση νὰ βρῆ κανεὶς στὴ σύγχρονη παγκόσμια φιλολογία μυθιστόρημα τόσο συναρπαστικὸ σὲ πλοκή, τόσο συγκλονιστικὸ σὲ αἰσθήματα καὶ τόσο ποικίλο σὲ περιπέτειες, ὅσο τὸ Π α ν τ ρ ε ύ τ η κ α ἕ ν α ν ε κ ρ ὸ τοῦ ᾿Αμερικανοῦ Οὐΐλλιαμ Ἄϊρις (σελὶς 29). ῾Η θελκτικὴ ἡρωΐδα τοῦ μυθιστορήματος αὐτοῦ, ποὺ πληρώνει μὲ τὸ σταυρὸ μιᾶς ἀληθινὰ ἐφιαλτικῆς ζωῆς τὸ ἁγνὸ αἴσθημά της πρὸς ἕναν ἀνάξιο ἄνθρωπο, ὑψώνεται σὰν αἰώνιο σύμβολο τῆς σκληρῆς πάλης ποὺ διεξάγουν μὲ τὶς σκοτεινὲς κοινωνικὲς συνθῆκες ὅλες οἱ ὡραῖες ψυχές.

ΣΤΙΣ ἀναγνώστριές μας ἐπιφυλάξαμε μιὰ εὐχάριστη ἔκπληξι. ῾Ο ᾿Ιωάννης Ντεσσές, ὁ παγκοσμίως γνωστὸς Ἕλλην δημιουργὸς τῆς σύγχρονης παρισινῆς μόδας, καὶ ἡ Κατίνα Παπαστεφάνου, ἡ κορυφαία ᾿Αθηναία συνάδελφός του, θὰ κρατοῦν, κάθε ἑβδομάδα, ἐνήμερη τὴν «Ο ἰ κ ο γ έ ν ε ι α» ἐπάνω σὲ κάθε νέα ἐξέλιξι τῆς μόδας, μὲ ἄρθρα τους καὶ φωτογραφίες, εἰδικῶς παρμένες γιὰ τὸ περιοδικό μας.

ΤΗΝ καλλιτεχνικὴ διεύθυνσι τῆς «Ο ἰ κ ο γ ε ν ε ί α ς» ἔχει ὁ ζωγράφος Νῖκος Καστανάκης, μὲ στενοὺς συνεργάτες του τοὺς Κώστα Παπαδόπουλο, Μ. Μποσταντζόγλου καὶ Κ. Κελπέκη. Τὸ ἐξώφυλλό μας εἶναι ἔργο τοῦ ζωγράφου Γιώργου Βακαλό, στὸν ὁποῖο χρωστᾶμε καὶ τὴν εἰκονογράφησι καὶ διακόσμησι πολλῶν ἀπὸ τὶς ὡραιότερες ἐσωτερικές μας σελίδες. ῾Ο φωτογραφικὸς πλοῦτος τοῦ φύλλου μας ἐξασφαλίστηκε χάρις στὴν πρόθυμη συνεργασία τοῦ Κώστα Μεγαλοοικονόμου, τοῦ Σπύρου Μελετζῆ καὶ τοῦ Βάσου Μίγκου. Τέλος, ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπεξεργασία τῶν ἐγχρώμων φωτογραφιῶν ἔγινε ἀπὸ τὸν ἐπιστήμονα φωτογράφο Χαράλαμπο Σαλμάνη.

Γ. Φτέρης

Γ. ᾿Ασημακόπουλος

Ε. Σπυρίδωνος

Στ. Πολενάκης

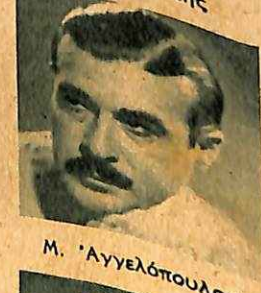
Μ. ᾿Αγγελόπουλος

Π. Κατσέλης

Φ. Δημητριάδης

Οἰκογένεια
ΕΚΔΟΤΗΣ: Γ. Π. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ● ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Μ. ΣΑΦΑΡΙΚΑΣ. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Ν. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗΣ ● ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ε. ΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ● ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΘΗΝΑΙ, ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 16, ΤΗΛ. 35.221. ΚΑΪΡΟΝ 16, RUE MOHAMED EZZ EL ARAB TEL. 20610 ● ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 260.000. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ $ 8 Ἢ £ 3. ● ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΚΔΟΤΟΥ: ΟΔΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 39. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: ΟΔΟΣ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ 68 (Ν. ΣΜΥΡΝΗ).

Οἰκογένεια
᾿Αθῆναι 22 ᾿Ιουλίου 1953

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τζόγια
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 39046
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Στὴν κοσμικὴ πλὰζ τῆς ᾿Οστάνδης, τὸ 1910, γενειοφόροι δεινοὶ κολυμβηταὶ ἀποθαυμάζουν τὰ τολμηρὰ(!) μαγιὸ τῆς ἐποχῆς.

῾Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ

ΤΟ μαγιὸ εἶναι τὸ νεώτερο χρονολογικὰ ἔνδυμα τῆς γυναίκας. ῾Η ἀνάγκη του δημιουργήθηκε πρόσφατα, πρὶν 70 μόλις χρόνια, μὲ τὰ πρῶτα μικτὰ λουτρά, τὰ μπαὶν-μίξτ, στὶς εὐρωπαϊκὲς πλάζ. Στὴν ἀρχαιότητα, ἡ γυναίκα ἐβύθιζε ὁλόγυμνο τὸ σῶμα της στὴ θάλασσα, στὰ ποτάμια καὶ τὶς λίμνες. Δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ περιβληθῆ παρὰ μόνο τὶς χρυσὲς ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου ἤ, ἀκόμα καλύτερα, τὴ ρωμαντικὴ θωπεία τοῦ σεληνόφωτος. ᾿Απ᾿ αὐτὴν τὴν παναρχαία συνήθεια, γεννήθηκε, ἀσφαλῶς, ὁ θρῦλος τῶν Νυμφῶν, ποὺ λούζονταν στὰ ὁλοκάθαρα κι᾿ ὁλόδροσα νερὰ τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τῆς Πίνδου, καὶ τῆς ᾿Αφροδίτης, ποὺ ἀναδύθηκε ἀπὸ τὰ κύματα μὲ τὴ θριαμβευτική της γυμνότητα. ᾿Επηκολούθησαν, ὅμως, αἰῶνες πολλοὶ μὲ ἐντελῶς διαφορετικὲς ἀντιλήψεις γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. ῾Η ὀμορφιὰ τῆς σάρκας στιγματίστηκε σὰν κάτι τὸ μισητὸ καὶ ἡ ἐπίδειξίς της ἔγινε θανάσιμο ἁμάρτημα. Οἱ ἐποχές, ὅμως, ἀλλάζουν καί, μαζί τους, μεταβάλλονται καὶ οἱ ἰδέες. Σὲ γαλλικὰ κείμενα τοῦ 17ου αἰῶνος, διαβάζουμε γιὰ ἐκδρομὲς τῶν εὐγενῶν, τῆς Αὐλῆς τῶν Λουδοβίκων, στὴν ἀκροθαλασσιὰ καὶ τὶς ὄχθες τῶν ποταμῶν. Συχνά, οἱ ὡραῖες μαρκησίες καὶ κόμισσες — μᾶς πληροφοροῦν οἱ χρονικογράφοι — δὲν μποροῦσαν ν᾿ ἀντισταθοῦν στὴ θέα τοῦ δροσεροῦ κύματος. Καὶ ἔμπαιναν στὸ νερὸ ντυμένες, ὅπως ἦσαν, μὲ τὶς τουαλέττες καὶ τὶς περροῦκες των!... Τὸ μπάνιο στὴ θάλασσα ἄρχισε νὰ γίνεται καθιερωμένη θερινὴ ἀπόλαυσις, ἀλλὰ καὶ δημόσιο θέαμα, κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ περασμένου αἰῶνος. Βρισκόμαστε, ὅμως, ἀκόμη τότε σὲ ἐποχὴ ἀκράτου ἀντιγυμνισμοῦ. Τὸ κῦμα παφλάζει μελαγχολικὰ ἐπάνω σὲ κατάκλειστες καμιζόλες. Δρακόντειες προφυλάξεις λαμβάνονται, προκειμένου νὰ γδυθοῦν οἱ κυρίες. ᾿Αλλὰ τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς σεμνοτυφίας εἶναι τὰ βαρέλια, ποὺ στήνουν μέσα στὴ θάλασσα. Μέσα σ᾿ αὐτὰ οἱ πιὸ ντροπαλὲς παίρνουν τὸ μπάνιο τους... Τὰ πρῶτα μπαὶν-μίξτ, γύρω στὰ 1890, στὶς μεγάλες πλὰζ τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου, ἀποτελοῦν γεγονὸς κοσμοϊστορικό. ῾Η ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός. Ποιός, ὅμως, θὰ τὸ ἔλεγε, ὅτι ἐκεῖνες οἱ καμιζόλες, ἀπὸ χοντρὸ ὕφασμα, μὲ τοὺς γιακάδες, τὶς φουσκωτὲς βράκες καὶ τὶς χοντρὲς κάλτσες, θὰ ἦσαν ὁ πρόδρομος τοῦ μπικίνι! Αὐτὴ ἡ ἐξέλιξις, ὡστόσο, ἔγινε μὲ βῆμα σημειωτόν. Πόντο μὲ πόντο προελαύνει τὸ γυμνό. Σιγὰ-σιγὰ ἀναφαίνονται οἱ πρῶτοι ἀστράγαλοι, ἔπειτα οἱ γάμπες. Τὰ μπράτσα ἐλευθερώνονται. Μὲ τὴν ἐμφάνισι τῶν πλεκτῶν μαγιό, ἡ ἐξέλιξις γίνεται ραγδαιότερη. ᾿Ενῶ τὸ ντεκολτὲ ὅλο καὶ διευρύνεται καὶ κατεβαίνει, τὸ κάτω τμῆμα τοῦ ἐνδύματος παίρνει τὸν ἀνήφορο. ᾿Απὸ ἐδῶ κι᾿ ἐμπρός, δὲν ἦταν δύσκολο νὰ προβλέψουμε τὴ συνέχεια. Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, τὸ μονοκόμματο μαγιὸ ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὸ ντὲ-πιές, ποὺ ἄφηνε ἐλεύθερη καὶ τὴ μέση. Ἕνα μονάχα βῆμα μᾶς χώριζε πιὸ ἀπὸ τὸ μπικίνι... Νὰ ἔχη φτάσει, ἄραγε, τὸ γυναικεῖο μαγιὸ στὰ τελευταῖα ὅρια τῆς ὑποχωρήσεως; Ἢ μήπως διανύει τὴν ὕστατη φάσι τῆς σταδιοδρομίας του, πρὶν ἀπὸ τὴν πλήρη κατάργησί του; Ἂν κατεβῆτε, τὶς μέρες αὐτές, στὶς ἀκρογιαλιές, θὰ νοιώσετε καὶ σεῖς τὴν ἴδια ἀπορία...

— ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

> **῾Η ἐξέλιξις τοῦ μαγιὸ**
>
> Ἢ ΠΩΣ ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΣΗΜΑΣΙΑ
>
> 1900: Μαγιὸ εἶναι τὸ ἔνδυμα τῶν λουομένων γυναικῶν, τὸ καλύπτον ὁλόκληρο τὸ σῶμα των.
> 1914: Μαγιὸ εἶναι τὸ ἔνδυμα τῶν λουομένων γυναικῶν, τὸ καλύπτον τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ σώματός των.
> 1930: Μαγιὸ εἶναι τὸ ἔνδυμα τῶν λουομένων γυναικῶν, τὸ καλύπτον μέρος τοῦ σώματός των.
> 1940: Μαγιὸ εἶναι τὸ ἔνδυμα τῶν λουομένων γυναικῶν, τὸ καλύπτον μέρη τοῦ σώματός των.
> 1953: Μαγιὸ εἶναι τὸ ἔνδυμα τῶν λουομένων γυναικῶν, τὸ ἀποκαλύπτον τὸ σῶμα των.

1895 Ἂν πράγματι οἱ γυναῖκες πηγαίνουν στὴν πλὰζ γιὰ νὰ δροσιστοῦν, σίγουρα τὰ μαγιὸ τοῦ 1895 δὲν ἀφήνουν περιθώρια γιὰ μιὰ τέτοια ἐλπίδα.

1905 Οἱ γυναῖκες παίρνουν τὰ μπάνιό τους σχεδὸν ντυμένες, μόνο ποὺ κάτω ἀπὸ τὸ εἰδικὸ φουστάνι φοροῦν ἐπὶ πλέον καὶ ἕνα ἀσσορτὶ σουρωτὸ παντελόνι.

1914 Λανσάρονται τὰ ἐφαρμοστὰ μαγιὸ χωρὶς φοῦστες. Ὅπως βλέπετε, καὶ ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς γαρνιτούρας, ὁ αἰὼν τῆς ἐπιδείξεως τοῦ γυμνοῦ ἀρχίζει.

ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΣΟΝ ΑΙΩΝΑ, ΟΙ ΣΕΜΝΕΣ ΚΑΜΙΖΟΛΕΣ ΕΓΙΝΑΝ ΜΑΓΙΩ ΜΠΙΚΙΝΙ

1918 Γιὰ τὴ θερινὴ σαιζὸν τὸ μοντέλο αὐτὸ ἐπιδεικνύει τὴν τελευταία μόδα σὲ μαγιό, μαντὼ - ντε - πλὰζ καὶ χαριτωμένες πολύχρωμες σκοῦφιες.

1921 Στὸ Ἴστμπουρν. Τρεῖς νεαρὲς Ἀγγλίδες ἀνοίγονται γιὰ τὴν ἡλιοθεραπεία μὲ τὸ κόττερό τους. Ἐπὶ τέλους, τὸ σῶμα εἶναι ἐλεύθερο, ἀναπνέει!

1925 Ἀντίθετα, στὶς Κάννες, δὲν ἦταν φαίνεται τῆς μόδας τὸ μπρούντζινο χρῶμα. Ἀλλὰ τί μπορεῖ πιὰ νὰ προφυλάξη μιὰ ὀμπρελίτσα ἀπὸ τὸν ἥλιο;

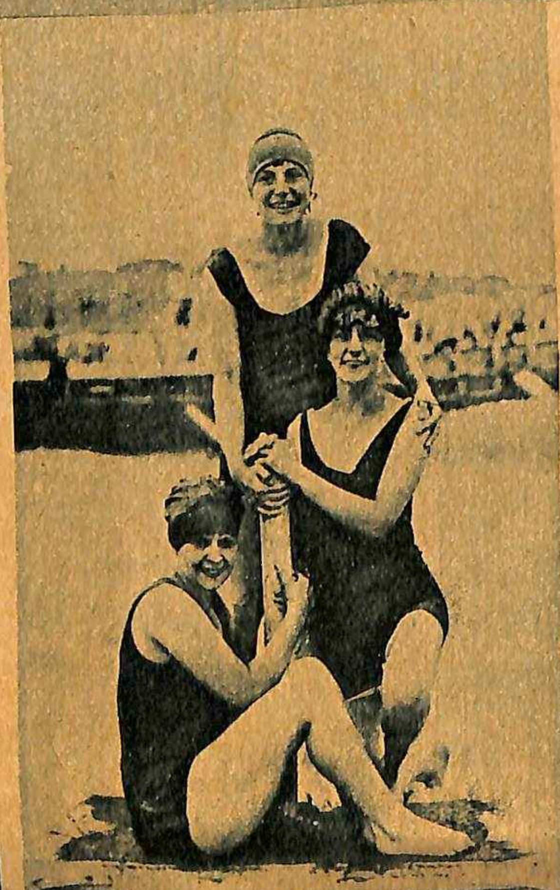

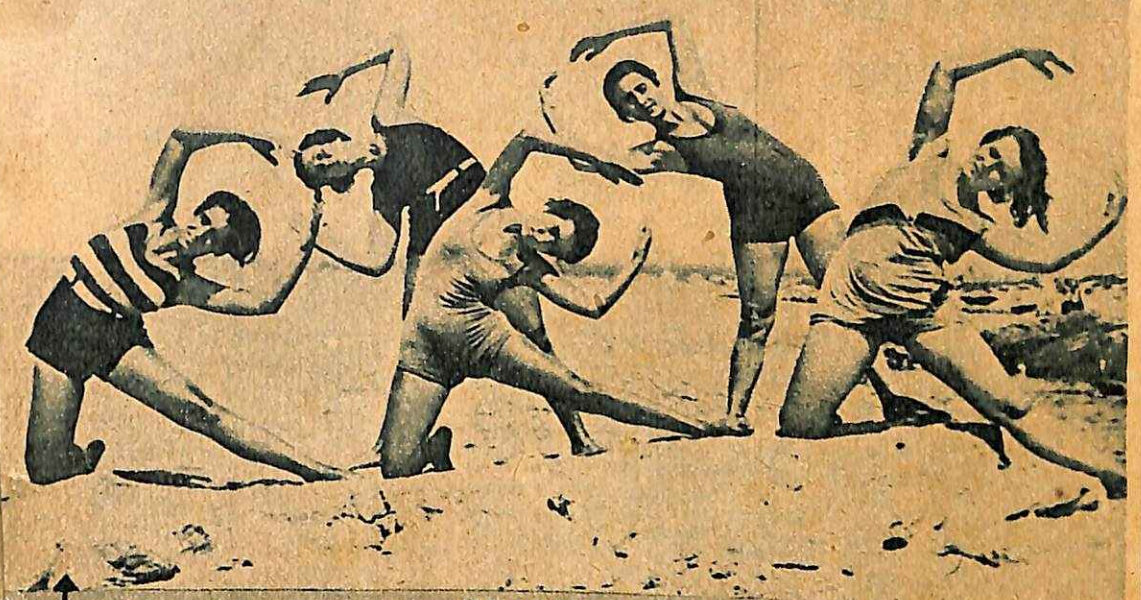

1930 Ἡ Γλυφάδα εἶναι ἤδη ἡ πιὸ κοσμικὴ ἑλληνικὴ πλάζ. Ἀτθίδες, λουσμένες ἀπὸ τὸ φῶς, γυμνάζονται ἐκεῖ ποὺ σπάει μαλακὸ τὸ κῦμα . .

1945 Τὸ μαγιὸ ντὲ - πιὲς ἔχει πιὰ ὁριστικὰ ἐπιβληθῆ. Τὰ εὐλύγιστα νεανικὰ κορμιὰ ἐλεύθερα τώρα χαίρονται τὴ θάλασσα, τὸν ἥλιο καὶ τὸν ἀέρα τοῦ καλοκαιριοῦ.

Τί μπορεῖ, ὅμως, νὰ διαδεχθῆ αὐτὴν τὴν μόδα, ποὺ ἐλάχιστα καλύπτει; Ἴσως τὸ κῦμα θὰ εἶναι τὸ τελευταῖο ἔνδυμα τῶν γυναικῶν στὸ μπάνιο ἔπειτα ἀπὸ τὸ μπικίνι τοῦ **1953**

Νεράϊδες στή Μάνη

Τὰ χρόνια τὰ παληά, πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴν 'Επανάστασι, μιὰ γυναῖκα σὰν ἄγγελος καὶ σὰν τριαντάφυλλο, ἔφερε τὴν ὀμορφιὰ στὴν τραχειά, στὴν ἡρωϊκὴ Μάνη, τὴν ἀπάτητη ἀπὸ Τούρκους. 'Ακοῦστε τὴν ἱστορία της:

Ο ΓΙΩΡΓΗΣ ὁ Μαυρομιχάλης, μπαίνοντας ἀπὸ τὸ τυροκομεῖο στὸ σπίτι, ἅρπαξε ἕνα σκαμνὶ κι' ἔκατσε κοντὰ στὸ σοφρά, ποὺ τοὖχε στρωμένον ἡ μάνα του.

— Ν' ἀνάψω τὸ φῶς; τὸν ρώτησε κείνη. Σκοτίδιασε!

Δὲν τῆς ἀποκρίθη. 'Αλλὰ ἡ μάνα ἤξερε τὰ χούγια τοῦ γιοῦ της. Ἄμα δὲν τῆς ἀποκρινόταν τῆς ἔδινε τὴ συγκατάθεση. Ἔτσι κι' ὁ πατέρας του, ἔτσι κι' ὁ πάππος του, δὲν τὄχαν εὔκολο τὸ «ναί», σὰ νὰ ντρεπόντανε, ἀπὸ περηφάνεια.

Ἄγγιξε μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μαύρου τσεμπεριοῦ τὸ βλέφαρό της, ὅπως ἔκανε πάντα, σὰ νὰ δάκρυζε, κάθε φορὰ ποὺ θυμότανε τοὺς πεθαμένους, τοὺς ἀραχνιασμένους ἀνθρώπους. Ἔπειτα πέρασε στὴ φωτογωνιά, ἄναψε τὸ λυχνάρι, τὸ γέμισε λάδι μὲ τὸ ρογὶ καὶ τοῦ τὄφερε. Ἡ μικρὴ χρυσὴ φλόγα του φώτισε τὴν πεντάλφα τοῦ λυχνοστάτη, τὸ ἀμπάρι ποὺ ἦταν γεμάτο λούπινα καὶ καρπό, τὴν κόρδα μὲ τὰ κρεμμύδια καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Μαυρομιχάλη μὲ τὶς ἄγριες μουστάκες, ποὺ τὶς ἔδενε πίσω ἀπὸ τὰ ριζαφτιά του.

Ἡ μάνα ἔβαλε τὸ ψωμί, τὸ φαΐ, τὸ σκαμνὶ τὸ δικό της. Κι' ἀρχίσανε νὰ τρῶνε. Ἔξαφνα, ὁ Μαυρομιχάλης χτύπησε τὴ γροθιά του πάνω στὸ σοφρά:

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, εἶπε μὲ θυμό, ποιὸς βρῆκε τὸ κουράγιο νὰ μπῆ στὸ τυροκομεῖο τὸ δικό μου! Γιὰ νὰ κλέψει τυρί. Καὶ δὲν εἶναι γιὰ τὸ τυρί. Τυρὶ ἔχομε, ἀπ' ὅλα ἔχομε. Δὲν τὸ σηκώνω, ὅμως, νὰ μὲ κλέβουν.

Γύρισε στὴ μάνα του καὶ τὴ ρώτησε:

— Ποιὸς νᾶναι;

— Σάμπως ξέρω κι' ἐγώ!

— 'Απὸ πότε κλέβουνε;

— Πᾶνε δυὸ μέρες. Καὶ καρτέραγα νὰ γυρίσης ἀπὸ τὸ βουνὸ μὲ τὸ κοπάδι, γιὰ νὰ σοῦ τὸ πῶ.

Ὁ ἄντρας ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα:

— 'Εδῶ μέσα μπαίνει ἄνθρωπος ξένος — φώναξε ἀπότομα, φοβεριστά. 'Αλλὰ ποῦ θὰ μοῦ πάη! Θὰ τὸν πιάσω κι' ἂς εἶναι καὶ βρυκόλακας...

Οἱ δαχτυλάρες τοῦ Γιώργη τοῦ Μαυρομιχάλη παίξανε σὰ νάδραξαν, σὰ νάσφιξαν ἀνθρώπινο σβέρκο. Ἔπειτα, ἡσύχασε λίγο. Μάνα καὶ γιὸς ξανάρχισαν νὰ τρῶνε, νὰ μιλᾶνε τρώγοντας. Εἴπανε γιὰ ἕνα βασιλικὸ καράβι — ἐγγλέζικο θάταν — ποὺ εἶχε περάσει ἀνοιχτὰ ἀπὸ τὸν Κάβο Γκρόσσο. Οἱ Μεσομανιάτες δὲ χορταίνανε νὰ τὸ βλέπουν, ὥσπου σκαπέτισε, χάθηκε πέρα, στὸ πέλαγος. Στὸ Μέζαπο μάλιστα κουβεντιάστηκε καὶ τὸ ρεσάλτο. Εἴπανε νὰ τοῦ ριχτοῦνε ξαφνικὰ τοῦ ξένου καραβιοῦ καὶ νὰ τὸ κουρσέψουνε. 'Αλλὰ μετανοιώσανε τὴν τελευταία στιγμή.

— Δὲ θάχανε μπατσέρα γιὰ κοῦρσο! εἶπε χαμογελῶντας ἡ μάνα, ποὺ τἄξερε αὐτὰ ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια, ἀπὸ τὰ νιάτα της.

Καὶ θυμήθηκε τὰ τραγούδια τοῦ φόβου, ὅπως τὸν ἔνοιωθαν τότε οἱ καπεταναῖοι τῶν ξένων καραβιῶν, κάθε φορὰ ποὺ ζυγώνανε τὰ βράχια τῆς Μάνης:

> 'Απὸ τὸν Κάβο Ματαπᾶ
> σαράντα μίλια ἀλαργινὰ
> κι' ἀπὸ τὸν Κάβο Γκρόσσο
> σαράντα κι' ἄλλο τόσο.

Εἴπανε, ὕστερα, γιὰ τὸν 'Αναστάση καὶ γιὰ τὸ γιό του, ποὺ ὁ πρῶτος εἶχε χτυπηθῆ βαρειὰ στὸ κεφάλι κι' ὁ δεύτερος ξέσκουρα στὸ βυζί. Τὰ μαντάτα τἄχε φέρει ὁ Καλάποθος, ὁ Τριχούτελος, ἀπὸ τὴ Μελτίνη, ὅπου κατεβήκανε οἱ Μπαρδουνιῶτες, οἱ Τουρκαρβανίτες, γιὰ νὰ πατήσουν τὴ Στροτζά. Νὰ κάψουν τὰ μπαρούτια της.

Ἡ Μαυρομιχάλαινα σταυροκοπήθηκε, γυρίζοντας τὸ μελαψό της πρόσωπο κατὰ τὴν 'Ανατολή. Μάνα καὶ γιὸς σωπάσανε γιὰ λίγο.

— Ἂς εἶναι καλὰ ἡ Μάνη! εἶπε ὁ γιός, χτυπῶντας τὸ σοφρὰ μὲ τὴ χερούκλα του. Ἂς εἶναι καλὰ οἱ πέτρες, τὰ κοτρώνια τῆς Μάνης. Καὶ τὰ στριγγλολάγκαδα. 'Ακοῦς, γρηά; Αὐτὰ νᾶναι καλά. Καὶ νὰ βρίσκουμε μπαρουτόβολο γιὰ τὶς μπάλλες. Καὶ λίγη ξεροκαυκάλα γιὰ φαΐ. Τίποτ' ἄλλο δὲ θέλομε. Κι' ἀπὸ τὸν Πενταδαχτυλιὰ κι' ἐδῶθε ὁ Τοῦρκος δὲ θὰ ρίξη ρίζα ποτέ, ὅπως δὲν ἔρριξε ὡς τώρα. Σοῦ τὸ δίνω γραφτό!

Ἡ μάνα μαζεύτηκε, μίκρηνε, ἀκούγοντάς τον.

Ὁ Μαυρομιχάλης ἀνασηκώθηκε μονομιᾶς καὶ καθὼς ἦτανε ψηλός, τὸ κεφάλι του σὰ ν' ἀκούμπησε τὴν κορφὴ τῆς κάμαρας.

— Αὔριο — εἶπε, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν πόρτα — θὰ μείνω ἐγὼ στὸ σπίτι καὶ θὰ πᾶς ἐσὺ μὲ τὸ κοπάδι στὸ βουνό. Τὸν κλέφτη ποὺ μοῦ παίρνει τὸ τυρί, πρέπει νὰ τὸν πιάσω.

— Ὅπως θέλεις, γιέ μου, ψιθύρισε ἡ μάνα του. 'Εσὺ εἶσ' ὁ κάπος.

Ἦταν καλοκαίρι κι' ὁ γιὸς ἐπῆγε καὶ ξάπλωσε στὸ λιακό, ἐκεῖ ποὺ ξηραίνανε τὰ σῦκα. Ὅλα φουρφουλίζανε γύρω - γύρω, ὅπως κάνουν τὰ δέντρα τὴ νύχτα, ὅπως κάνουν τὰ νερά. Ὁ ἀέρας φυσοῦσε δροσερός, ὁ θαλασσινὸς ἀπὸ τὸ Μοθωκόρωνα, ὁ στεριανὸς ἀπὸ τὴ μεριὰ τοῦ λαγκαδιοῦ, ἀνάμεσα στὸ Κάστρο τῆς Κελεφᾶς καὶ τὸ Βοίτυλο, κεῖ ποὺ κοιμᾶται ὁ Κάκαβος μὲ τὰ φλουριὰ γεμᾶτος. Τὸ φεγγάρι ἔλαμπε ἀπάνου ἀπὸ τὴν Τσίμοβα, στὸ Κουσκούνι, φωτίζοντας ὅλο τὸ μεγάλο διάσελο, ἀπὸ τὸ Σαγγιὰ ὡς τὴ Μέσα Μάνη, ὡς ἐκεῖ ποὺ ἡ στερνὴ πέτρινη καταβολάδα τοῦ Ταΰγετου, πέφτει στ' ἁρμυρὸ νερό, περνόντας ἀνάμεσα Μαρινάρι καὶ Πόρτο Κάγιο.

'Αλλὰ τὸ χέρι του πάγωσε μονομιᾶς, γιατὶ ἐκεῖνο ποὺ πρόβαλε σὲ λίγο δὲν ἦταν ἄνθρωπος.

ΤΟΥ Γ. ΦΤΕΡΗ Εἰκονογράφησις Μ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ

ΣΤΟ πεζούλι, τὰ μικρὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ γύρω σπίτια, τὰ λιγοστὰ καὶ σκόρπια, παρακαλοῦσαν, ὅπως γινότανε πάντα τὸ καλοκαίρι μὲ τὸ φεγγάρι, τὴ Μαυρομιχάλαινα:

— Γιὰ πές μας, κυρά, γιὰ τὴ χουρμαδιὰ καὶ γιὰ τὶς Νεράϊδες. Πῶς ἔγινε; Ποῦ ἦταν ἡ βάρκα;

— Νά, καρσὶ μας ἦτανε. 'Εκεῖ ποὺ πάει νὰ στρίψει ὁ δρόμος τοῦ Λιμενιοῦ, γιὰ ν' ἀγναντέψει τὸ Καραβοστάσι. Στὸ ψήλωμα, στὸ μοναστήρι, ἐζοῦσε ἕνας καλόγερας. Κι' ἀπὸ τὸ μοναστήρι κατέβαινε, πότε-πότε, τὴ νύχτα στὴ θάλασσα γιὰ νὰ ρίξει τὰ παραγάδια. Μιὰ τέτοια νύχτα ἦρθαν οἱ Νεράϊδες καὶ τὸν πῆραν.

— 'Απὸ ποῦ ἦρθαν, κυρά;

— 'Απὸ τὰ μέρη τῆς Μπαρμπαριᾶς. 'Αποκεῖ ἔρχονται στὸν τόπο μας οἱ Νεράϊδες.

— Κι' ἦταν πολλές;

— Τρεῖς. Ἡ μιὰ καλλίτερη ἀπὸ τὴν ἄλλη, λουσοχτενισμένες κι' οἱ τρεῖς, λιγνές, μὲ τὰ χρυσᾶ τους πασουμάκια καὶ μὲ τὶς μεγάλες ἄσπρες μπαμπακέλες τους ποὺ παίζανε μὲ τὸν ἀέρα. Ἡ καθεμιὰ βάσταγε ἕνα κόκκινο περιστέρι στὰ χέρια, δικέφαλο.

— Μὲ δυὸ κεφάλια, κυρά;

— Μὲ δυὸ κεφάλια.

— Καὶ κόκκινο;

— Κόκκινο, μπουγαζί, τοῦ τρισκατάρατου, τοῦ διαόλου.

— Καὶ τὸν καλόγερα τί τὸν κάμανε, κυρά; Τοῦ πήρανε τὴ φωνή του;

— Ὄχι. Δὲν τοῦ κάμανε κακό. Μιὰ εἶπε νὰ τὸν σηκώσουν ἀπὸ τὶς ἀμασκάλες καὶ νὰ τὸν πετάξουν στὸ γυαλό. 'Αλλὰ οἱ δυὸ ἄλλες τὸν ἐλυπήθηκαν. Ἔλυσαν τὸ παλαμάρι κι' ἐβγῆκαν στ' ἀνοιχτά. Τράβηξαν κάτω, γιὰ τὴν Καραβόπετρα κι' ἔπειτα ἄλλαξαν ρότα, πέρασαν ἔξω ἀπὸ τὸ Βενέτικο κι' ἔβαλαν πλώρη γιὰ τὸ κανάλι τῆς Μάλτας.

— Καὶ τί κάναν οἱ Νεράϊδες, κυρά;

— Ἡ μιά, ἡ πιὸ μεγάλη, ἔπαιζε τὸ λαβοῦτο της κι' οἱ ἄλλες δυό, οἱ πιὸ μικρές, χορεύανε καὶ τραγουδούσανε ὅλη τὴ νύχτα. Ὥσπου βγῆκε τ' ἄστρι ποὺ διώχνει τὰ στοιχειά, ὁ ἀηνερινός. Καὶ γυρίσανε πάλι στὸ Λιμένι, στὰ Μαυρομιχαλιάνικα. Ξαναδέσανε τὸ παλαμάρι στὰ βράχια καὶ σὲ λίγο χάθηκαν μὲ τὰ περιστέρια τους, γινήκανε καπνός.

— Κι' ὁ καλόγερας;

— Ἔτριψε ὁ δόλιος τὰ μάτια του καὶ νόμισε ποὺ τὰ εἶδε στ' ὄνειρο. 'Αλλὰ μέσα στὴ βάρκα βρῆκε πούπουλα καὶ κάτω ἀπὸ τὰ πούπουλα ἕνα παράξενο κουκούτσι. Τρόμαξε. Τὰ πούπουλα τὰ σκόρπισε στὴ θάλασσα καὶ τὸ κουκούτσι τὸ πέταξε στὴν ἀνηφοριά. Αὐτὸ τὸ κουκούτσι εἶναι ὁ ψηλὸς χουρμᾶς, ποὺ βλέπομε χρόνια καὶ χρόνια στὸν τόπο μας.

— Ὁ πάππος μου — λέει ἕνας μικρὸς — ἔχει ἀκουστά, πῶς βγήκανε κάποτε κουρσάροι στὰ βράχια μας. Κι' εἴχανε χουρμάδες μαζί τους. Κι' ἕνα ἀπὸ τὰ κουκούτσια π' ἀφήσανε στὸ κολατσιό τους φύτρωσε, ψήλωσε, ἔγινε ὁ χουρμᾶς τοῦ Λιμενιοῦ.

— Τὰ ξέρω, εἶπε ἡ Μαυρομιχάλαινα. Κουρσάροι ἤρθανε πολλὲς βολὲς στὸν τόπο μας ἀπὸ τὴν Μπαρμπαριά. 'Αλλὰ τὸ χουρμᾶ τὸν ἔφεραν οἱ Νεράϊδες...

Ο ΓΙΩΡΓΗΣ, ὁ Μαυρομιχάλης, δὲν πῆγε μὲ τὸ κοπάδι τὸ ἄλλο πρωΐ, ἔστειλε στὸ βουνὸ τὴ μάνα του. Κι' ἐκεῖνος ἔμεινε νὰ φυλᾶ καραούλι νὰ πιάσει τὸν κλέφτη τοῦ μαντριοῦ. Τίποτα δὲ φαινότανε καὶ καθὼς ἡ ὥρα προχωροῦσε, γλαρώθηκε στὴ θέσι του.

Ἄξαφνα, ἄκουσε ἀνάμεσα στὰ βράχια πατήματα. Μὲ τὸ δεξί του χέρι ἔπιασε τὴν πιστόλα, τὸ γαργάλι της, καὶ περίμενε νὰ ἰδεῖ.

'Αλλὰ τὸ χέρι του πάγωσε μονομιᾶς, γιατὶ ἐκεῖνο ποὺ πρόβαλε σὲ λίγο δὲν ἦταν ἄνθρωπος. Ἦταν Νεράϊδα. Ταμπουρώθηκε κάπου καὶ μὲ τὸ μάτι περίμενε νὰ ἰδεῖ πιὸ καλά. Ἡ Νεράϊδα πέρασε ἀπὸ μπροστά του κι' ἀντὶς νὰ τοῦ πάρει τὴ μιλιὰ τοῦ χαμογέλασε. Κι' ὁ ἄντρας, μὲ τὸ αἷμα του, κατάλαβε πὼς ἦταν γυναίκα, γλυκειὰ γυναίκα. Τὴ σήκωσε μὲ τὰ χοντρά του χέρια καὶ τὴν ἀπόθεσε στὸ σπίτι του. Δὲν ἤξερε νὰ τοῦ μιλάει, νὰ τοῦ ἀποκρένεται, παρὰ μόνο νὰ τοῦ χαμογελᾶ. Κι' ὁ Μαυρομιχάλης δὲν ἤθελε τίποτ' ἄλλο γιὰ νὰ τὴν κάμει δική του.

Αὐτὴ ἡ νιὰ γυναίκα, πὄμοιαζε μὲ μαλαματόβεργα, ἀνέβαινε ἀπὸ τὰ βράχια στὸ τυροκομεῖο κι' ἔπαιρνε τὸ τυρί. Δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο γιὰ νὰ ζήσει.

Τὴν πῆρε γυναίκα του, ἔκανε μαζί της πολλὰ παιδιά. Κι' ἡ Νεράϊδα τοῦ Γιώργη τοῦ Μαυρομιχάλη, ὅπως τὴ λέγανε σ' ὅλα τὰ χωριά, ρίζωσε, γίνηκε Μανιάτισσα.

Λένε, πὼς αὐτὴ ἡ γυναίκα ἦτανε κάποια βασιλοπούλα, κάποια πριγκιπέσσα ἀπὸ τὴν 'Ιταλία, ἀπὸ τὴ Φραγκιά, πού, ἐπειδὴ ἔπεσε σὲ μεγάλο κρῖμα, ἔδοσε διάτα ὁ πατέρας της νὰ τὴ σκοτώσουνε. 'Αλλὰ ἡ μάνα της, ποὺ τὴν πονοῦσε, δὲν ἄφησε νὰ γίνει τὸ κακό. Τὴν ἔβαλε σ' ἕνα καράβι κι' εἶπε στὸν καπετάνιο νὰ τὴν ἀφήσει στὸ πιὸ γυμνό, στὸ πιὸ ξερό, στὸ πιὸ ἔρημο μέρος ποὺ ὑπάρχει στὴ Μεσόγειο. Κι' ὁ καπετάνιος τὴν ἄφησε στὰ βράχια τῆς Μάνης.

Ὕστερα ἀπὸ χρόνια, ὁ πατέρας της, πεθαίνοντας, ἔνιωσε βάρος στὴ συνείδησή του γιατὶ ἐσκότωσε τὴν κόρη του. 'Αλλὰ ἡ μητέρα τὸν ξαλάφρωσε μὲ τὸ μυστικό της, τοὖπε πὼς τὴν ἔστειλε μὲ καράβι μακρυά, ἀπὸ κεῖνα τὰ χρόνια. Τὴν ἀναζητήσανε, στείλανε νέο καράβι στὴ Μάνη κι' ὅταν τὴ βρήκανε, τῆς εἶπαν νὰ ξαναγυρίσει στὸν πατέρα της, ποὺ τὴν εἶχε συχωρέσει, ποὺ πρόσμενε τὴ συχώρεσή της κι' αὐτός.

Τοῦ τὴν ἔστειλε, ἀλλὰ δὲ γύρισε, δὲ θέλησε νὰ γυρίσει στὸν τόπο της, γιατὶ εἶχε πιὰ δεθεῖ μὲ τὸν τόπο τοῦ ἀντρός της. Σ' αὐτὴ τὴ γυναίκα, στὸ αἷμα αὐτῆς τῆς γυναίκας, λένε, πὼς χρωστοῦν οἱ Μαυρομιχαλαῖοι τὴν ὀμορφιὰ τῆς ράτσας τους.

**

ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΜΙΚΡΗ ΜΑΡΚΗΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ

Καθὼς κάθομαι καὶ γράφω
πότε - πότε κάνα στίχο
ἐσυνήθισα νὰ βλέπω
στὸν ἀπέναντί μου τοῖχο
μιὰ μικρὴ φωτογραφία.
Εἰκονίζει τρεῖς ἱππότες
—τρεῖς ἱππότες πιτσιρίκους—
μ' ἀπειλητικὰ λοφία,
ποὖχουνε ἀνάμεσά τους
κάποιαν ἄλλη πιτσιρίκα
ποὖχει φρύδια ζαρωμένα
ποὖχει μάτια τρομαγμένα
κι' ἔχει ἔκφρασι πικρή.
Κι' ἂν ρωτᾶτε ποιά 'ναι τούτη
σᾶς πληροφορῶ πὼς εἶναι
ἡ γυναίκα μου μικρή.
Μινιατοῦρα μαρκησίας:
φόρεμα πολὺ μακρὺ
κι' ἁπλωτὸ—νά, σὰν ἐκεῖνο
ποὺ τὸ λένε κρινολῖνο—
ἄσπρο, κάτασπρο γοβάκι
καὶ περοῦκα στὸ κεφάλι...
. . . .
Ὅπως μοὖχει ἐξηγήσει
ἦταν τότε καρναβάλι...
κοριτσάκια κι' ἀγοράκια
μάτσο μικρομαθητούδια
μαζευτῆκαν κάποιο βράδυ
μὲ φωνὲς καὶ μὲ τραγούδια
στῆς κυρίας Μελπομένης
—πρὸ πολλοῦ συχωρεμένης—
Τὸ παιχνίδι ποὺ θὰ παῖζαν
εἶχε θέμα ἱπποτικό.
Τοῦ Δουμᾶ κάποια σελίδα
μὰ ἴσως καὶ τοῦ Ζεβακό.
Δηλαδὴ μιὰ μαρκησία,
θἆταν ὁ μεγάλος ἔρως
κἄποιου ἱππότη ὀμορφονιοῦ,
κι' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ λόγο
εἶχαν στήσει κι' ἕναν πύργο
στὴ γωνιὰ τοῦ σαλονιοῦ!
Τέλος πῆραν ὅλοι θέσεις:
Μέσ' τὸν πύργο ἡ μαρκησία
στὶς ἐπάλξεις οἱ φρουροὶ
κι' ἀντικρύ τους νὰ κι' οἱ ἱππότες
σκοτεινοὶ καὶ βλοσυροί.
Βγαίνει τότε ἡ μαρκησία
στὸ ψηλό της τὸ μπαλκόνι
—ἕνα ρὸζ τριανταφυλλάκι
στὰ χειλάκια της δαγκώνει—
κι' ἔξαλλη κι' ἐρωτευμένη
κίτρινη καὶ τρομαγμένη
τὸ λουλοῦδι στὸν ἱππότη
τὸ πετάει μ' ἕνα φιλάκι
καὶ μ' ἀνάσα της βαθειά
Κι' ὅλοι οἱ πιτσιρῖκοι τότες,
πρᾶμα σύνηθες σ' ἱππότες,
—Χίλιοι διάβολοι! φωνάξαν
καὶ τραβῆξαν τὰ σπαθιά.
Κι' ἔγινε μεγάλη μάχη,
Ὥρμησαν οἱ μονομάχοι
καὶ χτυποῦσαν φρενιασμένοι...
Κι' ἀπὸ τὸ μπαλκόνι ἀπάνω
ἔξαλλη κι' ἐρωτευμένη
μαύρη στὴν ἀπελπισία
ἡ μικρούλα μαρκησία
πρόσμενε νὰ δῆ τὸ τέλος
τῆς μοιραίας της βραδυᾶς,
Κι' ἀκουγόντουσαν οἱ χτύποι
τῆς μικρούλας της καρδιᾶς...
. . . .
...—Ποιὸς νὰ στὄλεγε, καλή μου,
τρυφερή μου κι' ἀπαλή μου,
πὼς στὸ πέρασμα τῶν χρόνων
τὸ μονότονο κι' ἀργὸ
Δὸν - Κιχώτης μὲ γραβάτα
θὰ σοῦ τύχαινα... ἐγώ!...

Ὁ κόσμος σὲ ἑπτὰ ἡμερονύκτια

Τὰ πέντε γέλια

ΣΥΜΦΩΝΑ μὲ τὶς ἀπόψεις τῶν εἰδικῶν — μᾶς πληροφορεῖ ἕνα ἀμερικανικὸ ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ — ὑπάρχουν πέντε εἴδη γέλιου. Τὸ γέλιο Α, τὸ γέλιο Ε, τὸ γέλιο Ι, τὸ γέλιο Ο καὶ τὸ γέλιο ΟΥ. Στὴν πρώτη κατηγορία ὑπάγονται ἐκεῖνοι ποὺ γελοῦν κάνοντας «ἄ, ἄ, ἄ, ἄ!», στὴ δεύτερη ὅσοι γελοῦν κάνοντας «ἔ, ἔ, ἔ, ἔ!», στὴν τρίτη ὅσοι γελοῦν μὲ τὸ «ἴ, ἴ, ἴ, ἴ!» κ.ο.κ. Ὡς ἐδῶ, οἱ εἰδικοὶ δὲν ἀνακαλύπτουν τίποτα, γιατὶ ὅλοι ξέρουμε πὼς καθένας γελάει μὲ τὸν τρόπο του καὶ μὲ τὸ φωνῆεν ποὺ προτιμᾶ.

Ἀλλὰ δὲ σταματοῦν ἐδῶ. Τὸ γέλιο, λέγουν, χαρακτηρίζει τὸν ἄνθρωπο καὶ φθάνει κανένας ν' ἀκούση τὸν πλαϊνό του νὰ γελᾶ γιὰ νὰ καταλάβη τί καπνὸ φουμάρει.

Ἂν μεταχειρίζεται στὸ γέλιο του τὸ Α, εἶναι σίγουρα εἰλικρινής, ἀνοιχτόκαρδος. Μὴ τὸν φοβᾶσθε.

Ἂν μεταχειρίζεται τὸ Ε, εἶναι φλεγματικὸς κι' ἔχει τάσι στὴ μελαγχολία. Συνεπῶς δὲν εἶναι εὐχάριστος γιὰ παρέα.

Ἂν γελάη μὲ τὸ Ι, παιδιαρίζει κι' εἶναι ἄνθρωπος ἐπιπόλαιος.

Ἂν γελάη μὲ τὸ Ο, εἶναι γενναιόδωρος, πλησιάστε τον.

Ἂν, τέλος, γελάη μὲ τὸ ΟΥ, εἶναι σίγουρα μισάνθρωπος, ποὺ θέλει νὰ κρατᾶ τοὺς ἄλλους σὲ ἀπόστασι.

Μὲ ποιὸ γέλιο ἀπὸ τὰ πέντε γελᾶς, ἀγαπητὲ ἀναγνώστη;

Δύο ἀγράμματοι...

Ο ΑΪΝΣΤΑΪΝ, ὁ μέγας σοφὸς τῆς ἐποχῆς μας, ταξιδεύοντας τελευταῖα μὲ τὸ ἐξπρὲς τῆς Νέας Ὑόρκης, μπῆκε στὸ βαγκὸν ρεστωρὰν γιὰ νὰ φάγη. Μόλις κάθισε στὸ τραπέζι, ἀντελήφθη, πὼς εἶχε ξεχάσει τὰ γυαλιά του στὸ βαγόνι. Τότε στρέφει καὶ παρακαλεῖ τὸ διπλανό του κύριο, νὰ τοῦ διαβάση τὸν κατάλογο τῶν φαγητῶν. Καὶ ὁ συνταξιδιώτης του τοῦ ἀπαντᾶ:

— Λυποῦμαι, ἀλλὰ δυστυχῶς κι' ἐγὼ δὲν ξέρω γράμματα.

Υἱοθεσία σπουργιτῶν

Ο ΑΓΓΛΟΣ Ἔρνεστ Γκούντ, στὴν Κορνουάλη, συνέλαβε τὸν παπαγάλο του νὰ περιθάλπη τὰ ὀρφανὰ μιᾶς σπουργιτίνας, ποὺ τὴν προηγούμενη εἶχε σκοτώσει μὲ σφεντόνα ὁ μικρὸς γυιός του. Ὁ παπαγάλος, μιμούμενος τὴ σπουργιτίνα, κουβαλοῦσε τροφὴ στὸ ράμφος του γιὰ τὰ μικρά. Ὁ μπαμπᾶς σπουργίτης, βλέποντας τόσο μεγάλο πουλὶ στὴ φωλιά του, φοβήθηκε καὶ τὴν ἐγκατέλειψε. Ἀπὸ τότε, ὁ

παπαγάλος, τὸν ὁποῖο ἄγρυπνα παρακολουθοῦσε ὁ κύριός του, ἔγινε ἐπίσημα ὁ πατρυιὸς τῶν στρουθιῶν, καὶ τόσο τὰ περιποιόταν, ποὺ ξεχνοῦσε νὰ πάη στὴ δική του φωλιά. Μόλις τὰ σπουργιτάκια ἔβγαλαν φτερά, ἐκαβαλλίκευαν τὸν προστάτη τους καὶ ὁ παπαγάλος εὐτυχισμένος ἔπαιζε μαζί τους. Ἀλλὰ τὰ ἀχάριστα σπουργίτια, ὅταν μεγάλωσαν, τὸν ἐγκατέλειψαν. Καὶ τώρα ὁ παπαγάλος, λέγει ἡ εἴδησις, εἶναι λυπημένος μέχρι θανάτου. Οὔτε τρώγει, οὔτε πίνει, οὔτε μιλᾶ στὸν κύριό του. Ἤξερε ὁ Θεὸς τί ἔκανε, σὰν ἔδινε ζωὴ 200 ἐτῶν στὸν παπαγάλο. Ἤλπιζε, ὅτι σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, κάτι θὰ προλάβαινε τὸ μακρόβιο πτηνὸ νὰ διδάξη καὶ στοὺς ἀνθρώπους...

Ἡ χήνα ὑπόδειγμα συζύγου

Η ΧΗΝΑ εἶναι τόσο τέλεια σύζυγος, ποὺ θὰ μποροῦσε πολλὰ νὰ διδάξη στὶς γυναῖκες. Ἡ Ἄλεκ, μιὰ σεμνὴ χήνα στὸ Χοῦστον τοῦ Τέξας, εἶναι ὑπόδειγμα συζυγικῆς στοργῆς καὶ ἀφοσιώσεως. Χρόνια ἔζησε εὐτυχισμένη μὲ τὸ χῆνο της, καὶ ποτὲ δὲ χωρίστηκαν στὸ περιβόλι, στὸν περίπατο. Ἀλλὰ μιὰ μέρα μαύρη γιὰ τὸ τρυφερὸ ζευγάρι, καθὼς περνοῦσαν ἀπὸ ἕνα δημόσιο δρόμο, ἕνα αὐτοκίνητο πάτησε τὸ χῆνο. Ἡ Ἄλεκ ἔμεινε σὰν πετρωμένη. Ἔτρεξε ὁ ἀφέντης, μάζεψε τὸ παραμορφωμένο σῶμα τοῦ πουλιοῦ, καὶ ἀκολουθούμενος ἀπ' τὴ χήνα, τὄρριξε σ' ἕνα βαρέλι βενζίνης, ποὺ χρησίμευε γιὰ τὰ σκουπίδια.

Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή, ἡ ἀπαρηγόρητη χήνα δὲν ἔφυγε ἀπὸ κεῖ, ἂν κι' ἔχουν περάσει δυὸ ὁλόκληρα χρόνια. Μὲ τὸ βλέμμα καρφωμένο στὸ βαρέλι, περιμένει, θαρρεῖς, νὰ ἰδῆ νὰ ξεπροβάλη ὁ ἀγαπημένος της.

Σίγουρα ἂν ἔβλεπαν τὴν Ἄλεκ μερικὲς «εὔθυμες... χῆρες», θὰ κοκκίνιζαν ἀπὸ ντροπή!

Καμμιά φορὰ οἱ φύλακες τοῦ ζωολογικοῦ κήπου τῆς Νέας Ὑόρκης ἀναγκάζονται νὰ παίξουν τὸν ρόλο μητέρας, ὅπως ὁ ἀνωτέρω εἰκονιζόμενος ποὺ ταΐζει μὲ μπιμπερὸν ἕναν ὀρφανὸ χιμπατζῆ.

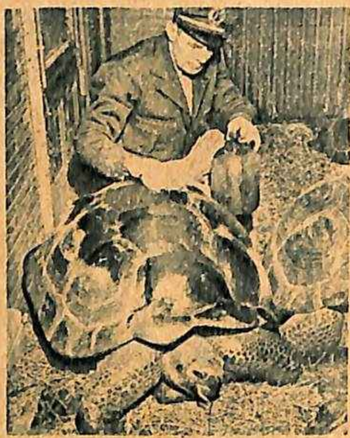

Μ' ἕνα εἰδικὸ βερνίκι γίνονται πιό.... ἑλκυστικὲς οἱ γιγάντιες αὐτὲς θαλάσσιες χελῶνες ποὺ ἐψαρεύθησαν στὰ νησιὰ Γκαλαπάγκος καὶ τώρα φιλοξενοῦνται στὸ «Ρέπτιλ Χάουζ» τῆς Νέας Ὑόρκης.

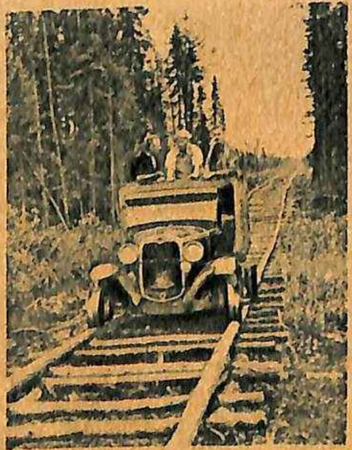

Γιὰ τὴν κυκλοφορία καὶ μεταφορὰ ξυλείας στὰ ἀπέραντα ἀμερικανικὰ δάση χρησιμοποιοῦνται αὐτοκίνητα ποὺ τρέχουν ἐπάνω σὲ ... ξυλοτροχιὲς ἀπὸ κορμοὺς δένδρων.

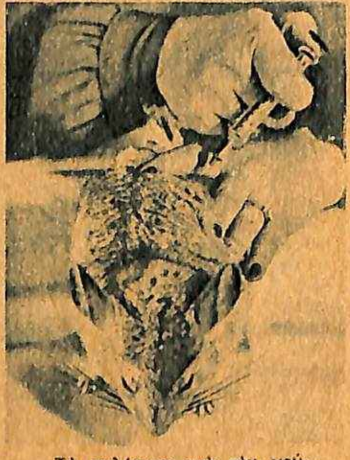

Τὰ πολύτιμα γιὰ τὴν γούνα τους θηλυκὰ τσιντσιλά, ὅταν αἰχμαλωτισθοῦν, παθαίνουν νεύρωσι καὶ δὲν μποροῦν νὰ γεννήσουν. Τοὺς γίνεται τότε μία ἔνεσις, ποὺ διευκολύνει τὸν τοκετό τους.

Τὸ Πεντάγωνο

ΕΙΝΑΙ τόσο ἀπέραντο σὲ ἔκτασι τὸ περίφημο Πεντάγωνο στὴ Βάσιγκτων, τὸ κτίριο, δηλαδή, ποὺ συγκεντρώνει ὅλες τὶς στρατιωτικὲς ὑπηρεσίες τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ποὺ ὁ στρατηγὸς Μπράντλεϋ, μιλῶντας γι' αὐτὸ στὸ ναυτικὸ ἀκόλουθο τῆς Γαλλίας, τοῦ εἶπε:

— Ἀπ' αὐτὴ τὴν εἴσοδο μπαίνεις λοχίας καὶ ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχό της βγαίνεις στρατηγός. Τόσος καιρὸς χρειάζεται γιὰ νὰ διασχίσης τὸ Πεντάγωνο!

Φαλάκρα καὶ πεθερὲς

Η ΦΑΛΑΚΡΑ, λοιπόν, εἶναι δῶρο τῆς... πεθερᾶς. Ἔτσι τοὐλάχιστο ἀποφαίνεται ὁ περίφημος δερματολόγος τῆς Ἀγγλίας Δρ Ο. Ντόνοβαν, ποὺ μελέτησε τὰ αἴτια τῆς τριχοπτώσεως στοὺς ἄνδρες. Μάλιστα, ὁ Ἄγγλος γιατρὸς ἀνέφερε τὴν περίπτωσι ἑνὸς πελάτη του ἀπ' τὸ Μπρίξτον, ποὺ εἶχε μισοφαλακρώσει, γιατὶ τὸ σπίτι του ἦταν πλάϊ στῆς πεθερᾶς του. Ἡ πεθερά του, λέγει, προκαλοῦσε συχνὲς οἰκογενειακὲς σκηνές, ποὺ ἔρριχναν τὸ γαμβρό της σὲ τρομερὴ μελαγχολία. Ὁ δόκτωρ Ντόνοβαν συνέστησε τότε στὸν πελάτη του ν' ἀλλάξη περιβάλλον, καὶ κεῖνος πράγματι μετεκόμισε στὸ Χάμπστεντ. Ἐκεῖ, δίχως τὴ σκιὰ καὶ πρὸ παντὸς τὴ γλῶσσα τῆς πεθερᾶς, τὰ μαλλιὰ τοῦ φαλακροῦ... ξαναφύτρωσαν! Μήπως τὰ παραλέει ὁ δόκτωρ Ντόνοβαν;

Βαγόνια σιωπῆς

ΣΤΟ ΟΣΛΟ, ὑπάρχουν στὰ τρὰμ καὶ στὰ τραῖνα συγκοινωνίας πρωτευούσης — προαστείων, βαγόνια χωριστὰ γιὰ τοὺς καπνιστὰς καὶ γιὰ ὅσους δὲν καπνίζουν. Ἔτσι οἱ Νορβηγοί, ποὺ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὸν καπνό, ταξιδεύουν ἄνετα, ἐνῶ οἱ καπνισταί, μποροῦν νὰ καπνίζουν μὲ τὴν ψυχή τους στὰ βαγόνια, ὅπου τὸ τσιγάρο ἐπιτρέπεται. Τώρα ἡ νορβηγικὴ πρωτεύουσα, στὴν προσπάθειά της νὰ ἐξυπηρετήση τοὺς ὀλιγόλογους καὶ σιωπηλοὺς ταξιδιῶτες, ἐγκαινιάζει βαγόνια γιὰ τοὺς «μὴ ὁμιλοῦντας». Σ' αὐτὰ τὰ διαμερίσματα, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς κάθε συζήτησις, καὶ ἂν κανένας ξεχάση τὴν ἀπαγόρευσι καὶ ἀνοίξη τὸ στόμα του, ἀναγκάζεται ἀπὸ τὸν εἰσπράκτορα νὰ ἐγκαταλείψη τὸ βαγόνι τῆς σιωπῆς.

Τὰ 3... κρανία τοῦ Ντοῦτσε

ΤΕΤΡΑΠΕΡΑΤΟΣ ναπολιτάνος ὁ Λουΐτζι Λασσίνι, ποὺ μέχρι προχθὲς ἦταν ἄνεργος καὶ σὲ κακὰ χάλια, ξαφνικὰ ἔγινε ἑκατομμυριοῦχος, ἐμπορευόμενος... κόκκαλα. Ἡ ἰδέα τοῦ ἦρθε μιὰ μέρα σὰν βρῆκε ἕνα ἀνθρώπινο κόκκαλο σὲ μιὰ μάνδρα. Τὸ πῆρε καὶ τὸ ἐπούλησε σὲ μιὰ φανατικὴ θαυμάστρια τοῦ Μουσολίνι, βεβαιώνοντάς την, πὼς ἀνῆκε στὸ σκελετὸ τοῦ Ντοῦτσε. Ἡ κοντέσσα τ' ἀγόρασε γιὰ 5 χιλιάδες λιρέττες.

Ἔτσι ὁ Λουΐτζι, προμηθευόμενος διάφορα ἀνθρώπινα κόκκαλα, τὰ πουλοῦσε πάντα μ' ἐγγύησι ὡς κόκκαλα τοῦ Μουσολίνι, μέχρι ποὺ ἔγινε πλούσιος καὶ ἵδρυσε μυστικὴ κοκκαλεμπορικὴ ἑταιρία, ποὺ τοῦ ἀπέδιδε σημαντικὰ κέρδη. Ἐπειδή, ὅμως, ξεχνοῦσε πόσα κόκκαλα τοῦ Μουσολίνι πουλοῦσε, καὶ αὐτοὶ ποὺ τὰ ἀγόραζαν ἀνεκοίνωναν ὑπερήφανοι τὸ μυστικό τους σὲ ἄλλους ὁμοϊδεάτες των, μέσα σὲ ἕξι μῆνες προέκυψε νὰ ἔχουν ἀγορασθῆ κόκκαλα ἀπὸ τέσσαρα τοὐλάχιστο πόδια, πέντε - ἕξι χέρια καὶ καμμιὰ ἑκατοστὴ πλευρές. Ὑποψιασθέντες τὴν ἀπάτη οἱ μουσολινολάτρες ἀγορασταὶ τῶν ὀστῶν, κατήγγειλαν τὸν Λασσίνι, ὁ ὁποῖος καὶ συνελήφθη τὴν ὥρα ποὺ πουλοῦσε τὸ τρίτο κατὰ σειρὰν κρανίο τοῦ μακαρίτη ἀρχηγοῦ τοῦ φασισμοῦ σ' ἕνα βιομήχανο τοματοπελτέ. Μία ἀστυνομικὴ ἔρευνα ἀπέδειξε, ὅτι τὸ σπίτι τοῦ πονηροῦ ναπολιτάνου εἶχε μετατραπῆ σέ... ὀστεοφυλάκιο!

Ὁ μεγαλοπρεπης αὐτὸς ἀετὸς θέλησε ν' ἁρπάξη μία κόττα στὴν περιοχὴ τῆς Ἀμφιλοχίας. Ἕνας κυνηγὸς ὅμως ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ τὸν εἶδε καὶ τὸν σκότωσε. Τὰ φτερά του ἔχουν μῆκος τρία μέτρα περίπου.

Ὁ ἐλέφας ἔχει γρίππη

Ο ΕΛΕΦΑΣ, σὰν ἀρρωστήση, εἶναι μπελάς. Τελευταίως, ἀρρώστησε ἕνας στὸ Ζωολογικὸ Κῆπο τοῦ Γιοχάνεσμπουργκ ἀπὸ γρίππη καὶ ὁ κτηνίατρος διέταξε ἐνσταλάξεις ἀπὸ τὴ μύτη τοῦ ζώου. Ἔδωσε τὴ συνταγὴ καὶ εἶπε νὰ διαλυθῆ τὸ φάρμακο σὲ ἕνα βυτίο βρασμένο νερό.

— Καὶ πόσες σταγόνες θὰ τοῦ στάξουμε, γιατρέ;

— Ἀπὸ πέντε ὣς ἕξι λίτρες, δηλαδή, τρεῖς ὣς τέσσαρες ὀκάδες τὸ πρωΐ, τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ.

Ἡ εἴδησις παραλείπει νὰ μᾶς πληροφορήση μὲ τί σταγονόμετρο ἔγιναν οἱ ἐνσταλάξεις...

Ἡ διγαμία στὸ ναυτικὸ

ΕΝΑ ΝΕΟ λεξικὸ τῆς γαλλικῆς γλώσσης συνθέτει ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, καὶ γίνεται συζήτησις πάνω στὴν ἑλληνικῆς προελεύσεως λέξι μπιγκαμί = διγαμία.

Ὁ Κλῶντ Φαρρέρ, διηγεῖται στοὺς συναδέλφους του ἕνα διάλογο, ποὺ ὁ ἴδιος ἄκουσε, πρὶν χρόνια μεταξὺ ναυτῶν τοῦ πολεμικοῦ σκάφους «Κουρμπέ».

— Διάβασες; Ὁ ὕπαρχός μας καταδικάστηκε γιὰ «διγαμία».

— Διγαμία; Τί πάει νὰ πῆ; ρωτᾶ ὁ δεύτερος ναύτης.

— Θὰ πῆ, λέει, νἄχης δυὸ γυναῖκες, σὲ κάθε λιμάνι.

Γυαλόχαρτο... καλλυντικό!

ΑΓΓΛΙΚΟ περιοδικό, στὴ στήλη του: «Καὶ ὅμως εἶναι ἀλήθεια», μᾶς πληροφορεῖ, πὼς οἱ Ἐγγλέζοι γιατροὶ-αἰσθητικοί, ἀφοῦ ἐδοκίμασαν μέχρι σήμερα ὅλα τὰ ἐξωραϊστικὰ τοῦ δέρματος, κατέληξαν στὴ διαπίστωσι, πὼς τὸ φτωχὸ καὶ παραπεταμένο γυαλόχαρτο εἶναι τὸ πιὸ ἀποτελεσματικὸ καὶ πιὸ φθηνὸ μέσο, γιὰ ν' ἀπαλειφθοῦν ἀπὸ τὸ πρόσωπο μπιμπίκια, κρεατοελιές, μικροεξογκώματα καὶ ἀνωμαλίες τοῦ δέρματος, καὶ ἀκόμα οἱ κάλοι, ποὺ τόσο μᾶς τυραννοῦν.

Μὲ ἕνα γενναῖο μασσὰζ μὲ γυαλόχαρτο ὁ ἄνθρωπος, λέγουν, κυριολεκτικὰ γίνεται... καινούργιος!

Ἡ μουσικὴ κατεβάζει γάλα!

Η ΜΟΥΣΙΚΗ κατεβάζει... γάλα στὶς ἀγελάδες! Μὴ γελᾶτε καθόλου. Μιὰ Ἀγγλίδα τῆς κομητείας τοῦ Σάρρεϋ κατάφερε νὰ διπλασιάση τὴ γαλακτοπαραγωγὴ τοῦ βουστασίου της μὲ ἕνα ραδιόφωνο, ποὺ ἔβαλε στὸ κτῆμα γιὰ τὴν ψυχαγωγία τοῦ ἀγροτικοῦ προσωπικοῦ. Ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ ἐγκατέστησε μεγάφωνα στοὺς σταύλους καὶ στοὺς ἀχυρῶνες, οἱ φιλόμουσες ἀγελάδες ἄρχισαν νὰ δίνουν περισσότερο γάλα! Γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώση τὸ γεγονός, ἡ Ἀγγλίδα ἀγελαδοτρόφος, ἔκοψε γιὰ μιὰ ἑβδομάδα τὴ μουσικὴ καὶ οἱ ἀγελάδες λιγόστεψαν πάλι τὸ γάλα τους. Περίεργες ἀγελάδες οἱ ἐγγλέζες... Ἄραγε, νὰ συμβαίνη τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὶς δικές μας; Ἂς δοκιμάσουν οἱ Ἕλληνες ἀγελαδοτρόφοι. Τί ἔχουν νὰ χάσουν; Τίποτα. Ἄν, ὅμως, ἀποδειχθοῦν καὶ οἱ ἀγελάδες μας φιλόμουσες (καὶ γιατὶ ὄχι;), τότε πολλὰ θὰ κερδίσουν.

Ποῦ ντύνεται ἡ Σιλβάνα;

ΕΝΑΣ θαυμαστὴς παίρνει ἀπὸ πίσω στὴ θερμὴ Νεάπολι, τὴ γνωστὴ καὶ ὡραιοτάτη Ἰταλίδα ἠθοποιὸ τοῦ κινηματογράφου Συλβάνα Μάνγκανο, ποὺ βγῆκε ἕναν περίπατο ἁπλᾶ ντυμένη καὶ σχεδὸν ἄβαφη, παρέα μὲ τὸ σκηνοθέτη της.

— Τὸ ἄρωμά σας, οἱ τρόποι σας, ὅλα εἶναι μαγεία... Τὸ βῆμα σας, τὸ ντύσιμό σας... Ἀχ, τὸ ντύσιμό σας, σινιορίνα Συλβάνα... Πῆτε μου ποῦ ντύνεσθε;

Καὶ ἡ Συλβάνα, ποὺ δὲν εἶναι φαίνεται μόνο ὡραία:

— Ποῦ ντύνομαι; Ἐξαρτᾶται... Πότε στὴν κάμαρά μου, πότε στὸ λουτρό μου καί, καμμιὰ φορά, στὸ σαλονάκι μου...

Ο ΚΟΣΜΟΓΥΡΙΣΜΕΝΟΣ

Ἡ ζωή μας ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

* ΚΑΠΝΙΖΕΤΕ; Τότε θὰ γνωρίζετε ὅτι τὸ τσιγάρο, ποὺ κρατᾶτε στὸ χέρι, ἔχει βάρος 1,25 γραμμαρίου. Ὅτι τὸ μῆκος του εἶναι 67 χιλιοστὰ καὶ ὅτι ἡ τομή του εἶναι ἐλλειψοειδὴς μὲ διαμέτρους 0,01Χ0,005. Ἀπὸ τὸ τσιγάρο αὐτὸ καπνίζονται συνήθως τὰ 4½ ἑκατοστὰ καὶ τὸ ὑπόλοιπο πετιέται. Οἱ «θεριακλῆδες»—δηλαδὴ οἱ φανατικοὶ φίλοι τοῦ τσιγάρου καπνίζουν περισσότερα ἑκατοστὰ καὶ ἐγκαταλείπουν μιὰ «γόπα» μόλις ἑνὸς πόντου. Ἔτσι ὅταν ἕνας συνηθισμένος καπνιστὴς ἀγοράζη ἕνα μεγάλο πακέτο μὲ 20 τσιγάρα ἔχει ἀγοράσει ἕνα τσιγάρο μήκους ἑνὸς μέτρου καὶ 34 ἑκατοστῶν. Ἀλλὰ δὲν καπνίζει παρὰ 14 τσιγάρα διότι τ' ἀποτσίγαρα προστιθέμενα κάνουν 6 σιγαρέττα ἢ ἕνα τσιγάρο 40 πόντων. Ἀντίθετα οἱ μανιώδεις καπνισταὶ πετοῦν ἕνα ἀποτσίγαρο 20 πόντων ποὺ ἀντιπροσωπεύει μόνο τρία σιγαρέττα καὶ μιὰ... γόπα.

* ΣΥΜΦΩΝΑ μὲ τοὺς ἀνωτέρω ὑπολογισμούς, μέσα στὸ χρόνο, ἕνας καπνιστὴς ποὺ θέλει ἕνα μεγάλο πακέττο ἡμερησίως πετᾶ 2.160 τσιγάρα σὲ ἀποτσίγαρα. Δηλαδὴ 108 πακέττα. Ἂν ὑπολογίσουμε τὰ πακέττα αὐτὰ μὲ τιμὴ 3.000 δραχ. — τὴ φθηνότερη — τότε στὸ ἔτος ἔχουμε πετάξει τὸ ποσὸν τῶν 324.000 δραχμῶν. Τὰ ἀποτσίγαρα αὐτὰ ἔχουν βάρος 2 κιλὰ καὶ 700 γραμμάρια.

* ΕΝΑΣ εἰσπράκτωρ λέει... τριακόσιες φορὲς τὴν ἡμέρα τὴν ... ἴδια φράσι: Προχωρεῖτε ἐμπρός.

Ὑπελογίσθη ὅτι σὲ κάθε στάσι ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς τῶν μέσων συγκοινωνίας παρακαλεῖ τοὺς ἐπιβάτας νὰ προχωρήσουν. Κατὰ μέσο ὅρο κάθε γραμμὴ ἔχει 15 στάσεις. Τὴ διαδρομὴ αὐτὴ τὴν κάνει τὸ ὄχημα 15 φορὲς τὸ 8ωρο κι' ἔτσι ὁ εἰσπράκτωρ ἐπαναλαμβάνει 225 φορὲς τὴν παρότρυνσι. Πρέπει ὅμως νὰ προσθέσετε ὅτι κατὰ τὶς ὧρες τῆς μεγάλης κυκλοφορίας ὁ εἰσπράκτωρ ἐπαναλαμβάνει δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς σὲ κάθε στάσι τὴν φράσι...

Ὁ μικρότερος ξιφομάχος τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ὁ Μπόμπυ Φένσιγκ (4 ἐτῶν), τοῦ ὁποίου ἡ μητέρα καὶ ὁ πατέρας εἶναι πρωταθληταὶ τῆς ξιφομαχίας. Στὴν φωτογραφία ὁ Μπόμπυ προπονεῖται μὲ τὴ μητέρα του.

Καλλονές τοῦ 1900

Ἡ ἀπαλότητα τῆς δαντέλλας καὶ τῶν φτερῶν στρουθοκαμήλου ἀναδεικνύουν ἀκόμη περισσότερο τὴν γοητευτικὴ λεπτότητα τῆς ὀμορφιᾶς τῆς κυρίας Μαρίκας Σακορράφου

Πότε ἦταν ὡραιότερες οἱ Ἀθηναῖες; στὴν ἐποχὴ τοῦ Ὄθωνος, γύρω ἀπὸ τὰ 1900, ἢ σήμερα;

Γιὰ τὶς πρῶτες, τὶς καλλονὲς ποὺ στόλισαν μὲ τὴν ἀκτινοβολία τους τὸ περιβάλλον τῆς Ἀμαλίας καὶ τοῦ Ὄθωνος, εἶναι δύσκολο νὰ ἔχη κανεὶς μιὰ συνολικὴ ἀκριβὴ ἀντίληψι. Γιατί, στὴν ἐποχή τους, ἡ φωτογραφία ἦταν ἀκόμη πολὺ ἄτεχνη καὶ οἱ γυναῖκες δύσκολα ἀποφάσιζαν νὰ χαμογελάσουν σ' ἕναν ἄνδρα. Ἡ συναρπαστική, ὅμως ὀμορφιὰ τῆς Ρόζας Μπότσαρη, ὅπως τὴ βλέπουμε στὸν περίφημό της πίνακα, μᾶς βεβαιώνει, ὅτι ἡ γυναικεία ὡραιότητα εἶναι ἕνα νόημα σταθερὸ καὶ ἀπόλυτο, ποὺ μπορεῖ νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ κανεὶς εὔκολα ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες.

Ὡστόσο, γύρω ἀπὸ τὰ 1900, οἱ ὡραῖες τῶν Ἀθηνῶν ἄρχισαν νὰ ἀπαθανατίζωνται μὲ μιὰ σχετικῶς καλὴ φωτογραφία. Ἐξοικειωμένες, ἄλλωστε, κάπως περισσότερο μὲ τὸν ἀνδρικὸ θαυμασμό, ποὺ συναντοῦσαν πιὰ συχνὰ στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις καὶ στοὺς χορούς, ἀντίκρυζαν ἤδη μὲ μεγαλύτερο θάρρος τὸ φακό, καὶ κάποτε, μάλιστα, τοῦ χαμογελοῦσαν. Βλέποντας σήμερα τὶς φωτογραφίες τους, αἰσθάνεται κανεὶς τὴν ἀνάγκη νὰ ζήσῃ μὲ τὴ φαντασία του, λίγη ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς μὲ τὸ ρωμαντισμὸ καὶ τὴ γοητεία της.

Ἀλίμονο! Δὲν θὰ ἦταν ποτὲ πολὺ πιστὴ μιὰ τέτοια ἐπιστροφὴ μέσα στὶς σελίδες τοῦ χρόνου. Ἔστω καὶ ἄν, γιὰ νὰ ὁδηγηθῆ κανεὶς ξεκινοῦσε μὲ ὁδηγὸ τὶς νοσταλγικὲς ἀναμνήσεις τῶν ἡλικιωμένων φίλων του, τὶς παληὲς φωτογραφίες τῶν ὡραίων κοριτσιῶν καὶ τὰ ἴχνη τῆς ὀμορφιᾶς, ποὺ κάποτε ὁ χρόνος σεβάσθηκε στὶς σημερινὲς μορφὲς τῶν καλλονῶν τοῦ 1900.

Ἕνα ζευγάρι ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀρχοντιὰ τῆς ἐποχῆς: Ἡ κ. Μαρίκα Μαρούλη καὶ ὁ σύζυγός της Εὐάγ. Μαρούλης.

Ὁ ψηλὸς γιακὰς πάνω στὸ ὁλοκέντητο μὲ λασὲ φόρεμα πλαισιώνει μὲ χαρακτηριστικὴ κομψότητα τὴν ὡραία μορ-

Λαιμὸς σὰν τοῦ κύκνου καὶ μάτια σὰν λίμνες ξάστερες, τὰ μαλλιὰ ... δάσος βαθύ: ἡ κυρία Ναντὶν Τσαλδάρη.

Φορῶντας τὸ ζαμπὼ καὶ τὸ μακοὺ κολλιέ της ἡ κυρία Μαρία Βορρὲ μᾶς προσφέρει τὴν εὐγένεια τῆς μορφῆς της.

Τὸ προφὶλ τῆς κ. Φωφῶς Κολοκοτρώνη με τὸ χαρακτηριστικὸ χτένισμα ξαναθυμίζει τὴν ἐποχὴ τῶν Ἰμπρεσσιονιστῶν.

Τὸ πρόσωπο τῆς κ. Ἑλένης Κουμπότη μὲ τὶς καθαρὲς γραμμὲς προβάλλεται σὰν ἕνα παληὸ σχέδιο τοῦ Ἔνγκρ.

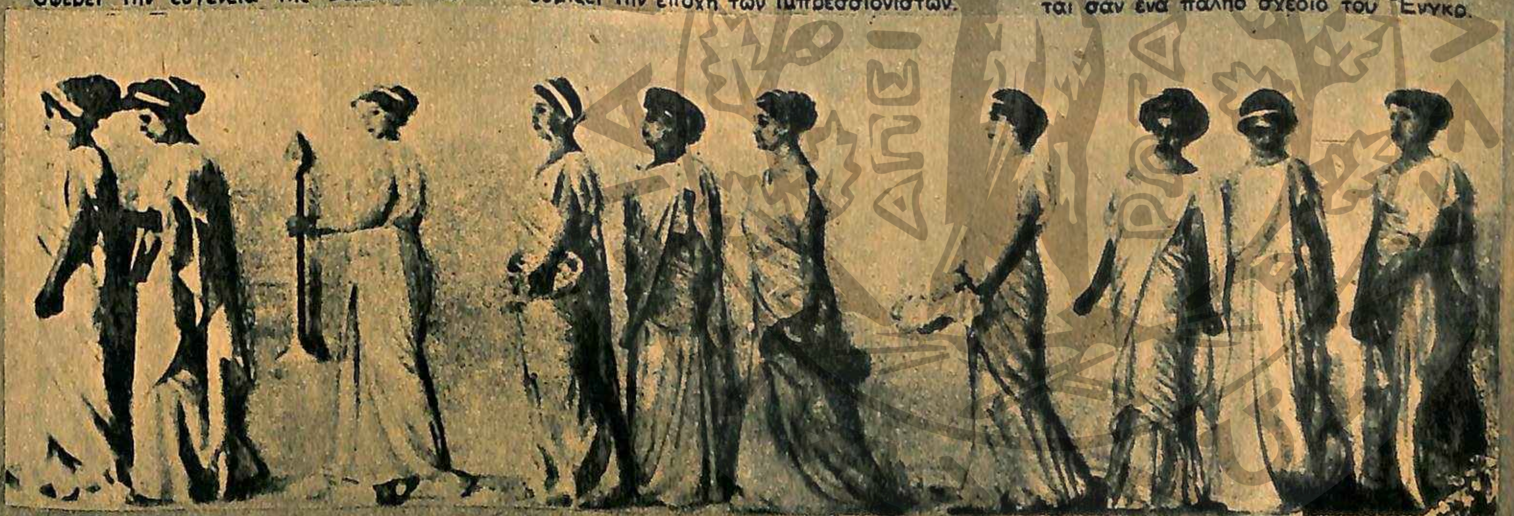

Οἱ ὡραιότερες κόρες τῶν Ἀθηνῶν τοῦ 1910 ζωντανεύουν μὲ τὶς κορμοστασιές τους τὴν πομπὴ τῶν Παναθηναίων σὲ μιὰ γιορτὴ ποὺ δόθηκε στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο ὑπὲρ τῆς «Σωτηρίας». Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά: Σακορράφου, Μπέμπη Λεβίδη (Ζιραντώ), Ἀσπ. Μαυρομιχάλη (Ράλλη), Βάουτμαν, Φώφη Μεταξᾶ, Μαρ. Ἀργυροπούλου, Ναντὶν Τσαλδάρη, Μαρ. Γρυπάρη, Νοταρᾶ καὶ Ἀνδριτσάκη.

Ἕνας Ἕλλην στὴ Σαχάρα

Ὁ ἀπεσταλμένος μας ΒΑΣΙΛ. ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ ἀφηγεῖται τὴν παράδοξη περιπέτεια ἑνὸς συμπατριώτη μας.

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΟΥΡΑΚΗΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΛΙΒΥΗΣ

ΕΝΑ ἑκατομμύριο φοίνικες καὶ μερικὰ πηγάδια μὲ λασπωμένο νερό, σχηματίζουν στὴν καρδιὰ τῆς Σαχάρας τὴ μεγάλη ὄασι Γκούφρα. Ἑκατοντάδες χιλιόμετρα τριγύρω ἁπλώνεται ἀπέραντη θάλασσα ἀπὸ κίτρινη ἄμμο. Εἶναι ἡ ἔρημος. Ἕνα μῆνα χρειάζονται τὰ καραβάνια ἀπὸ τὴν Γκούφρα ὥς ποὺ νὰ συναντήσουν ἄλλες μικρὲς ὀάσεις. Τὸ διάστημα γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερο ἂν χρειαστῆ νὰ λοξοδρομήσουν γιὰ ν' ἀποφύγουν τοὺς ἀνοιχτόχρωμους ληστὲς Τσαρὲγκ πρὸς δυσμάς, ἢ τοὺς φοβεροὺς κατάμαυρους Τιμποὺ πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῆς Ἀνατολῆς. Στὴν Γκούφρα ζοῦν πέντε χιλιάδες ἰθαγενεῖς ὅλοι μουσουλμάνοι, ἀλλὰ μέλη τῆς αἱρέσεως τῶν Σενούσι. Δὲν χορεύουν, δὲν καπνίζουν, δὲν παίρνουν ταμπάκο, δὲν πίνουν καφέ, ἀλλὰ μονάχα τσάϊ.

Χίλια διακόσια χιλιόμετρα, δηλαδὴ δυὸ μῆνες μὲ τὶς καμῆλες ἀπέχει ἀπὸ τὴ Βεγγάζη ἡ μεγάλη ὄασις τῆς Γκούφρα. Στὴν Γκούφρα ἀναπαύονται τὰ κόκκαλα τοῦ Ἐλ Μαχντί, τοῦ πατέρα τοῦ Σίντι Μωχάμετ Ἐλ Ἴντρις Ἐλ Ἄουαλ, σημερινοῦ βασιλέως τῆς Λιβύης.

Διασχίζοντας τὴν ἔρημο μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς πυξίδας ἔφθασε στὴν Γκούφρα πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες ἕνας Ἕλληνας τῆς Βεγγάζης, ὁ Ἀντρέας Κατσουράκης. Εἶχε ἐντολὴ ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῆς Λιβύης, νὰ ξεθάψη τὰ κόκκαλα τοῦ πατέρα του, νὰ τὰ μεταφέρη στὴ Βεγγάζη, γιὰ νὰ τὰ θάψουν ἐκεῖ μὲ βασιλικὲς τιμὲς σ' ἕνα καινούργιο μαυσωλεῖο. Ἀλλὰ οἱ ἰθαγενεῖς ἀγρίεψαν. Εἶναι ὅπως θὰ ἰδοῦμε καταπληκτικὴ ἡ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ Κρητικοῦ Ἀνδρέα Κατσουράκη, τοῦ «Ἀντρία», ὅπως ἀναφέρει πάντοτε μὲ χαμόγελο ἀγάπης τὸ ὄνομά του ὁ Ἴντρις Ἐλ Ἄουαλ — τὸ «Τσακάλι τῆς Ἐρήμου» — δηλαδή, ὁ σημερινὸς βασιλῆας τῆς Λιβύης.

ΤΡΙΑΝΤΑ ὁλόκληρα χρόνια κράτησε ἡ ἰταλικὴ κατοχὴ στὴν Κυρηναϊκὴ καὶ τὴν Τριπολίτιδα. Τριάντα ὁλόκληρα χρόνια ὁ σημερινὸς βασιλῆας τῆς Λιβύης τοὺς πολεμοῦσε μὲ ὅ,τι μέσα διέθετε. Μὲ δηλητήρια ποὺ τἄρριχνε στὶς «ντάγιες», τὰ πηγάδια τῆς ἐρήμου. Μὲ ἐνέδρες ποὺ ἔστηναν οἱ ἰθαγενεῖς ἀντάρτες του στοὺς πυρακτωμένους ἀμμολόφους, πάνω ἀπὸ τὰ μονοπάτια. Τὸ ὁρμητήριο τοῦ πατέρα του καὶ τὸ δικό του βρισκόταν πάντοτε στὴν ὄασι τῆς Γκούφρα. Ἐκεῖ ἀποτραβιόταν ὅταν οἱ Ἰταλοὶ τὸν χτυποῦσαν στὴν περιοχὴ τῆς Βεγγάζης, γιατὶ μέχρι ἐκεῖ ἔφθαναν οἱ προφυλακές του, μετεμφιεσμένοι σὲ ἄκακους ἐμπόρους. Ἦταν ἡρωϊκή, ἀλλὰ καὶ μαρτυρικὴ αὐτὴ ἡ ἀπεγνωσμένη ἀντίστασις τοῦ Ἴντρις. Ἐλεύθεροι οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Γκούφρα, ἀλλὰ ἀπομονωμένοι ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο κόσμο πέρασαν μαῦρα χρόνια στὸ πράσινο νησὶ τῆς Σαχάρας. Κρατήθηκαν στὴ ζωὴ μὲ τοὺς χουρμάδες, καὶ τὸ λιγοστὸ γάλα ἀπὸ τὰ πρόβατα ποὺ ψευτοζοῦσαν στοὺς ἀτροφικοὺς θάμνους. Οἱ Ἰταλοὶ κατέστρωναν σχέδια ἐξοντώσεως τοῦ Ἴντρις, ἀλλὰ σβύναν στὴν ἐκτέλεσί τους, ἀκριβῶς ὅπως σβύνει ὁ Σιμοὺν μὲ ἄμμο τὰ μονοπάτια τῆς ἐρήμου. Καὶ ὁ Ἴντρις συνέχιζε τὸν ἄγριο πόλεμό του κατὰ τῶν φασιστῶν.

Τὸ «Τσακάλι τῆς Ἐρήμου» Ἴντρις Ἐλ Ἄουαλ, ὁ Βασιλεὺς τῆς Λιβύης.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ Ἴντρις γνωρίστηκε μὲ τὸν Ἕλληνα Ἀντρέα Κατσουράκη. Ὁ γενναῖος αὐτὸς Κρητικός, εἶναι ὁ πρῶτος τοῦ νησιοῦ του, ποὺ πῆρε μέρος στὴν ἀντίστασι ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν. Ἐλεύθερη ψυχή, σχεδὸν παιδὶ τότε, ἔβλεπε πολλὲς φορὲς νὰ φέρνουν στὴ Βεγγάζη ἀλυσοδεμένους ἀντάρτες τοῦ Ἴντρις. Πηγαινοερχόταν τότε στὶς γειτονικὲς ὀάσεις γιατὶ ἐμπορευόταν. Γνώριζε ἀπὸ μικρὸς τὴ γλῶσσα τῶν ἰθαγενῶν γιατὶ γεννήθηκε στὴ Βεγγάζη ἀπὸ γονεῖς Κρητικούς. Σ' ἕνα του ταξίδι γνωρίστηκε μὲ τὸν Ἴντρις. Ὑποσχέθηκε νὰ τὸν βοηθήση. Ὁ Ἴντρις τοῦ ζήτησε πρὶν ἀπ' ὅλα ὅπλα. Καὶ σφαῖρες, μπόλικες σφαῖρες. Ὁ Κατσουράκης πίστευε στοὺς ἀγῶνες τῶν ἰθαγενῶν ποὺ ζητοῦσαν νὰ διώξουν τὸν κατακτητή. Κατάφερε νὰ βρῆ ὅπλα. Μὲ χίλια τεχνάσματα τὰ ἔβγαζε ἀπὸ τὴ Βεγγάζη. Σὲ μιὰ κοντινὴ ὄασι τὰ παράχωνε στὴν ἄμμο, γιὰ νὰ τὰ ξεθάψουν καὶ νὰ τὰ παραλάβουν τὶς νύχτες οἱ ἀντάρτες τοῦ Ἴντρις.

Ἀλλὰ οἱ Ἰταλοὶ δὲν μποροῦσαν νὰ ἀνέχωνται γιὰ πάντα αὐτὴ τὴν κατάστασι. Τὸ «Τσακάλι τῆς Ἐρήμου» κλόνιζε ὅλο τους τὸ γόητρο στὴ Λιβύη. Μεταχειρίστηκαν κάθε μέσο γιὰ νὰ τὸν ἐξοντώσουν. Δὲν μπόρεσαν. Στὸ τέλος ἀνέλαβε τὴν ὑπόθεσι ὁ ἴδιος ὁ στρατηγὸς Γκρατσιάνι. Ἦταν φθινόπωρο τοῦ 1932. Μιὰ ὁλόκληρη ἐκστρατεία μὲ χιλιάδες καμῆλες καὶ στρατό. Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ Ἴντρις. Ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγη στὴν Αἴγυπτο. Ἂν καὶ οἱ ἰθαγενεῖς συνέχισαν κατόπιν μὲ ἄλλους ἀρχηγοὺς τὴν ἀπεγνωσμένη τους ἀντίστασι. Ὁ Κατσουράκης πάντοτε τοὺς βοηθοῦσε καὶ μυστικὰ εἶχε ἐπαφὴ μὲ τὸν ἐξόριστο ἀρχηγό τους

στὴν Αἴγυπτο. Στὸν τελευταῖο πόλεμο οἱ σύμμαχοι χρησιμοποίησαν τὸν Ἴντρις. Αὐτὸς τοὺς ὑπέδειξε τὰ περάσματα τῆς ἐρήμου, αὐτὸς ἦταν ὁ πιὸ πολύτιμος σύμβουλός του ὅταν χτύπησαν τὸν Ρόμελ καὶ τοὺς Ἰταλοὺς στὴν Κυρηναϊκὴ καὶ τὴν Τριπολίτιδα. Πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνο ὁ Ἴντρις ἀνεκηρύχθη Βασιλεὺς τῆς Λιβύης. Ἀπὸ ὅλες τὶς ὀάσεις καὶ περισσότερο ἀπὸ τὴν Γκούφρα ξεκίνησαν μὲ τὶς καμῆλες τους οἱ σεῖχηδες γιὰ νὰ τοῦ φιλήσουν τὸ χέρι καὶ νὰ δηλώσουν ὑποταγὴ στὸν πρῶτο τους Βασιλέα. Ἀτέλειωτα καραβάνια διέσχιζαν τὴν ἔρημο. Στὴ μεγάλη γιορτὴ ἀνάμεσα στοὺς μελαψοὺς καὶ κατάμαυρους ἰθαγενεῖς, βρισκόταν καὶ ὁ Ἕλληνας Ἀνδρέας Κατσουράκης.

Ὁ Βασιλῆας φάνηκε γενναιόδωρος ἀπέναντί του. Παρεχώρησε στὸν παληό του φίλο τὸ ἀποκλειστικὸ προνόμιο νὰ ἀνεφοδιάζη αὐτὸς μὲ τρόφιμα καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχαν ἀνάγκη τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Γκούφρα. Ἀλλὰ ἡ Γκούφρα μὲ τοὺς πέντε χιλιάδες κατοίκους της, ἀπέχει δυὸ ὁλόκληρους μῆνες μὲ τὶς καμῆλες ἀπὸ τὴ Βεγγάζη. Ὁ δαιμόνιος Κρητικὸς πῆρε τότε μιὰ καταπληκτικὴ πρωτοβουλία. Ἀγόρασε ἀπὸ τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου παληὰ τζίπ καὶ ἀποφάσισε νὰ κάνη τὴ διαδρομὴ μὲ αὐτοκίνητο. Ὡς ἕνα σημεῖο θὰ μποροῦσε νὰ προχωρήση γιατὶ ἡ ἔρημος ἦταν «σερίρ», δηλαδή, σκεπασμένη μὲ λεπτὰ χαλίκια. Κατόπιν, ὅμως, ἄρχιζε ἡ «ἔργκ», δηλαδή, ἡ ἔρημος μὲ τὴ λεπτὴ ἄμμο. Πῶς θὰ προχωροῦσαν τὰ αὐτοκίνητα; Κι' ὅμως προχώρησαν καὶ φτάσανε στὴν Γκούφρα, γιατὶ ὁ πεισματάρης Κρητικὸς δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἀπογοητεύονται μὲ τὴν πρώτη ἀποτυχία. Οἱ ἰθαγενεῖς, ποὺ γνώριζαν τὸν σύνδεσμό του μὲ τὸν Βασιλέα τοῦ ὑπέδειξαν περάσματα «πατημένα» ἀπὸ τὶς καμῆλες. Ἀπὸ κεῖ πέρασε στήνοντας ψηλοὺς πασάλους στοὺς ἀμμολόφους, γιὰ νὰ μὴ χάση τὸ δρόμο. Μὲ τὴν πυξίδα του στὸ χέρι σημείωσε μὲ λεπτομέρειες στὸ χάρτη ὁλόκληρη τὴ διαδρομή. Τώρα ὁ Κατσουράκης μὲ ὁλόκληρη φάλαγγα αὐτοκινήτων πηγαινοέρχεται ἀπὸ τὴ Βεγγάζη στὴ Γκούφρα. Κάθε του ἄφιξις ἐκεῖ εἶναι καὶ μιὰ γιορτὴ γιὰ τοὺς ἰθαγενεῖς. Τοὺς πηγαίνει τρόφιμα, ὑφάσματα καί ἀπ' ἐκεῖ φορτώνει χουρμάδες, πρόβατα καὶ δέρματα ἀπὸ γκαζέλες, τὶς δορκάδες τῆς ἐρήμου. Φέρνει ἀκόμα δέρματα ἀπὸ σαῦρες καὶ φίδια, ἢ δέρματα ἀπὸ «οὐαντάν» τὰ ἀγριοπρόβατα τῶν ὀάσεων.

Στὴν Γκούφρα βρίσκεται ὁ τάφος τοῦ Ἐλ Μαχντὶ τοῦ πατέρα τοῦ Βασιλέως. Καὶ αὐτὸς πολέμησε τοὺς Ἰταλούς. Κάποτε μάλιστα τὸν πιάσανε αἰχμάλωτο, τὸν δέσανε μὲ ἀλυσίδες, τὸν φυλάκισαν, θέλησαν νὰ τὸν ἐξευτελίσουν. Ὁ περήφανος γέρος, δὲν ὑπέκυψε στὰ βασανιστήρια, δὲν μίλησε, δὲν φανέρωσε κανένα μυστικὸ τοῦ κρυφοῦ πολέμου. Πέθανε, ὅταν τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο, ἀπὸ τὶς κακουχίες καὶ οἱ δικοί του πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια τὸν θάψανε στὴν Γκούφρα, κάτω ἀπὸ τοὺς πανύψηλους φοίνικες. Ὁ γυιός του, ὁ Ἴντρις πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες ἀποφάσισε νὰ μεταφέρη τὰ κόκκαλά του στὴ Βεγγάζη. Φώναξε τὸν Κατσουράκη, καὶ τοῦ ἀνέθεσε τὴν μεταφορά.

Μόλις ὁ Ἀνδρέας Κατσουράκης ἔφτασε στὴ Γκούφρα κάλεσε τοὺς φυλάρχους καὶ τοὺς ἀνεκοίνωσε τὴ βασιλικὴ ἐπιθυμία. Τὰ πρόσωπά τους σκοτείνιασαν. Ὅλοι, νέοι καὶ γέροι, τοῦ δήλωσαν καθαρὰ πὼς δὲν θἄφηναν κανένα νὰ πάρη τὰ κόκκαλα. Ὁ Ἐλ Μαχντὶ γεννήθηκε στὴ Γκούφρα κι' ἐκεῖ θἄπρεπε νὰ μείνη θαμμένος. Ὁ Κατσουράκης βρέθηκε σὲ δύσκολη θέσι. Πῶς θὰ γύριζε πίσω μὲ ἄδειανὰ τὰ χέρια; Προσπάθησε νὰ τοὺς ρίξη στὸ φιλότιμο. Τοὺς εἶπε δηλαδὴ τί λύπη θὰ δοκίμαζε ὁ Ἴντρις ὅταν αὐτοὶ οἱ δικοί του, ἀρνιόντανε νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν ἐπιθυμία του. Τοὺς εἶπε ἀκόμη πὼς καὶ ὁ ἴδιος δὲν θὰ ξαναρχόταν ποτὲ στὴν Γκούφρα γιατὶ ὁ Βασιλῆας δὲν θὰ τοῦ εἶχε πλέον ἐμπιστοσύνη. Τοὺς εἶπε ἀκόμη πολλά, καὶ στὸ τέλος νίκησε. Τοῦ παρέδωσαν τὰ κόκκαλα. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ἑτοιμαζόταν νὰ ξεκινήση ὅταν συνέβη κάτι πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Ἴντρις. Ὁ οὐρανὸς σκεπάστηκε μὲ σύννεφα, πρᾶγμα σπάνιο στὴν ἔρημο. Χιλιάδες τρομοκρατημένοι ἰθαγενεῖς κύκλωσαν τὸ αὐτοκίνητο. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν παρακάλεσαν τὸν Κατσουράκη. Τὸν διέταξαν νὰ τοὺς παραδώση ἀμέσως τὰ κόκκαλα. Ὁ συννεφιασμένος οὐρανὸς ἦταν θεϊκὸ σημάδι, νὰ μὴ φύγουν ἀπὸ τὴν Γκούφρα.

Ὕστερα ἀπὸ δώδεκα μέρες ὁ δαιμόνιος Κρητικὸς παρουσιάστηκε στὸν Βασιλέα τῆς Λιβύης, καὶ τοῦ διηγήθηκε τὶς περιπέτειες του. Ὁ Ἴντρις χαμογέλασε, καὶ τὸν χτύπησε μὲ συμπάθεια στὴν πλάτη.

— Δὲν πειράζει παιδί μου Ἀντρία, τοῦ εἶπε. Ἂς μείνουν καλύτερα στὴν Γκούφρα.

Ὁ Ἀνδρέας Κατσουράκης συνεχίζει πάντοτε τὶς διαδρομές του ἀπὸ τὴ Βεγγάζη ὡς τὴ μεγαλύτερη ὄασι τῆς Σαχάρας.

★★

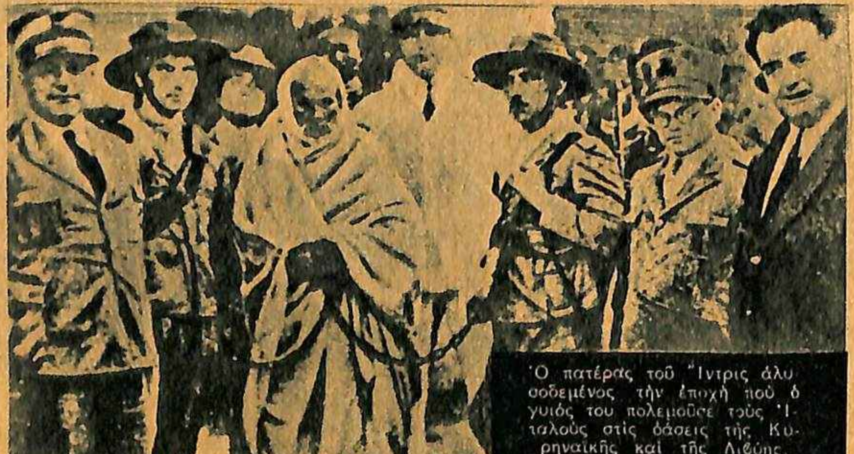

Ὁ πατέρας τοῦ Ἴντρις ἀλυσοδεμένος τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ γυιός του πολεμοῦσε τοὺς Ἰταλοὺς στὶς ὀάσεις τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ τῆς Λιβύης.

3 ΤΡΟΠΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΣΕΤΕ

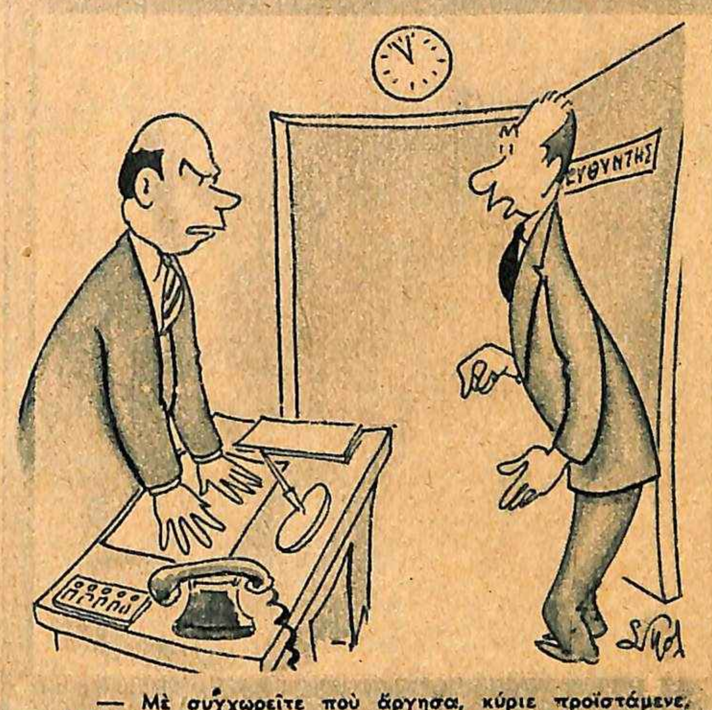

— Μὲ συχωρεῖτε ποὺ ἄργησα, κύριε προϊστάμενε, ἀλλὰ ἔγινε ἀπέναντι στὸ σπίτι μου ἕνα ὀρνιθοτροφεῖο καὶ ὅπου λαλοῦν πολλοὶ κοκόροι ἀργεῖ νὰ ξημερώση.

(Τοῦ Σ. ΠΟΛΕΝΑΚΗ)

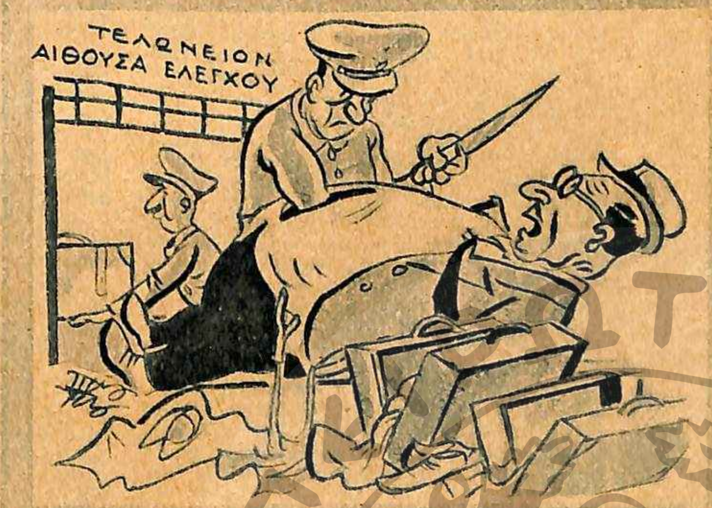

Ὁ ταξιδιώτης: Τελειώνουμε καμμιὰ φορά, ἐπὶ τέλους, παιδί μου;

(Τοῦ Π. ΠΑΥΛΙΔΗ)

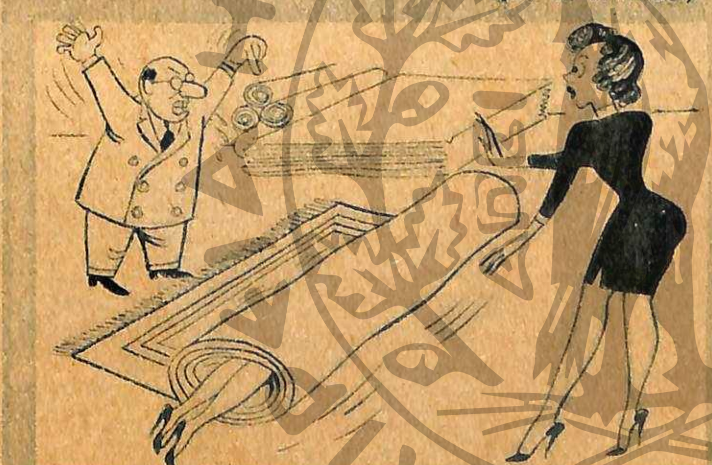

ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

— Μά, κύριε διευθυντά, σεῖς δὲν μοῦ εἴπατε νὰ προσπαθήσω νὰ τυλίξω τὸν πελάτη;

Ὅσα δὲν λέγει ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἡ τριπλῆ προφητεία

Ὅταν σπούδαζε στὴν Πάδοβα, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, εἶχε φίλους καὶ συσπουδαστὲς τὸν Κρητικὸ Κήρυκο Χαιρέτη καὶ τὸν Κωνσταντῖνο Βαρδαλάχο. Ἦταν ἀχώριστοι κι' οἱ τρεῖς καὶ γι' αὐτὸ στὴν Πάδοβα ἦταν γνωστοὶ μὲ τ' ὄνομα «οἱ τρεῖς Ἕλληνες».

Κάποτε, ποὺ εἶχαν διακοπές, ἐπισκεφθήκανε κι' οἱ τρεῖς μαζὶ τὴ Βενετία. Τοὺς φιλοξένησε ἐκεῖ ὁ ὁμογενὴς ἔμπορος Ἀλέξης Νικολαΐδης ἀπ' τὴ Θεσσαλία. Ἀφοῦ γύρισε τοὺς τρεῖς ξένους του σ' ὅλα τὰ ἀξιοθέατα τῆς Βενετιᾶς, ὁ Νικολαΐδης τοὺς πῆγε νὰ δοῦνε τὸ φρενοκομεῖο τοῦ Σὰν Σερβόλο. Τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμάζονταν να φύγουν ἀπ' τὸ φρενοκομεῖο, ἀκοῦνε κάποιον πίσω τους νὰ ξεφωνίζη:

— Ἔ, σεῖς, νεαροὶ Ἕλληνες!

Ἦταν κάποιος τρελλός, κλεισμένος στὸ καγκελλόφρακτο κελλί του. Ἔκανε ἐντύπωσι στοὺς τέσσερες ἐπισκέπτες πῶς ὁ τρόφιμος τοῦ τρελλοκομείου κατάλαβε, ὅτι ἦταν Ἕλληνες. Γιατὶ ἦταν ντυμένοι, καὶ οἱ τρεῖς, εὐρωπαϊκά. Μόνο ὁ Νικολαΐδης φοροῦσε ἀνατολίτικα.

Ὁ τρελλὸς τοὺς ἔκανε νόημα να πλησιάσουν. Οἱ Ἕλληνες προχώρησαν λίγο πρὸς τὸ κελλί του. Ὁ τρόφιμος, βγάζοντας τὸ χέρι του ἀπ' τὰ κάγκελλα, ἔδειξε πρῶτα τὸ Χαιρέτη, λέγοντας ἰταλικά:

— Σοῦ προλέγω, νεαρὲ Ἕλληνα, πῶς μιὰ μέρα θὰ ὑπηρετήσης ἕνα μεγάλο αὐθέντη τοῦ κόσμου.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν Καποδίστρια:

— Σοῦ προλέγω, πῶς μιὰ μέρα θὰ κυβερνήσης τὸ ἐνδοξότερο Ἔθνος τοῦ κόσμου.

Καὶ τελευταῖα εἶπε στὸ Βαρδαλάχο:

— Καὶ σὺ θὰ περάσης πολλοὺς τόπους, διδάσκοντας τὴ νεολαία, καὶ στὸ τέλος πλατὺς τάφος θὰ σὲ δεχτῆ...

Ἔφυγαν οἱ Ἕλληνες ἐπισκέπτες, χωρὶς νὰ δώσουν σημασία στὰ λόγια τοῦ τρελλοῦ τοῦ Σὰν Σερβόλο. Κι' ὅμως, ἦρθε καιρὸς ποὺ οἱ προφητεῖες του ἀλήθεψαν.

Ὁ Κήρυκος Χαιρέτης, ἀφοῦ τελείωσε τὶς σπουδές του στὴν Ἰταλία, πῆγε στὴν Πόλι κι' ἔγινε ἐκεῖ ἰδιαίτερος γιατρὸς τοῦ σουλτάνου Μαχμούτ. Ἔτσι, «ὑπηρέτησε μεγάλο ἀφέντη».

Ὁ Βαρδαλάχος, ταξιδεύοντας ἀπ' τὴ Σῦρο στὴν Αἴγινα, πνίγηκε. Τὸν δέχτηκε ὁ «πλατὺς τάφος».

Καὶ ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, στ' ἀλήθεια κυβέρνησε «τὸ ἐνδοξότερον Ἔθνος τοῦ κόσμου»: τὴν Ἑλλάδα.

ΤΑΚΗΣ ΛΑΠΠΑΣ

Ὁ Λουδοβῖκος 14ος ἔκλεψε τὸν ἑαυτό του

Ὁ Λουδοβῖκος 14ος εἶχε κρεμασμένο ψηλὰ-ψηλὰ μέσα στὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματά του ἕνα περίφημο γιὰ τὴν ἐποχή του ρολόϊ τοῦ τοίχου. Κάποιος ἐπιτήδειος λωποδύτης κατώρθωσε νὰ φθάση μὲ διάφορα προσχήματα ὣς ἐκεῖ καὶ σκαρφάλωσε σὲ μία σκάλα γιὰ νὰ τὸ κλέψη. Τὴν στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε μέσα ὁ Λουδοβῖκος καί, νομίζοντας πὼς ἦταν κάποιος ὑπηρέτης τῶν ἀνακτόρων, ποὺ ἤθελε νὰ τὸ πάρη γιὰ ἐπισκευή, πῆγε καὶ τοῦ κράτησε τὴν σκάλα, γιὰ νὰ μὴ πέση.

Ὅταν, τὴν ἄλλην ἡμέρα, τὸν ἐπληροφόρησαν ὅτι τὸ ρολόϊ εἶχε κλαπῆ, ὁ Λουδοβῖκος εἶπε:

— Ὤ, διάβολε! Ἂς μὴ γίνη σούσουρο, ἐπειδὴ ὑπῆρξα συνένοχος στὴν κλοπή.

ΣΤΑ ΝΥΧΙΑ της ΜΟΙΡΑΣ
(Οὐάντι φαράν)

Μυθιστόρημα

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑ·Ι·ΚΟΥ

ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΣ ΜΑΡ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΤΙΛΑΛΟΥΣΕ τὸ χωριό, νταούλια καὶ κουφόξυλα· καὶ στὰ ψηλώματα εἶχαν ἀνάψει μεγάλες φωτιές. Ἀπ' τὴν Παρασκευὴ κουβάλαγαν, ἀπ' τὸ λόγγο, τρεῖς ὧρες μακρυά, τὰ ξύλα, τὰ φρύγανα καὶ τὰ ξεράδια, ζωντανὰ παραφορτωμένα, γυναῖκες ζαλωμένες:

— Τὴν Κεργιακὴ — λέγανε — θὰν τὸ κάψουμε! Θὰ τὸν τιμήσουμε τὸ γάμο τοῦ ἀφέντη.

Κι' οἱ φλόγες τώρα, πελώριες, γλύφανε τὸ θόλο, κυματίζοντας στὴν ἀνοιξιάτικη πνοή. Πλημμύριζαν μὲ ζεστό, κοκκινωπὸ χρῶμα, τὰ ξέφωτα· καὶ κάνανε τοὺς μαύρους ἴσκιους, ποὔριχναν τὰ σύδεντρα, ἡ ἐκκλησιὰ καὶ τὰ σπίτια, νὰ σαλεύουν στὸν ἀργὸ ρυθμὸ ἑνὸς χοροῦ, ποὺ δὲν ταίριαζε μὲ τοὺς πρόσχαρους σκοποὺς τῶν παιγνιδιῶν. Ἦταν ὅλος μυστήριο, δρᾶμα κι' ἱεροπρέπεια. Μ' αὐτὴ τὴ φωτοχυσία θύμιζε τὸ χωριὸ συνοικισμοὺς ἀραπάδων τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, σὲ μεγάλα θρησκευτικὰ πανηγύρια.

Στὰ καπηλιὰ τὸ κρασὶ ἔτρεχε ποτάμι. Κι' ἀπὸ τὶς τρεῖς στάνες ὁ ἀφέντης εἶχε προστάξει νὰ κατεβάσουν τὰ σφαχτά, γιὰ τὶς ψησταριές, ποὔχανε γεμίσει τώρα τὸ χωριὸ μὲ τὴ γαργαλιστική τους τσίκνα. Κι' ἀπ' τὸ πρωῒ ἔβγαλε τελάλη, πὼς εἶχε πλερωμένο ἕνα μεγάλο βαρέλι στὸ κάθε μαγαζί, νὰ τὸ πιοῦνε στὴν ὑγιὰ τῆς νύφης. Κι' οἱ πιωμένοι τραβοῦσαν τώρα στὸ χορό, ποὔχανε στήσει μπροστὰ στὴν ἐκκλησιὰ οἱ γυναῖκες. Κάθε καινούργια μεθυσμένη συντροφιά, ποὔφτανε, τὴ δέχονταν μὲ φωνές, χαρές, καλωσορίσματα. Ὁ χορὸς δυνάμωνε καὶ κόρωνε. Κι' ἔκανε ν' ἀστράφτουν, μάτια καὶ γιορντάνια, φλουριά, κοράλλια, πάνω στὰ κρυφοπερίφανα τσακίσματα καὶ τὶς γυροβολιές.

Οἱ κάργιες, κουρνιασμένες στὰ πανάρχαια δέντρα, ἕνα γύρο, χάσανε τὸν ὕπνο τους. Ἀναδεύονταν ἀνήσυχες καὶ ρωτιόντανε ποιὰ τρέλλα ξαφνικὴ νἄχε βαρέσει τάχα τοὺς ἀνθρώπους. Ὅμως αὐτοί, καὶ τὸ φαῖ καὶ τὸ πιοτὸ νὰ μὴν κερνοῦσε ὁ ἀφέντης, πάλι τὰ ἴδια θἄκαναν καὶ πιὸ πολλά... Ὁ Γιάσος — ἔτσι μεταμόρφωσαν τὸ Ἰάσων, τ' ὄνομα τοῦ ἀφέντη, ποὺ γιόρταζαν ἀπόψε τὴ χαρά του — ἦτανε κοσμαγάπητος κι' ὅλο του τὸ σόϊ λατρεμένο σὲ τούτη τὴ γωνιὰ τῆς γῆς.

Οἱ καλωσύνες τους στὸν κοσμάκη δὲν εἴχανε μετρημούς. Ἡ γενιὰ τοῦ Γιάσου δὲν ἦτανε φερτὴ ἀπ' ἀλλοῦ, ἀπ' τοὺς καινούργιους ἀφεντάδες, π' ἀγόρασαν, μετὰ τὴ λευτεριά, τσιφλίκια, γιὰ ν' ἀποστίψουν τὸν κολλῖγο. Οἱ πιὸ γερόντοι στὰ χωριὰ τὄξαιραν πὼς αὐτοί, φύτρα γνήσια τῆς γῆς τους, δούλευαν κι' ἵδρωναν στὰ χωράφια, μὲ τὸ ραγιᾶ μαζί, ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Καρὰ - Ὀσμὰν πασᾶ.

Ὅταν ὁ τόπος εἶδε λευτεριὰ κι' ὁ παπποῦς τοῦ Γιάσου ξαναπῆρε τὸ μεγάλο χτῆμα, στὸ Λυκοδέντρι, κανένα δὲ θυμόταν ὁ κολλῖγος πιὸ ψυχικάρη καὶ πιὸ δίκαιο ἀπ' αὐτόν. Τὸν καιρὸ τῆς σοδειᾶς, ὁ ἴδιος στεκότανε, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ ἐπιστάτη, νὰ μὴν κλέψει κανέναν ἀπὸ τοὺς ζευγάδες, σ' ὅλους ἔδινε παραπάνω ἀπ' ὅσα εἴχανε νὰ πάρουν, κόβοντας τὸ δικό του μερτικό. Τοὺς ἄφηνε νὰ καλλιεργοῦνε λίγα στρέμματα γιὰ λογαριασμό τους κι' ἕνα μικρὸ λιβάδι γιὰ τὰ ζωντανά τους· ἔφερνε φυτὰ γιὰ τὸ λαχανόκηπό τους καὶ τοὺς ξεχώρισε φυτώριο γιὰ τὰ καρποφόρα. Πλέρωνε γιατρὸ καὶ γιατρικὰ γιὰ τὴν ἀρρώστεια τους καί, στὶς μεγάλες γιορτές, τοὺς μοίραζε φορέματα, κεριά, γλυκὰ καὶ παιχνιδάκια γιὰ τὰ μικρά.

Ὁ πατέρας τοῦ Γιάσου εἶχε κάνει ὅμως κάτι πιὸ γενναῖο. Μιὰ Κυριακὴ παρουσιάστηκε στὰ σκαλιὰ τῆς ἐκκλησίας, μόλις ἀπόλυσε, κρατώντας ἕνα σακκουλάκι ἄσπρο, γιὰ νὰ τοὺς πεῖ, καθὼς ἦταν ὅλοι μαζεμένοι:

— Ἀδέρφια, δὲ θέλω πιὰ κολλίγους, δὲ θέλω σκλάβους, ποὺ δὲν ὁρίζουν οὔτε τὸν τάφο τοῦ πατέρα τους!... Τὸ τσιφλίκι θὰ γίνει κεφαλοχῶρι... Θὰ σᾶς μοιράσω, σήμερα κιόλας, τὰ δυὸ τρίτα... Θὰ κάνω τὸν καθένα νοικοκύρη, κύριο ἀπόλυτο στὰ χωράφια του... Θάχετε τὸ σόδεμά σας ὁλάκερο... Κι' ὅποιοι ἀπὸ σᾶς θέλουνε νὰ δουλέψουνε καὶ στὸ δικό μου μερτικό, μὲ χαρά μου θὰ γίνουνε δεχτοὶ καὶ θὰ πλερώνονται, μεροκάματο, σὰν κουλουξῆδες.

Σηκώνοντας τὸ σακκουλάκι ψηλά, πρόστεσε:

— Σ' αὐτὸ τὸ σακκουλάκι ἐδῶ ἔχω τοὺς κλήρους σας... Φρόντισα νὰ μοιράσω τὰ χωράφια μὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴν ἀδικιέται κανένας... Ὁ παπᾶς θἄρθει τώρα μὲ τὸν κατάλογο... Θὰ φωνάζει, ἕναν - ἕναν, μὲ τ' ὄνομά του... Καὶ θἄρχεται νὰ τραβάει μὲ τὸ χέρι του τὸν κλῆρο. Τὸ χαρτί, ποὺ θὰ σηκώσετε, νὰ τὸ φυλάξετε ὥς τὴν ἐρχόμενη Κυριακή, ποὺ θὰ ὑπογράψουμε τὰ συμβόλαια... Τὴν ἀξία τῶν χωραφιῶν θὰ τὴν πλερώσετε σὲ δεκαπέντε χρόνια, χωρὶς τόκους κι' ἐπιτόκια... Καὶ τὶς κακὲς χρονιὲς ἡ δόση θὰ μικραίνει, ἀνάλογα μὲ τὶς ζημιές... καὶ μὲ κοινὴ συμφωνία...

Γίνηκε, ξαφνικά, ἐπίσημος καὶ ἡ φωνή του πῆρε νὰ τρέμει:

— Καὶ τώρα, σᾶς εὔχομαι, ἀδέρφια μου, καλὴ προκοπή... Τὰ κόπια σας νὰ γίνουνται στὰ χέρια σας χρυσάφι... Κι' ἡ χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία νὰ θρονιαστεῖ στὰ σπίτια σας...

Τελειώνοντας, ἦτανε βουρκωμένος. Μιλιὰ δὲν ἀκούστηκε. Μιὰ γελάδα μονάχα μουκάνισε μακρυά, φωνάζοντας τὸ μοσχαράκι της. Οἱ ζευγάδες ἀπόμειναν βουβοί. Βγάλανε μονάχα τὰ σκουφάκια τους καὶ κάνανε τὸ σταυρό τους. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅμως, σὰν νὰ πραγματοποίησαν μέσα τους ξαφνικὰ τὰ ὅσα εἶχαν ἀκούσει, ὥρμησαν ὅλοι μαζὶ μὲ ἀλαλαγμό. Κι' ἀγκάλιαζαν τὰ πόδια του· καὶ φιλοῦσαν τὰ χέρια καὶ τὰ ροῦχα του καὶ τὰ δάκρυα πηγαίνανε βροχή. Στὴν ἀναμπουμπούλα ἔβαλε τέλος ὁ παπᾶς, ποὺ παρουσιάστηκε μὲ τὸν κατάλογο στὸ χέρι κι' ἄρχισε νὰ φωνάζει ἀργά, ἕνα - ἕνα τὰ ὀνόματά τους...

Ἔτσι ἁπλᾶ συντελέστηκε μιὰ ἱστορικὴ πράξη, ποὔδινε τὸ σύνθημα καινούργιας ἐποχῆς, πολὺ πρὶν ἡ πολιτεία σκεφτεῖ ἀκόμα γι' ἀπολύτρωση τῶν γεωργῶν.

Ο ΓΙΑΣΟΣ ἔλειπε τότες στὴ Γερμανία, νὰ σπουδάσει γεωπόνος. Μοναχογυιὸς κι' ἀνάστημα τοῦ πατέρα του, γιατὶ ἔχασε τὴ μάνα του μικρός. Ὅμως μπλέχτηκε στὰ ξένα καὶ σ' ἄλλες ἐπιστῆμες καὶ χασομέρησε τόσο πολύ, ποὺ δὲν πρόλαβε νὰ νεκροφιλήσει τὸν πατέρα του. Χρόνια τὸν πρόσμενε ὁ γέρος ὥς ποὺ μιὰ νύχτα τοῦ Δεκέμβρη ἔσβυσε ἀπὸ γεροντίστικη ἀδυναμία τῆς καρδιᾶς.

Ὁ γυιὸς ἔφτασε τὴν ἄλλη μέρα, ποὺ τὸν εἴχανε θάψει, κατὰ τὴ θέλησή του, στὸ μικρὸ οἰκογενειακὸ νεκροταφεῖο, πίσω ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς ἐκκλησιᾶς. Ἦτανε σούρουπο κι' ἔπαιρνε νὰ νυχτώσει. Ἔτρεξε, ὁλομόναχος, στὸ νιοσκαμμένο μνῆμα, ἔπεσε πάνω, ἀγκάλιασε τὴ γῆς καὶ τὴ φιλοῦσε μὲ δάκρυ κι' ἀναφυλλητό. Ἔπειτα κλείστηκε στὸ Κονάκι. Καὶ δὲν τὸν εἶδε πιὰ κανεὶς παρὰ στὰ νιάμερα τοῦ πατέρα.

Εἶχε φύγει ἀπ' τὸ χωριὸ παλληκαράκι. Καὶ τώρα εἴχανε μπροστά τους ἄντρακλα, ψηλόλιγνο, μὲ πλατειοὺς ὤμους, λιοψημμένο, σὰ νὰ μὴ ρχότανε ἀπὸ μεγάλες πολιτεῖες, σὰ νὰ κατέβαινε ἀπὸ βουνά. Φαινότανε γεροδεμένος, κορμὶ μ' ἀέρα, γυμνασμένο, ἐπιβλητικό, μέσα στὴ μαύρη φορεσιά, ποὔχε βάλει γιὰ τὸ μνημόσυνο. Κάτι τὸ βαρὺ καὶ τ' αὐστηρὸ πλανιώτανε στὴ μορφή του, κορνιζαρισμένη ἀπὸ ἕνα γενάκι, ποὔχε ἀφήσει, γιὰ νὰ σκεπάζει μιὰ μεγαλούτσικη λαβωματιὰ κλεισμένη, στὸ μάγουλο, πρὸς τὸ σαγόνι. Ἀργότερα μάθαν οἱ χωριάτες, πὼς ἦτανε σπαθιά, ποὔλαβε στὴ Λειψία, σὲ μονομαχία, μὲ Οὐγγαρέζο σπουδαστή, ποὔχε μιλήσει ἄσκημα γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ἅμα τέλειωσε τὸ μνημόσυνο, φώναξε ὁ παπᾶς νὰ μὴ φύγει κανένας, γιατὶ ὁ ἀφέντης εἶχε κάτι νὰ τοὺς πεῖ. Στάθηκε στὰ σκαλιά, σὰν τὸν πατέρα του:

— Ἀδέρφια — εἶπε — ὅλοι ξαίρετε πὼς κληρονόμησα τὸ μακαρίτη, ἅγιο τὸ χῶμα ποὺ τὸν κρατεῖ... Στὰ χαρτιά του βρῆκα τὰ συμβόλαιά σας κι' ὅλους τοὺς λογαριασμούς σας... Εἶδα τί χρωστάει ὁ καθένας... Καὶ σᾶς τὰ χαρίζω... Ἕνα κερὶ θὰ πᾶτε ν' ἀνάψετε τὴν Κυριακή, γιὰ τὴν ψυχή του... Γυρίζοντας, θὰ ρθῆτε στὸ Κονάκι νὰ ὑπογράψουμε τὰ ἐξοφλητικά...

Καί, γιὰ νὰ προλάβει κάθε φανέρωμα εὐγνωμοσύνης, πρόστεσε, δυναμώνοντας τὴ φωνή του:

— Δὲ θέλω εὐχαριστίες... Κάνω τὸ χρέος μου σὰν ἄνθρωπος... Ἡ γῆ ἀνήκει σ' αὐτόν, ποὺ τὴ δουλεύει...

Κι' ἡ πράξη αὐτὴ δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ σ' ὅ,τι ἀκολούθησε. Ἀνθρώπεψε τὴν ἐκκλησιὰ μὲ καινούργιο τέμπλο σκαλιστὸ καὶ τοιχογραφίες ἀπὸ καλοὺς τεχνίτες καὶ τοὺς χάρισε μιὰ καμπάνα, ποὺ ἄνοιγε ἡ καρδιὰ τῶν χριστιανῶν νὰ τὴν ἀκοῦνε· ἔφερε μαστόρους κι' ἔχτισε, σὲ δική του γῆς, σκολειὸ καινούργιο καὶ τοῦ φύτεψε περιβολάκι· τοὺς ἔφτιαξε συνεταιρισμὸ καὶ φέρανε μηχανὲς κι' ἀλλάξανε τὸν τρόπο τῆς καλλιέργειας· ξέρανε, μ' ἐργασία ὁμαδική, ἕνα μικρὸ βάλτο, ποὔβγαζε κουνούπια καὶ θέρμες· ἔφερε τὸ νερὸ ἀπ' τὸ ποτάμι καὶ καταπρασίνισε καὶ κάρπισε ὁ τόπος· φύτεψε κι' ἕνα μικρὸ ἄλσος· ἄνοιξε δρόμους μὲ δεντροστοιχίες· ἔφερε τέλος συνεργεῖο καὶ τοὺς διόρθωσε τὰ σπίτια καί, μέσα σὲ τρία χρόνια, εἶχε ἀλλάξει τὴν ὄψη τοῦ χωριοῦ.

Μονάχα τὸ Κονάκι τ' ἄφησε ὅπως τὸ βρῆκε. Δὲν ἄλλαξε παρὰ μονάχα δυὸ πράματα: Μιὰ μεγάλη κάμαρα, ποὔβαλε τὰ βιβλία του — κι' εἶχε φέρει τόσο πολλά — καὶ κλεινότανε τὸ βράδυ καὶ μελετοῦσε ὥς τὰ μεσάνυχτα. Καὶ τὸ δεύτερο ἦτανε τ' ἄλογα τοῦ σταύλου. Ἔφερε τέσσερα καινούργια: Δυὸ οὐγγαρέζους γιὰ τὶς δυὸ καρότσες, τὴ μεγάλη, τὴν ἐπίσημη, ἕνα λαντώ, ποὺ τὸ διόρθωσε καὶ τὸ λουστράρησε τῆς ὥρας καὶ τὸ μικρό, τὸ μονιππάκι, ποὺ τὄχε γιὰ τὶς γλήγορες δουλειὲς στὸ χτῆμα. Καὶ δυὸ τῆς καβάλλας, ἀπ' τὸ Μισίρι, πενταχρονίτικα, ὅλο νάζι καὶ τσαλίμι καὶ χαίτη καὶ οὐρὰ μεταξωτή.

Τὸ ἕνα ἦτανε φοράδα, τὴν εἶχε βγάλει «Σπίθα», κάτασπρη, χιονάτη. Τὸ ἄλλο, ἀρσενικό, τὄλεγε «Γρέγο», γιατὶ αὐτὸς ὁ ἄνεμος, τὸ τάραζε τὸ χτῆμα, τὸ χειμῶνα. Ἦτανε βλάγγος, μὲ λευκὴ πινελιὰ στὸ κούτελο. Ὁ Γιάσος τ' ἀγάπησε μὲ πάθος. Καβαλλάρης ἀπὸ παιδί, γιὰ ἕνα χρόνο, στὸ σκολειὸ τῆς Ἱππασίας, στὸ Ἀννόβερο εἶχε βγεῖ ἀπὸ τοὺς πρώτους: Κένταυρος.

Κάθε πρωῒ μαζεύονταν καὶ τὸν καμάρωναν οἱ χωριανοί, ὅταν πηδοῦσε μὲ τὸ «Γρέγο» κάτι φράχτες καὶ κάτι πλατειὰ χαντάκια μὲ νερό, ποὔχε φτιάξει, ἀραδειασμένα πίσω ἀπ' τὸ Κονάκι. Ἦτανε τὸ ταχτικὸ γυμνάσιο τῆς μέσης του. Μὰ πρὶν νὰ πάει στὶς δουλειές του, ἔφερνε μιὰ βόλτα στὸ χωριό, σὰ στρατηγός, ποὺ κάνει ἐπιθεώρησι στὸν καταυλισμὸ τῶν ἀντρῶν του. Ἔκοβε τὸ μάτι του. Κι' εἶχε πάντα κάτι νὰ διορθώσει. Σταμάταγε ξαφνικὰ σὲ κάποιο σπίτι, γιὰ νὰ φωνάξει τὴ νοικοκυρά:

— Θέκλα, σοὔχω φέρει κάτι γεράνια... Τράβα στὸ Κονάκι, νὰ τὰ πάρεις... Πότε θὰ μάθετε νὰ βάζετε πέντε λουλούδια στὸ χαγιάτι σας;

Σπάνια κατέβαινε στὴν πολιτεία, μὲ τὴ «Σπίθα» — τὴν εἶχε γιὰ πιὸ ἐπίσημη νὰ κάνει τὸ μακρὺ περίπατο στ' ἀκροθάλασσο. Δὲν ἀνακατευότανε μὲ τὸν κόσμο. Δὲν τοῦ ἄρεσαν οἱ ἄνθρωποι της. Τοὺς ἔλεγε «καραγκιόζηδες». Δὲν εἶχε κιόλας καιρὸ γιὰ χάσιμο. Εἶχε ριχτεῖ μὲ τὰ μοῦτρα στὸ χτῆμα. Κάτεχε, στὴ θεωρία καὶ στὴν πράξι, τὸ «μεντελισμό». Καὶ τὸν ἐφάρμοζε, σὰν τέλειος ἐπιστήμονας, στὶς φυτεῖες καὶ στὰ ζῶα του. Μεταχειριζότανε φυτὰ καὶ σπόρους ἐπιλογῆς. Καὶ σὰν ζωοτέχνης ἦτανε πρῶτος καὶ μοναδικὸς στὸν τόπο. Τὰ προϊόντα του, πρωτόβγαλτα, περιζήτητα, βρίσκανε πάντα τὶς καλύτερες τιμές. Θησαύριζε. Καί, κοντά του, οἱ χωριανοί, ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ παράδειγμά του.

Μὰ δὲν ἦτανε γι' αὐτὸ μονάχα, ποὺ τὸν λάτρευε τὸ χωριό. Τὸν νοιώθανε δικό τους, μ' ὅλο ποὺ ὁ χαρακτήρας του, βαρύς, κλειστός, λιγόλογος, τοὺς κράταγε σ' ἀπόσταση. Ἀδερφωνότανε μαζί τους στὴ δουλειά. Τὸν βλέπανε ν' ἀνασκουμπώνεται, νὰ πιάνει τὴν τσάπα, ν' ἀνοίξει μιὰν ἀμπολή· νὰ φτιάχνει μονάχος τὰ φυτώρια, νὰ κλαδεύει, νὰ κεντρώνει τ' ἄγρια δέντρα, νὰ γυρίζει τὰ φευγάτα μελίσσια στὶς κυψέλες, νὰ ταΐζει τὶς γελάδες...

Καί, πάνω ἀπ' ὅλα, εἴχανε νὰ τὸ κάνουνε γιὰ τὴν ἁγνὴ κι' αὐστηρὴ ζωή του. Ἄλλη ξεφάντωση δὲν εἶχε ἀπ' τὸ κυνήγι, ψηλά, στοὺς λόγγους τοῦ Κούκου, ποὺ πήγαινε μὲ τὰ σκυλιά του καὶ μιὰ καραμπίνα μ' ἑφτὰ φωτιές, ἀμερικάνικη, γιὰ ζαρκάδια κι' ἀγριογούρουνα, σὲ μεγάλες παγάνες, ποὺ βάσταγαν βδομάδα. Κι' ἅμα πλάκωνε βαρυχειμωνιά, κι' ἄσπριζαν τὰ βουνά, τὸν βλέπανε πάλι νὰ φεύγει, μὲ τὰ σκὶ στὴν πλάτη καὶ νὰ λείπει μέρες.

Τὴν Κυριακὴ ὡστόσο φρόντιζε νὰ εἶναι πάντα στὴν ἐκκλησία. Ἔκανε τὸν ἀριστερὸ ψάλτη, μὲ μιὰ φωνὴ βαρειὰ καὶ δυνατή. Κι' ὅταν τέλειωνε τὸ τροπάρι στεκότανε σεμνὸς κι' ἀμίλητος. Ποτὲ δὲ γύριζε νὰ ρίξει τὴ ματιά του σὲ γυναῖκα. Στὸ χωριὸ πολλὲς τὸν γλυκοκοίταζαν, σὲ καμμιὰ δὲ σίμωσε νὰ τῆς γλυκομιλήσει. Στὸ Κονάκι θὰ μποροῦσε νὰ πάρει κάποιαν ἀπὸ τὶς ὄμορφες, γιὰ νὰ τὸν διαφεντεύει. Κράτησε τὴν παλιά, γριά-οἰκονόμο τοῦ πατέρα του. Τέτοια ἐμπιστοσύνη τοὔχανε οἱ ἄντρες, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν ἀφήσουν μονάχο του, μὲ τὴ γυναῖκα τους, μιὰ νύχτα, σίγουροι πὼς ἡ τιμή τους θἄβγαινε ἀνέγγιχτη. Τίποτα δὲν εἶχε ἀκουστεῖ γι' αὐτόν, οὔτε στὸ χωριό, οὔτε στὴν πολιτεία. Ἄλλοι λέγανε πὼς κάποιο μεγάλον ἔρωτα εἶχε ἀφήσει, φεύγοντας, ἀπὸ τὴ

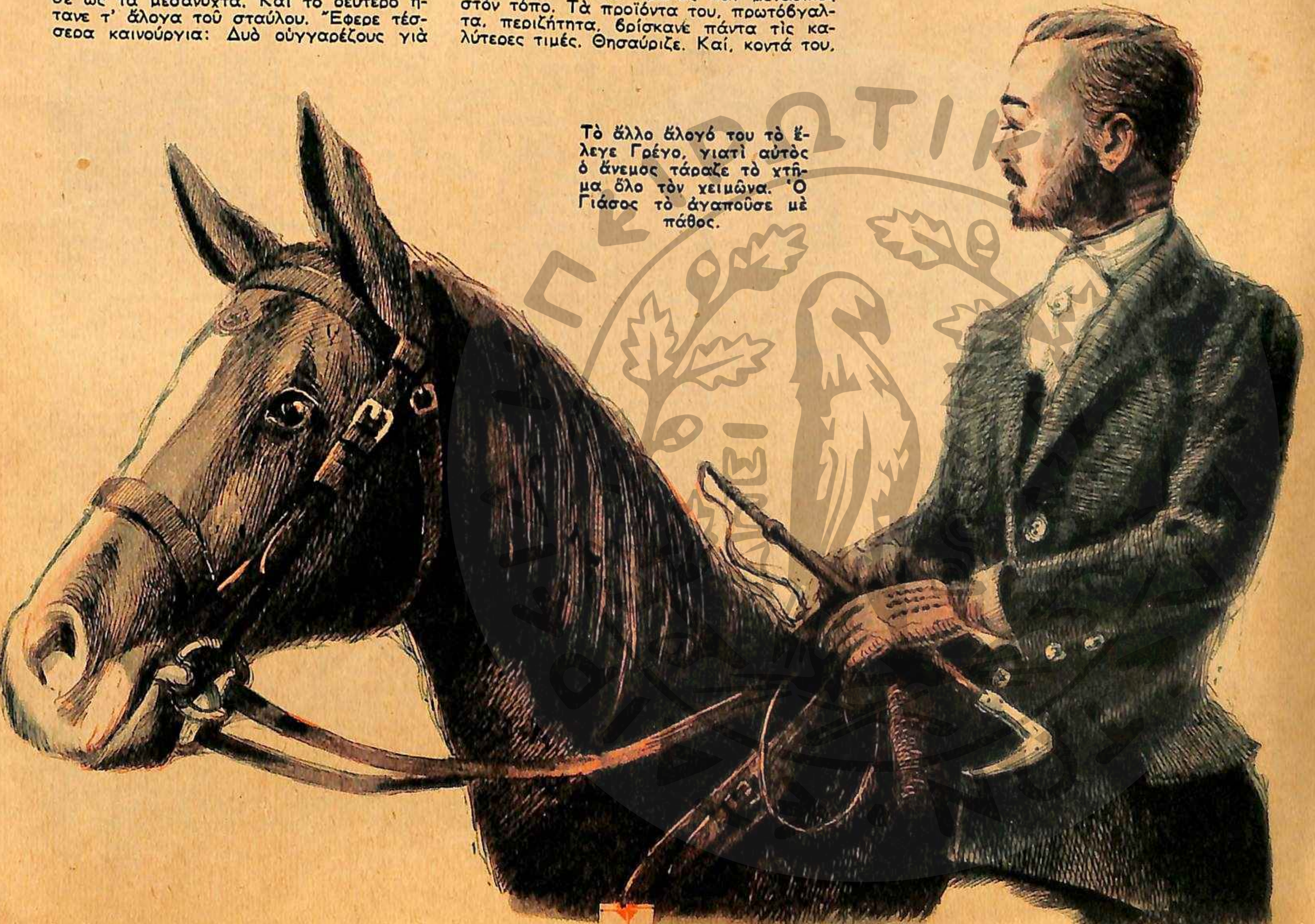

Τὸ ἄλλο ἄλογό του τὸ ἔλεγε Γρέγο, γιατὶ αὐτὸς ὁ ἄνεμος τάραζε τὸ χτῆμα ὅλο τὸν χειμῶνα. Ὁ Γιάσος τὸ ἀγαποῦσε μὲ πάθος.

Γερμανία· κι' ἄλλοι πώς δὲν εἶχε ὡς τὰ τώρα γνωρίσει τὴ γυναῖκα. Κι' ἦτανε κάμποσοι ποὺ τὄχανε πιστέψει.

Τὸ ξάφνιασμα ἦτανε βαθύ, ὅταν ἀκούστηκε πὼς ὁ Γιάσος ἀρραβωνιάστηκε στὴν πολιτεία. Δὲ δόσανε καμμιὰ πίστη στὴν ἀρχή. Ἅμα τὰ βάλαν ὅμως ὅλα κάτου, βρήκαν, ὅτι, ἀπὸ τὸν περασμένο χρόνο, εἶχε γίνει στὴ ζωή του, ἀλλαγή, ποὺ δὲν τὴν εἴχανε προσέξει: Ὅτι ἔπαιρνε πολὺ πιὸ συχνά, παρὰ πρὶν τὴ «Σπίθα» καὶ χανόταν ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, χωρὶς νὰ ξαίρουνε ποῦ πήγαινε· καὶ ὅτι ἀργοῦσε νὰ γυρίσει· ὅτι μιὰ Κυριακὴ στὴν ἐκκλησιά, τὸν εἴδανε ὅσο ποτὲ χαρούμενο· κι' ὅτι ἀπὸ τότε ρίχτηκε ν' ἀλλάξει τὴν ὄψι τοῦ Κονακιοῦ, κουβαλῶντας μαστόρους καὶ ὑλικά· ὅτι, πάνω στὸ παλιό, εἶχε ταιριάσει σχέδιο καινούργιο, μὲ μεγάλες βεράντες καὶ πρόσθετες κάμαρες καὶ στὸ ἀνώγι καὶ στὸ κάτου πάτωμα· ὅτι ἔφερνε κάδρα, μπιλιάρδα, πολυθρόνες, βαρειές, ὑφαντὲς κουρτίνες, πλούσια χαλιά, κρεβάτια, διβάνια κι' ἕνα πλῆθος πράματα, ποὺ δὲν καταλάβαιναν τί θὰ τἄκανε...

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶχε ριχτεῖ νὰ συγυρίσει τὸ περίγυρο. Ἔκλεισε μὲ κάγγελα τὸ μικρὸ πάρκο καὶ τὸ περιβόλι, ποὺ ἦτανε πίσω ἀπ' τὸ Κονάκι, φύτεψε παρτέρια, ποὺ τώρα ἦταν ὅλα στὴν πιὸ λαμπρὴ ἀνθοφορία τους, ἔφτιασε κιόσκι σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ περιβολιοῦ, καὶ τὸ σκέπασε μὲ γλυσίνιες, ποὺ τὶς ἔφερε, μεγάλες, μέσα σὲ γλάστρες, τὸ χειμῶνα καὶ τώρα κρέμαγαν κι' ἀνέμιζαν τὰ λουλουδότσαμπά τους, ἀχνογάλαζα λοφία μεγάλης τελετῆς. Εἶχε φέρει ἀκόμα βράχια καὶ σταλαχτίτες καὶ σκάρωσε μιὰ ψεύτικη σπηλιά, στὸ βάθος τοῦ περβολιοῦ· καὶ κάτι μάρμαρα, κομματιαστά, ποὺ τὰ συνταίριασε, μέσα στὸ κιόσκι, τἄκανε συντριβάνι, μ' ἕνα πελεκητὸ σγουρόμαλλο παιδὶ στὴ μέση, ποὺ φύσαγε τὸ νερὸ ἀπὸ τὶς τρύπες ἑνὸς χάλκινου σουραυλιοῦ, ποὺ τὄπαιζε μὲ φουσκωμένα μάγουλα.

Πάνω σὲ τοῦτες τὶς ἑτοιμασίες ὁ Βλάσης ὁ Καράγιωργας, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους ζευγάδες τοῦ χωριοῦ, τὸν ζύγωσε μιὰ μέρα στὸ περβόλι καὶ θάμαζε τὴ γοργάδα καὶ τὴν προκοπὴ τῆς δουλειᾶς καὶ τὸ μεράκι, ποὺ γινότανε.

— Ὅμορφο πρᾶμα — τοῦ εἶπε — ἀφεντικό... Θὰ χαίρεται ἡ ψυχή σου νὰ πίνεις τὸ πρωΐ, ἕναν καφέ, στὸ κιόσκι...

— Τὰ ὄμορφα πράματα — τοῦ ἀποκρίθηκε — δὲν εἶναι ποτὲς γιὰ ἕναν· εἶναι γιὰ δυό..

ΕΤΣΙ βγῆκε ὁ πρῶτος λόγος, πὼς εἶχε ἀρραβωνιαστεῖ. Καὶ τὸ χωριὸ εἶχε φαγωθεῖ νὰ μάθει ποιὰ ἦταν ἡ τρισευτυχισμένη, ποὺ σὲ λίγο θὰ στεκόταν πλάϊ του. Μὰ δαχτυλίδι δὲ βλέπανε στὸ χέρι του. Κατάλαβαν πὼς εἶχε δώσει λόγο μοναχά, ποὺ τὸν κράταγαν κρυφὸ κι' αὐτὸς κι' ἡ φαμελιὰ τῆς νύφης. Κάθε χωριανός, ποὺ κατέβαινε στὴν πολιτεία, σκάλιζε ὅσο μποροῦσε νὰ βγάλει στὴ μέση τὸ μυστικό. Κι' ἀπ' τὰ ξεφτίδια, ποὺ κατάφερνε νὰ τραβήξει ὁ καθένας, ὕφαναν στὸ τέλος ἕνα κομματάκι, ἕνα κουρελάκι τῆς ἀλήθειας. Στὴ Λιάνα τοῦ Καρτζιώτη δόθηκε ὁ λόγος, τὸν περασμένο Αὔγουστο.

Κανένας δὲν τὴν ἤξαιρε στὸ χωριό· μά, καλά-καλά, οὔτε στὴν πολιτεία. Ὁ πατέρας της, ἀμίλητος, ἀζύγωτος, ἕνας σκιᾶς, τὴν εἶχε, σὰ φυλακωμένη, στὸ παλιό του ἀρχοντικό, πάνω στὴ θάλασσα. Ἀπὸ μακρυά, σὰν ἔπλεες μὲ καϊκάκι, τὄπαιρνες γιὰ φωλιὰ θαλασσαϊτοῦ. Ἤτανε χτισμένο σὲ κάβο στὴν κατηφοριά, μὲ σκαλάκια, γιὰ νὰ κατεβαίνουν στὸ γιαλό. Τὰ κύματα, ὅταν φύσαγε βοριᾶς, τὰ καβαλλοῦσαν καὶ χτύπαγαν τὴ βαρειὰ πόρτα τῆς μεγάλης αὐλῆς. Ἀπὸ τὸ μέρος τῆς στεριᾶς ἕνας τοῖχος φρουριακός, τὸ περίζωνε, ἀπὸ θάλασσα σὲ θάλασσα καὶ τὸ χώριζε ἀπὸ τὴν πολιτεία· κι' ἀπὸ μέσα πλῆθος κυπαρίσσια, πυκνοφυτεμένα, γίνονταν ἀδιαπέραστη κουρτίνα, ποὺ δὲν ἄφηναν νὰ φτάσει ὡς τὸ σπίτι ξένο μάτι.

Μὰ κι' αὐτὰ νὰ μὴν ἦτανε, ποιὸς θ' ἀποκοτοῦσε νὰ κοιτάξει τί γινότανε στὸ «σκοταδόκαστρο» τοῦ γέρο-Καρτζιώτη, ὅπως εἴχανε βγάλει τὸ παλιό, πατρογονικό του ἀρχοντικό; Ἀπόστρατος στρατηγός, ποὔστριβε ἀκόμα τὴ χιονάτη μουστάκα του ὥς τ' αὐτί, κατσούφης καὶ βερέμης, μὲ ματιὰ σκουντουφλή, ἀράθυμος, ἕτοιμος ν' ἀρπαχτεῖ καὶ νὰ σηκώσει τὸ βούρδουλα καὶ στὸν ἴδιο τὸ νομάρχη, τρομοκρατοῦσε τὴν πολιτεία κι' ὅλη τὴν περιοχή.

Κομματάρχης, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος παντοδύναμος, ποὺ τὰ χωριὰ τὸν ψήφιζαν, βουλευτή, γιὰ χάρη τῆς ξακουσμένης γενιᾶς του — ἦταν ἀπὸ τὰ παλιὰ καπετανάτα, πολέμησε τὸν Τοῦρκο καὶ τὸν καιρὸ τῆς σκλαβιᾶς καὶ στὸ Εἰκοσιένα κι' εἶχε γίνει τραγούδι στὸ στόμα τοῦ λαοῦ — δὲν εἶχε νὰ δώσει λόγο πουθενά, κάνοντας χρήση καὶ κατάχρηση τῆς βουλευτικῆς ἀσυλίας.

Ἀπὸ τὸν καιρό, ποὺ εἶχε χηρέψει κι' ἀπόμεινε στὸ «σκοταδόκαστρο», μὲ τὰ δυό του κορίτσια, τὴ Λιάνα καὶ τὴ Νένα, εἶχε γίνει ἀζύγωτος. Δὲν πήγαινε πουθενὰ καὶ δὲ δεχότανε κανένα. Καὶ ὁ σεΐζης του, ὁ

Τὸ ἐρωτικὸ δρᾶμα δυὸ ἀτίθασσων ψυχῶν, ποὺ μιὰ σκοτεινὴ δύναμις εἶχε διαγράψει τὴν παράξενη μοῖρα τους.

Μπόθας (εἶχε δυὸ ἄλογα στὸ σταῦλο του) ἕνας Ἀρβανίταρος, κοντὰ δυὸ μέτρα, σ' ἕνα παρασπιτάκι, πλάϊ στὴν πόρτα, φύλαγε, ἀρματωμένος καὶ μ' ἕνα μπουλντόγκ, ἕτοιμο νὰ σπαράξει τὸν ξένο.

Συντροφιὰ τῶν κοριτσιῶν κρατοῦσε ἡ θειὰ Σμαράγδα, ξαδέρφη τῆς μάνας τους, μιὰ γεροντοκόρη, ξερακιανὴ καὶ χλωμή, σβησμένη χαλκομανία. Τοὺς εἶχε μάθει γαλλικὰ καὶ μαζὶ διαβάζανε μυθιστορήματα, ὅσα περνοῦσαν ἀπὸ τὸν τρομερὸ ἔλεγχο τοῦ γέρου Καρτζιώτη. Ἡ θειὰ Σμαράγδα ἦτανε στὸ «σκοταδόκαστρο» ἡ ἐσωτερικὴ φρουρά, ἡ ψυχικὴ ἀστυνομία τῶν κοριτσιῶν. Παρακολουθοῦσε, ἄγρυπνη, τὰ μαθήματα ποὺ τοὺς ἔδινε ἡ δασκάλα τους, στὸ μεγάλο πιάνο μὲ οὐρά, ποὺ εἴχανε στὸ σαλόνι· κι' ἔδινε ταχτικὰ ἀναφορὰ στὸ στρατηγό.

Ὅταν ἐρχόταν ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα ὁ κουρδιστὴς τοῦ πιάνου — ὁ μονάκριβος ξένος ἀρσενικός, ποὺ ὁ Μπόθας ἄφηνε νὰ μπεῖ στὸ σπίτι καὶ κράταγε τὸ μπουλντὸγκ νὰ μὴν τὸν φάει — τὰ κορίτσια κλείνονταν στὶς κάμαρές τους, τὸν δεχόταν ἡ θειὰ Σμαράγδα, τοὔκανε συντροφιὰ καὶ τὸν ξέβγαζε ὡς τὴν πόρτα, ἅμα τέλειωνε τὴ δουλειά του.

Ὁ στρατηγὸς φρόντιζε γιὰ τὴ φυσικὴ ἀνατροφή, μὲ τὸ στρατιωτικὸ τρόπο: Ἐγερτήριο, γυμναστικὴ στὴ μεγάλη αὐλὴ (μὲ προστάγματα), κολύμπι, τὸ καλοκαῖρι ὥς τὸ φθινόπωρο, καβάλλα, σπαθὶ κι' ὕστερα, ὅλοι μαζί, στὸ κολατσιό, μὲ τὰ μοῦτρα στὸ πιάτο, ἀμίλητοι. Ὁ Καρτζιώτης δὲν ἀγαποῦσε τὶς κουβέντες κι' ἡ θειὰ Σμαράγδα σεβότανε τὰ χούγια του. Δὲν ἀκούγονταν παρὰ τὰ παλιὰ καθίσματα ποὔτριζαν σὲ κάθε κίνηση τῶν δυὸ κοριτσιῶν, ποὺ τὰ κορμιά τους, σφριγηλὰ καὶ πρόωρα γυναικωμένα, τσίτωναν τὶς μπλοῦζες καὶ τὶς φοῦστες τους, ἀνυπόμονα νὰ προσφερθοῦν στὸν τρύγο τῆς ἀγάπης.

Πλάϊ σ' αὐτὴ τὴν κάμαρα ἦτανε τὸ «πάνθεο τοῦ Καρτζιωτέϊκου» — τὸ μεγάλο καὶ παράξενο ἱερὸ τῶν προγόνων. Ἀπὸ τὶς βαρειές τους κορνίζες ἀτένιζαν, σκουντουφλές, τὸ κενό, μορφὲς ἀρειμάνιες, πρωτόγονες, δασομάλλικες φουστανελλάδων. Καὶ δίπλα στὴν καθεμιὰ κρέμονταν ἄρματα βαρειά, καριοφίλια μὲ κοντάκια πλουμιστά, χαρμπιὰ καὶ πάλες καὶ γιαταγάνια, σὲ θηκάρια, μαλαμοκαπνισμένα κι' ἀσημοκαπνισμένα, στολισμένα μὲ κοράλλι καὶ πετράδια.

Ὁ στρατηγὸς ἔφερνε συχνὰ τὰ κορίτσια του σ' αὐτὸ τὸ «πάνθεο», γιὰ νὰ βάζουν λάδι στὰ καντήλια, ποὺ καίγανε μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς μορφές. Καὶ τότε μονάχα γινότανε πολυλογάς, νὰ ἱστορεῖ τὰ κλέη τὰ καθενὸς ἀπ' τοὺς προγόνους. Τέλειωνε πάντα μ' αὐτὴ τὴν προσταγή:

— Ἐσεῖς δὲν πρέπει νὰ κοιτᾶτε χάμω... Κατεβαίνετε ἀπὸ γενιὰ γεμάτη δόξα... Κανένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς γύφτους τῆς πολιτείας δὲν εἶναι ἄξιος νὰ πιάσει οὔτε τὸ χέρι σας!...

Καὶ ὅταν κάποτε ὁ δεσπότης τόλμησε νὰ τοῦ πεῖ, ὅτι καντήλια δὲν πρέπει νὰ καῖμε παρὰ μονάχα μπροστὰ στοὺς ἁγίους, τοῦ φώναξε, ἀγριεμένος:

— Δὲν ξαίρω ἄλλους ἁγίους ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀνάστησαν τὸ Ἔθνος!...

Μετὰ τὴ γενιά του, ὅλη του τὴν περιφάνεια τὴν εἶχε βάλει στὰ κορίτσια του. Ἀμόλυντα τἄθελε, σὰν τὸ χιόνι στὶς ἀπάτητες βουνοκορφές. Ὅταν εἶχε Βουλὴ κι' ἔφευγε γιὰ τὴν πρωτεύουσα, ἔτριζε τὰ δόντια τῆς θειὰ-Σμαράγδας καὶ τοῦ Μπόθα: Ψυχὴ δὲ θὰ δρασκελίσει τὸ κατῶφλι τῆς πόρτας, εἰδεμὴ θὰ τὸ πλερώνανε μὲ τὸ κεφάλι τους. Τὰ κορίτσια δὲ βγαίνανε παρὰ μονάχα, ὅταν γύριζε, μαζί του. Παίρνανε τὸ δρόμο στ' ἀκροθάλασσο, μὰ ὄχι ἀπὸ τὴν πλευρὰ ποὺ περνοῦσε ἀπὸ τὴν πολιτεία, τραβοῦσαν ἀπὸ τὴν ἄλλη, ποὺ πήγαινε στὸ φάρο, στὴν ἐρημιά. Πότε - πότε συνόδευε τὴ Λιάνα, καβάλλα (τῆς Νένας ἡ Ιππασία δὲν τῆς ἄρεσε) σ' ἕναν κέλη, ἀλγερίνικο, σιδερόψαρο, μὲ σκυλοκάπουλα ὅλο νεῦρο. Τὴν καμάρωνε, νὰ καβαλλικεύει ἀντρίκια — ἦταν ἡ μοναχὴ παραχώρηση — μὲ βελουδένιο πανταλονάκι καὶ μὲ μπότες. Κι' αὐτὸς πλάϊ, μὲ τὸ γέρικο ντορῆ του, κορδωμένος ὅπως στὶς παρελάσεις. Οἱ ξωμάχοι καὶ οἱ ψαράδες, ποὺ γύριζαν στὴν πολιτεία, σταμάταγαν ἀπὸ σέβας τάχα, νὰ χαιρετήσουν μὲ τὸ σκοῦφο τους, πραγματικὰ ὅμως γιὰ νὰ χορτάσουνε τὰ μάτια τους τὴν ὄμορφη ἀμαζόνα.

ΞΑΦΝΙΚΑ ἔπεσε κεραυνὸς στὸ «σκοταδόκαστρο»: Ἡ Νένα ξεπόρτισε, μ' ἕνα φτωχὸ κι' ἀσήμαντο δικηγοράκο. Ποῦ τὸν εἶδε; Ποῦ τὸν γνώρισε; Πῶς τἄφτιασαν; Πῶς μπόρεσαν νὰ τὰ συμφωνήσουνε γιὰ τὴ φυγή; Ἀπόμεινε μυστήριο. Τὸ μόνο σίγουρο, ποὺ ξαίραν, ἦτανε πὼς αὐτὸς πῆγε περασμένα μεσάνυχτα, μὲ καΐκι, κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι, στὸ μέρος, ποὺ τὸ καλοκαῖρι κολυμποῦσανε τὰ κορίτσια. Τὸ καΐκι κάθισε σ' ἀμμουδερὴ ἀγκαλίτσα, νύχτα τοῦ Ὀχτώβρη, χάλαγε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο, τὸ κῦμα μάνιαζε. Ἡ Νένα ροβόλησε, ἀπ' τὴ βαρειὰ πόρτα, ποὺ τὴν εἶχε ἀφήσει ἀπὸ νωρὶς ἀνοιχτή, τράβηξε ὁλόϊσα στὸ κλεφτοφάναρο, ποὺ εἶχε ἀνάψει ἐκεῖνος, μὰ τὴν ὥρα ποὺ πῆγε νὰ πηδήσει στὸ καΐκι, τὸ μπουλντόγκ, ποὺ γαύγιζε πίσω της, τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὴ φούστα. Ἄφησε τὴ μισὴ στὰ δόντια του, ἀλλὰ μπῆκε. Ὁ φίλος της ἔσβησε τὸ κλεφτοφάναρο. Κι' αὐτή, μισολιγοθυμισμένη στὴν ἀγκαλιά του, ἄκουγε νὰ τὴν ξεπροβοδίζουν τ' ἄγρια γαυγίσματα τοῦ σκύλου κι' οἱ ντουφεκιὲς τοῦ Μπόθα, ποὺ χτύπαγε στὰ κουτουροῦ, στὸ σκοτάδι... Τὴ Νένα δὲν τὴν ἔνοιαζε πιὰ γιὰ τὴ ζωή της. Τὴ φυγή της τὴν εἶχε μαστορέψει περσότερο ἡ ἀπόγνωση παρὰ ἡ ἀγάπη. Ἔφευγε, ὅπως κάποια, ποὺ θ' αὐτοκτονοῦσε, γιὰ νὰ δόσει ἕνα τέλος σὲ ζωὴ ἀνυπόφεοτη.

Ὁ στρατηγὸς εἶχε Βουλὴ στὴν Ἀθήνα. Πῆρε, πρωΐ, στὸ κρεβάτι του, τὸ τηλεγράφημα τῆς θειὰ Σαράγδας. Ἀπόμεινε ἀποσβολωμένος. Ὕστερα τινάχτηκε, σὰν νὰ τὸν ἄγγιξε σύρμα ἠλεχτρικό, ντύθηκε ἀστραπιαῖα, ἔτρεξε στὶς ἐφημερίδες νὰ μὴ γράψουν τίποτα, τράβηξε τέλος στὴν ἀστυνομία, στὴ χωροφυλακή, ἔβαλε σὲ κίνηση ὅλη τὴ μηχανὴ τῆς δίωξης, γιὰ νὰ τοὺς ξετρυπώσει. Ὅταν, μετὰ δυὸ μέρες, τοὺς φέρανε στὴ διεύθυνση, ὁ Καρτζιώτης, ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἄστραψε στὸ νέο τρομερὸ μπάτσο. Ἐκεῖνος στάθηκε κολώνα:

— Δὲν ἀπαντῶ — εἶπε — σ' αὐτὴ τὴν προστυχιά, γιατ' εἶσαι πατέρας της...

— Κάθαρμα — φώναξε ὁ στρατηγὸς — θὰ σὲ σκοτώσω!..

Κι' ἔκανε νὰ ξαναορμήση. Ἡ Νένα, κατάχλωμη, πεθαμένη, ἔπεσε στὴ μέση:

— Πατέρα — εἶπε μὲ τὰ μάτια κάτω — ὅλα ἔχουν τελειώσει... Στεφανωθήκαμε, εἶναι ἄντρας μου... Δόσε τὴν εὐχή σου!...

— Ποτέ!.. Σκέψου τὴ γενιά σου... Σκέψου τοὺς ἥρωες, ποὺ ἀτίμασες!.. Καμμιὰ Καρτζιωτοπούλα δὲν παντρεύτηκε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο!.. Ἢ τὸν ἀφήνεις, τούτη τὴ στιγμὴ καὶ γυρίζεις στὸν πατέρα σου ἢ δὲ σὲ ξαίρω πιὰ γιὰ θυγατέρα μου!..

— Πατέρα — φώναξε τότε ἡ Νένα, ξεσπάζοντας — δὲν ξαναγυρίζω στὴ φυλακή... Καὶ κάνε ὅ,τι θέλεις!..

Τοῦ στρατηγοῦ τοῦ φάνηκε πὼς ἔπεσε ὁλάκερο τὸ ταβάνι στὸ κεφάλι του. Σωριάστηκε σὲ μιὰ καρέκλα:

— Πήγαινε — εἶπε ξέψυχα καὶ βούρκωσε...

Τὴν ἀποκλήρωσε. Γυρίζοντας στὸ «σκοταδόκαστρο» ξέσπασε στὸ Μπόθα καὶ στὴ θειὰ Σμαράγδα. Δοκίμασαν κι' οἱ δυὸ τὸ βούρδουλά του.

Ὕστερα κοίταξε νὰ πνίξει ὅσο μποροῦσε καλύτερα τὸ σκάνδαλο. Ὅπως γιὰ τὸ στρατηγὸ ἦτανε καὶ γιὰ ὅλους, σὲ λίγο, ἡ Νένα πεθαμένη. Ὁ Καρτζιώτης δὲν εἶχε πιὰ παρὰ μιὰ θυγατέρα — αὐτὴ ποὺ πάντρευε σήμερα, τὴ Λιάνα...

Ο ΓΙΑΣΟΣ εἶχε στείλει ἀπὸ νωρὶς τὸ καλὸ ἀμάξι στὴν πολιτεία, νὰ φέρει τὴ νύφη, τὸν πατέρα της καὶ τὸν κουμπάρο. Ὁ στρατηγὸς γιὰ νὰ πάρει ἀντιστάθμισμα στὴν ἀτυχία, ποὺ εἶχε στὸ πρῶτο του κορίτσι — ἡ Νένα ἦτανε μεγαλείτερη ἀπὸ τὴ Λιάνα — θέλησε νὰ δώσει κάποια λάμψη στὸ γάμο τῆς δεύτερης. Ὑποχώρησε στὴν ἰδιοτροπία τοῦ γαμπροῦ νὰ γίνει τὸ μυστήριο στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ, μὰ πρόσεξε πολὺ στὸν κουμπάρο καὶ στοὺς καλεσμένους. Ἦταν ὅλοι ἐπίσημοι.

Οἱ χωριανοὶ μυρίστηκαν πὼς πρόσμενε τὰ μάτια τους σπουδαῖο θέαμα. Κι' ἀφοῦ στόλισαν, ἀπ' τὸ πρωΐ, τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς μὲ σμύρτα, σκόρπισαν στὶς πλάκες της λουλούδια καὶ στρώσανε τὰ καλύτερα κιλίμια τους, ἀπὸ τὶς σκάλες ὥς τὸ Κονάκι, νὰ τὰ πατήσει ἡ νύφη, μαζώχτηκαν, τ' ἀπόγεμα, κάτω ἀπὸ τὶς ψηλὲς λεῦκες, νὰ τὴν ὑποδεχτοῦνε.

Μακρυὰ φάλαγγα καρότσες φάνηκαν νάρχωνται, κάποια φορά, στὸ βάθος τοῦ δρόμου, ἀπὸ τὴν πολιτεία. Σούσουρο μεγάλο σηκώθηκε, σάστισαν οἱ χωριάτες μὲ τὸ πλῆθος τῶν καλεσμένων. Μὰ τὸ σούσουρο κόπηκε μὲ τὸ μαχαίρι, ἅμα ζύγωσε ἡ πρώτη ἅμαξα. Οἱ χωριανοὶ ἀπόμειναν βουβοί, θαυμάζοντας. Ὁ στρατηγός, ἀριστερὰ καθισμένος, μὲ τὴ μεγάλη του στολή, ἄστραφτε στὰ χρυσᾶ καὶ στὰ παράσημα. Καὶ στὰ δεξιά του ἡ Λιάνα κάτω ἀπ' τὸ πέπλο τοὺς φάνταζε σὰν ζουγραφ.ά.

— Ἡ νεράϊδα τῆς Καλοπηγῆς!...

φώναξε μιὰ γυναῖκα.

Κι' ὅλο τὸ τσοῦρμο ἀκολούθησε μὲ βουὴ τὶς ἅμαξες, μὲ σπρωξιὲς καὶ πατήματα, πασκίζοντας νὰ δοῦν τὴ νύφη, ὡς τὸ Κονάκι. Στὴν πόρτα πρόσμενε ὁ Γιάσος, ὄμορφος ὅσο ποτέ, μέσα στὸ φράκο του. Κράταγε στὸ χέρι του μπουκέτο ἀπὸ λουλουδισμένα κλαριὰ μηλιᾶς, δεμένα μὲ βαρύτιμη ἄσπρη κορδέλλα. Ὁ στρατηγὸς

— Μπετόβεν, παίζει, κύριε;
— Ὄχι! Βιολί παίζει, μαντάμ.
Δὲν τὸ βλέπεις;

Τοῦ Φ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

πῆρε τὴ Λιάνα μπράτσο καὶ προχώρησε, ὁ Γιάσος τὴ φίλησε, τῆς ἔδωσε τὸ μπουκέτο, τὴν πῆρε στὸ δικό του μπράτσο καὶ εἶπε δυνατὰ κάτι, ποὺ ξάφνιασε ὅλους:

— Στρατηγέ, πήγαινε μὲ τοὺς καλεσμένους στὴν ἐκκλησιά!... Ἐμεῖς σὲ δυὸ λεπτὰ ἐρχόμαστε!..

Κι' ἀντὶ νὰ πατήσει μὲ τὴ νύφη τὰ στρωμένα κιλίμια, τὸν εἴδανε νὰ λοξεύει, νὰ τραβάει, μὲ τὴ Λιάνα στὸ μπράτσο, κατὰ τὸ μικρό, οἰκογενειακὸ νεκροταφεῖο, πίσω ἀπὸ τὸ ἱερό. Κι' ἐπειδὴ κάποιοι χωριανοὶ κι' ἕνα-δυὸ γυναῖκες τοὺς πῆραν ἀπὸ πίσω, γύρισε καὶ τοὺς εἶπε:

— Ἀφῆστε μας, σᾶς παρακαλῶ, μονάχους!

Ἔτσι, καλεσμένοι καὶ χωριανοί, τράβηξαν, παραξενεμένοι, ἀκολουθῶντας τὸ στρατηγό, στὴν ἐκκλησιά. Ὁ Γιάσος μὲ τὴ Λιάνα βρέθηκαν, σὲ λίγο στὸ μικρὸ νεκροταφεῖο. Οἱ σταυροὶ κι' οἱ ταφόπετρες εἴχανε στολιστεῖ μ' ἄσπρα λουλούδια. Ὁ Γιάσος στάθηκε, μὲ τὴ νύφη, μπροστὰ στὸ μνῆμα τῶν γονιῶν του. Καί, σὰν νὰ τοὺς εἶχε ζωντανοὺς μπροστά του, ἄρχισε νὰ τοὺς μιλεῖ μὲ φωνὴ τρεμάμενη:

— Ἀγαπημένε μου πατέρα, λατρεμένη μου μάνα... Σᾶς φέρνω νὰ γνωρίσετε ἕνα καινούργιο σας παιδί... Αὐτὴ τὴ γλυκειὰ ὕπαρξη, ποὺ διάλεξα γιὰ σύντροφό μου... καὶ ποὺ στὰ χεράκια της βάζω ἀπὸ σήμερα ὅλη μου τὴ ζωή...

Ἡ φωνή του πνίγηκε, δάκρυα κατέβαιναν στὰ μάγουλά του:

— Τὸ εἶχες παράπονο, καλή μου μάνα, πὼς δὲν ἀπόκτησες μιὰ κόρη... Νὰ τώρα, ποὺ σοῦ τὴ φέρνω... πιὸ ὄμορφη καὶ πιὸ καλὴ ἀπ' ὅσο τὴν ὀνειρεύτηκες... Δόστε μου, μὲ τὸν πατέρα, τὴν εὐχή σας!..

Στάθηκε, σφίγγοντας τὸ χέρι τῆς Λιάνας, σὰν νὰ πρόσμενε ν' ἀκούσει... Καὶ γυρίζοντας, ξαφνικά, σ' αὐτήν:

— Ἄκουσες τὴν εὐχή, ἀγάπη μου;... Τὴ δόσανε! — «Νἄσαστε — εἴπανε — εὐλογημένοι!»...

Ἡ Λιάνα τὸν κοίταξε, μ' ἕνα χαμόγελο, σχεδὸν θλιμμένο, βαθειὰ συγκινημένη κι' ἀνήσυχη. Ὁ Γιάσος σκούπισε τὰ μάτια του καὶ τῆς εἶπε μὲ σταθερὴ φωνή:

— Πᾶμε τώρα νὰ παντρευτοῦμε!...

Ποτὲ ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ δὲν εἶχε πλημμυρίσει ἀπὸ κόσμο τόσο ἐπίσημο, ἀπὸ κυρίους κι' ἀφεντάδες τόσο καλοφορεμένους κι' ἀπὸ τόσες ὄμορφες κυράδες, μὲ τουαλέττες πρωτευουσιάνικες. Ἅμα μπῆκε ὅμως ὁ Γιάσος μὲ τὴ Λιάνα σὰν νάσβησαν μὲ μιᾶς τὰ χρώματα, στὸ πλήρωμα τοῦ ναοῦ κι' ὅλο τὸ φῶς νὰ συγκεντρώθηκε ἀπάνω τους, αἴγλη νεότητας κι' ὀμορφιᾶς.

Ὅλα τὰ μάτια προσηλώθηκαν στὴ νύφη. Οἱ ὦμοι της ἔρχονταν ἴσα - ἴσα μὲ τοὺς ὤμους τοῦ γαμπροῦ. Κι' ὁ πέπλος καὶ τὸ μακρὺ φουστάνι μὲ οὐρὰ μακρυά, ὅλο ἀπὸ μεταξωτὴ ντάντελα, τὴν ἔδειχνε ἀκόμα πιὸ ψηλή. Ἡ συνείδηση τῆς ὀμορφιᾶς τῆς ἔδινε ἀέρα λεβέντικο καὶ ὑπεροπτικό. Κι' ἀπὸ τὴν τάγια της, σφιγμένη μὲ λεπτὴ ἀσημένια ζώνη, ὁ μποῦστος της, μὲ τὰ μικρὰ στήθη σὲ θώρακα πλατύ, ἀνέβαινε ἀπὸ τὶς ἀπαλὲς καμπύλες τῶν γοφῶν στὸν κατασπρο λαιμό της, σὰν μπουκέτο, ποὺ κράταγε ψηλὰ τὸ κυρίαρχο ἄνθος τῆς μορφῆς της. Ἤτανε τόσο διάφανο τὸ δέρμα τοῦ λαιμοῦ της, πού, ὅταν ὁ ἱερέας τῆς ἔδοσε νὰ πιεῖ κρασί, ἀπ' τὸ ποτῆρι, φάνηκε ἡ γουλιὰ τοῦ ὑγροῦ, ποὺ κατάπιε. Τὰ μάτια της ἀχτιδοβολοῦσαν ἀπὸ λάμψη παράξενα σπαθισμένη ἀπὸ κάποια σκιὰ κρυφῆς μελαγχολίας...

Εἶχε πάρει νὰ μουχρώσει ὅταν γύρισαν στὸ Κονάκι. Οἱ χωριάτες τρέξανε ν' ἀνάψουν τὶς μεγάλες φωτιὲς στοὺς λόφους, τὰ γλέντια κι' οἱ χοροὶ στήθηκαν. Ἕνα μεγάλο κοπάδι ἀπὸ γυναῖκες ὅμως μαζεύτηκε μπροστὰ στὸ Κονάκι, ἀντίκρυ στὴ μεγάλη σάλα, στὸ κάτου πάτωμα, ποὺ οἱ καλεσμένοι καθίσανε σὲ πλούσιο δεῖπνο. Χάζευαν τὴ Λιάνα. Εἶχε βγάλει τὸν πέπλο. Τὰ ξανθά της μαλλιὰ στόλιζε τώρα ἕνα ρόδο ἀπὸ μπριλλάντια, χάρισμα τοῦ γαμπροῦ.

Τὸ κέφι γίνηκε θορυβώδικο. Ὁ στρατηγὸς βρῆκε τὴ λαλιά του κι' ἔλεγε χωρατά. Τὰ ποτήρια κατέβαιναν ἀπανωτά. Ξαφνικὰ ἡ Λιάνα ἔγειρε στὸν ὦμο τοῦ Γιάσου καὶ κάτι τοῦ ψιθύρισε. Γύρευε τὴν ἄδεια νὰ τραβηχτεῖ, ἔνοιωθε πολὺ κουρασμένη. Ὁ Γιάσος θέλησε ν' ἀνεβεῖ μαζί της στὸ νυφικὸ διαμέρισμα. Ὁ στρατηγὸς τὸν κράτησε:

— Ποῦ πᾶς;... Γυναῖκα εἶναι.. Μπορεῖ νὰ θέλει νὰ σιαχτεῖ... Ἡ θειά της θὰ πάει μαζί της...

Ἡ Σμαράγδα, ποὺ δὲν ἔπαυε νὰ δακρύζει, ἀπὸ τὸ μυστήριο ὥς αὐτὴ τὴ στιγμή, σηκώθηκε κιόλα νὰ τὴ συντροφέψει. Ἡ οἰκονόμος τοῦ Γιάσου τοὺς ἔδειξε τὸ διαμέρισμα. Ἡ Λιάνα στάθηκε στὴν πόρτα, γιὰ νὰ πεῖ στὴ Σμαράγδα:

— Πηγαίνετε κάτω, θειά μου... Δὲν ἔχω τίποτα... Θέλω νὰ μείνω μονάχη...

Μπῆκε χωρὶς νὰ κοιτάξει σχεδὸν τίποτα. Εἶχε μονάχα τὴν αἴσθηση τῆς πολυτέλειας γύρω της. Τὰ μάγουλά της εἶχαν ἀνάψει. Καίγανε. Ἕνα μεγάλο παράθυρο ἦταν ἀντίκρυ. Τ' ἄνοιξε. Δροσίστηκε στὴν πνοὴ τῆς ἀνοιξιάτικης νύχτας. Οἱ μεγάλες φωτιὲς τρεμόσβυναν, τὰ ὄργανα πῆραν νὰ σωπάσουν. Ἕνα ἀηδόνι, πέρα, στὸ ἄλσος, ἔλεγε, μὲ γλυκόφωνους λυγμούς, τὰ αἰώνια κι' ἀνεξήγητα παράπονά του. Ἡ Λιάνα ἔπεσε σὲ βαθειὰ συλλογή. Ξάφνου μονολόγησε:

— Ἀπὸ τὴ μιὰ φυλακὴ στὴν ἄλλη!..

Ἔκλεισε τὸ παράθυρο. Καὶ κάθισε στὸ κρεβάτι μὲ τὸ πρόσωπο μέσα στὰ χέρια. Καὶ στὶς παλάμες της ἔνοιωθε κάτι θερμὸ καὶ ὑγρό. Ἤτανε δάκρυα. «Μὰ γιατί — γιατί, λοιπόν — ρωτιώτανε — μιὰ τέτοια μέρα χαρᾶς»;

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Διάλειμμα ὀλίγων λεπτῶν

ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ

— Κύριε προϊστάμενε, νὰ πετάξουμε ὅλα αὐτὰ τὰ παλῃὰ ἔγγραφα;
— Βεβαίως, ἀλλὰ προηγουμένως νὰ τὰ ἀντιγράψετε.

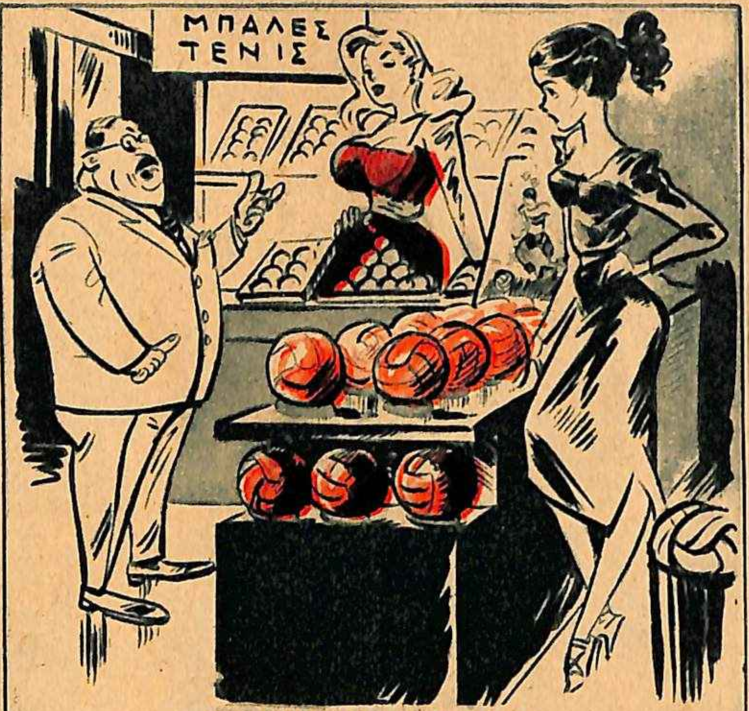

ΕΚΑΣΤΟΣ ΕΦ' Ω ΕΤΑΧΘΗ

— Ἀπὸ αὔριο, σεῖς δεσποινίς, θὰ πουλᾶτε μπάλλες τοῦ τέννις. Καὶ ἡ συνάδελφός σας μπάλλες τοῦ φοὺτ-μπώλ.

'Ο Νότης κι' ἡ Πιπίνα
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΜΙΑ ΒΙΤΡΙΝΑ

ΠΙΠΙΝΑ: Νὰ σοῦ λείπουνε οἱ κλάψες καὶ νὰ ξέρης ὅτι θέλω
ὁπωσδήποτε φουστάνι, τσάντα, γάντια καὶ καπέλλο.
ΝΟΤΗΣ: 'Ο μισθός μου δὲ σηκώνει κάτι τέτοιες ἀβαρίες.
ΠΙΠΙΝΑ: Γιὰ χατήρι μου νὰ κάνης μερικὲς ὑπερωρίες,
γιατὶ μπῆκε καλοκαῖρι καὶ δὲν ἔχω τί νὰ βάλω.
ΝΟΤΗΣ: Μὰ δὲν βλέπεις ποὺ γυρίζω μὲ λυωμένο τὸν καβάλλο;
Εἶν' ὡραῖα μὲν τὰ λοῦσα, μὰ δὲν ἔχουμε τὰ μέσα.
ΠΙΠΙΝΑ: Ἄχ! Δὲν ἔπαιρνα τὸ Γιάννη, νἆμαι τώρα πριγκηπέσσα.
ΝΟΤΗΣ: Μὲ τοὺς παραλογισμούς σου θὰ μοῦ φύγῃ τὸ τσερβέλο.
ΠΙΠΙΝΑ: Ἔστω. Πάρε μου ὅλα τ' ἄλλα καὶ ἄς μείνῃ τὸ καπέλλο.
ΝΟΤΗΣ: Τὰ λεφτά, μωρὲ Πιπίνα, ποῦ νὰ τἄβρω; Στὸ Θεό σου!
ΠΙΠΙΝΑ: Ἢ νὰ κόψης τὸ τσιγάρο ἢ νὰ κόψης τὸ λαιμό σου!
ΝΟΤΗΣ: Τέτοιος ποὖναι ὁ λαιμός μου τοῦ χρειάζεται κι' αὐτό.
Κι' ἔπρεπε νὰ τόνε κόψω, μὰ προτοῦ σὲ παντρευτῶ!

Ο κ. ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΣ

Ἀπώλεια

'Ο κ. Σταῦρος Σταυρόλεξος ἔχει τὴ χαριτωμένη ἰδιοτροπία νὰ μιλάῃ σταυρολεξοειδῶς. Δὲν καθορίζει ποτὲ τὸ ἀντικείμενο τῆς κουβέντας του, ὅπως ὅλοι οἱ λογικοὶ ἄνθρωποι, ποὺ δὲν ἔχουν καιρὸ γιὰ χάσιμο. Μεταχειρίζεται τὴ μέθοδο τῶν σταυρολέξων, βασανίζοντας τοὺς ἄλλους νὰ βροῦν τὴ λύσι. Θὰ τὸν ἀκοῦμε — δυστυχῶς — κάθε βδομάδα.)

'Ο κ. Σταυρόλεξος καταπλέει στὸ γραφεῖο του πολὺ στενοχωρημένος. Εἶναι φανερό, ὅτι κάτι δυσάρεστο τοῦ ἔχει συμβῆ. Καὶ οἱ συνάδελφοί του κάνουν τὸ λάθος νὰ τὸν ρωτήσουν, ἔτσι ποὺ τὸν βλέπουν κατηφῆ.

— Δὲν εἶσαι στὰ κέφια σου σήμερα, κύριε Σταυρόλεξε.
— Ὄχι, ἔπαθα μιὰ φοβερὴ ζημιά.
— Τί σοῦ συνέβη;
— Ἔχασα τὸν «ἀπαραίτητο σύντροφο κάθε ἀνθρώπου».
— Τὸ σκύλο σου;
— Ὄχι, ἀδερφέ. Ἐκεῖνο ποὺ «χτυπάει καὶ σκοτώνει».
— Μπᾶ; Ὥστε ὁπλοφορεῖς;
— Πῶς σᾶς πέρασε τέτοια ἰδέα; Τέλος πάντων, ἄς γίνω πιὸ σαφής. Ἔχασα «ἐκεῖνο πού, ὅταν δὲν τὸ ἔχης, ἐνοχλεῖς τοὺς ἄλλους ποὺ τὸ ἔχουν». Καταλάβατε τώρα;
— Α! Αὐτὸ εἶναι φανερό. Ἐννοεῖς τὰ τσιγάρα.
— Ἀπέχετε παρασάγγας ἀπὸ τὸ ζητούμενον!
— Τότε, πές το καθαρά, χριστιανέ μου, καὶ μὴ μᾶς βασανίζης!
— Ἄχ, Θεέ μου, τί χοντροκέφαλοι ποὺ εἴσαστε. Ἔχασα ἐκεῖνο ποὺ «ἄλλοτε εἶναι στρογγυλὸ καὶ ἄλλοτε εἶναι τετράγωνο» Ἐκεῖνο ποὺ «τὸ συμβουλευόμεθα δέκα ἕως τριάντα φορὲς ἡμερησίως».

Οἱ συνάδελφοι τοῦ κ. Σταυρόλεξου τὸν κυττάζουν μὲ ἀπορία. Δὲν μποροῦν νὰ βροῦν τὴ λύσι τοῦ προβλήματος. Καὶ τότε, ἔξω φρενῶν, ὁ κ. Σταῦρος φωνάζει:

— Ἐκεῖνο ποὺ κάνει «τὶκ-τὰκ-τὶκ-τάκ», διάβολε. Τὸ ρολόϊ μου, ἐπὶ τέλους. Μπουζουκοκέφαλοι.
— Καλά, κύριε Σταυρόλεξε. Τὸ ρολόϊ χτυπάει, βέβαια. Ἀλλὰ ἐσὺ εἶπες ὅτι σκοτώνει κι' ὅλας. Τί σκοτώνει;
— Τὴν ὥρα, διάβολε! Τὴν ὥρα...
Ἐν τῷ μεταξύ, σκοτώσαμε καὶ τὴ δική μας.

Ο ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ

ΕΙΣΘΕ ΚΑΙ ΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΟΙ;

Ὅλοι προτιμᾶμε τὰ παιδιά μας ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ γείτονα, οὐδέποτε ὅμως καὶ τὴ γυναίκα μας ἀπὸ τὴ δική του.
ΤΖΩΡΤΖ ΠΡΕΝΤΙΣ

Ἡ γυναίκα μᾶς ἀγαπάει γιὰ τὰ ἐλαττώματά μας καὶ μᾶς συγχωρεῖ τὰ πάντα, ἀκόμα καὶ τὴν πνευματική ἀνωτερότητά μας.
ΟΥΑ·Ι·ΛΔ

Οἱ σνὸμπ μιλᾶνε σὰ νὰ εἶχαν γεννήσει αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τοὺς προγόνους τους.
ΧΕΡΜΠΕΡΤ ΑΓΚΑΡ

Μιὰ βλακεία ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι βλακεία ἀκόμα κι' ἄν τὴν ποῦνε πέντε ἑκατομμύρια ἄνθρωποι.
ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Λέμε γιὰ κάποιον πὼς εἶν' ἁπλῶς γνωστός μας ὅταν εἶναι φτωχός, καὶ στενός μας φίλος, ὅταν εἶναι πλούσιος.
ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΜΠΙΡΣΕ

Τὸ κρασὶ εἶναι τὸ ποτὸ τῶν θεῶν, τὸ τσάϊ τῶν γυναικῶν καὶ τὸ νερὸ τῶν ζώων.
ΤΖΩΝ ΜΠΛΑΝΚΙ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ μόνο ζῶο ποὺ διατηρεῖ φιλικὲς σχέσεις μὲ τὰ θύματά του, ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ καταβροχθίζει.
ΣΑΜΟΥΕΛ ΜΠΑΤΛΕΡ

Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας στὴ ζωὴ τὸ ξέρουν μόνον ἐκεῖνοι ποὺ ἀπέτυχαν στὴ ζωή τους.
ΤΖΩΝ ΚΟΛΛΙΝΣ

'Ο γνωστὸς εἶν' ἕνα πρόσωπο ποὺ τὸ ξέρουμε ἀρκετὰ καλὰ ὥστε νὰ τοῦ ζητήσουμε δανεικά, ὄχι ὅμως καὶ τόσο πολὺ ὥστε νὰ τοῦ δανείσουμε χρήματα.
ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΜΠΙΡΣΕ

'Ο ἄνθρωπος εἶναι ἱκανὸς νὰ πεθάνῃ γιὰ μιὰν ἰδέα, ἀρκεῖ μόνο ἡ ἰδέα αὐτὴ νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο πολὺ ξεκαθαρισμένη μὲς στὸ μυαλό του.
ΠΩΛ ΕΛΡΙΤΖ

Χρειάσθηκα δώδεκα χρόνια γιὰ νὰ καταλάβω ὅτι δὲν ἔχω ταλέντο συγγραφέως, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σταματήσω τὸ γράψιμο γιατὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἔγινα διάσημος.
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΜΠΕΥΚΛΥ

ΔΡΟΣΟΣΤΑΛΙΔΕΣ

Τὸ νερὸ σβύνει τὶς... πυρκαγιές! Μέσα στὴ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ, μετὰ τὴν ἡλιοθεραπεία ποὺ κάνει μπρούντζινα τὰ κορμιά, ἡ δροσερὴ ἐπαφή του δίνει τὴν ἡδονὴ τῆς ἀντιθέσεως. Πάνω στὰ χυτὰ μέλη τὸ νερὸ κυλάει, σταματώντας διαμάντια τοὺς κόμπους του νὰ τὸ στολίσουν. Ἡ πηγὴ τοῦ γέλιου ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ στήθους φουσκώνει τὸ λαιμὸ καὶ ἀναβρύζει σὰν χυμὸς φρούτου. Σὰ νὰ εἶναι ζωντανὴ ἡ εἰκόνα τοῦ καλοκαιριοῦ, ἡ κοπέλλα αὐτή, μὲ τὴν ἀνάλαφρη χορευτικὴ κίνησί της, ἐκφράζει ὅλη τὴν μεστὴ χαρὰ αὐτῆς τῆς ἐποχῆς.

ΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΑΛΛΑΝ ΓΟΥΙΛΛΥ

Ἕνας γλυκός ὕπνος

Ο ΜΠΑΡΡΥ ΦΟΣΤΕΡ κύτταξε πρὸς τὸ μεγάλο φωτισμένο κτίριο, ποὺ ὀρθωνόταν ἐκεῖ ὅπου τελείωνε ἡ δεντροστοιχία. Στὰ μάτια του φάνταζε σὰν μία φρικτή, ἐφιαλτικὴ φυλακή, ὅπου ἦταν καταδικασμένος νὰ ἐπιστρέψη σὲ λίγο.

Γύρισε πρὸς τὴν κοπέλλα, ποὺ στεκόταν δίπλα του, τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ φίλησε πολλὴν ὥρα μὲ πάθος.

— Δὲν ἀντέχω ἄλλο, τῆς ψιθύρισε ἀπελπισμένα. Σ' ἀγαπῶ, Ἀϊλίν.

Ἐκείνη προσπάθησε ἀδύναμα νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπ' τὸ ἀγκάλιασμά του.

— Δὲν ἔπρεπε, Μπάρρυ, τοῦ εἶπε δειλά. Δὲν ἔπρεπε...

— Κι' ὅμως! ἐπέμεινε ἐκεῖνος. Αὐτὲς οἱ δέκα μέρες ἦταν οἱ πιὸ εὐτυχισμένες τῆς ζωῆς μας... Ἤσουν κι' ἐσὺ εὐτυχισμένη. Ἀϊλίν, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἤσουν. Πές μου, σὲ παρακαλῶ....

— Ὅλ' αὐτὰ δὲν ἔχουν σημασία, εἶπε ἡ κοπέλλα μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε. Σημασία ἔχει τὸ ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ γυναίκα σου εἶναι ἐκεῖ μέσα καὶ σὲ περιμένει. Θὰ τῆς ἔλειψες φρικτὰ ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες.

— Ἡ Φέλις εἶναι τόσο ἄρρωστη, εἶπε ἐκεῖνος βραχνά, ποὺ δὲν εἶναι κὰν σὲ θέσι νὰ ἐπιθυμήση κάποιον ἢ κάτι. Ἐνῶ ἐγώ... ἐγώ, Ἀϊλίν, δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα, τώρα ποὺ σὲ γνώρισα καὶ σ' ἀγάπησα! Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑποφέρω τὴ σκέψι, πὼς δὲν θὰ σὲ δῶ ποτὲ πιά, πὼς δὲν θὰ σὲ ξανασφίξω στὴν ἀγκαλιά μου... Ἀϊλίν, αὔριο θὰ γυρίσῃς στὴν οἰκογένειά σου, καὶ δὲ θὰ συναντηθοῦμε γιὰ πολὺν καιρό. Ἕνα πρᾶγμα μόνο σοῦ ζητῶ, ἀγάπη μου: Δόσε μου μιὰ μικρὴ προθεσμία. Λίγους μῆνες μόνο... Δόσε μου τὴν ὑπόσχεσι, πὼς σ' αὐτὸ τὸ διάστημα δὲ θὰ παντρευτῆς ἄλλον. Δὲ σοῦ ζητῶ πολλά, καλή μου. Πές μου, πὼς δέχεσαι.

Ἔνοιωσε τοὺς λεπτοὺς ὤμους της νὰ τρέμουν κάτω ἀπ' τὰ χέρια του καὶ κατάλαβε πὼς μιὰ φοβερὴ πάλη γινόταν μέσα της.

— Πές μου πὼς δέχεσαι, ἐπανέλαβε. Ἀϊλίν, ἀγάπη μου...

— Δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἀλλιῶς, ψιθύρισε ἐκείνη. Δέχομαι.

Ο ΜΠΑΡΡΥ ἀνέβηκε μὲ ἀργὸ βῆμα τὴν πλατειὰ μαρμάρινη σκάλα τοῦ Σανατορίου. Ὅταν εἶχε φέρει ἐδῶ τὴ Φέλις, πρὶν ἀπὸ μῆνες, εἶχαν πιάσει τὰ δύο ἀκριβώτερα δωμάτια. Τώρα κατοικοῦσαν στὰ δύο φθηνότερα. Ἡ ἀρρώστειά της τὸν εἶχε τσακίσει οἰκονομικά...

Ὁ Φόστερ ἄνοιξε τὴν πόρτα σιγὰ καὶ μπῆκε στὸ δωμάτιό του. Ἀπὸ τὴν κάμαρα τῆς Φέλις δὲν ἀκουγόταν κανένας θόρυβος. Προχώρησε στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, μπῆκε στὸ μπάνιο καὶ ἄνοιξε τὸ ντουλάπι τοῦ φαρμακείου. Μὲ χέρια, ποὺ ἔτρεμαν ἐλαφρά, πῆρε ἀπὸ μέσα ἕνα μικρὸ μπουκαλάκι καὶ τὸ ἔβαλε στὴν τσέπη του. Ἔπειτα, πατῶντας πάλι στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, προχώρησε πρὸς τὸ δωμάτιο τῆς Φέλις καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα.

Μιὰ μικρὴ λάμπα τῆς νύχτας ἦταν ἀναμμένη δίπλα στὸ κρεββάτι. Ἡ Φέλις ἔμοιαζε σὰν μιὰ ἀκαθόριστη σκιά, ἔτσι καθὼς ἦταν ξαπλωμένη στὰ μεγάλα λευκὰ μαξιλάρια της. Τὸ βλέμμα της ἔλαμψε μόλις τὸν ἀντίκρυσε.

— Ἀγάπη μου! ψιθύρισε. Τί καλὰ ποὺ γύρισες!

Ἐκεῖνος προχώρησε πρὸς τὸ κρεββάτι καί, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μικρὸ δισταγμό, ἔσκυψε καὶ τὴ φίλησε.

— Εἶχα φοβηθῆ, πὼς δὲ θὰ γύριζες πιὰ κοντά μου, ψιθύρισε ἡ Φέλις. Ὤ, Μπάρρυ, τί καλὸ ποὺ μοῦ κάνει ἡ παρουσία σου. Πέρασες ὡραῖα, ἀγαπημένε μου;

— Ναί, πολὺ ὡραῖα, Φέλις.

Κάθισε στὸ κρεββάτι, δίπλα της.

— Εἶσαι τόσο καλὸς μαζί μου, Μπάρρυ, τοῦ εἶπε. Καὶ εἶναι τόσο ἀνυπόφορη ἡ σκέψις πὼς σοῦ κατέστρεψα τὴ ζωή... Ἂν μόνο μποροῦσα νὰ κάνω κάτι, γιὰ νὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὰ ὅσα ἔκανες ἐσὺ γιὰ μένα, ἀγαπημένε μου Ἂν μόνο...

Ὁ Μπάρρυ ἀνατρίχιασε. Τὸ βλέμμα του ἔπεσε στὸ μικρὸ σημειωματάριο, ποὺ εἶχε πάντα κοντά της, στὸ κομοδίνο της.

— Ἴσως θὰ μποροῦσες, Φέλις, τῆς εἶπε ἀργά.

Ἐκείνη τὸν κύτταξε ἐρωτηματικά.

— Φέλις, συνέχισε ὁ Μπάρρυ, δίνοντάς της τὸ σημειωματάριο καὶ τὸ μολύβι. Μπορεῖς νὰ γράψῃς... ὅ,τι σοῦ ὑπαγορεύσω;

— Βέβαια ἀγάπη μου, ἀλλὰ δὲν καταλαβαίνω...

— Εἶπες, πὼς θἄθελες νὰ κάνῃς κάτι γιὰ μένα;

— Μά, Μπάρρυ, ἀγάπη μου, βέβαια.

Μὲ κόπο ἡ Φέλις πῆρε τὸ μολύβι καὶ τὸ μπλόκ.

Εἶσαι ἕτοιμη; ρώτησε ἐκεῖνος ὑπόκωφα.

— Ναί, ἀγάπη μου.

— Γράψε, λοιπόν: «Ἀγαπημένε μου Μπάρρυ. Μὴ θυμώσῃς ποὺ φεύγω ἀπὸ κοντά σου. Ὁ θάνατός μου θὰ εἶναι λύτρωσις καὶ γιὰ τοὺς δυό μας. Καταλαβαίνω, ὅτι σοῦ ἔχω κάνει τὴ ζωὴ ἀνυπόφορη. Ἀντίο, ἀγάπη μου. Ἀντίο γιὰ πάντα. Φέλις».

Ἡ Φέλις ἔγραφε ἀργά, ἀσυνείδητα στὴν ἀρχή, σὰ νὰ τὴν εἶχαν ὑπνωτίσει. Ὅταν, ὅμως, ἡ ὑπαγόρευσις τελείωσε, ὅταν κατάλαβε αὐτὰ ποὺ εἶχε γράψει, τὸ αἷμα ἀνέβηκε ξαφνικὰ στὰ ὠχρὰ μάγουλά της καὶ τὰ μεγάλα μάτια της τὸν κύτταξαν μὲ φρίκη...

— Μπάρρυ, ψέλλισε, δὲν καταλαβαίνω...

— Πρέπει νὰ καταλάβῃς...

Ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη του τὸ μπουκαλάκι, ἄδειασε τρία χάπια στὸ χέρι του καὶ παίρνοντας τὸ ποτήρι μὲ τὸ νερὸ ἀπ' τὸ κομοδίνο, τῆς εἶπε, κυττάζοντάς την στὰ μάτια:

— Ἔλα, Φέλις. Δὲ θὰ εἶναι καὶ τόσο τρομερό. Ἕνας γλυκός, ἥσυχος ὕπνος.

Τὸ πρόσωπό της φαινόταν σὰν πέτρινο. Τὰ χείλη της μόλις ἐσάλεψαν:

— Ὁ γιατρὸς εἶπε, πὼς ἕνα ἀπὸ τὰ χάπια αὐτὰ εἶναι ἀρκετό, δύο εἶναι ἐπικίνδυνα, τρία σημαίνουν βέβαιο θάνατο...

Ἔσκυψε ἀπὸ πάνω της. Τὸ μῖσος ἀλλοίωνε τὸ πρόσωπό του.

— Μὴ προσπαθῇς νὰ κερδίσῃς καιρό, Φέλις, τῆς εἶπε. Δὲ θὰ σὲ ὠφελήσῃ, ἂν ἀντισταθῇς. Τὸ ἔχω πάρει ἀπόφασι. Κουράστηκα πιά. Κατάλαβέ το. Κουράστηκα. Καὶ ἐξ ἄλλου... ἀγαπῶ μιὰν ἄλλη...

Ἔξαφνα, ἕνα βραχνὸ γέλιο τάραξε τὸ κορμί της. Ἦταν σὰ νὰ κοροΐδευε τὸν ἑαυτό της, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστι της, ποὺ συντρίβονταν ὁριστικά.

Ὤ, Θεέ μου, πὼς τὴ μισοῦσε τώρα τὴ ζωή, πὼς τὴ μισοῦσε!

Ἴσως νὰ ἦταν καλλίτερα ἔτσι. Ἔκλεισε τὰ μάτια της γιὰ μιὰ στιγμή.

Κι' ἔπειτα βίαια, παράφορα σχεδόν, ἔκανε ὅ,τι τῆς εἶχε ζητήσει ὁ ἄντρας της.

Ο ΝΕΑΡΟΣ γιατρὸς Ράντολφ καθόταν στὸ κρεββάτι τῆς Φέλις.

Στὸ ἕνα χέρι κρατοῦσε τὸ γράμμα της, στὸ ἄλλο τὸ μικρὸ μπουκαλάκι.

— Ὤ, εἶναι φοβερό, εἶναι φοβερό! ἔλεγε ὁ Μπάρρυ δίπλα του μὲ φωνὴ σπασμένη. Πὼς μπόρεσε νὰ τὸ κάνῃ αὐτό!

— Ναί, δυστυχῶς, εἶπε ἀφηρημένος ὁ γιατρός. Παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές μας, δὲν καταφέραμε νὰ τὴ σώσουμε. Ὅταν συλλογίζομαι, πὼς ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶχα ἀφήσει τὸ μπουκαλάκι στὸ ντουλάπι τοῦ μπάνιου, αἰσθάνομαι σχεδὸν σὰν ἔνοχος. Ἀλλὰ πὼς νὰ τὸ φανταστῶ!...

— Ἀλήθεια, πὼς νὰ τὸ φανταστῆ κανείς, εἶπε ὁ Μπάρρυ. Εἶχα βγῆ στὴ βεράντα νὰ πάρω λίγο ἀέρα. Ὅταν ἄκουσα τὰ βήματά της, δὲν ἀνησύχησα. Πολλὲς φορὲς συνήθιζε νὰ περπατάῃ στὸ δωμάτιό της τὸ βράδυ, προτοῦ κοιμηθῆ, γιὰ νὰ κουρασθῆ λιγάκι καὶ νὰ τὴν πάρῃ ὁ ὕπνος εὐκολώτερα. Πὼς μποροῦσε νὰ περάσῃ ἀπ' τὸ μυαλό μου τί σκόπευε νὰ κάνῃ...

Ὁ γιατρὸς γύρισε τὸ κεφάλι καὶ τὸν κύτταξε παράξενα μέσα στὰ μάτια.

— Ξέρεις, Φόστερ, εἶπε. Σ' ἀγαποῦσε πραγματικὰ ἡ γυναῖκα σου. Τόσο πολύ, ποὺ ὅταν ἔφυγες, μὲ τὴν ὑψηλὴ πίεσι ποὺ εἶχε, τῆς ἦρθε κρίσις ἡμιπληγίας, ποὺ τῆς παρέλυσε καὶ τὰ δύο πόδια. Δὲν μᾶς ἄφησε νὰ σοῦ τὸ γράψουμε γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῇς. Δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ βῆμα! Κι' ἐσὺ τὴν ἄκουσες νὰ περπατάῃ, ἔ;

Ὁ Μπάρρυ ἔγινε κάτωχρος.

— Δὲν καταλαβαίνω, ψέλλισε.

— Ἐγώ, ὅμως, ἔχω καταλάβει, Φόστερ.

Ὁ γιατρὸς ἅπλωσε τὸ χέρι πρὸς τὸ κομοδίνο καὶ σήκωσε τὸ ἀκουστικὸ τοῦ τηλεφώνου.

— Τὴν Ἀστυνομία, παρακαλῶ, εἶπε στὴν τηλεφωνήτρια.

★★

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Τὸ Ἀνοιξιάτικο Καπέλλο

Γ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ κ. Παντελῆς Καλοουλυς, συνετὸς οἰκογενειάρχης 40 ἐτῶν, ἡ γυναίκα του κ. Φώφη, μοντέρνα κυρία 27 ἐτῶν καὶ ὁ Μπέμπης τους, χαριτωμένος ξανθὸς διάβολος 4 ἐτῶν, παίζουν ἐκ τοῦ φυσικοῦ τὴν κωμῳδία:

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

(Στὸ σπίτι τῆς οἰκογενείας. Ὥρα ἀπογευματινή. Ὁ ΠΑΝΤΕΛΗΣ κάθεται στὸ γραφεῖο του καὶ ἐργάζεται. Ὁ ΜΠΕΜΠΗΣ, ὄρθιος ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ γραφείου... τσιρίζει.)

Μπέμπης: Ἴ...ἴ...ἴ...

Παντελῆς: Πάψε, πουλάκι μου, νὰ τελειώσω μὴ γίνεσαι ἐνοχλητικός.

Μπέμπης (κλαίει πιὸ δυνατά): Ἴ... ἴ...ἴ...ἴ...

Παντελῆς: Σταμάτα, χρυσό μου... μισὸ λεφτό, λογαριασμοὺς κάνω, ξέρεις τί πανάπη λογαριασμούς; Ἄκου τί ὡραῖα εἶναι. (λογαριάζει) Τρεῖς πέντε δεκαπέντε, τέσσερις πέντε εἴκοσι κι' ἕνα εἰκοσιένα, πέντ' ἑφτὰ τριανταπέντε...

Μπέμπης (στὴ διαπασῶν): Ἴ... ἴ...ἴ...ἴ...

Παντελῆς: Σκάσε λοιπόν! Σκάσε!

Μπέμπης (ἀλλάζοντας τόνο): Ἀ ἀά! ἀ!! ἀ...

Παντελῆς: Ἀμάν! Νὰ σκάσῃς, σοῦ εἶπα βρέ, δὲ σοῦ εἶπα ν' ἀλλάξῃς χαβᾶ.

Φώφη: Θεέ μου! Τί ἔχει τὸ παιδί;

Παντελῆς: Τί θέλεις νάχη; Τὸ διάβολο μέσα του ἔχει.

Φώφη: Ἄκου τρόπος! Δὲ φτάνει, ποὺ τὸ ἐκνευρίζει τὸ παιδί, τὸ βρίζει κι' ἀπὸ πάνω.

Μπέμπης (διακεκομμένα σὰν νὰ τὸν κρατᾶνε ἀπὸ τὸ λαιμό): Μα...α...μά.. ἀάά...ἀά...

Φώφη: Σώπα, χρυσό μου. Θὰ τὸν δείρω τὸ μπαμπᾶ.

(Ὁ Μπέμπης σταματᾶ ὡς διὰ μαγείας).

Παντελῆς: Ὡραῖα! Μόνο ποὺ τοὔπες πὼς θὰ μὲ δείρῃς, σταμάτησε. Σκέψου νὰ μᾶς δέρνῃς κι' ὅλας τί χαρὲς ποὺ θἄκανε. Σπουδαῖες ἰδέες τοῦ φυτεύεις στὸ ξεροκέφαλο. Βάζω στοίχημα, ὅτι σὲ τέσσερα-πέντε χρόνια, ἔτσι ποὺ τὸν κάνεις, θὰ μᾶς δέρνῃ καὶ τοὺς δυό.

Φώφη: Ἐγὼ ξέρω τί κάνω. Ἐσὺ φρόντισε νὰ διορθώσῃς τὸν τρόπο, ποὺ τοῦ φέρεσαι.

Παντελῆς: Τί θέλεις, νὰ πῆς;

Φώφη: Θέλω νὰ πῶ, ὅτι ἀπὸ παιδαγωγικὴ ἔχεις μεσάνυχτα. Ὁ μπέμπης σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία εἶναι σὰν τὸ πουλάκι.

Παντελῆς: Θηρίο, δὲ λὲς καλύτερα, νἆσαι μέσα.

Μπέμπης (ἕτοιμος νὰ ξαναρχίσῃ τὸ κλάμα): Που ...λά...κι...

Φώφη: Ναί, χρυσό μου, πουλάκι. (στὸν Παντελῆ) Σὰν τὸ πουλάκι, ποὺ ἀρχίζει τὰ πρῶτα φτερουγίσματα..., ποὺ προσπαθεῖ νὰ πάρῃ τὶς πρῶτες πρωτοβουλίες.

Παντελῆς: Ἂς γελάσω... Χά...Χά... Ὁ μπέμπης πρωτοβουλίες; Νὰ τοῦ ἀναθέσουμε τὴ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ.

Φώφη: Ἄφησε τὶς ἐξυπνάδες. Τὸ σωστὸ εἶναι νὰ μὴ στέκεσαι διαρκῶς μπροστά του μ' ἕνα «μὴ» ἢ μ' ἕνα «ὄχι».

Παντελῆς: Μπᾶ; Ὥστε ὅταν κρατάῃ κάνα πιάτο καὶ λέει «θὰ τὸ πετάξω κάτω» νὰ μὴ τοῦ λέω μή, νὰ τοῦ λέω σπάστο.

Φώφη: Δὲν πρόκειται γι' αὐτό...

Παντελῆς: Ἀλλὰ γιὰ τί πρόκειται;

Φώφη: Ἂν προσπαθήσῃς νὰ ἐμβαθύνῃς στὶς προτιμήσεις ποὺ δείχνει γιὰ κάθε παιχνίδι θ' ἀνακαλύψῃς τὶς τάσεις, τὶς κλίσεις καὶ τὸ ἐπάγγελμα ποὺ τὸν τραβάει στὴ ζωή.

Παντελῆς: Αὐτὸ πιὰ εἶναι ἀπὸ τ' ἄγραφα...

Φώφη: Αὐτὰ εἶναι γραμμένα σὲ χιλιάδες συγγράμματα. Δὲ μοῦ λές; Γιατὶ ἔκλαιγε πρωτήτερα;

Παντελῆς: Γιατὶ ἤθελε νὰ τοῦ δώσω χαρτί, νὰ φτιάξῃ κοκοράκια.

Φώφη: Καὶ γιατὶ δὲν τοὔδωσες;

Παντελῆς: Τοὔδωσα.

Φώφη: Ἀφοῦ τοὔδωσες, γιατὶ ἔκλαιγε;

Παντελῆς: Γιατὶ ἤθελε εἰδικῶς τὴν κόλλα ποὔκανα λογαριασμούς. Οἱ ἄγραφες δὲν τοῦ κάνανε.

Φώφη: Καὶ προτίμησες νὰ τὸν κάμῃς νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κλάμα παρὰ νὰ τοῦ δώσῃς τὴν κόλλα μὲ τοὺς σπουδαίους λογαριασμούς!

Παντελῆς: Δὲ φανταζόμουνα, ὅτι τοὔκοβα τὸ μέλλον του. Γιατί, σύμφωνα μὲ τὴ θεωρία σου, αὐτὸς γιὰ νὰ θέλῃ τὴν κόλλα ποὔκανα «λογαριασμοὺς» γιὰ νὰ

φτιάξῃ «κοκοράκια», σίγουρα τὄχει βάλει πλώρη νὰ γίνῃ «ἀρχιλογιστὴς σὲ πτηνοτροφεῖο».

Φώφη: Ἴσως!

Παντελῆς: Καὶ χτὲς ποὔχε ρίξει τὸ στυλό μου στὴν ψαρόσουπα καὶ ὡς ποὺ νὰ τὸ βροῦμε νομίζαμε, ὅτι τὸ ψάρι ποὺ τὴν φτιάξαμε εἶχε φάει σουπιά, γιὰ ποιὸ ἐπάγγελμα λὲς νὰ πήγαινε;

Φώφη (ρίχνοντας μιὰ περιφρονητικὴ ματιὰ στὸν Παντελῆ παίρνει τὸ Μπέμπη ἀγκαλιά): Πᾶμε, χρυσό μου! Ὁ μπαμπᾶς σου δὲν ξαίρει τί τοῦ γίνεται.

Μπέμπης (ἀπὸ τὴν πόρτα): Πάλιο μπαμπᾶ!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Τὴν ἄλλη μέρα. Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι. Ὁ ΠΑΝΤΕΛΗΣ στὸ γραφεῖο του Ἀκούγεται τὸ κουδοῦνι τῆς εἰσόδου τοῦ σπιτιοῦ. Σὲ λίγα λεπτὰ μπαίνει στὸ γραφεῖο ἡ ΦΩΦΗ. Ἔχει βάλει στὸ κεφάλι της πρόχειρα τὸ καινούργιο της καπέλλο. Πίσω της τρέχει ὁ ΜΠΕΜΠΗΣ).

Φώφη: Πὼς σοῦ φαίνεται;

Παντελῆς (γράφοντας): Ποιός;

Φώφη: Τὸ καινούργιο μου καπέλλο... Αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὄστειλε ἡ καπελλοῦ.

Παντελῆς (χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια): Καλῶς τὰ δεχτήκαμε.

Φώφη: Σὲ ρωτῶ, πὼς σοῦ φαίνεται. Δὲν εἶναι ὡραῖο; Μοντελάκι τῆς ἐποχῆς.

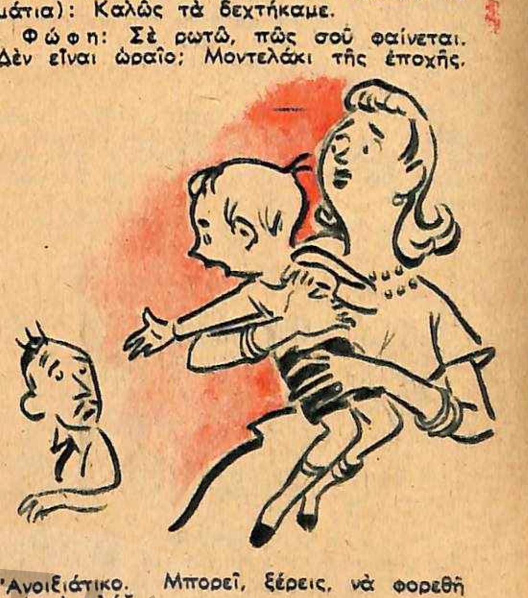

Ἀνοιξιάτικο. Μπορεῖ, ξέρεις, νὰ φορεθῆ καὶ σὲ πλάζ.

Παντελῆς: Πράγματι! Μυρίζει θάλασσα.

Μπέμπης (μὲ μάτια γουρλωμένα): Σάλασσα.

Φώφη: Ναί, χρυσό μου, θάλασσα! Πὼς μπαίνει στὸ νόημα αὐτὸ τὸ παιδί. Μὰ δὲν εἶναι θαῦμα, Παντελῆ;

Παντελῆς: Ποιός; Τὸ παιδί;

Φώφη: Ὄχι! Τὸ καπέλλο.

Παντελῆς: Ἀριστούργημα.

Φώφη: Εἶδες γραμμή; Τί σοῦ θυμίζει;

Παντελῆς: Ἀεροπλανοφόρο.

Μπέμπης: Μπάμ! Μπούμ! Μπάμ!

Φώφη: Τὸ χρυσό μου! Εἶδες ἀντίληψι; Ἄκουσε ἀεροπλανοφόρο...

Παντελῆς: Κι' ἔβαλε σ' ἐνέργεια τὰ ἀντιαεροπορικά...

Φώφη: Θὰ σκάσῃ ἡ Νίτσα ὅταν θὰ μὲ δῆ μὲ τὸ καινούργιο καπέλλο. Τὸ δικό της ἀκόμα δὲν τὸ ἑτοίμασε ἡ καπελ-

λοῦ. Σήμερα στὶς 7 θὰ πᾶμε σπίτι της... Τῆς χρωστᾶμε ἐπίσκεψι...

Παντελῆς: Δὲν γίνεται αὔριο;

Φώφη: Ὄχι! Σήμερα!

Παντελῆς: Ὅπως θέλεις.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

(Τὴν ἴδια μέρα. Ὥρα 6½. Ἡ ΦΩΦΗ στὸ δωμάτιό της ντύνεται. Στὸ χὼλ τοῦ σπιτιοῦ ὁ ΠΑΝΤΕΛΗΣ ντυμένος).

Φώφη (ἀπὸ τὸ δωμάτιό της): Παντελῆ! Μήπως εἶδες τὸ καπέλλο μου; Τὸ εἶχα ἀκουμπήσει στὸ κρεββάτι.

Παντελῆς (πηγαίνοντας πρὸς τὸ λουτρό): Κι' ἐμένα τὸ ζητᾶς;

Φώφη: Μὰ τί ἔγινε;

Παντελῆς (ἀνοίγοντας τὸ λουτρὸ μαρμαρώνει ἀπὸ τὴν ἔκπληξι. Κατόπιν βάζει τὶς φωνές): Ζήτω! Φώφη, ἔλα νὰ ἰδῇς. Θὰ χάσης...

Φώφη: Τ' εἶναι;

Μπέμπης (μέσα στὸ λουτρό): Μπάμ! Μπούμ! Μπάμ!

Παντελῆς: Ἀριστούργημα! Ὁ μπέμπης γέμισε τὸ μπάνιο νερό... Ἔχει βάλει μέσα τὸ καπέλλο σου καὶ τὸ καπέλλο μου καὶ κάνει ναυμαχία.

Φώφη (τρέχοντας): Θὰ τὸ σκοτώσω τὸ παληόπαιδο.

Παντελῆς: Δὲν ἔχεις δίκηο... Μὴν κόβεις τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ. Σύμφωνα μὲ τὴ θεωρία σου, ἂν ἐμβαθύνης στὸ παιχνίδι του, θὰ ἰδῇς ὅτι αὐτὸς πάει γιὰ ναύαρχος!

Φώφη: Θεέ μου! (Πέφτει λιπόθυμη).

Μπέμπης: Παληομαμᾶ.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Σὲ δυὸ μέρες. Μεσημέρι. Ὁ ΠΑΝΤΕΛΗΣ στὸ γραφεῖο του ἐργάζεται. Ἀκούγεται τὸ κουδοῦνι τῆς εἰσόδου τοῦ σπιτιοῦ. Σὲ δυὸ-τρία λεπτὰ μπαίνει στὸ γραφεῖο ἡ ΦΩΦΗ. Κρατάει στὸ χέρι ἕνα ἄλλο καινούργιο καπελλάκι. Πίσω της τρέχει ὁ Ναύαρχος — παρντὸν — ὁ ΜΠΕΜΠΗΣ).

Φώφη: Λοιπόν, τί λές;

Παντελῆς (γράφοντας): Γιὰ ποιὸ πρᾶγμα;

Φώφη: Γιὰ τὸ καινούργιο καπέλλο... Τὅστειλε ἡ καπελλοῦ.

Παντελῆς: Δὲν πιστεύω νὰ μυρίζη κι' αὐτὸ θάλασσα.

Φώφη: Αὐτὸ εἶν' ἄλλο μοντέλο.

Παντελῆς (βλέπει τὸ καπέλλο): Ἔχεις δίκηο... Αὐτὸ μάλιστα... Ὁλάκερη ἡ ἄνοιξι σὲ μικρογραφία... Κι' αὐτὰ ποὺ ἔχει ἐπάνω;

Φώφη: Εἶδες; Κεράσια...

Μπέμπης: Κελάσια.

Φώφη: Ναί, χρυσό μου, κεράσια...

Παντελῆς: Μπράβο ἐπιτυχία!

Φώφη: Σὰν ἀληθινὰ δὲν φαίνονται;

Παντελῆς: Μωρὲ σοῦρχεται νὰ τὰ φᾶς...

Φώφη: Καὶ δὲν κόστισε πολύ. Τετρακόσιες χιλιάδες τὸ καπέλλο καὶ τὰ κεράσια δέκα χιλιάδες τὸ ἕνα... Δὲν εἶναι ἀκριβά.

Παντελῆς: Πιὸ φτηνὰ κι' ἀπὸ τὰ πετροκέρασα... Μὲ γειά σου, λοιπόν, καὶ τοῦ χρόνου...

(Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας ἡ ΦΩΦΗ τραβάει τὰ μαλλιά της. Ὁ ΜΠΕΜΠΗΣ τσιρίζει ὅπως στὴν 1η ΣΚΗΝΗ κι' ὁ ΠΑΝΤΕΛΗΣ; Ὁ ΠΑΝΤΕΛΗΣ μιλάει στὸ τηλέφωνο).

Παντελῆς (τηλεφωνεῖ): Μάλιστα... Ἀκτινογραφία... Πρέπει νὰ γίνη ἀμέσως... Γιατί; Μὰ ἔφαγε κεράσια... Δὲν εἶναι σπουδαῖο; Μὰ τὰ κεράσια, γιατρέ, ἦτανε ἀπὸ τὸ καπέλλο τῆς μαμᾶς του καὶ δὲν ξέρουμε πόσα ἔφαγε καὶ πόσα πέταξε

ΑΥΛΑΙΑ

★★

Ἡ Καμέλια

ΤΟΥ ΤΖΩΝ ΠΑΙΗΝ

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Χόγκς βγῆκε ἀπὸ τὸ ἐργαστήριό του στὸ Βοτανολογικὸ Ἰνστιτοῦτο κι' ἄρχισε νὰ περπατᾶ γρήγορα στὸ πάρκο, γιὰ νὰ προλάβη τὸ λεωφορεῖο του. Βημάτιζε σταθερὰ καὶ μεθοδικά, ὅπως ἔκανε καὶ τὸ κάθε τι στὴ ζωή του. Αὐτὴ ἡ μεθοδικότης του, ἄλλωστε, εἶχε ἀρχίσει τὸν τελευταῖο καιρὸ νὰ τὸν ἀνησυχῆ, γιατὶ τοῦ φαινόταν, πὼς τὸν ἔκανε ὁλοένα καὶ πιὸ στεγνό, πιὸ γερασμένο — κι' ἂς μὴν ἦταν παρὰ μόνο 33 χρονῶν.

Βυθισμένος καθὼς ἦταν στὶς σκέψεις του, εἶχε φθάσει στὴν ἔξοδο τοῦ πάρκου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη. Ξαφνικὰ σταμάτησε κι' ἔκανε κάτι, ποὺ ποτὲ ὡς τότε δὲν τὸ εἶχε ξανακάνει...

Ἡ κοπέλλα διέσχιζε κι' ἐκείνη τὸ πάρκο πρὸς τὴν ἔξοδο. Ἦταν μᾶλλον μικροκαμωμένη, λεπτὴ καὶ χαριτωμένη. Τὰ μαλλιά της ἔπεφταν στοὺς ὤμους της σὲ μαῦρες μποῦκλες καὶ τὰ μάτια της εἶχαν ἕνα ὡραῖο βαθυγάλαζο χρῶμα. Φοροῦσε ἕνα καλορραμμένο ταγιὲρ καὶ στὸ πέτο της εἶχε καρφωμένο ἕνα ρὸζ λουλούδι.

Ὁ Πῆτερ Χόγκς στάθηκε καὶ τὴν κύτταζε σὰν ἀποσβολωμένος. Τὴν κύτταζε ἐπίμονα, μ' ἕναν τρόπο πού, ὁμολογουμένως, δὲν ταίριαζε καὶ τόσο στὴ σοβαρότητα ἑνὸς καθηγητοῦ.

Κι' ἔπειτα — ἀφοῦ κόμπιασε, σὰ νὰ κατάπινε μὲ δυσκολία ἕνα μεγάλο καρύδι, ποὺ εἶχε σταθῆ στὸ λαιμό του — πλησίασε ἀποφασιστικὰ τὴν κοπέλλα.

— Μὲ συγχωρῆτε, δεσποινίς, τῆς εἶπε, κάνοντας μιὰ μικρὴ ὑπόκλισι. Ὅμως πρέπει... πρέπει νὰ σᾶς μιλήσω. Πρόκειται γιὰ τὴν καμέλιά σας. Ἴσως νὰ μὴ τὸ ξέρετε, ἀλλὰ εἶναι πολυτιμοτάτη, δεσποινίς. Εἶναι μιὰ καταπληκτικὴ διασταύρωσις — ἡ πρώτη πραγματικὰ διγενὴς καμέλια τῆς οἰκογενείας τῶν «Καμέλια Τσιπριπέντιουμ», ποὺ βλέπω...

— Τί εἴπατε; ρώτησε ἐκείνη σαστισμένη.

— Τὸ λουλούδι σας, ἐξήγησε ἐκεῖνος γρήγορα. Ἡ καμέλιά σας... Ἀλλὰ μὲ συγχωρῆτε, δὲ συστήθηκα. Εἶμαι ὁ καθηγητὴς Χόγκς, Πῆτερ Χόγκς, τοῦ Βοτανολογικοῦ Ἰνστιτούτου. Εἰδικὸς στὴν ἀνθολογία.

Ἔκανε ξανὰ μία μικρὴ ὑπόκλισι.

Ἡ κοπέλλα χαμογέλασε, σὰ νὰ εἶχε ἀκούσει τὸ πιὸ διασκεδαστικὸ πρᾶγμα τοῦ κόσμου.

— Χαίρω πολύ, εἶπε, καὶ στὴ φωνή της ὑπῆρχε ἕνα παιγνίδισμα. Κι' ἐγὼ ποὺ νόμιζα, πὼς τὸ λουλούδι μου εἶναι ὁλότελα κοινό...

— Κοινό; Μὰ τί λέτε, δεσποινίς; Ἐγὼ τόσα χρόνια τώρα, στὶς μελέτες μου, δὲν ἔτυχε ποτὲ νὰ συναντήσω ἕνα τόσο τέλειο τύπο γνησίας διγενοῦς καμελίας... Συγγνώμην, ἐπιτρέπετε;

Ὁ κ. Χόγκς ἔσκυψε πρὸς τὸν ὦμο τοῦ κοριτσιοῦ καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάζη τὸ ἄνθος προσεκτικά. Ἕνα λεπτὸ ἄρωμα τὸν ἔκανε νὰ κλείση ἀσυναίσθητα τὰ μάτια του. Δὲν ἤξερε ἂν ἐρχόταν ἀπὸ τὴν καμέλια, ἀπὸ τὸ λευκὸ λαιμὸ τῆς κοπέλλας ἢ ἀπὸ τὶς μαῦρες μποῦκλες της. Αἰσθάνθηκε μιὰν ἐλαφριὰ ζάλη.

— Ἴσως θὰ θέλατε νὰ σᾶς τὸ προσφέρω χάριν τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Δίχως νὰ περιμένη ἀπάντησι, ἄρχισε νὰ ξεκαρφιτσώνη τὸ λουλούδι.

Ὁ Χόγκς τὴ σταμάτησε ἀπότομα.

— Ὢ ὄχι, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε προσέξει πὼς ἡ νέα δὲν φοροῦσε βέρα.

— Ἂν δὲν ἔχετε τίποτε καλύτερο νὰ κάνετε... εἶπε κομπιάζοντας, θὰ μπορούσαμε... θὰ μποροῦσα δηλαδὴ νὰ σᾶς δείξω τὴν Ἔκθεσι λουλουδιῶν, ποὺ ἀνοίγει σήμερα. Τὴν ὀργανώνει τὸ Ἰνστιτοῦτο καὶ εἶναι, νομίζω, πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Βέβαια, θὰ ἔπρεπε νὰ τρώγαμε κάτι πρῶτα...

Ἡ κοπέλλα τὸν κύτταξε γιὰ λίγο στοχαστικά. Ἔπειτα εἶπε:

— Εὐχαριστῶ πολύ, κύριε καθηγητά.

— Δηλαδὴ — ὄχι;

— Δηλαδὴ — ναί.

ΠΗΓΑΝ σ' ἕνα μικρὸ γαλλικὸ ρεστωράν, κοντὰ στὸ πάρκο, περίφημο γιὰ τὰ μπιφτέκια του καὶ τὸ παληὸ κρασί του.

— Δὲν ξέρω ἂν σᾶς ἐνδιαφέρη, κύριε καθηγητά, εἶπε ἐκείνη, καθὼς ὁ Χόγκς τῆς γέμιζε γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ ποτήρι. Ἀλλὰ τὸ ὄνομά μου εἶναι Τζήν, Τζὴν Χένλεϋ.

Ὁ Χόγκς κοκκίνισε.

— Μὲ συγχωρῆτε, ποὺ δὲ σᾶς ρώτησα, εἶπε, εἶμαι ὅμως, εἶμαι... τόσο ἀδέξιος. Ξέρετε, δὲν ἔχω συνηθίσει σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους .. δὲν ἔχω συνηθίσει δηλαδὴ καθόλου... δηλαδή... ἴσως φταίει κι' ὁ κόσμος, ποὺ μᾶς θεωρεῖ ἀδέξιους καὶ ἀκοινώνητους ἐμᾶς τοὺς καθηγητάς... Στὸ τέλος καταντᾶ νὰ γίνη κανεὶς στ' ἀλήθεια ἀδέξιος καὶ ἀκοινώνητος...

— Γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, εἶπε ἐκείνη, χαμογελῶντας πάλι, ὅπως πρὶν στὸ πάρκο, δὲν μοιάζετε καθόλου μὲ καθηγητή. Μοιάζετε, μᾶλλον μὲ τὸν Γκάρυ Κοῦπερ στὸ ρόλο ἑνὸς καθηγητῆ, παρὰ σὰν ἀληθινὸς καθηγητής.

— Ἀλήθεια; μουρμούρισε ὁ Χόγκς, προσπαθῶντας νὰ δείξη μετριοφροσύνη.

Σὲ λίγο ξαναγύρισαν στὸ πάρκο. Στὸ πελώριο θερμοκήπιο τοῦ Ἰνστιτούτου, ἦταν μαζεμένοι ἐπισκέπται. Ἕνας ἡλικιωμένος κύριος πλησίασε τὸν Χόγκς, χαμογελῶντας ἐγκάρδια.

— Χαίρομαι, ποὺ ἀποφάσισες νὰ ἔρθης, Χόγκς, εἶπε.

— Κύριε καθηγητά, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς συστήσω τὴ δεσποινίδα Χένλεϋ... Τζήν, ὁ καθηγητὴς Ἄτκινς, Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου.

— Ὁ Χόγκς σᾶς ἔφερε νὰ θαυμάσετε τὸ ἔργο του, δεσποινίς; ρώτησε ὁ καθηγητής.

— Αὐτὰ δὲν ἐνδιαφέρουν τὴ δεσποινίδα Χένλεϋ, εἶπε ὁ Πῆτερ κοκκινίζοντας. Δὲν νομίζω, πὼς ἔχει σημασία...

— Δὲν νομίζεις, πὼς ἔχει σημασία τὸ ὅτι σ' ἐσένα θὰ ὀφείλη ἡ ἀνθρωπότης τὴ λύτρωσι ἀπὸ τρεῖς φοβερὲς ἐνδημικὲς ἀρρώστειες, ποὺ μαστίζουν τὶς τροπικὲς χῶρες; τὸν διέκοψε ὁ καθηγητὴς Ἄτκινς. Ἡ πολλὴ μετριοφροσύνη βλάπτει, ἀγαπητέ μου Χόγκς! Καὶ τώρα δὲν δείχνεις στὴ δεσποινίδα τὸ Ἐργαστήριό σου;

— Θὰ ἤθελα πάρα πολὺ νὰ τὸ δῶ, εἶπε ἡ Τζήν. Χάρηκα πολὺ γιὰ τὴν γνωριμία σας, κ. Ἄτκινς.

Ὁ Χόγκς τὴν ἔπιασε ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὴν ὡδήγησε σ' ἕνα παράρτημα τοῦ θερμοκηπίου.

— Ἐδῶ, εἶπε, μὲ διάφορες διασταυρώσεις τροπικῶν φυτῶν, προσπαθῶ...

Ἡ Τζήν, ὅμως, ἔμοιαζε σὰν νὰ μὴν ἀκούη. Ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ θερμοκηπίου ἦταν χλιαρή, τὰ μεγάλα ἐξωτικὰ λουλούδια μοσχοβολοῦσαν.

Ὁ Χόγκς αἰσθάνθηκε ἕνα θερμὸ κῦμα νὰ τὸν πνίγη — ἦταν ἕνα συναίσθημα περίεργο, κάτι ποὺ δὲν τὸ εἶχε αἰσθανθῆ ποτὲ ὡς τότε.

— Τζήν, εἶπε, παίζοντας μηχανικὰ μ' ἕνα φύλλο. Τζήν, πρέπει νὰ σοῦ πῶ κάτι. Ἡ καμέλιά σου δὲν εἶναι διγενὴς τῆς οἰκογενείας τῶν «Καμέλια Τσιπριπέντιουμ». Δὲν εἶναι παρὰ μία κοινή, κοινότατη καμέλια, πού... Ὢ Τζήν, πές μου, πὼς δὲ θύμωσες...

Ἐκείνη ἐξακολούθησε νὰ τὸν κυττάζη, μόνο ποὺ τώρα ὁ Χόγκς διέκρινε ἕνα χαμόγελο νὰ τρεμοπαίζη στὶς ἄκρες τῶν χειλιῶν της.

— Ὅταν σὲ εἶδα τ' ἀπόγευμα, Τζήν, ἴσως σοῦ φανῆ κουτό, ἀλλὰ ἔνοιωσα πὼς εἶσαι ἡ κοπέλλα ποὺ ζητοῦσα νὰ βρῶ σ' ὅλη μου τὴ ζωή. Δὲν ἤξερα, λοιπόν, πῶς νὰ σὲ πλησιάσω καί... καί...

— Ἔχω κι' ἐγὼ νὰ σοῦ ἐξομολογηθῶ κάτι, ψιθύρισε ἡ Τζήν, δὲν εἶπα, βέβαια, ψέμα ἐγώ, ἀλλὰ εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ εἶπα.

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω, Τζήν.

— Ἡ καμέλιά μου, Πῆτερ, εἶναι ἀπ' τὸ ἀνθοπωλεῖο μου. Ναί, διατηρῶ ἀνθοπωλεῖο ἐδῶ κοντά, καὶ εἶμαι κι' ἐγὼ εἰδικὴ στὶς καμέλιες — τὸ λιγώτερο ὅσο κι' ἐσύ. Ἤξερα, λοιπόν, πολὺ καλά, πὼς οὔτε διγενὴς εἶναι ἡ καμέλιά μου, οὔτε...

— Θέλεις νὰ πῇς, τὴν διέκοψε ἐκεῖνος, θέλεις νὰ πῇς ὅτι ἦρθες μαζί μου ξέροντας...

Μιὰ θερμὴ λάμψις φώτισε τὸ πρόσωπό του.

Καὶ χωρὶς νὰ ξέρη καλὰ-καλὰ τί κάνει, τὴν ἅρπαξε καὶ τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του, καθόλου μεθοδικά, ὁλωσδιόλου διαφορετικὰ ἀπ' ὅ/τι ἐνεργοῦσε συνήθως ὁ καθηγητὴς Χόγκς.

★★

ΘΑ ΓΕΛΑΣΕΤΕ ὁπωσδήποτε.

Αἰχμάλωτος

Κατὰ τὶς τρεῖς τὰ ξημερώματα χτυπάει τὸ τηλέφωνο στὸ σπίτι τοῦ ἰδιοκτήτη τοῦ μπάρ. Μανιασμένος σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεββάτι του καὶ πιάνει τὸ ἀκουστικό:

— Τί ὥρα ἀνοίγει τὸ μπὰρ τὸ πρωΐ; ρωτάει μιὰ μεθυσμένη φωνή.

— Στὶς δέκα, ἀπαντάει ὁ μπάρμαν, ἀκουμπάει τὸ ἀκουστικὸ καὶ ξαναγυρίζει στὸ κρεββάτι του.

Σὲ λίγα λεπτὰ ξαναχτυπάει τὸ τηλέφωνο. Μανιασμένος ξανασηκώνει ὁ μπάρμαν τὸ ἀκουστικό.

— Δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνοίξετε νωρίτερα; ρωτάει ἡ ἴδια μεθυσμένη φωνή.

— Ὄχι, βροντοφωνάει ὁ μπάρμαν. Ὅποιος καὶ νὰ εἶσαι, παληομπεκρούλιακα, δὲν θὰ μπῇς μέσα οὔτε ἕνα λεπτὸ πρὶν ἀπὸ τὶς δέκα.

— Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε ὅτι θέλω νὰ μπῶ; ρωτάει ἡ φωνὴ κλαψιάρικα. Νὰ βγῶ θέλω, νὰ πάω στὸ σπιτάκι μου νὰ κοιμηθῶ.

Τυχερὸς μιὰ φορά!

Τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα ὁδηγεῖ τὸν θανατοποινίτη ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλι τοῦ Μεξικοῦ, στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Εἶναι κατακαλόκαιρο καὶ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος χονδρὸς ἀξιωματικὸς χύνει ποτάμι τὸν ἱδρῶτα. Σὲ μιὰ στιγμὴ γυρίζει ὁ μελλοθάνατος καὶ τοῦ λέει:

— Ζέστη! Φοβερὴ ζέστη, καμπαλλέρο! Ἀβάσταχτη ζέστη!

— Ἐσύ, καϋμένε, εἶσαι τυχερός, τοῦ ἀπαντάει ὁ ἀποσπασματάρχης. Τί νὰ εἰποῦμε μεῖς ποὺ θὰ γυρίσουμε καὶ πίσω;

Τὸ ἴδιο κάνει

Στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἐλσίνκι, καθὼς ἐπλησίαζε ὁ Ζατόπεκ νικηφόρος πρὸς τὸ τέρμα τοῦ δρόμου τῶν 10.000 μέτρων, ἕνας Ἐγγλέζος εἶχε ἀνασηκωθῆ στὴ θέσι του, κτυποῦσε ρυθμικὰ τὰ χέρια του καὶ φώναζε:

— Μίλ - λερ, Μίλ - λερ, Μίλ - λερ.

— Μὰ δὲν τὸν λένε Μίλλερ, τοῦ εἶπε ὁ διπλανός του. Τὸν λὲν Ζατόπεκ.

— Τὸ ξέρω, ἀπήντησε ὁ Ἄγγλος. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸ προφέρω αὐτὸ τὸ ὄνομα.

Παγκόσμιο Χιοῦμορ Παγκόσμιο Χιοῦμορ Παγκόσμιο Χιοῦμορ Παγκόσμιο Χιοῦμορ Παγκόσμιο Χιο

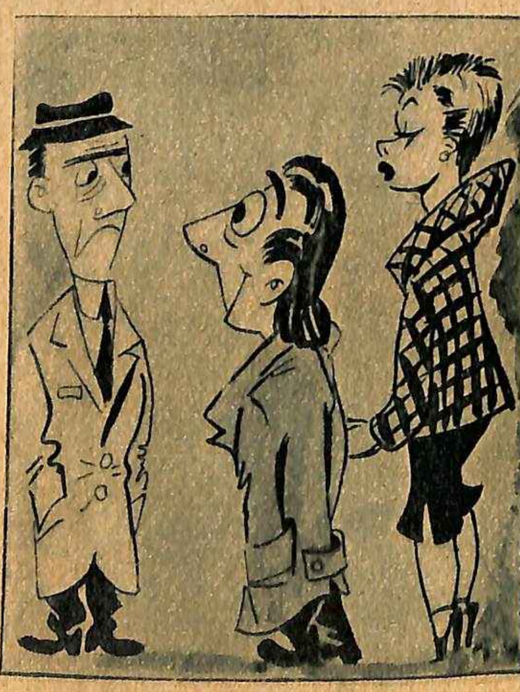

ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

— Ἀφ' ὅτου ἡ γυναίκα μου πηγαίνει στὸν κουρέα μου, ἐγὼ πάω στὸν κομμωτή της.

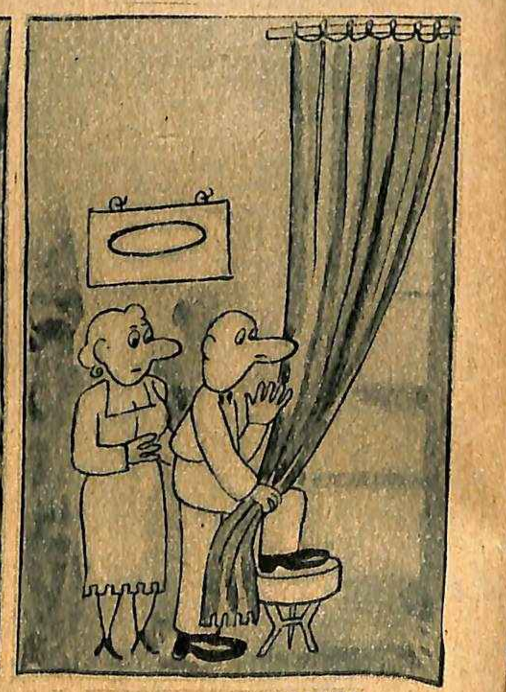

ΟΙ ΚΑΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

— Δὲν εἴμαστε πιὰ στὸ ξενοδοχεῖο, Περικλῆ...

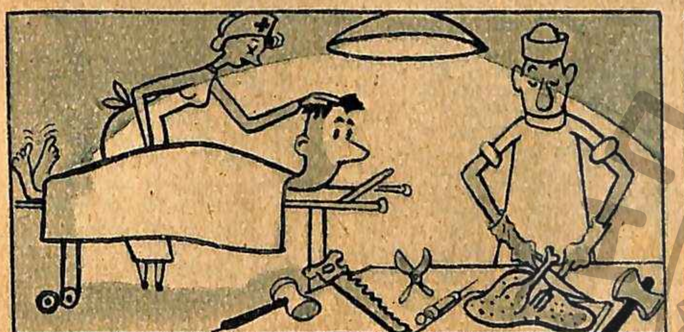

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ ΣΤΟΝ ΑΡΡΩΣΤΟ

— Λίγη ὑπομονή, παρακαλῶ. Ὁ κύριος καθηγητής κάνει γενικὴ δοκιμή.

ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΥ

— Συμπληρώνω σήμερα 40 χρόνια, γι' αὐτὸ ἔβαλα στὴν τούρτα μιὰ λάμπα 40 κηρίων.

Η ΑΚΑΤΑΜΑΧΗΤΟΣ ΔΥΝΑΜΙΣ

— Μὴ νομίζης ὅτι μὲ ἀφώπλισες ἐσύ... Μὲ ἀφώπλισε μπαίνοντας ἡ κυρία.

ΑΝΑΓΛΥΦΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΦΙΛΜ

'Η στήλη αὐτή ἔχει σκοπό νά κατατοπίζη τόν ἀναγνώστη στή διεθνή κινηματογραφική ἐπικαιρότητα: νά παρουσιάζη μιά σύντομη εἰκόνα τῶν σπουδαιότερων γεγονότων τῆς παγκόσμιας κινηματογραφίας καί νά δίνη μιά περιληπτική ἐντύπωσι ἀπ' τίς πιό σημαντικές ταινίες τῆς διεθνοῦς παραγωγῆς.

★

Τό Χόλλυγουντ αὐτή τήν ἐποχή κλυδωνίζεται ἀπό μιά ἐπανάστασι κι' ἀπό μιά ἐλπίδα: 'Η ἐπανάστασις εἶναι τό «ἀνάγλυφο φίλμ», πού ἔγινε πιά πραγματικότητα. 'Η ἐλπίδα εἶναι ὅτι ὁ καινούργιος αὐτός θεός θά ἐκτοπίση τήν τηλεόρασι καί θά ξαναφέρη τούς παληούς πιστούς στίς αἴθουσες τῶν κινηματογράφων, πού τίς ἔχουν ἀπαρνηθῆ ἀφ' ὅτου ἀποκτήσανε «κινηματογράφο στό σπίτι τους».

Οἱ κορυφαῖοι τοῦ Χόλλυγουντ συζητοῦν ἀδιάκοπα γιά τίς προοπτικές, καλλιτεχνικές καί ἐμπορικές (πρό πάντων ἐμπορικές), πού ἀνοίγει ὁ ἀνάγλυφος κινηματογράφος. Μερικοί, ὡστόσο, παίρνουν τήν ὑπόθεσι ἐλαφρότερα. 'Ο παραγωγός Τζέρρυ Γουώλντ, ὅταν τόν ρώτησαν γιά τό 3 - Δ (εἶναι συντομογραφία τοῦ ὅρου «Τρεῖς Διαστάσεις»), εἶπε: «Εἶμαι πάντα ἐνθουσιώδης γιά κάθε τι, πού τραβάει τήν προσοχή τοῦ κόσμου στό Χόλλυγουντ: εἴτε τρεῖς διαστάσεις εἶναι, εἴτε τρία χρώματα, εἴτε δυό γάμπες, εἴτε ἡ Μαριλύν Μονρόε...».

Ντάννυ Καίη

Ἕνας ἄλλος παραγωγός, ὁ Τζῶρτζ Τσέσσελλ, παρακολουθῶντας μιά προβολή ἀνάγλυφης ταινίας (ὅπου οἱ θεαταί φοροῦν εἰδικά γυαλιά), εἶπε: «Προφητεύω ὅτι, σ' ἕνα χρόνο ἀπό σήμερα, τά στούντιο τοῦ Χόλλυγουντ δέ θά φτιάνουν τίποτ' ἄλλο ἀπό γυαλιά...».

Στό μεταξύ παίχτηκε ἡ πρώτη ἀνάγλυφη ταινία, «Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΤΟΥ ΜΠΟΥΑΝΑ» (Γιουναίτεντ Ἄρτιστς), πού διηγεῖται τήν περιπέτεια ἑνός μηχανικοῦ σιδηροδρόμων στήν 'Αν. 'Αφρική καί δυό λιονταριῶν. Φαίνεται, ὅμως, ὅτι ὁ σκηνοθέτης της Ἄρτς Ὄμπολερ ἀπορροφήθηκε τόσο ἀπό τό καινοφανές τοῦ 'Ανάγλυφου, ὥστε μᾶλλον ξέχασε νά ἐφοδιάση τήν ταινία του μέ ὁ,τιδήποτε ἄλλο: 'Υπόθεσι, ἐπεισόδια, ἠθοποιούς.

★

Φυσικά, ἐξακολουθοῦν πάντα νά γυρίζωνται οἱ συνηθισμένες ταινίες τῶν δύο διαστάσεων. Οἱ σπουδαιότερες τῆς τελευταίας παραγωγῆς εἶναι:

«ΧΑΝΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΑΝΤΕΡΣΕΝ» ('Αμερ.-Γκόλντουϊν). 'Ο γνωστός παραγωγός Σάμουελ Γκόλντουϊν δέν ἰσχυρίζεται ὅτι δίνει τή βιογραφία τοῦ μεγάλου Δανοῦ συγγραφέα, πού τά ἐξαίσια παραμύθια του ἔχουν γοητεύσει μικρούς καί μεγάλους. Παρουσιάζει τή ζωή τοῦ Ἄντερσεν μεταμορφωμένη κι' αὐτήν σέ παραμύθι. Χρώματα, μουσική καί χοροί τῆς Γαλλίδας μπαλλαρίνας Ρενέ Ζανμαίρ πλουτίζουν τόν παραμυθένιο χαρακτῆρα τῆς ταινίας. Τό διασκεδαστικό μέρος ἔχει ἀναλάβει ὁ κωμικός Ντάνυ Καίη, πού ὑποδύεται τόν Ἄντερσεν!

«ΠΗΤΕΡ ΠΑΝ» ('Αμερ.-Ντίσνεϋ). Ἕνα ἄλλο παραμύθι, ἀλλά σέ κινούμενα σκίτσα, αὐτό. 'Ο Γουώλτ Ντίσνεϋ, μετά τήν «Χιονάτη», τήν «'Αλίκη», τήν «Σταχτοπούτα» κλπ., διασκεύασε γιά τήν ὀθόνη τό θαυμάσιο παραμυθόδραμα τοῦ Τζέϊμς Μπάρρι καί, ξαναβρίσκοντας τόν καλόν ἑαυτό του, παρουσιάζει ἕνα ἀπό τά πιό χαριτωμένα δημιουργήματά του. 'Ο ἥρωας τοῦ ἔργου, ὁ Πήτερ Πάν, τό «ἀγόρι πού δέ μεγαλώνει ποτέ», μαζί μέ μιά παρέα ἀπό παιδιά, γνωρίζει χίλιες-δυό περιπέτειες, πότε ἀνάμεσα σέ ἄγριους καί πότε ἀνάμεσα σέ φοβερούς πειρατές. 'Η παρέα τῶν ἀμούστακων καταφέρνει καί τά βγάζει πέρα, μιά χαρά, κι' ὁ Πήτερ Πάν μένει ὁ ἀρχηγός τῶν αἰώνιων παιδιῶν μέσα στό μαγικό του δάσος καί μέσα στίς καρδιές τῶν μικρῶν του φίλων.

«ΜΟΥΛΕΝ ΡΟΥΖ» ('Αμερ.-Μέτρο). 'Η ζωή ἑνός ζωγράφου, προικισμένου καί ἀδικημένου ταυτοχρόνως ἀπ' τή φύσι, ἔδωσε ἀφορμή σ' αὐτή τήν ταινία. 'Ο ζωγράφος εἶναι ὁ 'Ανρύ ντέ Τουλούζ-Λωτρέκ, ὁ εἰρωνικός ποιητής τοῦ μιούζικ χώλλ καί τοῦ τσίρκου. Οἱ πίνακες καί τά σχέδιά του ἀπ' τό θεατρικό κόσμο καί ἡμίκοσμο τοῦ Παρισιοῦ τοῦ 1900 τοῦ χάρισαν τήν ἀθανασία. 'Αλλά ἡ μοῖρα τόν εἶχε ἄγρια σημαδέψει. Ἦταν κακοφτιαγμένος νάνος καί δέν μποροῦσε νά χαρῆ τή ζωή, πού τόσο γλαφυρά ἀποτύπωσε στούς πίνακές του. Ξεκινῶντας ἀπ' τή μορφή τοῦ Τουλούζ-Λωτρέκ, ὁ σκηνοθέτης Τζών Χιοῦστον («Θησαυρός τῆς Σιέρρα Μάδρε», «Βασίλισσα τῆς 'Αφρικῆς»), δίνει σ' ὅλη της τή διονυσιακή λάμψι καί μέ λαμπρά χρώματα, τή νυχτερινή ζωή τοῦ εὔθυμου, ξένοιαστου Παρισιοῦ τοῦ 1900. Τό ρόλο τοῦ Τουλούζ-Λωτρέκ ὑποδύεται ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 ἠθοποιός — σήμερα — τοῦ Μπρόντγουαίη Χοσέ Φερρέρ. Ἄς σημειωθῆ ὅτι ὁ Φερρέρ εἶναι ψηλός (1.80 μ.) καί ἀθλητικός. Καί ὅμως οἱ τεχνικοί τοῦ Χόλλυγουντ, μέ διάφορα «τρύκ» τόν ἔκαναν νά φαίνεται μόλις 1.50! Μαζί του παίζουν ἡ περιβόητη γιά τά σκάνδαλά της Ζά-Ζά Γκαμπόρ, οἱ Γαλλίδες Κολέτ Μαρσάν, Σουζάν Φλόν, Κλῶντ Νολλιέ (ἡ κατηγορουμένη στό «Ἡ Δικαιοσύνη ὡμίλησε»), Κάθρην Κάθ καί ἡ Σκωτσέζα Μωρήν Σουῶνσον.

«ΤΡΕΙΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ» ('Ιταλ.-Λούξ). 'Αλλά καί οἱ 'Ιταλοί ἀκολούθησαν τή «μόδα». Στήν ταινία αὐτή, τρεῖς ὄμορφες κοπέλλες, ὕστερ' ἀπό ἕνα δυστύχημα σ' ἕνα «Γραφεῖο Εὑρέσεως 'Εργασίας», βρίσκονται σέ τρία γειτονικά κρεββάτια σ' ἕνα νοσοκομεῖο τῆς Ρώμης καί κάθε μιά διηγεῖται τήν ἱστορία της, πού τήν ὡδήγησε στήν ἀνεργία καί τή δυστυχία.

'Η πρώτη, ὅταν ἦταν 11 ἀκόμα χρονῶν, δοκίμασε τήν ἀντρική βαρβαρότητα (ἕνας φίλος τοῦ πατέρα της τήν ἐβίασε) καί ἀπό τότε ἀηδίασε τό ἀντρικό γένος καί ἀποφάσισε νά ζήση ἀνεξάρτητη. 'Η δεύτερη παντρεύτηκε ἕνα νέο, πού, μετά τό γάμο της, ἀποκαλύφθηκε ὅτι ἦταν ἕνας ἀχαλίνωτος σαδιστής. 'Η τρίτη εἶναι φοιτήτρια, πού ἡ παρέα της τήν παρέσυρε στή μορφινομανία καί πού, ἐνῶ «εἶχε θεραπευθῆ» καί ἦταν νά παντρευτῆ ἕνα σοβαρό καθηγητή, παρασύρθηκε τήν παραμονή τοῦ γάμου της ἀπό ἕνα μορφινομανῆ ἐραστή της καί ἔχασε τήν τελευταία ἐλπίδα νά ξαναφτιάξη τή ζωή της.

'Ο σκηνοθέτης 'Αουγκοῦστο Τζενίνα («Ναπολιτάνικες βραδυές», «'Αλκαζάρ») ἀφηγεῖται μέ ἀπερίφραστο ρεαλισμό τίς τρεῖς αὐτές ἱστορίες, πού δείχνουν (ὅπως τόσες ἄλλες ἰταλικές ταινίες) τήν ἀθλιότητα — πνευματική, ψυχική καί ὑλική — τῆς νεολαίας στήν ἐποχή μας. Τρεῖς νέες 'Ιταλίδες ἠθοποιοί, ἡ Λία 'Αμάντα, ἡ 'Αντονέλλα Λουάλντι καί ἡ 'Ελεονόρα Ρόσσι Ντράγκο, ἑρμηνεύουν τίς τρεῖς ἡρωΐδες.

Μ. ΠΛΩΡΙΤΗΣ

Μάρυλιν Μονρόε

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΟΜΒΑ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Μιά συνέντευξις τῆς διασήμου Στάρ μέ τό συνεργάτη μας Ἀλέκο Λιδωρίκη

ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ, 'Ιούνιος.

ΟΤΑΝ ἡ ὑφυπουργός τῆς 'Εθνικῆς 'Αμύνης τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν Κα Ρόζεμπεργκ ἐπῆγε στήν Κορέα, γιά νά ἐπιθεωρήση τά ἀμερικανικά στρατεύματα, συνέβη ἕνα παράξενο γεγονός: ὅλοι οἱ στρατιῶτες ἄρχισαν νά φωνάζουν:

— Στεῖλε μας τή Μαριλύν Μονρόε. Τί νά σέ κάνουμε ἐσένα;

'Η ὑφυπουργίνα τάγασε. Δέν ἤξερε πῶς ν' ἀντιδράση. Καί ἐξέφρασε τή λύπη της, γιατί εἶχε ἔρθει αὐτή καί ὄχι ἡ κοσμαγάπητη ἠθοποιός τοῦ Χόλλυγουντ.

Τό ἐπεισόδιο αὐτό δίνει μίαν ἰδέα τοῦ παναμερικανικοῦ πόθου πού ἔχει ξεσηκώσει ἡ Μαριλύν Μονρόε, ἡ «ἀτομική βόμβα» τοῦ κινηματογράφου. Ἕνα πραγματικό παραλήρημα ἔχει κυριεύσει τούς πάντες, γιατί ἀπό τήν ἐποχή τῆς μακαρίτισσας Τζήν Χάρλοου, καμμιά ἄλλη γυναίκα δέν ὑπεδαύλισε σέ τέτοιο βαθμό τά ἔνστικτα τῶν ἀνδρῶν.

Κατά χιλιάδες οἱ φωτογραφίες της σέ πόζες διαφορετικές — ρωμαντικές ἤ σκανδαλιστικές — δημοσιεύονται σέ κάθε εἴδους ἔντυπο. 'Εκατοντάδες ἐρωτικά γράμματα ἀσφυκτιοῦν κάθε μέρα μέσα στό ταχυδρομικό της κουτί. Καί ὁρδή ἀρσενικῶν ἀκολουθεῖ τά βήματά της, κάθε φορά πού θά τολμήση νά ξεμυτίση μόνη καί πεζή σέ κάποιο δρόμο.

'Η Μαριλύν εἶναι ἡ γυναίκα πού «ἐρεθίζει» τά πλήθη τῶν ἀνδρῶν ὅσο κανένα θηλυκό.

Αὐτό λοιπόν τό «φαινόμενο» ζήτησα νά ἰδῶ πρός χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Οἰκογενείας».

Ἤμουν κρεββατωμένος μέ μιά τρομερή γρίππη ὅταν τό στούντιο τῆς «Φόξ» μέ εἰδοποίησε:

— 'Η Μαριλύν Μονρόε θά σᾶς περιμένη αὔριο τό ἀπόγευμα γιά τή συνέντευξι πού ζητήσατε.

Ἤπια δόσες ἀσπιρίνες καί κινίνα μποροῦσα γιά νά μή χάσω τήν εὐκαιρία, γιατί Κύριος οἶδε πότε πάλι ἡ Μαριλύν Μονρόε θά ἦταν ἐλεύθερη γιά νά μέ δεχθῆ.

Καί πῆγα στό στούντιο τήν κανονισμένη ὥρα. Δέν εἶδα ὅμως τήν Μαριλύν ἀμέσως γιατί ἦταν ἀπησχολημένη στό γύρισμα μιᾶς σκηνῆς ἀπό τήν καινούρια της ταινία: «Οἱ ἄντρες προτιμοῦν τίς ξανθιές». 'Ομολογῶ ὅτι ἀδημονοῦσα νά γνωρίσω ἀπό

'Ο συνεργάτης μας 'Αλέκος Λιδωρίκης παίρνει συνέντευξι ἀπό τήν Μαρυλιν Μονρόε γιά τήν «Οἰκογένεια» στά στούντιο τῆς Φόξ. 'Η πολύκροτη στάρ φορεῖ τό νυφιάτικο φόρεμα, μέ τό ὁποῖον ἐμφανίζεται στήν σκηνή τῆς μουσικοχορευτικῆς ταινίας «Οἱ ἄνδρες προτιμοῦν τίς ξανθές».

«ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ»

Αὐτή τή δήλωσι ἔκαμε ἡ Μαριλύν Μονρόε πρός τήν «Οἰκογένεια» καί ἀνάλογη εἶναι ἡ ἀφιέρωσις τῆς φωτογραφίας της πρός τόν κινηματογραφικό συνεργάτη μας Μάριο Πλωρίτη.

κοντά τή γυναίκα αὐτή, πού ἔχει προκαλέσει ἕνα πραγματικό ἐρωτικό παραλήρημα σέ ὅλη τήν 'Αμερική. Ὅταν ἐπί τέλους ἐμφανίσθηκε στό μικρό σαλόνι καί μοῦδωσε τό χέρι της μ' ἕνα χαριτωμένο χαμόγελο, διεπίστωσα ὅτι οἱ 'Αμερικανοί ἔχουν ἀπολύτως δίκαιο.

Τά σπιθερά μπλέ μάτια της καρφώνονται ἀπάνω μου καθώς τῆς ἀποτείνω τό πρῶτο μου ἐρώτημα:

— Ποιό εἶναι τό συναίσθημα πού νοιώσατε ὅταν ξαφνικά γνωρίσατε τέτοια ἀσύλληπτη ἐπιτυχία;

'Ακούω ἁπαλή, συρτή, μελωδική τή νεανική φωνή:

— Ἴλιγγος! ἀπαντᾶ. Κάτι πού σέ ζαλίζει καί σέ ἀναταράζει καί προσπαθεῖς νά κρατήσης τήν ἰσορροπία σου γιά νά χή χαθῆς μέσα στό ξεφρένιασμα τῆς φαντασίας σου πού τρέχει πιά μέ καλπασμό πρός τά πιό τρελλά, τά πιό τολμηρά ὄνειρα...

Σωπαίνει, μέ κυττάζει κι' ὕστερα χαμηλώνει λίγο τά μάτια της...

'Εκείνη τή στιγμή δέν εἶναι ἡ Μαριλύν Μονρόε... Εἶνε ἕνα κοριτσάκι! Αὐτό εἶναι τό μυστικό της. Μιά θηλυκότητα ἀραχνοΰφαντη, μιά μελετημένη προκλητικότητα πού τή στολίζουν ἀγγελικά φτερά! Εἶναι τάχα μιά μάσκα ἀθωότητος στό πρόσωπο τοῦ Βελζεβούλ;

Ὅ,τι κι' ἄν εἶναι, ἡ Μαριλύν τό παριστάνει θαυμάσια...

— Σέ τί κυρίως ὀφείλεται, κατά τή γνώμη σας, ἡ θυελλώδης, ἡ θριαμβευτική ἐπιτυχία σας;

'Η Μαριλύν χαμηλώνει πάλι τά μάτια της.

— Λένε... ὅτι τό κορμί μου ἔπαιξε τόν κυριώτερο ρόλο... 'Εγώ νομίζω ὅτι καί κάτι ἄλλο μέ βοήθησε πολύ. Κάτι πού ἀγωνίστηκα γιά νά τό ἀποκτήσω. 'Η προσωπικότητά μου.

— Εἴσαστε εὐτυχισμένη τώρα, βρήκατε στή ζωή αὐτό πού θέλατε;

— Ὄχι... μουρμουρίζει μέ μιά μικρή δόσι πικρίας.

Καί καθώς τήν κυττάζω ἔκπληκτος, προσθέτει:

— Δηλαδή δέν εἶμαι ἀπόλυτα εὐτυχισμένη. Θά ἤθελα νά εἶχα περισσότερο καιρό στή διάθεσί μου γιά νά διαβάζω.

— Πέστε μου κάτι γιά τόν ἔρωτα... 'Ο θρῦλος λέει ὅτι τόν βρήκατε στό πρόσωπο τοῦ Τζόε Ντί Μάτζιο (τοῦ διασήμου παίκτου τοῦ μπέϊζ μπώλλ).

— 'Ο Τζόε εἶναι περίφημο παιδί. Τόν ἀγαπῶ πολύ. Βρίσκω πώς ἔχει μοναδικά προσόντα καί θά γινόταν ὁ καλύτερος σύζυγος, γιά ὁποιαδήποτε ὅμως ἄλλη γυναίκα ἐκτός ἀπό μένα!

— Δηλαδή, τί ἐννοεῖτε;

— 'Εννοῶ ὅτι εἶναι τόσο περήφανος καί τόσο ἐγωϊστής σάν ἄντρας, πού δέν θά ἀνεχόταν νά εἶναι ὁ σύζυγος τῆς «Μίς Μονρόε».

— Ὥστε, ἔχετε ἀπελπισθῆ ὅτι θά βρῆτε τό μεγάλο πάθος;

— Δέν ἔχω ἀπελπισθῆ καθόλου. Κρατάω ὀρθάνοιχτα τά μάτια μου καί διαρκῶς τό ἀναζητῶ. 'Υπάρχει; Ἄν ναί, καί κάποτε συναντηθοῦμε θά θυσιάσω τά πάντα, ἀλλά θ' ἀπαιτήσω καί ἀπό «ἐκεῖνον» νά κάνη τό ἴδιο...

— Θά θυσιάζατε καί τήν σταδιοδρομία σας ἀκόμα, Μαριλύν;

— Κι' αὐτήν ἀκόμα.

— Πιστεύετε σέ ὅ,τι λέτε;

— Πιστεύετε ὅτι λέω ψέματα, μοῦ λέει μ' ἕνα χαμόγελο.

'Αφοπλισμός. Καί ἕνα σκανδαλῶδες κάπως ἐρώτημα:

— Τί θέλετε νά «πῶ» σ' ὅλους αὐτούς — τούς ἄνδρες — πού ὀνειρεύονται μιά ὥρα... τρυφερότητας μαζί σας;

Σουφρώνει ἐλαφρά τά χείλη. Τά μάτια σπιθίζουν πονηρά:

— Πέστε τους, ὅτι ἄν δέν μποροῦν νά κάνουν κάτι τό σοφό: νά περιορισθοῦν στό νά θαυμάζουν καί νά ἀπολαμβάνουν τήν γυναικοῦλα ἤ τήν φιλενάδα τους, πού ἀσφαλῶς θ' ἀξίζη κάτι, τότε... Τότε ἄς κλείνουνε τά μάτια τίς ὧρες πού εἶναι... τρυφεροί μαζί τους καί ἄς συλλογίζουνται ἐμένα!

Σᾶς μεταφέρω τήν πρακτικώτατη αὐτή συμβουλή! Καί προχωρῶ σέ ἄλλα ἐρωτήματα. Τίς ἀπαντήσεις τίς συμπυκνώνω τώρα, ἀναγκαστικά, ἐλλείψει χώρου:

'Η Μαριλύν πιστεύει ὅτι ὁ γάμος εἶναι εὐλογημένη ὑπόθεσις ὅταν κανένας βρῆ τό ἕνα καί μοναδικό πρόσωπο τῆς ζωῆς του. 'Η ἐπιθυμία της εἶναι νά κάνη μερικές ἐξαιρετικές ταινίες καί ἔπειτα ν' ἀποσυρθῆ, γιά νά κάνη... παιδιά. Θεωρεῖ ὡς τόν πιό μεγάλο καλλιτέχνη τόν Τσάρλυ Τσάπλιν καί θαυμάζει ἰδιαίτερα τήν Μπέττυ Νταίβις. Τῆς ἀρέσει ἡ κινέζικη μαγειρική καί λατρεύει ἐπίσης τά στρείδια καί τά ποδαράκια τῶν βατράχων!

Ὅταν μέ ἀποχαιρετάη, προσθέτει χαμογελαστά:

— Ξέρετε ὅτι οἱ Ἕλληνες μ' ἀρέσουνε πάρα πολύ;

Τά μάτια χαμηλώνουν πάλι: Γνώρισα μερικούς...

'Απομακρύνεται... κι' ἐγώ ἐνθυλακώνω, μέ εὔλογη ὑπερηφάνεια, τό φιλοφρόνημα γιά τήν περιούσια φυλή μας!

ΑΛΕΚΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ

'Ιδού μερικά στοιχεῖα ἀπό τήν πολυτάραχη ζωή της

Πρίν γνωρίση τή δόξα ἡ Μαριλύν Μονρόε πέρασε δύσκολα καί δυστυχισμένα χρόνια. Ἔχασε τόν πατέρα της καί τή μητέρα της σέ πολύ μικρή ἡλικία. 'Εννέα ἐτῶν κλείστηκε στό ὀρφανοτροφεῖο τοῦ Λός Ἄντζελες καί δοκίμασε τήν πικρία τῶν παιδιῶν πού τούς ἀπολείπει ἡ πατρική καί ἡ μητρική στοργή.

'Αργότερα τήν πῆρε σπίτι της μιά φιλάνθρωπη καί πονετική κυρία. Μιά μικρή εὐτυχισμένη ἀνάπαυλα. 'Η κυρία ὅμως αὐτή δέν ἄργησε νά πεθάνη καί ἡ Μαριλύν βρέθηκε στούς δρόμους.

Μόνη, ἀπροστάτευτη, περιτριγυρισμένη ἀπό χίλιους δυό κινδύνους. Πέφτει μέσα στό λαβύρινθο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Δέκα πέντε χρονῶν παντρεύεται ἕνα ἀγόρι κατά ἕνα χρόνο μεγαλύτερό της. 'Ο γάμος αὐτός δέν κράτησε παρά ὅσο καί τά ρόδα. Καί ἡ ζωντοχήρα παιδούλα ρίχνεται στή βιοπάλη. 'Εργάζεται ὡς μοντέλο γιά φουστάνια, γιά φωτογραφίες, γιά διαφημίσεις.

Σ' αὐτή τήν ἐποχή ἀνήκει καί ἡ περίφημη φωτογραφία πού φιγουράρει τώρα στά πρωτοχρονιάτικα ἡμερολόγια. Στήθη γυμνά, ἐλεύθερα στόν ἀνοιχτό ἀέρα, πλούσια ξανθά μαλλιά πού χαϊδεύουν τίς ἀλαβάστρινες πλάτες, ὅλη ἡ... ὀρεκτική γραμμή τῆς μέσης πού κατεβαίνει μέ περισσή χάρι στούς ὑπέροχους γλουτούς—ὅλα αὐτά τά ἀγοράζετε μέ πενήντα σέντς!

Στό τέλος τήν προσλαμβάνουν στή «Φόξ» καί κατόπι στή «Κολούμπια», ἀλλά δέν τήν βρίσκουν πολύ ἐνδιαφέρουσα.

Τότε καταλαβαίνει ὅτι τό στῆθος, οἱ γοφοί καί οἱ γάμπες, δέν εἶναι ἀρκετά γιά νά φθάση κανείς στήν ἐπιτυχία. Χρειάζεται καί προσωπικότητα. Καί ἡ Μαριλύν πηγαίνει στήν περίφημη «Σχολή Προσωπικότητος καί Χάριτος» τῆς Καρολίνας Λεονέττι. Καί τό θαῦμα συντελεῖται. 'Η «Φόξ» τήν προσλαμβάνει πάλι. Στήν ἀρχή τῆς δίνουν μικρούς ρόλους, μά δέν περνοῦν πολλοί μῆνες καί οἱ εἰδικοί τῆς ἑταιρίας ἀνακαλύπτουν ὅτι πρόκειται γιά ἕναν ἀνεκτίμητο θησαυρό. Τό κοινό ἐνθουσιάζεται μαζί της, οἱ ἄντρες μένουν ἐκστατικοί μπροστά στίς θεῖες γραμμές τοῦ κορμιοῦ της, μπροστά στήν ἀσύγκριτη θηλυκότητά της!

Ἔτσι κατασκευάζεται ἡ «ἀτομική βόμβα» τοῦ Χόλλυγουντ. Διαφήμισι στή διαφήμισι, ταινία στήν ταινία, ἡ Μαριλύν βρίσκεται σήμερα στήν κορυφή τοῦ παγκοσμίου κινηματογραφικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Χορεύοντας, τραγουδῶντας, ἀναπτύσσοντας ὅλες τίς χάρες της, ἡ Μαριλύν θέλει, μέ τήν τελευταία της ταινία, ν' ἀποδείξη ὅτι δικαίως «οἱ ἄντρες προτιμοῦν τίς ξανθές».

ΣΟΥΡΠΙ καὶ ΚΟΝΤΟΧΩΡΙ

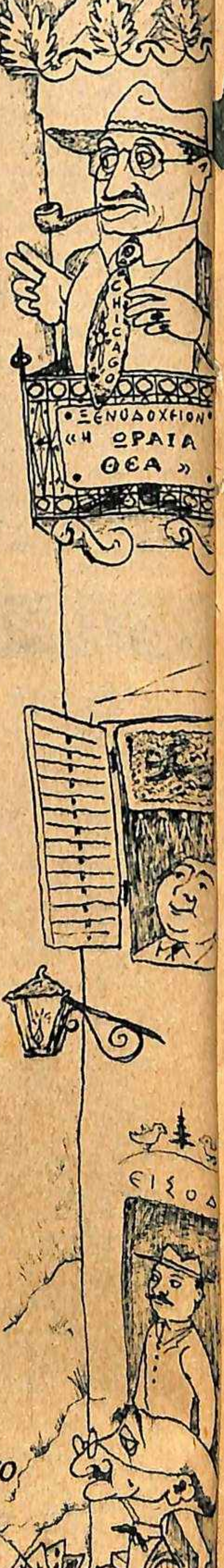

ΤΟΥ Σ. ΠΑΤΑΤΖΗ

Εἰκονογράφησις: Μ. ΑΡΓΥΡΑΚΗ

Τὸ Κοντοχώρι καὶ τὸ Σουρπὶ εἶναι δυὸ κεφαλοχώρια, ποὺ συνεχίζουν ὡς τὶς ἡμέρες μας τὴν παράδοσι τῆς Σπάρτης καὶ τῶν 'Αθηνῶν: Τρώγονται σὰν τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα.

Εἶναι καὶ τὰ δυὸ θαυμάσια θέρετρα. Βρίσκονται στὴν ἴδια πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, ἔχουν τὰ ἴδια κρυστάλλινα νερά, φωτίζονται ἀπὸ τὸν ἴδιο γαλάζιο οὐρανὸ καὶ δροσίζονται ἀπ' τὸ ἴδιο πυκνὸ πευκόδασος.

Κατὰ τὴ γνώμη, ὅμως, τῶν Κοντοχωριανῶν, τὸ Σουρπὶ εἶναι κόλασις καὶ ὅποιος διαπράξῃ τὴ βλακεία νὰ παραθερίσῃ στὴ Σουρπιώτικη Σαχάρα, θὰ πάθῃ κόρυζα ἀπ' τὴ δίψα — σὰν τὶς κότες — καὶ θὰ τινάξῃ τὰ πέταλα μὲ τὶς πρῶτες βροχοῦλες τοῦ φθινοπώρου, γιατὶ τὰ νερὰ τοῦ καταραμένου αὐτοῦ τόπου ἔχουν — ἐκτὸς ἀπ' τὰ σκουλήκια — μικρόβια μιᾶς τρομερῆς ἀρρώστειας, ποὺ εἶναι ἄγνωστη ἀκόμα στὴν ἐπιστήμη. 'Επὶ πλέον, τὰ πεῦκα τοῦ Σουρπιοῦ ἔχουν ψώρα καὶ οἱ Σουρπιώτισσες φοροῦν χειμῶνα - καλοκαίρι κοντογούνια, ἀντὶ δὲ γιὰ τσίκλες, μασᾶνε, μέρα καὶ νύχτα, σκόρδα.

Ὅσο τώρα γιὰ τὸν παπᾶ τοῦ Σουρπιοῦ, εἶναι μέγας τζόρας. Γιὰ νὰ βρῇ τὸ Εὐαγγέλιο, ποὺ θὰ διαβάσῃ τὴν Κυριακή, ψάχνει μιὰ ὁλόκληρη βδομάδα καί, ἂν τὸ πετύχῃ, τὸ σημαδεύει μ' ἕνα συκόφυλλο. Τοῦ πῆρες τὸ συκόφυλλο; Πάει ἔμειναν ἀλειτούργητοι οἱ Σουρπιῶτες!

'Αλλὰ καὶ ὁ δάσκαλός τους, ὁ Χάρης Μπακατσούλας, εἶναι κουμπούρας στὴν ὀρθογραφία κι' ἔχει στραβώσει — εὐτυχῶς — ὅλα τὰ Σουρπιωτόπουλα. Ὅπως λέει δὲ ὁ σοφὸς Κοντοχωρίτης δάσκαλος Πολύδωρος Παπαευθυμίου, ὁ Σουρπιώτης συνάδελφός του εἶναι, σὺν τοῖς ἄλλοις, «μαλλιαρός» καὶ ὑποχρεώνει τὰ παιδιὰ νὰ ὀνομάζουν τὴ Θεοτόκο, Θεογεννήστρα, τὸ Μεγαλοδύναμο, Τρανὸ καὶ Ντοῦρο καὶ τὸ Βασίλειο Βουλγαροκτόνο, Βάσο Βουλγαροφονηᾶ!

Οἱ Σουρπιῶτες, πάλι, ἰσχυρίζονται, ὅτι τὰ πεῦκα τοῦ Κοντοχωριοῦ ἔχουν ψεῖρα — ἀληθινή, σὰν τοῦ ἀνθρώπου — ὅτι τὸ νερό του ἔρχεται ὑπογείως καὶ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ὅτι ὁ ἐνωμοτάρχης του, ὁ 'Ιωάννης Καραπίπερος, εἶναι ἀγράμματος καὶ μπορεῖ θαυμάσια νὰ σοῦ μετατρέψῃ τὸν παπᾶ σὲ Πάπα καὶ τὸν Πάπα σὲ παπᾶ, γιατὶ δὲν ξέρει νὰ βάζῃ τόνους στὶς λέξεις. 'Επὶ πλέον, κοιμᾶται ὁλόρθιος σὰν ἄλογο καὶ ὅταν πυροβολῇ, κλείνει τὰ μάτια καὶ βουλώνει τ' αὐτιά του μὲ βαμπάκι — ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν δικό τους ἐνωμοτάρχη, τὸν ἀτρόμητο καὶ μορφωμένο 'Ιάσωνα Καραμπίνη, ποὺ εἶναι «τῆς νομικῆς», μπορεῖ νὰ σκοτώσῃ μὲ τὸ μάνλιχερ χελιδόνι καὶ ἔλαβε ἐνεργὸ μέρος στὸν πόλεμο τῆς 'Αλβανίας, ὅπου παρὰ λίγο νὰ συλλάβῃ αἰχμάλωτο τὸ στρατηγὸ τῶν 'Ιταλῶν Καμπαλλέρο.

Ὅσο, τώρα, γιὰ τὸ δάσκαλό τους, τὸν Πολύδωρο Παπαευθυμίου, αὐτὸς εἶναι βέβαια σοφὸς καὶ ἄσσος, ἀλλὰ μόνον στὴν πρέφα. Κατὰ τὰ ἄλλα, εἶναι ἕνας μπουνπούνας ἀρτηριοσκληρωμένος. Διδάσκει στὰ παιδιὰ τῆς δευτέρας δημοτικοῦ ὅλα τὰ ἀνώμαλα καὶ τὰ εἰς μι ρήματα καὶ κατατρύχεται ἀπὸ μιὰ ψυχικὴ νόσο, πού, κατὰ τὴ γνώμη τοῦ Χάρη Μπακατσούλα, ὁ ὁποῖος ἔχει διαβάσει ὅλα τὰ συγγράμματα τοῦ Σιγισμούνδου Φρόϋντ, ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ «σύμπλεγμα ὑπογεγραμμένης καὶ περισπωμένης». Συνεπείᾳ τῆς ἀρρώστειας αὐτῆς μεταβάλλεται σὲ μαινόμενο ταῦρο ὅταν ἰδῇ λάθος ὑπογεγραμμένης καὶ σὲ θηρίο ἀνήμερο ὅταν βρεθῇ μπροστὰ σὲ λάθος περισπωμένης. Ἔχει δὲ ἀποβλακώσει — εὐτυχῶς — ὅλα τὰ Κοντοχωριτόπουλα, τὰ ὁποῖα, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὑποχρεώνει νὰ λένε τὴ γυναῖκα του, τὴν κυρὰ-Γαρουφαλλιά, κυρίαν Ἴαν καὶ τὸν Κολοκοτρώνη 'Οπισθόλιθον!

Ἔτσι, λοιπόν, ἤτανε τὰ πράγματα, ὅταν ὁ ξενιτεμένος Κοντοχωρίτης Δημήτριος Μπακόπουλος ἢ Τζίμ Μπάκ, ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴν 'Ελλάδα. Εἶχε νοσταλγήσει τὰ πεῦκα, τὰ νερὰ καὶ τὸν γαλάζιο οὐρανὸ τοῦ χωριοῦ του καὶ ἦρθε πάλι στ' ἀγαπημένο του Κοντοχώρι, ὅπου ἔχτισε ἕνα θαυμάσιο ξενοδοχεῖο γιὰ τοὺς παραθεριστές, ποὺ τὸ ὠνόμασε «Ἡ 'Ωραία Θέα».

'Αλλά, προτοῦ ἀκόμα ριχτοῦν τὰ θεμέλια τῆς «'Ωραίας Θέας», οἱ Σουρπιῶτες κατάλαβαν πόσο τρομερὸς ἤτανε ὁ κίνδυνος ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε. Κάθισαν, λοιπόν, ἀμέσως κι' ἔγραψαν ἕνα ἀτέλειωτο καὶ σπαραχτικώτατο γράμμα στὸν ξενιτεμένο συχωριανό τους Βασίλειο Καπλάνη ἢ Μπίλ Κάπ, ἐξορκίζοντάς τον νάρθῃ καὶ νὰ χτίσῃ κι' αὐτὸς ἕνα παρόμοιο ξενοδοχεῖο, γιατὶ ἀλλιῶς τὸ ἀγαπημένο του Σουρπὶ θὰ μαραινόταν σὰν φύλλο φθινοπωρινὸ καὶ σὰν ἀπότιστος κρίνος. Γιὰ νὰ τὸν συγκινήσουν, μάλιστα, περισσότερο, μπούχισαν λίγο τὸ γράμμα τους, βεβαιώνοντάς τον στὸ ὑστερόγραφο, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ σταλαγματιές, ποὺ ἔβλεπε στὶς σελίδες του, ἦσαν δάκρυα ἀσυγκράτητα τῶν συχωριανῶν του.

'Ο Μπίλ Κάπ, ὅσο κι' ἂν ξενιτεύτηκε, δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ εἶναι Σουρπιώτης καὶ νὰ νοσταλγῇ τ' ἀγαπημένο του χωριό. Γύρισε, λοιπόν, ἀμέσως στὸ Σουρπί, ἔχτισε ἕνα ξενοδοχεῖο ἐντελῶς ὅμοιο μὲ τοῦ Τζίμ Μπάκ, καὶ τοὔδωσε τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ὄνομα: «'Ωραία Θέα».

Πάνω σ' αὐτὸ ἀκριβῶς ξέσπασε ὁ τρομερὸς καυγᾶς.

Οἱ Κοντοχωρίτες λέγανε, πὼς τὸ Σουρπιώτικο βρωμοξενοδοχεῖο — γενέτειρα παντὸς κορηοῦ — δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ ὀνομάζεται «'Ωραία Θέα», γιατὶ ὁ τίτλος αὐτὸς ἀνῆκε καὶ ταίριαζε μονάχα στὸ δικό τους ξενοδοχεῖο. 'Ετοιμάζονταν, μάλιστα, νὰ εἰσβάλουν στὸ Σουρπὶ καὶ νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς ταμπέλας τοῦ ξενοδοχείου του μὲ τσῖτες καὶ μὲ στειλιάρια, ἀλλὰ τοὺς συνεκράτησε ὁ ἀστυνόμος τους.

— Νὰ μὴν κουνηθῇ κανείς σας, διέταξε ὁ Καραπίπερος. Τὴν ἐν λόγῳ ταμπέλαν θὰ τὴν συντρίψω ἐγώ, προσωπικῶς καὶ διὰ τοῦ νόμου.

'Αφοῦ δὲ ἐμελέτησε ἐμβριθῶς τὸν νόμον «περὶ σημάτων κλπ», ἐκάλεσε τὸν Τζίμ Μπὰκ καὶ τοῦ συνέστησε νὰ ὑποβάλῃ πάραυτα μήνυσιν κατὰ τοῦ Μπίλ Κάπ.

— Δυστυχῶς, τοῦ εἶπε, τὸ ἐν λόγῳ ἔγκλημα διώκεται κατ' ἔγκλησιν, ἤτοι δὲν δύναται ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ νὰ δράσῃ αὐτεπαγγέλτως καὶ κεραυνοβόλως.

Προσεφέρθη, ὅμως, νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἴδιος στὸ δικαστήριο ὡς μάρτυς κατηγορίας.

— Θὰ ἐμφανισθῶ προσωπικῶς καὶ θὰ ἀγορεύσω ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐπὶ τοῦ νόμου, ἐπρόσθεσε βλοσυρά.

Καὶ πράγματι. Ἡ κατάθε-

Συνέχεια στὴ σελ. 70

Ζητᾶτε νά σᾶς πῶ...

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

'Ο 'Αττὶκ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔγραψε τὸ τραγοῦδι «Ζητᾶτε νὰ σᾶς πῶ».

ΕΧΕΤΕ σκεφθῆ ἄραγε ποτὲ πῶς καὶ γιατὶ γράφτηκαν ὅλα αὐτὰ τὰ γνωστὰ τραγουδάκια, ποὺ τ' ἀκοῦτε τόσο συχνὰ καὶ ποὺ τόσο συχνὰ κι' ἐσεῖς τὰ σιγοψιθυρίζετε, ὅταν εἶσαστε στὰ κέφια σας; 'Ασφαλῶς, ὄχι. Κι' ὅμως... Κάθε τραγουδάκι ἀπὸ αὐτὰ ἔχει καὶ τὴ μικρούλα ἱστορία του. Οἱ συγγραφεῖς κι' οἱ συνθέτες δὲν γράφουνε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ εἰσπράξουνε τὰ ἐκδοτικά τους δικαιώματα καὶ τὰ ποσοστά τους ἀπὸ τοὺς δίσκους. Τὸ τραγοῦδι, δὲν εἶναι, συνήθως, μιὰ δουλειά. Εἶναι πρῶτα-πρῶτα κέφι. Γιὰ νὰ στρωθῇς καὶ νὰ γράψῃς ἕνα τραγουδάκι, πρέπει, ἀπαραιτήτως, κάτι νὰ σὲ κεντήσῃ, κάτι νὰ σὲ συγκινήσῃ, κάτι, δηλαδή, νὰ σὲ ἐμπνεύσῃ. Κι' αὐτὸ τὸ «κάτι» τί ἄλλο μπορεῖ νὰ εἶναι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγάπη;

Τί τὰ θέλετε, τί τὰ γυρεύετε: Σ' ὅλα τὰ γνωστὰ «πιασμένα» τραγουδάκια, ὁ ἀφανὴς συνεργάτης τοῦ συνθέτη ἢ τοῦ συγγραφέα εἶναι πάντοτε ὁ ἔρωτας. Γιὰ νὰ γίνω πιὸ σαφής, θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς διηγηθῶ ἄπειρες ἱστορίες γνωστῶν σας τραγουδιῶν.

'Αλλ' ἀπὸ θεοῦ ἄρχεσθε! Καὶ θεός, στὴν περίπτωσι τοῦ νεοελληνικοῦ ἐλαφροῦ τραγουδιοῦ, εἶναι—ποιὸς ἄλλος;—ὁ 'Αττίκ.

ΕΝΑΣ ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἔρωτες τοῦ 'Αττὶκ — ἴσως ὁ πιὸ μεγάλος — ἤτανε ἡ Μαρίκα Φιλιππίδου, ἀδελφὴ τοῦ ἀλησμόνητου Μάνου Φιλιππίδη, ἡ ὁποία σήμερα ζῇ μιὰ ἥσυχη καὶ γαλήνια ζωὴ σ' ἕνα μικρὸ σπιτάκι τοῦ τέρματος Πατησίων. 'Ο 'Αττὶκ τὴν ἀγάπησε τὴ Μαρίκα παράφορα. Καὶ εἶχε δίκηο. Ἡ Μαρίκα ἤτανε τότε ἡ πιὸ ὡραία γυναίκα τῆς 'Αθήνας. Μέσα ἀπὸ τὰ δυὸ γαλάζια της μάτια, λοιπόν, ποὺ μὲ τόσο πάθος τραγουδήθηκαν, ἄντλησε τὶς πιὸ ὡραῖες του ἐμπνεύσεις ὁ Κλέων.

Εἶδα μάτια πολλά, γαλανά, στὴ ζωή μου...

...Εἶδε μάτια πολλά, γαλανὰ στὴ ζωή του... 'Αλλὰ σὰν τὰ μάτια τῆς Μαρίκας δὲν εἶδε ἄλλα πιὸ φωτεινὰ καὶ πιὸ μεγάλα. Καὶ τὰ τραγούδησε αὐτὰ τὰ μάτια... Τὰ τραγούδησε καὶ μὲ καλωσύνη, τὰ τραγούδησε καὶ μὲ κακία. Γιατί, ὅταν κάποτε ὁ 'Αττὶκ εἶδε, πὼς θὰ τὴν ἔχανε τὴν Μαρίκα, πὼς θὰ τοῦ ἔφευγε, ἡ ψυχή του γέμισε πίκρα κι' ἡ πίκρα αὐτὴ ἔγινε ἕνα θλιβερὸ κι' ἐκδικητικὸ τραγοῦδι:

...Δὲ θἆσαι πάντα καλλονὴ
καὶ πάντα νέα,
Δὲ θἆσαι πάντα γαλανή,
περήφανη, τρανὴ
κι' ὡραία.
Θαρθῇ καιρός, ποὺ μὲ μαλλιὰ
ξεθωριασμένα
θὰ κλαῖς τὰ χρόνια τὰ παληά,
ποὺ μοίραζες φιλιὰ χαμένα.
Κι' ἡ καταντιά σου,
στὰ γηρατειά σου,
δὲ θὲ νὰ βρίσκῃ ἀγοραστὴ
(νὰ γελαστῇ...
Κι' ὅταν σημάνῃ ἡ ὥρα,
ποὺ θὰ πεισθῇς,
πὼς ἔφτασεν ἡ μπόρα,
θὲ νὰ σκεφθῇς:
Ποιὸς σ' ἀγαποῦσε
καὶ ποιὸς μποροῦσε
καὶ τὶς ρυτίδες σου ἀκόμα
(ν' ἀγαπᾷ!
Μόνη θὰ λυώνῃς
καὶ θὰ παγώνῃς,
ὅταν στὴν πόρτα σου ὁ χάρος
(θὰ χτυπᾷ...

'Αλίμονον, ὅμως! 'Ο χάρος χτύπησε πρῶτα τὴν πόρτα τοῦ τραγουδιστῆ... Ὅσο γιὰ τὶς ρυτίδες τῆς «περήφανης», «τρανῆς» καὶ «γαλανῆς κι' ὡραίας» ποὺ δὲν εἶναι τώρα πιὰ καλλονή, ὑπάρχει κάποιος ποὺ τὴν ἀγαπάει: Τὸ παιδί της.

ΧΡΟΝΙΑ καὶ χρόνια προσπάθησε νὰ ξεχάσῃ αὐτὰ τὰ γαλανὰ τὰ μάτια ὁ 'Αττίκ... Χρόνια καὶ χρόνια... 'Αλλὰ στὰ τραγούδια του, στὸ «Κι' ὅμως, κι' ὅμως» καὶ σὲ τόσα ἄλλα, πάντα τὴν περίμενε νὰ γυρίσῃ.

... Κι' ἂν βγοῦν ἀλήθεια
ὅσα νομίζεις παραμύθια
κι' ἂν δυστυχήσῃς
τὴν πόρτα μου ἔλα νὰ χτυπήσῃς.
Θὰ στὴν ἀνοίξω
καὶ θὰ σὲ σφίξω
στὸ στῆθος μου χωρὶς ντροπὴ
κι' ὁ κόσμος ὅ,τι θέλει ἂς εἰπῇ...

'Αλλὰ ἡ Μαρίκα ἔφυγε καὶ δὲν γύρισε... Κι' ὅταν ἀκόμα συνέβη νὰ δυστυχήσῃ — γιατὶ κάποτε συνέβη κι' αὐτὸ — δὲν τοῦ χτύπησε τὴν πόρτα... Χωρίσανε γιὰ πάντα. Μόνο ποὺ ὕστερα ἀπὸ πολλὰ-πολλὰ χρόνια — ὁ 'Αττὶκ εἶχε τότε τὴν «Μάντρα» του στὴν ὁδὸν Μεθύμνης — ἕνα καλοκαιριάτικο βράδυ, ἡ Μαρίκα Φιλιππίδου, παντρεμένη πιά, πῆγε στὸ θέατρο μὲ τὸν ἄντρα της. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς θεατές, ποὺ κάτι ξέρανε ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἱστορία, ὅταν εἴδανε τὴν Μαρίκα στὴ «Μάντρα», γιὰ νὰ κουρντίσουνε τὸν 'Αττίκ, ἀρχίσανε νὰ τοῦ φωνάζουν:

— 'Αττίκ!... Τὸ «Εἶδα μάτια!»...

— 'Αττίκ, νὰ μᾶς τραγουδήσῃς τὸ «Εἶδα μάτια!»...

Ἡ Μαρίκα κι' ὁ ἄντρας της βρέθηκαν σὲ πολὺ δύσκολη θέσι. 'Αλλὰ ὁ 'Αττὶκ — ποὺ ἡ συγκίνησις τὸν ἔπνιγε — βρέθηκε σὲ δυσκολώτερη.

Τότε ὁ 'Αττὶκ σηκώθηκε καὶ εἶπε μὲ φωνὴ ἐπίσημη:

— Θὰ τὸ πῶ... 'Αλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς τὸ πῶ στὴ δεύτερη πρᾶξι.

Μάζεψε τὶς παρτιτοῦρες του καὶ μπῆκε στὰ παρασκήνια.

Μετὰ τὸ διάλειμμα, ὁ 'Αττὶκ βγῆκε καὶ κάθισε στὸ πιάνο του βουρκωμένος.

'Ο κόσμος ἀπὸ κάτω ἀφῆκε πάλι ν' ἀκουστῇ ἡ ἐπίμονη ἀξίωσις:

— Τὸ «Εἶδα μάτια!»... Τὸ «Εἶδα μάτια!»...

Κι' ὁ 'Αττίκ, ἀντὶ νὰ τραγουδήσῃ τὸ «Εἶδα μάτια», εἶπε γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα τραγουδάκι, ποὺ μόλις εἶχε σκαρώσει στὰ παρασκήνια καὶ ποὺ ἤτανε ἡ πνιγμένη ἀπὸ σπαραγμὸ ἀπάντησις τοῦ καλλιτέχνη στὴν ἀπαίτησι τοῦ κοινοῦ:

Ζητᾶτε νὰ σᾶς πῶ
τὸν πρῶτο μου σκοπό,
τὰ περασμένα μου γινάτια...
Ζητᾶτε: «Εἶδα μάτια»,
μὲ σχίζετε κομμάτια...
Σὲ μιὰ βαθειὰ πληγή,
π' ἀκόμα αἱμορραγεῖ,
μὴ μοῦ γυρνᾶτε τὸ μαχαῖρι,
μιὰ καὶ καθένας ξέρει
τί πόνο θὰ μοῦ φέρῃ...

'Ο κόσμος, βουβὸς καὶ συγκινημένος, παρακολουθοῦσε μὲ κατανυκτικὴ σιγὴ τὸ νέο τραγοῦδι, ἡ Μαρίκα ἔκλαιγε κρυφὰ μὲ κατεβασμένο τὸ κεφάλι κι' ὁ 'Αττίκ, ποὺ τὰ δάκρυά του κυλούσανε ἀσταμάτητα, συνέχιζε:

Εἶναι πολὺ σκληρὸ
νὰ σοῦ ζητοῦν νὰ τραγουδήσῃς
ἕναν παληὸ καιρὸ
ποὺ προσπαθεῖς νὰ λησμονήσῃς...
Στὸ γλέντι σας αὐτό,
δὲν θἄτανε σωστὸ
ἀντὶς ἄλλο πιοτὸ
νὰ πιῶ ἐγὼ φαρμάκι
μ' ἕνα τέτοιο τραγουδάκι...

'Αλλὰ ἐπιτρέψτε μου, μιὰ καὶ τώρα ξέρετε τὴν ἱστορία αὐτοῦ τοῦ τραγουδιοῦ, νὰ σᾶς θυμίσω καὶ τὴ δεύτερη στροφή του, ποὺ καθὼς τὸ ἔλεγε ὁ 'Αττὶκ μὲ τὴ βραχνὴ φωνή του, τὸν πνίγανε πιὰ οἱ λυγμοί:

Γελᾶτε εἰρωνικὰ
καὶ λέτε μυστικά,
ἴσως μὲ κάποια καταφρόνια:
«Μιὰ καὶ περάσαν χρόνια,
'Εσὺ τί κλαῖς αἰώνια;
Γιατὶ βαρυγκομεῖς;
Δὲν εἴδαμε κι' ἐμεῖς
μιὰν ὀμορφιὰ μέσα στὴ ζήση;
Δὲν πῆραμ' ἀπ' τὴ χτίσῃ
καρδιὰ γιὰ ν' ἀγαπήσῃ;»
'Αμ' δὲν εἶν' οἱ καρδιὲς
ὅλες τὸ ἴδιο καμωμένες,
οὔτε κι' οἱ ὀμορφιὲς
στὸν κόσμο δίκηα μοιρασμένες!
Κι' ἐδῶ στὴν συντροφιά,
σὲ κάθε μου ρουφιά,
ξεχνῶ μιὰν ὀμορφιὰ
ποὺ γέμιζε μεράκι
τὸ παληό μου τραγουδάκι...

Σᾶς ἀφήνω νὰ φαντασθῆτε τί ἔγινε στὸ τέλος τοῦ τραγουδιοῦ ἀπὸ τοὺς θεατὰς ποὺ ἤτανε ὅλοι βουρκωμένοι... 'Αλλ' αὐτὸ εἶναι μιὰ ἄλλη ἱστορία. Σήμερα, ἁπλῶς, ἤθελα νὰ σᾶς πῶ καὶ νὰ σᾶς ἀποδείξω, ὅτι τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἁπλᾶ ἐλαφρὰ τραγουδάκια, ποὺ τόσο ἐπιπόλαια ἀκοῦμε καὶ τόσο ἐπιπόλαια τραγουδᾶμε, κρύβουνε, μέσα στοὺς ἀφελεῖς στίχους των καὶ τὴν θλιμμένη τους μελῳδία, μιὰ ἱστορία συγκινητική, ποὺ ἀξίζει ὁ κόπος νὰ τὴν ἀκούσετε...

ΑΛ. ΣΑΚ.

'Η Μαρίκα Φιλιππίδου, γιὰ τὴν ὁποία ὁ 'Αττὶκ ἔγραψε τὸ τραγοῦδι «Ζητᾶτε νὰ σᾶς πῶ».

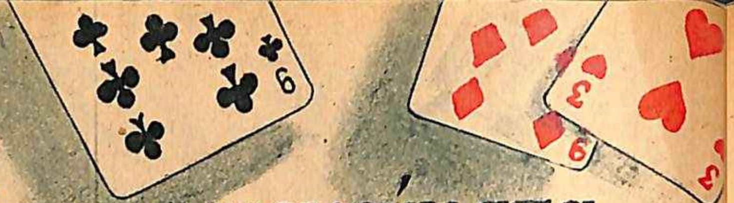

Τ' ἀπομνημονεύματα τῆς ΝΤΑΜΑΣ ΚΟΥΠΑ

Η ΩΡΑ ἦταν 4 παρὰ 10΄ μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Σὲ λίγο θὰ ξημέρωνε. Ἕνας πετεινὸς τὸ ἐβεβαίωνε ἀπὸ μακρυά, ἐνῶ ἐγὼ ἔκοβα βόλτες στὸ σαλόνι τοῦ σπιτιοῦ μας.

Οἱ προσκεκλημένοι μας εἶχαν φύγει κατὰ τὶς τρεῖς καὶ μισὴ καὶ ἡ γυναίκα μου εἶχε πάει νὰ κοιμηθῇ, ἀφοῦ μὲ ἀπεκάλεσε πρῶτα «μαθημένο κοτόπουλο», κατόπιν «κορόϊδο» καὶ στὸ τέλος «βλάκα». Ὁ λόγος ποὺ ἐκδηλώθηκε ἔτσι ἡ συζυγική της τρυφερότης ἦταν γιατὶ ἀντὶ νὰ παίξω «πινάκλ», προτίμησα — λέει — τὴν «πόκα». Θὰ μοῦ πῆτε, γιατὶ προτίμησα τὴν πόκα; Νὰ σᾶς πῶ: Πρῶτον, γιατὶ στὸ πινάκλ τὰ κάνω θάλασσα — ὅπως ὅλοι οἱ ἄνδρες — καὶ δεύτερον, γιατὶ ἡ πόκα, ποὺ εἴπαμε νὰ παίξουμε ἦταν ἕνα... «ψιλό».

Τώρα, ἂν τὸ «ψιλὸ» ἔγινε «χοντρό», ἂν ὁ Χαρίλαος ὁ συμβολαιογράφος ἔπιασε στὸ πέμπτο χαρτὶ τὸν τρίτο ἄσσο καὶ μοῦ πῆρε τὰ ρέστα μου, ἂν ἡ κέντα ἡ δική μου ἦταν μικρότερη ἀπὸ τὴν κέντα τοῦ Ἀριστείδη καὶ ξανάχασα τὰ ρέστα μου καὶ ἂν τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ εἶμαι τώρα ἐλαφρότερος κατὰ δύο ἑκατομμύρια τριακόσιες χιλιάδες, ἀσφαλῶς δὲ φταίω ἐγώ. Ἐκεῖνο, ποὺ μ' ἐνοχλεῖ πιὸ πολὺ εἶναι ἡ ἀνειλικρίνεια τῶν ἀνθρώπων. Φεύγει ὁ κύριος Χαρίλαος καὶ σοῦ λέει:

— Καλὴ νύχτα καὶ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ὡραία βραδυά, ποὺ περάσαμε.

Καὶ δὲ λέει:

— Καλὸ ξημέρωμα καὶ μερσὶ γιὰ τὰ ὡραῖα λεπτά, ποὺ σᾶς πήραμε.

Ἀλλὰ ποῦ θὰ μοῦ πᾶτε; Τὴν ἄλλη φορὰ θὰ πιάσω ἐγὼ τὸν τρίτο ἄσσο στὸ πέμπτο χαρτί, κύριε Χαρίλαε, θὰ βρεθῶ ἐγὼ μὲ μεγαλύτερη κέντα ἀπὸ τὴ δική σου, κύριε Ἀριστείδη, ποὺ κάνεις τὸν ἔξυπνο, καὶ τότε τὰ λέμε.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅμως, μὲ τὶς σκέψεις αὐτὲς καὶ ὡς ποὺ ν' ἀποκοιμηθῇ ἡ γυναίκα μου — γιὰ νὰ μὴν ἔχουμε συνέχεια πάνω στὸ ὅτι εἶμαι «μαθημένο κοτόπουλο», «κορόϊδο» καὶ «βλάκας» — προτιμῶ νὰ κόβω βόλτες στὸ σαλόνι μου. Ὁλομόναχος! Μοιάζω μὲ στρατηγό, ποὺ περιφέρεται στὸ στρατόπεδο ἔπειτα ἀπὸ τὴ χαμένη μάχη. Τὸ μυαλό μου εἶναι γεμάτο ἀπὸ τὶς πρόσφατες ἀναμνήσεις τῶν ἀποψινῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ κεφάλι μου ἔχει πηξεῖ ἀπὸ σπαθιά, μπαστούνια, καρρὰ καὶ κοῦπες σὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τοὺς συνδυασμούς. Γύρω μου εἶναι τὰ πέντε τραπέζια μὲ τὶς πράσινες τσόχες. Ἀπάνω τους ξεκουράζονται οἱ τράπουλες. Ἕνας βαλὲς σπαθί, πεσμένος ἀνάποδα, φαίνεται σὰ νὰ σκουπίζῃ τὸν ἱδρῶτα του ἔπειτ' ἀπὸ τὴν ἐξάωρη δουλειά. Τὰ τασάκια γεμάτα ἀποτσίγαρα. Τὰ πιὸ πολλά, σύμφωνα μὲ τὴ μόδα καὶ τὸ θηλυκὸ θεριακλῆκι, εἶναι βαμμένα μὲ κραγιόν.

Ξαφνικά, μέσα στὴν ἀπόλυτη σιγή, ἀκούγεται μιὰ δροσερὴ γυναικεία φωνή:

— Πρόσεχε!... θὰ μὲ πατήσης.

Κυττάζω τρομαγμένος γύρω μου. Κανείς.

— Θὰ μὲ πατήσης!! ξαναλέει ἡ φωνή.

Κυττάζω κάτω... Πάνω στὸ χαλί, μπροστὰ στὰ πόδια μου, εἶναι πεσμένη μιὰ ντάμα κούπα.

Τριάντα χρόνια παίζω χαρτιά, ἀλλὰ ὅτι μιλᾶνε τὰ τραπουλόχαρτα δὲν πέρασε ποτὲ ἀπὸ τὸ μυαλό μου. Ἔσκυψα, σήκωσα τὴ ντάμα κούπα καὶ τὴν ἔβαλα ἀπάνω στὸ τραπέζι.

— Εὐχαριστῶ πολύ, ξανακούστηκεν ἡ φωνή.

Νόμισα, πὼς μοὖχε στρίψει, ἕνεκα ποὺ εἶχα χάσει τὰ δύο τρακόσια κι' ἔπιασα τὸ κεφάλι μου. Σὰ νὰ διάβασε τὴ σκέψι μου, θέλησε νὰ μὲ ἡσυχάσῃ.

— Δὲν τρελλάθηκες, μοῦ εἶπεν, ἐγὼ σοῦ μιλῶ.

— Ἐσύ; καὶ πῶς γίνεται;

— Γίνεται. Δὲν ἔχεις ἀκούσει, ποὺ λένε «τὸ χαρτὶ μιλάει»; Ἔτσι εἶναι. Ὅταν ἐμεῖς τὰ τραπουλόχαρτα συμπαθήσουμε κάποιον, τοῦ μιλᾶμε.

— Καλά! καὶ γιατὶ δὲ μοῦ μίλαγες, ὅταν μοὖπε ὁ κύριος Χαρίλαος τὰ ρέστα μου νὰ μὴ τὰ δώσω;

— Γιατὶ αὐτὸ ἀνάγεται στὰ μυστικὰ τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ μᾶς ἀπαγορεύεται.

— Τότε... Καληνύχτα, τῆς εἶπα, κ'ἔκαμα νὰ φύγω.

— Μὴ φεύγης... Σὲ θέλω... μὲ σταμάτησε.

— Τί νὰ μὲ κάνης;

— Εἶχα πάντα, μοῦ ἐξήγησε, τὴν ἐπιθυμία, νὰ γράψω τὰ ἀπομνημονεύματά μου...

— Τὰ ἀπομνημονεύματά σου;

— Ναί. Ἀλλά, ὅπως ἀντιλαμβάνεσαι, νὰ γράψω μόνη μου δὲν μπορῶ. Γι' αὐτὸ ἤθελα νὰ σοῦ προτείνω νὰ στὰ ὑπαγορεύσω καὶ νὰ τὰ γράψης ἐσύ... Τὰ ἀπομνημονεύματα μιᾶς Ντάμας κούπα... Θἄχουν, ξέρεις, ἐνδιαφέρον.

— Κ' ἔπειτα;

— Θὰ τὰ ἐκδώσης καὶ θὰ οἰκονομηθῆς. Καὶ πρέπει νὰ ξέρης, θἆναι ἡ μόνη περίπτωσις ποὺ θὰ κερδίσης ἀπὸ τὰ χαρτιά.

— Καλὰ καὶ τὰ δύο τρακόσια, ποὔχασα ἀπόψε δὲν πρόκειται νὰ τὰ ξανακερδίσω;

— Ποτὲ νὰ μὴ πηγαίνης νὰ πάρης πίσω τὰ χαμένα, μὲ συμβούλευσε, γιατὶ θὰ χάσης κι' ἄλλα.

— Μπά;

— Βέβαια! Εἶναι κανὼν ἀπαράβατος... Λοιπόν, τί λὲς γιὰ τ' Ἀπομνημονεύματα;

— Σύμφωνοι. Καὶ πότε θέλεις ν' ἀρχίσουμε; τὴ ρώτησα.

— Ἀμέσως, τώρα, μοῦ εἶπε.

Πῆρα χαρτί. Ἔβγαλα τὸ στυλό μου καὶ ἄρχισα νὰ γράφω τὰ «Ἀπομνημονεύματα τῆς Ντάμας Κούπα», ὅπως μοῦ τὰ ὑπηγόρευσε ἡ ἴδια μὲ τὸ Νῖ καὶ μὲ τὸ Σῖγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι

Οἱ ἄνθρωποι, ἄρχισεν ἡ Ντάμα κούπα, κάνουν ἕνα μεγάλο ἱστορικὸ λάθος. Δὲν ξέρουν ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῆς τράπουλας συμπίπτει μὲ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου. Σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἕνας σοφὸς Ρήγας μπαστοῦνι, μιὰ φορὰ ποὺ βρεθήκαμε πλάϊ-πλάϊ σ' ἕνα «σεμὲν ντὲ φέρ», μοῦ εἶχε πῆ ὅτι ἡ τράπουλα εἶναι τόσο παληά, ὅσο καὶ ὁ ἄνθρωπος. Καὶ νὰ πῶς ἔγινε.

Τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Θεὸς ἔφτιασε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔα ὁ διάβολος, ποὺ δὲν εἶχε δουλειὰ νὰ κάνῃ, κάθισε καὶ ζωγράφισε πρῶτα τὶς φιγοῦρες κ' ἔπειτα τὰ λιμὰ τῆς τράπουλας. Ὅταν ἔφτιαξε καὶ τὰ 52 τραπουλόχαρτα, πῆρε δυὸ φωτογραφίες του καὶ τὶς πρόσθεσε γιὰ μπαλλαντέρ. Γι' αὐτὸ οἱ μπαλλαντὲρ μεταμορφώνονται σ' ὅ,τι χαρτὶ θέλεις. Κατόπιν πῆρε τὴν τράπουλα καὶ πῆγε καὶ τὴν ἄφησε πλάϊ στὴν Εὔα, ποὺ κοιμότανε. Ἡ Εὔα, μόλις ξύπνησε, ἀντὶ νὰ πιάσῃ τὶς βελόνες καὶ τὸ μαλλί, ποὺ τῆς εἶχεν ἀφήσει ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὁ Θεός, γιὰ νὰ πλέξῃ πουλόβερ τοῦ Ἀδὰμ γιὰ τὸ χειμῶνα, προτίμησε νὰ πάρῃ τὴν τράπουλα.

Ὅταν ξύπνησε ὁ Ἀδάμ,

— Παίζουμε; τὸν ρώτησε.

— Τί νὰ παίξουμε;

— Ξερή.

— Δὲν ξέρω, εἶπεν ὁ Ἀδάμ...

— Θὰ σὲ μάθω ἐγώ, τοῦ εἶπεν ἡ Εὔα.

Τοὔδειξε κ'ἔπειτα στρωθήκανε νὰ παίξουνε μιὰ παρτίδα στ' ἀλήθεια. Ὅποιος κέρδιζε θἄτρωγε τὸ μοναδικὸ μῆλο, ποὺ ἦταν ἀπάνω στὴ μηλιά, ποὺ τοὺς σκίαζε...

Ὅλα γύρω ἔλαμπαν ἀπὸ φρεσκάδα. Τὰ δέντρα, οἱ θάμνοι καὶ οἱ πέτρες ἀκόμη γυάλιζαν σὰν φρεσκοβαμμένα ἔπιπλα. Οἱ πρωτόπλαστοι, καθισμένοι κατὰ γῆς, ἄρχισαν νὰ παίζουν ἀπάνω στὴ χλόη. Ἡ χλόη ἦταν πράσινη. Γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι, διατηροῦντες τὴν παράδοσι, παίζουν χαρτιὰ πάνω σὲ πράσινη τσόχα.

Ἀπὸ τὴν πρώτη μοιρασιὰ φάνηκεν ἡ ὑπεροχὴ τῆς Εὔας στὸ παιγνίδι. Ὅταν συνέβαινε νὰ μὴν ἔχῃ καλὸ χαρτί, κατέφευγε στὰ μεγάλα μέσα καὶ ζάλιζε τὸν ἀπονήρευτο Ἀδάμ. Πότε μὲ μιὰ ματιά, πότε μ' ἕνα χαμόγελο, πότε σκύβοντας γιὰ νὰ δείξῃ πιὸ πολὺ τὸ καρρέ της, τὸν εἶχε κάμει νὰ μὴν ξέρῃ τί τοῦ γίνεται. Καί, φυσικὰ... κέρδισε τὴν παρτίδα.

Ὁ Ἀδάμ, σὰν καθὼς πρέπει κύριος, ποὺ ξέρει νὰ πληρώνῃ τὰ χαμένα, σκαρφάλωσε στὴ μηλιά. Ἔκοψε τὸ μῆλο καὶ τὸ προσέφερε στὴν Εὔα. Ὅταν, ὅμως, ἡ Εὔα ἄρχισε νὰ τὸ τρώῃ, τοὺς ἔγινεν ἕνας ἀπρόοπτος αἰφνιδιασμός...

Ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ ἀγγέλους, ποὺ ἦταν τὸ τμῆμα ἠθῶν τῆς ἀστυνομίας πόλεων τοῦ Παραδείσου, τοὺς ἔπιασε καὶ τοὺς ἔφερε στὸ αὐτόφωρο. Ἡ ἀπόφασις ἦταν ὁριστική: «Ἐκτόπισις ἀπὸ τὸν Παράδεισο εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ἔφεσι δὲν μποροῦσαν νὰ κάμουν, γιατὶ δὲν εἶχεν ἀκόμη τυπωθῆ τὸ χαρτόσημο καὶ ἡ ἀπόφασις ἐξετελέσθη ἀμέσως. Ἔτσι, τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ — τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ τοὺς ἔπλασεν ὁ Ὕψιστος — ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἀπεχαιρέτησαν τὸν Παράδεισο, ἀξιοθρήνητοι καὶ γυμνοί. Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ πῆραν μαζί τους ἦταν ἡ τράπουλα. Θὰ μοῦ πῆτε, γιατὶ δὲν τοὺς κατέσχεσε τὴν τράπουλα ἡ ἀστυνομία τοῦ Παραδείσου; Ἴσως γιὰ νὰ μὴ τὴν ἔχουν οἱ ἄγγελοι καὶ τὸ ρίξουν στὸ «κοὺν-κάν».

Ἐδῶ τελείωσε τὸ Ιο κεφάλαιο τῶν ἀπομνημονευμάτων της ἡ «Ντάμα Κούπα» καὶ ἀφοῦ μὲ κύτταξε χαμογελαστή, ἄρχισε νὰ μοῦ ὑπαγορεύῃ τὸ ΙΙο κεφάλαιο, ποὺ θὰ δοῦμε στὸ ἄλλο φύλλο.

Γ. Ας

Εἰκονογράφησις: Ν. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ

ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΑ ΕΝΑ ΝΕΚΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΟΥΪΛΙΑΜ ΑΪΡΙΣ

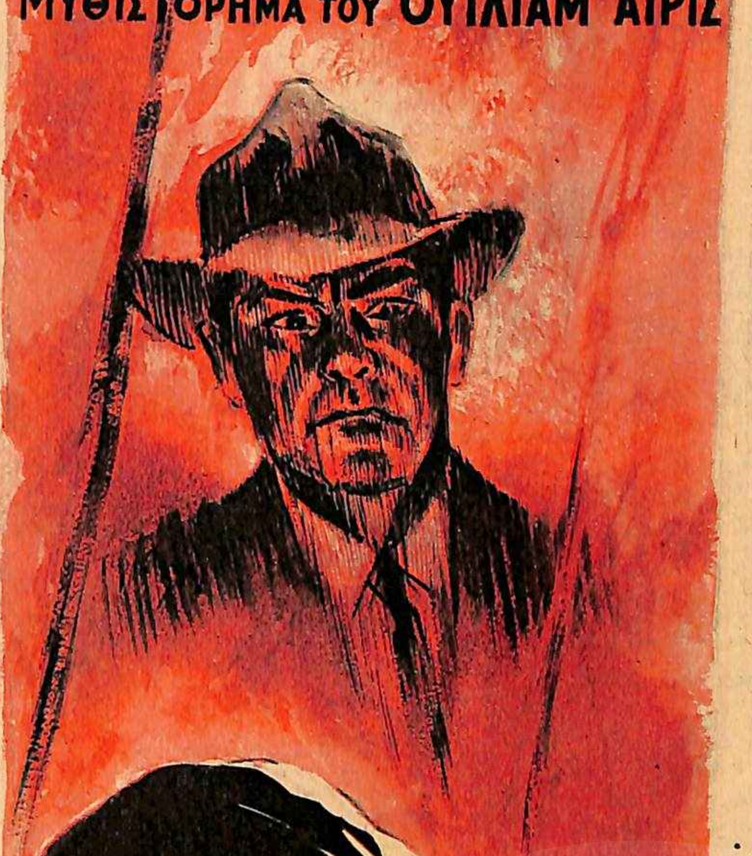

ΤΙ ὡραῖες ποὺ εἶναι, ἀλήθεια οἱ νύχτες τὸ καλοκαίρι στὸ Κώλφηλντ! Ὄχι, ὅμως, γιὰ μένα καὶ γιὰ τὸν Μπίλλ!...

Τὸ ἴδιο εὐχάριστες εἶναι οἱ νύχτες στὸ Κώλφηλντ τὴν ἄνοιξι, τὸ φθινόπωρο, τὸ χειμῶνα...

Ἀλλὰ ὄχι, ὄχι γιὰ μᾶς τοὺς δυό!...

Κι' ὅμως, ὅταν βλέπῃ κανεὶς τὸ θαυμάσιο σπίτι μας, δίχως νὰ τὸ θέλῃ, στέκεται, τὸ καμαρώνει, καὶ λέει:

— Τί ὡραία ἐρωτικὴ φωληά!... Δὲν τῆς λείπει τίποτε!

Ἂν τύχῃ κανείς, πάλι, νὰ ἰδῇ ἐμένα καὶ τὸν Μπίλλ νὰ παίζουμε μὲ τὸ μωρουδέλι, τὸν Χιού, πάνω στὸ καταπράσινο γρασίδι τοῦ περιβολιοῦ μας, στὸ Κώλφηλντ, στέκεται, μᾶς μακαρίζει καὶ λέει:

— Τί εὐτυχισμένοι ποὺ εἶναι!... Δὲν τοὺς λείπει τίποτε!...

Τόσο ὡραῖο εἶναι τὸ σπίτι μας...

Τόσο ταιριασμένα καὶ ἀγαπημένα φαίνεται, πὼς ζοῦμε ἐγὼ καὶ ὁ Μπίλλ...

Κι' ὅμως, γιὰ μᾶς τοὺς δυό, ἡ ζωὴ εἶναι ἕνας ἀληθινὸς ἐφιάλτης.

Γιατί, τάχα; Μήπως δὲν ἀγαπιόμαστε ἀληθινά; Μήπως μᾶς φαρμακώνει καμμιὰ κρυφὴ ἀρρώστεια;

Ὄχι. Ἐγὼ κι' ὁ Μπίλλ λατρεύουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ εἴμαστε γεροὶ σὰν τὰ πετραμύγδαλα.

Ἀλλά, τότε, ποιός εἶναι ὁ ἐφιάλτης;

Ἀλλοίμονο! Ἕνα στοιχειὸ ἔχει στήσει ἀνάμεσά μας τὴν ἀπαίσια σκιά του...

Ἕνας ἄνθρωπος σκοτωμένος μὲ σφαῖρες... Μὲ σφαῖρες δικές μου; ἢ μὲ σφαῖρες τοῦ Μπίλλ;

Γιατὶ τὰ πράγματα εἶναι ἔτσι, ὥστε τὸ ἔγκλημα αὐτὸ πρέπει νἄχῃ γίνει ἢ ἀπὸ μένα ἢ ἀπὸ κεῖνον...

Νὰ γιατὶ ἡ ζωή μας, λοιπόν, κατάντησε Κόλασις...

Πόσο ἀγωνιστήκαμε! Πόσο σκληρὰ παλαίψαμε γιὰ νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τὸν ἐφιάλτη τῆς τρομερῆς ὑποψίας!

Μάταιος κόπος...

Τί μ' ὠφελεῖ ἂν λέω κάθε τόσο στὸν Μπίλλ: «Τὸ ξέρω, πὼς ἐσὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν σκότωσες!», ἀφοῦ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ξέρω τόσο καλά, πὼς ἐγώ, πάντως, δὲν τὸν ἔχω σκοτώσει;... Τί ὠφελεῖ τὸν Μπίλλ ἂν λέῃ κι' αὐτὸς κάθε τόσο σὲ μένα τὰ ἴδια; Ὁ νεκρός, ὁ δολοφονημένος, στέκει ἐκεῖ, ἀνάμεσά μας, καὶ μᾶς κυττάζει μυστηριωδῶς, ἀμείλικτος, ἀνεξήγητος, ἀφοῦ οὔτ' ἐγὼ μπορῶ νὰ διαβάσω τὴ σκέψι τοῦ Μπίλλ οὔτε αὐτὸς τὴ δική μου...

Μιὰ νύχτα, γονάτισα μπροστὰ στὸν ἀγαπημένο μου, κρατῶντας πάνω στὰ λυγισμένα μου γόνατα τὸ μωρό. Ἀκούμπησα τὸ χέρι μου στὸ μικρὸ κεφάλι του καὶ τοῦ εἶπα:

— Σοῦ ὁρκίζομαι πάνω στὸ ἀθῶο αὐτὸ κεφαλάκι, πὼς δὲν τὄκαμα ἐγώ, Μπίλλ!

Μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά του, μὲ γέμισε δάκρυα καὶ φιλιὰ καὶ μοῦ εἶπε:

— Σὲ πιστεύω, ἀγάπη μου, σὲ πιστεύω! Πῶς μπορεῖ νὰ σκότωσες ἐσὺ ἕναν ἄνθρωπο; Ἔλα, ἀκούμπησε στὴν καρδιά μου καὶ ἄκου τοὺς κτύπους της. Ἴσως αὐτὴ μπορέσει νὰ

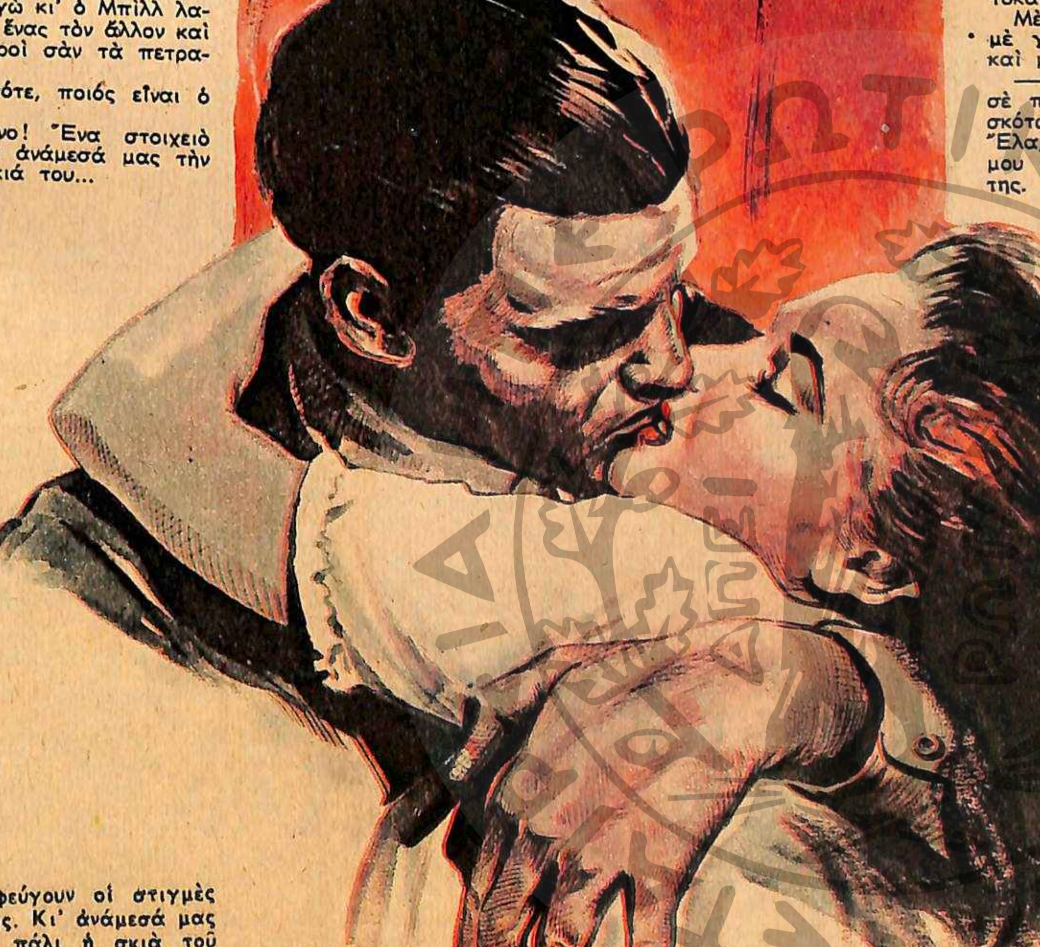

Γρήγορα φεύγουν οἱ στιγμὲς τῆς ἀγάπης. Κι' ἀνάμεσά μας προβάλλει πάλι ἡ σκιὰ τοῦ σκοτωμένου...

Ἡ ἐκπληκτικὴ περιπέτεια μιᾶς νέας ποὺ πῆρε ἄθελά της τὴ θέσι μιᾶς ἄλλης

σὲ πείση περισσότερο ἀπὸ τὰ λόγια μου, ὅτι σὲ πιστεύω...

Κι' ἀλήθεια, σὲ κάτι τέτοιες στιγμὲς ἀγάπης, πιστεύουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ὅμως, οἱ στιγμὲς αὐτὲς φεύγουν. Καὶ ἔρχονται τότε οἱ ἄλλες στιγμές. Οἱ μαῦρες στιγμὲς ποὺ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς, χωριστά, συλλογίζεται: «Πῶς νὰ πιστέψω, ἀφοῦ ξέρω καλὰ πὼς ἐγὼ δὲν τὄκαμα;!»

Ὄχι, ὄχι! Λυτρωμὸς δὲν ὑπάρχει!...

Ἕνα ἄλλο βράδυ, ὁ Μπὶλλ τινάχτηκε ἀπ' τὸ κάθισμά του καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζη ἄγρια:

— Δὲ μὲ νοιάζει κι' ἂν τὸν ἔχης σκοτώσει ἐσύ, μὲ καταλαβαίνεις;! Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔγινε κάτι παράμοιο! Πολλοὶ ἔκαμαν φονικὸ καὶ πέρασαν ὕστερα τὴν ὑπόλοιπη ζωή τους εὐτυχισμένη! Γιατὶ ὄχι, λοιπόν, καὶ μεῖς; Μήπως ἦταν ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ σκοτώσαμε; Ὄχι. Ἦταν ἕνα τέρας, ἕνα ἀνθρωπόμορφο κτῆνος, ποὺ πληρώθηκε ὅπως τοῦ ἄξιζε. Περιττό, λοιπόν, νὰ ὑποφέρουμε ἄλλο!

Καί, ξάφνου, ἀφοῦ γέμισε ἕνα ποτήρι κρασὶ καὶ τὸ ἤπιε, φώναξε ἀκόμη πιὸ ἄγρια:

— Ἔ, ναί! Ἐγὼ τὸν σκότωσα! Ἐγώ!, ἐγώ!, ἐγώ! Τὸ ἔκαμα γιὰ νὰ σὲ γλυτώσω ἀπὸ τὰ νύχια του! Τὸ ἔκαμα γιατὶ σ' ἀγαποῦσα! Ὁρίστε... Τὰ ὡμολόγησα ὅλα... Δὲν εἶσαι τώρα εὐχαριστημένη; Δὲ λυτρώθηκες ἀπ' τὴν ἀγωνία σου; Ἔλα, συχώρεσέ με κι' ἂς τελειώνουμε μιὰ γιὰ πάντα μ' αὐτό...

Σώπασε, καὶ τὰ μάτια μας ἀνταμώθηκαν:

— Λὲς κάτι ποὺ δὲν τὸ πιστεύεις, μουρμούρισα ἀπελπισμένη.

Μὲ κύτταξε μιὰ στιγμὴ σὰ χαμένος καί, ἔπειτα, ἀνοίγοντας τὴν πόρτα, βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι καὶ πῆρε τοὺς δρόμους, σὰν θύελλα...

«Κάποτε θὰ βγῆ ἔτσι, καὶ δὲ θὰ ξαναγυρίση ποτέ!», συλλογίστηκα. Ὕστερα, συμπλήρωσα τὴ σκέψι μου: «Κι' ἂν ἐκεῖνος δὲ φύγη, θὰ φύγω ἐγώ»...

Ὢ Θεέ μου! Πῶς ἔγιναν ὅλ' αὐτά; Ἔτσι θὰ περάσουμε, λοιπόν, ὅλη μας τὴ ζωή; Δὲ θὰ ξαναφιληθοῦμε, τάχα ποτὲ ξένοιαστα ἐγὼ καὶ ὁ Μπίλλ; Δὲ θὰ ξανακυτταχθοῦμε τάχα ποτὲ πιά, χωρὶς νὰ ἰδοῦμε ὁ ἕνας μέσα στὰ μάτια τοῦ ἄλλου τὴν φρικτὴ ὑποψία;

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀβάσταχτο δρᾶμα μας. Ἕνα δρᾶμα ποὺ ξεκινᾶ πρὶν δυὸ χρόνια, μακρυὰ ἀπὸ τὸ Κώλφηλντ, μπροστὰ σὲ μιὰ κλειστὴ πόρτα...

ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

ΜΙΑ ἐξώπορτα, συνηθίζουμε πάντα νὰ τὴ βλέπουμε σὰν τὴν ἀρχὴ ἑνὸς σπιτιοῦ. Ὅμως, ἐκείνη ἡ κλειστὴ πόρτα μοῦ φάνηκε τότε, πὼς ἦταν γιὰ μένα τὸ τέλος...

Πάνω ἀπὸ τὸ ἠλεκτρικό της κουδούνι, ἦταν στερεωμένη μιὰ κορνίζα μετάλλινη. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν κορνίζα, ὣς χτὲς ἀκόμη, ἦταν τοποθετημένο ἕνα μπιλλιέτο μὲ κάποιο ὄνομα. Ἕνα ἀνδρικὸ ὄνομα. Ὅμως, σήμερα, τὸ ὄνομα ἔλειπε καὶ ἡ κορνίζα ἦταν ὁλάδεια καὶ ἔρημη, ὅπως τὸ σπίτι. Τὸ περίμενα αὐτό... Τὸ περίμενα...

Ὡστόσο, χτύπησα τὸ κουδούνι. Ἤξερα, πὼς ἐκεῖνος δὲν ἦταν ἐκεῖ. Ἔνοιωσα, ὅμως, τὸ βάρος τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ — τοῦ δικοῦ του παιδιοῦ — στὰ σπλάγχνα μου καὶ αὐτὸ μὲ ἔπεισε νὰ χτυπήσω...

Ἄκουσα τὸν ἦχο τοῦ κουδουνιοῦ νὰ σβήνη ἥσυχα στὸ κενὸ καὶ δὲν ξαναχτύπησα. Ἀλλὰ τὸ χέρι μου ἔμεινε ἐκεῖ, πλάϊ στὸ κουμπί, κρεμασμένο καὶ μετέωρο, σὰν ξεχασμένο.

Ἔλεγα ἀπὸ μέσα μου:

— Εἶναι δυνατόν;!... Πῶς μπόρεσε νὰ φύγη καὶ νὰ μ' ἀφήση;... Αὐτὸ τὸ παιδί, ποὺ τὸ νοιώθω νὰ σαλεύη μέσα μου, τί θ' ἀπογίνη;...

Τὴν ἴδια στιγμή, μοῦ φαινόταν, πὼς καὶ ἡ κατάκλειστη πόρτα ἔπαιρνε λαλιὰ καὶ μοῦ ἔλεγε:

— Φεύγα!... Τί στέκεις;... Πέρασαν οἱ μέρες ποὺ σοῦ ἄνοιγα πρόσχαρα, πρὶν χτυπήσης τὸ κουδούνι μου. Πέρασαν οἱ μέρες ποὺ φιλιόσουν ἀπὸ πίσω μου μόλις ἔμπαινες. Πέρασαν οἱ μέρες ποὺ ἑτοίμαζες τὴ συμφορά σου μέσ' στὴ φωληά μου. Τώρα τὴ συμφορά σου τὴν ἔχεις. Τὸ ξέρω πὼς ἀγάπησες, πὼς εἶσαι δεκαεννιὰ χρονῶν, πὼς σὲ ἀπάτησαν, πὼς τώρα εἶσαι στὸν κόσμο μονάχη κι' ἔρημη... Ὄχι, ὅμως! Μὴ συλλογίζεσαι τὸ ποτάμι, μὴ σκέφτεσαι τὴν αὐτοκτονία, ἀφοῦ λές, ὅτι κάτι σαλεύει στὰ σπλάγχνα σου. Τώρα πρέπει νὰ ζήσης γιὰ χάρι τοῦ παιδιοῦ σου, νὰ ὑποφέρης καὶ ν' ἀκολουθήσης τὴ μοῖρα σου, ὅποια κι' ἂν εἶναι.

Ξεκρέμασα τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸ κουδούνι, τακτοποίησα τὸ ριχτὸ πανωφόρι μου ἔτσι ποὺ νὰ κρύβη καλύτερα τὴν παραμορφωμένη ἀπὸ τὴν ἐγκυμοσύνη γραμμὴ τοῦ κορμιοῦ μου καὶ γύρισα τὴ ράχη μου στὴν κλειστὴ πόρτα. Σὲ λίγο, τὰ κουρασμένα πόδια μου, μὲ ἔφεραν νὰ τριγυρίζω στοὺς πολυθόρυβους δρόμους τῆς Νέας Ὑόρκης, ὁλομόναχη, συφοριασμένη καὶ ἔρημη...

Ἔλεγα καὶ ξανάλεγα ἀπὸ μέσα μου:

— Μακρυὰ ἀπὸ τὸ ποτάμι!...

Μοῦ ἔμενε ἕνα τελευταῖο σέντς. Ἂν ἐκεῖνος ἦταν ἐκεῖ, στὸ γραφεῖο ποὺ συνήθιζε νὰ πηγαίνη, γιατί νὰ μὴ δοκιμάσω;

Μπῆκα σ' ἕνα τηλεφωνικὸ θάλαμο κι' ἔριξα τὸ σέντς στὸ κουτί, παίρνοντας ἕνα νούμερο. Στάθηκα καὶ περίμενα ἀκίνητη, ὅπως λίγο πρὶν μπροστὰ στὴν κλεισμένη πόρτα...

Δὲ θυμᾶμαι κι' ἐγὼ πόση ὥρα στάθηκα ἔτσι. Ἐπὶ τέλους, μιὰ φωνὴ μακρινὴ καὶ ἀπόκοσμη, σὰν μέσ' ἀπὸ τάφο, μοῦ μίλησε:

— Λυποῦμαι πολύ, ἀλλὰ δὲν ὠφελεῖ νὰ κρατᾶτε τ' ἀκουστικὸ τόσην ὥρα καὶ νὰ κλείνετε τὴ γραμμή. Ὁ ἀριθμὸς ποὺ ζητᾶτε δὲν ἀπαντᾶ τώρα καὶ μισὴ ὥρα. Σᾶς διακόπτω.

Κι' ὅμως εἶχα δώσει τὸ τελευταῖο μου σέντς...

— Μακρυά! Μακρυὰ ἀπὸ τὸ ποτάμι!...

Πῆρα τὸ δρόμο γιὰ τὸ ἄθλιο δωμάτιο τῆς ἄθλιας πανσιόν, ποὺ ἐκεῖνος μοῦ εἶχε νοικιάσει καὶ ποὺ αὔριο τὸ νοίκι του τέλειωνε...

Ἀνέβηκα τὶς τρεῖς ἀτέλειωτες σκάλες, ἐγὼ καὶ τὸ σπλάγχνο μου, σὰν ἀνδρείκελο ποὺ αὐτὸς ποὺ τὸ ἔπαιζε τὸ βαρέθηκε καὶ ἔχει ἀμολύσει τοὺς σπάγγους του.

Ξάφνου, καθὼς ἔβγαζα τὸ μεγάλο σιδερένιο κλειδί μου γιὰ νὰ ἀνοίξω, τὰ μάτια μου ἔπεσαν πάνω στὴ γωνιὰ κάποιου χαρτιοῦ ποὺ τὸ εἶχαν στριμώξει κάτω ἀπ' τὴν πόρτα μου καὶ ποὺ ἦταν τὸ μοναδικὸ ἄσπρο σημεῖο μέσα στὸ μισοσκόταδο τοῦ διαδρόμου. Ἡ καρδιά μου λαχτάρησε. Ξεκλείδωσα σὰν τρελλή, ἄνοιξα τὴν πόρτα καὶ μπῆκα.

Ἦταν, πραγματικά, ἕνας ἀληθινὸς φάκελλος, αὐτὸ τὸ χαρτί!...

Σήκωσα ἀπὸ χάμω τὸ πολύτιμο εὕρημα. Τὰ χέρια μου ἔτρεμαν καὶ ἡ καρδιά μου πήγαινε νὰ σπάση.

Ὤ! Ἂς μοὔγραφε μονάχα δυὸ λέξεις καλὲς καὶ ὅλα θὰ τοῦ τὰ συγχωροῦσα! Ἂς μοὔγραφε μονάχα δυὸ τρυφερὲς λέξεις καὶ ἀμέσως ὅλα θὰ τὰ ξεχνοῦσα γιὰ νὰ πάω νὰ πέσω στὰ πόδια του καὶ νὰ τοῦ φωνάξω: Ἐγὼ καὶ τὸ παιδί σου σ' εὐχαριστοῦμε ποὺ μᾶς θυμήθηκες! Σ' εὐχαριστοῦμε καὶ σὲ λατρεύουμε!...

Πάνω στὸ φάκελλο ἦταν γραμμένο βιαστικά, μὲ μολύβι, μονάχα αὐτό:

«Ἔλλεν Τζώρτζεσον»

Ξερό. Τίποτ' ἄλλο. Οὔτε «Κυρίαν» οὔτε «Δεσποινίδα»...

Τὰ γράμματα, ὅμως, ἦταν δικά του!... δικά του!...

Ἔνοιωσα, πὼς ξαναζωντάνευα. Τὸ αἷμα εἶχε ἀνεβῆ στὸ κεφάλι μου. Ἔσφιξα τὸ φάκελλο μέσα στὰ χέρια μου, πάνω στὸ στῆθος μου, καὶ πῆγα κοντὰ στὸ παράθυρο, ἐκεῖ ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ βλέπω καλύτερα.

Στάθηκα ἀσάλευτη, γιὰ μιὰ στιγμή. Ξανακύτταξα τὸ φάκελλο καὶ τὸν ψαχούλεψα μὲ κάποια τρομάρα. Ὕστερα, τὸν ἄνοιξα ἀπότομα κι' ἔχωσα νευρικὰ μέσα τὰ δάχτυλά μου, γιὰ νὰ τραβήξω τὸ πολυπόθητο χαρτὶ μὲ τὰ γράμματα — τὰ δικά του τὰ γράμματα!..

Θεέ μου!... Δὲν εἶχε τίποτε μέσα;!...

Σὰν τρελλὴ ἀναποδογύρισα τὸ φάκελλο καὶ τὸν τίναξα πάνω στὸ κρεββάτι μου, γιὰ νὰ πέση αὐτὸ ποὺ τὰ δάκτυλά μου δὲν μποροῦσαν νὰ βροῦνε ἀπὸ τὴν πολλή τους βιασύνη καὶ τὴν τρεμούλα...

Ἀλίμονο!... Μέσ' ἀπὸ τὸ φάκελλο δὲν ἔπεσαν γράμματα, δὲν ἔπεσαν λόγια οὔτε τρυφερά, οὔτε σκληρά. Γλύστρησαν μονάχα παγερὰ καὶ ἀθόρυβα, σὰν λεπίδια τῆς γκιλοτίνας, δυὸ ἀντικείμενα, δυὸ πράματα: Ἕνα χαρτονόμισμα τῶν πέντε δολλαρίων μὲ τὴ χαλκογραφία τοῦ Λίνκολν ἐπάνω καὶ μιὰ μακρόστενη ταινία μὲ σιδηροδρομικὰ εἰσιτήρια τὸ ἕνα κολλημένο πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο. Τὸ πρῶτο εἰσιτήριο εἶχε τυπωμένο πάνω του τὸ ὄνομα τῆς Νέας Ὑόρκης. Δηλαδὴ τὸ ὄνομα τῆς πολιτείας ποὺ ἔμενα τώρα. Τὸ τελευταῖο ἔγραφε Ἅγιος Φραγκῖσκος. Δηλαδὴ τὸ ὄνομα τῆς πολιτείας ἀπ' ὅπου εἶχα ξεκινήσει γεμάτη ἐλπίδες καὶ ἀγάπη γιὰ τὴ ζωή, τὴν περασμένη ἄνοιξη, ἢ — ὅπως μοῦ φαινόταν τώρα — πρὶν ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια...

Εἰσιτήριο ἐπιστροφῆς, ἀπ' τὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο, δὲν ὑπῆρχε. Καί, αὐτό, ἐσήμαινε πὼς ἔπρεπε νὰ πάω ἐκεῖ καὶ νὰ μείνω. Νὰ μείνω γιὰ πάντα...

Τί τὰ ἤθελα τὰ περισσότερα; Τί τὸ ἤθελα τὸ γράμμα; Μποροῦσε νὰ ὑπάρξη μήνυμα πιὸ ξεκάθαρο ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ χαρτονόμισμα κι' ἐκεῖνο τὸ εἰσιτήριο χωρὶς ἐπιστροφή;

Γιὰ κάμποσην ὥρα τὸ κεφάλι μου βούϊζε καὶ μιὰ φράσις μοῦ φάνηκε, ὅτι ξεπεταγόταν καὶ ἀκουγόταν ὁλοῦθε:

— Καλύτερα τὸ ποτάμι!... Καλύτερα τὸ ποτάμι!...

Ὕστερα, μὲ συνεπῆρε κάποια τρεμούλα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα, πὼς θὰ ξεσποῦσα σὲ δάκρυα. Ὅμως, ὄχι...

Ξαφνικά, μὲ πῆραν τὰ γέλια... Γέλια βραχνά, σὰν ἀπὸ κάποια φρικτὴ παγωνιά, σπασμωδικὰ καὶ ἀπαίσια.

— Εἴμαστε καλὰ πληρωμένοι, μωρό μου, καλά!... εἶπα μεγαλόφωνα τὸ ἀγέννητο παιδί μου...

Πῆρα τὴ βαλίτζα μου, τὴν ἔρριξα πάνω στὸ κρεββάτι κι' ἄρχισα νὰ τὴ γεμίζω μὲ τὰ κουρέλια μου. Καί, στὸ διάστημα αὐτό, ὅλο γέλαγα καὶ μιλοῦσα:

— Θὰ πᾶμε στὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο, μωρό μου! Ὁ μπαμπᾶς σου μᾶς πλήρωσε καὶ πρέπει νὰ πᾶμε...

Νόμιζα, πὼς δὲ θὰ σταματοῦσα ποτὲ πιὰ νὰ γελῶ:

— Πεινᾶς, μωρό μου; Πεινᾶς; Μὴ σὲ νοιάζει! Τώρα ποὺ θὰ κατεβοῦμε θὰ σοῦ δώσω νὰ φᾶς! Εἴμαστε πλούσιοι κι' ἐξασφαλισμένοι! Ὁ μπαμπᾶς σου μᾶς ἔστειλε πέντε δολλάρια!...

Κάποτε, ὡστόσο, τὸ σπαραχτικὸ γέλιο, ποὺ μὲ τράνταζε σύγκορμη, πνίγηκε μέσα σὲ βουβὸ ἀναφυλλητό. Καί, τότε, ἐγὼ καὶ τὸ μωρό μου, φορτωθήκαμε τὴ βαλίτζα μὲ τὰ κουρέλια μου καὶ κατεβήκαμε τὶς τρεῖς σκάλες, γιὰ τελευταία φορά...

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΣΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

ΜΕΣΑ στὴν ταχεῖα Νέας Ὑόρκης—Ἁγίου Φραγκίσκου...

Ἦταν πάνω ἀπὸ ὥρα ποὺ ταξίδευα. Πάνω ἀπὸ μιὰ ὁλόκληρη ὥρα ποὺ στεκόμουν ὄρθια καὶ ἄκουα τὸ ρυθμικὸ χτύπο τοῦ τραίνου, σταθερὸ καὶ στέρεο, νὰ μᾶς τρέχη, νὰ μᾶς τραβάη ὅλο μπροστά...

Στεκόμουν ὄρθια, γιατὶ δὲν εἶχα βρῆ θέσι πουθενὰ νὰ καθήσω. Ὅλα τὰ διαμερίσματα ἦταν πιασμένα. Ἀκόμα καὶ οἱ διάδρομοι τοῦ τραίνου ἦταν γεμάτοι. Τὸ εἰσιτήριό μου δὲν εἶχε οὔτε ἀριθμὸ προτεραιότητος, οὔτε ἀριθμὸ θέσεως.

Ἀποφάσισα νὰ ξανακάμω ἄλλον ἕναν περίπατο ἀπὸ τὴ μιὰ ὣς τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ τραίνου, μήπως βρῶ καμμιὰ θέσι, μήπως ἀνακαλύψω τουλάχιστον καμμιὰ γωνιὰ βολικώτερη. Ἀφανισμένη ἀπὸ τὴν κούρασι, μὲ τὸ φορτίο τοῦ μωροῦ μου καὶ τῆς βαλίτζας μου, ἀκουμπώντας πότε δεξιὰ καὶ πότε ἀριστερὰ στὸ διάδρομο, ἄρχισα νὰ ξαναπερνῶ ἀπὸ τὸ ἕνα βαγόνι στὸ ἄλλο. Ὅμως, θέσις καμμιά. Ὅταν μιὰ διαδρομὴ εἶναι ἑκατοντάδες, χιλιάδες μίλια, ποιὸς μπορεῖ νὰ ἔχη τὸν ἡρωϊσμὸ νὰ σοῦ προσφέρη τὴ θέσι του;

Ἔτσι, κάποτε σταμάτησα ὅπου βρέθηκα, δίχως νἄχω τὸ κουράγιο νὰ κάνω πιὰ οὔτε βῆμα. Ἔρριξα τὴ βαλίτζα μου πλάϊ στὴν ἀνοιχτὴ πόρτα ἑνὸς διαμερίσματος τῆς πρώτης θέσεως. Πάνω στὴ βαλίτζα μου σώριασα τὸ ἀποκαμωμένο κορμί μου, μαζεύοντας ὅσο μποροῦσα τὰ πόδια μου, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν ἐμποδίζω τὸν κόσμο ποὺ περνοῦσε, καὶ ἀκούμπησα τὸ κεφάλι μου στὸ ξύλινο τοίχωμα. Λίγο ἀκόμα νὰ ἔμενα ὄρθια, θὰ εἶχα λιποθυμήσει.

Ἔμεινα ἐκεῖ, ἀσάλευτη, βαρειά. Δὲ νοιαζόμουν οὔτε γιὰ τὴ στάσι μου, οὔτε γιὰ τὴ θέσι ὅπου εἶχα τοποθετηθῆ καὶ δὲν ἔνοιωθα νἄχω δύναμι ἀκόμα καὶ γιὰ νὰ κλείσω τὰ μάτια μου.

Καὶ ὅμως, ἡ θέσις ἐκείνη, ἡ στάσις ποὺ εἶχα πάρει, τὸ ὅτι εἶχα σταματήσει ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀκριβῶς ἐκεῖ καὶ ὄχι ἕνα μέτρο πιὸ πρὶν ἢ ἕνα μέτρο πιὸ πέρα, αὐτὰ ὅλα τὰ λίγα καὶ τὰ τυχαῖα στάθηκαν ἱκανὰ ν' ἀλλάξουν ἀποδῶ καὶ μπρὸς ὅλο τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς μου.

Ἀπὸ κεῖ ποὺ βρισκόμουν, μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο καὶ γυρισμένο πρὸς τὸ μέσα μέρος τοῦ διαμερίσματος, ἔβλεπα μιὰ σειρὰ ἀπὸ πόδια ἐπιβατῶν καθισμένων. Τὰ ἔβλεπα ἀσυναίσθητα, ὅπως βλέπει κανεὶς ἕνα τίποτα. Σιγὰ-σιγά, ὅμως, ἀνάμεσα σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ κάτω ἄκρα τῶν ἐπιβατῶν, ἄρχισα νὰ παρακολουθῶ καὶ νὰ ξεχωρίζω μοναχὰ δυὸ ζευγάρια, ποὺ βρίσκονταν ἀντίκρυ καὶ πιὸ κοντὰ πρὸς τὸ μέρος μου: Ἕνα ζευγάρι ἀνδρικὰ πόδια κι' ἕνα ζευγάρι λεπτὰ γυναικεῖα. Τὰ ἀνδρικὰ ἦταν χωμένα σὲ παπούτσια σπόρ, μὲ χοντρὲς σόλες. Τὰ γυναικεῖα ἦταν μέσα σὲ γοβάκια τῆς μόδας, ξέφτερνα, συγκρατημένα ἀπὸ λεπτὰ λουριά.

Πρόσεξα, ὅτι, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, τὸ δεξιὸ γυναικεῖο γοβάκι ἔκανε χαριτωμένες καὶ τρυφερὲς ἐπιδρομὲς πάνω στὸ ἀριστερὸ ἀνδρικὸ χοντροπάπουτσο. Σ' αὐτὰ τ' ἀστεῖα, τὸ ἀντρικὸ ἀποκρινόταν μὲ ἕνα τρόπο πολὺ ἐγκάρδιο, ἀλλὰ καὶ γεμάτο ἀπὸ ἀξιοπρέπεια καὶ σοβαρότητα. Τὰ πράματα πηγαῖναν ἔτσι ὁμαλά, ὥσπου, κάποτε, τὸ ἀριστερὸ ἀνδρικὸ πόδι, σὰ νὰ βαρέθηκε τὰ χαριτωμένα σκέρτσα τοῦ γυναικείου, σκαρφάλωσε καὶ κρεμάστηκε σταυροπόδι πάνω στὸ δεξιὸ γόνατο. Τώρα τὰ πράματα ἦταν δύσκολα γιὰ τὸ ἀριστερὸ γοβάκι, ποὺ ἔμεινε ἥσυχο γιὰ κάμποσην ὥρα. Ξάφνου, ὅμως, τὸ δεξιὸ γοβάκι, παρ' ὅλη τὴν ἀπόστασι, ἔφτασε τὸ δεξιὸ χοντροπάπουτσο καὶ τοῦ ἔκανε κάποιο νόημα. Φαίνεται, ὅμως, ὅτι τὸ νόημα ἐκεῖνο παρεξηγήθηκε σὰν χάδι καὶ ἔμεινε ἀναπάντητο. Τότε, εἶδα τὸ γοβάκι νὰ σηκώνεται μὲ φανερὸ πεῖσμα καὶ νὰ δίνη στὸ χοντροπάπουτσο μιὰ ἀληθινὴ κλωτσιά...

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἄμεσο.

Ἄκουσα ἀμέσως τὸ θόρυβο μιᾶς ἐφημερίδας ποὺ παραμέριζε καὶ κατάλαβα ὅτι αὐτὸ γινόταν γιὰ νὰ μπορέση ὁ ἐπιβάτης νὰ μάθη τὴν ἀφορμὴ τῆς κλωτσιᾶς. Ἀργότερα, βεβαιώθηκα, πὼς ἡ κλωτσιὰ ἐκείνη ἐσήμαινε τὸ ἄνοιγμα τῆς αὐλαίας στὴ δεύτερη πράξι τῆς παράξενης ἱστορίας μου.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ὡστόσο, δὲν ἄκουσα παρὰ ἕνα ψίθυρο ποὺ ἔμοιαζε μὲ γυναικεία παρατήρησι. Στὸν ψίθυρο ἐκεῖνο ἀποκρίθηκε ἕνας ἀνδρικὸς χαμηλόφωνος γρυλλισμός.

Εἶδα τότε τὸ ἀριστερὸ ἀνδρικὸ παπούτσι νὰ κατεβαίνη, νὰ ξαναπαίρνη τὴν πρώτη του θέσι πλάϊ στὸ δεξί, νὰ στρίβουν καὶ τὰ δυό τους λίγο κατὰ τὸ μέρος μου καὶ ν' ἀνασηκώνουν τὸν ἐπιβάτη ἔτσι, ὥστε νὰ μπορῆ νὰ σκύψη καὶ νὰ μὲ ἰδῆ πιὸ καλά...

Ἔκλεισα τὰ μάτια μου, κουρασμένη, γιὰ ν' ἀποφύγω νὰ τ' ἀνασηκώσω καὶ νὰ ἰδῶ τί συμβαίνει.

Ὅταν, ὅμως, τὰ ξανάνοιξα, τὰ δυὸ ἀνδρικὰ παπούτσια εἶχαν προβάλει ἀπὸ τὸ διάδρομο τοῦ διαμερίσματος καὶ στήριζαν μπροστά μου ἕνα νέο κύριο ψηλὸ ὣς ἔξη ποδάρια:

— Σᾶς παρακαλῶ, δεσποινίς, εἶπε. Ἐλᾶτε νὰ καθῆστε στὴ θέσι μου, γιὰ λίγο.

Νόμισα, πὼς εἶχα χρέος ν' ἀρνηθῶ καὶ προσπάθησα νὰ χαμογελάσω ὅσο πιὸ εὐγενικὰ καὶ καλόκαρδα μποροῦσα. Ὅμως, ἡ βελουδένια ράχη τῆς ὡραίας πολυθρόνας, ποὺ εἶχε ἀποκαλύψει μὲ τὸ σήκωμά του ὁ ἐπιβάτης, ἦταν προκλητικώτατη.

Τώρα, ἡ κοπέλλα μὲ τὰ γοβάκια πρόσθεσε καὶ τὴ δική της παράκλησι:

— Ἐλᾶτε, δεσποινίς, εἶπε. Τὸ ἐπιθυμοῦμε καὶ οἱ δυό. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μένετε σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ θέσι.

Δὲν μποροῦσα πιὰ ν' ἀρνηθῶ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα καὶ νὰ σηκωθῶ οὔτε γιὰ νὰ φτάσω ὣς τὴν προκλητικὴ βελούδινη πολυθρόνα. Ὁ κύριος βρέθηκε ἔτσι στὴν ἀνάγκη νὰ σκύψη, νὰ μὲ βοηθήση νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ μὲ μεταφέρη στὴ νέα καὶ ἀναπαυτικὴ θέσι, ποὺ μὲ περίμενε. Καθὼς ἔπεσα ἐκεῖ κι' ἀνάγυρα πίσω, ἔκλεισα τὰ μάτια μου ἀπὸ τὴν αἴσθησι μιᾶς ἀληθινῆς ἡδονῆς...

— Λοιπόν; ἄκουσα τὴν ἀνδρικὴ φωνὴ νὰ μοῦ λέη. Δὲν εἶστε τώρα καλύτερα;

— Σαχλέ! Καὶ πῶς μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καλύτερα; ἀποκρίθηκε ἀντὶ γιὰ μένα ἡ γυναικεία φωνή. Δὲ βλέπεις πόσο κουρασμένο ἦταν τὸ κορίτσι;

Προσπάθησα νὰ τοὺς εὐχαριστήσω μ' ἕνα χαμόγελο καὶ μουρμούρισα κάποια τελευταία ψευτο-διαμαρτυρία:

— Δὲν ἔπρεπε... Σᾶς πῆρα τὴ θέσι...

Ἡ δροσερὴ γυναικεία φωνὴ εἶπε δίπλα μου:

— Μπᾶ, τί λόγος! Ἡ ἀφεντιά του μπορεῖ νὰ πάρη τὴ δική σας τὴ θέσι. Δὲν τὸν βλέπετε τί μαντράχαλος εἶναι;! Ἡ βαλίτζα τοῦ ταιριάζει πιὸ πολὺ ἀπ' τὴν πολυθρόνα!

Ἐδῶ καὶ λίγο, μέσ' ἀπὸ τὴν πίκρα καὶ τὴν ἐρημιά μου, δὲν μποροῦσα καὶ δὲν ἤθελα ν' ἀντικρύσω κανένα πρόσωπο. Τώρα ὅμως, αὐτὰ τὰ δυὸ πρόσωπα τουλάχιστον ἔνοιωσα τὴν ἐπιθυμία νὰ τὰ ἰδῶ καὶ νὰ τὰ ἐξετάσω.

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

ΗΤΑΝ καὶ οἱ δυό τους νεώτατοι. Νιάτα εἶχα βέβαια κ' ἐγώ. Ἀλλὰ τὰ δικά τους τὰ νιάτα ἦταν ἀστραφτερά, εὐτυχισμένα, χαρούμενα. Πάνω τους ἀκτινοβολοῦσε ἡ εὔνοια ὅλων τῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς. Καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τοὺς ἔβλεπες, καταλάβαινες πόσο τρελλὰ ἀγαπιόνταν οἱ δυό τους. Μὲ μιὰν ἀγάπη ἀπὸ κεῖνες ποὺ δὲν ξανάρχονται: Μὲ τὴν ἀγάπη τὴν ἁγνή, τὴν ἀμόλευτη, τὴ μεγάλη, τὴν πρώτη καὶ τελευταία...

Ὅμως, πάνω στὴν ὁμιλία, πρόσεξα ἀκόμη, πὼς ἡ ἀγάπη τους αὐτὴ φανερωνόταν μὲ κάποια χαριτωμένη ἰδιορρυθμία, τουλάχιστον ἀπὸ μέρους της. Κάθε λόγος ποὺ τοῦ ἔλεγε αὐτή, ἔμοιαζε σὰν γουστόζικη ἀντιδικία καὶ πρόκλησι. Οὔτε μιὰ λέξις τρυφερότητος. Κανένα «χρυσό μου», κανένα «ἀγάπη μου». Κι' ὅμως, τὰ μάτια της διέψευδαν σὲ κάθε στιγμὴ τὰ πειραχτικὰ λόγια ποὺ τοῦ ἔλεγε, ἐνῶ ἐκεῖνος δεχόταν τὸν κάθε λόγο της μ' ἕνα χαμόγελο ἀληθινῆς λατρείας.

Ξάφνου, ἐκείνη, ἀφοῦ ἔρριξε μερικὲς κλεφτὲς ματιὲς πάνω στὴν αὐξημένη περιφέρεια τοῦ κορμιοῦ μου, ποὺ μάταια προσπαθοῦσα νὰ τὴν κρύψω, τοῦ φώναξε σχεδὸν ἄγρια:

— Μὰ φεύγα, λοιπόν! Τί στέκεσαι σὰν χαζὸς καὶ ξεφυσᾶς πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας, μὲ τέτοιο μπόϊ ποὺ ἔχεις;

— Ὤ! Μὲ συγχωρεῖτε! εἶπε αὐτός, κι' ἔκανε, πὼς σηκώνει τοὺς γιακάδες του, σὰν γιὰ νὰ προφυλαχθῆ ἀπ' τὸ κρύο. Θὰ βγῶ στὸ διάδρομο νὰ καπνίσω ἕνα σιγαρέτο...

— Νὰ καπνίσης δυό! Νὰ καπνίσης ἕνα πακέτο! Δὲ θὰ σκοτιστῶ καθόλου, νὰ ξέρης, ἂν γυρίσης καὶ τὰ μεσάνυχτα.

Ἐκεῖνος, στὸ μεταξύ, προχωροῦσε καὶ χανόταν, ἀνοίγοντας τόπο ἀνάμεσα στὸν κοσμοπλημμυρισμένο διάδρομο:

— Τὸν λατρεύετε, τῆς εἶπα, βλέποντας τὰ μάτια της καρφωμένα ἀπάνω του.

— Χμ, δὲ λέω. Ὑποφέρεται! Ἔχει καὶ τὰ καλά του!

Ἔγυρε ξαφνικὰ πρὸς τὸ μέρος μου καί, χαμηλώνοντας ἐμπιστευτικὰ τὴ φωνή της:

— Τὸ κατάλαβα ἀμέσως, πὼς εἶστε σὲ ἐνδιαφέρουσαν! μοῦ εἶπε. Γι' αὐτὸ τὸν ξεσήκωσα καὶ τὸν ἔδιωξα. Γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ τὰ ποῦμε οἱ δυό μας!

Χαμήλωσα τὰ μάτια γιὰ μιὰ στιγμή, σαστισμένη, ντροπιασμένη, καὶ δὲν εἶπα τίποτε.

— Μπᾶ! Γιατὶ ντρέπεστε; μοῦ εἶπε αὐτή: Δὲν εἶστε ἡ μόνη. Κ' ἐγὼ εἶμαι ἀπαράλλαχτα σὰν καὶ σᾶς!

Καί, μὲ πολὺ καμάρι, μοῦ ἔκαμε νόημα νὰ προσέξω περισσότερο τὶς γραμμές της.

Ἐγώ, ἀποκρίθηκα μ' ἕνα «ὤ!». Τί ἄλλο νὰ τῆς ἔλεγα; Ν' ἀρχίσω ἐκεῖνα τὰ «Μπᾶ! ἀλήθεια! τί λέτε»;

— Ἑπτὰ μηνῶν εἶμαι! ἐπέμεινε μὲ ψιθυριστὴ φωνὴ ἡ συνταξιδιώτισσα.

Κατάλαβα, πὼς ἤθελε νὰ τῆς ἀπαντήσω κ' ἐγὼ μὲ ἕνα νούμερο:

— Ἐγώ, ὀκτώ! ἀποκρίθηκα.

— Τί ὡραῖα! Μπράβο! Περίφημα! Ἔξοχα!...

Γιατὶ ὅλος αὐτὸς ὁ ἐνθουσιασμός; Ὤ, ἂν ἤξερε πόσο ἀντίθετα αἰσθανόμουν ἐγὼ ἀπὸ κείνην, εἶμαι βέβαιη, πὼς θὰ μὲ λυπόταν καὶ δὲ θὰ μοῦ ἔλεγε ὅλ' αὐτὰ τὰ θαυμαστικά, ποὺ ἠχοῦσαν μέσα στὰ δικά

Τὸ χέρι μου ἔμεινε ἐκεῖ, μετέωρο, σὰν ξεχασμένο...

μου αὐτιὰ σὰν πικρὴ εἰρωνεία. Καὶ νὰ ποὺ τώρα ἦρθε ἡ σειρὰ τῶν μοιραίων ἐρωτήσεων:

— Πᾶτε νὰ τὸν βρῆτε;

— Ποιόν;

— Μὰ... τὸν ἄντρα σας, φυσικά. Μένει στὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο;

— Ὄχι.

— Τότε... τὸν ἀφήσατε στὴ Νέα Ὑόρκη;

— Ὄχι, ὄχι...

— Ἀλλά, τότε, ποῦ μένει;

— Μὰ... πουθενά...

— Πῶς;... Μήπως πέθα... Μήπως τὸν χάσατε;

— Ναί.

— Ὤ!... Λυποῦμαι...

— Σᾶς παρακαλῶ...

Ἔγινε μικρὴ σιωπή. Ἦταν φανερό, πὼς ἡ συντρόφισσά μου εἶχε μείνει ἐμβρόντητη.

— Πῶς εἶναι δυνατόν, εἶπε, νὰ γίνωνται τέτοια πράματα;... Ἐμένα μοῦ φαίνεται... ἐμένα μοῦ φαίνεται, πὼς... πὼς ἂν ἔχανα τὸν Χιοῦ, δὲ θὰ μποροῦσα νὰ ζήσω οὔτε μιὰ στιγμὴ μοναχή μου... Ὤ, συγγνώμην!... Ἤθελα νὰ πῶ... πῶς μπορεῖτε σεῖς καὶ ἀντέχετε...

— Μά, τὸ βλέπετε, πὼς δὲν εἶμαι μόνη, ἀποκρίθηκα: Ἔχω νὰ σκεφτῶ τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῆ.

— Ὤ, ναί, βέβαια!... Αὐτὸ εἶναι σωστό. Ὅμως, πάλι... Ἐγὼ δὲν ξέρω... δὲν ξέρω ἂν θὰ τὰ κατάφερνα... Ἀλλὰ τί κάθομαι καὶ σᾶς τὰ λέω αὐτά... Ὤ, συγχωρέστε με... Πῶς σᾶς λένε;

— Ἔλλεν...

— Ἐμένα, Πάτρις... Λοιπόν, Ἔλλεν, ἀκοῦστε με: Ἐγώ, ξέρετε, σᾶς ἔβλεπα ὥρα, ἐκεῖ ἀπέναντι, ἀκουμπισμένη καί... καὶ σᾶς συμπάθησα! Σᾶς λέω ἀλήθεια... Λοιπόν, ξέρετε; Τώρα ποὺ συναντηθήκαμε, ἔχω τὸ προαίσθημα, πὼς θὰ σᾶς φέρω γοῦρι! Θὰ ἰδῆτε...

Καί, στ' ἀλήθεια, ἀκούμπησε τὸ χέρι της ἀπάνω μου μὲ τέτοια τρυφερότητα, ποὺ ἔνοιωσα τὴν καρδιά μου ν' ἀνοίγη.

Τὰ μαλλιά της ἦταν χρυσᾶ σὰν τὰ στάχυα καὶ σχημάτιζαν ἕνα ἀληθινὸ φωτοστέφανο πάνω ἀπὸ τὸ ὡραῖο της προσωπάκι. Καὶ χαμογέλαγε, χαμογέλαγε ἀδιάκοπα...

Ἔπαιζε διαρκῶς, μὲ τὴ βέρα τοῦ γάμου της. Ἦταν ἕνα θαυμάσιο δαχτυλίδι, στολισμένο μὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ διαμαντόπετρες καὶ μ' ἕνα ζαφεῖρι. Δίχως νὰ τὸ θέλω, τὸ θαύμαζα μὲ τὰ μάτια μου. Καὶ κείνη, λὲς κ' εὐχαριστιόταν μὲ τὸ θαυμασμό μου, ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ μοῦ τὸ δείχνη. Σὲ μιὰ στιγμὴ μὲ ρώτησε:

— Σᾶς ἀρέσει πολύ;

— Ὤ, ναί. Εἶν' ἕνα θαυμάσιο κόσμημα.

Κύτταξε τὰ γυμνὰ χέρια μου καὶ κάτι πῆγε νὰ πῆ, ἀλλά, τὴν ἴδια στιγμή, μπῆκε βιαστικὸς καὶ μυστηριώδης ὁ σύζυγος. Σκύβοντας, συνωμοτικά, μᾶς ψιθύρισε:

— Ἕνα γκαρσόνι μὲ εἰδοποίησε, ὅτι σὲ λίγο θ' ἀνοίξουν τὸ βαγκὸν ρεστωρὰν καὶ ὅτι ὅποιος θέλει νὰ πιάση θέσι θὰ πρέπει νὰ ξεκινήση ἀπὸ τώρα.

Ἡ γυναῖκα του ξεσηκώθηκε ἀμέσως:

— Πᾶμε, μοῦ εἶπε. Πᾶμε γρήγορα...

— Καὶ οἱ θέσεις μας; Δὲ νομίζετε, ὅτι θὰ τὶς χάσουμε;

— Τί λέτε κεῖ; Θὰ βάλουμε πάνω τὴ βαλίτζα σας. Ἐμπρός, Χιού!

Ἐκεῖνος ὑπάκουσε κι' ἐγὼ ἀναγκάστηκα νὰ σηκωθῶ γιὰ νὰ τοῦ κάνω μέρος νὰ τοποθετήση τὴ βαλίτζα πάνω στὸν καναπέ. Ὡστόσο, κοντοστεκόμουν καὶ δίσταζα. Τότε, ἡ Πάτρις, ποὺ φαίνεται νὰ κατάλαβε τὸ βαθύτερο νόημα τοῦ δισταγμοῦ μου, ἐχαμογέλασε, ἀνασήκωσε τὴ μυτίτσα της καὶ μοῦ εἶπε:

— Δὲ θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε, λοιπόν, νὰ σᾶς κάνουμε τὸ τραπέζι; Ἐμπρός, Χιού! Τράβα ἐσὺ προπομπὸς καὶ παράτα μας! Εἶσαι ἀνυπόφορος! Τράβα νὰ μᾶς ἀνοίξης δρόμο!...

Ὁ σύζυγος, πάντα ὑπάκουος, μπῆκε μπρὸς κι' ἄρχισε νὰ σπρώχνη τὸν κόσμο.

— Μὰ ἐλᾶτε, λοιπόν, τί διστάζετε;...

— Μὰ... ξέρετε... δὲ μ' ἀρέσει νά...

— Μπά, σὲ καλό σας! Τί τοὺς ἔχουμε τοὺς ἄντρες, ἂν ὄχι γιὰ νὰ μᾶς κάνουν τραπέζια!

Μὲ πῆρε ἁπαλὰ ἀπὸ τὴ μέση καὶ μὲ παρέσυρε.

Στὸ μεταξύ, ὁ προπομπὸς σύζυγος ἄνοιγε δρόμο πρὸς τὸ βαγκὸν ρεστωράν, ἀναγκάζοντας τὸν κόσμο νὰ στριμώχνεται ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ προκαλῆ διαμαρτυρίες. Εἶχε κι' αὐτὸς ἐπάνω του κάτι τὸ καλόκαρδο καὶ τὸ ἀφελές, ποὺ αἰχμαλώτιζε. Ἐκείνη μοῦ ἔλεγε:

— Τὸν βλέπεις, τὸν προκομμένο; Ἔχει παίξει πολὺ φοὺτ-μπώλλ, καὶ γι' αὐτὸ τὰ καταφέρνει ἔτσι καλά... Ἂς εἶναι... ἔχει κάτι πλάτες! κάτι πλάτες!...

Ὅταν καταφέραμε νὰ τὸν φτάσουμε, τοῦ ρίχτηκε:

— Τί κατάστασις εἶν' αὐτή; Πρέπει νὰ συλλογίζεσαι, ἐπὶ τέλους, πὼς σέρνω καὶ τὸ παιδί σου! Πιὸ ἄσπλαχνο πατέρα ἀπὸ σένα δὲν ἔχω ἰδῆ!...

Χάρις στὴν προνοητικότητα τοῦ «ἄσπλαχνου πατέρα» πιάσαμε ἕνα θαυμάσιο τραπέζι.

Ὁ κύριος ξεδιπλώνοντας τὴν πετσέτα του, εἶπε:

— Δὲ νομίζετε, ὅτι, πρὶν ἀρχίσουμε νὰ τρῶμε, θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ... γνωριστοῦμε;

— Ἀλίμονό μας, ἂν περιμέναμε ἀπὸ σένα νὰ γνωριστοῦμε! γέλασε ἡ γυναίκα του: Ψέματα, Ἔλλεν;... Ὅμως, ἀλήθεια! Δὲν εἴπαμε τὰ ἐπίθετά μας, αἴ;... Λοιπόν, ἀπὸ δῶ εἶναι ὁ κύριος Ἄσταιρ!... Χιοὺ Ἄσταιρ! Ἐγὼ εἶμαι ἡ κυρία Ἄσταιρ. Πάτρις Ἄσταιρ... Σὲ παρακαλῶ μὴ γελάσης μαζί μου γιὰ τὸ ἐπίθετο, γιατὶ δὲν εἶναι δικό μου, ἀλλὰ τοῦ κυρίου...

— Μάλιστα, κυρία μου, εἶναι δικό μου καὶ θὰ τὸ συλλογιστῶ πολὺ ἂν πρέπει νὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ τὸ κρατᾶτε ἀκόμα πολὺν καιρό!

— Μὲ συγχωρεῖς! ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Αὐτὸ τὸ ἐπίθετο τώρα ἔχει γίνει δικό μου, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι δικαίωμά μου νὰ τὸ πετάξω ὁποιαδήποτε στιγμὴ θὰ μοῦ κάνη κέφι!

Ὕστερα, γύρισε καὶ μὲ ρώτησε:

— Τὸ δικό σου ἐπίθετο, Ἔλλεν;

— Τζώρτζεσον... Ἔλλεν Τζώρτζεσον...

— Τζώρτζεσον; Ἔ, λοιπόν, κυρία Τζώρτζεσον, ἐγὼ καὶ σὺ θὰ φᾶμε πρῶτα ἕνα πελώριο μπιφτέκι καί, ὕστερα, βλέπουμε!...

Καὶ μοῦ χαμογέλασε μὲ ἑφτὰ χαμόγελα...

Η ΑΣΤΡΟΓΕΝΝΗΜΕΝΗ

ΚΑΤΑ τὶς δέκα τὸ βράδυ, εἴμαστε πάλι πίσω στὶς θέσεις μας.

Τώρα, ὅμως, τὰ κεντρικὰ φῶτα εἶχαν σβήσει πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας. Πρᾶγμα ποὺ ἐσήμαινε ὅτι, ὅποιος ἤθελε καὶ ἦταν βολεμένος, μποροῦσε νὰ κοιμηθῆ.

Ὁ ἄνδρας τῆς Πάτρις, μὲ τὸ καπέλλο στραβὰ στὸ κεφάλι, σκέπαζε τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ροχαλητό του, καθισμένος πάνω στὴ βαλίτζα μου ποὺ εἶχε πάρει πάλι τὴν πρώτη της θέσι, κολλητὰ στὴν εἴσοδο τοῦ διαμερίσματος.

Ὅσο γιὰ τὴν Πάτρις (μὲ τὴν ὁποία περιττεύει νὰ προσθέσω, πὼς εἴχαμε γίνει πιὰ κάτι περισσότερο ἀπὸ φίλες), αὐτή, τώρα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καλόκαρδη, εὐτυχισμένη καὶ ἀκατάσχετη φλυαρία της, ποὺ ἔμοιαζε μὲ χαριτωμένο κελάηδημα πουλιοῦ, εἶχε καὶ ἄλλη μιὰ πολὺ σοβαρὴ ἀπασχόλησι: Κύτταζε διαρκῶς, σκύβοντας ἀπὸ τὸ διάδρομο, κάποια μικρὴ πορτούλα, στὸ βάθος, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν πορτούλα τῆς μικρῆς καμπίνας, ὅπου ἦταν οἱ νιπτῆρες.

— Ἐπὶ τέλους, ἄνοιξε! εἶπε ἔξαφνα.

— Ποιὸς ἄνοιξε;

— Ἡ πορτούλα, καλέ! Τὴν εἶδα ποὺ βγῆκε!

— Ποιὰ βγῆκε!

— Ἐκείνη ποὺ ἦταν μέσα! Ἔλα, σήκω! Ἔ, Χιού! Χιού! Δὲν ντρέπεσαι νὰ κοιμᾶσαι; Σήκω ἀμέσως νὰ κατεβάσης τὸ νεσσεσαίρ μου! Ἄχ! Ἔλλεν! τὸ νοῦ σου! Θὰ μᾶς προλάβη αὐτὴ ἡ χοντρὴ ἐκεῖ κάτω! Χιού! Χιού! Ξύπνα λοιπόν...

Τὸν τσίμπαγε, τὸν κλώτσαγε, τὸν ταρακουνοῦσε, τὸν σήκωσε.

— Σιγά, καλά, σιγά, τί κάνεις ἔτσι...

— Ἐκεῖ ψηλά, στὸ δίχτυ! Ἄχ, τί ἀνάξιος ποὖσαι!..

Στὸ μεταξύ, τὴν εἶχε κατεβάσει ἡ ἴδια, τὴ μικρὴ πέτσινη βαλίτσα.

— Ὁρίστε, λοιπόν, ποὺ τὴν κατέβασες μόνη σου. Τί μὲ ξύπνησες;

— Τί σὲ ξύπνησα; Ἤθελες νὰ κοιμᾶσαι, σκληρὲ ἄνθρωπε, ἐνῶ ἐγὼ θὰ ἔκανα τόσο κόπο γιὰ νὰ κατεβάσω τὴ βαλιτσούλα ἀπὸ ἕνα τόσο ψηλὸ ράφι; Ὁρίστε τί ἄντρες παίρνουμε! Παραμέρισε τώρα τὶς χοντροποδάρες σου νὰ περάσουμε!..

— Μὰ ἐπὶ τέλους, ποῦ πᾶτε;

— Ἄκου τον τί ρωτᾶ ὁ ἀναίσθητος!... Ἐπειδή, δηλαδή, εἴμαστε σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι, πάψαμε νὰ εἴμαστε γυναῖκες; Δὲν πρέπει νὰ πλυθοῦμε, νὰ περιποιηθοῦμε τὸ πρόσωπό μας, πρὶν κοιμηθοῦμε;

Ὅταν ἐπὶ τέλους μπήκαμε στὴ μικρὴ καμπίνα, ἡ Πάτρις ἀνάσανε. Ἔκλεισε τὴν πόρτα, ἔβαλε τὸ σύρτη καὶ εἶπε:

— Δόξα σοι ὁ Θεός! Ἐδῶ τώρα θὰ μείνουμε καὶ θὰ μιλᾶμε ἐλεύθερα καὶ δυνατὰ ὅσο μᾶς γουστάρει. Ἐδῶ δὲν ἔχει θέσι παρὰ μονάχα γιὰ δυό, ποὺ πρέπει μάλιστα νὰ εἶναι καὶ πολὺ φίλες, ὅπως ἐγὼ καὶ σύ. Ὅποια θέλει σειρὰ ἂς περιμένη ὅπως περιμέναμε ἐμεῖς ἢ ἂς πάη νὰ κουρεύεται ἀλλοῦ!.. Ὁρίστε... Μέσα σ' αὐτὸ τὸ νεσεσσαὶρ θὰ βρῆς ἀπ' ὅλα, πούντρες, κρέμες, λοσιὸν κι' ὅ,τι ἄλλο ἐπιθυμήσης, ἂν καὶ σύ, βλέπω, δὲ βάζεις τίποτε... Λοιπόν, τί λέγαμε;

— Τί λέγαμε;

— Ναί, δηλαδὴ τί σοῦ ἔλεγα ἐγώ... Δὲν ξέρεις τί ἐπιθυμία ποὺ αἰσθάνομαι νὰ μιλήσω ἀπόψε!... Δηλαδή, μονάχα σὲ σένα, σὲ σένα, Ἔλλεν...

— Τί κέφι ποὺ ἔχεις, Πάτρις!

— Ναί, ναὶ ἔχω, στ' ἀλήθεια, ἀλλὰ ἀπόψε εἶναι ἴσως ἡ τελευταία βραδυὰ ποὺ μοῦ ἐπιτρέπεται νἄχω κέφι, ἀφοῦ, ἀπὸ αὔριο, θὰ εἶμαι μὲ τὰ πεθερικά μου, ποὺ πρώτη φορὰ θὰ μὲ ἰδοῦν καὶ θὰ μὲ γνωρίσουν καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶμαι σοβαρὴ καὶ νὰ κρατάω τὴ γλῶσσα μου! Τί λές, φαντάζεσαι, πὼς θὰ τοὺς ἀρέσω;

— Μά, Θεέ μου!, πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μὴν τοὺς ἀρέσης; Εἶσαι ἕνας ἄγγελος, ἕνας θησαυρός, Πάτρις! Ὅμως, εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ μοῦ εἶπες, ὅτι δὲ σὲ ξέρουν καθόλου τὰ πεθερικά σου, πὼς δὲ σὲ εἶδαν ποτέ; Μοῦ φαίνεται ἀπίστευτο!

— Οὔτε τὴ φωτογραφία μου εἶδαν, σ' ὁρκίζομαι! Αὔριο θὰ μὲ ἰδοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή τους. Σοῦ εἶπα, πὼς ἐγὼ κι' ὁ Χιοὺ γνωριστήκαμε στὴν Εὐρώπη. Ἐκεῖ παντρευτήκαμε καὶ ζήσαμε ὡς τώρα. Οἱ δικοί μου εἶχαν πεθάνει ἀπὸ καιρὸ κι' ἐγὼ ἐσπούδαζα ἐκεῖ μουσική, ὅπως σοῦ ἔλεγα καὶ πρίν. Ὁ Χιοὺ εἶχε κάποια διπλωματικὴ ἀποστολή.

— Μά, καλά, πῶς δὲν τοὺς ἔστειλες τὴ φωτογραφία σου μετὰ τὸ γάμο;

— Γιατί νὰ τους τὴ στείλω; Στὶς φωτογραφίες δὲν πετυχαίνω. Καμμιὰ δὲ μοῦ ἄρεσε καὶ συμφωνήσαμε μὲ τὸν Χιού, πὼς τὸ καλύτερο θὰ ἦταν νὰ μὲ γνωρίσουν ἐκ τοῦ φυσικοῦ! Ὕστερα, ἄλλωστε, θὰ φεύγαμε ἀμέσως ἀπ' τὴν Εὐρώπη... Καὶ νὰ ποὺ τρέχω τώρα γιὰ νὰ γεννήσω κοντά τους τὸ πρῶτο τους ἐγγονάκι! Ὁ Χιοὺ μοῦ λέει, πὼς εἶναι θαυμάσιοι ἄνθρωποι οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ ποιὸς τὸ ξέρει. Παιδί τους δὲν εἶναι;... Ὅμως δὲν μπορῶ νὰ σὲ βλέπω νὰ μὴ βάζης κανένα καλλυντικό... Ἄχ, σὲ παρακαλῶ, φόρεσε τὸ δαχτυλίδι μου ὥσπου νὰ πλυθῶ... Σὲ εἶδα, ἄλλωστε, ποὺ τὸ καμάρωνες. Δὲν εἶν' ὄμορφο; φόρεσέ το. Τ' ἀγαπῶ τόσο πολὺ αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι! Κύτταξε... ἀπὸ μέσα ἔχει σκαλισμένα τὰ ὀνόματά μας. Δὲν εἶναι τρέλλα; Μά, φόρεσέ το, λοιπόν!

— Εἶναι θαυμάσιο! εἶπα. Ὅμως, δὲν εἶναι ἴσως γρουσουζιὰ νὰ τὸ βγάλης ἀπὸ τὸ δάχτυλό σου καὶ νὰ τὸ βάλω ἐγὼ στὸ δικό μου;

— Καμμιὰ γρουσουζιὰ δὲν μὲ πιάνει ἐμένα! φώναξε ἡ Πάτρις, μ' ἕνα τρόπο σὰ νὰ προκαλοῦσε τὴν τύχη της. Ἀκόμα καὶ οἱ χειρότερες συμφορές, μοῦ βγαίνουν πάντα σὲ καλό. Εἶμαι ἀστρογεννημένη! Καὶ στὸ ξαναλέω, πὼς θὰ φέρω γοῦρι καὶ σὲ σένα... Μὴ γελᾷς! Θὰ τὸ ἰδῆς. Ἐγὼ δὲ σὲ ρώτησα ἂν ἔχης βάσανα, ἀλλὰ τὸ διάβασα καθαρὰ στὸ πρόσωπό σου, πὼς ἔχεις. Τώρα, ὅμως, ποὺ μὲ γνώρισες, θὰ ἰδῆς, πὼς ὅλα θὰ σοῦ περάσουν. Θὰ τὸ ἰδῆς!, θὰ τὸ ἰδῆς!, μὴ γελᾷς...

Ἔβαλα τὸ δαχτυλίδι στὸ δάχτυλό μου καὶ τὸ καμάρωσα.

— Εἶδες πῶς σοὔρχεται; Σὰ νἆναι δικό σου! μοῦ εἶπε ἡ Πάτρις καλόκαρδα. Ἕνα τέτοιο σοῦ ταιριάζει καὶ σένα. Ὅμως, θὰ ἰδῆς!, θὰ ἰδῆς! Θὰ σοῦ φέρω γοῦρι!

Ξάφνου, ἔνοιωσα μιὰ παράξενη ἀνατριχίλα. Κάτι σὰν ἀλλόκοτο προαίσθημα, ἀκαθόριστο. Τί ἔφταιγε; Τὰ λόγια τῆς Πάτρις; τὸ δαχτυλίδι ποὺ μοῦ φάνηκε σὰ ν' ἄστραψε ξαφνικὰ καὶ σὰ νὰ μοῦ φώναξε «εἶμαι δικό σου;» Ἔδιωξα μὲ τὸ ζόρι αὐτὸ ποὺ αἰσθανόμουν καὶ γύρισα κατὰ τὴ φίλη μου, ποὺ τέλειωνε τὴ νυχτερινή τουαλέττα της στὸν καθρέφτη:

— Τί λές; Ἐλπίζω νὰ τοὺς ἀρέσω! μοῦ εἶπε. Καί, τώρα, ἐμπρός. Ἂς ξαναπᾶμε στὶς θέσεις μας. Ὄχι, κράτα λίγο ἀκόμα τὸ δαχτυλίδι, ἀφοῦ σοῦ ἀρέσει, κ' ἔλα νὰ φιληθοῦμε.

— Τί καλή, ποὺ εἶσαι, Πάτρις!

Φιληθήκαμε. Μοῦ φάνηκε, πὼς εἶδα κάποιο δάκρυ στὰ μάτια της. Τί παράξενο! Δὲν εἶπα τίποτε καὶ τράβηξα πρὸς τὴν πόρτα. Τότε, ὅμως, ἔγινε κάτι τρομερό...

Γιὰ μιὰ στιγμή, καθὼς ἄγγιζα τὸ συρτάκι τῆς πόρτας, γιὰ νὰ τὸ τραβήξω, μοῦ φάνηκε, πὼς ἔβγαζα τὴν πόρτα ὁλόκληρη, ἀπὸ τὴ θέσι της, σὰ νὰ εἶχαν ἀποκτήσει τὰ δάκτυλά μου, ξαφνικά, μιὰ δύναμι μαγική. Ταυτόχρονα, ἔνοιωσα ὅλο μαζὶ τὸ διαμέρισμα τῆς τουαλέττας ν' ἀνηφορίζη ἀπαίσια, τὸ ταβάνι νὰ γίνεται πάτωμα, τὸν ἑαυτό μου νὰ γίνεται τόπι, τὴν ξεχαρβαλωμένη πόρτα νὰ γίνεται μιὰ αἰωρούμενη τρύπα πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Τὰ φῶτα ἔσβησαν ἀπότομα καὶ ὅλα μεταβλήθηκαν σ' ἕνα χάος ποὺ μούγκριζε, ποὺ τριζοβολοῦσε, ποὺ κρότανε, ποὺ κόχλαζε καὶ σφύριζε, σὰν μιὰ κόλασις, μὲ χίλιους δαίμονες...

Αὐτὴ ἡ ἐντύπωσις θὰ κράτησε ἴσως ἕνα ὡς δυὸ τὸ πολὺ δευτερόλεπτα.

«Ἐκτροχιασμὸς ἢ σύγκρουσις!», συλλογίστηκα: «Εἴμαστε χαμένοι!»...

Ὕστερα, ἕνας φριχτὸς τρανταγμὸς κυριάρχησε στὶς ἐντυπώσεις μου. Ἕνας τρανταγμὸς ἀπαίσιος, πού, ὅταν ἔφθασε στὸ κατακόρυφό του, ξεσήκωσε ξαφνικὰ μέσα στὰ μητρικὰ σπλάγχνα μου ἄλλον ἕναν, τρομερώτερον.

— Τὸ παιδί!... Τὸ παιδί! συλλογίστηκα.

Τὴν ἴδια στιγμή, κάπου πολὺ κοντά μου, ἀκούστηκε μιὰ φωνή, ἀληθινὸς σπαραγμός:

— Χιού!... Ἀγάπ...

Ἡ τελευταία λέξις κόπηκε στὰ δυὸ ἀπὸ κάτι σὰν κεραυνὸ καί, ὕστερα, ἔπαυσα πιὰ ν' ἀκούω, νὰ θυμᾶμαι καὶ νὰ ὑπάρχω...

Ὅταν ἄρχισα πάλι νὰ ξαναβρίσκω τὸν ἑαυτό μου, ὅλα εἶχαν σωπάσει καὶ ἡσυχάσει, ἐκτὸς ἀπὸ κάτι ποὺ σάλευε καὶ πόναγε μέσα μου καὶ ποὺ τὸ στριφογύρισμά του τὸ συνώδευε σὰν ὑπόκρουσις, ἀπ' ἔξω, τὸ ξεφύσημα κάποιου ἀτμοῦ μὲ ζεστὴ ἀποπνικτικὴ μυρουδιά...

Τὸ μόνο ποὺ ἔνοιωθα νὰ μὲ δένη μὲ τὴ ζωὴ ἦταν ἕνας πόνος ποὺ ξεκίναγε ἀπ' τὴ μέση μου καὶ ἁπλωνόταν στὴν ὕπαρξί μου ὁλόκληρη. Ἕνας πόνος ποὺ ξερίζωνε τὰ σωθικά μου, ποὺ μεγάλωνε ὁλοένα καὶ ποὺ θὰ μ' ἔκανε νὰ οὐρλιάζω, ἂν εἶχα φωνή, ἂν εἶχα δύναμι νὰ φωνάξω...

Προσπάθησα νὰ κουνηθῶ, ἀλλὰ μάταια. Τὰ συντρίμμια τοῦ βαγονιοῦ, ποὺ τὰ ἔνοιωθα νὰ ὑψώνουν πάνω ἀπὸ τὸ στῆθος μου σταυρωτὰ καὶ μπερδεμένα ἐμπόδια, μὲ κρατοῦσαν ἀσάλευτη, ἀνάσκελα. Κι' ὁ πόνος ποὺ μ' ἔσφαζε, ποὺ μὲ θέριζε, μεγάλωνε... μεγάλωνε ὁλοένα...

Ξάφνου — ποῦ βρῆκα τὴ φωνή; — κατάφερα νὰ οὐρλιάσω σκληρὰ καὶ νὰ φέρω τὸ δεξί μου χέρι στὸ στόμα... Κάποιο μέταλλο... κάποιος κρῖκος... κάποιο δαχτυλίδι, ἦταν περασμένο στὸ μεσαῖο μου δάκτυλο. Τὄβαλα ἀνάμεσα στὰ δόντια μου καὶ τὸ δάγκωσα...

— Θεέ μου!...

Ὕστερα, ὁ πόνος κόπηκε μονομιᾶς, σὰν ἀπὸ μαχαῖρι γλυκό, βελουδένιο... Ὅμως, μαζὶ μὲ τὸν πόνο ποὺ χάθηκε, ἔχασα ξανὰ τὶς αἰσθήσεις μου...

Ὅταν ξανάνοιξα τὰ μάτια μου στὸ σκοτάδι, πόσος χρόνος τάχα νὰ εἶχε περάσει; Δευτερόλεπτα; Ὧρες; Μέρες; Δὲν εἶχα ἰδέα.

Ἔνοιωθα μονάχα ἀφανισμένη ἀπὸ ἐξάντλησι κι' ἀπὸ νύστα. Ἤθελα νὰ κοιμηθῶ, ἀλλὰ δὲ μ' ἄφηναν. Ἀπὸ πάνω μου ἠχοῦσαν τώρα κρότοι σὰν ἀπὸ ἀξίνες καὶ ἀπὸ σκεπάρνια, ποὺ χτυποῦσαν καὶ τσάκιζαν λαμαρίνες, ξύλα καὶ μέταλλα. Καὶ κοντά μου, πολὺ κοντά μου, μιὰ φωνὴ κλαψούριζε παραπονεμένα, σὰν γατάκι...

Στὴν ἀρχὴ δὲν κατάλαβα. Ἔπειτα, ξαφνικά, μιὰ σκέψις φώτισε σὰν ἀστραπὴ τὸ σκοτισμένο μου μυαλό.

Θεέ, μεγαλοδύναμε! Τὸ παιδί... Τὸ παιδί μου! Αὐτὸ ἔκλαιγε. Ἦταν ποτὲ δυνατόν! Εἶχα γεννήσει καὶ τὸ μωρὸ ἦταν ζωντανό!

Ἔκανα νὰ σαλέψω. Ἀμέσως μὲ πλημμύρισε μιὰ φρικτὴ ζάλη. Μοῦ φάνηκε πὼς ἔπεφτα σὲ βάραθρο, σ' ἕνα πηγάδι ἀπύθμενο... Ἔπειτα κάθε ἐντύπωσις ἔσβησε, κάθε ἀνάμνησις καὶ κάθε συναίσθημα χάθηκαν μέσα στὸ χάος τῆς ἀπόλυτης ἀνυπαρξίας...

ΚΑΠΟΤΕ, ξύπνησα κάπου. Ἦταν σὰν ν' ἀνέβαινω πολὺ ἀργὰ μιὰ ἀτέλειωτη σκάλα, ποὺ μὲ ξανάφερνε στὴ ζωή. Σιγὰ-σιγά, τὰ σκοτάδια διαλύονταν γύρω μου.

Τὸ μέρος ὅπου βρισκόμουν δὲ μ' ἐνδιέφερε νὰ τὸ μάθω καὶ τὸ πρῶτο συναίσθημά μου ἦταν ἕνα μεγάλο παράπονο ποὺ δὲν κοιμόμουν ἀκόμη. Ἕνα μεγάλο παράπονο ποὺ δὲν εἶχα γιὰ πάντα κοιμηθῆ.

Αὐτό, ὅμως, μονάχα ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ θυμήθηκα — πολὺ θαμπὰ — τὸ κλάμα ἐκεῖνο, μέσα στὰ συντρίμμια τοῦ τραίνου.

Τὸ παιδί μου!...

Ἡ αἴσθησις αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως ποὺ μὲ χρειαζόταν, μ' ἔκανε νὰ ἐνδιαφερθῶ γιὰ τὸ μέρος ὅπου εἶχα ξυπνήσει. Αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ ἐνδιαφερθῶ καὶ πάλι γιὰ τὴ ζωή...

Ἄρχισα τότε νὰ καταλαβαίνω, ὅτι βρισκόμουν μέσα σ' ἕνα μυρωμένο καὶ πολὺ φωτεινὸ δωμάτιο. Στὰ δεξιά μου, ἦταν ἕνα μεγάλο παράθυρο μὲ θαυμάσια κατάλευκα στόρια καί, ἀντίκρυ μου, σ' ἕνα τραπέζι, μέσα σ' ἕνα βάζο, ἕνα μπουκέτο ἀπὸ ἐξαίσια λουλούδια.

Ταυτόχρονα, καθὼς ἡ καταχνιὰ ἔφευγε ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια μου, εἶδα νὰ προβάλλουν δυὸ μορφές, σκυμμένες ἀπὸ πάνω μου: Ἕνα σοβαρὸ ἀνδρικὸ πρόσωπο, μὲ λίγα γκρίζα μαλλιὰ στοὺς κροτάφους, ποὺ μὲ κυττοῦσε μὲ βλέμμα γεμάτο συμπάθεια καὶ φροντίδα, καὶ ἕνα ξανθὸ γυναικεῖο κεφάλι μὲ λευκὴ καλύπτρα. Φοροῦσαν καὶ οἱ δυὸ ἄσπρες μπλοῦζες.

— Τὸ παιδί μου! μουρμούρισα.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

— Γιὰ κύττα, ρὲ μικρέ, θέλουνε γιάλισμα;

(Τοῦ Π. ΠΑΥΛΙΔΗ)

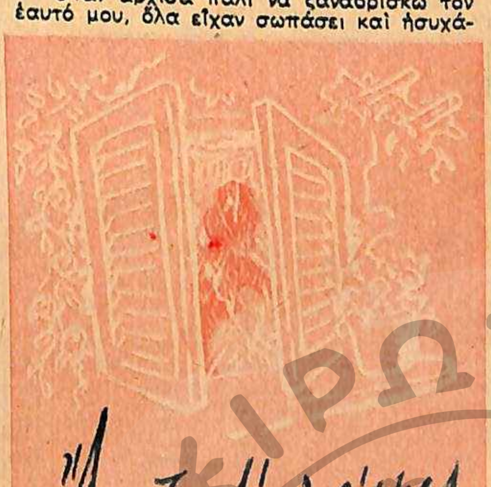

Ἄνοιξε τὶς γρίλλιες

Ἄνοιξε, δὲν εἶναι
τοῦ ἀγέρα οἱ τρίλλιες.
Ἄνοιξε τὶς γρίλλιες
κι' ἄκουσέ με λίγο...

Βγάλε ἀπ' τὴν καρδιά σου
καὶ θυμοὺς καὶ ζήλειες
κι' ἄνοιξε τὶς γρίλλιες
νὰ σὲ δῶ πρὶν φύγω.

Ἄνοιξε καὶ γίνε
σιωπηλὴ Μαντόνα,
τῆς χαρᾶς μου εἰκόνα
ποὺ θὰ προσκυνήσω.

Ἄφησε τὶς γρίλλιες,
τρυφερή μου ἐλπίδα,
ἄνοιξε καὶ σ' εἶδα
στὴν κουρτίνα πίσω!

ΣΚΕΦΘΗΚΑΤΕ ΠΟΤΕ ΣΑΣ...

... Πόσες έννοιες έκφράζονται μὲ τὸ ρῆμα «μπαίνω»,

1.— Εἰσέρχομαι (μπαίνω στὸ σπίτι).
2.— Καταλαβαίνω (μπῆκες;).
3.— Συμμετέχω (μπῆκε στὴν ἐπιχείρησι).
4.— Παθαίνω ζημιά (μπῆκε μέσα γιὰ καλά).
5.— Φυλακίζομαι (μπῆκε -μέσα γιὰ δύο χρόνια).
6.— Ἀπασχολοῦμαι (μπῆκε σὲ δουλειά).
7.— Γίνομαι φορτικὸς ἢ ἐπιτίθεμαι (τοῦ μπῆκε γιὰ καλά).
8.— Ἐξαπατῶ (τὸν ἔμπασε γιὰ καλά).
9.— Πειράζω (γιατὶ μοῦ μπαίνεις τώρα;).
10.— Κατατοπίζω, ἐξηγῶ (τὸν ἔμπασε στὸ νόημα).

Θέλετε καὶ ἄλλες;

«Τοῦ μπῆκε στὸ μυαλό», «τοῦ μπῆκε στὸ ρουθοῦνι», «τοὺς μπῆκε σώνει καὶ καλά», «μπῆκε στὸ χορό», «μπήκανε καινούργιοι φόροι» καί, ἂν ψάξετε λίγο θὰ βρῆτε ἀκόμη τόσες πολλὲς ἔννοιες τοῦ μπαίνω, μπῆκε, μπάζω, μπῆτε, ὥστε δὲν θὰ ξέρετε πιὰ ἀπὸ ποῦ νὰ βγῆτε.

... Πόσες λέξεις μπορεῖτε νὰ σχηματίσετε μὲ τὰ τρία γράμματα Α, Ι, Σ, χρησιμοποιῶντας τα ὅσες φορὲς θέλετε καὶ σχηματίζοντας τὶς λέξεις σὲ διάφορες πτώσεις, διάφορα γένη καὶ διάφορους ἀριθμοὺς (ἑνικὸ ἢ πληθυντικό). Ἂς δοκιμάσουμε:

1.— Αἷς (ταῖς ὁποίαις).
2.— Αἴας (ὁμηρικὸς ἥρως).
3.— Αἴας (ἡ Αἶα στὴ γενική).
4.— Αἰσία, αἰσίας, αἰσίᾳ, αἴσιαι.
5.— Αἴσια.
6.— Ἴσια, ἰσίας, ἴσιαι, ἴσια.
7.— Ἴσα, ἴσαι, ἴσας.
8.— Ἴασις.
9.— Σασί.
10.— Ἀσία.
11.— Σία (σύντμησις).
12.— Σία (... καὶ ἀράξαμε).

Καὶ ὅμως δὲν ἀράξαμε ἀκόμη ἐπειδή, ἂν ψάξετε, θὰ βρῆτε πολλὲς ἀκόμη λέξεις, ποὺ σχηματίζονται μὲ τὰ τρία αὐτὰ γράμματα. Ἐμπρός, λοιπόν.

ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Η ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΛΑΜΠΑ

Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ τὸ βρίσκει κανεὶς στὰ ὑποβρύχια καὶ στὴν κορυφὴ τοῦ Πύργου τοῦ Ἄϊφελ, στὶς ἐκκλησίες καὶ στὰ μιοῦζικ-χώλλ, στὰ τρὰμ καὶ στὰ ἀεροπλάνα, στὰ ἀστεροσκοπεῖα καὶ στὰ καφενεῖα, στὴν... τσέπη

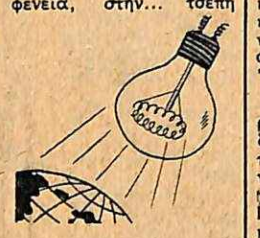

σας καὶ στὶς στοὲς τῶν ὀρυχείων, στά... Φτάνει! Μὴν ψάχνετε ἄλλο! Εἶμαι ἐγώ, ἡ ἠλεκτρικὴ λάμπα, ὁ κοινὸς γλόμπος, ποὺ ὑπάρχω ὅπου ὑπάρχουν ἄνθρωποι.

Χωρὶς ἐμένα ἡ Γῆ μας θ' ἄλλαζε ὄψι ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς κατοίκους τῶν ἄλλων πλανητῶν, ἀφοῦ τὸ ἀντιφέγγισμα τῶν φωτισμένων πόλεων ποὺ ἐγὼ φωτίζω τὴ νύχτα φθάνει σὲ ἀπόστασι ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων στὸ σκοτεινὸ διάστημα...

Χωρὶς ὑπερβολή, μπορῶ νὰ πῶ, πὼς ἐγὼ καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος εἶμαι τὸ κυρίαρχο πλάσμα πάνω σ' αὐτὸν τὸν πλανήτη.

Ἐμεῖς οἱ λαμπτῆρες εἴμαστε περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ καταναλίσκουμε μεγαλύτερη ἐνέργεια ἀπὸ ὅλες τὶς συσκευές, ποὺ ἔχουν αὐτοὶ ἐφεύρει. Σκεφτῆτε, πὼς στὴν Ἀθήνα μόνο εἴμαστε 5.000.000, ἴσως περισσότεροι, ἀφοῦ καταναλίσκουμε 50.000 κιλοβὰτ ἐνεργείας. Ἐνῶ ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι; Φθάνετε δὲ φθάνετε στὴν Ἀθήνα τὸ 1.500.000.

Κι' ὅμως, γιὰ νὰ κυριαρχήσω στὸν κόσμο, δὲν μοῦ χρειάστηκαν παρὰ 70 περίπου χρόνια, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος χρειάστηκε 500.000! Πολλοὶ ἐπιστήμονες δοκίμασαν νὰ μὲ δημιουργήσουν. Ὁ Νέρνστ, ὁ Γιάβλοτσκοφ, ὁ Λόντυγκιν, ὁ Σβάν. Ἐγὼ ὅμως γεννήθηκα στὰ

χέρια τοῦ Ἔδισον, στὰ 1879, γιατὶ αὐτὸς ἦταν ποὺ σκέφθηκε νὰ καταφύγη σὲ μιά... τρίχα.

Γιατὶ δὲν εἶμαι τίποτε ἄλλο ἀπὸ μιὰ πυρακτωμένη τρίχα, ποὺ προστατεύεται ἀπὸ ἕνα γυάλινο γλόμπο. Πόσες ὅμως μεταβολὲς ἔχει ὑποστῆ αὐτὴ ἡ τρίχα. Στὴν ἀρχή, ἀντὶ γιὰ τρίχα μοῦ ἔβαζαν ἕνα κάρβουνο, ποὺ ἔσπαζε συχνά. Ἀργότερα, βρῆκαν τὸ ταντάλιο. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ μέταλλο αὐτὸ ἔχει μεγάλη ἠλεκτραγωγιμότητα, ἡ τρίχα ἔγινε μακρυά, ὡς ἕνα μέτρο. Τέλος, βρῆκανε τὸ βολφράμιο καὶ τότε ἔγινα ἡ σφαιρικὴ λάμπα ποὺ ξέρετε. Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ἔφθασαν μάλιστα νά... κατσαρώσουν τὴν τρίχα μου, γιὰ οἰκονομία ρεύματος.

Δὲν ἤμουν ἀκόμα δεκαπέντε ἐτῶν, ὅταν ἄρχισα νὰ κάνω... παιδιά. Πρώτη γεννήθηκε ἡ μικροσκοπικὴ λαμπίτσα τοῦ «κλεφτοφάναρου». Ἀργότερα ἦρθαν οἱ γίγαντες τῶν φάρων, οἱ ἰατρικὲς λάμπες γιὰ τὴν ἀκτινοθεραπεία, οἱ λάμπες τῶν ὑπερύθρων καὶ τῶν ὑπεριωδῶν ἀκτίνων καὶ τέλος ὁλόκληρη ἡ στρατιὰ τῶν λαμπτήρων ραδιοφώνου. Οἱ τελευταῖοι ἔχουν μέσα τους ἀντὶ μιὰ τρίχα, ὁλόκληρη ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασι, ὅπου τὰ ἠλεκτρόνια πηδᾶνε, πάλλουν, χορεύουν στὸ ρυθμὸ τῆς... μουσικῆς ποὺ ἀκοῦτε. Κι' αὐτό, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐγὼ κινδυνεύω νὰ χάσω τὴ μοναδική μου τρίχα!

Γιατὶ τὰ τελευταῖα παιδιά μου — οἱ λάμπες ἀερίων καὶ φθορισμοῦ — ἔχουν μέσα τους ἕνα ἀέριο: νέον, ἀτμοὺς νατρίου ἢ ὑδραργύρου... Συγχρόνως τὸ συντηρητικό, στρογγυλό μου σχῆμα πῆγε περίπατο. Τώρα, ἔχω ἐπιμηκυνθῆ σὰν σκουλῆκι, ἔχω μιμηθῆ τὰ γράμματα ὅλων τῶν ἀλφαβήτων τοῦ Κόσμου, ἔχω γίνει λουλοῦδι, ἀστέρι, διακόσμησι Χριστουγεννιάτικου δέντρου, ἀκόμα καί... κερί.

Ποιὰ εἶναι τὰ σχέδιά μου γιὰ τὸ μέλλον: Τὸ συνθετικὸ φῶς! Ὡς τώρα, ἡ ἀκτινοβολία μου προήρχετο ἀπὸ τὰ ἠλεκτρόνια, ποὺ ἐδονοῦντο μέσα σὲ κάποιο ὑλικὸ ὑπόστρωμα, μεταλλικοῦ σύρματος π. χ. ἢ ἀτόμων ἀερίων. Τελευταῖα, ὅμως, στὰ ἐργαστήρια ἀτομικῶν ἐρευνῶν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἐπέτυχαν νὰ παραγάγουν φωτεινὴ ἀκτινοβολία ἀπὸ ἐλεύθερα ἠλεκτρόνια, ἀπομονωμένα πιὰ ἀπὸ κάθε ἄτομο. Τὰ ἠλεκτρόνια αὐτὰ δημιουργοῦν ἕνα ψυχρό, σταθερὸ φῶς, ποὺ

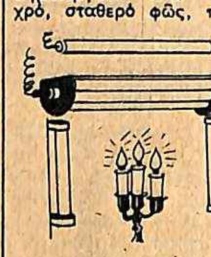

οἱ ἰδιότητές του ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν τάσι καὶ τὶς διακυμάνσεις τοῦ ρεύματος ποὺ τὰ θέτει σὲ κίνησι. Ὅταν φθάσω στὸ σημεῖο νὰ ἐκπέμπω τέτοιο φῶς,

θὰ ἔχω ξεπεράσει τὸ τελειότερο φωτιστικὸ μέσον ποὺ ὑπάρχει στὴ Φύσι: τὴν πυγολαμπίδα.

ΤΑ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΝΑΚΗ

— Κύριε καθηγητά. Δὲν μπορῶ νὰ βρῶ τὴν τετραγωνικὴ ρίζα. Εἶναι ὅλες στρογγυλές.

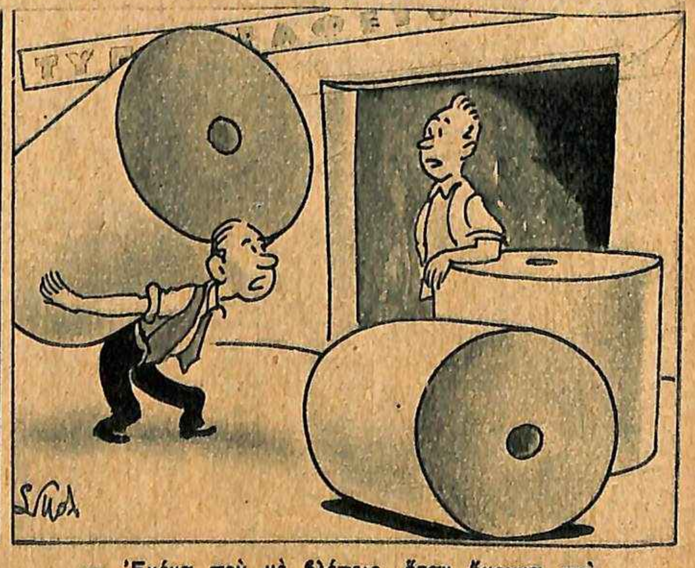

— Ἐμένα ποὺ μὲ βλέπεις, ὅταν ἤμουνα στὸ θέατρο ἠθοποιός, μοῦ ἔδιναν πάντοτε τοὺς μεγαλύτερους ρόλους.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Βεάκης

ΤΟΥ ΠΕΛΟΥ ΚΑΤΣΕΛΗ

Δυὸ χρονῶν! Στὰ 1886. Ὀρφανὸς ἀπὸ γονεῖς ἀνατράφηκε ἀπὸ συγγενεῖς, ὡς ποὺ στὰ 1901 βγῆκε στὸ θέατρο.

ΣΤΙΣ 29 Ἰουνίου συνεπληρώθηκαν δυὸ χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Αἰμιλίου Βεάκη. Δυὸ χρόνια ποὺ ἔπαυσε νὰ δρᾶ αὐτὸ τὸ ἔξοχο καὶ πρῶτο μεταμορφωτικὸ δαιμόνιο τοῦ Θεάτρου μας! Πενῆντα ὁλόκληρα χρόνια, καλλιέργησε τὴν εὐαισθησία τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ, μεταγγίζοντας στὸ πνεῦμα καὶ στὶς καρδιὲς μυριάδων θεατῶν γοητεία, πάθος, εὐφροσύνη, ἔξαρσι.

ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΧΙΟΥΜΟΡ

Ἡ μικρὴ «Τονκινουάζ»

Στὴν ἐποχὴ τῶν «Παναθηναίων»... Τότε, ποὺ, στὸ θέατρο τῆς πλατείας Ὁμονοίας, ἡ μεγάλη μας τραγωδός, ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη ἔπαιζε καὶ στὴν ἐπιθεώρησι, τραγουδῶντας, χορεύοντας καὶ δημιουργῶντας ἀξέχαστους ρόλους. Ἕνα ἀπὸ τὰ «σουξὲ» της καὶ τὸ γνωστὸ τραγουδάκι: «Ἡ μικρὴ Τονκινουάζ», ποὺ μιὰ στροφή του ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς μανδαρίνους. Σὲ μιὰ παράστασι ἡ Μαρίκα ἀρρώστησε καὶ ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ μιὰ συνάδελφό της, ποὺ ἀνέλαβε νὰ εἰπῆ τὴ μικρὴ Τονκινουάζ. Ἀλλὰ τὰ γαλλικὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ δὲν τὰ εἶχε ἀποστηθίσει καλὰ καὶ σὰν ἔφθασε ἡ κρίσιμη στιγμή, ἄρχισε νὰ τραγουδᾶ, ἐπαναλαμβάνοντας εὐκρινῶς μόνο τὴ λέξι «μανταρίνε»:

Μανταρίνε... Μανταρίνε...
Μανταρὶν... Μανταρὶν... Μαν-
(ταρίνε...

καὶ δόστου πάλι τὰ ἴδια, συστρέφοντας γουργουριστὲς τρίλλιες γιὰ νὰ καλύψη τὴν ἄγνοιά της. Καὶ ἡ γρηὰ Κοτοπούλαινα, ἡ πνευματωδέστατη μητέρα τῆς μεγάλης μας ἠθοποιοῦ, ἡ κέρβερος τῆς παραστάσεως, πάνω στὴν ἀγωνία της καὶ στὴν ἀγανάκτησί της γιὰ τὴν ἀφόρητη ἐπανάληψι τῆς ἴδιας λέξεως, ξέσπασε, φωνάζοντας:

— Πές, μωρή, καὶ κανένα πορτοκάλλι μὴ μᾶς πάρουν μὲ τὰ λεμόνια!...

Ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε

Πρὶν χρόνια — δὲν εἶχε ἀκόμα ἱδρυθῆ ἡ Λυρικὴ Σκηνὴ — δόθηκε στὰ «Ὀλύμπια» μία ἔκτακτη παράστασι τῆς «Λουκίας» τοῦ Ντονιτσέτι. Ἐξὸν ἀπὸ τὴν Ντὲ Ἰντάλγκο τραγούδησαν καὶ διάφοροι καλλιτέχναι, ποὺ πρόχειρα ἐπεστρατεύθηκαν γιὰ τὴν παράστασι. Ὁ Λαυράγκας, ὁ ἀξέχαστος δημιουργὸς τοῦ ἑλληνικοῦ μελοδράματος, βρισκόταν ἐκεῖ, θεατής. Μετὰ τὴν παράστασι, σκεφτικός, τράβηξε γιὰ τὸ γνωστό του «πόστο»: Στὴν ταβέρνα τοῦ Μπαλούρδου — τὰ «μπαλουρδέϊκα», ὅπως τἄλεγε — γωνία Θεμιστοκλέους καὶ Ἀκαδημίας. Ἐκεῖ τὸν ἀντάμωσε σὲ λίγο κι' ἕνας μαθητής του, ποὺ εἶχε τραγουδήσει στὴ «Λουκία».

Ὁ νέος τραγουδιστὴς τὸν ρώτησε πῶς τοῦ φάνηκε ἡ παράστασις.

— Ὡραία παράστασις... Γραφική! Ἀπαντᾶ ὁ Λαυράγκας μὲ τὴν ἰδιότυπη κεφαλλωνίτικη προφορά του.

— Γραφική; Τί ἐννοεῖς, δάσκαλε;

— Νά, μωρὲ Μανώλη. Γραφική! Σύμφωνα μὲ τὰς Ἁγίας Γραφάς!...

— Δηλαδή;

— Ὅλη ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε μὲ τὸ περιεχόμενό της μαζεύτηκε ἀπόψε ἐπάνω στὸ παλκοσένικο. Ἕνα ἀηδόνι (ὁ χαρακτηρισμὸς ἀφοροῦσε τὴν Ντὲ Ἰντάλγκο), ἕνα ἀρνὶ (γιὰ κάποιον γνωστό μας τενόρο), ἕνα ψάρι, ἕνας γάϊδαρος, μὲ τὸ συμπάθειο, ἡ ἀφεντιά σου δηλαδή, κι' ἕνας πελαργός, ποὺ ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα κουνοῦσε τὰ φτερά του!

Κουτσομπολιὸ

Ἡ σκηνὴ σ' ἕνα καφφενεῖο, ὅπου συχνάζουν καλλιτέχναι τοῦ μελοδράματος. Τὸ κουτσομπολιὸ παίρνει καὶ δίνει... Ὁ πάντα καλὰ πληροφορημένος ἀνήγγειλε:

— Παιδιά, τὰ μάθατε; Ἡ Τζένη ἄλλαξε φωνή!...

— Δὲν εἶναι δυνατόν! Πῶς γίνεται;

— Παράτησε τὸν τενόρο καὶ τάφτιασε μὲ τὸ βαρύτονο!...

Ἡ σύζυγος

Στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο τῆς Διευθύνσεως κάποιου θεάτρου.... Μπαίνει μία ὡραία καλοντυμένη κυρία:

— Παρακαλῶ, θὰ ἤθελα νὰ ἰδῶ τὸν κ. Διευθυντή.

Καὶ ὁ ὑποχρεωτικώτατος ἰδιαίτερος:

— Ὁ κ. Διευθυντὴς δέχεται πάντοτε τὶς ὡραῖες κυρίες.

— Τότε, ἀναγγείλατέ του ὅτι ἡ σύζυγός του εἶναι ἐδῶ!...

Ὁ σωφὲρ κι' ὁ κωμικὸς

Ὁ Βίκτωρ Μπουσσὲ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς γνωστότερους ἠθοποιοὺς τοῦ Παρισιοῦ. Σὰ νὰ ποῦμε ἕνας δικός μας Λογοθετίδης. Κάποιο ἀπόγευμα, θέλοντας νὰ ἀστειευθῆ μ' ἕναν σωφέρ, τοῦ λέει:

— «Σὲ ποιὸ θέατρο θὰ μποροῦσε νὰ πάη κανείς, ποὺ ν' ἀξίζει τὸν κόπο;»

— «Πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ἰδῆτε τὸν Κον Μπουσσὲ στὸ καινούργιο του ἔργο».

— «Καὶ ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Μπουσσέ;» ρωτᾶ ὁ ἠθοποιός, διασκεδάζοντας.

— «Δὲν ξέρετε τὸν Μπουσσέ; Ἔ, τότε, σίγουρα θἄρχεσθε ἀπὸ τὶς ἀποικίες».

— «Ἀκριβῶς! Μπρός, λοιπόν, πήγαινέ με στὸ θέατρο, ὅπου παίζει αὐτὸς ὁ κύριος Μπουσσέ».

Καὶ φθάνοντας στὴν πόρτα τοῦ θεάτρου «Ντὲ λὰ Μισσοντιέρ», ὁ σωφέρ, τσεπώνοντας ἕνα σπουδαῖο πουρμπουάρ, λέει στὸν ἠθοποιό, κλείνοντας τὸ μάτι:

— «Χίλια εὐχαριστῶ, κύριε Μπουσσέ!»

ΠΟΣΟΥΣ ρόλους δὲν ἔπλασε! Πόσες μορφὲς δὲν ἀποτύπωσε! Πόσα πάθη δὲν ἐτεχνούργησε!

Κάποιοι τὸν εἶπαν «ρομαντικὸ» ἠθοποιό· ἄλλοι «νατουραλιστή» καὶ μερικοὶ «φανταιζίστα». Οἱ πρῶτοι ξεγελάστηκαν ἀπὸ τὴν πληθωρική, παθητικὴ ἔκφρασι τοῦ μεταμορφωτικοῦ του πάθους. Οἱ δεύτεροι, ἀπὸ τὴν θρασερὴ ἐκείνη ἔκφρασι τῆς φυσικότητος, ποὺ ἐχαρακτήριζε, ὡς τὴν τελευταία λεπτομέρεια, τοὺς «πατρο-ρούστικο» ρόλους του. (Τοὺς γεροντικοὺς ἢ μεσόκοπους ρόλους του στὰ κοινωνικὰ ἠθογραφικὰ δράματα). Καὶ οἱ τρίτοι, ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη, τὴν πολύχρωμη, τὴν ἀπίθανη ἐκείνη διαγραφὴ τῶν κωμικῶν ρόλων, ποὺ ἔπλασε, ἰδίως, στὰ κλασσικὰ ἔργα... Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ δὲν ἐξαντλοῦν τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ φύσι τοῦ ταλέντου του. Ὁ Βεάκης δὲν εἶχε μιὰν ὡρισμένη τεχνοτροπία. Τὸ μόνο ποὺ θὰ μποροῦσε, ἴσως, κανεὶς νὰ διακινδυνεύση εἶναι τοῦτο: Ὁ Βεάκης, ὁ πρῶτος καὶ μέγας τραγωδός μας, — ποιὸς δὲν τὸν θυμᾶται στὸν Οἰδίποδα καὶ στὸν Βασιληᾶ Λήρ! — ἐκεῖ ποὺ πραγματικὰ στάθηκε ἀπαράμοιαστος, πέρα ἀπὸ κάθε προσδοκία, ἦταν ὅσες φορὲς φόρεσε τὸ κωμικὸ προσωπεῖο... Στὶς τραγικές του δημιουργίες ὑπῆρχε, ποῦ καὶ ποῦ, κάποιο τάνυσμα, κάποια βιασμένη προσπάθεια. Ἀντίθετα, στὶς κωμικές του δημιουργίες ὑπῆρχε πάντα ἄνεσι καὶ ἕνας πηγαῖος αὐθορμητισμός, ποὺ λὲς καὶ ἀνάβλυζε ἀπὸ οἰκεία πηγή. Ἐδῶ ἀφώπλιζε καὶ τὸν πιὸ μίζερο κριτικό.

Ἀλλά, πέρα ἀπ' αὐτὲς τὶς τεχνολογικὲς κατατάξεις, ὁ Βεάκης — εἴτε τὸ κωμικό, εἴτε τὸ τραγικὸ προσωπεῖο κι' ἂν φοροῦσε — πάντα του στάθηκε ἕνας μάγος τῆς Σκηνῆς, ἕνας ὀλυμπιονίκης τῶν ψυχικῶν ἀθλημάτων, μέγας ἀρχιτεχνίτης τῆς Ἠθοποιΐας μας.

Καὶ γιὰ ἕναν τέτοιον ἠθοποιόν μας ὄχι μόνον δὲν τοῦ ἔγινε ὡς τώρα ἕνα πνευματικὸ μνημόσυνο, ἀλλὰ συζητιέται καὶ δὲν διευθετήθηκε ἀκόμα ἂν θὰ διατηρηθῆ ἁπλῶς ὁ τάφος του γιὰ νὰ θυμίζη στὶς ἐρχόμενες γενεὲς ὅτι ἐδῶ ἀναπαύεται ἕνας ψυχοποιὸς τοῦ Ἔθνους μας... Εἶναι θλιβερὸ καὶ ἀπογοητευτικό, γιὰ τὸν πολιτισμό μας!...

Ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι ἡ τραγικὴ μοῖρα τοῦ ἠθοποιοῦ! Αὐτὴ ἡ ἄγνοια σφραγίζει τὸ ἐφήμερο ἔργο τῆς ζωῆς του. Ὑπάρχει ὅσο ζῆ!... «Οἱ μεταγενέστεροι δὲν πλέκουν στεφάνια γιὰ τοὺς θεατρίνους», λέει κάπου ὁ Σίλλερ. Τὸ βιβλίο τοῦ ποιητοῦ, ἡ εἰκόνα τοῦ ζωγράφου, τὸ ἄγαλμα τοῦ γλύπτου, ἡ μουσικὴ τοῦ συνθέτου μποροῦν νὰ διατηρήσουν μέσα στοὺς αἰῶνες μίαν αὐθύπαρκτη ὑπόστασι κι' ἂν ὁ δημιουργός των χαθῆ. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ ἠθοποιοῦ τί θὰ ἀπομείνη; Ὁ διαβατάρικος ἴσκιος του χάνεται μαζὶ μὲ τὸ κλείσιμο τῆς αὐλαίας.

Μὰ ὁ δημιουργὸς ἠθοποιὸς ὅσο κι' ἂν δὲν ἀφήνει πίσω του ἔργο ἀπτό, ποὺ νὰ μπορῆ νὰ ἐλεγχθῆ καὶ νὰ τιμηθῆ ἀπὸ τοὺς μεταγενέστερους, δὲ θὰ εἰπῆ ὅτι ἡ γονιμοποιὸς δύναμις τῆς τέχνης του ἐξαντλεῖται μόνον μέσα στὰ ὅρια τῆς ἐποχῆς του. Διοχετεύεται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ στοὺς μεταγενέστερους ὁμοτέχνους του. Δὲν ἐμεγαλούργησαν μάταια — χωρὶς καμμία ἀξία καὶ γιὰ μᾶς — τόσοι μεγάλοι ἠθοποιοὶ τοῦ παρελθόντος: ἕνας Κήν, ἕνας Γκάρικ, ἕνας Ταλμά, ἕνας Ἴφλαντ, ἕνας Κάϊντζ ἢ καὶ οἱ δικοί μας: Λεκατσᾶς, Μέγγουλας, Παντόπουλος καὶ τόσοι ἄλλοι, ποὺ στὸ ἱερό τους πάνθεον πῆρε θέσι τώρα καὶ ὁ Αἰμίλιος Βεάκης.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ὁ Αἰμ. Βεάκης γεννήθηκε τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1884 στὴ Σῦρο. Μαθητὴς ἀκόμα — στὸν Πειραιᾶ — ἐκδηλώνει τὴν καλλιτεχνική του κλίσι. Παρακολουθεῖ μαθήματα ζωγραφικῆς καὶ ἐγγράφεται στὴ Βασιλικὴ Δραματικὴ Σχολή. Στὰ 1901 — παρὰ τὴ θέλησι τῶν συγγενῶν του — πρωτοεμφανίζεται στὸ Θέατρο τῆς Νεαπόλεως σὲ μιὰ κωμῳδία τοῦ Φεϋντὼ καὶ σημειώνει μοναδικὴ ἐπιτυχία. Τὴν ἴδια χρονιὰ φεύγει μὲ περιοδεύοντα θίασο στὸ Βόλο καὶ ἀπὸ τότε, ἐπὶ δεκατρία χρόνια παίζει διαρκῶς σὲ ἐπαρχιακοὺς θιάσους. Στὰ 1914 γυρίζει στὴν Ἀθήνα καὶ τὸ 1919 σημειώνει τὴ μεγάλη του δημιουργία ὡς «Οἰδίπους Τύραννος» μὲ τὸ θίασο τῆς Ἑταιρίας Θεατρικῶν Συγγραφέων καὶ ἀπὸ τότε συνεχίζει μὲ δικούς του θιάσους τὴ δημιουργική του σταδιοδρομία ὡς ὁ πρῶτος Ἕλλην δραματικὸς ἠθοποιός. Στὰ 1931 προσλαμβάνεται ὡς βασικὸ στέλεχος στὸ Ἐθνικὸν Θέατρον.

Ὁ Βεάκης, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ὑπῆρξε καθηγητὴς τῆς Ὑποκριτικῆς τῶν κυριωτέρων Δραματικῶν μας Σχολῶν κι' ἐξέδωσε σειρὰν βιβλίων μὲ στίχους καὶ πεζά.

Βεάκης

Ἐπὶ πενῆντα χρόνια κυριάρχησε στὴ Σκηνή

Ὡς «Τρελλὸς κατάδικος», σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς δημιουργίες του, ποὺ τὸν ἀνέδειξαν στὰ πρῶτα χρόνια τῆς καρριέρας του, ὅταν περιώδευε μὲ τοὺς θιάσους του στὴν ἑλληνικὴ ἐπαρχία.

Ὡς Τηλέμαχος στὸ δρᾶμα τοῦ Σπύρου Μελᾶ: «Μιὰ νύχτα, μιὰ ζωή». Μία ἀπὸ τὶς πάμπολλες συμβολὲς τοῦ Βεάκη γιὰ τὴν ἀπὸ Σκηνῆς ἀξιοποίησι τῆς ἑλληνικῆς δραματικῆς παραγωγῆς.

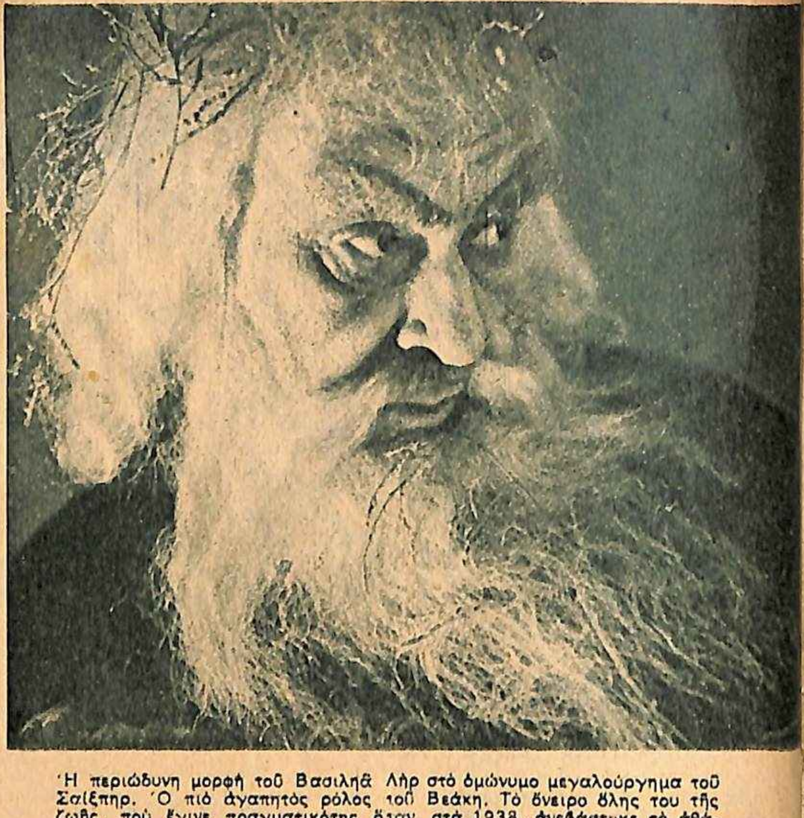

Ἡ περιώδυνη μορφὴ τοῦ Βασιληᾶ Λὴρ στὸ ὁμώνυμο μεγαλούργημα τοῦ Σαίξπηρ. Ὁ πιὸ ἀγαπητὸς ρόλος τοῦ Βεάκη. Τὸ ὄνειρο ὅλης του τῆς ζωῆς, ποὺ ἔγινε πραγματικότης ὅταν, στὰ 1938, ἀνεβάστηκε τὸ ἀθάνατο ἔργο ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου. Τούτη ἡ ὠκεάνια δημιουργία τοῦ Βεάκη — ἡ θαυμαστὴ σὲ συγκλονιστικὸ δέος καὶ ἄφθαστο μεγαλεῖο — θεωρεῖται τὸ ὑψηλότερο ἐπίτευγμα τῆς ὑποκριτικῆς μας τέχνης κατὰ τὴν τελευταία πεντηκονταετία.

Ὡς Κυρ-Τόμπης στὴν «Δωδεκάτη Νύχτα» τοῦ Σαίξπηρ. Τὸ πλατὺ καὶ ἀνοιχτόκαρδο γέλιο τοῦ ὡραίου Σαιξπηρικοῦ τύπου, ὅλη ἡ ἀπόθεσις τοῦ αἰσθησιασμοῦ του, βρῆκε στὸ παίξιμο τοῦ Βεάκη τὴν πιὸ ὁλοκληρωμένη ἔκφρασι.

Ὁ τελευταῖος ρόλος τοῦ Βεάκη: Μὲ τὸν γραφικὸ καὶ ἰδιότυπο Παπᾶ-Κοντούζη στὸ ἔργο τοῦ Διον. Ρώμα, «Οἱ τρεῖς κόσμοι», ἐσφράγισε, στὰ 1951, τὴν πεντηκονταετῆ θεατρικὴ σταδιοδρομία του ὁ μεγάλος μας ἠθοποιός.

Στὸ καμαρίνι τοῦ θεάτρου: «Χὶς Μέζεστι 'ς» τοῦ Λονδίνου, ὅπου ὁ Βεάκης προσπαθεῖ, μὲ τὰ σύνεργα τοῦ μακιγιαρίσματος, νὰ ἀποτυπώση τὴν ἐξωτερικὴ μορφὴ τοῦ ρόλου του (Βασιληᾶς Κλαύδιος στὸν «Ἄμλετ» ὅπως τὸν ὁραματίσθηκε ἡ πλαστικὴ φαντασία του. Στὴν τέχνη τοῦ μακιγιὰζ ἦταν ἄφθαστος ὁ μεγάλος μας ἠθοποιὸς μιὰ καὶ διέθετε τὶς ἀπαραίτητες εἰδικὲς γνώσεις. Νέος παρηκολούθησε μαθήματα ζωγραφικῆς στὸ Πολυτεχνεῖο.

Ἡ ἑτοιμότης του ὑπῆρξε παροιμιώδης

ΠΑΡΟΙΜΙΩΔΕΙΣ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Θεάτρου μας θὰ μείνουν οἱ πνευματωδέστατες αὐτοσχέδιες ἐκδηλώσεις τοῦ Βεάκη ἀπὸ Σκηνῆς, ὅσες φορὲς ἀντιξοότητες καὶ τυχαῖες παραλείψεις ἐμπόδιζαν τὴν κανονικὴ διεξαγωγὴ τῆς παραστάσεως.

Ἔτσι, ἕνα βράδυ, ὁ Βεάκης καὶ ὁ Νῖκος Παπαγεωργίου φθάσανε στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο μετὰ ἀπὸ ἕνα τετρακούβερτο γλέντι. Ὁ Βεάκης ποὺ ἔπαιζε τὸν Ἰβὰν τὸν Τρομερὸ — στὸ ὁμώνυμο ἔργο τοῦ Ἀλέξη Τολστόϊ — εἶχε φυλαχθῆ καὶ δὲν εἶχε πιῆ πολύ. Ἀντίθετα, ὁ Μπάρμπα-Νῖκος — ἔτσι τὸν ἀποκαλούσαμε τὸν σεβαστό μας Παπαγεωργίου ὅλοι στὸ Θέατρο — εἶχε πιῆ «πλέον τοῦ δέοντος». Ἄλλωστε, ὁ ρόλος του ἦταν πολὺ μικρὸς — ἔπαιζε ἕνα γιατρὸ — καὶ δὲν εἶχε πολὺ νὰ νοιαστῇ. Σὰν ἄρχισε ἡ παράστασις καὶ πλησίαζε ἡ σκηνή, ὅπου ὁ Ἰβὰν καταλαμβάνεται ἀπὸ ἐπιληπτικὴ κρίσι, ὁ Βεάκης πληροφορεῖται στὰ πεταχτά, ἀπὸ τὸν Διευθυντὴ Σκηνῆς, ὅτι ὁ Παπαγεωργίου, τύφλα στὸ μεθύσι, κοιμᾶται στὸ καμαρίνι του καὶ εἶναι τελείως ἀδύνατο νὰ βγῇ νὰ παραστήσῃ τὸ γιατρό. Ὁ Βεάκης βρυχήθηκε τότε, καλύπτοντας τὰ χασκόγελά του γιὰ τὸ πάθημα τοῦ καλοῦ του φίλου καὶ συνέχισε τὸ μέρος του. Καὶ ὅταν, σὲ λίγο, ἦρθε ἡ στιγμὴ γιὰ νὰ εἰκονίσῃ τὴν ἐπιληπτικὴ κρίσι τοῦ Ἰβὰν καὶ οἱ Βογιάροι, ποὺ τὸν περιστοίχιζαν, ἔντρομοι, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν: «Τὸ γιατρό!.. Τὸ γιατρό!!», ὁ Βεάκης σηκώθηκε καὶ πρόσταξε:

—«Ὄχι τὸ γιατρό!... Βγάλτε ἔξω τὸ γιατρό!... Νὰ μὴ τὸν δοῦν τὰ μάτια μου!... Αὐτὸς ὁ παλημεθύστακας θέλει τὸ κακό μου!... Δέστε τον καὶ στεῖλτε τον στὴ Σιβηρία!...».

Καὶ ἐξακολούθησε τὴν αὐτοσχέδια σκηνή του μὲ δραματικὴ ἔξαρσι, διατηρῶντας ὅλη του τὴ σοβαρότητα ὥς τὸ τέλος, ποὺ πέφτει ἀναίσθητος καὶ κλείνει ἡ αὐλαία, ἐνῷ οἱ Βογιάροι, μὲ γυρισμένες τὶς πλάτες στὸ κοινόν, σπαρταροῦσαν τώρα στὰ γέλια, ἀφήνοντας στὸν κόσμο τὴν ἐντύπωσι πὼς σπάραζαν στό... κλάμα, γιὰ τὴ συμφορὰ ποὺ ἔπληξε τὸν πατερούλη τὸν Τσάρο!!

Καὶ οἱ θεαταὶ ἐχειροκρότησαν θερμά — ὅσο ποτὲ ἄλλοτε — τὴν ...δραματικώτατη παρεμβολή, ποὺ δὲν εἶχε σκεφθῆ ὁ Ἀλέξη Τολστόϊ!!...

Λοχίας τῶν πολέμων τοῦ 1912—13. Ὁ Βεάκης, ἀφήνοντας οἰκογένεια καὶ θίασο στὴν Καβάλα, φεύγει νὰ καταταχθῇ ἀπὸ τοὺς πρώτους, γιατὶ ὅπως ἔγραφε ὁ ἴδιος: «Δὲν ὑπάρχει τίποτε γλυκύτερον ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς εὐσυνειδήτου ἐκπληρώσεως τοῦ ἱεροῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος»

ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παρνασσός-Ἀράχωβα-Δελφοί

ΚΑΙ ποιὸς δὲν ποθεῖ ν' ἀνέβη στὶς μεγαλοπρεπεῖς πλαγιὲς τοῦ Ἱεροῦ Βουνοῦ τῆς Ἑλλάδος, τὴ σεπτὴ καὶ χιονοσκέπαστη κορφὴ τοῦ Παρνασσοῦ ν' ἀντικρύση, τὰ μονοπάτια νὰ διαβῆ, ποὺ τὰ πάτησαν, μὲ τὰ χρυσόδετά τους σάνδαλα, οἱ Παρνάσσιες παρθένες, χορεύοντας στοὺς ἤχους τῆς λύρας τοῦ Μουσαγέτη Ἀπόλλωνα — οἱ ἀθάνατες Μοῦσες — καὶ τραγουδῶντας τοὺς ὕμνους τῶν θεῶν!... Καὶ ποιὸς δὲ θέλει ν' ἀντικρύση τῆς ξακουστῆς Ἀράχωβας τὸ γραφικὸ ἀμφιθέατρο, ποὺ σὰ νὰ στέκη ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, νὰ χαρῆ τὶς ὄμορφες Ἀραχωβίτισσες κοπέλλες, καμάρια τῆς βουνίσιας ἀρετῆς, νὰ τὶς δῆ νὰ σέρνουν τὸ χορὸ στ' ἀνοιξιάτικο πανηγῦρι τ' Ἀϊγιωργιοῦ, μὲ τὶς κεντητές τους τὶς ποδιὲς καὶ τὰ γιορντάνια τους· νὰ πάρη μεζὲ ἀπὸ τὰ ροδοψημένα ἀρνιά, ποὺ οἱ γέροι γυρίζουν, τραγουδῶντας τὰ παληά, τὰ κλέφτικα· νὰ πιῆ τὸ θαυμάσιο κρασί της, ἁγνὸ σταφύλι ἀπὸ τ' ἀμπέλια της τὰ κρεμαστά, νὰ ἰδῆ τὸν ἱερέα της, συνεπαρμένον ἀπὸ τὴ λεβεντιὰ τῶν χορευτῶν της, ν' ἀνεμίζη τὰ ράσα του στὸν ἀρειμάνιο τσάμικο, νὰ ζήση τέλος τὸν ἀέρα τῆς ἀδάμαστης κλεφτουριᾶς καὶ τῆς δόξας τοῦ Εἰκοσιένα!... Κι' ἔπειτα οἱ Δελφοί, ὁ ὀμφαλὸς τῆς Γῆς, μὲ τὸ καταπληκτικὸ τοπίο, τὸ τόσο ὑποβλητικό, τοὺς πανύψηλους βράχους τῶν Φαιδρυάδων, ποὺ πρῶτοι δέχονται τὰ ροδόχρυσα φιλήματα τῆς αὐγῆς, μὲ τὴ θρυλικὴ Κασταλία Πηγή, τὸ Ναὸ τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς, ἱερὸ τῆς Σοφίας καὶ τῆς Γνώσεως, τὸ Θησαυρὸ τῶν Ἀθηναίων, ποὺ στὸ νότιο τοῖχο του ἦτανε σκαλισμένος ὁ περίφημος ὕμνος στὸν Ἀπόλλωνα, αἰώνιο σύμβολο τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, ποὺ εἶναι φῶς καὶ ὀμορφιά.

ΕΓΧΡΩΜΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Καϋμοί καί Χαρές τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων

Ὁ λουστράκος

Ο ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΣ χειμῶνας ἦταν καλός. Ποτιστικός. Πότισε τὰ χωράφια νὰ κάνουνε πολὺ ψωμί, τὰ περιβόλια νὰ φτιάξουνε ἀγγινάρες καὶ κουκιά. Καὶ γέμισε μὲ λάσπη τὰ παπούτσια τοῦ κοσμάκη... Τὸ ἴδιο κι' ἡ ἄνοιξι. Ἦταν ὄμορφη, χορταστική, λασπερή.

Τὸ ψωμί μου τὸ βγάζω ἀπὸ τὴ λάσπη. Καὶ ἀπὸ τὴ σκόνη. Ὅταν βρέχη, χαρά μου. Κι' ὅταν ἡ σκόνη σηκώνεται σύννεφο — πάλι χαρά μου! Γιατὶ ξέρω, πὼς τὴν ἄλλη μέρα δὲ θὰ προλαβαίνω νὰ γυαλίζω παπούτσια καὶ τὴν παράλλη μέρα θὰ φάω κρέας. Ἀνάμεσα στὰ παπούτσια, τὴ λάσπη, τὴ σκόνη καὶ τὸ κρέας ὑπάρχει μεγάλη σχέσι. Ἅμα δῶ βροχή, ἅμα δῶ σκόνη, ξέρω πὼς θὰ δῶ καὶ κρέας. Κι' ὄχι μόνο θὰ τὸ δῶ, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ φάω.

Ἀπὸ σκόνη, τώρα, καλούτσικα πᾶμε. Ὁ Θεὸς νὰ μοῦ ἔχη γερὰ τὰ μπράτσα καί, τότε, τὸ φθινόπωρο, τὴ σκάρωσα τὴ κοστουμιὰ καὶ τὴν ἔψησα τὴ Μαρίκα...

Ἀγαπημένη μου Μαρίκα, πῶς μπόρεσες νὰ χωρέσης μέσα στὴν καρδιά μου, κοτζάμ κόπελλος μὲ 41 νούμερο παποῦτσι; Ρίξε καὶ κατὰ τὰ χαμηλὰ μιὰ ματιά, βρὲ Μαρίκα. Ὅλο ψηλὰ κυττᾶς. Ὅλο ἠλεχτρολόγους, χτίστηδες καὶ σοβατζῆδες... Λουστράκος εἶμαι, δὲ λέω. Μὰ κι' ὁ ἔρημος ὁ λουστράκος, ψυχὴ ἔχει κι' αὐτός. Δὲν εἶναι γιὰ περιφρόνησι, βρὲ Μαρίκα.

Νὰ πάρη, λοιπόν, γιὰ καλὰ τὸ σκονοκαλόκαιρο καὶ νὰ φουντώση ἡ δουλειὰ μὲ τ' ἄσπρα, τ' ἄσπρα-κόκκινα καὶ τ' ἄσπρα-μαῦρα. Καὶ νὰ γυαλίζω ἐγώ, καὶ νὰ λερώνη ὁ Θεούλης. Καὶ νὰ λερώνη ὁ Θεούλης, καὶ νὰ γυαλίζω ἐγώ. Καὶ νὰ πέφτη τὸ παραδάκι. Καὶ νἄρχεται σύννεφο ἡ σκόνη, καὶ νὰ πέφτη κι' ἄλλο παραδάκι. Δυὸ χιλιάδες, δυὸ χιλιάδες, δυὸ χιλιάδες. Ἀμάν!...

Κι' ἔπειτα νὰ μπῆ ἕνας χειμῶνας, ποὺ νὰ ρίχνη μὲ τὸ τουλοῦμι καὶ νὰ καθαρίζη ὅλες τὶς ἁμαρτίες τῆς γῆς καὶ νὰ βρωμίζη ὅλα τὰ παπούτσια. Καὶ νὰ τὰ κάνουμε μισὰ-μισὰ τὰ καπιτάλια μὲ τὸ Φίλιππα, τὸν ἀπέναντι — τ' ἀκοῦς, ρὲ Φίλιππα, τ' ἀκοῦς; — καὶ ν' ἀνοίξουμε μιὰ τρύπα, ποὺ νἆναι γωνιακή, νἆναι ἰσόγεια, ἀλλὰ ν' ἀνεβαίνουνε καὶ δυὸ σκαλάκια οἱ πελάτες, ν' ἀνεβοῦνε δυὸ σκαλάκια κι' οἱ μαγαζάτορες. Καὶ τότε νὰ δοῦμε, βρὲ Μαρίκα, θὰ ρίξης καμμιὰ ματιὰ στὸ πικραμένο τὸ παιδί, ποὺ γιὰ τὰ σένανε ἔλυωσε σὰν καμμένη μετζασόλα;

Πόδια μου ἀγαπημένα, πῶς νὰ σᾶς δώσω νὰ καταλάβετε τὸν καϋμὸ ποὔχω γιὰ σᾶς; Οἱ βοῦρτσες φεύγουν ἀπὸ τὰ χέρια μου, καθὼς γυαλίζουν τὰ πατούμενά σας. Κι' ὅταν τελειώσω τὸ γυάλισμα, δὸς του πάλι ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὰ ξαναγυαλίζω καὶ βάζω κι' εὐρωπαϊκὸ καὶ βγάζω καὶ τὸ βελοῦδο, ποὔχω κρυμμένο στὸν κόρφο μου, μόνο γιὰ σᾶς, ἀγαπημένα μου παπουτσάκια, ἀγαπημένα μου ποδαράκια.

Κυρὰ-νοικοκυρὰ σὲ βλέπω, Μαρίκα. Τυχερὴ γυναίκα τοῦ λόγου σου! Μαγαζάτορας θἆναι ὁ ἄντρας σου καί, ποὺ λέει ὁ λόγος, καὶ παποῦτσι ἰδιότροπο καὶ καινούργια κάλτσα θὰ φορέσης καὶ τὸ κρέας δὲ θὰ σοῦ λείψη. Βρέχει, δὲ βρέχει, κρέας θὰ τρῶς!...

Γιὰ φαντάσου!... Καὶ νὰ γινότανε, λέει, μιὰ νέα ἐφεύρεσι καὶ νὰ φοροῦσαν οἱ ἄνθρωποι, ἀντὶς γιὰ ροῦχα, πετσιά, καὶ νὰ θέλανε γυάλισμα τὰ πετσιά.

Καὶ νὰ στέκεται ὁ κόσμος οὐρὰ μπροστὰ σὲ κάθε κασέλι καὶ νὰ στέκεσαι κι' ἐσύ, βρὲ Μαρίκα. Καὶ νὰ σὲ πιάνω ἀπὸ τὸ ποδαράκι καὶ νὰ σὲ φέρνω μπροστά.

—Στὴ μπάντα, κύριοι, καθότι ἡ μαμζὲλ συγγένισσά μου!...

Ἄχ, βρὲ Μαρίκα!...

Τί σοῦ εἶναι ὁ κόσμος!... Ἄλλος ἔχει ἕνα ζευγάρι, μονοφόρι. Ἄλλος ἔχει δύο κι' ἄλλος ἀλλάζει πιότερα παπούτσια παρὰ κάλτσες. Κάθε καρυδιᾶς καρύδι, βλέπεις στὴν Ἀθήνα. Σπηρουνάτους, δίσολους πλεονέχτες, μονόσολους φουκαράδες, μποτάκηδες καὶ σκαρπινάτους, μονόχρωμους, δίχρωμους καὶ τρίχρωμους ἀκόμα — μὲ τὸ συμπάθειο! Τί θέλει τοῦτος τώρα, καφὲ ἢ κόκκινο; Βρὲ βάλτου καφέ, γιὰ νὰ γλυτώνης. Ὑπάρχουνε κι' οἱ ἰδιότροποι. Καφὲ καὶ κόκκινο χαρμάνι! Ἀφήνω τὶς γυναῖκες: «Τὸ νοῦ σου στὴν κάλτσα μου, τὸ νοῦ σου στὸ τακοῦνι μου, τὸ νοῦ σου σὲ τοῦτο μου, τὸ νοῦ σου σ' ἐκεῖνο μου!». Ἕνας νοῦς εἶν' αὐτός, τί νὰ πρωτοκάνη καὶ ποῦ νὰ πρωτοπάη, κυρά μου;

Εἶναι καὶ τὸ Μαρικάκι, μὲ τὸ ντόμπρο, τὸ ἴσο παποῦτσι της, χωρὶς τακουνάρες, χωρὶς μπιχλιμπίδια καὶ τσιριτσάντσουλες. Δυὸ χρόνια τὰ φοράει. Τὰ ἴδια τὸ χειμῶνα, τὰ ἴδια τὸ καλοκαίρι. Σταθερὴ ἰδεολογία!...

Δὲ θὰ σοῦ ἀγοράσουνε κανένα καινούργιο ζευγάρι τ' ἄσπλαχνα τ' ἀφεντικά σου, βρὲ καϋμέ μου; Σοῦ ἀγόρασα, ὅμως, ἐγώ. Ἀλλὰ πῶς νὰ σοῦ τὰ δώσω, ποὺ φοβᾶμαι ὅτι θὰ μοῦ τὰ δώσης στὸ κεφάλι;

Θὰ τὰ κρατήσω. Καὶ θὰ τὰ καμαρώνω. Καὶ θὰ τὰ ξεσκονίζω καὶ θὰ τὰ γυαλίζω. Καὶ θὰ τὰ φιλάω, ποὺ λέει ὁ λόγος. Καὶ θὰ περιμένω νὰ φέρη τόννους σκόνη τὸ καλοκαῖρι καὶ καντάρια βοῦρκο ὁ χειμῶνας, γιὰ ν' ἀνοίξω τὸ γωνιακὸ τὸ μαγαζάκι — ἀκοῦς, ρὲ Φίλιππα, ἀκοῦς; — καὶ νὰ σὲ κάνω κυρὰ-νοικοκυρά μου, Μαρίκα μου, καϋμέ μου!...

ΑΣΜΟΔΑΙΟΣ

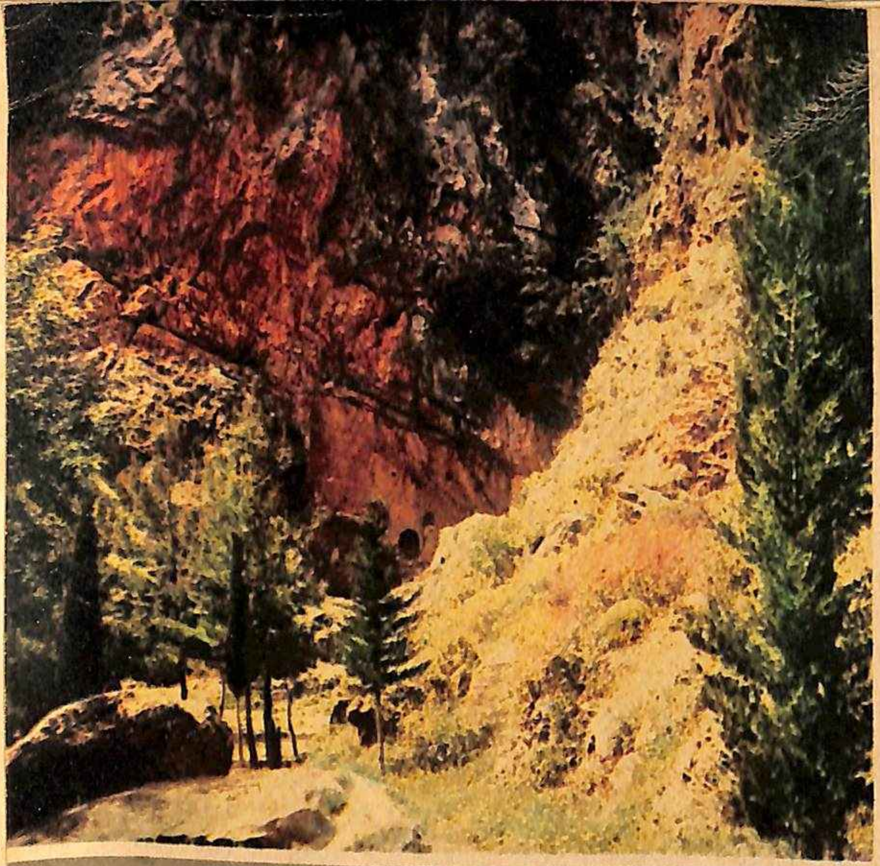

Ἡ Κασταλία Πηγὴ καὶ οἱ βράχοι τῶν Φαιδρυάδων

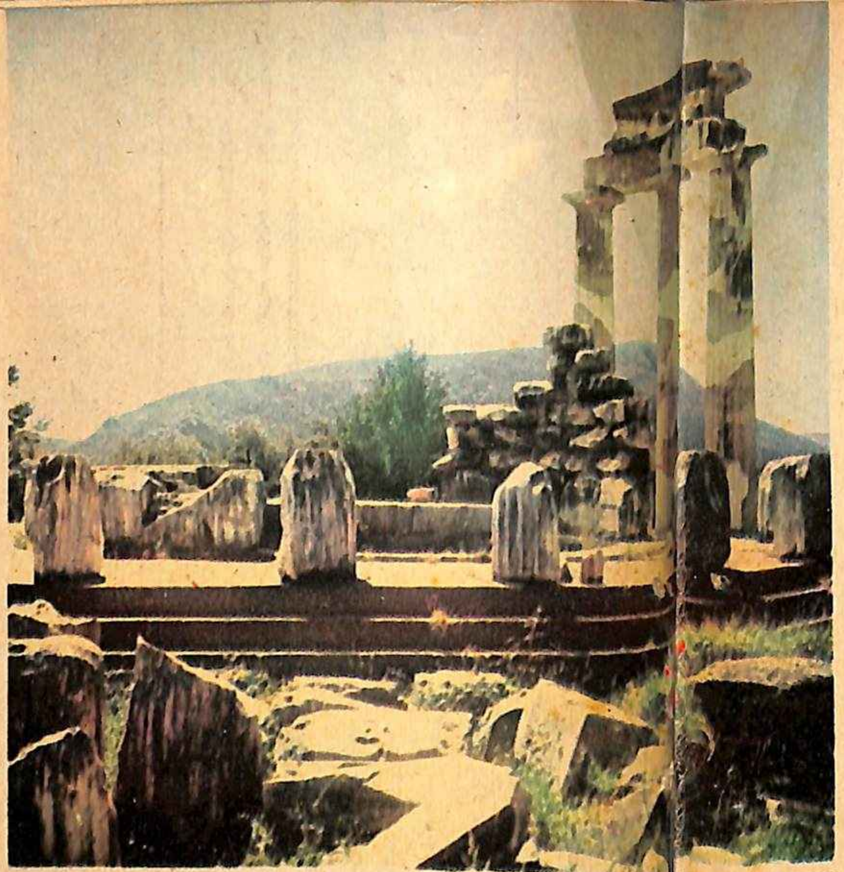

Ὁ Ναὸς τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς στόλισμα τῶν Δ φῶν

ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΩΝ ΘΡΥΛΩΝ, ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΟΞΑΣ

Τρίπτυχο ὑπέροχο ὑψηλοῦ λυρισμοῦ — ποὺ ἀναβρύζει ἀπὸ θρησκευτικὴ ἔκστασι καὶ θεία μανία μαντικὴ — ἐπιβλητικῆς φυσικῆς ὀμορφιᾶς καὶ τρισένδοξης ἱστορίας χιλιετηρίδων. Ἐκεῖ, στὶς πλαγιὲς τοῦ Παρνασσοῦ, στοὺς Δελφούς, οἱ Ἕλληνες συνέτριψαν τοὺς Γαλάτας, τοὺς καλύτερους πολεμιστὰς τοῦ ἀρχαίου κόσμου, κι' ἔκαμαν τὸν ἀρχηγό τους, τὸ Βράνο, ν' αὐτοκτονήση ντροπιασμένος. Ἐκεῖ, στὴν Ἀρ ωβα, ὕστερα ἀπὸ δυὸ χιλιάδες χρόνια, ὁ Κ ϊσκάκης τσάκισε τὰ στίφη τοῦ σουλτάνου. Εἶν ὁ τόπος τῆς παλληκαριᾶς καὶ τοῦ ἀγέρωχο κάλλους.

Ὁ παπᾶς τῆς Ἀράχωβας μετέχει στὸ πανηγύρι

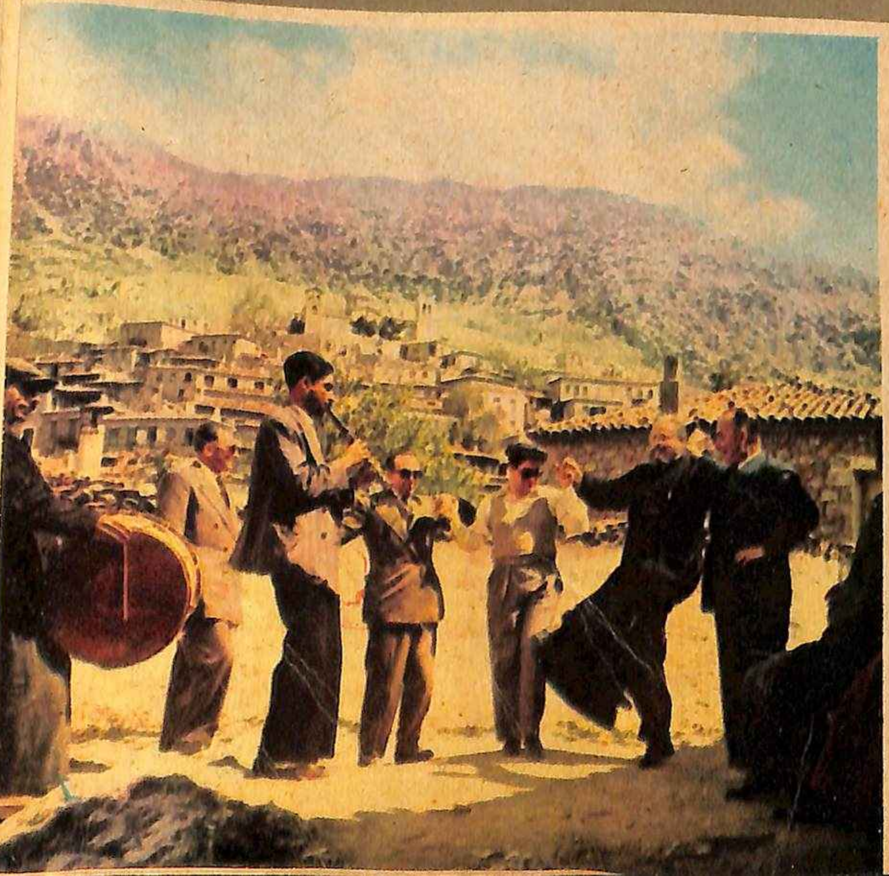

Οἱ γέροι ἐπιστατοῦν στὸ ψήσιμο τῶν ἀρ ν

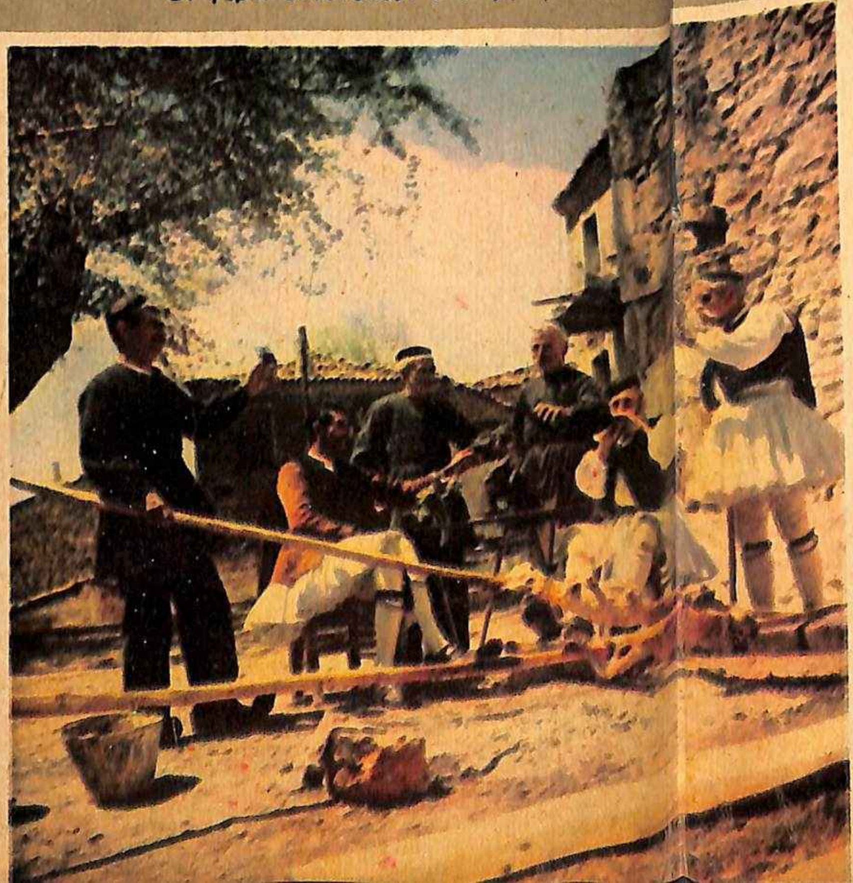

Ο ΣΟΦΟΣ ΓΙΓΑΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ

Δυό πράγματα δεσπόζουν τῶν Πατρῶν: ὁ ναός τῆς Παντανάσσης καί ὁ χημικός κ. Τ. Χατζηαθανασίου.

Ὁ ναός μέ τό ὑψηλότερο καμπαναριό τῶν Βαλκανίων, ὁ πρῶτος. Ἀπό τούς ὑψηλοτέρους ἀνθρώπους τῆς Ἑλλάδος, ὁ δεύτερος. Δύο μέτρα καί τρεῖς πόντους.

Ἀλλ' ὁ κ. Χατζηαθανασίου, ὅσο ὕψος σωματικό ἔχει, ἄλλο τόσο βάθος πνευματικό καί ψυχικό διαθέτει. Χημικός ξεχωριστός, ἄριστος ταριχευτής πουλιῶν καί ζώων, κυνηγός λαμπρός, ἐξαιρετικός καλλιεργητής τοῦ πεζοῦ, ὅσο καί τοῦ ἐμμέτρου λόγου καί ὡρκισμένος ὀπαδός τοῦ φιλοσοφικοῦ συστήματος τῆς μετεμψυχώσεως.

Στή συλλογή του, μιά ἀπό τίς σπανιώτερες τῆς Ἑλλάδος, περιλαμβάνεται μεγάλη ποικιλία πουλιῶν. Ἄγρια καί ἥμερα. Σπάνια καί μή. Ἀφοῦ πρῶτα, σάν ἄριστος κυνηγός, τούς στερήση τή ζωή, ἔπειτα, μέ τήν ἀνυπέρβλητη τέχνη τοῦ ταριχευτοῦ, τούς ἐμφυσᾶ νέα πνοή, χαρίζοντάς τους ἔτσι τήν αἰωνιότητα.

Ἀνάμεσα στά πουλιά καί στά ἄγρια ζῶα πού ἔχει βαλσαμώσει ὁ κ. Χατζηαθανασίου, ξεχωρίζουν δύο: Ἕνα σπάνιο εἶδος ἱέρακος, πού, ὅπως λένε, ὅταν τόν βράσουν καί πιοῦν τό ζουμί του, ἄνθρωποι καί... πρόβατα, ἐπενεργεῖ μέ βορονωφικές καί ἰαματικές ἰδιότητες, καί ἕνας δηλητηριώδης γλάρος, πού συναγωνίζεται σέ ποιότητα δηλητηρίου τούς περισσοτέρους ἀπό τούς... κριτικούς τῆς Ἑλλάδος. Ραμφίζοντας τά ψάρια, χύνει τό δηλητήριό του, καί ὁ θάνατος, σέ κοπάδια ἀπό ψάρια, ἐπέρχεται ἀκαριαίως. Πάντως, οἱ μή διαθέτοντες τίς δικές του ἰδιότητες, κοινοί γλάροι, μποροῦν ἄφοβα νά γευθοῦν τά δηλητηριασμένα ψάρια. Ἀλίμονο, ὅμως, ἐάν ραμφίση κυνηγό.

Ὁ κ. Χατζηαθανασίου ζῆ καί φιλοσοφεῖ ἀνάμεσα στά ταριχευμένα πουλιά, πού πολλά ἀπό αὐτά εἶναι σπανιώτατα.

Ἄν ταξιδεύσετε στήν Πάτρα καί θελήσετε νά ἐπισκεφθῆτε τή συλλογή τοῦ κ. Χατζηαθανασίου, δέν σᾶς χρειάζεται διεύθυνσις, για νά βρῆτε τό σπίτι του. Δέν ἔχετε, παρά νά πᾶτε στό ναό τῆς Παντανάσσης.

Σάν ψηλός ἄνθρωπος, ὁ κ. Χατζηαθανασίου, κατοίκησε δίπλα στό ναό μέ τό ὑψηλότερο καμπαναριό, πού ἔχει ἡ Ἑλλάς.

Ν. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ

Τά κουσούρια τῆς Θέμιδος

Ἀκόμα κι' οἱ νόμοι ἔχουν τά κουσούρια τους. Δέ νομοθετοῦν οἱ θεοί. Οἱ ἄνθρωποι τούς διατυπώνουν καί μεταδίδουν στούς νόμους τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες των.

Αὐτές τίς ἀδυναμίες τῶν νόμων, αὐτά τά κουσούρια τῆς Θεμιδος, θ' ἀποκαλύπτη ἡ στήλη αὐτή. Μέ λίγο χιοῦμορ, μέ λίγο κέφι, γιά νά παρηγορηθοῦν ὅσοι δέν εἶναι... νομοθέτες καί νά μή τό παίρνουν κατάκαρδα ὅσοι χάνουν στά δικαστήρια δίκες...

ΤΟ ΞΕΝΟ ΘΗΡΑΜΑ

Στό Ρωμαϊκό δίκαιο ὑπάρχει διάταξις, σύμφωνα μέ τήν ὁποία, ὁ κυνηγός πού θά σκοτώση ἕνα ἄγριο θήραμα, δέν γίνεται κύριος καί κάτοχός του, ἐάν ἄλλος παρατυχών τό εἶδε μέ τά μάτια του πρῶτος. Γιατί αὐτός ὁ... παρατυχών, λέει ἡ διάταξις, ἀπέκτησε μέ τόν πρωτότυπον τρόπον κατοχῆς νομήν ἐπί τοῦ θηράματος, προτοῦ τό σκοτώση ὁ κυνηγός.

Σύμφωνα μέ τή διάταξι αὐτή, πληροφορεῖται ὁ καθένας, ὅτι ὁ κυνηγός δέν εἶναι καί ἀπαραίτητο νά γυρίζη ἐπί ὧρες κάμπους καί κατσάβραχα, γιά νά σκοτώνη πέρδικες καί λαγούς. Φτάνει νά στρωθῆ κάπου καί, καπνίζοντας τό τσιγάρο του, νά βλέπη... πρῶτος στόν οὐρανό ἤ στή γῆ θηράματα. Καί νά περιμένη τούς ἄλλους κυνηγούς νά τά σκοτώσουν γιά... λογαριασμό του!

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΜΝΗΣΤΗΣ

Στά Βασιλικά, ὑπάρχει μιά διάταξις, σύμφωνα μέ τήν ὁποία τά δῶρα τοῦ ἀρραβῶνος ἐπιστρέφονται, ἅμα τυχόν διαλυθῆ ἡ μνηστεία. Τότε μόνο — λέγει ἡ διάταξις — δέν ἐπιστρέφονται, ὅταν ἡ μνηστεία ἐσφραγίσθη διά φιλήματος.

Ὁ νόμος εἶναι πολύ παλαιός. Καί στόν καιρό του, τό φιλί στοίχιζε πάρα πολύ ἀκριβά καί γιά τήν ἀπόδειξί του θά γινόταν σωστός ἀγώνας, ἄν ὁ ἀρραβῶνας διελύετο. Ἡ ντροπή καί τό δίλημμα ν' ἀποδειχθῆ μιά κόρη «φιλημένη» ἔδινε πάντα τήν εὐκαιρία στό λεβέντη νά πάρη μαζί του, διαλύοντας τόν ἀρραβῶνα, καί τά δῶρα καί τά... φιλιά.

Σήμερα, ὅμως, ἐκεῖνοι πού θά δίνουν τά φιλιά τους, ἔντρομοι μήν τ' ἀκούσουν οἱ μάρτυρες τοῦ κ. Εἰσαγγελέως, εἶναι οἱ ἀρραβωνιαστικοί, ἐνῶ ἡ κοπέλλα θά μπορῆ νά βγάλη ὅλο τόν κόσμο γιά νά μαρτυρήση! Καί ποτέ, καμμιά μνηστή δέν πρόκειται νά ἐπιστρέψη ἔστω καί μιά καρφίτσα.

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΟΥ ΚΥΝΙΚΟΥ

ΑΓΧΟΝΗ.— Σκηνή διά τήν παράστασιν θεατρικοῦ ἔργου, τοῦ ὁποίου ὁ πρωταγωνιστής μεταφέρεται εἰς τούς οὐρανούς. Εἰς τήν χώραν μας ἡ ἀγχόνη εἶναι περίφημος, λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκείνων πού τήν διέφυγαν.

ΑΗΡ.— Θρεπτική οὐσία παρεχομένη ἀπό μίαν γενναιόδωρον Πρόνοιαν διά τήν πάχυνσιν τῶν πτωχῶν.

ΑΜΕΡΟΛΗΠΤΟΣ.— Ἐκεῖνος, πού δέν ἠμπορεῖ νά λάβη καμμίαν ὑπόσχεσιν προσωπικοῦ ὠφελήματος ἀπό τήν υἱοθέτησιν οἱασδήποτε ἐκ δύο ἀντιμαχομένων γνωμῶν.

ΑΜΝΗΣΤΙΑ.— Ἡ μεγαλοψυχία τῆς πολιτείας πρός τούς ἐγκληματίας ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ τιμωρία θά τῆς ἦτο πολύ δαπανηρά.

ΑΝΕΣΙΣ.— Ψυχική κατάστασις προκαλουμένη ἀπό τήν σκέψιν ὅτι ἕνας γείτων μας εἶναι στενοχωρημένος.

ΑΝΗΘΙΚΟΝ.— Τό ἀσύμφορον. Πᾶν ὅ,τι οἱ ἄνθρωποι μέ τήν πάροδον τοῦ χρόνου καί μέ τήν καθημερινήν πεῖραν των εὑρίσκουν γενικῶς ἀσύμφορον, καταλήγουν νά τό θεωροῦν κακόν, μιαρόν, ἀνήθικον.

ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ.— Ἡ θανάτωσις ἑνός ἀνθρωπίνου ὄντος ὑπό ἄλλου. Ὑπάρχουν τέσσαρα εἴδη ἀνθρωποκτονίας: ἡ δολία, ἡ ἐξ ἀμελείας, ἡ δικαιολογημένη καί ἡ ἀξιέπαινος, ἀλλά διά τό ἄτομον πού χάνει τήν ζωήν του δέν ἔχει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τό εἶδος. Ἡ διαίρεσις εἶναι χρήσιμος μόνον διά τούς δικηγόρους.

ΑΝΟΗΣΙΑ.— Γνώμη ἤ πίστις προδήλως ἀσυμβίβαστος πρός τήν ἀντίληψιν ἑνός ἄλλου. Αὐτόν τόν χαρακτῆρα θά ἔχουν καί ὅλαι αἱ ἀντιρρήσεις, πού θά διατυπωθοῦν τυχόν ἐναντίον τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ λεξικοῦ.

ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ.— Ὁ φυσικός βράχος, ἐπί τοῦ ὁποίου ἔχει κτισθῆ ὁ Ναός τοῦ Νόμου.

ΑΝΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟΣ.— Ὁ ἀνίκανος νά ἐπιτεθῆ.

ΑΝΩΜΑΛΟΣ.— Ὁ μή σύμμορφος πρός τόν μέσον ὅρον. Εἰς τόν τομέα τῆς σκέψεως καί τῆς διαγωγῆς ὁ ἀνεξάρτητος εἶναι ἀνώμαλος καί ὁ ἀνώμαλος ἄξιος περιφρονήσεως.

ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ.— Ἡ ψυχική διάθεσις ἀπό τήν ὁποίαν καταλαμβάνεται κανείς, βλέπων πῶς ἐπιτυγχάνουν οἱ αἰσιόδοξοι μέ τάς ἀνοήτους ἐλπίδας των καί τ' ἀποκρουστικά μειδιάματά των.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ

ΑΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Τό κορίτσι τοῦ κάδρου

Εἰκονογράφησις Ν. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ

ΟΤΑΝ ἔφτασα ἔξω ἀπό τή χαμηλή ἐκείνη πόρτα, κοντοστάθηκα. Ὁ δρόμος, εὐτυχῶς, ἦταν κατασκότεινος. Ἔβγαλα τό χαρτάκι μέ τή διεύθυνσι καί βεβαιώθηκα, ἄλλη μιά φορά, στό φῶς τοῦ ἀναπτῆρα μου, ὅτι ἤτανε σωστή. Ἅπλωσα τό χέρι μου γιά νά χτυπήσω τό κουδοῦνι, ἀλλά μοῦ τό κράτησε μιά ντροπή. Ἀπό τή μιά ντράπηκα κι' ἀπό τήν ἄλλη θύμωσα μ' αὐτή μου τήν ντροπή. Γιατί νά ντραπῶ; Ποιόν νά ντραπῶ; Ἤμουνα ἕνας ξένος κι' ἄγνωστος μέσα σ' ἕνα σκοτεινό δρομάκι μιᾶς ἄγνωστης πόλης. Οἱ λιγοστοί περαστικοί, πού διασχίζανε, μέ σηκωμένους τούς γιακάδες τῶν παλτῶν τους, τό παγερό σκοτάδι τοῦ ἔρημου δρόμου, ἤτανε βέβαιο, ὅτι πολύ λίγο νοιαζόντουσαν γιά μένα. Ἔλα, ὅμως, πού ἐγώ εἶχα τήν ἀνόητη ὑποψία, ὅτι ὅλοι ξέρανε πολύ καλά τί σοῖ σπίτι ἤτανε αὐτό τό σπίτι μέ τή χαμηλή τήν πόρτα καί ὅτι ὅλοι — κι' ἄς μή μέ ξέρανε — θά μ' ἐλεεινολογούσανε καθώς θά μ' ἔβλεπαν νά μπαίνω;

Ἔκανα μερικά βήματα, δῆθεν ἀδιάφορα, πρός τά κάτω καί στάθηκα λίγο στή γωνιά. Ὕστερα, ξαναγύρισα ἀλλά καί πάλι δέ στάθηκα. Προσπέρασα τή χαμηλή πόρτα καί σταμάτησα λίγο παραπάνω. Σκέφθηκα νά φύγω, ἀλλά ἐκείνη ἀκριβῶς τή στιγμή εἶδα, πώς ὁ δρόμος ἤτανε πιά ἐντελῶς ἔρημος. Εὐκαιρία! Ἔτρεξα καί χτύπησα τό κουδοῦνι. Περάσανε μερικά ἀφόρητα δευτερόλεπτα κι' ὕστερα ἄνοιξε τό τζαμάκι τῆς χαμηλῆς πόρτας. Στό ἄνοιγμα καντραρίστηκε ἕνα γυναικεῖο κεφάλι.

— Ποιός;

— Ἐγώ.

Βέβαια αὐτό τό «ἐγώ» ἤτανε πολύ ἀνόητο, ἀλλά τί ἄλλο μποροῦσα νά πῶ;

Ἔνοιωσα τό βλέμμα της νά μέ περιεργάζεται ἐξεταστικά· θά μποροῦσε νἆμαι καί κἄνας μυστικός τοῦ τμήματος ἠθῶν.

— Ἐκ μέρους τοῦ κ. Χαρίλαου, μουρμούρισα.

Τό παραθυράκι ἔκλεισε, ἡ πόρτα ἄνοιξε καί τρύπωσα βιαστικά σ' ἕνα μικρό χώλ.

— Κωστάκη!... Ἐσύ εἶσαι!...

Ἤτανε μιά γυναίκα μᾶλλον παχουλή, μᾶλλον ὥριμη στά χρόνια, πού εἶχε τυλίξει πρόχειρα τή γύμνια της σέ μιά κόκκινη μεταξωτή ρόμπα. Δέν ἦταν ἄσχημη. Διατηροῦσε ἀκόμα μιά δροσιά καί τά μάτια της, δυό μεγάλα μαῦρα μάτια, ἦταν γεμᾶτα ἀπό ἕνα γλυκό φῶς.

— Μέ ξέχασες... Μέ ξέχασες ἐντελῶς. Πόσο καιρό εἶχες νἄρθης, παληόπαιδο;

Θέλησα νά τῆς ἐξηγήσω ὅτι ἤτανε ἀδύνατον νά τήν ἔχω ξεχάσει, μιά καί δέν τήν εἶχα ξαναδῆ ποτέ στή ζωή μου. Ὅτι δέ μέ λένε Κώστα κι' ὅτι δέν εἶχα ξαναπατήσει τό πόδι μου σ' αὐτό τό σπίτι, ἀλλά σκέφθηκα, πώς ὅλα αὐτά θά ἤτανε μᾶλλον περιττά, ὅτι ἴσως νά μέ περνοῦσε γιά κάποιον ἄλλον, ἀπό τό πλῆθος τῶν παληῶν γνωρίμων της, καί προτίμησα νά μή μιλήσω, γιά νά μή τή φέρω σέ δύσκολη θέσι.

— Ὥστε ἔτσι; Ἔτσι κάνουνε οἱ καλοί φίλοι; Δέν περνᾶνε οὔτε γιά νά δοῦνε ἄν ζοῦμε ἤ πεθάναμε;

Ἔνοιωθα τήν ἀηδία νά μέ πνίγη καί θἄθελα πολύ νά γυρίσω καί νά φύγω. Ὡστόσο τήν ἄφησα νά μέ τραβήξη πρός τή μισανοιχτή πόρτα, στό βάθος τοῦ χώλ. Μόλις περάσαμε τό κατώφλι, μ' ἀγκάλιασε καί μέ φίλησε, μέ τόν ἁπλό τρόπο πού σοῦ προσφέρει ὁ μπάρμαν μιά τηγανιτή πατάτα, προτοῦ σοῦ βάλη τό οὖζο πού τοῦ παράγγειλες.

Ἔσβησα τό τσιγάρο — πού εἶχα ἀνάψει ἀπάνω στήν ἀμηχανία μου — στό τασάκι τοῦ κομοδίνου, πού ἤτανε ἤδη γεμᾶτο μέ ἀποτσίγαρα. Ἐκείνη εἶχε κιόλας ξαπλώσει στό ταλαιπωρημένο διπλό κρεββάτι...

ΟΤΑΝ ἔδενα τή γραβάτα μου, τή ρώτησα πῶς τή λένε, περισσότερο γιά νά τῆς δείξω μ' αὐτόν τόν τρόπο, ὅτι δέν ἤμουνα ὁ γνωστός πού νόμιζε καί λιγότερο γιά νά μάθω τ' ὄνομά της, πού, στό κάτωκάτω, δέν μ' ἐνδιέφερε καθόλου. Χωρίς νά τήν παραξενέψη καθόλου ἡ ἐρώτησίς μου, ἀποκρίθηκε πώς τή λέγανε Λίζα καί — αὐτό ἤτανε τό πιό περίεργο! — μέ ρώτησε κι' αὐτή — σέ ἄψογο πιά πληθυντικό — γιά τ' ὄνομά μου:

— Ἐσᾶς πῶς σᾶς λένε, ἄν ἐπιτρέπετε;

— Γιῶργο.

— Ἄ, χαίρω πολύ.

Δέν ἤξερα τί νά ὑποθέσω: Μήπως εἶχε καταλάβει τώρα μόλις, ὅτι δέν ἤμουν ὁ «Κωστάκης» πού «τήν ξέχασε τόσον καιρό» ἤ μήπως ὅλα αὐτά ἤτανε ἕνα συνηθισμένο κολπάκι τῆς βρώμικης δουλειᾶς της; Ποιός ξέρει... Πάντως, ὅπως καί νἆχε τό πρᾶμμα, ἐμένα πολύ λίγο μ' ἔνοιαζε. Δέν ἤτανε ὥρα αὐτή γιά νά λύνη κανείς σταυρόλεξα. Αὐτό πού ἤθελα ἐγώ τώρα ἤτανε νά φύγω. Νά φύγω ὅσο γίνεται πιό γρήγορα. Ν' ἀνοίξη ἡ πόρτα καί νά χαθῶ στό πηχτό σκοτάδι τοῦ ἔρημου δρόμου.

Ἡ Λίζα εἶχε φορέσει τήν κόκκινη μεταξωτή της ρόμπα καί μέ περίμενε καθισμένη ὑπομονετικά στό κρεββάτι.

— Μήπως θέλετε τσατσάρα;

— Ὄχι, εὐχαριστῶ.

— Εἶναι ὁλοκάθαρη.

— Δέν ἀμφιβάλλω, ἀλλά ἔχω.

Δέν ξέρω, ἀλλά ὅλη αὐτή ἡ προθυμία της μοῦ θύμιζε τή δραστηριότητα πού ἀναπτύσσουν οἱ βοηθοί τῶν γκαρσονιῶν, ὅταν ἀντιληφθοῦν, πώς ἑτοιμάζεσαι νά πληρώσης τό λογαριασμό σου.

Ὅταν πιά φόρεσα καί τό σακκάκι μου, σηκώθηκε μέ βία γιά νά μοῦ κρατήση τό παλτό.

— Μά, δέν εἶναι ἀνάγκη.

— Σᾶς παρακαλῶ...

Ἤμουνα πιά ἕτοιμος νά φύγω. Δέν ἤξερα, ὅμως, μέ ποιό τρόπο νά ρωτήσω πόσα χρήματα ἔπρεπε νά δώσω. Μοῦ φαινότανε φριχτό νά πῶ «τί σᾶς ὀφείλω;» ἤ «πόσο κάνει;». Καί μέχρι νά βρῶ τήν κατάλληλη φράσι, κοντοστεκόμουνα καί κυττοῦσα τό δωμάτιο, πού δέν εἶχα προλάβει νά τό καλοδῶ. Ἔτσι, ὅμως, ὅπως κυττοῦσα γύρω μου, τά μάτια μου σταματήσανε σ' ἕνα κάδρο, πού ἤτανε κρεμασμένο στόν τοῖχο, πάνω ἀκριβῶς ἀπό τό λαβομάνο. Μέσα ἀπό αὐτό τό κάδρο μοῦ χαμογελοῦσε ἕνα ὡραιότατο κορίτσι. Δηλαδή αὐτό τό «μοῦ χαμογελοῦσε» δέν εἶναι ἐντελῶς σωστό. Τό στόμα τοῦ κοριτσιοῦ χαμογελοῦσε, βέβαια, ἀλλά ἡ θλῖψις πού εἶχε στά ὡραῖα μάτια του διέψευδε κατηγορηματικά τό χαμόγελο τῶν χειλιῶν του. Ἤτανε μιά ἀγγελική μορφή, ἕνα αἰθέριο πλάσμα, ἴσαμε δεκάξη χρονῶν, μέ μιά σεμνή σχολική μπλοῦζα καί ξανθά μαλλιά, πού ἔπεφταν μέ ἀγγελική ἁβρότητα στούς λεπτούς, σχεδόν παιδικούς, ὤμους.

Δέν ξέρω, ἀλλά θυμᾶμαι, πώς μοῦ φάνηκε φριχτό τό ὅτι, ἔστω κι' ἡ φωτογραφία αὐτοῦ τοῦ σεμνοῦ κοριτσιοῦ, ἔβλεπε τά ὅσα γίνονταν μέσα στό ἄθλιο δωμάτιο.

— Ποιό εἶναι αὐτό τό κορίτσι; ρώτησα.

Ἡ Λίζα δέ μοῦ ἀπάντησε ἀμέσως. Γύ-

ρισε τὰ μάτια της στὸ κάδρο, κύτταξε γιὰ λίγο βουβὰ τὴν παρθενικὴ μορφὴ μὲ τὸ θλιμμένο χαμόγελο καί, ὕστερα, ἀργὰ-ἀργά, πῆγε καὶ κάθησε στὴν ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ. Ἔσκυψε τὸ κεφάλι — σὲ μιὰ στιγμή, μάλιστα, μοῦ φάνηκε, πὼς σκούπιζε, στὰ κρυφά, ἕνα δάκρυ — καὶ ἄρχισε μὲ πολὺ χαμηλὴ φωνή:

—Ἐσεῖς, βέβαια, ὅπως κι' ὁ καθένας ποὺ μὲ βλέπει ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴ ζωή, ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ σκέφτεστε ὅ,τι θέλετε γιὰ μένα. Τί εἶμαι; Ἕνα χαμένο κορμὶ εἶμαι. Ἕνα χαμένο κορμί, ποὺ κυλιέται στὴν πιὸ βρώμικη λάσπη. Αὐτό, ὅμως, ποὺ κανένας σας δὲν ξέρει εἶναι τὸ πῶς καὶ γιατὶ ἔφτασα σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Μὲ ρωτήσατε πρὶν ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ κορίτσι. Ἔ, λοιπόν, ἂν ἐγὼ εἶμαι σήμερα ἐδῶ ποὺ μὲ βλέπετε, εἶμαι γι' αὐτὸ τὸ κορίτσι. Γιατί αὐτὸ τὸ κορίτσι, κύριε — κι' ἐδῶ ἡ φωνή της χαμήλωσε κι' ἔγινε ψιθύρισμα — εἶναι τὸ παιδί μου.

Σήκωσε ἀργὰ τὸ κεφάλι της πρὸς τὸ κάδρο. Τὰ βουρκωμένα μάτια της χαϊδέψανε μὲ τρυφερὸ βλέμμα τὴ φωτογραφία κι' ἔτσι, ἀπ' αὐτὴ τὴ θέσι, συνέχισε:

— Στάθηκα ἄτυχη στὴ ζωή. Εἰκοσιπέντε χρονῶν ἔμεινα χήρα. Τὸν ἄντρα μου τὸν ἔχασα στὴν Ἀλβανία καὶ βρέθηκα μόνη κι' ἔρημη, σὰν τὴν καλαμιὰ στὸν κάμπο, μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι. Θέλησα νὰ δουλέψω, γιὰ νὰ ζήσουμε. Δὲ βαρυέσαι. Ὅπου κι' ἂν πῆγα, ὅπου κι' ἂν κλάφτηκα, βρῆκα τὶς πόρτες κλειστές. Καὶ μιὰ-δυὸ φορὲς ποὺ ἔτυχε νὰ βρῶ μιὰ δουλίτσα κι' εἶπα δόξα σοι ὁ Θεός, ἀναγκάστηκα νὰ φύγω σὲ λίγες μέρες, γιατὶ ὁ ἀφεντικὸς ἤθελε ἀπὸ μένα κι' ἄλλου εἴδους ἀνταλλάγματα. Δυστύχησα, πείνασα, ὑπόφερα... Σκέφτηκα νὰ πάρω ἕνα σωληνάριο κινίνο καὶ νὰ δώσω δυὸ φάσκελλα σ' αὐτὴ τὴν παληοζωή, ἀλλὰ δὲν τόλμησα νὰ τὸ κάνω γιὰ τὸ χατῆρι της. Τί θὰ γινότανε αὐτή, μόνη κι' ἀπροστάτευτη, σ' ἕναν τόσο κακὸ κόσμο;

Γύρισε τὸ κεφάλι σὲ μένα, σκούπισε τὰ δάκρυά της καὶ μὲ ρώτησε:

— Μήπως σᾶς κουράζω;

— Ὄχι... Σᾶς παρακαλῶ... Μ' ἐνδιαφέρει...

Ἔσκυψε πάλι τὸ κεφάλι της καὶ συνέχισε:

— Ναί... Κατάλαβα, πὼς δὲν εἶχα τὸ δικαίωμα οὔτε νὰ πεθάνω. Ἔπρεπε νὰ ζήσω γιὰ νὰ τὸ προστατέψω. Ἂν ἔμενε μόνο του, θἄπεφτε σίγουρα, κάποια μέρα, ἐδῶ, ποὺ εἶμαι ἐγὼ τώρα. Γιὰ νὰ μὴ φτάση, λοιπόν, αὐτή, ἔφτασα ἐγώ. Τώρα, τὸ πῶς δὲν ἔχει καὶ τόση σημασία... Εἶχα βρῆ πάλι μιὰ δουλίτσα καὶ κουτσοπερνούσαμε. Τ' ἀφεντικό, ὅπως συνήθως, μοῦ ρίχτηκε. Ἔσκυψα τὸ κεφάλι... Εἶχα πιὰ πικρὴ πεῖρα ἀπ' αὐτὲς τὶς δουλειές. Τ' ἄλλα ἤρθανε μόνα τους. Κάτι δωράκια στὴν ἀρχή, κάτι δανεικὰ κι' ἀγύριστα πιὸ ὕστερα, ἔμαθα σιγὰ-σιγά, τέλος πάντων, νὰ πουλάω αὐτὸ ποὺ ζητούσανε οἱ ἄντρες ἀπὸ μένα. Ἔτσι εἶναι αὐτὸς ὁ κατήφορος: Πολὺ γλυστερός. Δὲν προλαβαίνεις νὰ κάνης τὸ πρῶτο βῆμα, καὶ βρίσκεσαι στὸ τέρμα. Ἀλλὰ μὴ νομίζετε, κύριε... τὸ παιδί μου, εὐτυχῶς, δὲν ξέρει τίποτα. Νομίζει, ὅτι ἡ μανούλα της δουλεύει τίμια. Τὴν ἔχω κλεισμένη στὶς καλόγρηες καί, ὅταν πηγαίνω καὶ τὴ βλέπω, πηγαίνω ἐντελῶς ἄβαφτη. Τὸ πιστεύετε, κύριε; Δὲν τολμάω οὔτε νὰ τὴ φιλήσω, ὅπως λαχταρῶ. Δὲν τολμάω ν' ἀκουμπήσω στ' ἁπαλὸ δερματάκι της τὰ βρώμικα χείλια μου, ποὺ τὰ φιλάει ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος... Τὴ φιλάω μόνο στὰ μαλλιά. Στ' ἀγαπημένα της μαλλάκια, ποὺ ἔχουνε γιὰ μένα τὸ πιὸ γλυκὸ ἄρωμα τοῦ κόσμου. Κι' ἐγὼ ἐδῶ, σ' αὐτὸ τὸ καταγώγιο, κύριε, δουλεύω χωρὶς νὰ βαρυγκομῶ. Γιὰ τὸν ἑαυτό μου δὲν κάνω κανένα ἔξοδο. Μαζεύω χιλιάρικο - χιλιάρικο αὐτὰ τὰ λεφτὰ τῆς βρώμικης δουλειᾶς μου, γιὰ νὰ μπορέσω μιὰ μέρα, ὅταν τελειώση τὸ σχολειό της, νὰ τὴν πάρω μαζί μου, σ' ἕνα μικρό, φτωχὸ σπιτάκι, μιᾶς μακρυνῆς συνοικίας. Αὐτὰ τὰ ἄτιμα λεφτὰ θὰ ἐξασφαλίσουνε σ' ἐκείνη μιὰ τίμια ζωή. Κι' ὅταν τὴ δῶ ἀποκαταστημένη, κύριε, θὰ κλείσω ἥσυχα τὰ μάτια μου. Δὲ θὰ τὸν περιμένω τὸ θάνατο. Ὅταν ἔρθη ἐκείνη ἡ ὥρα, θὰ τρέξω νὰ τὸν συναντήσω...

Σκούπισε πάλι τὰ μάτια της καὶ κατέληξε:

— Ἔτσι, ὅπως ἤρθανε τὰ πράμματα, μιὰ ἀπὸ τὶς δυό μας θὰ ἔκανε μοιραῖα αὐτὴ τὴ δουλειά. Προτίμησα νὰ τὴν κάνω ἐγὼ κι' ὅποιος μπορεῖ ἂς μὲ κατηγορήση.

Εἶχα ἀναστατωθῆ. Ὅλη αὐτὴ ἡ τραγικὴ ἱστορία μὲ κατατάραξε. Ντράπηκα γιὰ λογαριασμὸ ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας. Προσπάθησα νὰ βρῶ δυὸ λόγια παρηγορητικά, ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφερα. Τὸ μόνο ποὺ μπόρεσα νὰ κάνω ἤτανε νὰ γυρίσω νὰ κυττάξω τὸ κορίτσι τοῦ κάδρου, ποὺ τώρα πιὰ δὲν μποροῦσα νὰ τὸ διακρίνω καθαρά. Τὰ μάτια μου ἤτανε πλημμυρισμένα ἀπὸ ἕνα δάκρυ, ποῦχε σταθῆ ἐκεῖ καὶ δὲν ἔλεγε νὰ κυλήση.

Ἔβγαλα ὅ,τι λεφτὰ εἶχα ἀπάνω μου, τ' ἄφησα στὸ κομοδίνο κι' ἔφυγα σχεδὸν τρέχοντας...

Διπλοπεννιέλ

Σπίτι δὲν ὑπάρχει ποὺ νὰ σὲ χωράη,
τὸ φτωχὸ τσαρδί μου σὲ στεναχωράει
κι' ἡ τρελλὴ ζωή σου σὲ ντορὸ δὲ μπαίνει·
γιὰ τὴν ἀλητεία εἶσαι γεννημένη.

Μὲς στὸ αἷμα τὄχεις σκάρτα νὰ ξηγιέσαι
κι' ὅλο ἀλητεύεις καὶ τραβολογιέσαι,
τὴ ζωὴ τὴν παίρνεις πάντοτε στ' ἀστεῖα·
εἶσαι γεννημένη γιὰ τὴν ἀλητεία.

Δὲν μπορεῖς νὰ ζήσης δίχως ἀλητεία,
ὅμως τιμωριέται κάθε ἁμαρτία
κι' ἔτσι θ' ἀργοσβύσης μιὰ βραδυὰ θλιμμένη
μὲς στὴν ἀλητεία, περιφρονημένη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΒΟΖΟΣ
(Μπουζουκοβιρτουόζος)

ΘΑ εἶχε περάσει περισσότερο ἀπὸ χρόνος, ὅταν οἱ δουλειές μου μὲ ξανάφεραν σὲ κείνη τὴν πόλι. Κι' ἤτανε μιὰ ἀκαταμάχητη περιέργεια ἐκεῖνο ποὺ ὡδήγησε τὰ βήματά μου ξανὰ στὴ χαμηλὴ πόρτα τοῦ ἔρημου δρόμου. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲ δίστασα νὰ χτυπήσω.

— Κωστάκη...

Πάλι Κωστάκη! Ἤτανε, λοιπόν, βέβαιο, πὼς δὲν μὲ θυμότανε καὶ πὼς τὸ «Κωστάκη» αὐτὸ ἦταν ἁπλῶς ἕνα κόλπο γιὰ νὰ ἐξοικειώνεται πιὸ εὔκολα μὲ τὸν καινούργιο πελάτη.

— Μὲ ξέχασες. Μὲ ξέχασες ἐντελῶς. Πόσο καιρὸ ἔχεις νἄρθης, βρὲ παληόπαιδο;

Τὰ ἴδια ἀκριβῶς παράπονα μὲ τὰ ἴδια ἀκριβῶς λόγια καὶ τὸ ἴδιο ἀκριβῶς προκαταρκτικὸ φιλί, ὅταν ἔκλεισε πίσω μας ἡ πόρτα τῆς θλιβερῆς κρεββατοκάμαρας.

Μόλις μπήκαμε στὸ δωμάτιο, τὰ μάτια μου ἀναζητήσανε ἀμέσως τὸ κορίτσι μέσα στὸ κάδρο. Ἤτανε ἐκεῖ, πάνω ἀπὸ τὸ λαβομάνο, καὶ μοῦ χαμογελοῦσε μὲ τὸ ἴδιο μελαγχολικὸ χαμόγελο. Πόσο τρυφερὰ τὸ λυπόμουνα αὐτὸ τὸ γνώριμό μου τώρα κορίτσι τοῦ κάδρου καὶ πόσο οἶκτο ἔνοιωθα γιὰ τὴν τραγική του μητέρα!

Σὲ μιὰ στιγμὴ σκέφτηκα νὰ θυμίσω στὴ Λίζα τὴν περσινή μας κουβέντα, νὰ τὴ ρωτήσω γιὰ τὴν κορούλα της, νὰ τῆς ἀφήσω λίγα χρήματα καὶ νὰ φύγω, ἀλλὰ μιὰ ἀνεξήγητη περιέργεια μὲ συγκράτησε. Κάθησα στὴ μοναδικὴ καρέκλα, ἄναψα ἕνα τσιγάρο κι' ἔτσι, σὰν ἄγνωστος, σὰν ξένος, τὴ ρώτησα:

— Πῶς σᾶς λένε;

— Λίζα... Κ' ἐσᾶς;

— Γιῶργο.

— Ἄ, χαίρω πολύ.

Τράβηξα δυὸ-τρεῖς ρουφηξιὲς κι' ὕστερα κυττώντας τὸ κορίτσι τοῦ κάδρου, τὴν ξαναρώτησα, ἔτσι ἐντελῶς ἀδιάφορα:

— Ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ κορίτσι;

— Ἡ ἀδελφή μου.

Παρ' ὀλίγο νὰ μοῦ πέση τὸ τσιγάρο ἀπὸ τὰ δάχτυλα.

— Ἡ ἀδελφή σου;

— Μάλιστα. Ἂν εἶμαι σήμερα ἐγὼ ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴν κατάντια, εἶμαι γι' αὐτήν. Γιὰ τὴν ἀδελφούλα μου. Ἄ, κύριέ μου, ἡ ζωὴ στάθηκε πολὺ κακιὰ γιὰ μᾶς τὶς δυό. Ἐσεῖς, βέβαια, ποὺ μὲ βλέπετε ἐδῶ, νὰ πουλιέμαι στὸν ἕναν καὶ στὸν ἄλλον, θὰ λέτε — καὶ μὲ τὸ δίκηο σας — ὅτι εἶμαι ἕνα παληογύναικο, ἕνα χαμένο κορμί, ἄξιο τῆς τύχης του. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτσι, κύριέ μου... Δὲν εἶναι...

Τὴν ἄκουγα κατάπληκτος. Κι' ἡ κατάπληξίς μου διπλασιάστηκε ὅταν τὴν εἶδα νὰ κυττάη τὸ κορίτσι τοῦ κάδρου, νὰ βουρκώνη καὶ νὰ συνεχίζη τὴν καινούργια ἱστορία της μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ τὴν πιὸ δυνατή, λές, συγκίνησι.

— Ναί, κύριέ μου. Ἤμαστε δυὸ ἀδελφοῦλες καὶ ζούσαμε μιὰ ζωὴ ἥσυχη καὶ μετρημένη μὲ τὸν καϋμένο τὸν πατέρα μας, μιὰ καὶ τὴ μαννούλα μας εἴχαμε τὴν ἀτυχία νὰ τὴ χάσουμε πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Κάποτε, ὁ θάνατος ξαναχτύπησε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας. Ὁ πατέρας μας, πεθαίνοντας, δὲ μᾶς ἄφησε παρὰ μόνον τὴν εὐχή του. Καὶ μείναμε, κύριέ μου, δυὸ κορίτσια μοναχά, χωρὶς κανέναν συγγενῆ, κανέναν προστάτη, κανένα πόρο. Ἡ Λέλα — ἔτσι τὴ λένε τὴν ἀδελφούλα μου — δὲν ἤτανε τότε οὔτε δώδεκα χρονῶν. Κι' ἔτσι τὸ βάρος ἔπεσε ὅλο ἀπάνω μου. Βρῆκα, τέλος πάντων, μιὰ δουλειὰ σ' ἕνα κατάστημα νεωτερισμῶν καί, μὲ τὸ μισθό μου, ζούσαμε κι' οἱ δυό. Δὲν ἤτανε, βέβαια, σπουδαῖος μισθός, ἀλλὰ τὸ φαΐ μας καὶ τὸ νοῖκι μας τὰ φέρναμε βόλτα. Πρόπερσι, ἡ Λέλα ἀρρώστησε. Φώναξα τὸ γιατρό: «Ἂν θέλης νὰ ζήση ἡ ἀδελφή σου», μοῦ εἶπε, ἀφοῦ τὴν ἐξήτασε, «πρέπει νὰ τὴ στείλης ἐξοχή. Χρειάζεται ἀνάπαυσι, καθαρὸ ἀέρα καὶ ὑπερσιτισμό». Μοῦρθε ὁ οὐρανὸς σφοντῦλι. Ἐμεῖς ἴσια - ἴσια ποὺ τὰ φέρναμε βόλτα. Ποῦ νὰ βρεθοῦνε τὰ λεφτὰ γιὰ ἐξοχὲς καὶ γιὰ φρέσκα βούτυρα; Ἀπάνω σ' αὐτὴ τὴν ἀπελπισία μου, βρέθηκε ἕνας κύριος, ποὺ ἔδειξε πὼς μὲ συμπόνεσε καὶ προθυμοποιήθηκε νὰ μὲ βοηθήση. Ἐγώ, στὴν ἀρχή, δὲν κατάλαβα. Νόμιζα, πὼς ὅ,τι ἔκανε, τὸ ἔκανε ἀπὸ τὴν καλή του καρδιά. Ὕστερα κατάλαβα. Ἀλλὰ κι' ὅταν κατάλαβα, δὲν τόλμησα νὰ πῶ ὄχι. Πῶς θὰ μποροῦσα νὰ πῶ ὄχι, ἀφοῦ μ' αὐτὸ τὸ ὄχι θὰ ἔσωζα, βέβαια, τὴν ὑπόληψί μου, ἀλλὰ θὰ καταδίκαζα σὲ θάνατο τὴν ἀδελφούλα μου; Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα, κύριε, τὴ συνέχεια τὴν καταλαβαίνετε. Ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ μὴ πηδήξης ἀπ' τὸ παράθυρο. Ἅμα πηδήξης, θὲς δὲ θές, θὰ βρεθῆς στὸ πεζοδρόμιο. Καὶ τώρα, κύριέ μου, ἐγὼ δουλεύω ἐδῶ καὶ τὰ βρώμικα λεφτὰ ποὺ μαζεύω, γίνονται μπιφτέκια καὶ φρέσκα βούτυρα τῆς Λέλας...

Σκούπισε τὰ μάτια της — ποὺ τἄβρισκε τόσο πρόχειρα ὅλα αὐτὰ τὰ δάκρυα; — καὶ μὲ κύτταξε, γιὰ νὰ δῆ τί ἐντύπωσι μοῦ ἔκανε ἡ ἱστορία της. Κι' ὁμολογῶ, ὅτι ἡ ἱστορία της μοῦχε κάνει, πραγματικά, καταπληκτικὴ ἐντύπωσι.

Σηκώθηκα ἀνάλαφρος κι' ἄφησα λίγα χρήματα στὸ κομοδίνο.

— Αὐτὰ γιὰ τὴν ἀδελφούλα σου.

Μὲ κύτταξε παραξενεμένη.

— Δὲ θὰ μείνετε;

— Ὄχι... Ἔχω μιὰ δουλειά, ποὺ τώρα τὴ θυμήθηκα... Θἄρθω καμμιὰ ἄλλη φορά.

Φάνηκε σὰ νὰ εἶχε πειραχτῆ.

— Τότε, πάρτε τὰ λεφτά σας...

— Ὄχι, ὄχι... Ἐπιτρέψτε μου νὰ κάνω ἕνα δῶρο στὴν ἀδελφούλα σας...

Δὲ μοῦ εἶπε οὔτε εὐχαριστῶ.

Ἔνοιωθα σὰ νὰ εἶχε φύγει ἕνα βάρος ἀπὸ πάνω μου. Τὸ σκοτεινὸ δρόμο, τὸν διέσχισα σφυρίζοντας ἕνα εὔθυμο τραγοῦδι.

ΗΤΑΝ ἕνα καλοκαιριάτικο ἀπομεσήμερο... Θἄχανε περάσει πάνω-κάτω δυὸ χρόνια, ἀπὸ τὴν τελευταία ἐπίσκεψί μου στὴ Λίζα. Οἱ δουλειές μου μὲ εἴχανε ὑποχρεώσει νὰ ἐγκατασταθῶ πιὰ ὁριστικὰ σ' αὐτὴ τὴν πόλι, κι' ἔτσι, ἐκεῖνο τ' ἀπογευματάκι, γύριζα μ' ἕνα μεσίτη, ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ μοῦ βρῆ ἕνα μικρὸ καὶ φτηνὸ διαμέρισμα γιὰ νὰ ἐγκατασταθῶ. Ὅταν μπήκαμε σ' ἐκεῖνο τὸ δρομάκι, δὲν τὸ γνώρισα. Τὸ εἶχα δῆ, καὶ τὶς δύο φορές, μόνο νύχτα. Τὴ χαμηλή, ὅμως, πόρτα τὴ γνώρισα ἀμέσως. Καὶ μοὔκανε, ὁμολογῶ, κατάπληξι ὅταν εἶδα, πὼς ὁ μεσίτης μὲ πήγαινε κατ' εὐθεῖαν ἐκεῖ. Πρόσεξα τότε κι' εἶδα, πὼς εἶχε ἐνοικιαστήριο. Ἕνα μεγάλο μαῦρο «ἐνοικιάζεται» ποὺ ἀπὸ κάτω, μὲ μολύβι, μᾶς πληροφοροῦσε, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ «ἐπιπλωμένου διαμερίσματος ἐξ ἑνὸς δωματίου, χὼλ καὶ λοιπῶν χρειωδῶν.

— Ἐδῶ, μοῦ εἶπε ὁ μεσίτης.

Θὰ προτιμοῦσα χίλιες φορὲς νὰ μένω ἔστω καὶ σ' ἕνα πεζοδρόμιο, παρὰ ἐκεῖ. Δὲν εἶπα, ὅμως, τίποτα, γιατὶ ἡ ἀκαταμάχητη ἐκείνη περιέργεια μ' ἔσπρωχνε νὰ μπῶ ἄλλη μιὰ φορὰ σ' αὐτὸ τὸ ἄθλιο σπίτι. Στὸ μυαλό μου στριφογύριζε πάντα τὸ κορίτσι τοῦ κάδρου, μὲ τὴν ἀγγελικὴ ἔκφρασι καὶ τὸ μυστικὸ χαμόγελο. Τί ἤτανε, τέλος πάντων, αὐτὸ τὸ κορίτσι; Ποῦ ζοῦσε, ἂν ζοῦσε, καὶ τί σχέσι εἶχε μὲ τὴ θλιβερὴ ἐκείνη Λίζα;

Ὁ μεσίτης μὲ ρώτησε:

— Θέλετε νὰ τὸ δοῦμε κι' αὐτὸ τὸ διαμερισματάκι; Ἔχετε ὑπ' ὄψι σας ὅτι εἶναι καὶ πολὺ φτηνό.

— Κατοικεῖται τώρα;

— Ὄχι.

— Καὶ πῶς θὰ μποῦμε;

— Θὰ πάρουμε τὸ κλειδὶ ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα.

Καί, χωρὶς νὰ περιμένη πιὰ τὴ συγκατάθεσί μου, χτύπησε τὸ κουδοῦνι τῆς διπλανῆς πόρτας, ποὺ ὡδηγοῦσε στὸ ἐπάνω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ καί, ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτά, κατέβηκε μαζὶ μὲ μιὰ παχουλὴ καὶ πρόσχαρη μεσόκοπη γυναικούλα, ποὺ μὲ χαιρέτησε μὲ ἕνα βουβό, ἀλλὰ ἀνοιχτόκαρδο γέλιο.

— Ἀπὸ δῶ ἡ κυρία Φρόσω, ἡ ἰδιοκτήτρια τοῦ σπιτιοῦ...

— Ἄ, χαίρω πολύ.

Ἡ κυρία Φρόσω ἄνοιξε τὴ χαμηλὴ πόρτα καὶ μᾶς ἔκανε τόπο νὰ περάσουμε.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ χώλ, μᾶς πληροφόρησε, προχωρῶντας ἐν τῷ μεταξὺ πρὸς τὴ γνωστή μου κρεββατοκάμαρα.

— Ὁρίστε, περάστε κι' ἀπὸ δῶ...

Περάσαμε κι' ἀπὸ κεῖ. Καμμιὰ οὐσιαστικὴ ἀλλαγή. Τὸ ἴδιο κρεββάτι, μὲ γυμνὸ τὸ ταλαιπωρημένο σωμιέ του, τὸ ἴδιο κομοδίνο, ἡ ἴδια ντουλάπα, ἡ ἴδια καρέκλα, τὸ ἴδιο ἄθλιο λαβομάνο. Κι' ἀπὸ πάνω... Ἀπὸ πάνω μοῦ χαμογελοῦσε πάντα, μὲ τὸ ἴδιο μελαγχολικὸ χαμόγελο, τὸ κορίτσι τοῦ κάδρου...

Ἡ κυρία Φρόσω, μαζὶ μὲ τὸ μεσίτη, ποὺ τῆς ἔκανε σεγόντο, μοῦ ἐξηγοῦσε τὰ χαρίσματα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὴν ἀξία τῶν ἐπίπλων του, ἀλλὰ ἐμένα τὰ μάτια μου δὲν ξεκολλοῦσαν ἀπὸ τὴ φωτογραφία. Κι' ἔτσι, μόλις ἡ κυρία Φρόσω σταμάτησε γιὰ νὰ πάρη ἀναπνοή, βρῆκα τὴν εὐκαιρία νὰ τὴ ρωτήσω:

— Ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ ὡραῖο κορίτσι;

Ἡ πρόσχαρη καὶ μεσόκοπη γυναικούλα κοκκίνισε, ἔσκυψε τὸ κεφάλι σὰν ἀπὸ μιὰ ντροπαλὴ μετριοφροσύνη, καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἔ, κύριέ μου, μὴ μᾶς κυττᾶτε ἔτσι... Κάποτε ἤμαστε κι' ἐμεῖς νέες!

★★

ΓΕΛΑΤΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

ΤΑ καλλιστεῖα δὲν εἶναι ἀμερικανικὴ ἐφεύρεσις. Καλλιστεῖα γίνονταν στὴν Ἑλλάδα πρὶν ἀπὸ 2000 χρόνια. Τὰ περιφημότερα ἦταν τὰ καλλιστεῖα πρὸς τιμὴν τῆς «Πυλαίας Δήμητρος». Οἱ ὑποψήφιες «μὶς» λεγόνταν «χρυσοφόροι», οἱ δὲ νικήτριες «Πυλαιειδεῖς». Ἐκείνη ὅμως τὴν ἐποχὴ δὲν ὑπῆρχαν... μαγιὸ λαστέξ. Οἱ ὑποψήφιες ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθοῦν μπροστὰ στοὺς κριτές τους σχεδὸν γυμνές. Παρ' ὅλα αὐτά, δὲν ξέρω ἂν οἱ τωρινὲς ὑποψήφιες «στὰρ» θὰ ἄντεχαν σ' ἕνα συναγωνισμὸ μὲ Πυλαιειδεῖς.

ΣΤΗΝ ἀρχαία ἐποχὴ οἱ Ἀθηναῖοι τὸ εἶχαν καμάρι ὅτι κατάγονταν ἀπὸ τὴν πόλι τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς. Τὸν καιρὸ τοῦ Περικλέους, γιὰ νὰ ξεχωρίζουν οἱ πραγματικοὶ Ἀθηναῖοι (οἱ γκάγκαροι, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα) ἀπὸ τοὺς ἄλλους κατοίκους τῆς Ἀθήνας, φοροῦσαν ἕνα χρυσὸ κόσμημα ποὺ παρίστανε ἕναν τζίτζικα. Οἱ γυναῖκες τὸ ἔβαζαν στὰ μαλλιά τους, οἱ ἄντρες στὸν χιτῶνα τους. Δὲν ξέρω ἂν ἡ ἐκλογὴ τοῦ τζίτζικα ὡς ἐμβλήματος ἦταν ἐπιτυχημένη, γιατί, ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ τζίτζικας εἶναι μέγας... τεμπέλης.

ΤΑ νύχια τῶν χεριῶν στὴν πολὺ παληὰ ἐποχὴ δὲν χρησίμευαν στοὺς ἀρχαίους μόνο γιά... νὰ ξύνωνται. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀσσύριοι καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς μινωϊκῆς ἐποχῆς χρησιμοποιοῦσαν τὰ νύχια τους καὶ γιά... νὰ γράφουν. Ἐχάραζαν μὲ τὸ νύχι τους τὰ γράμματα τῆς ἐποχῆς πάνω σὲ πλάκες ἀπὸ πηλό. Τὶς πλάκες τὶς ἔψηναν κατόπιν στὸ φοῦρνο. Τὸ γράψιμο αὐτὸ λεγόταν «σφηνοειδὴς γραφή». Ὅταν, λοιπόν, οἱ ἀρχαῖοι ἤθελαν νὰ γράψουν, ἔξυναν... τὰ νύχια τους, ὅπως ξύνουμε ἐμεῖς σήμερα τὸ μολύβι μας.

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Τοῦ ΤΖΙΟΒΑΝΙ ΡΙΤΤΙ

Ο ΜΠΕΠΕ Ναρίνι χάϊδεψε τὰ χαρτονομίσματα στὴν τσέπη του καὶ τὸ τετράγωνο πρόσωπό του φωτίστηκε ἀπὸ χαρά. Ἡ μέρα εἶχε πάει περίφημα. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τοῦ τουρισμοῦ στὴ Νάπολι καὶ ὁ Ναρίνι, ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἐπιδέξιους πορτοφολάδες τοῦ λιμανιοῦ, εἶχε ξαλαφρώσει δεκατρία θύματα ἀπὸ εἰκοσιεφτὰ χιλιάδες λιρέττες.

Ὁ χειμώνας δὲν ἦταν ἀποδοτικὸς καὶ τὰ σημερινὰ κέρδη θὰ ἔπιαναν τόπο. Εἴχανε βγῆ μερικοὶ καινούργιοι στὴν πιάτσα καὶ ὁ Μπέπε, πρὶν λίγο καιρό, εἶχε φτάσει στὸ σημεῖο νὰ πουλήση τὰ περίφημα κουδουνάκια του, ποὺ χάρις σ' αὐτὰ κρατοῦσε τὰ δάχτυλά του σὲ τόσο καλὴ φόρμα. Τὰ κουδουνάκια ἦταν κρεμασμένα σ' ἕνα ἀνδρείκελο καὶ ἐκεῖ γυμναζόταν ἀτέλειωτες ὧρες, τὸ ἴδιο ὅπως ἕνας βιρτουόζος τοῦ πιάνου.

Ἀφοῦ ἔκανε τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ μόχθου τῆς ἡμέρας κι' ἔμεινε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὰ κέρδη, ὁ Μπέπε πῆρε τὸ τρὰμ γιὰ τὸ σπίτι του. Θρονιασμένος δίπλα στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο τοῦ ὀχήματος, ἀπολάμβανε τὸ δροσερὸ ἀεράκι τοῦ δειλινοῦ, ὅταν τὰ μάτια του πέσανε σ' ἕναν ἀνθρωπάκο ποὺ καθόταν ἀπέναντί του. Ἕνα χαζὸ χαμόγελο ἔπαιζε στὸ γυαλιστερὸ παχὺ πρόσωπό του. Τὰ χέρια τοῦ Μπέπε ἄρχισαν νὰ τὸν γαργαλοῦν. Μυριζότανε ἕνα σίγουρο θῦμα. Στὸ κάτω - κάτω, συλλογίστηκε, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μπορεῖ νὰ εἶχε πάνω του πέντε ἢ καὶ περισσότερες χιλιάδες λιρέττες. Γιατί νὰ πᾶνε χαμένες; Ἀπὸ τὸ ὕφος του, ἐξ ἄλλου, ὁ Μπέπε καταλάβαινε, πὼς θὰ ἦταν παιχνιδάκι γι' αὐτὸν νὰ τὸν ξαλαφρώση προτοῦ κατέβη ἀπ' τὸ τράμ. Στὴν ἑπόμενη στάσι, ὁ Ναρίνι κάθισε δίπλα στὸν χοντρό, ποὺ στὸ μεταξὺ εἶχε ἀφοσιωθῆ στὸ διάβασμα τῆς ἐφημερίδας του. Ὁ Μπέπε ἀναμέτρησε τὸν «πελάτη» του καὶ ἔκανε τὶς πρῶτες ἀνιχνεύσεις. Ἦτανε τυχερός. Τὸ πορτοφόλι τοῦ ἄλλου ἐξεῖχε λίγο ἀπ' τὴν πίσω τσέπη. Ὁ Μπέπε ἔσμιξε τὰ δάχτυλά του κι' ἔτριψε τὰ νύχια του στὸ πέτο τοῦ σακκακιοῦ του. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμή, τὸ τρὰμ φρέναρε ἀπότομα. Ὁ Μπέπε ἅρπαξε τὴν εὐκαιρία. Ὁ χοντρὸς δὲν φάνηκε νὰ κατάλαβε τίποτα καὶ ἐξακολούθησε νὰ διαβάζη τὶς τελευταῖες εἰδήσεις. Τὸ σακκάκι του ἤτανε λεκιασμένο καὶ ὁ Μπέπε, ἀηδιασμένος τώρα, γύρισε ἀλλοῦ τὸ κεφάλι. Θὰ κατέβαινε μετὰ τέσσερις στάσεις κι' ἀνυπομονοῦσε νὰ φτάση. Δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ μετρήση τὰ νέα «κέρδη» του.

Ὅταν, ὅμως, κατέβηκε κι' ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι, τὸ αἷμα τοῦ ἀνέβηκε στὸ κεφάλι σὰν εἶδε πὼς μόνο ἀποκόμματα ἀπὸ ἐφημερίδες ἀποτελοῦσαν τὸ περιεχόμενό του.

Ὁ Μπέπε τὰ ἔχασε γιὰ μιὰ στιγμή. Τόσο φουσκωμένο καὶ νὰ μὴν ἔχη οὔτε ἑκατὸ λιρέττες μέσα! «Μπά, δὲ βαρυέσαι, ἔχω τὶς εἰκοσιεφτὰ χιλιάδες!», σκέφτηκε καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι του. Ξαφνικά, μιὰ ὑποψία πέρασε σὰν ἀστραπὴ ἀπὸ τὸ μυαλό του. Ἔβαλε γρήγορα τὸ χέρι στὴν ἄλλη του τσέπη κι' ἔγινε ἄσπρος σὰν τὸ πανί. Τὸ πορτοφόλι μὲ τὶς εἰκοσιεφτὰ χιλιάδες λιρέττες — τὸ πορτοφόλι του! — εἶχε κάνει φτερά. Ἄρχισε νὰ τρέμη. Ὄχι, ὄχι, δὲν ἦταν δυνατόν. Τοῦ φαινόταν σὰν ψέμα. Κι' ὅμως ἦταν ἀλήθεια. Τὸ πορτοφόλι εἶχε ἐξαφανιστῆ.

Τὸ χέρι του, ποὺ ἀσυναίσθητα ψαχούλευε ἀκόμα μέσα στὴν τσέπη, ἔπιασε ἕνα σημείωμα. Τὸ διάβασε στὸ φῶς τοῦ δρόμου. Νά τί ἔλεγε: «Φουκαρᾶ μου! τὴν ξεσυνήθισες τὴ δουλειά σου. Ἔπρεπε νὰ προσέξης περισσότερο τὰ χέρια μου. Δὲν ξέρω πόσα ἔχεις πάνω σου, μὰ πιστεύω, πὼς οἱ δουλειές πῆγαν καλὰ σήμερα. Σὰν καλὸς συνάδελφος, σοῦ ἄφησα χίλιες λιρέττες στὴν πίσω τσέπη, γιὰ νὰ μαλακώσης τὴν πίκρα σου μ' ἕνα ποτήρι κρασί».

Ὁ Μπέπε βρῆκε πραγματικὰ ἕνα χαρτονόμισμα χιλίων λιρεττῶν, ποὺ στὸ περιθώριό του εἶχε τὴν ἀκόλουθη λακωνικὴ σημείωσι:

«Ὅσα ξέρω, τὰ χρωστάω στὰ κουδουνάκια τοῦ Ναρίνι!».

Τότε τὸ μνημονικὸ τοῦ Ναρίνι φωτίστηκε. Θυμόταν, τώρα, ἐκείνη τὴν πλαδαρὴ μούρη: Ἦταν τὸ πρόσωπο τοῦ παλαιοπώλη, στὸν ὁποῖο εἶχε πουλήσει τὰ κουδουνάκια, δυὸ μῆνες πρίν!

Ο 3ος ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΞΑΝΑΓΥΡΙΖΕΙ...

Ο ΤΡΙΤΟΣ Ἄνθρωπος — ὁ ἀσύλληπτος, ὁ αἰνιγματικὸς Χάρρυ Λάϊμ — ὁ σκοτεινὸς ἀλλὰ καὶ σαγηνευτικὸς ἥρως τοῦ περίφημου μυθιστορήματος τοῦ Γκράχαμ Γκρὴν καὶ τῆς ὁμώνυμης ταινίας, ποὺ ἐγοήτευσε ἀμέτρητα ἑκατομμύρια θεατῶν σ' ὅλον τὸν κόσμο, ξαναζῆ ἀπὸ σήμερα στὶς σελίδες τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ». Πρόσθετο στοιχεῖο ἐνδιαφέροντος, χαρίζει ἀσφαλῶς στὸ ἀνάγνωσμά μας τὸ γεγονός, ὅτι τὴ δρᾶσι τοῦ Χάρρυ Λάϊμ τὴν ἱστορεῖ τώρα αὐτὸς ποὺ ἐνσάρκωσε τὴν ἀλησμόνητη μορφὴ τοῦ Τρίτου Ἀνθρώπου στὸν κινηματογράφο, ὁ ἀσύγκριτος Ὄρσον Οὐέλλες, ποὺ, ὅπως θὰ διαπιστώσετε, εἶναι προικισμένος καὶ μὲ σπάνιο συγγραφικὸ ταλέντο. Ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι καὶ τὸ Βελιγράδι ὣς τὸ Χὸγκ Κὸγκ καὶ τὸ Μπουένος Ἄϋρες, ὁ ἀδίστακτος Χάρρυ θὰ σᾶς παρασύρη στὶς νέες περιπέτειές του καὶ — σᾶς τὸ ὑποσχόμαστε — θὰ σᾶς διασκεδάση μὲ τὸ χιοῦμορ, τοὺς ἄθλους καὶ τὰ πλέον ἀπίθανα τεχνάσματά του.

Η ΒΑΛΙΤΣΑ

Του ΟΡΣΟΝ ΟΥΕΛΛΕΣ

(Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν σ' ἕνα τραῖνο ποὺ διέσχιζε τὰ Βαλκάνια, ἀπ' τὴ Σταμποὺλ στὸ Βελιγράδι. Φυσικά, ὑπῆρχε μέσα καὶ μιὰ μυστηριώδης κυρία μὲ βέλο. Ἡ ἱστορία εἶχε πάντως τὸ πιὸ ἀπροσδόκητο τέλος, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῆ κανείς.)

ΤΟ Ἐξπρὲς-Ὀριάν, δηλαδὴ ἡ κεντρικὴ του γραμμή, συνδέει τὴ Σταμποὺλ μὲ τὸ Παρίσι. Ἔφυγα ἀπ' τὴ Σταμποὺλ ἁπλούστατα γιατὶ μὲ ἀπέλασε ἡ ἀστυνομία κι' ἐπειδή, ἐξ ἄλλου, εἶχα κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος εἰδικοὺς λόγους νὰ θέλω ν' ἀπομακρυνθῶ ὅσο μποροῦσα περισσότερο ἀπ' τὴν Τουρκία. Πῆρα εἰσιτήριο γιὰ ὁλόκληρη τὴ διαδρομή.

Θὰ ξέρετε, βέβαια, πὼς τὸ Ἐξπρὲς-Ὀριὰν εἶναι ἕνα ἀπὸ κεῖνα τὰ ξακουστὰ τραῖνα, ὅπως τὸ «Γαλάζιο Τραῖνο», ποὺ συνδέει τὸ Παρίσι μὲ τὴν Κυανῆ Ἀκτή, ὁ Ὑπερ-Σιβηρικὸς κλπ. Τὸν παληὸ κακὸ καιρό, πρὶν ἀπ' τὸν πόλεμο, μέσα στὰ βαγόνια του — ἰδίως ἀπὸ τὴ Σταμποὺλ — μποροῦσες σίγουρα νὰ δεῖς πολὺ πλουσιώτερο δειγματολόγιο ἀπὸ παράξενα ζῶα, παρὰ σὲ τσίρκο. Ἀλλὰ τώρα, στὸ νέο κακὸ καιρό, οἱ ταξιδιῶτες ποὺ βλέπεις εἶναι ἁπλῶς φάτσες ποὺ σπᾶνε τὴ μονοτονία τοῦ τοπίου.

Πάρτε, ξέξαφνα, τὸ γειτονά μου, στὸ βαγκὸν λί, ἕνα μικρόσωμο Ἕλληνα ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη, ποὺ τὸ κοστοῦμι του ἦταν θαρρεῖς κομμένο ἀπὸ γελοιογραφία. Τὸ πρόσωπό του, ἂν μποροῦσες νὰ τὸ πῆς πρόσωπο, ἦταν κάτι ποὺ πρόβαλλε λίγα ἑκατοστὰ ἀπ' τὴ βόρεια πλευρὰ τοῦ λαιμοῦ του. Τὸ μόνο χαρακτηριστικὸ ποὺ φανέρωνε ποιὸ ἦταν τὸ μπρὸς καὶ ποιὸ τὸ πίσω μέρος τοῦ κεφαλιοῦ του, ἦταν τὰ μάτια, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ μαῦρες Κορινθιακὲς σταφίδες μέσα σὲ χυμὸ λεμονιοῦ. Σίγουρα, δὲ θὰ τὸν διάλεγα ποτὲ γιὰ συνταξιδιώτη, ἂν εἶχα τὴν εὐχέρεια τῆς ἐκλογῆς. Σοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωσι μασημένης τσίκλας.

Τὸν ἔλεγαν, ὅπως μὲ πληροφόρησε, Σταθακόπουλο καὶ εἶχε μαζί του τόσες προμήθειες ἀπὸ τρόφιμα, ποὺ νόμιζες, πὼς θἄνοιγε μαγαζί. Καὶ εὐτυχῶς, γιατὶ τὸ φαγητὸ στὸ Ἐξπρὲς-Ὀριὰν δὲν εἶνε καὶ σπουδαῖο, μεταπολεμικῶς.

Ὁ Σταθακόπουλος ἐπέμενε νὰ μὲ φιλέψει. Ἦταν ὅμως ἐφωδιασμένος καὶ μὲ ἄφθονο «κρασὶ τῆς πατρίδας» του — ὅπως τὸ ἔλεγε — ποὺ, ἐνῶ εἶχε ἄρωμα ζαχαροπλαστείου καὶ γεῦσι γαργάρας, σὲ χτυποῦσε στὸ κεφάλι σὰ νὰ σὲ εἶχε κλωτσήσει μουλάρι. Ἐγώ, ἤπια ἐλάχιστο, ἀλλὰ ἐκεῖνος τὸ ἐτίμησε γενναῖα. Καὶ σὲ λίγο, ὁ γλαφυρὸς Ἕλληνας συνομιλητής μου ἄρχισε νὰ γέρνη τὸ κεφάλι.

— Λοιπόν, ἂν δὲ σᾶς πειράζη, φίλε μου, εἶπα, θὰ σβύσω τὸ φῶς καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ κοιμηθῶ λιγάκι.

Ἀμέσως, ζωντάνεψε.

— Ὄχι, ὄχι, φώναξε ἀλαφιασμένος, τὸ φῶς πρέπει νὰ μείνη ἀναμμένο. Στὰ σκοτεινά, ἴσως μὲ πάρη ὁ ὕπνος.

— Μὰ θὰ σᾶς κάνη πολὺ καλό, φίλε μου.

— Πῆτε μου τὴν ἀλήθεια, κύριε. Ἂν εἴχατε δέκα χιλιάδες δολλάρια στὴν τσέπη σας, θὰ κοιμόσαστε;

— Ἔχω περισσότερα, ἀποκρίθηκα, πολὺ περισσότερα. Κι' αὐτὸ δὲ μ' ἐμποδίζει νὰ κοιμηθῶ. Καί, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὲ λὲς Χάρρυ.

— Πόσα περισσότερα; ρώτησε.

— Ἑκατὸ χιλιάδες.

— Ἑκατὸ χιλιάδες δολλάρια, Χάρρυ;

— Ἀκριβῶς. Λοιπόν, εὐχαριστῶ γιὰ τὸ φαγητό, φίλε μου, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ ξυπνήσης ὅταν θὰ περνᾶμε τὰ γιουγκοσλαβικὰ σύνορα.

Ξάπλωσα καὶ χαμήλωσα τὰ βλέφαρά μου. Ὁ μικρόσωμος συνταξιδιώτης μου, ἀφοῦ καθάρισε νευρικὰ τὰ νύχια του μ' ἕνα σουγιά, ἄρχισε νὰ μὲ ἐξετάζη προσεκτικά. Ἐγὼ τὸν παρακολουθοῦσα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ μου. Κι' ἔκανα πὼς ροχάλιζα. Αὐτὴ ἡ ἱστορία τῶν δέκα χιλιάδων δολλαρίων μοῦ εἶχε κινήσει τὸ ἐνδιαφέρον ὅσο δὲ λέγεται... Κάθε στιγμὴ ποὺ περνοῦσε, περίμενα νὰ ἐπιδράση τὸ κρασὶ καὶ νὰ ἰδῶ τὸν Σταθακόπουλο νὰ παραδίνεται στὶς ἀγκάλες τοῦ Μορφέως. Ἀλλὰ δὲ βαριέσαι. Γαρίδα τὸ μάτι του. Μ' ἔπιασε ἀπελπισία.

Τέλος, ἔσκυψε καὶ μὲ κούνησε. Ἤθελε νὰ τοῦ πῶ τί θὰ τἄκανα τὰ λεφτά μου ὅταν φτάναμε στὰ σύνορα. Ὅπως κατάλαβα, τὰ δικά του τὰ λεφτά, τὰ εἶχε κερδίσει ἀπὸ κάπως σκοτεινὲς ἐπιχειρήσεις καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἔχη πολλὰ πάρε-δῶσε μὲ ὑπηρεσίες ἐλέγχου. Μιὰ καὶ μοῦ εἶχε ἀνοίξει τὴν καρδιά του, ἀποφάσισα, τάχα, νὰ τοῦ ἀνοίξω κι' ἐγὼ τὴ δική μου. Τοῦ μίλησα γιὰ τὶς δικές μου ἐπιχειρήσεις. Τοῦ εἶπα, πὼς εἶμαι παραχαράκτης. Ὁ τυπογράφος μου, πρόσθεσα, εἶναι Πολωνός, ὁ εἰδικὸς γιὰ τὰ «νερὰ» τοῦ χαρτιοῦ Ρουμάνος καὶ ὁ χαράκτης μου πρώην ἀρχιτεχνίτης τοῦ Βρεταννικοῦ Θησαυροφυλακείου. Μετὰ ἔβγαλα ἀπὸ τὴν εἰδικὴ βαλιτσούλα μου ἕνα μάτσο χαρτονομίσματα καὶ τοῦ τἄδωσα νὰ τὰ ἐξετάση.

— Τελειότερα δολλάρια ἀπὸ τὰ δικά μου, ἐδήλωσα μὲ καμάρι, οὔτε στὴν Οὐάσιγκτων μποροῦν νὰ τυπώσουν.

Μὲ ἄκουε μὲ ἀνοιχτὸ στόμα.

Ὕστερα ἀπὸ δέκα λεπτά, ἀφοῦ ἀδειάσαμε καὶ ἄλλη μπουκάλα ἀπὸ τὸ «ἐθνικό του ποτό», κλείναμε συμφωνία. Θὰ πωλοῦσα στὸν κ. Σταθακόπουλο σαράντα χιλιάδες δολλάρια δικῆς μου κατασκευῆς, εἰσπράττοντας 25% τῆς ὀνομαστικῆς τους ἀξίας, σὲ γνήσια δολλάρια, φυσικά, ὑπὸ τὸν ὅρον — ἐτόνισα — ὅτι θὰ συμφωνοῦσε καὶ ὁ συνέταιρός μου, ποὺ μὲ περίμενε στὸ Βελιγράδι. Ὑποσχέθηκα νὰ βγῶ στὸν ἑπόμενο σταθμὸ καὶ νὰ τοῦ τηλεφωνήσω ἀπὸ κεῖ, ζητῶντας τὴν ἔγκρισί του.

Μόλις περάσαμε τὰ γιουγκοσλαβικὰ σύνορα καὶ σταμάτησε τὸ τραῖνο, ἔτρεξα ἀμέσως στὸ γραφεῖο τοῦ σταθμάρχη. Καθὼς τηλεφωνοῦσα, ἔβλεπα ἀπ' τὸ παράθυρο τὸ Σταθακόπουλο, ποὺ μοῦ χαμογελοῦσε σὰ νὰ τοῦ πονοῦσαν τὰ δόντια.

— Ἐμπρός! Ἀστυνομία συνόρων; εἶπα μόλις πῆρα γραμμή. Σᾶς κάνω μιὰ καταγγελία. Μὴ ρωτᾶτε ποιὸς εἶμαι. Στὸ διαμέρισμα 25 τοῦ Ἐξπρὲς-Ὀριὰν ὑπάρχει ἕνας παραχαράκτης. Δὲν ξέρω τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ ἔχει μαζί του πενῆντα χιλιάδες πλαστὰ δολλάρια, ποὺ προσπαθεῖ νὰ τὰ εἰσαγάγη λαθραίως στὸ γιουγκοσλαβικὸ ἔδαφος.

Ὅταν γύρισα στὸ τραῖνο, εἶπα στὸ φίλο μου, πὼς ἡ δουλειὰ ἦταν κλεισμένη, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ κάνουμε γρήγορα, γιατὶ ἦταν ἀνάγκη νὰ κατεβῶ στὸν ἑπόμενο σταθμὸ νὰ συναντήσω ἄλλον πελάτη. Βγάλαμε κι' οἱ δυὸ τὰ λεφτά μας κι' ἀρχίσαμε νὰ τὰ μετρᾶμε. Πάρε τόσα, δόσμου τόσα — καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἔξαφνα, ὅμως, ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ τὸ διαμέρισμα γέμισε ἀπὸ Γιουγκοσλάβους ἀστυνομικούς, ποὺ φώναζαν ὅλοι μαζί. Τέλος, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μοῦ εἶπε ἀγγλικά:

— Ψηλὰ τὰ χέρια καὶ μὴν ἀγγίξης τὰ πλαστὰ χαρτονομίσματα!

Στὸ ἀναμεταξύ, τὸ Σταθακόπουλο τὸν εἶχε πιάσει ὑστερικὸς πανικός.

— Δὲν εἶναι δικά μου! Σᾶς λέω δὲν εἶναι δικά μου! Εἶναι δικά του. Εἶναι ὅλα δικά του! φώναζε.

— Εἶναι ἀλήθεια; μὲ ρώτησε ὁ ἀστυνομικὸς ποὺ μιλοῦσε ἀγγλικά.

Ἐγώ, τὸ παραδέχθηκα, σκύβοντας μοιρολατρικὰ τὸ κεφάλι.

— Δὲν εἶναι δικά μου, ξαναφώναξε ὁ Ἕλληνας. Ἐγὼ εἶμαι τίμιος ἔμπορος. Δὲν ἀνακατεύομαι μὲ πλαστὰ δολλάρια. Εἶμαι καὶ Ἕλλην ὑπήκοος... Καὶ σεῖς τώρα εἶστε φίλοι μὲ τοὺς Ἕλληνας.

Ἐξακολουθοῦσε ἀκόμα νὰ θρηνολογῆ στὸν ἴδιο τόνο, ὅταν μὲ κατέβασαν ἀπ' τὸ τραῖνο, μαζὶ μὲ τὰ χρήματα.

Μόλις ἔκλεισε ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς πίσω μου, τήρησα ἑνὸς λεπτοῦ σιγὴ γιὰ νὰ τιμήσω τὴ μνήμη τοῦ μικρόσωμου συνταξιδιώτη μου, ποὺ τώρα θὰ εἶχε, βέβαια, καταλάβει, ὅτι ἡ φλυαρία μπορεῖ πολλὲς φορὲς νὰ στοιχίση καὶ 10 χιλιάδες δολλάρια. Μετά, ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, γεμᾶτος ἐμπιστοσύνη στὸ μέλλον.

Ξημέρωσε. Στὰ ρουθούνια μου ἔφτασε μιὰ γλυκειὰ μυρωδιὰ λαχανόσουπας καὶ μαύρου ψωμιοῦ. Σὲ λίγο, ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἄλλωστε τὸ περίμενα, μοῦ ἐξέφρασε τὴν «βαθεῖαν λύπην» του, γιὰ τὸ ἐπεισόδιο.

— Ἀγαπητέ μου κ. Λάϊμ, χίλιες συγγνῶμες! Ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία μας μόλις πρὸ ὀλίγου μὲ πληροφόρησε, ὅτι τὰ δολλάριά σας εἶναι ἀπολύτως ἐν τάξει. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς τὰ ὄργανά μου ἔπεσαν θύματα μιᾶς τόσο χοντροκομμένης φάρσας!...

— Οὔτε κι' ἐγώ...

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην ἐκ μέρους τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Γιουγκοσλαβίας!

Καὶ ἔτσι, ἀφοῦ ἤπια μερικὰ ποτηράκια μὲ τὸ διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας τῆς μεθοριακῆς ἐκείνης σερβικῆς πόλεως, βρέθηκα καὶ πάλι στὸ Ἐξπρὲς-Ὀριάν, πλουσιώτερος κατὰ δέκα χιλιάδες δολλάρια — τὰ δολλάρια τοῦ κ. Σταθακοπούλου.

Μονάχα ποὺ αὐτὴ τὴ φορὰ ὑπῆρχε κάποια διαφορά. Ἀντὶ τοῦ κ. Σταθακοπούλου, μὲ τὰ σαλάμια καὶ τὸ κρασί του, συντροφιὰ στὸ διαμέρισμά μου εἶχα τώρα μιὰ ὡραιότατη γυναῖκα, βουτηγμένη στὰ ἀρώματα καὶ ντυμένη μὲ τὴν τελευταία λέξι τῆς μόδας. Ὅπως οἱ μυστηριώδεις κυρίες τῶν μυθιστορημάτων, φοροῦσε ἀκόμα καὶ βέλο. Ἀλλὰ ἦταν ἐλαφρὸ καὶ ἄφηνε νὰ φαίνεται ὅλη της ἡ ὀμορφιά. Ἐνῶ σκεφτόμουνα πῶς νὰ πιάσω κουβέντα μαζί της, ἐκείνη ξαφνα μοῦ χαμογέλασε καὶ μοῦ μίλησε πρώτη:

— Μὲ βοηθᾶτε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ κατεβάσω τὴ βαλίτσα μου; Εἶναι βαρειά.

Προθυμοποιήθηκα, φυσικά, νὰ τὴν ἐξυπηρετήσω. Μόνο ποὺ ἔλεγε ὑπερβολές, ὅπως ὅλες οἱ γυναῖκες. Ἡ βαλίτσα δὲν ἦταν διόλου βαρειά. Ἂν καὶ πελώρια, εἶναι ζήτημα ἂν ἦταν βαρύτερη ἀπ' τὴ δική μου μικρὴ βαλιτσούλα, ποὺ μέσα δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ πενῆντα χιλιάδες δολλάρια καὶ μιὰ βούρτσα τῶν δοντιῶν. Καὶ μὴ νομίσετε, ὅτι ἔχασα ἀπ' τὰ μάτια μου ἔστω καὶ μιὰ στιγμὴ τὴν μικρή μου βαλιτσούλα, καθὼς βοηθοῦσα τὴν κυρία νὰ κατεβάση τὴ δική της. Ὁ Χάρρυ μπορεῖ νἆναι ἁβρὸς μὲ τὶς κυρίες, ἀλλὰ δὲν εἶναι κορόϊδο.

Μετὰ γίναμε φίλοι καὶ τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ἄνοιγα ἕνα μπουκάλι μὲ ἐξαιρετικὸ ποτό, ποὺ μοῦ εἶχε δώσει γιὰ ἀποχαιρετιστήριο δῶρο ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ἄνοιξε καὶ ἡ πόρτα καὶ μιὰ σκληρὴ φωνή, ποὺ ἀνῆκε σ' ἕνα σκυθρωπὸ κύριο μὲ μαῦρα γυαλιά, ρώτησε ἂν ὑπῆρχε κενὴ θέσις. Ἐγὼ εἶπα «ὄχι», ἡ φίλη μου εἶπε «ναὶ» καὶ ἔτσι ὁ μικρὸς φιλικός μας κύκλος μεγάλωσε.

Ὅσο ἡ Ὄλγα καὶ ἐγὼ εἴμασταν μόνοι στὸ διαμέρισμα—καθὼς βλέπετε εἴχαμε φτάσει καὶ στὰ μικρὰ ὀνόματα—δὲ μὲ πείραζε ἡ συνήθεια τοῦ Ἐξπρὲς-Ὀριὰν νὰ ἀφήνη τοὺς ἐπιβάτες του στὸ σκοτάδι τὴν ὥρα ποὺ περνᾷ τὰ τοῦνελ. Ἀλλὰ τώρα ποὺ εἴχαμε παρέα, ἔνοιωθα κάπως στενοχωρημένος. Καὶ εἶχα πολὺ δίκαιο, γιατί, ὅταν βγήκαμε ἀπ' τὸ ἑπόμενο τοῦνελ, ἡ μικρή μου βαλίτσα εἶχε χαθῆ.

Δὲν ταράχτηκα. Οὔτε ἔδωσα τὸ σῆμα τοῦ κινδύνου. Πάντως, ὄχι ἀκόμα. Κύτταξα ἁπλῶς τοὺς δυό μου συνταξιδιῶτες καὶ μελέτησα τὸ ζήτημα. Ἐκεῖνο ποὺ μὲ ἀπασχολοῦσε δὲν ἦταν τόσο ποιὸς εἶχε πάρει τὴ βαλίτσα, ἀλλὰ τί τὴν εἶχε κάνει. Τὸ παράθυρο ἦταν κλειστό, ἡ πόρτα ἦταν κλειστή, τὸ δίχτυ τῶν ἀποσκευῶν ἦταν ἄδειο καὶ οὔτε ὁ ἄντρας, οὔτε ἡ γυναῖκα μποροῦσαν νὰ τὴν εἶχαν κρύψει πάνω τους. Τότε λοιπόν; Κάτω ἀπ' τὸ κάθισμα; Ἄφησα νὰ πέση ἕνα νόμισμα καὶ ἔσκυψα νὰ τὸ βρῶ. Τί βρῆκα; Τὸ νόμισμα, φυσικά. Ἡ βαλίτσα πουθενά.

Ἐξακολουθοῦσα νὰ διερευνῶ νοερῶς τὶς διάφορες πιθανότητες, ὅταν ἡ Ὄλγα διέκοψε τὴ σιωπή:

— Τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ τοῦνελ ἔχει κάνει τὴν ἀτμόσφαιρα πολὺ βαρειὰ ἐδῶ μέσα. Ἀνοίγεις λίγο τὸ παράθυρο, Χάρρυ;

— Εὐχαρίστως... Αὐτὰ ὅμως τὰ καταραμένα παράθυρα εἶναι συνήθως μαγκωμένα. Χρειάζονται τρεῖς γεροὺς ἄντρες κι' ἕνα βίντσι γιὰ νὰ σηκωθοῦν. Ἴσως ὁ κύριος θὰ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μὲ βοηθήση;

— Λυπᾶμαι, ἀλλὰ εἶμαι τυφλός! εἶπε μὲ τὴ δυσάρεστη φωνή του ὁ ἄλλος.

Ὥστε ἔτσι: Ἦταν τυφλός! Ἂν ἔλεγε τὴν ἀλήθεια, τὴ δουλειὰ μόνο ἡ Ὄλγα θὰ μποροῦσε νὰ μοῦ τὴν εἶχε σκαρώσει. Καθώς, λοιπόν, προσπαθοῦσα ν' ἀνοίξω τὸ παράθυρο, βάλθηκα νὰ παρακολουθῶ τὴν εἰκόνα τῆς φίλης μου στὸ τζάμι. Ἡ Ὄλγα κύτταζε τὸν τυφλό, καὶ τὰ μαῦρα γυαλιὰ τοῦ τυφλοῦ κύτταζαν τὴν Ὄλγα. Βγάλτε, ἂν μπορῆτε, συμπέρασμα...

Βάλθηκα νὰ παρακολουθῶ τὴν εἰκόνα τῆς φίλης μου στὸ τζάμι...

Στὸ ἐπάγγελμά μου, ὅμως, πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς ὑπομονητικός, καὶ ὅταν ἀκόμη διατρέχη τὸν κίνδυνο νὰ φανῆ χαζός, ἐπειδὴ κάνει μισὴ ὥρα ν' ἀνοίξη τὸ παράθυρο ἑνὸς τραίνου.

Κάποτε, ὡστόσο, τὸ παράθυρο ἄνοιξε. Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ ἀστραπὴ φώτισε τὸ μυαλό μου. Πῶς δὲν τὸ εἶχα σκεφθῆ!... Ἡ μικρή μου βαλίτσα δὲν μποροῦσε νὰ βρίσκεται ἀλλοῦ παρὰ μέσα στὴ μεγάλη βαλίτσα. Στὴ βαλίτσα τῆς Ὄλγας! Πολὺ ἔξυπνο, μὰ τὴν ἀλήθεια!

Καθὼς τὰ συλλογιζόμουνα αὐτά, μπήκαμε σ' ἄλλο τοῦνελ. Τὸ ζήτημα ἦταν πιὰ ἁπλούστατο. Τὸ μόνο ποὺ εἶχα νὰ κάνω, μόλις θὰ ξαναβγαίναμε στὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἦταν ν' ἁρπάξω τὴ μεγάλη βαλίτσα καὶ νὰ πάρω ἀπὸ μέσα τὴν δική μου. Ἂν ἡ κ. Ὄλγα δὲν κρατοῦσε ρόπαλο, τὸ πρᾶγμα δὲ θἆταν καὶ πολὺ δύσκολο. Ἔτσι νόμιζα. Ἀλλά, ὅταν ξαναβγήκαμε στὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἀποδείχτηκε, ὅτι ὁ καλός σου ὁ Χάρρυ τὴν εἶχε πάθει γιὰ δεύτερη φορά. Τώρα εἶχε ἐξαφανιστῆ καὶ ἡ μεγάλη βαλίτσα. Πῶς; Μὰ φυσικά, ἀπὸ τὸ παράθυρο, ποὺ εἶχα τὴν εὐγένεια ν' ἀνοίξω γιὰ χάρι τῆς Ὄλγας. Τράβηξα τότε τὸ σῆμα τοῦ κινδύνου.

Προτοῦ καλὰ-καλὰ σταματήση τὸ τραῖνο, ἐγὼ βρισκόμουν κιόλας ἔξω κι' ἔτρεχα πρὸς τὸ τοῦνελ. Ἀλλά, μόλις μπῆκα στὴ σήραγγα, κατάλαβα, πὼς κάποιος ἔτρεχε πίσω μου. Καὶ τότε, μιὰ πολὺ δυσάρεστη σκέψις πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό μου καὶ μοῦ πάγωσε τὸ αἷμα. Ποιὸς μὲ βεβαίωνε, πὼς τὴ βαλίτσα δὲν τὴν εἶχε πετάξει ἀπὸ τὸ παράθυρο ὁ τυφλός. Ἂν ἦταν ἔτσι καὶ ἐρχόταν αὐτὸς τώρα πίσω μου, θὰ εἶχε, σὰν τυφλὸς ποὺ ἦταν, ὅλη τὴν ὑπεροχὴ στὸ σκοτάδι... Ἐκείνη τὴ στιγμὴ σκόνταψα σὲ κάτι κι' ἔπεσα.

Ἀλλά, δὲν εἶχα σκοντάψει πάνω στὴν βαλίτσα καὶ τὰ χέρια μου δὲν ἄγγιξαν τὰ κλεμμένα δολλάριά μου. Μέσα στὸ σκοτάδι ἔπιασα ἕνα πρόσωπο—ἕνα ἀντρικὸ πρόσωπο. Δὲν μποροῦσα νὰ δῶ ποιὸς εἶναι, ἀλλὰ δὲ μοῦ χρειαζόταν, γιατὶ μονομιᾶς τὰ κατάλαβα ὅλα. Πῶς δὲν τὸ εἶχα σκεφθῆ πρωτύτερα; Ὁ Σταθακόπουλος!... Ναί, ὁ Σταθακόπουλος εἶχε στείλει τὴν Ὄλγα νὰ πάρη πίσω τὴ βαλίτσα μὲ τὰ δολλάρια. Ὁ ἴδιος, σίγουρα, περίμενε τὸ πέρασμα τοῦ τραίνου στὸ τοῦνελ. Τὰ πάντα ἦταν ὑπολογισμένα στὴν ἐντέλεια—ἴσως, ὅμως, μὲ περισσότερη ἀκρίβεια ἀπ' ὅ,τι χρειαζότανε. Γιατί, καθὼς ἡ Ὄλγα εἶχε ρίξει τὴ βαλίτσα ἀπὸ τὸ παράθυρο, τὸν εἶχε χτυπήσει τὸν Ἕλληνά μου στὸ κεφάλι καὶ τὸν εἶχε σωριάσει ἀναίσθητο...

Ποδοβολητὰ κι' ἔπειτα μιὰ φωνὴ ἀκούστηκαν πίσω μου:

— Κύριε Λάϊμ!... Κύριε Λάϊμ!...

Τὸ φῶς ἠλεκτρικῶν φαναριῶν διέλυσε τὸ

σκοτάδι τοῦ τοῦνελ. Στὰ πόδια μου, πράγματι, κοιτόταν ὁ Σταθακόπουλος. Καὶ δίπλα ἡ βαλίτσα τῆς Ὄλγας. Μὲ περίμενε, ὅμως, καὶ ἄλλη ἔκπληξις: Αὐτὸς ποὺ μὲ φώναζε ἦταν ὁ διευθυντὴς τοῦ μεθοριακοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ. Στὴν κουστωδία ποὺ τὸν συνώδευε, ἦταν καὶ ὁ τυφλὸς τοῦ τραίνου — ποὺ δὲν ἦταν, φυσικά, διόλου τυφλός. Ὅλοι μαζὶ βάλθηκαν νὰ μὲ χτυποῦν στὸν ὦμο καὶ νὰ μοῦ λένε «μπράβο!».

Ὅταν βγήκαμε ἀπὸ τὸ τοῦνελ, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἔκρινε καλὸ νὰ ἐκφωνήση ἕνα μικρὸ λόγο:

— Κύριε Λάϊμ!... Ἐν ὀνόματι τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Γιουγκοσλαβίας, σᾶς ἐκφράζω τὸν βαθὺ θαυμασμόν μου διὰ τὴν ἑτοιμότητα πνεύματος καὶ τὴν ἀνδρείαν ποὺ ἐπεδείξατε. Μὲ ἀσύγκριτον δεξιοτεχνίαν ἐξουδετερώσατε καὶ παρεδώσατε εἰς χεῖρας μας τὸν σατανικώτερον πράκτορα τῆς Κόμινφορμ, τὸν περιβόητον Λεόνωφ!...

— Γιὰ ποιὸν Λεόνωφ μοῦ μιλᾶτε;

Ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας μοῦ ἔδειξε τὸ φίλο μου τὸ Σταθακόπουλο, ποὺ οἱ ἄνθρωποί του τὸν κουβαλοῦσαν σηκωτό, χέρια πόδια

— Μὰ αὐτὸς εἶναι Ἕλληνας, εἶπα. Τὸν λένε Σταθακόπουλο...

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας γέλασε:

— Ναί, εἶπε. Καὶ Σταθακόπουλο, καὶ Σβάϊτζερ, καὶ Σαβόρτσκυ, καὶ Μπελλίνι... Τὸ ἀληθινό του, ὅμως, ὄνομα εἶναι Λεόνωφ. Εἶναι Βούλγαρος...

— Μὲ συγχωρεῖτε ποὺ σᾶς διακόπτω, εἶπα, ἀλλὰ ξέρετε, ἐμένα αὐτὰ δὲν μ' ἐνδιαφέρουν καὶ πολύ. Περισσότερο μὲ ἀπασχολεῖ ἐκείνη ἐκεῖ ἡ βαλίτσα...

— Ἡ βαλίτσα, μὲ διέκοψε μὲ τὴ σειρά του ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, βρίσκεται πιὰ σὲ ἀσφαλῆ χέρια!

— Δὲν ἀμφιβάλλω καὶ δοξάζω τὸν Θεὸ γι' αὐτό, ἀλλὰ ξέρετε...

— Ναί, ἦταν τῆς ἀδελφῆς του. Πολὺ ἐπικίνδυνη κι' αὐτή... Εὐτυχῶς, ποὺ, μαζὶ μὲ τὸν Λεόνωφ καὶ τὴν Ὄλγα, πιάσαμε καὶ τὴ βαλίτσα τους. Ποιὸς ξέρει πόσα καινούργια σαμποτὰζ θὰ χρηματοδοτοῦσαν μὲ τὰ δολλάρια ποὺ περιέχει.

— Μὲ συγχωρεῖτε μιὰ στιγμή... Πρέπει νὰ σᾶς ἐξηγήσω. Εἶστε σὲ θέσι νὰ γνωρίζετε, ὅτι τὰ χρήματα αὐτά...

— Περιττό, κύριε Λάϊμ, περιττὸ νὰ μοῦ ἐξηγήσετε. Τὰ χρήματα θὰ κατατεθοῦν στὴν ἁρμοδία ὑπηρεσία στὸ Βελιγράδι. Ὅσο γιὰ σᾶς...

— Ὅσο γιὰ μένα;

— Θὰ εἰσηγηθῶ στὴν κυβέρνησί μου νὰ σᾶς ἀπονείμη τὸ Ὁμοσπονδιακὸ Μετάλλιον Ἐξαιρέτων Πράξεων. Ὁ γιουγκοσλαβικὸς λαὸς γνωρίζει νὰ τιμᾶ καὶ ν' ἀμείβη τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοῦ προσφέρουν πολυτίμους ὑπηρεσίας.

—Κύριε, φώναξα. Τὰ λεφτὰ εἶναι δικά μου!

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, κούνησε στενοχωρημένος τὸ κεφάλι.

— Κύριε Λάϊμ, πρέπει νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ ἰδιοτελὴς στάσις σας, μὲ ἐκπλήσσει. Καὶ ὀφείλω νὰ σᾶς εἰδοποιήσω, ὅτι τὸ ἀστεῖον σας εἶναι κάπως ἐπικίνδυνο.

— Ποιὸ ἀστεῖο μου; ξεφώνισα. Σᾶς λέω, πὼς αὐτὰ τὰ λεφτά...

— Κύριε Λάϊμ, σᾶς ἐπαναλαμβάνω: Ὁ ἰσχυρισμός σας εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ στρέφεται κατὰ τῶν συμφερόντων τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας. Ἀκολουθῆστε καλύτερα τὴν συμβουλή μου, κύριε.

— Ποιὰ συμβουλή σας;

— Δεχθῆτε τὸ παράσημο!...

Καὶ ἔτσι, ἀγαπητοί μου, ὁ φίλος σας ὁ Χάρρυ Λάϊμ, ὁ περίφημος Τρίτος Ἄνθρωπος, ἀπέκτησε τὸ ὡραῖο χρυσὸ παράσημο καὶ ἔγινε ἥρωας τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Λαϊκῆς κτλ. Ἀλλά, τώρα ξέρετε πόσο ἀκριβὰ τοῦ στοίχισε ἡ ἱστορία αὐτή.

★★

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ :

ΤΟ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΝ ΔΕΡΑΣ

Μιὰ περιπέτεια, ποὺ ἀρχίζει μὲ ταυρομαχία στὴν Ἰσπανία καὶ τελειώνει μὲ ναυμαχία στὸ Κινεζικὸ Πέλαγος.

ΜΑΘΕΤΕ ΤΙ ΤΡΩΤΕ

ΤΑ ΑΥΓΑ

Τὰ αὐγὰ ἀποτελοῦν μία ἀπὸ τὶς πολυτιμότερες τροφές.

Τὸ κάθε αὐγὸ ἰσοδυναμεῖ μὲ 40 γρ. κρέας ἢ 150 γρ. γάλα. Ἀφομοιοῦται, ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τὸν ὀργανισμό μας τόσο καλὰ ὅσο καὶ τὸ κρέας.

Ὁ κροκὸς τοῦ αὐγοῦ δὲν ἔχει τὰ ἴδια συστατικὰ μὲ τὸ ἀσπράδι. Εἶναι πιὸ θρεπτικός. Περιέχει περισσότερο λεύκωμα, μεγάλη ἀναλογία λίπους, σχεδὸν ὅλες τὶς βιταμίνες (Α, Β1, Β2, Δ, Ε) καὶ διάφορες ἄλλες θρεπτικὲς οὐσίες.

Ὅσο περισσότερη βιταμίνη Α περιέχει ὁ κροκός, τόσο σκοτεινότερο εἶναι τὸ χρῶμα του. Αὐτὸ συμφωνεῖ μὲ τὴ λαϊκὴ ἀντίληψι πὼς τὰ αὐγὰ ποὺ ἔχουν ἐντονώτερο

χρῶμα, εἶναι πιὸ θρεπτικὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔχουν ἀνοικτὸ κίτρινο χρῶμα. Οἱ διαφορὲς αὐτές, μεταξὺ τῶν αὐγῶν, ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς τροφῆς τῆς κόττας. Ὅσα περισσότερα χόρτα τρώει, τόσο σκουρότερος εἶναι ὁ κροκός.

Πολλοὶ νομίζουν ὅτι τὰ ὠμὰ αὐγὰ εἶναι πιὸ ὠφέλιμα, περισσότερο θρεπτικά. Αὐτὸ εἶναι λάθος! Ἀντίθετα, μάλιστα, εἶναι βλαβερά.

Τὸ ἀσπράδι τοῦ ὠμοῦ αὐγοῦ, ὅπως κατεβαίνει ὁλόκληρο στὸ στομάχι, δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὰ ὑγρὰ τῆς πέψεως. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ μὴ χωνεύεται εὔκολα καὶ νὰ προκαλῆ διάρροιες. Κυρίως σὲ ἄτομα ποὺ ἔχουν ἀνωμαλίες στὴν πέψι τους

Ὁ κροκός, ἀντίθετα, χωνεύεται εὔκολα καὶ ὠμὸς καὶ ψημμένος.

Τὸ καλύτερο, λοιπόν, εἶναι τὸ αὐγὸ νὰ τὸ βράζουμε. Δὲ χρειάζεται καὶ πολύ: Δύο μὲ τρία λεπτὰ ἀρκοῦν. Τότε, χωνεύεται εὐκολώτερα καὶ οἱ διάφοροι παθογόνοι μικροοργανισμοὶ ποὺ περιέχει — τὰ μικρόβια δηλαδὴ — σκοτώνονται. Ἀλλοιῶς, μποροῦν νὰ προκαλέσουν ἐντερίτιδες ἢ καὶ φυματίωσι, ἂν ἡ κόττα εἶναι ἄρρωστη.

Τὰ ψημμένα αὐγὰ ποτὲ δὲν βλάπτουν. Ἀπεναντίας προσφέρουν στὸν ὀργανισμό μας πολύτιμες, θρεπτικὲς οὐσίες. Ἰδιαίτερα ὠφέλιμα καὶ δυναμωτικὰ εἶναι γιὰ τοὺς ἀρρώστους.

Ἡ ἄποψις ὅτι τὰ ἡλικιωμένα ἄτομα πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὰ αὐγὰ δὲν εἶναι σωστή. Ἐκτός, βέβαια, στὶς περιπτώσεις ποὺ ὁ γιατρὸς ἀπαγορεύση κάθε εἴδους λεύκωμα.

Ἐπίσης δὲν εἶναι σωστὸ ὅτι τὰ «σκληρὰ» αὐγὰ — τὰ πολὺ βρασμένα — εἶναι δυσκολοχώνευτα. Ὅπως εἴδαμε, μᾶλλον τὸ ἀντίθετο ἰσχύει. Πρέπει, ὅμως, νὰ τὰ μασᾶμε καλά.

Τὰ αὐγὰ εἶναι βλαβερὰ μόνο ὅταν δὲν εἶναι φρέσκα. Καὶ μπαγιατεύουν τόσο εὔκολα! Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ θὰ τὸ κάνη ἡ κόττα, τὸ αὐγὸ ἀρχίζει νὰ χαλνάη.

Ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ κελύφους εἰσέρχονται στὸ ἐσωτερικὸ διάφοροι μικροοργανισμοί, οἱ ὁποῖοι ἀποσυνθέτουν τὸ λεύκωμα καὶ σχηματίζουν «ὑδρόθειο», ποὺ δίνει τὴν ἄσχημη καὶ χαρακτηριστικὴ μυρωδιὰ στὸ χαλασμένο αὐγὸ καὶ ποὺ εἶναι δηλητήριο.

Ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τοὺς ἴδιους πόρους ἐξατμίζεται νερὸ καὶ μπαίνει ἀέρας στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ αὐγοῦ. Ὑπάρχουν ὅμως τρόποι γιὰ νὰ διατηρηθῆ σὲ σχετικὰ καλὴ κατάστασι τὸ αὐγό, παρὰ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ τρόποι ἀποβλέπουν στὸ νὰ παρεμποδίσουν τοὺς μικροοργανισμοὺς νὰ μποῦν μέσα στὸ αὐγὸ ἤ, τουλάχιστον, νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἀνάπτυξί τους καὶ τὸν πολλαπλασιασμό τους. Οἱ τρόποι αὐτοὶ κατατάσσονται σὲ τέσσερις κατηγορίες:

Τρόποι διατηρήσεως τῶν αὐγῶν

I Ἡ ξηρὰ διατήρησις σὲ ψυχροὺς χώρους (ψυγεῖο), θερμοκρασίας 0ο, ὅπου οἱ μικροοργανισμοὶ δὲν σκοτώνονται, ἀλλὰ δὲν μποροῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν.

II Ἡ περικάλυψις ἢ διαπότισις τοῦ κελύφους τοῦ αὐγοῦ μὲ εἰδικὸ χαρτί, μὲ βαζελίνη, παραφίνη, δεξτρίνη, λινέλαιο, βερνίκι, λῖπος κλπ. ποὺ ἐμποδίζουν τὴν εἴσοδο τῶν μικροοργανισμῶν.

III Ἡ τοποθέτησις τοῦ αὐγοῦ μέσα σὲ ξηρὲς ἀποστειρωμένες οὐσίες, ὅπως μέσα στὸ ἀλάτι, στὴ στάχτη κλπ.

IV Ἡ τοποθέτησίς του μέσα σὲ ἀντισηπτικὰ ὑγρά, ὅπως σὲ διάλυμα ἀσβεστίου, τὸ ὁποῖο ἀφ' ἑνὸς σκοτώνει τοὺς μικροοργανισμούς, ἀφ' ἑτέρου φράσσει, μὲ τὸ ἀνθρακικὸ ἀσβέστιο ποὺ σχηματίζεται, τοὺς πόρους τοῦ κελύφους.

Τὸ μόνο μειονέκτημα ποὺ παρουσιάζει ἡ τελευταία αὐτὴ μέθοδος εἶναι ὅτι στὸ βράσιμο τὰ αὐγὰ σπᾶνε. Τὸ σπάσιμο ὀφείλεται στὴ διαστολὴ τοῦ ἀέρος ποὺ εἶναι μέσα στὰ αὐγὰ καὶ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ βγῆ ἐπειδὴ οἱ πόροι εἶναι φραγμένοι.

Ὅταν, λοιπόν, τὰ αὐγὰ σπᾶνε στὸ βράσιμο νὰ ξέρετε ὅτι εἶναι διατηρημένα καὶ πάντως, ὅτι δὲν εἶναι «τῆς ἡμέρας».

Οἱ τρόποι αὐτοὶ ποὺ εἴδαμε, δὲν μᾶς ἐξασφαλίζουν τὴν ἀπόλυτα καλὴ διατήρησι τῶν αὐγῶν, διότι τὸ λεύκωμα ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ βρίσκεται σὲ βραδεῖα μὲν ἀλλὰ συνεχῆ ἀλλοίωσι.

Γι' αὐτό, τὸ καλύτερο εἶναι τὸ αὐγὸ νὰ εἶναι φρέσκο καὶ μάλιστα ἀπὸ δικές μας κόττες.

Πῶς θὰ ἀναγνωρίσουμε τὸ φρέσκο αὐγὸ

Ὑπάρχουν διάφοροι πρόχειροι τρόποι, χάρις στοὺς ὁποίους μποροῦμε νὰ καταλάβουμε ἂν ἕνα αὐγὸ εἶναι φρέσκο.

1.— Ἡ φλούδα του εἶναι λεία, ὁμαλή, χωρὶς λεκέδες καὶ ἔχει πόρους μεγάλους καὶ ἀνοικτούς.

2.— Ἂν ἀκουμπήσουμε τὴν ἄκρη τῆς γλώσσας μας στὸ μυτερὸ μέρος τοῦ αὐγοῦ θὰ εἶναι κρύο. Ἐνῶ τὸ ἀντίθετο μέρος του — ἂν τὸ αὐγὸ εἶναι φρέσκο — θὰ τὸ αἰσθανθοῦμε κάπως ζεστό.

3.— Ἀπὸ τὴ μυρωδιά. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ παίρνουμε αὐγὰ ποὺ μυρίζουν ἔστω καὶ ἐλάχιστα.

4.— Τὸ φρέσκο αὐγό, ὅταν τὸ δοῦμε στὸ φῶς, εἶναι ὁμαλὸ καὶ διαφανές. Ὅταν φαίνωνται θολώματα καὶ λεκέδες εἶναι μπαγιάτικο.

5.— Ὅταν τὸ κουνήσουμε μὲ τὸ χέρι μας, τὸ ἐσωτερικό του μένει ἀκίνητο. Ἂν ταράζεται, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀπὸ τὸν καιρὸ ἐξατμίστηκε νερὸ ἀπὸ τοὺς πόρους ποὺ ἔχει τὸ τσόφλι καὶ ὅτι μπῆκε ἀέρας.

6.— Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο τὸ αὐγὸ ἐλαφραίνει ὅσο παληώνει: Ἐλαττοῦται τὸ εἰδικὸ βάρος του.

Τὸ φρέσκο αὐγὸ ἔχει εἰδικὸ βάρος 1,078 ἕως 1.094 καὶ ἂν τὸ βάλουμε μέσα σὲ νερό, ποὺ περιέχει ἀλάτι — μαγειρικὸ — σὲ ἀναλογία 10%, βουλιάζει. Αὐτὸ συμβαίνει διότι τὸ διάλυμα 10% ἀλάτι ἔχει εἰδικὸ βάρος 1, 074. Εἶναι δηλαδὴ ἐλαφρότερο.

Ἄν, ὅμως, τὸ αὐγὸ δὲν εἶναι φρέσκο, εἶναι ἀκόμα ἐλαφρότερο ἀπὸ τὸ διάλυμα καὶ ἐπιπλέει.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο μποροῦμε νὰ βροῦμε καὶ πόσων ἡμερῶν περίπου εἶναι ἕνα αὐγό.

Γνωρίζοντας τὸ εἰδικὸ βάρος τοῦ αὐγοῦ τῆς μιᾶς ἑβδομάδος, τῶν τριῶν, τῶν ἔξι κλπ. κανονίζουμε τὴν ἀναλογία τοῦ ἀλατιοῦ στὸ νερὸ ἔτσι, ποὺ τὸ εἰδικὸ βάρος τοῦ διαλύματος νὰ ἀν-

τιστοιχῆ περίπου στὸ εἰδικὸ βάρος τοῦ αὐγοῦ καὶ συμπεραίνουμε τὴν ἡλικία του.

Τὸ φρέσκο αὐγό, εἴπαμε, βουλιάζει σὲ διάλυμα 10%, ἐνῶ τὰ μπαγιάτικα θὰ ἐπιπλεύσουν. Γιὰ νὰ μὴν ἐπιπλέη τὸ αὐγὸ τῶν 8 ἡμερῶν δὲν πρέπει τὸ διάλυμα νὰ εἶναι πυκνότερο ἀπὸ 9%. Γιὰ τὸ αὐγὸ τῶν τριῶν ἑβδομάδων τὸ διάλυμα νὰ μὴν ὑπερβαίνη τὴν ἀναλογία 8%, γιὰ τὸ αὐγὸ τῶν ἕξι ἑβδομάδων 7% καὶ γιὰ τὰ ἀκόμα πιὸ μπαγιάτικα 6%.

Ἂν τὸ αὐγὸ δὲν μένη στὸ βάθος τοῦ δοχείου ποὺ περιέχει νερὸ μὲ ἀλάτι σὲ ἀναλογία 5%, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔχει εἰδικὸ βάρος 1, 015 καὶ ὅτι εἶναι ὁπωσδήποτε χαλασμένο καὶ ἐπικίνδυνο.

Κ. ΖΕΡΒΟΣ
Χημικός

Ὁ Γάϊδαρος τοῦ Καλατζίκη

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἐδῶ καὶ εἰκοσιτέσσερα χρόνια ζοῦσε στὸ χωριὸ Πλατάνι Ἐλασσόνος ἕνας φτωχὸς μὰ καλόκαρδος χωρικός, ὁ Δημήτριος Καλατζίκης. Οἱ συγχωριανοί του τὸν ἀγαποῦσαν πολὺ γιατὶ τὰ βράδυα, ὅταν μαζεύονταν στὸ καφενεῖο, τοὺς διηγόταν εὔθυμες ἱστορίες.

Ὁ Καλατζίκης δούλευε ὅλη μέρα σκληρὰ στὰ χωράφια του. Εἶχε νὰ θρέψη ἕνα σωρὸ παιδιὰ καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία τὰ ἔβγαζε πέρα. Ἐπὶ πλέον ἦταν μικροκαμωμένος καὶ ἀδύνατος.

Τὸ κέφι του, ὅμως, ἦταν ἀνεξάντλητο. Ὅταν σουρούπωνε, ὁ Καλατζίκης γύριζε ἀπὸ τὰ χωράφια του καὶ πήγαινε κατ' εὐθεῖαν στὸ μαγαζὶ τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἦταν καὶ μπακάλικο, καὶ καφενεῖο καὶ ταβέρνα. Εἶχε ἔμφυτο ἀφηγηματικὸ ταλέντο ὁ γέρος καὶ οἱ συγχωριανοί του κρέμονταν ἀπὸ τὰ χείλη του. Κάθε τόσο, μέσα στὸ μαγαζί, ἀκούγονταν δυνατὰ γέλια ἢ ἐπιφωνήματα θαυμασμοῦ:

— Τί λές, μωρέ, μπράβο!

Ποῦ τὶς εὕρισκε τὶς ἱστορίες του ὁ Καλατζίκης, ἦταν μυστήριο. Ἀσφαλῶς ἢ τὶς εἶχε ἀκούσει καὶ αὐτὸς τὶς χρωμάτιζε καὶ τοὺς ἔβαζε ἀλατοπίπερο ἢ τὶς δημιουργοῦσε μὲ τὴ φαντασία του. Στὰ χωριὰ γίνονται ἕνα σωρὸ πράματα ἀπὸ τὰ πιὸ παράξενα ὡς τὰ πιὸ ἀστεῖα, κι' ἅμα ἔχης τὴ δύναμι νὰ τὰ ἐξιστορῆς σκορπίζεις τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐθυμία στοὺς ἀκροατάς σου.

Ἡ μόνη στενοχώρια τοῦ Καλατζίκη ἦταν ὁ μεγάλος του γυιός, ὁ Κώστας. Ἦταν τεμπέλης καὶ ἀκαμάτης. Μολονότι εἶχε κλείσει τὰ δεκαεφτά του χρόνια, δὲν ἐννοοῦσε νὰ πιάση τσαπὶ ἢ δρεπάνι. Ἔβλεπε τὸν πατέρα του νὰ βασανίζεται σκληρὰ στὰ χωράφια, δὲν ἔλεγε ὅμως νὰ τὸν βοηθήση. Γύριζε ὅλη μέρα ἐδῶ κι' ἐκεῖ χωρὶς νὰ κάνη τίποτα. Ἐπὶ πλέον ἦταν κακότροπος καὶ θρασύς. Ὁ μπάρμπα Καλατζίκης ἀνησυχοῦσε πολὺ γιὰ τὸ γυιό του.

Μιὰ μέρα, ὁ Κώστας τοῦ εἶπε:

—Γέρο, θέλω νὰ σοῦ μιλήσω.

Τὸ πρόσωπό του εἶχε μιὰ σκοτεινὴ ἔκφρασι.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε ὁ πατέρας του.

— Θέλω νὰ μοῦ χωρίσης τὸ μερίδιό μου.

Ὁ Καλατζίκης σάστισε:

— Ποιὸ μερίδιό σου;

— Τὸ μερίδιό μου ἀπὸ τὰ χωράφια.

— Καὶ γιατὶ νὰ σοῦ τὸ χωρίσω; Ἀκόμη ζωντανὸς εἶμαι.

— Γιατὶ θέλω νὰ παντρευτῶ, ἀπάντησε ὁ γυιός του.

— Τρελλάθηκες, παιδί μου, ἀκόμα δὲν ἔκλεισες τὰ δεκαεφτά...

Ὁ Καλατζίκης ἀρνήθηκε, φώναξε, ἀλλὰ στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήση. Καὶ μιὰ μέρα καβάλλησε τὸ γάϊδαρό του καὶ πῆγε μὲ τὸ γυιό του ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ γιὰ νὰ χωρίση τὸ μερίδιο τοῦ Κώστα ἀπὸ τὰ κτήματά του.

Αὐτὸ δὲν ἦταν καὶ τόσο εὔκολο, γιατὶ ὁ Κώστας ἦταν ἀπαιτητικὸς καὶ ἤθελε τὸν καλύτερο κλῆρο. Μὰ ὁ Καλατζίκης εἶχε κι' ἄλλα παιδιὰ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τ' ἀδικήση. Καὶ κρατοῦσε σταθερὴ στάσι. Ὁ γυιός του εἶχε ἀγριέψει:

— Θὰ μοῦ δώσης κι' ἐκεῖνο.

— Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τὸ δώσω αὐτό. Τί θὰ πάρουν τ' ἀδέλφια σου;

— Ὄχι, θὰ μοῦ τὸ δώσης.

— Δὲν σοῦ δίνω τίποτα.

Καὶ τότε, ἔξαφνα, ὁ Κώστας ἔβγαλε ἕνα μαχαῖρι καὶ τὸ ἔμπηξε στὸ στῆθος τοῦ πατέρα του.

Θὰ νόμιζε κανένας, ὅτι, στὴ θέα τοῦ βαρειὰ τραυματισμένου πατέρα του, ὁ Κώστας θὰ τάχανε ἢ θάβαζε τὰ κλάμματα ἢ θὰ ἔφευγε τρέχοντας γιὰ νὰ πάη νὰ ζητήση βοήθεια.

Τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἐνῶ ἀκόμα ὁ πατέρας του σπάραζε, τὸ τέρας τοῦ ἔκοψε μὲ ἀπόλυτη ψυχραιμία τὸ κεφάλι. Ἔπειτα ἔρριξε τὸ γάϊδαρο χάμω, τοῦ ἔδεσε τὰ πόδια καὶ τοῦ ἄνοιξε τὴν κοιλιά. Μέσα στὰ σπλάγχνα τοῦ δυστυχισμένου ζώου, ποὺ σφάδαζε ἀπὸ τοὺς πόνους ὁ Κώστας Καλατζίκης ἔχωσε τὸ κεφάλι τοῦ πατέρα του. Μὲ βοῦρλα ἔρραψε τὰ χείλη τῆς πληγῆς, τὴν ὁποία καὶ πασάλειψε μὲ λάσπη, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται. Ὅταν τελείωσε, βοήθησε τὸ ζῶο νὰ σηκωθῆ καὶ τὸ ἔσπρωξε πρὸς τὸ μέρος τοῦ χωριοῦ.

Τὸ γαϊδοῦρι κίνησε, παραπατῶντας. Ὅταν ἔφθασε στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ, σταμάτησε ἐξαντλημένο καὶ λύγησε τὰ μπροστινά του πόδια

Οἱ χωριάτες, ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα περίμεναν τὸν μπάρμπα Καλατζίκη, γιὰ νὰ τοὺς διηγηθῆ, ὅπως κάθε μέρα, καμμιὰ ἱστορία ἢ κανένα ἀστεῖο, βλέποντας τὸ γάϊδαρό του νὰ κάνη αὐτὰ τὰ καμώματα, ἔβαλαν τὰ γέλια.

— Παιδιά, εἶπε ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ, ὁ γάϊδαρος τοῦ Καλατζίκη ἦρθε νὰ μᾶς ἀναγγείλη μὲ μιὰ ὑπόκλισι, ὅτι τ' ἀφεντικό του ἔρχεται.

Ξαφνικά, ὅμως, ὅλοι πάγωσαν. Ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τοῦ ζώου ἔπεσε ἕνα ματωμένο ἀνθρώπινο κεφάλι. Ἔτρεξαν ὅλοι ἐκεῖ καὶ ἀνεγνώρισαν μὲ φρίκη τὴ μορφὴ τοῦ Καλατζίκη.

Τὸ δικαστήριο τῶν ἐνόρκων κατεδίκασε σὲ θάνατο τὸν ἀπαίσιο πατροκτόνο. Ἡ ποινή του, ὅμως, δὲν ἐξετελέσθη γιατὶ ἦταν ἀνήλικος. Ἔκανε μερικὰ χρόνια στὶς φυλακὲς τοῦ Γεντὶ Κουλὲ καὶ βγῆκε μὲ τὶς ἀμνηστεῖες τῆς κατοχῆς. Ἕνας δεσμοφύλακας ποὺ ὑπηρέτησε σ' αὐτὲς τὶς φυλακὲς βεβαιώνει, ὅτι ὁ Κώστας Καλατζίκης ἦταν ὁ πιὸ εὔθυμος κατάδικος τοῦ Ἑπταπυργίου.

Ν. ΚΕΛΠΕΡΗΣ

Μπορεῖτε ν' ἀπαντήσετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 70

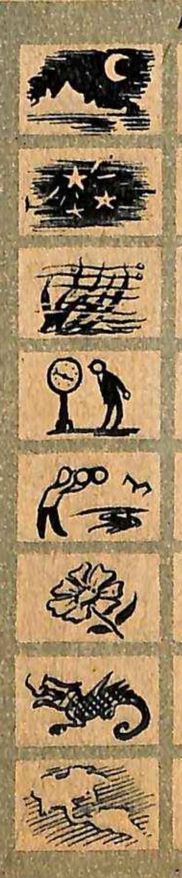

Εἶναι δυνατὸν νὰ δῆ κανεὶς στὸ Βόρειο Πόλο, ὅλες τὶς φάσεις τῆς Σελήνης μέσα σὲ ἕνα μῆνα;

Ἀπὸ τί ξεχωρίζουμε τοὺς πλανῆτες ἀπὸ τοὺς ἁπλοὺς ἀστέρες, μὲ γυμνὸ μάτι — καὶ ὄχι μὲ τηλεσκόπιο;

Ὑπάρχουν φύκια ἢ ἄλλα φυτὰ στὰ βάθη τῶν θαλασσῶν καὶ πῶς ἀναπτύσσονται;

Τὸ βάρος τοῦ σώματός μας εἶναι τὸ ἴδιο σ' ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς Γῆς;

Μποροῦμε νὰ δοῦμε μὲ ἰσχυρὰ κυάλια, ἀπὸ τὸ Φάληρο, ἀνθρώπους στὴν ἀπέναντι ἀκτὴ τῆς Πελοποννήσου;

Ὑπάρχουν στὸν κόσμο φυτά, ποὺ ἔχουν ἑπτὰ ἀκριβῶς πέταλα στὸ ἄνθος τους;

Σὲ ποιὰ γεωλογικὴ περίοδο ζοῦσαν στὸν πλανήτη μας τὰ μεγαλύτερα ζῶα;

Οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες εἶναι ἡ μεγαλύτερη χώρα τῆς Ἀμερικανικῆς ἠπείρου;

ΜΕΡΙΚΑ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΑ

Ἕνα γκαρσόνι στὸ μπὰρ ρωτάει τὸ ἄλλο κατὰ τὰ ξημερώματα:

— Γιατὶ δὲ λὲς σὲ κεῖνον τὸν πελάτη νὰ φύγη; Τέσσερις φορὲς τὸν ξύπνησες καὶ τὸν ἄφησες ν' ἀποκοιμηθῆ πάλι.

— Γιατὶ κάθε φορὰ ποὺ τὸν ξυπνάω ζητάει τὸ λογαριασμὸ καὶ... πληρώνει.

Εὐχαρίστησις

— Αὐτὸν τὸν δίσκο, στὸν ὁποῖο μιλάει ἡ γυναίκα σου τί τὸν ἤθελες; Δὲν σοῦ ἀρκεῖ ποὺ τὴν ἀκοῦς ὅλη μέρα ἐκ τοῦ φυσικοῦ;

— Τὸν δίσκο τὸν ἔφτιασα ἐπίτηδες γιὰ νὰ ἔχω τὴν ἱκανοποίησι νὰ τὴν σταματάω ὁπότε μοῦ ἀρέσει.

Ἡ ἐξήγησις

— Γιὰ ποιὸ λόγο ἔφυγες ἀπὸ τὸ ἀγρόκτημα ποὺ δούλευες;

— Νὰ σοῦ ἐξηγήσω. Τὴν πρώτη ἡμέρα ποὺ ἔφθασα ἔτυχε νὰ τοὺς ψοφήση ἕνα γουροῦνι καὶ ἐπὶ μία ὁλόκληρη ἑβδομάδα τρώγαμε χοιρινό..

— Ἔ, καί;

— Περίμενε, ντέ. Μόλις τελείωσε τὸ χοιρινὸ τοὺς ψόφησε ἕνας ταῦρος καὶ ἐπὶ 15 ἡμέρες δὲν τρώγαμε ἄλλο ἀπὸ βοδινό.

— Ἔ, καί;

— Στάσου ντέ, νὰ σοῦ ἐξηγήσω. Μόλις τέλειωσε τὸ βοδινὸ πέθανε ὁ πεθερὸς τοῦ ἀφεντικοῦ μου. Καὶ καθὼς καταλαβαίνεις...

Παιδὶ μὲ μέλλον

Ὁ εἰσπράκτωρ ρωτάει στὸ λεωφορεῖο τὴν κυρία:

— Πόσων ἐτῶν εἶναι ὁ μικρός, κυρία μου;

— Τριῶν ἐτῶν καὶ δέκα μηνῶν.

Ὁ εἰσπράκτωρ κυττάζει τὸν «ὑπερφυσικὸ» μικρὸ καὶ τὸν ρωτάει:

— Πόσων ἐτῶν εἶσαι, μικρέ μου;

— Τριῶν ἐτῶν καὶ δέκα μηνῶν, ἀπαντάει καὶ ἐκεῖνος.

— Ξέρω, κυρία μου, τί θὰ γίνη ὁ μικρὸς ὅταν μεγαλώση, λέει τότε ὁ εἰσπράκτωρ στὴν κυρία.

— Ἀλήθεια; Τί θὰ γίνη;

— Ἢ ψεύτης ἢ γίγαντας.

Τρίχες

Ἕνας καθηγητὴς διηγεῖται σὲ κάποια συγκέντρωσι μία ἱστορία σχετικὰ μὲ τὴν ἐξυπνάδα τῶν παιδιῶν.

— Κάποτε, εἶπε, θέλοντας νὰ δοκιμάσω τὴν εὐφυΐα τους, τοὺς εἶπα:

— Θὰ σᾶς δώσω δύο ἐρωτήματα. Ὅποιος μοῦ δώση σωστὴ ἀπάντησι στὸ πρῶτο, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀπαντήση καὶ στὸ δεύτερο. Ρώτησα, λοιπόν, ἕνα μαθητή: «Μπορεῖς νὰ μοῦ εἰπῆς πόσες τρίχες ἔχω στὸ κεφάλι μου;». Ὁ μικρός, χωρὶς νὰ διστάση καθόλου, μοῦ ἀπήντησε ἀμέσως: 235157». «Καὶ πῶς τὸ ξέρεις;», τὸν ξαναρώτησα. «Μά, κύριε, δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένος ν' ἀπαντήσω στὸ δεύτερο ἐρώτημα», εἶπε ὁ μικρός.

Ὅλοι ἐγέλασαν μὲ τὴν ἀφήγησι τοῦ καθηγητοῦ, ἀλλὰ σὲ λίγο μία κυρία τὸν πῆρε κατὰ μέρος καὶ τοῦ εἶπε:

— «Πέστε μου, κύριε καθηγητά, πῶς τὸ βρῆκε ὁ μικρὸς μὲ τέτοια ἀκρίβεια πόσες τρίχες εἴχατε στὸ κεφάλι σας;».

JOHN BARTLOW MARTIN

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΕΩΣ
(ΤΗΣ ΓΟΥΑΛΛΑΣ ΣΤΡΗΤ)

1893 Στὴ μεγάλη ἐμπορικὴ Ἔκθεσι τοῦ Σικάγου τοῦ ἔτους αὐτοῦ, μιὰ ἀπέραντη Λούνα Πάρκ, στημένη στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Μίτσιγκαν, διασκέδαζε τοὺς νεαροὺς ἐπισκέπτες μὲ τὰ πρωτότυπα παιχνίδια της. Ἐκεῖ, μέσα σ' ἕνα αἰωρούμενο βαγονάκι, εἶχαν γνωριστῆ δυὸ ὡραῖα καὶ ὁλόδροσα κοριτσόπουλα: Ἡ ξανθιὰ Ἔμιλυ Βὰν Τάσελ καὶ ἡ κοκκινομαλλοῦσα Ἔμελιν Σίγκραντ, ποὺ τὴ συνώδευε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός της, ὁ Φρέντ. Ὁλόκληρες ἑβδομάδες τώρα, αὐτοὶ οἱ τρεῖς, ἔδιναν ραντεβοῦ, κάθε πρωΐ, καὶ περνοῦσαν δυὸ ὧρες χαρούμενες, ἐνῶ οἱ γονεῖς των ἦταν ἀπασχολημένοι μὲ τὶς πολλὲς ἐμπορικὲς ἐργασίες, ποὺ τοὺς εἶχαν φέρει στὴν ἔκθεσι τοῦ Σικάγου.

ΣΗΜΕΡΑ, καθὼς ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ πάρκο χαρούμενα, μιὰ κυρία ἐξαιρετικὰ ὄμορφη μὲ μιὰ φωτογραφικὴ μηχανή, τοὺς σταμάτησε καὶ τοὺς εἶπε: «Κάνω συλλογὴ ἀπὸ φωτογραφίες μὲ χαρούμενα πρόσωπα. Θέλετε νὰ ποζάρετε ἕνα λεπτὸ γιὰ χατῆρι μου;». Σταθηκαν μ' εὐχαρίστησι. Ἡ κυρία τοὺς εἶπε: «Τώρα, ἂν θέλετε νὰ μ' ἀκολουθήσετε, μπορῶ νὰ ἐμφανίσω ἀμέσως τὴν πλάκα στὸ ξενοδοχεῖο μου καὶ νὰ σᾶς προσφέρω ἀπὸ ἕνα ἀντίτυπο, μαζὶ μὲ ἕνα ὀρεκτικό. Ἔρχεστε;». «Γιατί ὄχι;» φώναξε ἡ Ἔμελιν. Ἡ εὐγενικὴ κυρία, ἀφοῦ τοὺς συστήθηκε ὡς Μίννυ Γκόρντον, ἐπισκέπτρια καὶ αὐτὴ τῆς ἐκθέσεως, φώναξε ἕνα κλειστὸ ἀμάξι: «Γουάλλας Στρὴτ 533», εἶπε στὸν ἀμαξᾶ.

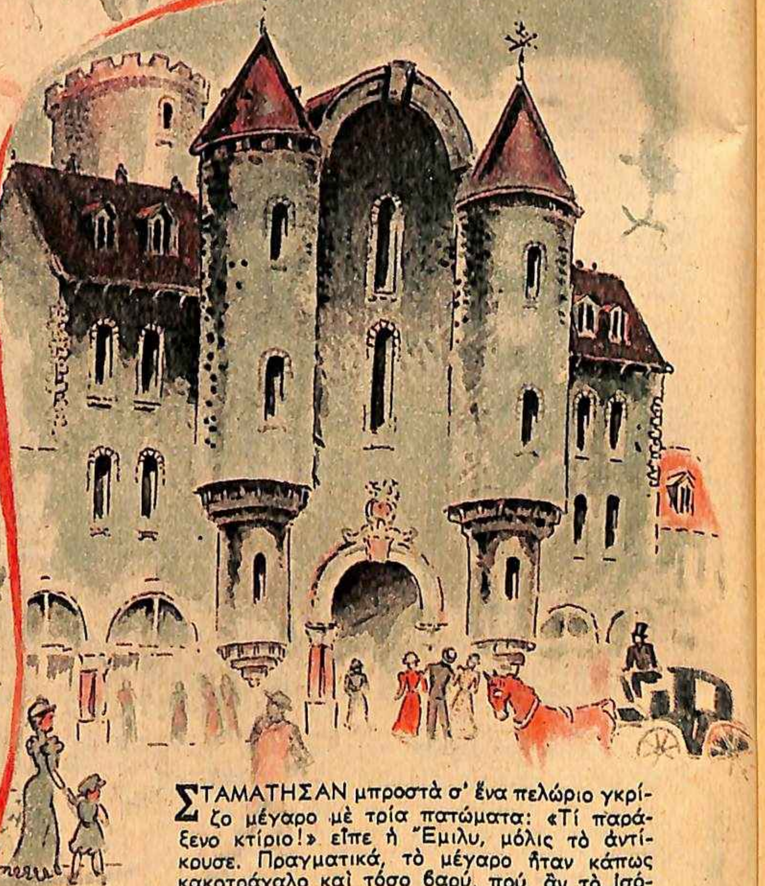

ΣΤΑΜΑΤΗΣΑΝ μπροστὰ σ' ἕνα πελώριο γκρίζο μέγαρο μὲ τρία πατώματα: «Τί παράξενο κτίριο!» εἶπε ἡ Ἔμιλυ, μόλις τὸ ἀντίκρυσε. Πραγματικά, τὸ μέγαρο ἦταν κάπως κακοτράχαλο καὶ τόσο βαρύ, πού, ἂν τὸ ἰσόγειό του δὲν ἦταν ὅλο μαγαζιὰ καὶ ἂν μπροστὰ στὴ μισοσκότεινη θολωτὴ εἴσοδό του δὲν κύλαγε ἡ πολυθόρυβη ζωὴ μιᾶς μεγαλουπόλεως, θἄλεγε κανείς, ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ μιὰν ἀποτυχημένη ἀναπαράστασι κάποιου μεσαιωνικοῦ πύργου. Ἡ κ. Γκόρντον γέλασε καὶ εἶπε: «Καὶ σὲ μᾶς ἔκανε τὴν ἴδια ἐντύπωσι, ὅταν ἤρθαμε, ἀλλὰ εἶναι μιὰ ἔξοχη καὶ ἀριστοκρατικὴ πανσιόν! Ἔχει καὶ ἀνελκυστῆρα, ξέρετε!».

Ο ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ, στὰ 1893, ἐθεωρεῖτο σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ θαυμαστὲς ἐφευρέσεις τοῦ αἰῶνος. Ὅμως, πρᾶγμα παράξενο, ὅταν σὲ λίγο τὸ ἀνερχόμενο βαγονάκι σταμάτησε, ἡ πόρτα του ἄνοιξε μπροστὰ σ' ἕναν τοῖχο. Οἱ τρεῖς νεαροὶ δὲν πρόλαβαν νὰ ἐκφράσουν τὴν ἀπορία τους καὶ μιὰ νέα ἔκπληξις, ἀνατριχιαστικὴ αὐτὴ τὴ φορά, τοὺς περίμενε: Ὁ τοῖχος ἄρχισε ἔξαφνα ν' ἀνοίγῃ ἀργὰ πρὸς τὸ πλάϊ καὶ ν' ἀποκαλύπτῃ τὴ σιλουέτα ἑνὸς ἀνθρώπου μὲ μάτια ὀχιᾶς, ποὺ κράταγε ἕνα πιστόλι γυρισμένο ἐπάνω τους. Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ φωνὴ τῆς κ. Γκόρντον, παγερὴ σὰν λεπίδι, πρόσταζε: «Οὔτε λέξι, ἂν θέλετε τὴ ζωή σας!... Προχωρεῖτε στὸ διάδρομο!».

ΤΩΡΑ βρέθηκαν μέσα σ' ἕνα εἶδος γραφείου, μὲ κλειστὰ παράθυρα καὶ βαρειὲς κουρτίνες, ποὺ τὸ φώτιζε πλούσια ἕνας πολυέλαιος γκαζιοῦ. Βιτρίνες, γεμᾶτες χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, καθὼς κι' ἕνας ἀνθρώπινος σκελετὸς πλάϊ στὴν πολυθρόνα ἑνὸς μεγάλου τραπεζιοῦ, προμηνοῦσαν τὴν ὕπαρξι κάποιου γιατροῦ. Ἀνάγκασαν τὸν Φρέντ νὰ καθήσῃ σὲ μιὰ πολυθρόνα, ὅπου καὶ τὸν ἔδεσαν χειροπόδαρα. Τὶς δυὸ κοπέλλες, τὶς ἔδεσαν, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, πάνω σὲ δυὸ κλινικὰ ἀνάκλιντρα ἐξετάσεως. Ὕστερα ἡ Μίννυ καὶ οἱ δυὸ συνοδοί της, βγῆκαν ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ τοίχου, ποὺ ξανάκλεισε ἀθόρυβα. «Ἔμελιν, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς Ἔμιλυ, ποὺ ξανάβρισκε τὶς αἰσθήσεις της. Μήπως ὀνειρεύομαι;»

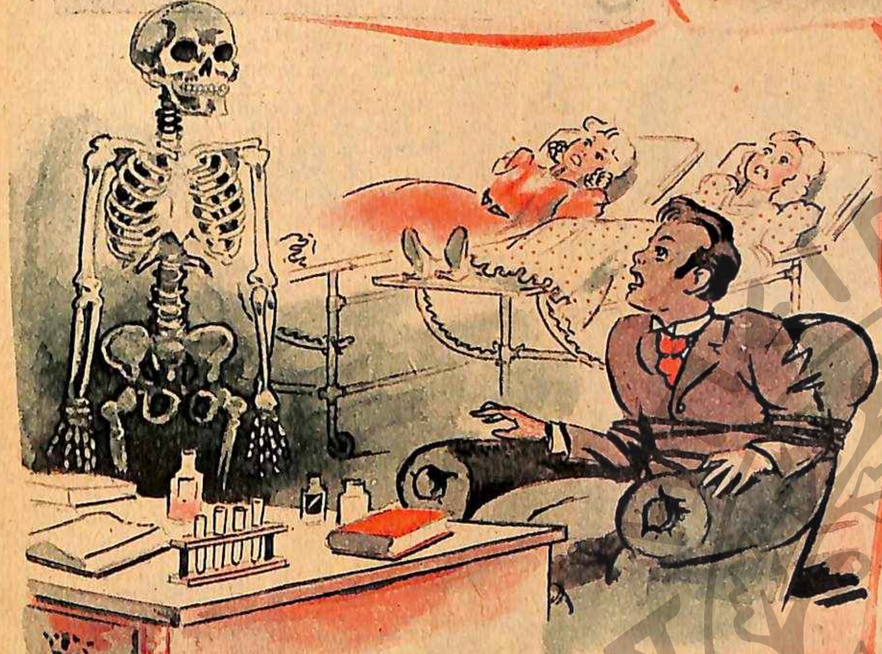

ΟΧΙ, μικρούλα μου, δὲν ὀνειρεύεσαι!», πρόλαβε ν' ἀπαντήσῃ κάποια ἄλλη φωνή, γλυκειὰ καὶ καλόκαρδη. Οἱ τρεῖς νεαροὶ αἰχμάλωτοι ἀναθάρρεψαν. Ἀπὸ μιὰ κανονικὴ πόρτα εἶχε μπῆ καὶ στεκόταν ἀνάμεσά τους ἕνας νέος ξανθός, ὡραῖος, ψηλός, χαμογελαστός, μὲ γαλανὰ ἐπιβλητικὰ μάτια, ντυμένος μὲ μιὰν ἄψογη καὶ κατάλευκη μπλούζα γιατροῦ: «Δόκτωρ Χόλμς!» αὐτοσυστήθηκε. «Ζητῶ συγγνώμην γιὰ τὴν ἐνόχλησι, ἀλλὰ δὲ γινόταν ἀλλιῶς». «Τί θέλετε ἀπὸ μᾶς;» ρώτησε ὁ Φρέντ. «Μά, πρὸς τὸ παρόν, μονάχα τὶς δέκα χιλιάδες δολλάρια ποὺ ἐξαργυρώσατε σήμερα τὸ πρωῒ γιὰ λογαριασμὸ τοῦ πατέρα σας ἀπὸ τὴν Τράπεζα «Γιούνιον». Δὲν εἶν' ἔτσι;».

ΜΙΛΩΝΤΑΣ ἔτσι, ὁ Χόλμς εἶχε περάσει πάνω ἀπ' τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους του, χαϊδεύοντας ἐλαφρὰ τὰ μαλλιά τους καὶ ἀνασηκώνοντας τὰ βλέφαρά τους μὲ καθαρὴ ἐπιστημονικὴ περιέργεια. «Τί θὰ μᾶς κάνετε;» φώναξε μὲ ἀγωνία ἡ Ἔμελιν. «Μά, πρὶν ἀπ' ὅλα, σχεδιάζω νὰ σᾶς κάνω τὸ πρόγευμα, μὶς Ἔμελιν! Ἡ ὥρα εἶναι περασμένη». «Δὲ θέλουμε τὰ προγεύματά σας!» φώναξε ἐκείνη. «Ὤ, ὤ! Βλέπω, πὼς εἶστε ἡ πιὸ θαρραλέα καὶ ἡ πιὸ ἀνυπόμονη. Ἐπειδή, ἐν τούτοις, πρέπει νὰ φᾶτε, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ καθήσω γιὰ λίγο στὰ γόνατά σας.. Γιὰ νὰ μὴ συμβῆ κανένα κακὸ στὴ μὶς Σίγκραντ, παρακαλῶ τὸν ἀδελφό της καὶ τὴ μικρούλα νὰ κρατήσουν ἀπόλυτη σιωπή».

ΚΑΙ ὁ δρ. Χὸλμς πλησίασε τὸ δεμένο Φρέντ, πῆρε μὲ μεγάλη ἀβρότητα τὸ γεμᾶτο χαρτονομίσματα πέτσινο πορτοφόλι του καί, δίχως νὰ τὸ ἀνοίξη καθόλου, τὸ πέταξε ἀδιάφορα πάνω στὸ γραφεῖο του. «Λοιπόν;» ρώτησε ὁ Φρέντ, μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή. «Δὲ θὰ μᾶς ἀφήσετε τώρα;». Ὁ Χόλμς χαμογέλασε. «Φοβᾶμαι, ὅτι μὲ παρεξηγεῖτε, μικρέ μου κύριε» εἶπε. «Ὁ δρ. Χὸλμς δὲν παίρνει χρήματα παρὰ μονάχα γιὰ τὶς ἐπιστημονικές του μελέτες, ποὺ κάποτε θὰ σώσουν τὴν ἀνθρωπότητα. Φαίνομαι στ' ἀληθινὰ νὰ ἔχω τὸ ὕφος ληστή;... Ὤ! Τὰ μάτια τῆς μὶς Ἔμελιν εἶναι βλέπω καστανά, ὅπως τὰ δικά σας... Ὅσο γιὰ τὰ ματάκια τῆς μὶς Ἔμιλυ, ἔρχονται λίγο πιὰ σκοῦρα.. Καὶ τί δέρμα!».

ΤΗΝ Ἔμιλυ — 14 χρονῶν κοριτσάκι — ποὺ λιποθύμησε ἀπ' τὸν τρόμο της, τὴ σήκωσε μιὰ πελώρια μαύρη, ποὺ ἔμοιαζε νὰ ἐνεργῆ σὰν αὐτόματο. Ὁ Φρὲντ καὶ ἡ ἀδελφή του προχώρησαν σ' ἕνα διάδρομο χωρὶς πόρτες, ποὺ φωτιζόταν ἀπὸ ἕνα μονάχα ἀδύνατο μπὲκ γκαζιοῦ. Ἡ φωνὴ τῆς Μίννυ ὡδηγοῦσε ἀπὸ πίσω: «Προχωρεῖτε... Ἀκόμη... Ἀκόμη... Στόπ! Μπὲν Πίτσελ, τρέχα νὰ τοὺς δέσης τὰ χέρια!». Ὁ Μπὲν — τὸ πρόσωπο ποὺ εἶχε προβάλει μὲ τὸ πιστόλι — ἔδεσε πισθάγκωνα μὲ λεπτὰ σκοινιὰ τὰ τρεμάμενα χέρια τοῦ Φρὲντ καὶ τῆς Ἔμελιν, ποὺ ἔνοιωσαν νὰ τοὺς σπρώχνουν μέσ' ἀπὸ ἕνα ἄνοιγμα, ποὺ δημιουργήθηκε στὸν τοῖχο, ὅπως πρὶν μπροστὰ στὸ ἀσανσέρ...

Ο ΧΟΛΜΣ ἦταν κιόλας καθισμένος ἐπάνω στὸ ἀνάκλιντρο, καβαλικευτά, φάτσα μὲ φάτσα, ἀντίκρυ στὴν Ἔμελιν. Κρατώντας σφιχτὰ μέσα στὶς παλάμες του τὸ ὡραῖο ἀλλὰ κατάχλωμο πρόσωπό της, ἀνασήκωσε μὲ τοὺς δυὸ ἀντίχειρες τὰ τρεμουλιαστά της βλέφαρα καὶ ἄρχισε νὰ τῆς λέη: «Ἐλᾶτε, κυττάζετέ με, μικρή μου τίγρις, ἂν δὲ μὲ φοβᾶστε. Κυττάζετέ με κατάματα! Ἔτσι...! Σᾶς διατάζω!... Ἐγώ! Ὁ ἀκατανίκητος... Ναί!... Εἶστε στὴν ἐξουσία μου... Καί, τώρα, κύριε Σίγκραντ, ἡ δική σας σειρά, γιατί, ὅπως βλέπω, ἡ μικρούλα Ἔμιλυ ξαναλιποθύμησε...» Ὁ Χόλμς ἔσκυψε ἐπάνω ἀπὸ τὸν Φρὲντ καὶ ἐπακολούθησε ἴδια σκηνή, ὅπως μὲ τὴν Ἔμελιν...

ΛΙΓΟ ἀργότερα, οἱ τρεῖς νέοι, ὑπνωτισμένοι, ὁλόϊδια φαντάσματα, μὲ βλέμματα ἄβουλα κι' ἀπλανῆ, προγευμάτιζαν σὰν αὐτόματα μὲ τὸν Χὸλμς καὶ τὴν Μίννυ, σὲ μιὰ τραπεζαρία μὲ ἐφιαλτικὴ διακόσμησι. Ἦταν ἕνας χῶρος 7 Χ 5 μέτρα, χαμηλοτάβανος, γκρίζος, μὲ δίχως ἀνοίγματα, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ πόρτα κρυφή, ἀπ' ὅπου ἡ πελώρια νέγρα μπαινόβγαινε, σερβίροντας φαγητά. Ὁλόγυμνα σώματα νεαρῶν γυναικῶν, ποὺ ἕνας Θεὸς ἤξερε πῶς καὶ πότε εἶχαν πάψει νὰ ζοῦν, ἦταν στημένα ὁλόρθα μέσα σὲ κρυσταλλένιες βιτρίνες. Τὰ μακιγιαρισμένα τους πρόσωπα χαμογελοῦσαν μακάβρια πρὸς τοὺς ζωντανοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἔτρωγαν..

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΛΑΣ ΣΤΟΝ ΑΡΗ...

ΛΙΓΟΙ εἶναι ἀσφαλῶς οἱ ἀναγνῶστες ποὺ γνωρίζουν ὅτι ἡ Γῆ μας, δὲν εἶναι ὁ μόνος πλανήτης ὅπου ὑπάρχει μιὰ χώρα ποὺ λέγεται «Ἑλλάς». Ὁ γειτονικός μας Ἄρης ἔχει καὶ αὐτὸς τὸ προνόμιον αὐτό. Μία στρογγυλὴ λευκὴ κηλίδα, ποὺ βρίσκεται στὸ νότιο ἡμισφαίριο τοῦ μυστηριώδους αὐτοῦ πλανήτου, φέρει σὲ ὅλους τοὺς ἀστρονομικοὺς ἄτλαντας τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος μας. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό. Ἡ «Ἑλλὰς» τοῦ Ἄρεως ἔχει «ποταμοὺς» καὶ ἀκρωτήρια ποὺ φέρουν καὶ αὐτὰ ὀνόματα ἑλληνικά, ὅπως «Πηνειός», «Ἀλφειός», «Μαλέα ἄκρα», «Λίμνη Κωπαΐς».

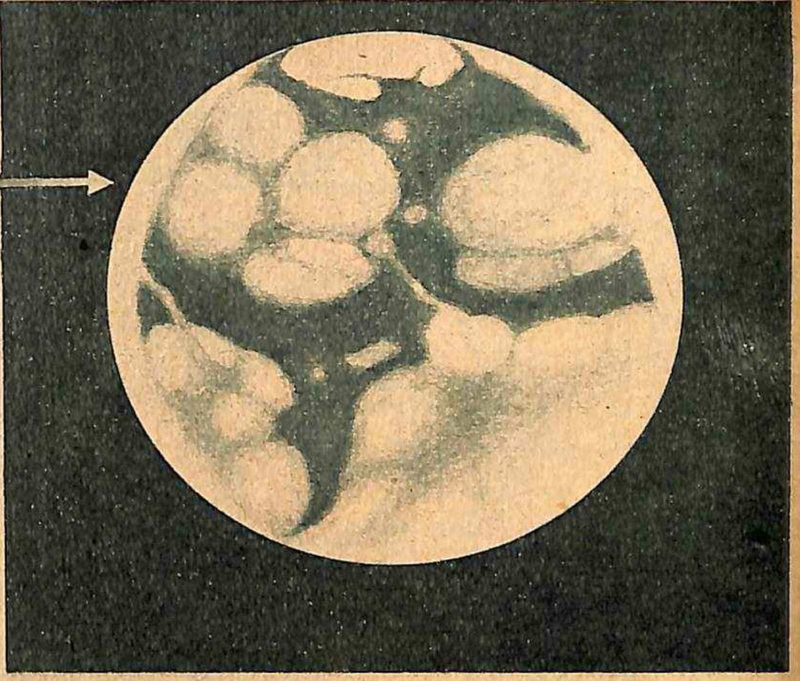

Ἡ μεγάλη λευκὴ κηλίδα (ἐπάνω ἀριστερὰ) στὸν χάρτη αὐτὸν τοῦ Ἄρεως εἶναι ἡ Ἑλλάς. Οἱ δύο σκοτεινὲς γραμμές, ποὺ τὴν διασχίζουν σταυροειδῶς, εἶναι οἱ «ποταμοὶ» Ἀλφειὸς καὶ Πηνειός. Ἡ Ἑλλὰς τοῦ Ἄρεως εἶναι ἴση σχεδὸν πρὸς τὴν Δυτ. Εὐρώπη.

Ὁ κάπως βιαστικὸς αὐτὸς ἀποικισμὸς τοῦ Ἄρεως ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ὀφείλεται στὸν συμπατριώτη μας καὶ διεθνοῦς φήμης ἀστρολόγο Ἀντωνιάδην. Ὁ Ἀντωνιάδης, συνέταξε τὸ 1909 τὸν καλύτερο ἕως τώρα χάρτη τοῦ Ἄρεως καὶ ἐβάπτισε μὲ ἑλληνικὰ ὀνόματα πολλὲς κηλῖδες τῆς ἐπιφανείας του. Ὁ χάρτης αὐτὸς ἐπεβλήθη διεθνῶς καὶ σήμερα ἡ γεωγραφία τοῦ γειτονικοῦ πλανήτου (ἡ «ἀρεωγραφία» δηλαδὴ) χρησιμοποιεῖ ἀποκλειστικῶς τὴν ὀνοματολογία ποὺ ἐπέβαλε ὁ Ἕλλην ἐπιστήμων.

Ὁ Ἀντωνιάδης, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐργασθῆ τὰ περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του στὴ Γαλλία, ὑπῆρξε συνεργάτης τοῦ διασήμου Γάλλου ἀστρονόμου Κ. Φλαμμαριόν.

Φυσικά, ἡ κηλίδα ποὺ ἔχει τὸ ὄνομα «Ἑλλὰς» στὸν Ἄρη δὲν μοιάζει μορφολογικὰ μὲ τὴν πατρίδα μας. Σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες θεωρίες τῶν ἀστρονόμων, εἶναι μία ἐκτεταμένη ἔρημος ποὺ περιβάλλεται ὄχι ἀπὸ θάλασσες, ὅπως ἡ χώρα μας (θάλασσες δὲν ὑπάρχουν στὸν Ἄρη) ἀλλὰ ἀπὸ ξερὲς ἐπίσης πεδιάδες, ποὺ τὰ σκοῦρα τους πετρώματα ἔρχονται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν κίτρινη ἄμμο τῆς «Ἑλλάδος».

ΛΑΜΠΕΡΩΤΕΡΟΣ ΚΙ' ΑΠΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ

Ἕνας τεχνητὸς πολύτιμος λίθος, ποὺ ἔχει μεγαλύτερη λάμψι καὶ ἀπὸ τὸ διαμάντι, χρησιμοποιεῖται τελευταίως ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς κοσμηματοπώλας. Ὁ τεχνητὸς αὐτὸς πολύτιμος λίθος, ποὺ λέγεται ρουτύλιον, ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀξείδιο τοῦ τιτανίου σὲ μορφὴ κρυστάλλων. Συχνὰ στὰ μεταλλεῖα τοῦ τιτανίου βρίσκονται πολλοὶ κρύσταλλοι ρουτυλίου. Τὶς ἰδιότητες τῶν κρυστάλλων αὐτῶν μελέτησαν οἱ εἰδικοὶ καὶ ἐπέτυχαν νὰ κατασκευάσουν τὸ τεχνητὸ ρουτύλιο, ποὺ ἔχει τὴν ἴδια χημικὴ σύνθεσι μὲ τοὺς φυσικοὺς κρυστάλλους ρουτυλίου, εἶναι, ὅμως, καθαρώτερο καὶ ἀπολύτως διαφανές. Τὸ ρουτύλιον ἔχει μεγαλύτερον δείκτη διαθλάσεως ἀπὸ τὸ φυσικὸ διαμάντι καὶ ἀστράφτει περισσότερο. Τὸ μόνο μειονέκτημά του εἶναι, ὅτι δὲν εἶναι τόσο σκληρὸ ὅσο τὸ διαμάντι. Ὕστερα ἀπὸ 10—20 χρόνια, ἀρχίζει νὰ θαμπώνη. Τὸ μειονέκτημα, ὅμως, αὐτό, δὲν παίζει μεγάλο ρόλο, γιατὶ ἡ τιμὴ τοῦ ρουτυλίου δὲν ὑπερβαίνει τὰ 10—15 δολλάρια τὸ καράτι, ἐνῶ τὸ φυσικὸ διαμάντι πουλιέται 200—300 δολλάρια τὸ καράτι.

ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΓΙΑ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἕνα σπάνιο ἀέριο, τὸ «ξένον» χρησιμοποιεῖται τελευταῖα ἀπὸ Γάλλους ἰατροὺς γιὰ τὶς ἀκτινογραφίες τοῦ θώρακος. Τὸ ἀέριο αὐτὸ εἶναι βαρύτερο ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ εἶναι συγχρόνως τὸ μόνο, ποὺ εἶναι σχετικῶς ἀδιαφανὲς στὶς ἀκτῖνες Χ. Γιὰ τὴν λῆψι τῆς ἀκτινογραφίας, ὁ ἐξεταζόμενος εἰσπνέει 1.000 κ. ἑκ. «ξένου», ὁπότε οἱ βρόγχοι του διαγράφονται καθαρὰ ἐπάνω στὴν φθορίζουσα ὀθόνη τῆς ἀκτινογραφικῆς συσκευῆς ὑπὸ μορφὴν μαύρων γραμμῶν. Τὸ «ξένον» εἶναι ἀπολύτως ἀδρανὲς χημικῶς καὶ ἡ εἰσπνοή του δὲν βλάπτει καθόλου τὸν ἀσθενῆ. Πιστεύεται, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ἀερίου αὐτοῦ στὴν ἀκτινογραφικὴ πρακτική, θὰ ἐπιτρέψη τὴν ἔγκαιρη διάγνωσι τοῦ καρκίνου τοῦ πνεύμονος, μιᾶς παθήσεως, ποὺ ἔχει πολὺ διαδοθῆ τώρα τελευταῖα.

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ...

... Ζυγίζετε περισσότερο ὅταν βαδίζετε πρὸς τὰ Δυτικά, παρὰ ὅταν προχωρῆτε πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνσι; Γιατὶ στὴν πρώτη περίπτωσι ἡ ταχύτης τῆς πορείας σας ἀφαιρεῖται ἀπ' τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποίαν σᾶς περιστρέφει ἡ Γῆ καὶ συνεπῶς μειοῦται καὶ ἡ κεντρόφυξ δύναμις ποὺ τείνει νὰ ὀλιγοστεύση τὸ βάρος σας. Ἐνῶ στὴν ἀντίθετη περίπτωσι, ἡ πορεία σας προστίθεται στὴν ταχύτητα τῆς περιστροφῆς τῆς Γῆς καὶ ἡ κεντρόφυξ δύναμις ἐλαττώνεται.

... Τὸ σμαράγδι, ὁ πράσινος αὐτὸς πολύτιμος λίθος ποὺ πολλὲς φορὲς εἶναι ἀκριβώτερος κι' ἀπὸ τὸ διαμάντι, μπορεῖ νὰ χρησιμεύση σὰν μέσο αὐτοκτονίας; Τὸ σμαράγδι περιέχει βερύλλιο, ἕνα ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα δηλητήρια. Εὐτυχῶς, ὅμως, ὁ πολύτιμος αὐτὸς λίθος εἶναι τόσο σκληρὸς καὶ ἀδιάλυτος, ὥστε ἐκεῖνοι ποὺ τὸν φοροῦν δὲν κινδυνεύουν καθόλου, ὅπως θὰ κινδύνευαν ἂν ἡ πέτρα αὐτὴ τριβόταν εὔκολα καὶ γινόταν σκόνι, ὅπως ἄλλα, λιγώτερο σκληρὰ ὀρυκτά.

... Στὰ ὀρυχεῖα τοῦ Λαυρίου συναντῶνται τρία εἴδη ὀρυκτῶν, ποὺ δὲν ὑπάρχουν πουθενὰ ἀλλοῦ στὴ Γῆ; Εἶναι ὁ πενφιλντίτης, ὁ φιδλερίτης καὶ ὁ λαυριονίτης. Καὶ τὰ τρία περιέχουν μόλυβδον, εἶναι, ὅμως, τόσο σπάνια, ποὺ δὲν παρουσιάζουν κανένα οἰκονομικὸ ἐνδιαφέρον.

... Στὴν κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ φτιάση κανεὶς ἕναν καλὸ καφέ; Ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις, ποὺ ἐπικρατεῖ στὸ ὕψος αὐτὸ εἶναι πολὺ μικρότερη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ὑπάρχει στὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης καὶ τὸ νερὸ βράζει, ὡς ἐκ τούτου, σὲ 92 μόνον βαθμούς, ἀντὶ τῶν 100. Στοὺς 92, ὅμως, βαθμοὺς ὁ καφὲς δὲν ἀποδίδει εὔκολα τὶς ἀρωματικές του οὐσίες.

... Τὰ ὕδατα, στὰ βάθη ὅλων τῶν Ὠκεανῶν, στοὺς Πόλους, ὅπως καὶ στὸν Ἰσημερινό, ἔχουν παντοῦ τὴν ἴδια παγερὰ θερμοκρασία 2 — 3 βαθμῶν ἄνω τοῦ μηδενός; Αὐτὸ συμβαίνει γιατὶ μὲ τὴ θερμοκρασία αὐτὴ τὸ νερὸ ἔχει τὴν μεγαλύτερη πυκνότητα. Μόνον οἱ κλειστὲς θάλασσες, ὅπως ἡ Μεσόγειος, εἶναι θερμότερες. Ἡ θερμοκρασία τοῦ βυθοῦ τῆς Μεσογείου φθάνει τοὺς 11 βαθμούς.

ΤΟ ΛΙΘΙΟΝ

ΕΝΑ ΜΕΤΑΛΛΟ ΠΟΥ ΕΠΙΠΛΕΕΙ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Πραγματικὴ βιομηχανικὴ ἐπανάστασις, ἀνάλογη μὲ ἐκείνην ποὺ ἔγινε γύρω στὰ 1900, ὅταν ἄρχισε νὰ διαδίδεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀλουμινίου, συντελεῖται τώρα τελευταῖα στὴν Ἀμερική. Αὐτὴ τὴ φορά, δημιουργὸς τῆς νέας ἀναταραχῆς εἶναι τὸ μέταλλον λίθιον, ποὺ ἄρχισε νὰ παρασκευάζεται σὲ βιομηχανικὴν ποσότητα στὰ ἐργοστάσια τῆς κοιλάδος τοῦ Τέννεση, ὅπου εἶναι συγκεντρωμένα τὰ μεγαλύτερα κέντρα τῆς ἠλεκτροχημικῆς βιομηχανίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Τὸ λίθιον εἶναι ἕνα μέταλλο τόσο ἐλαφρό, ὥστε ἐπιπλέει πάνω στὸ νερὸ καλλίτερα κι' ἀπὸ τὸν φελλό, ἐνῶ συγχρόνως ἔχει σκληρότητα καὶ ἀντοχὴν ὁμοίαν μὲ τοῦ ἀλουμινίου. Τὸ λίθιον ἦταν γνωστὸ ἀπὸ τὸ 1817, ἀλλὰ μόνον στὰ 1855 ὁ Γερμανὸς χημικὸς Μποῦνσεν παρεσκεύασε μερικὰ γραμμάρια καθαροῦ λιθίου. Κανεὶς τότε δὲν σκέφθηκε νὰ ἐξετάση τὴν δυνατότητα μιᾶς πρακτικῆς χρήσεώς του, γιατὶ ὅλοι τὸ θεωροῦσαν πολὺ σπάνιο στὴ Φύσι καὶ δὲν ἤλπιζαν ὅτι ἡ τιμή του μποροῦσε νὰ κατέλθη τόσο πολύ, ὥστε νὰ παρουσιάζη πρακτικὸ ἐνδιαφέρον.

Ἀργότερα, ὅμως, στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ στὸν Καναδᾶ, ἀνεκαλύφθησαν σημαντικὰ κοιτάσματα λεπιδολίθου καὶ ἀμβλυγωνίτου, δύο ὀρυκτῶν, ποὺ περιέχουν σημαντικὴ ποσότητα λιθίου. Ἔτσι, ἡ τιμὴ τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ μετάλλου ἔπεσε ἐκεῖ πολύ. Ἀπὸ τότε, τὸ λίθιον, ὑπὸ μορφὴν ἀλάτων, χρησιμοποιεῖται στὴ φαρμακευτική, γιὰ τὴν καταπολέμησι τῆς ἀρθρίτιδος, διότι τὰ ἄλατά του διαλύουν τὸ οὐρικὸν ὀξὺ ποὺ σχηματίζεται στοὺς ἱστοὺς τῶν ἀρθριτικῶν. Ἡ πραγματική, ὅμως, ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς τοῦ μετάλλου αὐτοῦ ἤρχισε μόνο πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες, ὅταν εἰδικὸ ἐργοστάσιο ἤρχισε νὰ παρασκευάζη μεταλλικὸ καθαρὸ λίθιον σὲ ποσότητα πολλῶν τόννων μηνιαίως.

Οἱ δυνατότητες ποὺ παρουσιάζει τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ στοιχεῖο, εἶναι σχεδὸν ἀπεριόριστες. Τὸ μικρὸ εἰδικό του βάρος τὸ καθιστᾶ κατάλληλο γιὰ τὴν κατασκευὴ ἀεροπλάνων, ποὺ θὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ βυθισθοῦν σὲ περίπτωσι ἀτυχήματος ἐπάνω ἀπ' τὸν ὠκεανό, γιατὶ κι' ἂν ἀκόμα τὸ νερὸ τῆς θαλάσσας εἰσρεύση στὴν ἄτρακτό τους, αὐτὰ θὰ ἐπιπλέουν σὰ νὰ ἦσαν κατασκευασμένα ἀπὸ φελλό! Ἀκόμα καὶ μεταλλικὰ σωσίβια εἶναι δυνατὸν νὰ κατασκευασθοῦν ἀπὸ λίθιον, ἀφοῦ καὶ τὰ συμπαγῆ ἐλάσματα αὐτοῦ τοῦ μετάλλου εἶναι ἐλαφρότερα ἀπὸ τὸ νερό.

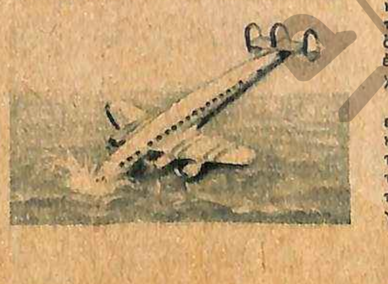

Ἐκτός, ὅμως ἀπὸ τὸ μεταλλικὸ λίθιο, καὶ οἱ ἑνώσεις του παρουσιάζουν μεγάλο πρακτικὸ ἐνδιαφέρον. Ὅταν, ἀντὶ ποτάσσας, προστεθῆ λίθιον στὸ γιαλί, τότε τὸ γιαλὶ αὐτὸ γίνεται διαφανὲς στὶς ὑπεριώδεις ἀκτῖνες καὶ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ σὲ τζάμια νοσοκομείων, ὅπου οἱ ἀσθενεῖς θὰ κάνουν ἡλιοθεραπεία χωρὶς νὰ ἀνοίγουν τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου των. Ἐπὶ πλέον, τὸ γιαλὶ μὲ λίθιον εἶναι ἄθραυστο καὶ ὁ δείκτης διαθλάσεώς του εἶναι τόσο μικρός, ὥστε ἀντικείμενα ποὺ κατασκευάζονται ἀπ' αὐτὸ εἶναι σχεδὸν ἀόρατα ἔτσι καθὼς δὲν «γιαλίζουν» καθόλου. Ἡ ἰδιότης αὐτὴ χρησιμοποιεῖται σὲ πολλὰ ὀπτικὰ ὄργανα, ὅπου αἱ ἀντανακλάσεις πάνω στὶς ἐπιφάνειές του, παρεμποδίζουν τὴν χρῆσι τους.

Τὸ μόνο μειονέκτημα τοῦ λιθίου εἶναι ὅτι εἶναι χημικῶς ἐνεργὸν καὶ «σκουριάζει» εὔκολα. Τὸ ἐλάττωμα αὐτό, ὅμως, ἐξαφανίζεται ὅταν προστεθοῦν στὸ λίθιον μικρὲς ποσότητες ἀπὸ ἄλλα μέταλλα, ὅπως γίνεται μὲ τὸ ἀλουμίνιο.

Ο ΔΡΑΠΕΤΗΣ

ΤΟΥ
Φ. ΦΕΛΝΤΜΑΝ

Η ΓΚΛΟΡΙΑ κύτταξε τὸ ρολόϊ. Ἦταν περασμένα μεσάνυχτα. Ἡ βροχὴ εἶχε δυναμώσει πολὺ καὶ ὁ ἔρημος ἐξοχικὸς δρόμος, ὅπου ἔτρεχε τὸ αὐτοκίνητο, μόλις φαινόταν. Εἶχε πολλὲς ὧρες ποὺ ὡδηγοῦσε κι' ἔνοιωθε μιὰν ἀπέραντη κούρασι.

Μιὰ φωνὴ στεγνὴ διέκοψε ξαφνικὰ τὴ μονότονη μουσική, ποὺ ἀκουγόταν ἀπ' τὸ ραδιόφωνο. «Προσοχή! Προσοχή! Ἀνακοίνωσις τῆς ἀστυνομίας πρὸς ὅλους τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων: Ὁ καταδικασθεὶς διὰ φόνον καὶ ληστείαν ἰσοβίτης Τζό Σκιαπέλλι ἐδραπέτευσεν ἀπὸ τὰς κρατικὰς φυλακάς. Ὑπάρχουν ὑπόνοιαι, ὅτι οὗτος κατευθύνεται πρὸς Νότιον Ἀριζόναν. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα: Ὀφθαλμοὶ καστανοί, μαλλιὰ μαῦρα, ἀνάστημα 1.80, ἡλικία 38 ἐτῶν. Ἐπαναλαμβάνω...»

Ἡ Γκλόρια ἔκλεισε τὸ ραδιόφωνο. Ὅλη της ἡ προσοχὴ ἦταν συγκεντρωμένη στὸ γλυστερὸ δρόμο, ποὺ διαγραφόταν θαμπὰ μπροστά της. Βρισκόταν σ' ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ δύσκολα σημεῖα τῆς διαδρομῆς πρὸς τὸ μικρὸ ἐξοχικό της σπίτι. Ἡ σιλουέττα ἑνὸς ἀνθρώπου, ποὺ ξεπήδησε ξαφνικὰ μπροστά της, σὰ νὰ τὸν εἶχε γεννήσει ἡ νύχτα καὶ ἡ καταιγίδα, τὴν ἀνάγκασε νὰ φρενάρη ἀπότομα, σχεδὸν μηχανικά. Μέσα ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ πέπλο τῆς βροχῆς, εἶδε τὸν ἄγνωστο νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος της. Ἡ Γκλόρια ρίγησε. Ὁ ἄγνωστος εἶχε κιόλας ἀνοίξει τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου.

— Τί θέλετε; ρώτησε ἡ Γκλόρια, προσπαθῶντας νὰ κρύψη τὴν ταραχή της.

— Κυρία, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος μὲ βραχνὴ φωνή. Ἂν μπορούσατε νὰ μὲ πάρετε μαζί σας... Δὲν ἀντέχω πιὰ νὰ περπατήσω.

Ἡ Γκλόρια δίστασε γιὰ μιὰ στιγμή. Ἦταν βέβαιη, πὼς ὁ ἄνθρωπος ποὺ στεκόταν μπροστά της ἦταν ὁ καταζητούμενος δολοφόνος. Τὰ χαρακτηριστικά του συμφωνοῦσαν ἀπολύτως μὲ τὴν περιγραφή: Ψηλός, μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ καστανὰ μάτια...

Ἡ Γκλόρια δὲν ἦταν ἀπὸ τὶς κοπέλλες ποὺ τρομάζουν εὔκολα. Ἡ σκέψις, ὡστόσο, πὼς θὰ συνέχιζε τὴ διαδρομὴ σ' αὐτὴ τὴν ἐρημιὰ παρέα μ' ἕναν ἐπικίνδυνο ἐγκληματία, δὲν ἦταν τόσο εὐχάριστη. Μποροῦσε, ὅμως, ν' ἀρνηθῆ; Ὁ δραπέτης θὰ τὴ σκότωνε, ἀσφαλῶς, γιὰ νὰ πάρη τὸ αὐτοκίνητο. Φαινόταν καθαρὰ σὲ τί φοβερὴ ἀπόγνωσι βρισκόταν. Ὑπῆρχε, ὅμως, καὶ μιὰ ἄλλη ἄποψις τοῦ ζητήματος, ποὺ ἡ Γκλόρια τὴν ἀναλογίστηκε, ἔξαφνα, καθὼς ὁ ἄγνωστος περίμενε μὲ φανερὴ νευρικότητα τὴν ἀπάντησί της...

Τέλος, τοῦ ἔγνεψε καταφατικά. Ἐκεῖνος μπῆκε ἀμέσως στὸ ἁμάξι καὶ σωριάσθηκε δίπλα της. Ἔτρεμε ὁλόκληρος.

Ἡ Γκλόρια ξανάβαλε μπρός, σιωπηλή, ἀλλὰ κυρία τώρα τοῦ ἑαυτοῦ της. Τὸ πρακτικὸ μυαλό της δούλευε γρήγορα. Ἂν κρατοῦσε λίγες ἡμέρες τὸ δραπέτη κοντά της, ἂν τὸν ἔκρυβε, δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία, πὼς θὰ τὸν ἐπεκήρυτταν. Ὅπως, ἐπίσης, δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀμφιβολία, πὼς ἡ ἐπικήρυξις θὰ γινόταν μεγαλύτερη ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός. Ἂν, λοιπόν, τοῦ πρότεινε νὰ μείνη στὸ κτῆμα της, τάχα γιὰ νὰ δουλέψη ἐκεῖ... Ἡ ἐπιχείρησις θὰ ἦταν μία ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπικερδεῖς, ποὺ εἶχε κάνει στὴ ζωή της. «Φτάνει νὰ τὰ καταφέρω νὰ μὴν ὑποψιαστῆ, πὼς ξέρω ποιὸς εἶναι», συλλογίστηκε.

Ἐξακολουθῶντας νὰ ὁδηγῆ μὲ τὸ ἕνα χέρι, ἡ Γκλόρια πῆρε μὲ τὸ ἄλλο ἕνα ἀπὸ τὰ σάντουϊτς ποὺ εἶχε στὸ σάκκο της καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε. Ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ τρώη μὲ βουλιμία.

«Πρέπει νὰ εἶναι φοβερὰ πεινασμένος», συλλογίστηκε ἡ Γκλόρια, μ' ἕνα συναίσθημα, ποὺ δὲν ταίριαζε μὲ τὸ σχέδιό της — ἕνα συναίσθημα οἴκτου. Ἄθελά της, πρόσεξε τὰ χέρια του. Ἦταν καλοφτιαγμένα, μὲ λεπτὰ δάχτυλα. Ὡστόσο, ἀνῆκαν σ' ἕναν ἀδίστακτο φονιά... Ὄχι, ὁ ἐπιβάτης της δὲν ἦταν ἄξιος λύπης. Ἐξ ἄλλου, ἡ πεῖρα τῆς ζωῆς τὴν εἶχε διδάξει, πὼς πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς σκληρὸς γιὰ νὰ μὴ πληγώνεται ὁ ἴδιος.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ ξημερώνη, ὅταν ἔφτασαν στὸ κτῆμα... Τώρα ἦταν ἡ κρίσιμη στιγμή.

Καθὼς τὸ αὐτοκίνητο σταματοῦσε, ἡ Γκλόρια προσπάθησε νὰ κάνη τὴ φωνή της ὅσο τὸ δυνατὸν γλυκύτερη καὶ φυσικώτερη:

— Ἐγώ, ἀνήγγειλε, ἔφτασα στὸν προορισμό μου. Τί θὰ κάνετε ἐσεῖς, τώρα, στὴν κατάστασι ποὺ βρίσκεστε;

— Θὰ πρέπει νὰ συνεχίσω πεζὸς ὡς τὸ Φαίνιξ, τῆς ἀποκρίθηκε κυττάζοντάς την μὲ βλέμμα κυνηγημένου ζώου.

— Μὰ σεῖς εἶστε ἄρρωστος! Πῶς θὰ μπορέσετε νὰ περπατήσετε; Ἀκοῦστε: Ἂν θέλετε, μπορεῖτε νὰ μείνετε ἀπόψε ἐδῶ, στὸ δωμάτιο τῆς ὑπηρεσίας. Δὲν πρόκειται νὰ ἐνοχλήσετε κανένα. Αὐτὴ τὴν ἐποχή, τὸ σπίτι εἶναι ἄδειο. Ἦρθα γιὰ νὰ ξεκουραστῶ. Θὰ μπορούσατε, μάλιστα, νὰ μείνετε καὶ δυό-τρεῖς μέρες, ὥσπου νὰ γίνετε καλά. Ἄλλωστε, χρειάζομαι κάποιον γιὰ νὰ περιποιηθῆ λίγο τὸν κῆπο...

Ὁ ἄγνωστος τὴν κύτταξε γιὰ λίγο διστακτικός, παραξενεμένος. Ἔπειτα, εἶπε:

— Μοῦ κάνει ἡ πρότασίς σας. Δέχομαι...

Τὸ ἄλλο ἀπόγευμα, ὅταν κατέβηκε στὸ Φαίνιξ γιὰ νὰ ψωνίση, ἡ Γκλόρια εἶδε πὼς τὸν εἶχαν ἐπικηρύξει γιὰ 2.000 δολλάρια. Αἰσθάνθηκε τὴν καρδιά της νὰ χτυπάη γρήγορα. 2.000 δολλάρια!

Οἱ μέρες ποὺ ἀκολούθησαν ἦταν γεμᾶτες ἀπ' τὰ πιὸ παράξενα συναισθήματα γιὰ τὴν Γκλόρια. Ὅπως εἶχε προβλέψει, ἡ ἐπικήρυξις ὅλο καὶ μεγάλωνε. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ ξένος τῆς εἶχε πῆ, πὼς λεγόταν Κλάϊβ Σάντερς. Τῆς εἶχε διηγηθῆ τὴν ἱστορία τῆς ζωῆς του. Χωρὶς νὰ τὸ θέλη, ἡ Γκλόρια εἶχε σκεφθῆ, τί ὡραῖα ποὺ θὰ ἦταν, ἂν αὐτὴ ἡ ἱστορία ἦταν ἀληθινή: ἡ ἱστορία τῆς χρεωκοπίας τοῦ πατέρα του, τῆς δικῆς του προσπαθείας νὰ δημιουργήση κάτι μόνος του, τῆς ἀποτυχίας του... Καὶ ὅμως φαινόταν τόσο εἰλικρινής, ὅταν τῆς μιλοῦσε, ἀλλὰ καὶ τόσο συμπαθητικός, τώρα, ποὺ εἶχε συνέλθει κάπως ἀπὸ τὶς ταλαιπωρίες.

Εἶχε περάσει μιὰ ἑβδομάδα, ὅταν ἡ Γκλόρια πῆρε τὴν ἀπόφασί της.

— Δὲ χωράει πιὰ ἀναβολή! συλλογίστηκε. Πρέπει νὰ πάω στὸν Ἀστυνόμο. Πρέπει νὰ πάω τώρα ἀμέσως. Πέντε χιλιάδες δολλάρια εἶναι ὅ,τι μοῦ χρειάζεται...

Κύτταξε ἀπ' τὸ παράθυρο στὸν κῆπο, ποὺ εἶχε γίνει ἀγνώριστος, καὶ ἔνοιωσε ἕνα σφίξιμο στὴν καρδιά. Εἶχε ἀρχίσει νὰ συνηθίζη τὴν παρουσία του, τὴν ψηλὴ γερὴ κορμοστασιά του, τὰ μάτια του μὲ τὸ παράξενο παιχνίδισμα ποὺ ἦταν σὰ χαμόγελο καὶ σὰν καλόκαρδη εἰρωνεία. Τί θὰ γινόταν, ἂν ἐρωτευόταν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο; Ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ τὸν ἀνεκάλυπταν καὶ θἆταν ἀκόμα χειρότερα...

ΔΕΝ ξέρατε, εἴπατε, πὼς ἐπρόκειτο γιὰ τὸν καταζητούμενο δολοφόνο Τζό Σκιαπέλλι; τὴν ἐρωτοῦσε ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ ἀστυνόμος τοῦ Φαίνιξ. Ἡ Γκλόρια κοκκίνισε.

— Καὶ βέβαια δὲν τὸ ἤξερα, εἶπε. Φαντάζεσθε, ὅτι ἂν τὸ ἤξερα...

— Καὶ ἔρχεστε τώρα νὰ μοῦ τὸν παραδώσετε καὶ νὰ πάρετε τὴν ἐπικήρυξι;

— Ναί, δηλαδή...

— Καὶ ἔχετε τὴν ἐντύπωσι, πὼς ἂν τὸ πρόσωπο ποὺ φιλοξενεῖτε στὸ σπίτι σας ἦταν πραγματικὰ ὁ Τζό Σκιαπέλλι, αὐτὴ τὴ στιγμὴ θὰ ἤσαστε ἀκόμη ζωντανή;

— Τί ἐννοεῖτε; ψέλλισε ἡ Γκλόρια.

Ὁ ἀστυνόμος ξέσπασε σὲ γέλια.

— Λυποῦμαι πολύ, δεσποινίς, ἀλλὰ πρὶν λίγη μόλις ὥρα μὲ εἰδοποίησαν, ὅτι ὁ Τζό Σκιαπέλλι συνελήφθη τὴν περασμένη νύχτα, ἐνῶ ἐπιχειροῦσε νὰ διαφύγη στὸ Μεξικό... Ἄλλοι, ἑπομένως, θὰ εἰσπράξουν τὴν ἐπικήρυξι...

— Θεέ μου, εὐχαριστῶ! μουρμούρισε ἡ Γκλόρια.

Ὁ ἀστυνόμος τὴν κύτταξε σαστισμένος.

Σὲ λίγο ἡ Γκλόρια καθόταν πάλι στὸ αὐτοκίνητό της. Εἶχε χάσει τὶς πέντε χιλιάδες δολλάρια. Μιὰ ἀκράτητη, ὅμως, εὐτυχία ἔκανε τὴν καρδιά της νὰ ξεχειλίζη ἀπὸ χαρά. Ὥστε ὅλα ὅσα τῆς εἶχε πῆ ὁ Κλάϊβ Σάντερς ἦταν ἀληθινά!

Ἀπὸ μακρυά, εἶδε τὸν Κλάϊβ, ποὺ τὴν περίμενε καπνίζοντας στὴν πόρτα.

Φρέναρε ἀπότομα καὶ ρίχτηκε σχεδὸν στὴν ἀγκαλιά του.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε ἐκεῖνος χαμογελῶντας.

— Θὰ σοῦ πῶ. Πρέπει, ὅμως, νὰ πιοῦμε κάτι. Νὰ γιορτάσουμε τὸ γεγονός. Ξέρεις, ἀποφάσισα νὰ σὲ προσλάβω μονίμως. Ἂν δὲν ἔχης ἀντίρρησι... γιὰ ὅλη σου τὴ ζωή...

Ὁ Κλάϊβ τὴν κύτταξε μέσα στὰ μάτια.

— Δὲν καλοκαταλαβαίνω, εἶπε. Ἀλλὰ ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἔχη ἀντίρρησι...

★★

Λινοξυλάκης

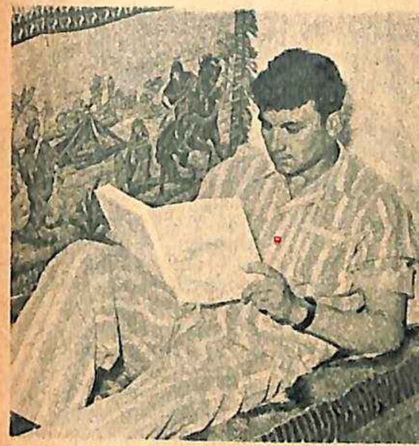

Ὁ Λινοξυλάκης, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πόδια, χρησιμοποιεῖ στοὺς ἀγῶνες καὶ τὸ κεφάλι του ὄχι δὲ μόνο ἐξωτερικῶς ἀλλὰ καί... ἐσωτερικῶς. Παίζει δηλαδὴ μὲ μυαλό. Ἐδῶ ξεκουράζει τὰ πόδια του ἀλλά... προπονεῖται πνευματικῶς μὲ τὸ Ἐνοχικὸν Δίκαιον.

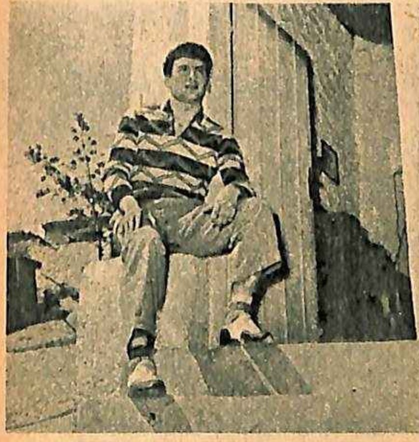

Ἔξω ἀπὸ τὸ φτωχικό του ὁ καλύτερος Ἕλλην ποδοσφαιριστὴς τὴν ὥρα ποὺ ὁ φωτορεπόρτερ ἑτοιμάζεται νὰ τὸν ἀπαθανατίση σὲ μιὰ «ἀφελῆ» στάσι, ἐνῶ οἱ πιτσιρῖκοι τῆς γειτονιᾶς τὸν κυττάζουν μὲ θαυμασμό.

Ο ΥΠ' ἀριθ' 1 Ἕλλην ποδοσφαιριστής, ὁ Κώστας Λινοξυλάκης, εἶναι ὁ χαρακτηριστικώτερος τύπος τοῦ φτωχόπαιδου ποὺ ξεκίνησε κλωτσῶντας τόπια ἀπὸ κουρέλια στὴ γειτονιά του, τὸν Ἅη Δημήτρη τῶν Ἀμπελοκήπων, γιὰ νὰ γίνη κυρίαρχος τῆς μπάλλας καὶ νὰ κατακτήση τὶς καρδιὲς ἑκατοντάδων χιλιάδων φιλάθλων σ' ὅλη τὴ χώρα, γιὰ τοὺς ὁποίους ἀποτελεῖ ἀληθινὸ εἴδωλο. Νευρώδης, σφιχτοδεμένος μὲ ἀτσαλένιο κορμὶ καὶ μελαψὸ πρόσωπο, δίνει τὴν ἐντύπωσι μιγάδος, ποὺ... πάσχει ἀπὸ κακοήθη ὑγεία, ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ μητέρα του κι' ἡ ἀδελφούλα του.

Ἡ εὐκινησία, ἡ ἀντίληψις, ἡ ἀντοχὴ καὶ ἡ ἐπιβλητικότης του, μὲ μιὰ λέξι, στοὺς ἀγῶνες, εἶναι τέτοια ποὺ δίκαια τὸν ἀνέβασαν στὸ βάθρο τοῦ ἄσσου.

Στὴ θέσι τοῦ κεντρικοῦ μέσου ποὺ ἀγωνίζεται καὶ ποὺ εἶναι ἡ βασικώτερη σὲ μιὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα, διατρέχει κάπου δέκα χιλιόμετρα σὲ κάθε ἀγῶνα, ἄλλοτε κρατῶντας τὸ βάρος τῶν ἐπιτιθεμένων ἀντιπάλων καὶ ἄλλοτε πραγματοποιῶντας τά... ἐπιτελικὰ σχέδια γιὰ τὴν ἐνίσχυσι τῆς ἐπιθέσεως τῆς ὁμάδος του πρὸς ἐκπόρθησι τῆς ἀντίπαλης ἑστίας.

Ὁ Λινοξυλάκης ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητα τὸ κυριώτερο στέλεχος τῆς Ἐθνικῆς ποδοσφαιρικῆς μας ὁμάδος καὶ ἔχει προκαλέσει πάντοτε τὸ θαυμασμὸ καὶ τό... δέος τῶν ξένων ἀντιπάλων του.

Ὅπως ὅλα σχεδὸν τὰ παιδιά, εἶχε τρέλλα ἀπὸ πιτσιρῖκος μὲ τὸ φοὺτ - μπώλ. Τοῦ ἔλειπε, ὅμως, τὸ κυριώτερο στοιχεῖο γιὰ τὸ παιγνίδι αὐτὸ — ἡ μπάλλα!

Σκάρωσε, λοιπόν, τότε — δὲν ἦταν ἀκόμα καλὰ - καλὰ 14 χρόνων — μιὰ ὁμαδούλα μὲ τοὺς γαβριάδες τῆς συνοικίας του, ποὺ τὴν βάφτισαν «Ἡρακλῆς Ἀμπελοκήπων» καὶ μὲ τὴν κοινὴ ἐπιθυμία καὶ τὴν ἕνωσι... τῆς τσέπης ἀπέκτησαν τὸ πολύτιμο μέσο γιὰ τὸ παιγνίδι τους. Τὸ ποδοσφαιρικό του ταλέντο ξεχώρισε ἀμέσως καὶ δυὸ - τρία χρόνια, τὸ 1946, ἔφηβος ἀκόμα, βρέθηκε στὸν «Ἀστέρα», ποὺ ἦταν ὁμάδα α' κατηγορίας, στὴν ὁποία ἔγινε βασικὸ στέλεχος γιὰ νὰ μεταπηδήση ἀπ' τὸ 1950 στὸν Παναθηναϊκό, ὅταν πιὰ εἶχε πάρει καὶ τὸ βάπτισμα τοῦ «διεθνοῦς».

Χάρις στὸ ποδόσφαιρο ὁ Λινοξυλάκης ἔχει κάνει πολλὰ ταξίδια καὶ γνώρισε διάφορες χῶρες, ἐκτὸς ἀπὸ δόξες, δῶρα καὶ μεγαλεῖα, ποὺ οὔτε εἶχε φαντασθῆ στὸ φτωχόσπιτό του. Ὁ Λινοξυλάκης εἶναι σοβαρὸς καὶ φιλομαθὴς νέος, ἡ δὲ λατρεία τῶν φιλάθλων γι' αὐτὸν δὲν ἔχει χαλάσει τὸν χαρακτῆρα του. Θέλει, βέβαια, νὰ ἀγωνισθῆ σὲ μιὰ μεγάλη ξένη ἐπαγγελματικὴ ὁμάδα γιὰ νὰ δοξάση τὸ ἑλληνικὸ ποδόσφαιρο καὶ νὰ γίνη κι' ὁ ἴδιος διάσημος στὸ εἶδος του, ὅπως τὸν προτρέπουν καὶ οἱ φίλοι του, βασική του ὅμως ἐπιδίωξις εἶναι νὰ συμπληρώση τὴ μόρφωσί του — εἶναι ἤδη πρωτοετὴς τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς.

Οἱ πολυάριθμες θαυμάστριές του πρέπει ν' ἀπογοητευθοῦν. Εἶναι ἤδη μνηστευμένος μὲ μιὰ μορφωμένη κοπέλλα, ποὺ τὴν προορίζει γιὰ γυναῖκα του.

Σ. ΑΥΛ.

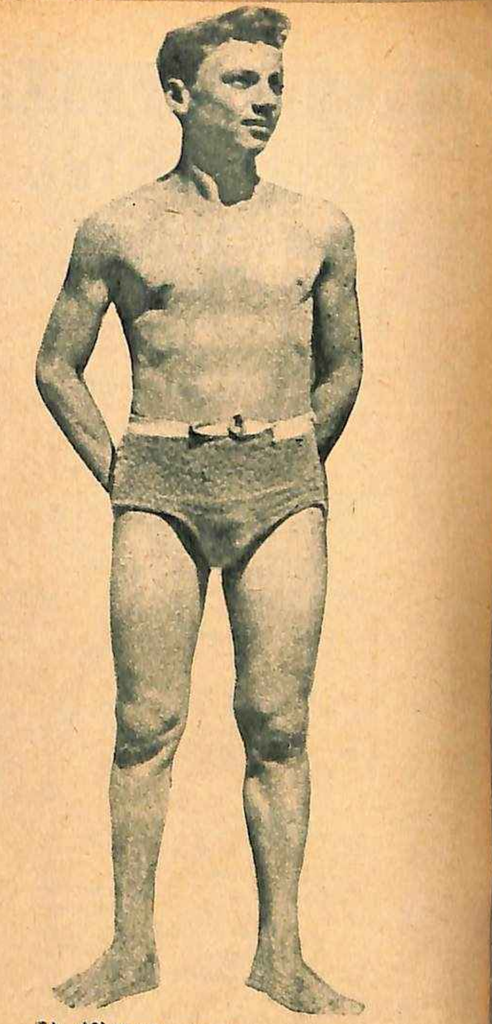

Τὰ ἀθλητικὰ προσόντα τοῦ Λινοξυλάκη ἦταν ὁλοφάνερα 14 ρόνων, ἐνῶ κάτω εἰκονίζεται στὸ Στάδιο στὰ 800 μ. τῶν σχολικῶν ἀγώνων.

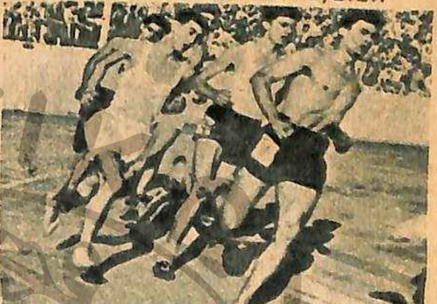

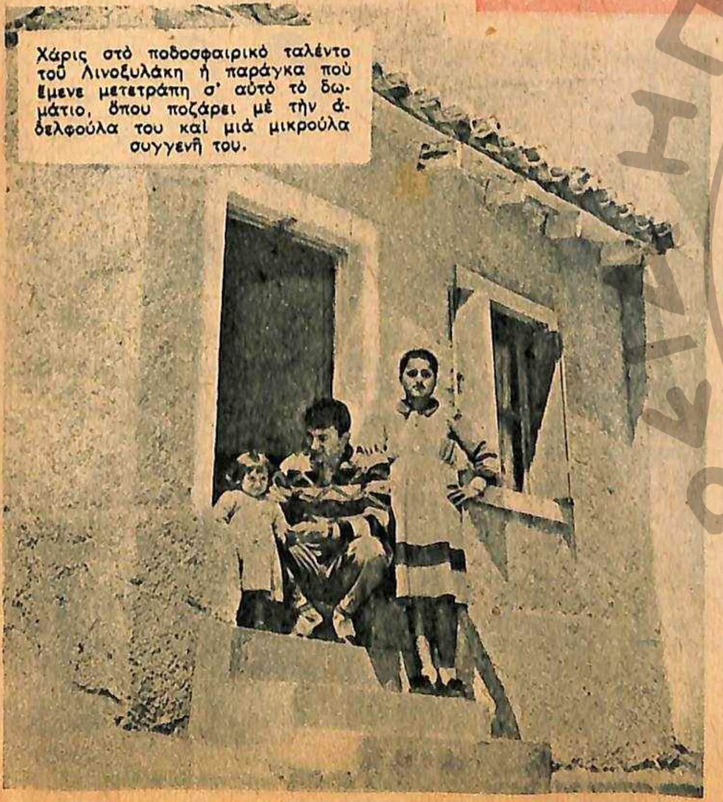

Χάρις στὸ ποδοσφαιρικὸ ταλέντο τοῦ Λινοξυλάκη ἡ παράγκα ποὺ ἔμενε μετετράπη σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο, ὅπου ποζάρει μὲ τὴν ἀδελφούλα του καὶ μιὰ μικρούλα συγγενῆ του.

Συγκεντρωμένοι στὸ τραπέζι γιὰ τὸ φαγητὸ μητέρα, γυιὸς καὶ κόρη, ἑτοιμάζονται γιὰ τὸ γεῦμα. Ἡ εὐρωστία, ποὺ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς οἰκογενείας Λινοξυλάκη, φαίνεται καθαρὰ στὴν ἐμφάνισι καὶ τῶν τριῶν. Θὰ χρειάζονται ὅμως καὶ πολὺ φαΐ...

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ

ΕΙΝΑΙ γεγονὸς ἀναμφισβήτητο ὅτι τὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια ἔγιναν περισσότερες ἀνακαλύψεις στὴν ἐπιστήμη ἀπὸ κάθε ἄλλη περίοδο τῆς ἱστορίας. Ἰδιαίτερα στὸν ἰατρικὸ τομέα ἡ πρόοδος ὑπῆρξε πραγματικὰ καταπληκτική.

Παλαιὲς ἀντιλήψεις κατέρρευσαν στὸ φῶς τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων, ἀσθένειες ποὺ μέχρι πρὶν λίγο ἐθεωροῦντο ἀθεράπευτες σήμερα γιατρεύονται ἀσφαλῶς.

Καὶ ἡ πρόοδος στὴν ἰατρικὴ δὲν ἀφορᾶ μόνο τὴν θεραπευτική. Σημαντικὲς ἀνακαλύψεις, νέα μηχανήματα διαγνώσεως, νέες ἐργαστηριακὲς μέθοδοι, ἦρθαν νὰ πλουτίσουν τὰ μέσα γιὰ τὴ διάγνωσι καὶ κυρίως τὴν ἔγκαιρη διάγνωσι διαφόρων νοσημάτων.

Ἐξ ἄλλου στὴ χειρουργικὴ ἡ πρόοδος ὑπῆρξε ἀκόμα πιὸ κτυπητή. Ἐγχειρήσεις ποὺ ἄλλοτε ἦταν ἀδύνατο νὰ γίνουν, σήμερα ἐκτελοῦνται χωρὶς σχεδὸν κανένα κίνδυνο. Ὁλόκληρα κομμάτια πνεύμονος ἀφαιροῦνται. Λεπτὲς ἐγχειρήσεις στὸν ἐγκέφαλο γίνονται καὶ στὴ χώρα μας. Οἱ ἀντικαταστάσεις ὀργάνων εἶναι πιὰ συνηθισμένος τρόπος θεραπείας ὡρισμένων κακοήθων ὄγκων.

Οἱ νέοι τρόποι ναρκώσεως, ἡ κατάψυξις τοῦ σώματος, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ὕπνου ὡς θεραπευτικοῦ μέσου καθιστοῦν καὶ τὶς πιὸ δύσκολες ἐγχειρήσεις καὶ στὰ πιὸ ἐξασθενημένα ἄτομα σχεδὸν ἀκίνδυνες.

Ἡ προληπτική, ἐξ ἄλλου, ἰατρικὴ ἔχει προοδεύσει καταπληκτικὰ καὶ μπορεῖ σήμερα, μὲ τὰ ἐμβόλια καὶ ἄλλα ὑγειονομικὰ μέσα, νὰ προλαμβάνη τὶς περισσότερες ἀρρώστειες. Καὶ γιὰ νὰ ἀναφέρουμε τὶς τελευταῖες κατακτήσεις στὸν τομέα αὐτόν: Ἡ φοβερὴ πολιομυελῖτις καὶ ἡ τόσο ἐνοχλητικὴ ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνη γρίππη σύντομα δὲν θὰ ὑπάρχουν πιὰ χάρις στὰ νέα ἐμβόλια ποὺ ἀνεκαλύφθησαν τελευταίως.

Ἀπὸ τὰ προϊόντα διασπάσεως τοῦ ἀτόμου μέχρι τὸν ὕπνο καὶ τὴν ψῦξι, δὲν ὑπάρχει μέσο ποὺ νὰ μὴ χρησιμοποιῆται στὴν καταπολέμησι τῆς ἀρρώστειας ἀλλὰ καὶ τοῦ γήρατος.

Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ γνωρίζη τὸ μεγάλο κοινό. Ὁ καθένας πρέπει νὰ ἐνημερώνεται γιὰ νὰ ἐξοικειώνεται μὲ τὰ νέα μέσα ποὺ διαθέτει ἡ ἐπιστήμη. Νὰ ἀποκτᾶ ἐμπιστοσύνη στὴν ἰατρικὴ γιὰ νὰ ἐπωφελῆται καλύτερα. Νὰ ξέρη ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἔθεσε στὴ διάθεσι τῶν γιατρῶν τέτοια ὅπλα γιὰ τὴ διάγνωσι καὶ τὴ θεραπεία τῶν νόσων, ποὺ δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἀρρώστεια ποὺ νὰ μὴν μπορῆ νὰ ἐλεγχθῆ. Καὶ αὐτὸς ἀκόμα ὁ φοβερὸς καρκίνος, σὲ ὡρισμένες περιπτώσεις, καὶ ἐφ' ὅσον θὰ διαγνωσθῆ ἐγκαίρως, θεραπεύεται 100%.

Ὅλοι λοιπὸν πρέπει νὰ γνωρίζουμε τὴ δύναμι τῆς ἐπιστήμης καὶ μὲ ἐμπιστοσύνη νὰ καταφεύγουμε στοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἰατρικῆς.

Τὸ περιοδικό μας διαθέτει ἐπιτελεῖο ἐπιλέκτων, εὐσυνειδήτων καὶ ἐνημερωμένων ἰατρῶν ἑτοίμων πάντα νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουν.

Γράψτε μας γιὰ κάθε θέμα ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει ἢ σᾶς ἀφορᾶ προσωπικά. Μὲ χαρὰ θὰ σᾶς ἀπαντήσουμε καὶ θὰ σᾶς κατατοπίσουμε γιὰ κάθε ζήτημα σχετικὸ μὲ τὴν ὑγεία σας ἢ τὴν ὑγεία τοῦ περιβάλλοντός σας.

Ἡ «Οἰκογένεια» φιλοδοξεῖ νὰ γίνη ὁ ἔμπιστος σύμβουλος καὶ στὸν τομέα αὐτόν.

Ἔχουμε στὴ διάθεσί σας ἰατροὺς ὅλων τῶν εἰδικοτήτων: παθολόγο, νευρολόγο - ψυχίατρο, γυναικολόγο, δερματολόγο - ἀφροδισιολόγο, βιοχημικὸ - μικροβιολόγο, αἱματολόγο, παιδίατρο, ἀκτινολόγο, φυματιολόγο, χειροῦργο - αἰσθητικὸ κλπ., οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς ἀπαντοῦν ἀμέσως, μὲ λίγα λόγια καὶ ἁπλᾶ, ὥστε καὶ χωρὶς εἰδικὲς γνώσεις νὰ κατατοπίζεσθε πλήρως.

Ἐξ ἄλλου γιὰ κάθε δύσκολη καὶ εἰδικὴ περίπτωσι θὰ ἀποτεινώμεθα πρὸς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας στοὺς μᾶλλον εἰδικούς, στοὺς Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου μας καί, ἐν ἀνάγκη, στοὺς κορυφαίους ἰατροὺς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Μὲ ἀπόλυτη, λοιπόν, ἐμπιστοσύνη ἀποταθῆτε στὴν «Οἰκογένεια» γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀπασχολεῖ. Ἔχουμε τὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα ὅτι θὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουμε κατὰ τὸν καλύτερο δυνατὸ τρόπο.

Γ. Κ.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Ὁ γνωστὸς συγγραφέας τῆς «Ἀλίκης εἰς τὴν χώρα τῶν θαυμάτων», Λιούϊς Κάρολλ φαίνεται ὅτι ὀφείλει τὸ θαυμάσιο αὐτὸ παραμύθι γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους στὶς... βασανιστικὲς καὶ ἐπίμονες ἡμικρανίες του.

Αὐτὸ τουλάχιστον ἰσχυρίζεται διάσημος Ἀμερικανὸς νευροψυχίατρος, ὁ Δρ Λίππμαν. Κατὰ τὸν ἐπιστήμονα αὐτόν, παραισθήσεις ποὺ θυμίζουν αὐτὲς ποὺ εἶχε ἡ «Ἀλίκη», εἶναι χαρακτηριστικὰ ἰσοδύναμα ἡμικρανίας καὶ συναντῶνται συχνὰ στοὺς πάσχοντας ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς αὐτοὺς πονοκεφάλους.

Δυσπεψία

Πολλὲς δυσπεπτικὲς καταστάσεις ὀφείλονται στὴ μὴ ἐφαρμογὴ ὡρισμένων κανόνων σχετικὰ μὲ τὸ φαγητό. Ἄς προσέξουμε, λοιπόν, ἂν θέλουμε νἄχουμε γερὸ στομάχι.

Οἱ Στομαχικοί

ΠΑΡΑ πολλοὶ ἄνθρωποι ὑποφέρουν ἀπὸ τὸ στομάχι τους. Τὸ τελευταῖα κυρίως χρόνια, ξυνίλες, καοῦρες, βάρος, φούσκωμα μετὰ τὸ φαΐ, πικρὸ στόμα, πόνοι καμμιὰ φορά, σπανιώτερα ἐμετὸς καὶ ἄλλα ἐνοχλήματα ἀπὸ τὸ στομάχι εἶναι συνήθη συμπτώματα σὲ πολλοὺς ἀνθρώπους.

Τί συμβαίνει μὲ τὸ στομάχι τους; Ἔχουν ἕλκος;

Ἴσως. Σπάνια ὅμως. Συνήθως λέμε ὅτι ἔχουν ὑπερχλωρυδρία ἢ χρονία γαστρίτιδα. Αὐτό, ὅμως, δὲν ἀποκλείει νὰ εἶχαν ἢ νὰ πάθουν καὶ ἕλκος.

Ποῦ ὀφείλεται ἡ τόσο μεγάλη συχνότης τῶν στομαχικῶν παθήσεων;

Ἡ σημασία τοῦ ψυχικοῦ παράγοντος στὶς παθήσεις αὐτὲς εἶναι ἀναμφισβήτητη. Γενικώτερα ὁ ψυχισμὸς παίζει μεγάλο ρόλο στὶς διάφορες στομαχικὲς ἐκδηλώσεις. Καὶ τὸ στομάχι εἶναι ἕνα ὄργανο ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητο ἀπὸ τὴν ἄποψι αὐτή. Οἱ ψυχικοὶ κλονισμοί, οἱ ἔντονες συγκινήσεις ἀντανακλοῦν κατὰ προτίμησι καὶ κατ' ἀναλογία συχνότερα, στὸ στομάχι.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔχει παρατηρηθῆ ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ γι' αὐτό, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας τοποθετοῦσαν τὴν «ψυχὴ» στὴν στομαχικὴ χώρα. Νεώτερες ἔρευνες καὶ πειράματα ἐπιβεβαίωσαν τὶς παρατηρήσεις αὐτές.

Εἶναι, λοιπόν, φυσικό, σήμερα μὲ τὶς διάφορες συγκινήσεις ποὺ μᾶς χαρίζει ἀφειδῶς ἡ ἀνώμαλη ἐποχή μας, τὰ στομαχικὰ ἐνοχλήματα νὰ εἶναι συχνότερα παρὰ ποτέ.

Οἱ στομαχικές, ὅμως, παθήσεις δὲν ὀφείλονται ἀποκλειστικὰ σὲ ψυχικὰ αἴτια. Πολὺ συχνὰ ἐπίσης ὀφείλονται σὲ κακὲς συνήθειες στὸ φαγητό. Τέλος ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις, λίγες ὅμως, ποὺ τὰ ἐνοχλήματα συνδέονται μὲ πραγματικὲς ὀργανικὲς βλάβες τοῦ στομάχου, ἕλκος κλπ. Καὶ πάλι, αὐτές, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχουν προκληθῆ ἢ τουλάχιστον εὐνοηθῆ ἀπὸ τοὺς ἄλλους λόγους ποὺ ἀναφέραμε.

Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνουμε;

Κατ' ἀρχὴν μία καλὴ διάγνωσι. Πρέπει νὰ ἐξακριβωθῆ τί ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ τότε νὰ λάβουμε τὰ κατάλληλα μέτρα.

ΤΙΣ περισσότερες φορές, ὅπως εἴπαμε, δὲν βρίσκουμε καμμίαν ὀργανικὴ βλάβη τοῦ στομάχου: Οὔτε ἕλκος, οὔτε κἂν γαστρίτιδα. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς τὰ συμπτώματα ὀφείλονται σὲ λειτουργικὲς ἀνωμαλίες νευροφυτικῆς φύσεως. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι τὰ ἐνοχλήματα εἶναι φανταστικά, ὅτι ἡ δυσπεψία εἶναι ἀνύπαρκτη ἢ ὅτι οἱ πάσχοντες ὑπερβάλλουν. Ὄχι, ὑποφέρουν πραγματικά! Καὶ μὲ τὸ νὰ τοὺς λέμε: «Δὲν εἶναι τίποτα, νευρικὰ εἶναι, θὰ περάσουν», ὄχι μόνο δὲν τοὺς βοηθοῦμε ἀλλὰ τοὺς ἐκνευρίζουμε καὶ ἡ κατάστασίς τους χειροτερεύει.

Ἀλλὰ καὶ τὰ φάρμακα καὶ πρὸ παντὸς οἱ αὐστηρὲς δίαιτες ἐπίσης συχνά, χειροτερεύουν τὴν κατάστασί τους.

Οἱ ἄρρωστοι αὐτοὶ χρειάζονται στοργή, κατανόησι καὶ κυρίως ἰσορροπημένη καὶ ἤρεμη ἀπὸ ψυχικῆς ἀπόψεως ζωή.

Δὲν εἶναι βέβαια πάντα εὔκολη ἡ ἐξασφάλισις τοῦ εἴδους τῆς ζωῆς αὐτῆς. Καί, καμμιὰ φορά, πρέπει νὰ καταφεύγουν οἱ ἄρρωστοι σὲ εἰδικὸ νευροψυχίατρο ποὺ ἀσφαλῶς θὰ τοὺς βοηθήση. Ἐκεῖνο, ὅμως, ποὺ σίγουρα μποροῦν νὰ κάνουν εἶναι νὰ ἐφαρμόσουν ὡρισμένους ἁπλοὺς κανόνες σχετικὰ μὲ τὸ φαΐ τους.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων αὐτῶν ἀσφαλῶς θὰ τοὺς βοηθήση. Συχνὰ μάλιστα θὰ τοὺς θεραπεύση.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ὑγιεῖς ἔχουν ὄφελος νὰ ἐφαρμόζουν τοὺς κανόνες αὐτούς. Θὰ τοὺς προφυλάξουν ἀπὸ κάθε ἐνδεχόμενη δυσπεψία.

Υ. Κ.

Μετὰ τὸ γεῦμα μία μικρὴ ἀνάπαυσις σωματικὴ καὶ πνευματικὴ εἶναι ὠφέλιμη. Ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος, οἱ ἐκκρίσεις τῶν διαφόρων πεπτικῶν ὑγρῶν, ἐπηρεάζονται εὐμενέστατα ἀπὸ παρόμοια τακτική. Καὶ αὐτὸ ἔχει ἀντίκτυπο στὴν ὅλη κατάστασι τοῦ ὀργανισμοῦ μας. Γι' αὐτό, λοιπόν, ὅλοι, ἀκόμα καὶ τὰ παδιά, πρέπει ν' ἀποφεύγουν ὅσο μποροῦν περισσότερο τὴν ἔντονη σωματικὴ ἢ πνευματικὴ ἐργασία ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητό.

Τὸ πολὺ φαῒ δὲν εἶναι ὠφέλιμο. Φέρνει παχυσαρκία καὶ ἀρθριτικά. Ὅσο γιὰ τὰ λαίμαργα παιδιὰ τρῶνε πολύ, διότι εἶναι δυστυχισμένα: αἰσθάνονται ἐγκατάλειψι, ἔλλειψι στοργῆς ἢ δὲν ἔχουν σιγουριὰ ἢ ζηλεύουν. Μὴν τὰ καμαρώνετε τὰ παιδιὰ ποὺ τρῶνε πάρα πολύ. Βοηθῆστε τα νὰ ξεπεράσουν τὴν ψυχική τους ταραχή. Καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι, μὴ νομίζετε ὅτι τὸ πολὺ φαῒ θὰ σᾶς ὠφελήση. Νὰ προσπαθῆτε, πρὸ παντός, νὰ τρῶτε καλὰ καὶ ὄχι πολύ.

Προσέξτε

ΓΙΑ νὰ εἶναι τὸ φαγητὸ παράγων τῆς ὑγείας μας, πραγματικὰ ὠφέλιμο καὶ νὰ μὴ μᾶς πειράζη ποτέ. Γιὰ νὰ ἀποφύγουμε καὶ νὰ καταπολεμήσουμε ἀκόμα, τὴ δυσπεψία:

— Πρέπει νὰ τρῶμε λίγο καὶ συχνά.

— Ὅσο τὸ δυνατὸ σὲ ὧρες τακτικές.

— Βιασύνη, νευρικότητα ποτὲ εἰς τὸ φαΐ.

— Κάθε μπουκιὰ νὰ τὴ μασᾶμε καλά.

— Ὄχι νερὸ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ φαγητοῦ.

— Ὄχι πολὺ ζεστὸ φαῒ ἢ νερὸ παγωμένο.

— Καὶ πρὸ παντός: Καλὴ Καρδιά.

— Εὐχάριστη ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ.

Καὶ προσοχὴ στὰ δόντια μας, στὰ οὖλα καὶ τὶς ἀμυγδαλές μας. Οἱ παθήσεις τους, πολὺ συχνά, εἶναι ἡ αἰτία τῆς δυσπεψίας.

Συμβουλές

Ἡ διατήρησις τῆς ψυχικῆς καὶ νευρικῆς ἰσορροπίας εἶναι βασικὸς παράγων τῆς ὑγείας.

Ἐστὲ αἰσιόδοξοι, πιστεύετε σὲ ἕνα καλύτερο μέλλον, μὴ στενοχωριέστε μὲ μικροπράγματα, πάρτε τὶς ἀναποδιὲς ἀπὸ τὴν καλὴ ἢ τὴν ἀστεία πλευρά τους, μὴ χάνετε ποτὲ τὴν εὐκαιρία νὰ γελάσετε μὲ κάτι κωμικὸ ἢ νὰ διασκεδάσετε μὲ κάθε τι, καὶ τὶς κακοτυχίες σας ἀκόμα...

Πόσα «ἕλκη τοῦ στομάχου», πόσες «καρδιοπάθειες», πόσες «ἀμοιβαδώσεις» θὰ ἐθεραπεύοντο χωρὶς φάρμακα, ἐγχειρήσεις καὶ δίαιτες, ἂν κατάφερνε ὅλος ὁ κόσμος νὰ τηρῆ τὶς πιὸ πάνω ὁδηγίες.

Πολλά, πάρα πολλὰ νοσήματα καὶ παθολογικὲς καταστάσεις, κατὰ τὶς πλέον πρόσφατες καὶ ἔγκυρες ἰατρικὲς ἀντιλήψεις, ὀφείλονται ἄμεσα ἢ ἔμμεσα σὲ ψυχικοὺς λόγους. Καὶ κάθε θεραπεία ἀστοχεῖ σ' αὐτές, ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς νευροψυχιατρικῆς θεραπείας.

Λίγο χαμόγελο, λοιπόν, λίγη πίστις καὶ ὅλα θὰ πᾶν καλά!

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΤΙΣ ΩΡΕΣ ΤΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ

Ἐπανειλημμένα πειράματα καὶ ἔρευνες ἀπέδειξαν τὴ σημασία ποὺ ἔχει στὴν πέψι ἡ ἐντύπωσις ποὺ μᾶς κάνει τὸ φαγητὸ καὶ τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖο τρῶμε. Ὅλοι ξέρουμε ὅτι ἡ θέα ἑνὸς καλοῦ φαγητοῦ φέρνει «σάλιο στὸ στόμα». Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἐπιδρᾶ καὶ στὴν ἔκκρισι τῶν ἄλλων πεπτικῶν ὑγρῶν: Στομάχου, ἐντέρων, πεπτικῶν ἀδένων. Οἱ ἄφθονες ἐκκρίσεις αὐτές, μαζὺ μὲ τὶς κανονικὲς μυϊκὲς κινήσεις τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος — ποὺ ἐξαρτῶνται ἐπίσης ἀπὸ τὶς ἐντυπώσεις μας — μᾶς ἐξασφαλίζουν ὁμαλὴ πέψι.

Κάθε δυσάρεστο συναίσθημα, ὁ φόβος, τὸ ἄγχος, ἡ ἀηδία, ἡ λύπη, ὁ θυμὸς ἀκόμα καὶ ἡ ἔντονη χαρά, διαταράσσουν τὶς πεπτικὲς ἐκκρίσεις καὶ τὶς κινήσεις τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, μὲ ἀποτέλεσμα τὶς ἀνωμαλίες στὴν πέψι. Ὅταν καθόμαστε νὰ φᾶμε, πρέπει νὰ ἀφήνουμε κατὰ μέρος τὶς σκοτοῦρες καὶ τὶς στενοχώριες τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς ζωῆς μας. Ποτὲ νὰ μὴ βιαζώμαστε ἢ νὰ τρῶμε νευρικὰ ἢ «στὸ ποδάρι», ὅπως πολλοὶ συνηθίζουν. Τὸ φαῒ εἶναι μία ἱεροτελεστία καὶ ἀπὸ τὶς πιὸ εὐχάριστες μάλιστα.

Ἡ μικτὴ τροφὴ εἶναι σημαντικὸς παράγων γιὰ τὴν ὑγεία μας. Ἀλλὰ καὶ ἡ πέψις διευκολύνεται. Τὸ κρέας, τὸ ψάρι, τὸ αὐγὸ καὶ τὰ παρόμοια, ζωϊκῆς προελεύσεως, τρόφιμα εἶναι ἀπαραίτητα, κυρίως στὰ παιδιά. Τὰ χόρτα καὶ τὰ φροῦτα δὲν πρέπει νὰ λείπουν ἀπὸ τὴν τροφή μας. Οἱ σάλτσες, τὰ καρυκεύματα, τὰ μυρωδικὰ κτλ. βλάπτουν... ἀλλὰ διεγείρουν τὴν ὄρεξι' κι' ἂν δὲν ὑπάρχη εἰδικὸς λόγος, ἂς μὴ λείπουν τελείως. Καὶ μὴ ξεχνᾶμε ὅτι τὸ μαῦρο ψωμὶ εἶναι ἀπὸ κάθε ἄποψι ὠφελιμώτερο.

Τὸ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ σας

ΤΑ περισσότερα φάρμακα — ἂν ὄχι ὅλα — εἶναι ἐπικίνδυνα, ὅταν τὰ παίρνουμε χωρὶς νὰ μᾶς τὸ πῆ ὁ γιατρός, χωρὶς νὰ μᾶς δώση τὶς ἀπαραίτητες ὁδηγίες γιὰ τὴ χρησιμοποίησί τους.

Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ παίρνουμε φάρμακα στὴν τύχη, ἐπειδὴ τὸ εἶπε ὁ γείτονας, ἐπειδὴ τὰ πῆρε ἕνας γνωστός μας καὶ εἶδε καλὸ ἢ ἐπειδὴ διαβάσαμε μιὰ διαφήμισι ποὺ τὰ ἐκθειάζει. Παρόμοια τακτικὴ δὲν εἶναι μόνο ἄχρηστη, ἀλλὰ συχνὰ καὶ ἐπικίνδυνη.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ, ὅμως, καὶ ὡρισμένα φαρμακευτικὰ εἴδη πρώτης ἀνάγκης, ποὺ συχνὰ χρησιμοποιοῦμε ἀπὸ μόνοι μας καὶ ποὺ συνήθως συγκεντρώνονται στὸ «Πρόχειρο Φαρμακεῖο» τοῦ σπιτιοῦ.

Ὅσοι, μάλιστα, δὲν ἔχουν τέτοιο φαρμακεῖο σπίτι τους, τοὺς συνιστοῦμε νὰ τὸ φτιάξουν, χρησιμοποιῶντας ἕνα ἰδιαίτερο κιβώτιο ἢ ἀκόμα καλύτερα ἕνα μικρὸ ντουλαπάκι.

Τὸ κιβώτιο ἢ τὸ ντουλαπάκι αὐτὸ πρέπει:

— Νὰ εἶναι πάντα κλειδωμένο.

— Τὸ κλειδὶ νὰ βρίσκεται σὲ ὡρισμένο μέρος, γνωστὸ ἀπὸ τὰ διάφορα ἄτομα τοῦ σπιτιοῦ (ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιδιά).

— Νὰ καθαρίζεται πολὺ συχνά.

— Νὰ ἔχη ἕνα κατάλογο τῶν εἰδῶν ποὺ περιέχει.

— Γιὰ κάθε εἶδος ποὺ περιέχει, σὲ κάθε κουτάκι, σὲ κάθε μπουκαλάκι, νὰ ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ φαρμάκου καὶ ὁ τρόπος χρήσεώς του.

— Ποτὲ νὰ μὴ κρατᾶμε μέσα στὸ φαρμακεῖο — οὔτε βέβαια καὶ ἀλλοῦ — φάρμακα ποὺ δὲν ξέρουμε τὴ χρῆσι τους.

— Τὰ δηλητηριώδη καὶ ἐπικίνδυνα φάρμακα νὰ εἶναι συγκεντρωμένα σὲ ἕνα ἰδιαίτερο κουτὶ μὲ τὴν ἐπιγραφή: «ΠΡΟΣΟΧΗ! ΔΗΛΗΤΗΡΙΑ».

ΤΑ ΕΙΔΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΣΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

1) Ἰώδιο (Βάμμα ἰωδίου σὲ μπουκάλι μὲ γυάλινο πῶμα) 50 γραμμ.
2) Ὀξυζενὲ (Ὑπεροξυγονοῦχο ὕδωρ σὲ μπουκάλι καλὰ βουλωμένο) 300 γραμμ.
3) Βενζίνη (Καθαρὴ γιὰ καθάρισμα δέρματος) 150 γραμμ.
4) Οἰνόπνευμα καθαρὸ καὶ πράσινο ἀπὸ 150 γραμμ.
5) Βαμβάκι ὑδρόφιλο, 2 πακέττα.
6) Γάζες ἀποστειρωμένες, 4 κουτάκια.
7) Ἐπιδέσμους μεγάλους καὶ μικρούς.
8) Λευκοπλάστ (καλύτερα τὸ ἄσπρο).
9) Ἀσπιρίνες (ἢ κανένα ἀνάλογο παυσίπονο καὶ ἀντιπυρετικὸ) 10 δισκία.
10) Ἀλοιφὴ εἰδικὴ γιὰ ἐγκαύματα.
11) Ἀμμωνία (σὲ κατάλληλη διάλυσι, γιὰ τὰ τσιμπήματα) 100 γραμμ.
12) Σόδα (ἢ καλύτερα ἄλλο ἀλκαλικὸ φάρμακο ἢ ἀδρανὴ κόνι ὅπως ἡ «κεκαυμένη μαγνησία») 50 γραμμ.
13) Ἀλουμινόνερο (ἢ μολυβδόνερο σὲ διάλυσι γιὰ κομπρέσσες) 300 γραμμ.
14) Σταγόνες μύτης (ἀντισηπτικές: γομμενολοῦχο ἔλαιο ἢ ἄλλο ἀνάλογο) 50 γραμμ.
15) Καθαρτικὸ (ἐλαφρό, ἁλατοῦχο: Ἅλας Κάρλσμπατ π. χ.) 100 γραμμ.
16) Τάλκ (πούδρα σὲ κατάλληλο κουτὶ μὲ τρυπημένο σκέπασμα) 200 γραμμάρια.
17) Τίλλιο (φλαμμούρι, γιὰ τὸν βῆχα καὶ ὡς κατευναστικὸ) 100 γραμμ.
18) Χαμομῆλι (γιὰ καοῦρες καὶ φούσκωμα στὸ στομάχι) 100 γραμμ.
19) Εὐκάλυπτο (ξερὰ ἢ χλωρὰ φύλλα, γιὰ εἰσπνοὲς) 100 γραμμ.
20) Λιναρόσπορο (γιὰ καταπλάσματα) 150 γραμμάρια.
21) Καμφορόλαδο (γιὰ ἐντριβὲς) 200 γραμμ.
22) Μπελλαντόνα (σταγόνες γιὰ στομαχόπονο) 20 γραμμ.
23) Λαύδανο (σταγόνες γιὰ κοιλόπονο) 10 γρ.
24) Χλωρικὸ κάλι (σὲ σκόνι γιὰ γαργάρες) 50 γραμμ.
25) Θερμόμετρο — Θερμοφόρο — Παγοκύστι — Βεντοῦζες — Κλύσμα — Λαβίδα — Ψαλλίδι.
26) Σύριγγα — βελόνες — ἐνέσεις καμφορᾶς (ἂν ξέρη κάποιος νὰ κάνη ἐνέσεις).

Οἱ ποσότητες ποὺ δίνουμε καὶ τὰ εἴδη ποὺ προβλέπουμε εἶναι γιὰ πολυμελῆ οἰκογένεια.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΙ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

ΑΥΤΑ εἶναι τὰ διάφορα φάρμακα καὶ φαρμακευτικὰ εἴδη ποὺ μποροῦμε νὰ μεταχειριζώμαστε σχεδὸν ἄφοβα ἂν ξέρουμε βέβαια τὴ χρῆσι τους.

Ἀλλά, τὸ θέλουμε ἢ ὄχι, εἶναι γεγονὸς ὅτι καὶ πολλὰ ἄλλα φάρμακα χρησιμοποιοῦνται εὐρύτατα ἀπὸ πολὺν κόσμο, χωρὶς τὴ γνώμη τοῦ γιατροῦ, χωρὶς τὶς ὁδηγίες του.

Μιὰ λοιπὸν καὶ γίνεται αὐτό, τουλάχιστον ἂς ξέρουμε πῶς καὶ πότε πρέπει νὰ τὰ παίρνουμε, πότε πρέπει νὰ τὰ ἀποφεύγουμε ὁπωσδήποτε καὶ ποιοὺς κινδύνους ἔχουμε νὰ ἀντιμετωπίσουμε, ἐνδεχομένως, ἀπὸ τὴν χρησιμοποίησί τους.

Ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ λοιπόν, θὰ ἐξετάζουμε κάθε φορὰ ἀπὸ ἕνα - δυὸ φάρμακα ἢ μία ὁμάδα φαρμάκων, δίδοντας τὶς ἀπαραίτητες στοιχειώδεις γνώσεις ποὺ πρέπει νὰ ἔχουμε ὅλοι γιὰ τὴ χρησιμοποίησί τους, τὸν τρόπο δράσεώς τους, τὶς ἐνδείξεις καὶ τὶς ἀντενδείξεις τους, καθὼς καὶ τί θὰ κάνουμε σὲ περίπτωσι δηλητηριάσεως μὲ αὐτά.

Τό ΔΙΛΗΜΜΑ

ΤΟΥ ΚΟΥΡΤ ΡΑΪΣ

Μὲ τὸ βαλιτσάκι στὸ χέρι κοντοστάθηκε λίγο δίπλα στὸ τραπεζάκι, γιὰ ν' ἀφήση τὸ φάκελλο.

Θα εἶχαν περάσει μόνο λίγα λεπτά, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε ξυπνήσει. Δίπλα της ἄκουσε τὴ ρυθμικὴ ἀναπνοὴ τοῦ Ρόμπερτ.

Ἡ Μαίρη ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ κύτταξε τὸ μικρὸ ρολόϊ ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸ κομοδίνο. Δύο ἡ ὥρα. Μήπως εἶχε ἀνεβῆ ἡ Ἄννα καὶ δὲν τὴν εἶχε ἀκούσει;

Σηκώθηκε ὅσο μποροῦσε πιὸ σιγά, φόρεσε τὴ ρόμπα της καί, πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, βγῆκε στὸ χώλ. Σιγὰ ἀνέβηκε τὶς σκάλες ποὺ ὡδηγοῦσαν στὸ δωμάτιο τῆς κόρης της.

Ἡ Ἄννα δὲν ἦταν μέσα. Ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω της. Κάθε φορὰ ποὺ ἀντίκρυζε τὰ λευκὰ ἔπιπλα τοῦ δωματίου, ἡ Μαίρη εἶχε τὴν ἐντύπωσι, πὼς ἡ Ἄννα ἦταν ἀκόμα παιδάκι. Κάπως ἀνυπόμονα, μάζεψε μιὰ μπλούζα πεσμένη χάμου, τράβηξε λίγο τὴν κουβέρτα τοῦ κρεββατιοῦ, ἄνοιξε τὴν ντουλάπα κι' ἔβαλε μέσα ἕνα ζευγάρι παπούτσια, ποὺ ἦταν πεταμένα στὴ μέση τοῦ δωματίου. Ἡ Ἄννα ἦταν ἀλήθεια ἀδιόρθωτη.

Δύο καὶ πέντε. Μὰ ὁ χορὸς πρέπει νὰ εἶχε τελειώσει ἐδῶ καὶ τόσην ὥρα. Ἂν ξυπνοῦσε ὁ Ρόμπερτ θὰ χαλοῦσε τὸν κόσμο.

Εὐτυχῶς, ὁ Ρόμπερτ δὲν ξυπνοῦσε ποτὲ τὴ νύχτα.

Ἴσως θὰ ἦταν καλύτερα νὰ κατέβαινε στὴν τραπεζαρία, νὰ περίμενε ἐκεῖ τὴν Ἄννα. Κάτω, δὲ χρειάστηκε ν' ἀνάψη τὸ ἠλεκτρικό. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ γλυστροῦσε ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ φώτιζε τὸ δωμάτιο.

Ἡ Μαίρη κάθισε στὴν ἀγαπημένη της πολυθρόνα, ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ προσπάθησε νὰ μὴ σκέφτεται τίποτε. Δὲν μποροῦσε, ὅμως, νὰ ἡσυχάση.

Σηκώθηκε καὶ πῆγε κοντὰ στὸ παράθυρο. Ὁ κῆπος ἔμοιαζε νὰ εἶχε παραδοθῆ σ' ἕνα γλυκὸ ὀνειροπόλημα. Οἱ σκιὲς τῶν δέντρων καὶ τῶν λουλουδιῶν ἦταν σὰ χάδια... Ἡ Μαίρη ρίγησε. Κάτι τὴν ἔκανε νὰ νοιώση, πὼς ὅλ' αὐτὰ δὲν τὰ ζοῦσε γιὰ πρώτη φορά. Αὐτὴ ἡ παράξενη ὀνειρεμένη νύχτα... τὸ φεγγάρι... ὁ κῆπος... Ὅλ' αὐτὰ τὰ χρόνια ποὺ εἶχε ζήσει μὲ τὸν Ρόμπερτ τῆς φάνηκαν σὰν ὄνειρο — σὰν ἕνα ἀνούσιο ὄνειρο. Ὁ κῆπος ποὺ ἔβλεπε τώρα ἀπ' τὸ παράθυρο, τῆς φάνταζε ὅπως ἄλλοτε ὁ κῆπος τοῦ σπιτιοῦ της, στὸ Ἰλλινόϊς... Ἡ μητέρα της... Ἡ μητέρα της εἶχε πεθάνει ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια. Τότε, ὅμως... Βέβαια! Αὐτὸ ἦταν κρυμμένο στὸ μυαλό της τόσην ὥρα. Κάθε Σάββατο βράδυ, πρὶν ἀπὸ χρόνια, ὅταν ἡ Μαίρη πήγαινε στὸ χορό, ἡ μητέρα της τὴν περίμενε στὴν τραπεζαρία, ὥσπου νὰ γυρίση. Ἔτσι ὅπως περίμενε τώρα ἡ ἴδια ἡ Μαίρη τὴν κόρη της, τὴν Ἄννα. Βέβαια, ἡ Μαίρη ποτὲ δὲν εἶχε μείνει ἔξω ὥς τὶς 2. Οἱ ἰδέες τοῦ κόσμου ἦταν τότε περιωρισμένες. Ὅπως καὶ τῆς μητέρας της...

Ἔξαφνα εἶδε ἕνα αὐτοκίνητο νὰ προβάλη μέσα στὴ νύχτα. Εἶχε ἔρθει σχεδὸν ἀθόρυβα. Σταμάτησε μπροστὰ στὴν πόρτα, κανένας, ὅμως, δὲν ἔβγαινε ἀπὸ μέσα.

Ὄχι, δὲν ἦταν σωστό. Θὰ τὸ ἔλεγε, τὸ πρωΐ, τῆς Ἄννας. Ὄχι ποὺ δὲν εἶχε ἐμπιστοσύνη στὴν κόρη της, ἀλλά... Ἐπὶ τέλους, ἡ πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου ἄνοιξε. «Εἶναι τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Μάκ», συλλογίστηκε ἡ Μαίρη μηχανικά. «Πῶς τόλμησε νἄρθη μαζί του; Τῆς τὸ ἔχει πῆ καθαρὰ ὁ πατέρας της, πὼς δὲ θὰ τῆς δόση ποτὲ τὴν συγκατάθεσί του νὰ παντρευτῆ τὸν Μάκ».

Εἶδε τὴν Ἄννα νὰ πλησιάζη, ν' ἀνοίγη ἀθόρυβα τὴν πόρτα. Μάντεψε τὰ βήματά της στὴ σκάλα.

«Καλλίτερα νὰ τῆς μιλήσω τώρα», συλλογίστηκε ἡ Μαίρη. Ἢ ἂς περιμένω λίγο; Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ νομίση, πὼς τὴν κατασκοπεύω».

Περίμενε ἀρκετὴ ὥρα. Χωρὶς νὰ ξέρη καλὰ γιατί. Ἢ μήπως ἤξερε καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ὁμολογήση στὸν ἑαυτό της; Τὸ αὐτοκίνητο βρισκόταν ἀκόμα στὴν ἴδια θέσι. Κι' ἔπειτα τὰ βήματα τῆς Ἄννας ἐπάνω... Τί δουλειὰ ἔχει νὰ περπατάη τόσην ὥρα στὸ δωμάτιό της;

Ἡ Μαίρη ἔνοιωσε πάλι ἐκεῖνο τὸ παράξενα σφίξιμο στὴν καρδιά... ἐκεῖνο τὸ συναίσθημα, πὼς ὅλ' αὐτὰ εἶχαν κάποτε ξανασυμβῆ. Τῆς φάνηκε, πὼς ἔβλεπε μπροστά της τὴ μητέρα της νὰ τῆς λέη μὲ αὐστηρό, σχεδὸν ἐχθρικὸ ὕφος. «Πῶς μπόρεσες νὰ τὸ σκεφθῆς αὐτό, Μαίρη; Πῶς μπόρεσες;» Κι' ἔβλεπε καὶ τὸν ἑαυτό της νὰ μὴν εἶναι σὲ θέσι νὰ πῆ ἀνάμεσα στοὺς λυγμούς της ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὴν ἴδια, τὴ μοναδικὴ φράσι: «Μαμά, τὸν ἀγαπῶ. Τὸν ἀγαπῶ, μαμά. Ἂν δὲν τὸν πάρω θὰ πεθάνω!» — «Ἀνοησίες!» εἶχε ἀπαντήσει ἡ μητέρα της. «Εἶσαι νέα ἀκόμα, Μαίρη. Ποῦ ξέρεις ἐσὺ τί θὰ πῆ ἀγάπη; Μὲ τί λεφτὰ θὰ ζήσετε, ἂν παντρευτῆς τὸν Τζών;» Τὴν ἄλλη μέρα τὴν εἶχαν στείλει σὲ κάποια θεία της, σὲ μιὰ μακρυνὴ πόλη, κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ τὴν εἶχαν παντρέψει μὲ τὸν Ρόμπερτ, ποὺ ἦταν κομμένος καὶ ραμμένος γιὰ νὰ γίνη καλὸς σύζυγος. Ἡ ζωή της, μὲ τὸν Ρόμπερτ ἦταν ἤρεμη, χωρὶς ἀνησυχίες, χωρὶς τρικυμίες. Ἂν εἶχε παντρευτῆ τὸν Τζών, ἴσως θὰ ἦταν ἀλλιώτικα. Ἴσως ἡ ζωὴ θὰ ἦταν σὰν ἕνας χείμαρρος, σὰν ἕνα ἰλιγγιῶδες πέταγμα στὸ ἄγνωστο...

Ἐπὶ τέλους, ἄκουσε τὰ σιγανὰ βήματα τῆς Ἄννας στὴ σκάλα. Ἡ Μαίρη διέκρινε μέσα στὸ σκοτάδι, πὼς ἡ κόρη της κρατοῦσε μιὰ μικρὴ βαλίτζα.

«Εἶναι καθῆκον μου!» συλλογίστηκε. «Εἶναι καθῆκον μου νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ τῆς πῶ τί ἀνοησία σκοπεύει νὰ κάνη. Ὁ Μὰκ δὲν ἔχει τίποτε σίγουρο στὰ χέρια του. Θὰ πάω ἀμέσως νὰ ξυπνήσω τὸν πατέρα της».

Δὲν ἔκαμε, ὅμως, τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἡ Ἄννα κοντοστάθηκε λίγο δίπλα στὸ τραπεζάκι κι' ἡ Μαίρη κατάλαβε πὼς ἐκεῖ ἡ κόρη της θ' ἄφινε τὸ φάκελλο... ἕνα φάκελλο... «Ἀγαπητοί μου γονεῖς... δὲν ἤθελα νὰ σᾶς στενοχωρήσω... ἀλλ' ἀγαπῶ τὸν Μάκ...». Ἔπρεπε νὰ τὴ σταματήση.

Ἔνοιωσε ἕνα λυγμὸ νὰ τὴν πνίγη. Ἡ ἐξώπορτα ἔκλεισε ἀθόρυβα. Κι' ἔπειτα τὸ αὐτοκίνητο γλύστρησε καὶ χάθηκε μέσα στὴ νύχτα.

Ἡ Μαίρη σκούπισε μὲ τὸ μαντῆλι της δυὸ δάκρυα ποὺ κυλοῦσαν στὰ μάγουλά της. Ἔπειτα χαμογέλασε ἄθελά της. Σκέφτηκε τὸ ὕφος τοῦ Ρόμπερτ, ὅταν τὴν ἄλλη μέρα θὰ ἔβλεπε τὸ γράμμα...

Βαθειὰ γαλήνη ἁπλώθηκε στὴν ψυχή της. Ἔνοιωσε πὼς εἶχε φερθῆ σωστά. «Ὁ Θεὸς νὰ εἶναι μαζί τους», ψιθύρισε.

Κι' ἀνέβηκε ἀργὰ τὶς σκάλες.

★★

Στὴ γυναῖκα

Ἀγαπητὴ φίλη.

Ὅπως δὲν μπορεῖ νὰ νοηθῆ κοινωνία χωρὶς οἰκογένεια, ἔτσι καὶ χωρὶς τὴ γυναῖκα Οἰκογένεια δὲν ὑπάρχει. Ἐκείνη — ἐσὺ θέλω νὰ πῶ, ἀγαπητὴ φίλη — εἶσαι ἡ καρδιὰ τοῦ σπιτιοῦ, ἡ βασίλισσα τῆς κυψέλης. Τὸ γέλιο σου διώχνει τὶς μέριμνες καὶ στεγνώνει στὸ μέτωπο τὸν ἱδρῶτα. Ἡ στοργή σου κι' ἡ πίστις σου θεμελιώνουν τὴν εὐτυχία καὶ κρατοῦν ἄσβυστη στὴν ἑστία τὴν ἅγια φωτιά... Ἐσὺ ὀμορφαίνεις καὶ κάνεις παράδεισο τὴ ζωή. Πῶς θὰ μποροῦσες, λοιπόν, νὰ λείψης κι' ἀπ' τὴ καινούργια πνευματικὴ «Οἰκογένεια», ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήση τὸ νέο αὐτὸ περιοδικό, ποὺ κρατᾶς στὸ χέρι: Ξεφύλλισέ το μ' ἐμπιστοσύνη. Ἐδῶ σ' αὐτὲς τὶς σελίδες, τὶς πλούσιες καὶ διαλεχτές, ἔχει στήσει τὴν ἄξια θέσι σου. Ἐδῶ θάβρης — καὶ σὰν κόρη καὶ σὰν οἰκοδέσποινα καὶ σὰν ἀδελφὴ καὶ σὰ μάνα — ὅ,τι εὐχάριστο κι' ἀπαραίτητο στὸ μεγάλο προορισμό σου. Ἐδῶ θὰ γνωρίσης τὴν τέχνη τῆς ὀμορφιᾶς καὶ τῆς γοητείας. Ἐδῶ θὰ σὲ μάθουν εἰδήμονες ἀπ' τοὺς πιὸ διακεκριμένους, πῶς νᾶσαι πάντα κομψὴ καὶ καλοντυμένη, ἐδῶ θὰ βρίσκης τὰ τελευταῖα μοντέλα, ποὺ θὰ κρεάρουν γιὰ χάρι σου οἱ μεγάλοι δημιουργοὶ τῆς κομψότητος. Σ' αὐτὲς τὶς σελίδες θὰ μυηθῆς σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ νοικοκυριὸ καὶ τὴν ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν σου. Κι' ἀκόμη σὲ τοῦτες τὶς στῆλες θὰ σοῦ προσφέρουν παιδαγωγοὶ κι' ἐκλεκτοὶ λογοτέχνες, τὸ παραμύθι ἢ τὸ τραγοῦδι, τὸ παιχνιδάκι ἢ τὸ διήγημα, ποὺ μπορεῖς νὰ ἐμπιστεύεσαι ἄφοβα στὸ παιδί σου ἢ νὰ τοῦ διαβάζης ἡ ἴδια.

★

Καὶ κάτι ἀκόμη, ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἀτομική σου γαλήνη καὶ εὐτυχία. Σ' αὐτὲς τὶς σελίδες — καὶ συγκεκριμένα ἀπ' τὴν πρώτη αὐτὴ στήλη, ἀπὸ ὅπου σοῦ μιλῶ σήμερα — θὰ μπορῆς νὰ ζητᾶς — ἀπὸ πρόσωπο εἰδικὰ κατηρτισμένο στὴν ψυχολογικὴ ἐπιστήμη — τὴ λύσι γιὰ τὰ προβλήματα τῆς καρδιᾶς σου. Κανείς, βέβαια, δὲ μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ πὼς ὑπάρχουν, ἀφοῦ ὑπάρχει ἐκείνη: Ἡ εὐαίσθητη γυναικεία καρδιά, ποὺ ξέρει νὰ δίνεται τόσο τέλεια ὅταν ἀγαπήση. Ἔρωτας, στοργή, μητρικὴ ἀγάπη, φιλία, ὅλα εἶναι ἱερά, δυνατὰ κι' ἀπροσμάχητα, γιὰ τὴν τρυφερὴ γυναικεία ψυχή, ποὺ τὴ συνταράζουν σὰ δέντρο σὲ κορυφή, χτυπημένο ἀπ' ὅλους τῆς ζωῆς τοὺς ἀνέμους.

★

Στὶς τρικυμίες αὐτὲς τῆς ψυχῆς, ἀγαπητὴ φίλη, ἔρχεται βοηθός σου ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ ἡ ψυχολογία κι' ἡ πεῖρα μιᾶς εἰδικῆς συνεργάτιδος, ποὺ τ' ὄνομά της θἆναι γιὰ σένα «Κορίννα». Αὐτὴ θἆναι ἡ σύμβουλός σου, ἕνα εἶδος γιατροῦ τῆς καρδιᾶς, νὰ ποῦμε. Πρόθυμη ν' ἀπαντᾶ σ' ὁποιοδήποτε ἐρώτημα τῆς θέτεις, νὰ βρίσκη τὴ λύσι σὲ κάθε ψυχολογικὸ πρόβλημα, ποὺ θὰ προβάλλης μπροστά της μ' ἕνα σου γράμμα, νὰ σὲ βοηθᾶ νὰ ξεφύγης τὸ ἀδιέξοδο ποὺ δημιουργεῖ κάποτε ἡ τύχη. Νὰ τί ρόλο θὰ παίξη ἡ ἄγνωστη φίλη: Θὰ δανείζη τὴν πεῖρα της, τὴν ἀθόλωτη κρίσι της, τὴν ἐπιστημονικὴ καὶ κοινωνική της μόρφωσι, γιὰ νὰ σὲ συμβουλεύση, νὰ σὲ νουθετήση, νὰ σὲ κατευθύνη, στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς σου.

★

Ἐμπιστεύσου της λοιπόν — μὲ ψευδώνυμο φυσικὰ — κάθε τι ποὺ σὲ βασανίζει. Ἡ Κορίννα θὰ μελετᾶ κάθε πρόβλημά σου μ' ἀγάπη κι' ὑπομονὴ καὶ θὰ παίρνης ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ τὴν ἀπάντησι. Γιὰ τ' ἄλλα ζητήματα, συμβουλεύσου τὶς παρακάτω σελίδες, ποὺ ἀφιερώνει μὲ τόση ἀγάπη σὲ σένα ἡ «Οἰκογένεια».

ΚΟΡΙΝΝΑ

Ὀκτὼ διάσημοι παντρεμένοι γιὰ τὸ γάμο

Σοφὸς εἶναι ὁ ἄντρας ποὺ πάντοτε σκέπτεται νὰ παντρευτῆ μιὰ γυναῖκα, μὰ ποὺ δὲν τὸ κάνει ποτέ.

ΑΡΕΤΙΝΟΣ

Σκέπτομαι νὰ πάρω καὶ πέμπτη γυναῖκα. Γιατὶ ὄχι. Ὁ Σολομὼν ποὺ παντρεύτηκε ὀκτακόσιες, ἔγινε τὸ συνώνυμο τῆς σοφίας.

ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΩ

Ἕνας ἄνδρας καὶ μιὰ γυναῖκα παντρεύονται γιατὶ δὲν ξέρουν τί νὰ κάνουν μόνοι τους.

ΤΣΕΧΩΦ

Ὅποιος εἶπε πὼς τὸ δύο εἶναι καλύτερο ἀπὸ τὸ ἕνα, δὲν ἔχει ἰδέα τί θὰ πῆ ἀνδρόγυνο.

ΣΑΙΜΟΝ ΜΠΑΤΛΕΡ

Νὰ ἔχετε τὰ μάτια ἀνοικτὰ πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο καὶ μισοκλεισμένα ἔπειτ' αὐτόν.

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

Ἡ μόνη διαρκὴς καὶ ἰσχυρὰ εἰρήνη μεταξὺ τῶν συζύγων εἶναι ὁ χωρισμός.

ΛΟΡΔΟΣ ΤΣΕΣΤΕΡΦΙΛΝΤ

Ἐκεῖνος ποὺ φοβᾶται τὴ μοναξιὰ δὲν πρέπει νὰ παντρεύεται.

ΣΩΜΕΡΣΕΤ ΜΩΜ

Τὰ δεσμὰ τοῦ γάμου εἶναι τόσο βαρειά, ποὺ κάποτε χρειάζονται τρεῖς γιὰ νὰ τὰ σηκώσουν.

ΔΟΥΜΑΣ ΠΑΤΗΡ

Ο ΤΖΩΝ ΜΠΑΡΡΥΜΟΡ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ...

Ὁ Τζὼν Μπάρρυμορ, ὁ διάσημος γόης τοῦ κινηματογράφου, δὲν ὑπῆρξε μόνο μέγας ἐραστὴς ἀλλὰ καὶ πνευματώδης συγγραφεύς. Ἰδοὺ μερικὲς χαρακτηριστικὲς γνῶμες του, γιὰ τὴ γυναῖκα καὶ τὸν ἔρωτα:

* Τοὺς ἄντρες δὲν πρέπει νὰ τοὺς κρίνουμε ἀπὸ τὰ ροῦχα τους, ἀλλὰ ἀπὸ τὶς τουαλέττες ποὺ φοροῦν οἱ γυναῖκες τους.
* Μεταξὺ τοῦ ναὶ καὶ τοῦ ὄχι, ποὺ λέει μιὰ γυναίκα, δὲ χωρεῖ νὰ περάση οὔτε ἡ πιὸ ψιλὴ καρφίτσα.
* Τὸ καλύτερο ὅπλο γιὰ νὰ πολεμήση κανεὶς τὴ γυναῖκα εἶναι τὸ καπέλλο: Φόρεσέ το καὶ φύγε.
* Ἐκεῖνος ποὺ τὰ καταφέρνει μὲ τὶς γυναῖκες, τὰ καταφέρνει καὶ μ' ὅλο τὸν κόσμο.
* Ἂν μιὰ γυναίκα διαλέξη ἕναν ἄνδρα ποὺ ἀρέσει στὶς γυναῖκες, δὲ θὰ εἶναι ἥσυχη, ἂν πάλι διαλέξη ἕναν ἄνδρα ποὺ δὲν ἀρέσει στὶς γυναῖκες δὲ θὰ εἶναι εὐτυχισμένη.
* Τὸ μόνο πρᾶγμα πού, ἐνῶ διαρκεῖ πολὺ λίγο, μᾶς δημιουργεῖ τοὺς περισσότερους μπελάδες, εἶναι τὸ σεξουαλικὸ ἔνστικτο.
* Ἀπόδειξις ὅτι ἡ πεῖρα δὲν μᾶς διδάσκει τίποτε, εἶναι πὼς ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος καὶ τῆς πιὸ ἄτυχης ἀγάπης, ἐρωτευόμαστε πάλι.
* Ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Εὔα ἔφαγε γιὰ πρώτη φορὰ μῆλα, πολλὰ πράγματα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ φαγητό.

ΤΟ ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ

(Χτυπάει τὸ κουδοῦνι τῆς πόρτας. Ἡ Εὔα ἀνοίγει μόνη της. Ἕνας μικρὸς φέρνει ἕνα μπουκέτο, χωρὶς κάρτα, χωρὶς ὄνομα, θεσπέσιο, ὅμως. Ἡ Εὔα δίνει κάτι στὸ μικρὸ καὶ τὸ παίρνει μὲ τὴ συγκίνησι ποὺ χαρίζουν πάντα στὶς γυναῖκες τὰ λουλούδια καὶ ποὺ μοιάζει μὲ προμήνυμα εὐτυχίας. Τὴν ἴδια, ὅμως, στιγμὴ ἀρχίζει μέσα της ἕνας διάλογος. Μιλοῦν οἱ δύο ἑαυτοί της: ὁ ρωμαντικός, ὁ ὀνειροπόλος καὶ ὁ ἄλλος, ὁ ψυχρὰ λογικός.)

Ἡ Εὔα τῆς Λογικῆς: Δὲν καταλαβαίνω τίποτα. Ἀπὸ ποιὸν νὰ εἶναι, τάχα;

Ἡ Εὔα τῶν ὀνειροπολήσεων: Ξέρω! Εἶναι ἀπὸ τὸν Παρίδη. Μὲ κυττοῦσε τόσο ἐπίμονα χθές, στὸ πάρτυ...

— Μὰ αὐτὸς ἀγαπάει τὴν Καίτη.

— Ἕνας ἔρωτας ποὺ διώχνει τὸν ἄλλον δὲν εἶναι πρᾶγμα σπάνιο. Οὔτε καὶ τραγικό, ὡστόσο. Τὴν καϋμένη τὴν Καίτη, θὰ πικραθῆ πολύ, φοβᾶμαι!

— Ὄχι, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἐκεῖνος. Εἶναι πολὺ πεζὸς γιὰ τέτοιες ἐκδηλώσεις. Κι' ὅμως, δὲν καταλαβαίνω ποιὸς μπορεῖ νὰ εἶναι...

— Μήπως εἶναι ὁ Γιάννης;

— Μὰ εἶναι παντρεμένος τόσα χρόνια. Ἔχει πιὰ τὴ ζωή του...

— Ὄχι, ὄχι ὁ Γιάννης εἶναι...

— Μὰ ἦταν ὁριστικὸς ὁ χωρισμός μας. Τὸ ἀποφασίσαμε μαζί, ψύχραιμα, τότε...

— Ὁ Γιάννης εἶναι! Μὲ νοστάλγησε. Γιὰ νὰ σκεφθῶ τί ἡμερομηνία εἶναι σήμερα... Ἀπρίλης... Πόσες; Κάποτε τὸν Ἀπρίλη εἴχαμε τὴν ἐπέτειό μας... Στὶς εἰκοσιπέντε, νομίζω.

— Οὔτε ἰδέα. Δὲν εἶναι καιρὸς ποὺ τὸν εἶδα στὸ δρόμο. Ἦταν τόσο μακρυνό, τόσο ἀπρόσωπο τὸ χαιρέτισμά του... Μὰ ποιὸς νὰ εἶναι, ὅμως ποιὸς νὰ εἶναι;

— Ξέρω, τὸ βρῆκα! Εἶναι ὁ Σπύρος, ποὺ γύρισε ξαφνικὰ ἀπὸ τὸ ταξίδι, γιατὶ τοῦ ἔλειψα τόσο! Καὶ θέλει νὰ μὲ εἰδοποιήση μὲ τὰ λουλούδια του πὼς ἦρθε!

— Μὰ ὅταν ἔφυγε, εἶπε, πὼς θ' ἀργοῦσε πολλοὺς μῆνες...

— Ὄχι, αὐτὸς εἶναι, σοῦ λέω. Πᾶμε γρήγορα νὰ ντυθοῦμε, νὰ ἑτοιμαστοῦμε. Ὅπου νἆναι, θ' ἀκούσης τὸ κουδοῦνι τῆς πόρτας. Καὶ θἆναι ἐκεῖνος, θἆναι ὁ ἔρωτας, βιάσου. Τὸ ρὸζ φουστάνι ποὺ τοῦ ἄρεσε τόσο, τὰ ρὸζ σκουλαρίκια, τὰ μαῦρα λουστρινένια γοβάκια, ἡ μαύρη τσάντα... Ἄχ, τὸ ἄρωμά μου τέλειωσε. Δὲν πειράζει, θὰ φορέσω μιὰν ἄσπρη γαρδένια στὸ στῆθος, ἀπὸ τὶς δικές του, γιὰ νὰ δῆ, πὼς τὸν περιμένω!

— Σκέψου νἆναι ἐκεῖνος! Νὰ χτυπήση τὴν πόρτα σὲ λίγο καὶ νὰ φτάση γεμᾶτος ἀγάπη. Νὰ μοῦ πῆ: Γλυκειά μου, ἔλα, ἦρθα νὰ σὲ πάρω γιὰ πάντα μαζί μου, μέσα στὴν ἀπέραντη γῆ, ποὺ εἶναι γιὰ μένα ἄδεια δίχως ἐσένα.

— Θὰ γυρίσουμε ὅλον τὸν κόσμο οἱ δυό μας κι' ὅταν ξαναρθοῦμε μιὰ μέρα...

— Θὰ χτίσουμε ἕνα χαρούμενο σπίτι.

— ...ποὺ νὰ χωράη καὶ μᾶς καὶ τὰ παιδιά μας.

— Πόσα παιδιὰ λὲς νὰ κάνουμε, Εὔα: Δύο ἢ τρία;

— Τρία.

— Ὥστε... λὲς νὰ εἶναι ἐκεῖνος;...

— Ἐκεῖνος εἶναι σοῦ λέω!

— Τότε, λοιπόν, ἂς ἑτοιμαστοῦμε... Τὸ ρὸζ φουστάνι, τὰ ρὸζ σκουλαρίκια.

— Τὰ μαῦρα γοβάκια, τὴ μαύρη λουστρινένια τσάντα... Βιάσου! Νἆτος!

(Χτυπᾶ τὸ κουδοῦνι. Εἶναι πάλι ὁ μικρὸς τοῦ ἀνθοπωλείου.)

Ὁ Μικρός: Μὲ συγχωρῆτε, κυρία. Τὰ λουλούδια ἦταν γι' ἄλλοῦ. Μὲ συγχωρῆτε...

ΑΥΛΑΙΑ

Μόδα

Δ

Ένα καλοκαιριάτικο ανσάμπλ γιά τή θαλασσινή ζωή τών χαριτωμένων θηλυκών κουρσάρων τοῦ γαλαζίου μας Σαρωνικοῦ

"Ένα Μοντέλο "Παπαστεφάνου"

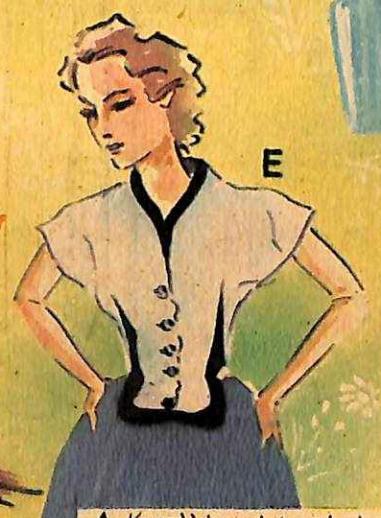

Ζ

Α. Καπελλάκι μὲ φτερά σε σχήμα χελιδονιοῦ.
Β. Καλόττα ἀπό ὕφασμα μὲ ψάθα στο γύρο.
Γ. Ένα πρωτότυπο καί λουσάτο ἐσώρρουχα.
Δ. Σκουλαρίκια καί πετράδια σέ χρυσό.
Ε. Μπλοῦζα πού σχηματίζει ἔμπρος γιλεκο.
Ζ. Ξεκούραστο δίχρωμο γοβάκι περιπάτου.

ὁ Jean Dessès

ΜΑΣ ΓΡΑΦΕΙ... Ἡ κομψότης καὶ τὸ γοῦστο δὲν εἶναι ζητήματα χρημάτων. Τὸ καλὸ γοῦστο, εἴτε ἔμφυτο, εἴτε ἐπίκτητο, ἀνήκει σὲ ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις. Ἡ Ἑλληνίδα, καὶ ἰδιαίτερα ἡ Ἀθηναία, διακρίθηκε πάντοτε γιὰ τὸ καλό της γοῦστο. Ἡ Ἑλλὰς δέχθηκε ἀπὸ τοὺς προγόνους της αὐτὴ τὴν κληρονομιὰ τῆς ὀμορφιᾶς, στὴν ὁποίαν ἡ Ἑλληνίδα ὀφείλει τὸ ἐκλεπτυσμένο γοῦστο της.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς μόδας τείνει ὅλο καὶ περισσότερο πρὸς τὸ ἁπλὸ καὶ τὸ ἀπέριττο, γι' αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπιδιώκη κανεὶς τὸ πλούσιο, ἀλλὰ νὰ διαλέγη καὶ νὰ φορῆ μὲ πολλὴ διάκρισι τὰ κοσμήματα, τὶς γοῦνες καὶ τὰ ἐξαρτήματα, καὶ νὰ προσπαθῆ νὰ ἔχη πάντοτε τὸ κατάλληλο «κάτι» γιὰ τὴν κατάλληλη «στιγμή».

Μιὰ γυναῖκα νέα καὶ ἀδύνατη, μπορεῖ νὰ φορέση τὸ κάθε τί, ἀρκεῖ νὰ μὴν καταστρέψη τὴν προσωπικότητά της μὲ αὐτό, καὶ νὰ τονίζη τὸν τύπο της. Αὐτὲς οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ συμβουλές. Θὰ ἀπευθυνθῶ σήμερα στὴ γυναῖκα τὴ λεγομένη παχειά, σ' ἐκείνη ποὺ ἡ σιλουέττα της ἀπέχει κάπως ἀπὸ τοὺς κανόνες τῆς μοντέρνας ὀμορφιᾶς. Ἂς μὴν ἀπελπίζεται. Ὑπάρχει πάντα τρόπος νὰ ντυθῆ, κυρίως ἂν ἔχη ἀνάστημα καὶ ἂν τὸ πάχος της εἶναι καλὰ μοιρασμένο. Θὰ ἔλεγα μάλιστα, πὼς μπορεῖ νὰ ἔχη μιὰ ἰδιαίτερη κομψότητα, ὅταν γνωρίση τὸν ἑαυτό της καλά, καὶ ξέρη τί τῆς πηγαίνει. Βέβαια, οἱ περιπτώσεις τῆς παχειᾶς γυναίκας εἶναι πολλές, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καλὴ ἐκλογὴ τοῦ ντυσίματος καὶ τὴ σωστὴ τοποθέτησι τῶν λεπτομερειῶν του. Ἡ παχειὰ γυναῖκα μπορεῖ νὰ φορέση πολλὰ πράγματα καὶ νὰ παρακολουθῆ τὴ μόδα, μὲ τὴν προϋπόθεσι ὅτι θὰ ἁπλουστεύη, θὰ ἡμερεύη, καὶ θὰ προσαρμόζη στὸ σῶμα της τὰ μοντέλα. Ἂς ἔχουμε, ὡστόσο, ὑπ' ὄψι, ὅτι οἱ ἴσιες γραμμὲς εὐνοοῦν περισσότερο τὴν ἐπιβλητικὴ γυναῖκα, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἀποφεύγη τὶς κοντὲς φοῦστες, τὶς φαρδυές, τὰ κλειστὰ κορσὰζ καὶ τὰ ὀγκώδη μανίκια, καὶ νὰ προσπαθῆ πάντα νὰ κερδίζη σὲ ἀέρα καὶ παράστημα, σὲ ἀπέριττη κομψότητα καὶ χάρι, ὅ,τι ἔχει χάσει σὲ λεπτότητα σιλουέττας.

Ιωάννης Ντεσσές

Ο ΖΑΝ ΝΤΕΣΣΕΣ ΣΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΤΟΝΟΙ

ΓΙΑ τὴν κομψὴ γυναῖκα, ὑπάρχει ἕνας βασικὸς κανών, ποὺ ἀφορᾶ... τὸ μυστικὸ τῆς λεπτομερείας. Ἡ γυναῖκα, ποὺ κατέχει αὐτὸ τὸ μυστικό, δὲν θὰ περάση ποτὲ ἀπαρατήρητη, γιατὶ ξέρει, μὲ μιὰ καλοδιαλεγμένη λεπτομέρεια, νὰ ὑπογραμμίση τὸν τύπο της.

Σήμερα ἡ μόδα χρησιμοποιεῖ μέσα στὴν ἴδια της τὴ σύνθεσι, εὔστοχα καὶ μελετημένα, τὴ λεπτομέρεια. Γιατί, ἐνῶ τὸ ἀγαπημένο της παιγνίδι αὐτοῦ τοῦ καλοκαιριοῦ εἶναι ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο τόνων, πάντα, σχεδόν, ἕνα τρίτο χρῶμα, εἴτε σὰν λουλούδι, εἴτε σὰν ντουμπλάρισμα ζακέτας, εἴτε καὶ σὰν ἐξάρτημα, ἔρχεται νὰ συμπληρώση τὴ χρωματική της σύνθεσι. Στὸ μοντέλο μου αὐτό, ποὺ βλέπετε στὴ διπλανὴ σελίδα, ὁ «δεύτερος τόνος» παρουσιάζεται σὰν βασικὸ γαρνίρισμα τοῦ φορέματος. Τὸ ἕνα μοντέλο, σὲ δύο τόνους πράσινο, ἔχει φαρδειὰ φοῦστα κλὸς καὶ σταυρωτὸ κορσάζ, ντραπαρισμένο. Ἡ μπάντα, ποὺ ἀγκαλιάζει τὸ λαιμό, γιὰ νὰ στηριχτῆ ἀνοιχτὰ στὴν τάγια, καὶ ἡ φαρδειὰ ντραπαριστὴ ζώνη του, εἶναι στὸν βαθὺ τόνο τοῦ πράσινου. Καὶ τὸ λουλούδι, στερεωμένο ψηλότερα ἀπὸ τὴν τάγια, ἐλεύθερα, κλείνει, μὲ τὸ κίτρινο χρῶμα του, τὸν κύκλο τῆς τριχρωμίας. Μέσα, λοιπόν, σ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς τόνους εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναζητήσουμε καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῆς τῆς τουαλέττας. Γιὰ ἕνα παλτουδάκι, λοιπόν, καὶ γιὰ τὰ πέδιλα, πρέπει νὰ διαλέξη κανεὶς τὸ σκοῦρο πράσινο. Γιὰ τὴν τσάντα, ὅμως, καὶ τὰ γάντια, τὸ πράσινο τοῦ λουλουδιοῦ θὰ ταίριαζε περίφημα.

Κατίνα Παπαστεφάνου
ΚΑΤΙΝΑ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ

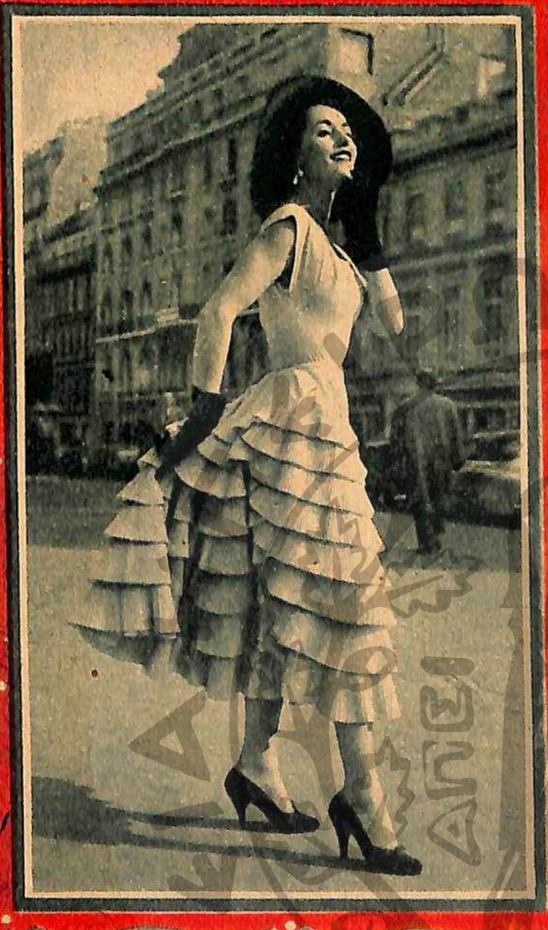

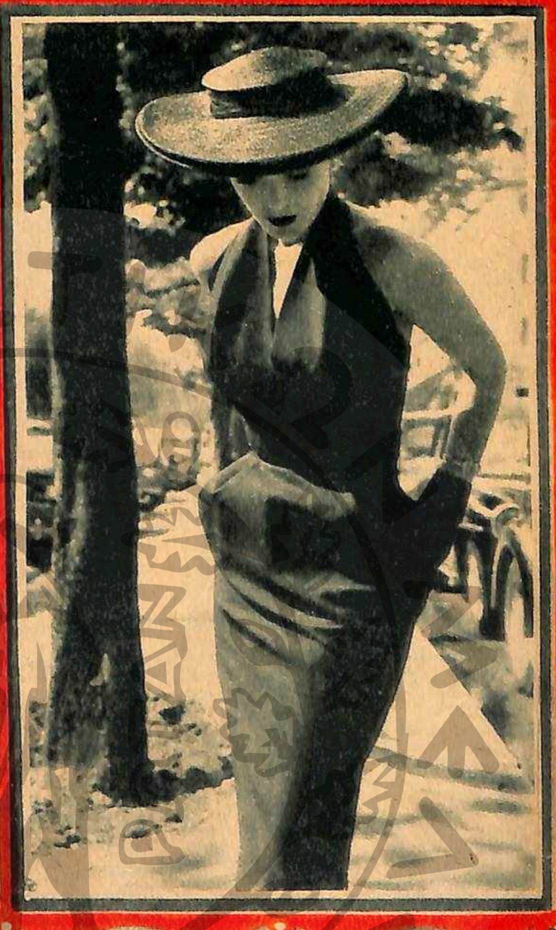

ΤΡΙΑ ΜΟΝΤΕΛΛΑ ΤΟΥ ΝΤΕΣΣΕΣ: ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙΑ στὴ σελίδα (τὸ σκῖτσο) Παντελόνι - Κορσαὶρ ἀπὸ κίτρινη ποπλίν. Κάτω ἀπὸ τὸ γόνατο ἕνα ἄνοιγμα πλισσέ. Ἡ μπλοῦσα βαμβακερὴ μώβ. ΚΑΤΩ: Οἱ φωτογραφίες παρουσιάζουν δυὸ καλοκαιρινὰ φορέματα τοῦ Ντεσσές. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Φόρεμα κόκτεϊλ, ἄσπρο βαμβακερὸ μὲ μικρὰ μαῦρα πουά. Ἡ φοῦστα ἀπὸ λεπτὸ βολὰν πλισσὲ ποὺ ἀφήνουν τὸ φάρδος νὰ πέφτη πίσω σὲ πλούσια γκοντέ. Μεγάλη μαύρη ψάθα ρελεβέ. ΔΕΞΙΑ: Φουρρὼ μαῦρο μὲ ντεκολτὲ ποὺ ἀφήνει γυμνὴ τὴν πλάτη. Ἕνα μικρὸ σπένσερ ἀπὸ ὕφασμα πλεγμένο σὲ ψάθα συνοδεύει τὸ φόρεμα.

Ἡ ΕΛΙΖΑΜΠΕΘ ΑΡΝΤΕΝ ΛΕΓΕΙ

ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟ ΝΑ ΕΙΣΘΕ ΩΡΑΙΕΣ

ΑΠΟ σήμερα θ' ἀρχίσω νὰ κουβεντιάζω μαζί σας γιὰ τὴν ὀμορφιὰ καὶ γιὰ Σᾶς — τοὺς δυὸ γοητευτικώτερους συντρόφους μου.

Λέγω, πὼς θὰ κουβεντιάζω, γιατὶ πρόκειται νὰ φαντασθῶ τὶς ἐρωτήσεις σας καὶ νὰ ἀπαντήσω σ' αὐτὲς σὰ νἄμασταν παρέα. Ἀλλά, δὲ θὰ γίνουμε ποτὲ φίλες ἂν ἀρνηθῆτε νὰ πιστέψετε, πὼς στ' ἀλήθεια μπορεῖτε νὰ γίνετε ὡραῖες.

Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες μποροῦμε νὰ τὰ πετύχουμε ὅλα. Νὰ μείνουμε νέες ὅσα χρόνια κι' ἂν ἔχουμε στὴν πλάτη μας. Νὰ εἴμαστε ὡραῖες ὅσο κι' ἂν ἀπέχουμε ἀπ' τὸ ἰδανικὸ κλασσικὸ πρότυπο. Μὲ δυὸ λόγια, νὰ εἴμαστε γοητευτικές.

Ἡ ὀμορφιά, βλέπετε, εἶναι ταυτόχρονα ζήτημα ἐσωτερικῆς διαθέσεως καὶ σωματικῶν δεδομένων. Τὸ ἕνα δίχως τὸ ἄλλο δὲν ἀρκεῖ. Ἀλλὰ μὲ τὰ δυὸ μαζὶ γίνεστε ἡ γυναίκα, ποὺ ὅλοι γυρίζουν καὶ κυττάζουν ὅταν μπαίνη σὲ μιὰ αἴθουσα.

Τὸ πᾶν εἶναι νὰ εἶσθε νέα στὴν καρδιὰ καὶ νὰ διαγράψετε ἀπ' τὸ λεξιλόγιο κι' ἀπ' τὴ ζωή σας τὴ λέξι «ἀδύνατον». Ἂν τὸ κάνετε αὐτό, θἀρχίσετε νὰ ζῆτε τὴ ζωή σας. Τὰ καλλυντικά, ἡ κόμμωσις καὶ τὰ ροῦχα, τὰ τρία μεγάλα πράματα στὴ ζωὴ τῆς κάθε γυναίκας, θὰ ἀποκτήσουν νέα σημασία. Καὶ θὰ σᾶς κατακτήσουν κυριαρχικά, ὅπως τόσες ἄλλες γυναῖκες.

Ἴσως νὰ νομίζετε, ὅτι ἡ ὀμορφιὰ ἀνήκει μονάχα στὶς πολὺ νέες. Πόσο ἄδικο ἔχετε! Ἡ ὀμορφιὰ δὲν ἔχει ἡλικία. Πόσο μισῶ τὴ χιλιοειπωμένη λέξι «καλοδιατηρημένη» γιὰ μιὰ γυναίκα, ποὺ ἔχει περάσει τὰ 35. Μπορεῖ νὰ εἶστε 40 καὶ ἄσκημη σήμερα, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ εἶστε 40 καὶ παραμυθένια αὔριο. Ἡ δίαιτα, ἡ γυμναστικὴ καὶ ἡ μαγεία τοῦ μακιγιάζ, μποροῦν νὰ σᾶς μεταμορφώσουν σὲ ὡραία γυναίκα. Ἀλλὰ πρέπει πρῶτα νὰ πάρετε τὴν ἀπόφασι νὰ γίνετε ὡραία.

ΑΥΤΕΣ οἱ συμβουλές, ποὺ θὰ σᾶς δώσω ἀπὸ τὶς στῆλες τῆς «Οἰκογένειας», τὰ περιλαμβάνουν ὅλα. Ἀπ' τὴ δίαιτα καὶ τὴ γυμναστικὴ ὡς τὰ μυστικὰ τῶν ἀρωμάτων. Ἀλλὰ πρέπει, πρὶν ἀπ' ὅλα, νὰ ξεχάσετε τὶς προκαταλήψεις, τοὺς δισταγμοὺς καὶ τοὺς φόβους.

ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

ΑΣ ἀρχίσουμε ἀπ' τὰ χέρια. Τὰ χέρια σας εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς γυναικείας γοητείας. Πρέπει νὰ ἐκφράζουν τὴν προσωπικότητά σας. Νὰ εἶναι ἁπαλὰ σὰ ροδοπέταλα, ἄψογα φροντισμένα καὶ νὰ ζωγραφίζουν ὅλη τὴ γυναικεία χάρη.

Τώρα, στὴν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ, πρέπει νὰ σκεφθοῦμε πῶς θὰ τὰ κάνουμε καὶ θὰ τὰ διατηρήσουμε ὡραῖα. Αὐτὸς ὁ καλοκαιρινὸς ἥλιος ποὺ ἀγαποῦμε τόσο, μπορεῖ νὰ στερήση τὸ δέρμα μας ἀπ' τὰ φυσικά του λίπη, νὰ τὸ ξεράνη καὶ νὰ τὸ κάνη νὰ χάση τὴν ἐλαστικότητά του. Τὰ χέρια μποροῦν νὰ γεράσουν δέκα χρόνια μέσα σ' ἕνα ζεστὸ καλοκαῖρι καὶ θὰ πρέπει νὰ κοπιάσουμε πάρα πολὺ γιὰ νὰ τοὺς ξαναδώσουμε τὴν ὀμορφιά τους. Γιατὶ νὰ διατρέξουμε αὐτὸν τὸν κίνδυνο;

Πρὶν ἀπ' ὅλα, διαλέξτε μιὰ καλὴ μαλακτικὴ κρέμα τῶν χεριῶν, ποὺ θὰ ἀπαλύνη καὶ θὰ μαλακώση τὸ δέρμα. Αὐτὴ τὴν κρέμα νὰ τὴ χρησιμοποιῆτε κάθε φορά, ποὺ θὰ πλένετε ἢ θὰ σκουπίζετε τὰ χέρια σας. Ἀλείφετε τὰ χέρια σας καὶ τρίψτε τα καλὰ μὲ μιὰ σταθερὴ κυκλικὴ κίνησι τῶν καρπῶν, ὡς ποὺ νὰ ἀπορροφηθῆ ἡ κρέμα ἀπ' τὸ δέρμα.

Βέβαια, ἡ λοσιὸν τῶν χεριῶν εἶναι ἀπαραίτητη. Δὲν μπορεῖτε νὰ ζήσετε δίχως λοσιόν, ὅπως δὲν μπορεῖτε νὰ ζήσετε δίχως ρούζ. Μιὰ ἐλαφριὰ καὶ μαλακτικὴ λοσιὸν εἶναι καθημερινὴ ἀνάγκη γιὰ ὅλες τὶς ἐποχὲς τοῦ ἔτους. Νὰ τὴν βάζετε στὰ χέρια σας πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα. Ἡ καλὴ λοσιὸν τῶν χεριῶν δὲν κολλᾶ ποτὲ καὶ ἐξαφανίζεται μέσα στὸ δέρμα σας, δίχως ν' ἀφήνη κανένα ἴχνος.

Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσες γυναῖκες καταστρέφουν τὰ χέρια τους κάθε φορὰ ποὺ τὰ πλένουν. Δὲν ὑπάρχει βλαβερώτερος συνδυασμὸς ἀπ' τὸ νὰ πλένετε τὰ χέρια σας μὲ πολὺ ζεστὸ ἢ γλυφὸ νερὸ καὶ κοινὸ σαπούνι. Ὅλα αὐτὰ ξεραίνουν τὸ δέρμα καὶ τὸ τσιτώνουν. Πρέπει πάντα νὰ τὰ ἀποφεύγουμε.

Διαλέξτε ἕνα καλό, ἐλαφρὰ ἀρωματισμένο, σαποῦνι καὶ πλύνετε τὰ χέρια σας μὲ χλιαρὸ νερό. Ὅπως πάντα, ἀφοῦ πλυθῆτε καὶ σκουπισθῆτε, χρησιμοποιῆστε τὴν μαλακτικὴ κρέμα τῶν χεριῶν, φροντίζοντας, καθὼς τὴν ἀλείφετε στὸ δέρμα σας, νὰ σπρώχνετε πίσω τὰ πετσάκια τῶν νυχιῶν σας, γιατὶ ὅσο πιὸ πολὺ φεγγάρι φαίνεται (δηλαδὴ τὸ ἄσπρο στὴ ρίζα τοῦ νυχιοῦ), τόσο ὡραιότερα φαντάζουν τὰ νύχια σας.

Τόσο ἐσεῖς, ὅσο κι' ἐγὼ ἔχουμε μυστικὰ — καὶ εἶμαι σίγουρη, πὼς μποροῦμε νὰ τὰ φυλάξουμε — ἀλλὰ πολὺ φοβοῦμαι, πὼς τὰ χέρια σας δὲν μποροῦνε νὰ κρατήσουνε μυστικό. Μιλᾶνε διαρκῶς. Προδίδουν ὄχι μονάχα τὴν κομψότητά σας, ἀλλὰ καὶ τὴ δίαιτά σας. Ἂν ἡ δίαιτά σας δὲν εἶναι ἰσορροπημένη, τὰ νύχια σας θὰ τὸ φανερώσουν μὲ τὸ θαμπό τους χρῶμα, μὲ ἄσπρες πιτσιλάδες καὶ συχνὰ ραγίσματα καὶ σπασίματα.

ΤΟ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ πρέπει νὰ κάνετε, ὅταν παρατηρήσετε τέτοια σημάδια, εἶναι νὰ προσθέσετε ἄφθονο ἀσβέστιο στὴ δίαιτά σας. Καὶ ὁ γοργότερος καὶ πιὸ εὐχάριστος τρόπος νὰ τὸ ἐπιτύχετε εἶναι νὰ πίνετε ἄφθονο γάλα. Ξέρω, ἐπίσης, ὅτι μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας τζελατίνα, ποὺ νὰ τὴν παίρνετε τὸ πρωΐ, διαλυμένη μέσα σὲ χυμὸ φρούτων, κάνει θαύματα στὰ νύχια.

Γιὰ νὰ μὴ σπᾶνε τὰ νύχια σας, νὰ τὰ λιμάρετε σὲ σχῆμα ὀβάλ, γιὰ νὰ ἐνισχύωνται οἱ ἄκρες. Νὰ ἀφαιρῆτε τὸ βερνίκι πάντα μὲ εἰδικὸ ἐλαιῶδες ὑγρὸ καὶ πρὸ παντὸς νὰ χρησιμοποιῆτε καλὸ λάδι γιὰ τὰ πετσάκια κάθε βράδυ, πρὶν κοιμηθῆτε.

Τέλος, νομίζω ὅτι εἶναι ὄχι μονάχα χαριτωμένο, ἀλλὰ καὶ πολὺ φρόνιμο, νὰ φορᾶτε γάντια ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ συχνά, πρὸ παντός, ὅμως, ὅταν δουλεύετε, καθὼς καὶ τὴ νύχτα. Τὰ χέρια σας εἶναι πολὺ εὐαίσθητα καὶ τὰ γάντια — ποὺ εἶναι πάντα χαριτωμένο ἀξεσουὰρ τῆς μόδας — τὰ προστατεύουν θαυμάσια.

ΣΑΣ τὸ ξανατονίζω, χαϊδεύετε τὰ χέρια σας. Εἶναι ἀπ' τὰ πιὸ γοητευτικά σας ἀτοῦ. Ἀφιερῶσατέ τους λίγο χρόνο καὶ σᾶς ὑπόσχομαι, ὅτι θὰ σᾶς ξεπληρώσουν γιὰ τὸν κόπο μὲ μπουκέτα ἀπὸ κομπλιμέντα.

Elizabeth Arden

ΚΑΛΛΟΝΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Οἱ Ρυτίδες

ΚΑΘΕ φορὰ ποὺ τὸ δέρμα αὐλακώνεται ἀπὸ πτυχές, πτυχὲς μόνιμες, ποὺ ἐμφανίζονται ὄχι μόνο στὴν κίνησι, ἀλλὰ καὶ στὴν ἀνάπαυσι, λέμε ὅτι ἔχει ρυτίδες.

Αὐτό, λοιπόν, εἶναι ρυτίδα: μία πτυχὴ τοῦ δέρματος, ποὺ ἔγινε καὶ ξανάγινε πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα στὴν ἴδια θέσι, ἀπὸ τὴν σύσπασι τῶν μυῶν, ἀλλὰ τελικὰ παραμένει στὸ πρόσωπο καὶ χωρὶς αὐτὴ τὴ σύσπασι. Στὸ σημεῖο τῆς πτυχῆς τὸ δέρμα εἶναι λεπτότερο καὶ πολλὲς φορὲς ἀλλάζει χρῶμα.

Κυρία αἰτία τῶν ρυτίδων εἶναι ἡ ἀλλοίωσις τῶν ἐλαστικῶν ἰνῶν τοῦ δέρματος, μὲ ἄλλα λόγια ἡ χαλάρωσις τοῦ δέρματος. Φυσικά, οἱ ρυτίδες παρατηροῦνται, πρῶτα ἀπ' ὅλα, στὰ ἡλικιωμένα ἄτομα. Δὲν εἶναι, ὅμως, σπάνιο νὰ ἐμφανισθοῦν ρυτίδες πρόωρα, σὲ νεώτερα ἄτομα δηλαδή, ὕστερα ἀπὸ ἕνα ἀδυνάτισμα ποὺ προέρχεται ἀπὸ ἀρρώστεια ἢ ἀπὸ δίαιτα ὑπερβολική. Διότι τὸ λῖπος ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ δέρμα διευκολύνει τὶς κινήσεις τῶν μυῶν καὶ ἐπιτρέπει στὸ δέρμα νὰ γλυστρᾶ. Ὅταν τὸ λῖπος αὐτὸ ἐλαττωθῆ, τὸ δέρμα συστέλλεται εὐκολώτερα, ζαρώνει καὶ σχηματίζει ρυτίδες.

Μερικὲς ἄλλες αἰτίες μποροῦν νὰ εὐνοήσουν τὴν ἐμφάνισι τῶν ρυτίδων. Τέτοιες εἶναι ὅλες οἱ καταστάσεις (παθολογικὲς ἢ ἐπαγγελματικές), ποὺ αὐξάνουν τὴν σύσπασι τῶν μυῶν τοῦ προσώπου. Ἄτομα νευρικά, μὲ τίκ ἢ μακρὰ προσήλωσις σὲ μίαν ἐργασίαν, ἡ ἡμικρανία κ. ἄ.

Γιὰ νὰ προλάβετε τὶς ρυτίδες, πλὴν τῶν κανόνων γενικῆς ὑγιεινῆς ποὺ διαβάζετε παραπλεύρως, πρέπει νὰ τονώσετε τὴν θρέψι τοῦ δέρματος τοῦ προσώπου σας: Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ «πουλβεριζασιὸν» (ψεκασμούς), μὲ μάλαξι τοῦ δέρματος, ἰδίως «μασσὰζ βιμπρατουάρ», καὶ τέλος μὲ τὴν ἐπίθεσι διαφόρων ἀλοιφῶν.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει περισσότερο εἶναι βεβαίως ἡ θεραπεία τῶν ρυτίδων. Καὶ γι' αὐτό, ἂν καὶ δὲν διαθέτουμε ἀσφαλεῖς τρόπους θεραπείας, μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ὅτι σημαντικὴ βελτίωσις εἶναι δυνατὴ μὲ τὶς μάσκες ποὺ ἔχουν βάσι διάφορες στυπτικὲς οὐσίες καὶ ποὺ ἐφαρμόζουν τὰ καλὰ ἰνστιτοῦτα καὶ κυρίως μὲ τὴν μάλαξι τοῦ προσώπου, δηλαδὴ μὲ τὸ μασσάζ. Μὲ τοὺς βολβοὺς τῶν δακτύλων πιέζετε τὸ δέρμα μὲ ἐλαστικότητα, στὴν ἀρχὴ ἁπαλά, κατόπιν δυνατώτερα — ὄχι, ὅμως, καὶ πολὺ δυνατὰ — χωρὶς κρέμα, ἀλλὰ μὲ μία πούντρα, ἀκολουθῶντας τὸν τρόπο αὐτό:

Μέτωπο: ἀπὸ τὴ μέση γραμμὴ πρὸς τὰ πλάγια (βέλος Α Β).

Μάγουλα: ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω καὶ μέσα (βέλος Ε Ζ).

Μύτη: ἀπὸ τὰ πάνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἔξω (βέλος Γ Δ).

Πηγοῦνι: ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω, διαγράφοντας τόξο (βέλος Κ).

Σᾶς προειδοποιῶ ὅτι τὰ λεπτὰ δέρματα κινδυνεύουν πάρα πολὺ ἀπὸ τὴ μέθοδο αὐτή.

Τέλος, οἱ αἰσθητικοὶ χειρουργοὶ μᾶς βεβαιώνουν ὅτι ἐπέτυχαν θαυμάσια ἀποτελέσματα σὲ μερικὲς περιπτώσεις. Ἀλλ' ὅπως καταλαβαίνετε αὐτὸ δὲν εἶναι γιὰ τὶς δυνατότητες ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἂς περιορισθοῦμε, λοιπόν, σήμερα σ' αὐτὰ τὰ ἁπλᾶ μέσα ποὺ περιγράψαμε γιὰ τὴν καταπολέμησι τῶν ρυτίδων τοῦ προσώπου.

Δρ Α. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἰατρὸς Δερματολόγος

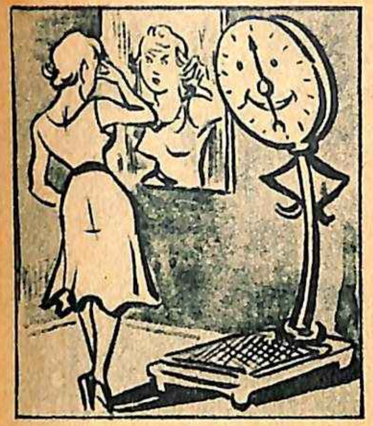

ΟΙ ρυτίδες δὲν ὑποσημαίνουν μόνον τὸ πέρασμα τῆς ἡλικίας. Δὲν εἶναι μονάχα ἔνδειξις ὅτι ἡ νεανικὴ ἡλικία φεύγει κι' ἔρχονται τὰ γεράματα. Οἱ ρυτίδες εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ ἄλλων καταστάσεων. Οἱ στενοχώριες, ἡ ἀπογοήτευσις, τὸ ἄγχος, ἡ ἐργασία στὸν ἥλιο καὶ τὸν ἀέρα, ὁ θαλασσινὸς κυρίως ἀέρας, ἡ πνευματικὴ κοπιώδης ἐργασία καθὼς καὶ οἱ ἀρρώστειες, ρυτιδώνουν ἐπίσης τὸ πρόσωπο. Οἱ ρυτίδες τοῦ προσώπου, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἡλικία, ἐκφράζουν τὴν ψυχικὴ καὶ ὀργανικὴ ἐσωτερική μας κατάστασι. Ἐκφράζουν τὴν ἠρεμία, τὴν χαρά, τὴν καλωσύνη. Ὅπως καὶ τὸν φόβο, τὴν ἀνησυχία, τὸ μῖσος. Εἶναι τὰ αὐλάκια ποὺ χαράζουν στὸ πρόσωπό μας ἔντονες ψυχικὲς ἀναστατώσεις. Καὶ μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ἕνα ἐκφραστικὸ ζωντανὸ πρόσωπο εἶναι ὡραιότερο ἀπὸ ἕνα ἀρυτίδωτο ἀλλὰ ἀνέκφραστο.

ΠΡΟΣΟΧΗ στὸ ἀδυνάτισμα! Καὶ μάλιστα στὸ ἀπότομο ἀδυνάτισμα... Ὅταν ἐπιδιώκετε νὰ ἀδυνατίσετε καὶ ἂν δὲν λάβετε τὰ κατάλληλα μέτρα, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἐμφάνισις ρυτίδων ποὺ ἔπειτα δύσκολα ἐξαλείφονται. Κυρίως μετὰ τὰ τριάντα κάθε προσπάθεια ἀδυνατίσματος πρέπει νὰ γίνεται ὑπὸ ἰατρικὸν ἔλεγχο. Κάτω ἀπὸ τὸ δέρμα ὑπάρχει ἕνα λεπτὸ στρῶμα λίπους. Ἡ διατήρησις τοῦ στρώματος αὐτοῦ καί, μάλιστα, ἡ κατάλληλη καὶ πρέπουσα συντήρησίς του εἶναι ἀπαραίτητη στὴν καλὴ ἐμφάνισι τοῦ προσώπου. Περιττὸ νὰ ποῦμε ὅτι ἡ αὔξησίς του εἶναι ἐπίσης εἰς βάρος τῆς ὀμορφιᾶς. Μπορεῖ καὶ μὲ τὴν αὔξησι τοῦ λίπους νὰ δημιουργηθοῦν ρυτίδες, ζάρες, προγούλια κ.λ.π. Γι' αὐτὸ χρειάζεται πάρα πολὺ μεγάλη προσοχὴ καὶ κατὰ τὸ ἀδυνάτισμα καὶ κατὰ τὴν αὔξησι τοῦ βάρους τοῦ σώματός μας.

ΤΟ ΜΑΣΣΑΖ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Τὸ μασσὰζ γίνεται κατὰ μῆκος τῆς ρυτίδος. Τὸ πρόσωπο πρέπει νὰ εἶναι ἤρεμο, καθαρό, χωρὶς κρέμα καὶ μόνο μὲ λίγη πούντρα, ὥστε νὰ γλυστροῦν τὰ δάκτυλα εὐκολώτερα καὶ τὸ μασσὰζ νὰ γίνεται μὲ μεγαλύτερη ἄνεσι.

Οἱ κινήσεις τῶν δακτύλων πρέπει νὰ μὴν εἶναι ἔντονες ἢ ἀπότομες. Τὸ δυνατὸ μασσὰζ κάνει περισσότερο κακὸ παρὰ καλὸ καὶ δημιουργεῖ κινδύνους νέων ρυτίδων στὸ πρόσωπο. Ὑπάρχει ἔτσι φόβος νὰ ἔχουμε τὸ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα ἀπ' αὐτὸ ποὺ περιμένουμε.

Μὲ τὰ δάκτυλα τοῦ ἑνὸς χεριοῦ τεντώνουμε ἐλαφρὰ τὸ δέρμα, ἐνῶ μὲ ἕνα δάκτυλο τοῦ ἄλλου δίδουμε ἐλαφρὰ καὶ ρυθμικὰ κτυπήματα. Αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι πολὺ ἀποτελεσματικὸς γιὰ τὴν καταπολέμησι τῶν ρυτίδων.

ΤΟ ΠΟΥΛΟΒΕΡ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤ ΦΡΑΝΚ

ΤΙ θὰ ἤσουν σήμερα, ἂν δὲ σὲ εἶχα λανσάρει ἐγώ; εἶπε ὁ Μπίτσου Μπίγκερς. Τί θὰ ἤσουν, σὲ παρακαλῶ;

—Ἀλήθεια, τί θὰ ἤμουν; μουρμούρισε ἡ Κάρεν Μάρτς, βαρυεστημένα, κυττάζοντας τὰ πόδια της, ποὺ μόλις χθὲς τὰ εἶχε ἀσφαλίσει γιὰ 100.000 δολλάρια.

—Πάντως, δὲ θὰ ἤσουν μία ἀπὸ τὶς γοητευτικώτερες στὰρ τοῦ Χόλλυγουντ, δὲ θὰ σὲ λάτρευε ὅλος ὁ κόσμος, δὲ θὰ ἔπαιρνες χιλιάδες ἐρωτικὰ γράμματα...

— ... ἡ φωτογραφία μου δὲ θὰ βρισκόταν στὶς ρεκλάμες τῶν τσιγάρων καὶ τῆς κόκα-κόλα...

—Ὡστόσο, μὲ τὰ τσιγάρα, τὶς κόκα-κόλες καὶ τὰ τυριὰ κέρδισες μιὰ ὁλόκληρη περιουσία! τὴν διέκοψε ὁ Μπίτσου.

—Ἔχεις δίκηο. Ἀλλὰ γιατὶ ὅλη αὐτὴ ἡ εἰσαγωγή; Τί ἔχεις πάλι κατὰ νοῦ;

—Νά, γιατὶ σ' ἀγαπῶ, εἶπε ὁ Μπίτσου καὶ πῆγε καὶ κάθισε κάτω κοντά της. Γιατὶ μὲ καταλαβαίνεις τόσο καλά.... Λοιπόν, ἄκουσέ με, Κάρεν: Ἐκεῖνο ποὺ θέλω τώρα ἀπὸ σένα εἶναι νὰ πλέξης ἕνα πουλόβερ.

—Τί; Δὲ μοῦ λές, τρελλάθηκες; Δὲν ξέρω οὔτε πῶς πιάνονται οἱ βελόνες.

—Αὐτό, χρυσή μου, δὲν ἔχει καμμία ἀπολύτως σημασία. Περίμενε, ὅμως, πρῶτα νὰ σοῦ ἐξηγήσω. Λοιπόν, πρόκειται γιὰ τὴν ἐντυπωσιακώτερη ρεκλάμα, ποὺ θὰ ἔχουμε κάνει ὡς τώρα.

—Καὶ τί σχέσι ἔχει τὸ πουλόβερ;

—Τὸ πουλόβερ θὰ προορίζεται γιὰ ἕνα ἀπὸ τὰ παλληκάρια μας, ποὺ πολεμοῦν στὴν Κορέα, γιὰ ἕνα πιλότο καταδιωκτικοῦ, ἂς ποῦμε. Θὰ τὸ στείλης, μὲ ἄλλο ὄνομα, γιὰ νὰ μὴ φανταστῆ ὁ παραλήπτης, πὼς εἶναι θῦμα φάρσας. Μπορεῖς νὰ χρησιμοποιήσης τὸ πραγματικό σου ὄνομα, Κάθρην Μέρτς. Κανένας δὲν ξέρει ὅτι σὲ λέγανε ἔτσι πρὶν γίνης στάρ. Θὰ βάλης ἕνα μικρὸ σημείωμα μέσα στὸ δέμα, μὲ δυὸ τρεῖς θερμὲς λέξεις καὶ τὴ διεύθυνσί σου, πὸστ ρεστάντ. Ἐκεῖνος θὰ σοῦ γράψη, γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήση. Ἐσὺ θὰ τοῦ ξαναγράψης... καὶ τὸ ρομάντζο μας εἶναι ἕτοιμο. Γιατί, βέβαια, ὁ φίλος θὰ ζητήση τὴ φωτογραφία σου. Κι' ἐσὺ θὰ τοῦ στείλης... καὶ τὴν ἑπομένη, ἡ συγκινητικὴ ἱστορία θὰ εἶναι στὴν πρώτη σελίδα ὅλων τῶν ἐφημερίδων τοῦ κόσμου. «Εἰδύλλιον μεταξὺ τῆς διασήμου στὰρ Κάρεν Μάρτς καὶ ἑνὸς νεαροῦ ἥρωος τῆς Κορέας! Ἕνα πουλόβερ ἑνώνει δυὸ καρδιές!...».

—Καὶ ποιὸς θὰ πλέξη τὸ πουλόβερ; τὸν διέκοψε ἡ Κάρεν.

—Αὐτὸ εἶναι τὸ λιγώτερο! Θὰ πάω τώρα ἀμέσως ν' ἀγοράσω τὸ καλύτερο ποὺ θὰ βρῶ. Φτάνει νὰ μοῦ πῆς, πὼς δέχεσαι.

Ἡ Κάρεν δίστασε γιὰ μιὰ στιγμή. Εἶχε ἀκούσει πὼς οἱ πιλότοι τῆς ΡΑΦ εἶναι νεαρώτατοι. Δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἀπογοητεύση ἕναν ἀπ' αὐτοὺς γιὰ κανένα λόγο. Μ' ὅλο ποὺ καὶ ἡ ἴδια δὲν ἦταν παρὰ 21 ἐτῶν, εἶχε ἀρκετὴ πεῖρα ἀπὸ τὴ ζωή, ὥστε νὰ ξέρη, πὼς ἕνας νέος ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ πληγωθῆ πολὺ ἀπὸ μιὰ τέτοια ἱστορία. Ἄλλο τόσο, ὅμως, ἤξερε πώς, ὅταν ὁ Μπίτσου ἔβαζε κάτι στὸ μυαλό του, δὲν τοῦ τὸ ἔβγαζε μὲ κανένα τρόπο.

—Κάνε ὅ,τι θέλεις, εἶπε κουρασμένα ἡ Κάρεν.

Τὴν ἑπομένη, τὸ πουλόβερ εἶχε κιόλας παραδοθῆ στὸ «Γραφεῖο δεμάτων γιὰ τοὺς μαχητὰς τῆς Κορέας», μὲ τὴν παράκλησι νὰ σταλῆ κατὰ προτίμησιν σὲ ἀεροπόρο. Ἡ ἀπάντησις ἦρθε μετὰ εἴκοσι μέρες — ἀκριβῶς ὅπως εἶχε ὑπολογίσει ὁ Μπίτσου.

«Δὲν ξέρω πῶς νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου», ἔλεγε τὸ γράμμα. «Εἶναι τὸ ὡραιότερο πουλόβερ ποὺ ἔχω δῆ... Θὰ χαιρόμουν πάρα πολὺ ἂν θέλατε νὰ μοῦ ξαναγράψετε. Εἶμαι εἴκοσι ἕξι χρονῶν καὶ δὲν ἔχω κανένα. Θὰ ἦταν τόσο ὡραῖο, νὰ μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ περιμένω μὲ ἀγωνία τὸ ταχυδρομεῖο, ὅπως οἱ ἄλλοι συνάδελφοί μου... Σᾶς εὐχαριστῶ ξανά

Τζέφρεϋ Γκλέντεννιγκ».

Τὸ γράμμα συγκίνησε περίεργα τὴν Κάρεν. Τοῦ ἔγραψε. Ἐκεῖνος τῆς ἀπήντησε. Ἦταν πιλότος σὲ ἀεριωθούμενα. Στὸ πέμπτο γράμμα του τῆς ἀνέφερε, πὼς εἶχε ρίξει δυὸ Μὶγκ-15 στὴν τελευταία ἀερομαχία. Κι' ἔπειτα, γιὰ πολὺν καιρό, δὲν ἔδωσε σημεῖα ζωῆς καὶ ἡ Κάρεν, χωρὶς νὰ ξέρη κι' αὐτὴ γιατί, ἔκλαιγε τὰ βράδυα στὸ μαξιλάρι της. Ὁ Μπίτσου ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ. Ὅταν ξαφνα ἦρθε καὶ τὸ ἕκτο γράμμα. Ἦταν ἀπὸ ἕνα στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο, στὴν Ἰαπωνία. Τῆς ἔλεγε, πὼς εἶχε τραυματισθῆ στὰ δυό του χέρια. «Εἶμαι καλύτερα τώρα», ἔγραφε. «Ὅταν βγῶ ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο, θὰ μὲ τοποθετήσουν ὡς ἐκπαιδευτὴ σὲ μιὰ βάσι ἐδῶ, στὴν Ἰαπωνία...».

Στὸ γράμμα ὑπῆρχαν καὶ δυὸ ὑστερόγραφα. Μὲ τὸ πρῶτο τὴν πληροφοροῦσε, πὼς τὸ πουλόβερ εἶχε καταστραφῆ ὁλότελα. Θὰ ἦταν, ἄραγε, μεγάλη ἀξίωσις ἐκ μέρους του, ἂν τῆς ζητοῦσε νὰ τοῦ στείλη ἕνα ἄλλο; Στὸ δεύτερο, τῆς ἔλεγε, πὼς ὅλον αὐτὸ τὸν καιρό, στὸ νοσοκομεῖο, τὴ σκεφτόταν ἀδιάκοπα. Πόσο εὐτυχισμένο θὰ τὸν ἔκανε, ἂν τοῦ ἔστελνε μιὰ φωτογραφία της! Θὰ τὴν εἶχε μπροστά του στὸ μικρὸ θάλαμο τοῦ ἀεροπλάνου καὶ θὰ τὴν κύτταζε διαρκῶς καὶ θὰ τὴν ἀγαποῦσε καὶ θὰ ἦταν συντροφιά του καὶ φύλακας ἄγγελός του.

—Περίφημα! φώναξε ὁ Μπίτσου, ὅταν διάβασε τὸ γράμμα. Ἀργήσαμε λίγο, ἀλλὰ τὰ καταφέραμε. Πάω ἀμέσως νὰ ἀγοράσω ἕνα πουλόβερ.

—Ὄχι, τὸν διέκοψε ἡ Κάρεν. Αὐτὸ προτιμῶ νὰ τὸ πλέξω ἐγώ. Δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσο δύσκολο... Μαθαίνει κανεὶς εὔκολα νὰ πλέκη ἕνα πουλόβερ...

Ὁ Μπίτσου τὴν κύτταξε σαστισμένος. Τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι ἡ βαθυγάλαζη σκιὰ στὰ μάτια της.

—Κάνε ὅ,τι θέλεις, εἶπε ἔπειτα. Φτάνει νὰ τελειώσης γρήγορα τὸ πουλόβερ.

Σὲ λίγες μέρες τὸ πουλόβερ ἦταν ἕτοιμο καὶ εἶχε σταλῆ μαζὶ μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες φωτογραφίες τῆς διάσημης Κάρεν Μάρτς.

Τὸ γράμμα ποὺ ἦρθε γιὰ ἀπάντησι, ἦταν, πρὸς μεγάλη ἀπογοήτευσι τοῦ Μπίτσου, ὁλότελα διαφορετικὸ ἀπ' ὅ,τι τὸ εἶχε ὑπολογίσει.

«Ἀγαπημένη μου Κάθρην», ἄρχιζε. «Ἡ ἰδέα νὰ μοῦ στείλης, ἀντὶ τῆς δικῆς σου φωτογραφίας, τὴ φωτογραφία αὐτῆς τῆς ἀντιπαθητικῆς Κάρεν Μάρτς, ἦταν ἀληθινὰ ἀτυχής. Αὐτὴ ἡ γυναίκα εἶναι σὰν μιὰ ἄψυχη, κουρδισμένη κούκλα. Ξέρω πολὺ καλά, πὼς ἡ μικρούλα μου Κάθρην εἶναι ἐντελῶς διαφορετική. Κύτταξε, λοιπόν, νὰ ἐπανορθώσης τὸ λάθος σου καὶ νὰ μοῦ στείλης ἀμέσως μία φωτογραφία δική σου, πού, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ εἶναι ὅπως τὴν φαντάζομαι. Μὲ ἀγάπη,

Τζέφρεϋ».

Ὅταν ὁ Μπίτσου διάβασε τὸ γράμμα, ἔγινε ἔξω φρενῶν.

—Αὐτὸ τὸ γράμμα μπορεῖ νὰ σὲ καταστρέψη, ἂν γίνη γνωστό, τῆς εἶπε. Ἀλλὰ γιατί γελᾶς;

—Κάτι σκεφτόμουν. Ἀλήθεια, Μπίτσου, πῶς ἤμουν ὅταν μὲ πρωτογνώρισες; Θυμᾶσαι καθόλου πῶς ἤμουν, προτοῦ γίνω στάρ;

—Ἂν θυμᾶμαι! Τὸ μοῦτρο σου ἦταν γεμάτο πανάδες, τὰ μαλλιὰ κοκκινόξανθα καὶ κακοχτενισμένα. Νόστιμη, βέβαια, δὲ λέω, ἀλλά...

—Ἔχεις καμμιὰ ἀπ' τὶς φωτογραφίες ποὺ μοῦ εἶχες βγάλει τότε, Μπίτσου;

—Καὶ βέβαια ἔχω. Δὲ τὶς δείχνω, ὅμως, σὲ κανένα...

—Θέλω νὰ μοῦ τὶς φέρης ἀμέσως, Μπίτσου, εἶπε ἡ Κάρεν, παίζοντας μὲ μιὰ μπούκλα ἀπὸ τὰ πλατινένια μαλλιά της. Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη: Μὴν ἀνανεώσης τὸ συμβόλαιό μου.

Ὁ ἄλλος γούρλωσε τὰ μάτια του.

—Τρελλάθηκες;

—Ὄχι, ἀλλὰ φεύγω γιὰ τὴν Ἰαπωνία. Εὐθὺς μόλις ξαναβροῦνε τὰ μαλλιά μου ἐκεῖνο τὸ ἀπαίσιο κοκκινόξανθο χρῶμα ποὺ εἶχαν ἐκείνη τὴν ἐποχή, προτοῦ γίνω διάσημη.

★★

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΔΕΛΦΟΥΛΑΣ

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΑΥΓΟ

ΜΙΑ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν τρεῖς κότες. Μιὰ μαύρη, μιὰ ἄσπρη, καὶ μιὰ καστανή. Ζοῦσαν καὶ οἱ τρεῖς σ' ἕνα κοτέτσι καὶ θὰ ἔπρεπε βέβαια νὰ εἶναι ἀγαπημένες. Μὰ ἔλα ποὺ οἱ κοτοῦλες μας ἦταν καυγατζοῦδες κι' ὅλο μαλλώνανε. Ὅπου μιὰ μέρα ἀκούσανε τὴν κυρά τους ποὺ κουτσομπόλευε μιὰ γειτόνισσα: «Μὴ νομίζη πιὰ πὼς ἔκανε τὸ χρυσὸ τ' αὐγό».

Ἄλλο ποὺ δὲν θέλανε οἱ κοτοῦλες μας γιὰ ν' ἀρχίσουν τὸν καυγᾶ.

— Ἄχ νὰ μποροῦσα νὰ κάνω ἕνα χρυσὸ αὐγό, εἶπε ἡ μιά.

— Χμ βρέθηκε ἡ κότα (ὅπως θὰ λέγαμε ἐμεῖς: βρέθηκε ὁ ἄνθρωπος) νὰ κάνη τὸ χρυσὸ τ' αὐγό.

— Μίλησε ἡ μαυρόκοτα σὰ νὰ μπορῆ ἐλόγου της νὰ τὸ κάνη.

Καὶ νὰ ἐκεῖ ἐπάνω ἕνας καυγᾶς,. μὰ τί καυγᾶς. Δὲν εἶχε ξαναγίνει τέτοιος χρόνια στὸ κοτέτσι.

— Ἐγὼ μπορῶ.

— Ὄχι, ἐσὺ δὲν μπορεῖς, ἐγὼ μπορῶ.

— Ἐγὼ θὰ κάνω τὸ χρυσὸ τ' αὐγό.

Γιατὶ ἦτανε καὶ καυχησιάρες οἱ κοτοῦλες μας σὰν πετεινοί. Μὰ πάνω ποὺ ἦταν ν' ἁρπαχτοῦν καὶ νὰ ξεμαδηθοῦν, μέσα στὶς φωνὲς καὶ τὰ πολλὰ τὰ κοκοκό, λέει ἡ καστανὴ ἡ κότα:

— Βάζουμε στοίχημα; Ὅποια κάνει τὸ χρυσὸ τ' αὐγὸ θὰ γίνη ἡ βασίλισσα τοῦ κοτετσιοῦ.

Συμφωνήσανε καὶ οἱ ἄλλες, καὶ ἄρχισαν πιὰ ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς νὰ σκέφτωνται πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ κάνουν.

Ἔξυσε τὸ κεφάλι της ἡ μαύρη κότα, τὸ ἔξυσε νὰ κατεβάση ἰδέες καὶ τὸ βρῆκε. Μὲς στὸ κελάρι ἡ κυρά τους φύλαγε ἕνα τσουβάλι γεμάτο λίρες. Μιὰ καὶ δυὸ λοιπὸν ἡ καλή σου, τρυπώνει στὸ κελάρι, καὶ τσίμπα ἀπὸ δῶ, τσίμπα ἀπὸ κεῖ, τρύπησε τὸ τσουβάλι καὶ ἄρχισε νὰ καταπίνη τὶς χρυσὲς λίρες γιὰ νὰ γίνουν καὶ τ' αὐγά της χρυσᾶ. Μὰ ἔλα ποὺ γιὰ κακή της τύχη ἐκείνη τὴν ὥρα κατέβηκε στὸ κελάρι ἡ κυρά. Μὲ μιὰ ματιὰ κατάλαβε τί ἔτρεχε. Ἁρπάζει τὸ μαχαίρι, πιάνει τὴν κοτούλα μας ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ κουνηθῆ ἀπὸ τὸ βάρος, καὶ τὴν σφάζει ὥσπου νὰ πῆ ἄχ.

Ἡ ἄλλη, ἡ ἄσπρη κότα, εἶδε μιὰ μέρα μετὰ ἀπὸ βροχή, πὼς χρυσίζανε τὰ κεραμίδια στὸ φῶς τοῦ ἥλιου. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ γεννάη τ' αὐγά της πάνω στὰ κεραμίδια καὶ νὰ τ' ἀφήνη ἐκεῖ ὥσπου νὰ πάρουν τὸ χρυσὸ χρῶμα τοῦ ἥλιου. Μὰ ἡ κυρὰ εἶχε κι' ἕνα γατάκι καὶ πήγαινε καὶ τὰ ἔρριχνε τ' αὐγὰ γιὰ νὰ παίζη. Εἶδε ἡ κυρὰ μιὰ μέρα, δυὸ μέρες, πὼς ἡ ἄσπρη κότα δὲν εἶχε στὴ φωλιά της αὐγά, νόμισε πὼς δὲν γεννοῦσε καὶ τὴν ἔσφαξε κι' αὐτήν.

Ἔτσι πάει καὶ ἡ ἄσπρη μας ἡ κοτούλα.

Ἔμεινε λοιπὸν ἡ καστανή. Εἶπε μὲ τὸ νοῦ της:

— Τώρα ἔμεινα μόνη μου. Εἶδες τί πάθανε οἱ ἄλλες; Ἂς κάτσω καλλίτερα ἐγὼ στ' αὐγά μου.

Καὶ πραγματικά, εἶχε κάνει κάτι ὄμορφα αὐγουλάκια ποὺ τ' ἀγαποῦσε πολύ. Κάθησε πάνω τους καὶ μιὰ μέρα ποὺ τ' αὐγουλάκια ἦταν ζεστὰ-ζεστὰ κάτω ἀπὸ τὰ μαλακά της πούπουλα, ἀκούει ἕνα τσίκ. Σηκώνεται, καὶ τί νὰ δῆ: Ἕνα αὐγουλάκι ἔσκασε καὶ ἀπὸ μέσα βγῆκε μιὰ μπαλίτσα χνουδωτὴ καὶ κίτρινη σὰν χρυσῆ. Ἕνα πουλάκι!

— Ἔκανα τὸ χρυσὸ τ' αὐγό! Ἔκανα τὸ χρυσὸ τ' αὐγό! ἄρχισε νὰ φωνάζη ἡ καστανὴ κότα ἀπ' τὴ χαρά της.

Κι' ὅταν βγήκανε ὅλα τὰ πουλάκια της ἀπὸ τ' αὐγά, ἡ κυρὰ ἡ κότα μας, ἡ μαμά, ἤτανε σὰν πραγματικὴ βασίλισσα ἀνάμεσά τους.

— Κόκοκο — προσέχετε αὐτό. Κόκοκο — προσέχετε ἐκεῖνο. Καὶ τοὺς ἔμαθε νὰ μὴ μαλλώνουν ποτὲ μεταξύ τους.

Ἡ μεγάλη σας ἀδελφούλα

Τραγουδῶ μὲ τὴ μανούλα

Η ΒΡΥΣΟΥΛΑ

Ξέρεις, μάννα, τὸ νερό,
τὸ νερὸ τὸ δροσερὸ
ποὺ ὅλο τρέχει, τρέχει.
Ξέρεις πῶς τὸ λαχταρῶ,
κι' ὅλο θέλω νὰ χαρῶ
τὴ δροσοῦλα ποὺ ἔχει;

Ξέρεις γυιέ μου, πῶς
(μιλᾶ
τὸ νεράκι ποὺ κυλᾶ,
ξέρεις πόσα λέει;
Ξέρεις ποὺ ἄλλοτε γελᾶ
σιωπηλὰ καὶ ντροπαλὰ
κι' ἄλλοτε ποὺ κλαίει;

Ξέρεις, μάννα, εἶναι καλὸ
τὸ νεράκι τὸ ἁπαλό.
Δῶστου τὴν εὐχή σου!

Ξέρεις, γυιέ μου, πῶς
(μπορῶ,
στὸν καθρέφτη του νὰ δῶ
τὴ γλυκειὰ μορφή σου;

ΤΑ 24 ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑ ΛΕΞΗΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΓΙΑΝΝΑΣ ΒΕΡΑ — ΕΙΚΟΝΕΣ: Ν. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗ

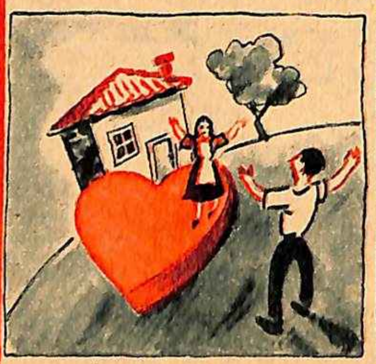

Ὁ μπάρμπα Λόγος καὶ ἡ κυρὰ Λέξη, ἦταν ἕνα πολὺ φτωχὸ ζευγάρι. Ἐπειδή, ὅμως, ὁ ἄντρας ἦταν δουλευτὴς καὶ ἡ γυναίκα νοικοκυρά, πρόκοψαν σιγὰ-σιγὰ κι' ἔτσι ἔχτισαν τὸ σπιτάκι τους στὴν καρδιὰ τοῦ κόσμου.

Τὸ μέρος αὐτὸ ἦταν πολὺ δροσερὸ κι' ὄμορφο, μόνο ποὺ λίγο πιὸ μακρυὰ ἀπὸ κεῖ, ἦταν ἕνα δάσος γεμάτο θηρία. Γι' αὐτό, ὁ Λόγος καὶ ἡ Λέξη, χτίσανε ἕνα ψηλὸ φράχτη γύρω ἀπὸ τὸ σπίτι τους, γιὰ νὰ φυλάγωνται.

Ὅταν ἡσύχασαν κι' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔννοια, ἄρχισαν νὰ παρακαλοῦν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς στείλη παιδάκια. «Θὰ σᾶς στείλω», τοὺς μήνυσε ὁ Θεὸς μὲ ἕναν Ἄγγελο, «καὶ μάλιστα οὔτε ἕνα οὔτε καὶ δυό, μὰ εἰκοσιτέσσερα!»

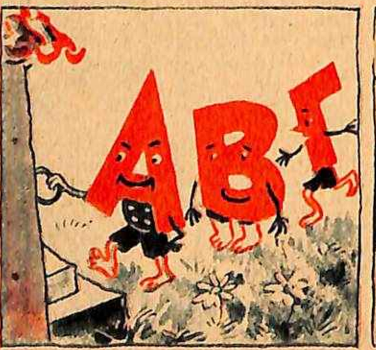

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωῒ-πρωΐ, χτύπησαν τὴν πόρτα τους τρία παιδάκια. «Ἐγὼ εἶμαι τὸ Ἄλφα. τὸ παιδί σας τὸ Ἄξιο», εἶπε τὸ πρῶτο. «Ἀπὸ δῶ τ' ἀδερφάκια μου, τὸ Βῆτα τὸ Βαρύ, καὶ τὸ Γάμα τὸ Γοργοπόδαρο. Καλημέρα σας».

«Καλῶς τὰ παιδάκια μας!», εἶπαν τότε χαρούμενα ὁ Λόγος καὶ ἡ Λέξη. «Ἄχ τί ὄμορφα παιδάκια ποὺ εἶστε! Ἐλάτε μέσα νὰ φᾶτε». Ὕστερα ἔτρεξαν κι' ἔφεραν στὸ τραπέζι, Αὐγά, Βούτυρο καὶ Γάλα, γιὰ τὰ παιδάκια.

Ὅταν, ὅμως, τὰ παιδιὰ ἔφαγαν καὶ βγῆκαν στὴν αὐλή, ἄρχισαν νὰ κλαῖνε. «Θέλουμε κι' ἄλλα ἀδερφάκια», λέγανε. «Πῶς νὰ παίξουμε μόνα μας;» «Κάνετε ὑπομονή», τοὺς εἶπε τότε ἡ μάννα τους, «καὶ θὰ μᾶς ἔρθουν κι' ἄλλα».

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

5 λεπτὰ εὐθυμίας

ΜΙΚΡΟ ΔΡΑΜΑ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ

ΝΥΧΤΑ θυελλώδης στὸ Μεξικό! Νύχτα θεοσκότεινη. Τὰ πυκνὰ σύννεφα εἶχαν μεταβληθῆ σὲ καταρράκτες.

Ἕνας ἄντρας, μὲ τὸ σομπρέρο κατεβασμένο ὡς τὴ μύτη, ἔστεκε σὲ μιὰ γωνιά.

— Σενιόρ, τί ὥρα εἶναι; ρώτησε τὸ διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας, ποὺ περνοῦσε ἐκείνη τὴ στιγμὴ βιαστικός, γυρίζοντας στὸ σπίτι του.

— Μιὰ στιγμή, νὰ κυττάξω καὶ νὰ σᾶς πῶ...

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἔβγαλε ἕνα χρυσὸ ρολόϊ ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ προχώρησε πρὸς τὸ φανάρι τοῦ δρόμου.

Καθὼς ἔσκυβε γιὰ νὰ δῆ τὴν ὥρα, ἀπὸ τὸ πλατύγυρο σομπρέρο τοῦ ἄλλου ἔτρεχε τὸ νερὸ τῆς βροχῆς, ποὺ εἶχε μαζευθῆ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ποὺ περίμενε στὸ δρόμο.

Αὐτὸ μονάχα μπόρεσε νὰ δῆ ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας: τὸ νερό. Γιατί, ὁ ἄγνωστος τοῦ ἅρπαξε ξαφνικὰ τὸ ρολόϊ ἀπὸ τὰ χέρια κι' ἐξαφανίσθηκε μέσα στὸ σκοτάδι.

— Καράμπα! ἀνεφώνησε ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας. Ἐγώ, ὁ Σέρλοκ Χόλμς τοῦ Μεξικοῦ, νὰ πάθω ἕνα τέτοιο κάζο!

Ἐμπῆκε σὲ ἕνα μπάρ, ἔμεινε ἐκεῖ ὡς τὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ πνίξη τὸν καϋμό του, καί, κατόπιν, τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι του. Γλύστρησε ἀθόρυβα μέσα, γιὰ νὰ μὴν ξυπνήση τὴ γυναῖκα του, πῆγε στὸ γραφεῖο του, κάθισε καί, στηρίζοντας τὸ κεφάλι του στὰ δύο χέρια, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Μά ἔξαφνα, ἀντίκρυσε μπροστά του, πάνω στὸ γραφεῖο, τὸ ρολόϊ. Τὸ ρολόϊ του! Καὶ δίπλα ἕνα σημείωμα. Τὸ ξεδίπλωσε βιαστικὰ καὶ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάζη:

«Ἐξοχώτατε!

Ἀμφιβάλλετε ἀκόμα γιὰ τὴν ἱκανότητά μου; Εἶχα τὸ θάρρος νὰ σᾶς ἁρπάξω τὸ ρολόϊ στὴ μέση τοῦ δρόμου καί, κατόπιν, μπαίνοντας στὸ σπίτι σας ἀπ' τὸ μπαλκόνι, νὰ τὸ ἀφήσω ἐπάνω στὸ γραφεῖο σας. Ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ἐλπίζω νὰ ἔχετε πεισθῆ, ὅτι συγκεντρώνω ὅλα τὰ προσόντα διὰ νὰ προσληφθῶ εἰς τὸ ἔνδοξον Σῶμα τῆς Μεξικανικῆς Ἀστυνομίας. Ἐν ἀναμονῇ τῆς εὐμενοῦς ἀπαντήσεώς σας, διατελῶ ταπεινὸς δοῦλος σας,

Μάριο Σαλβαντὸρ Λόπεθ
Ὁδὸς Πορφίριο Ντιὰθ 16».

ΜΑΜΦΡΕΝΤ ΤΟΜΑΣ

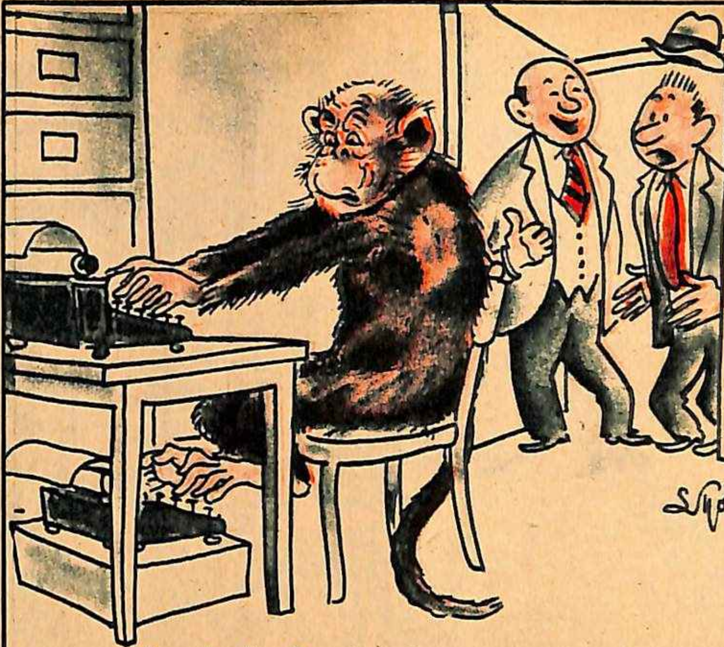

— Εἶναι ἡ μόνη δακτυλογράφος, ποὺ μοῦ ἐπιτρέπει ἡ γυναίκα μου. Ἀλλὰ εἶναι ἐξαιρετική. Κάνει γιὰ δυό.

(Τοῦ Σ. ΠΟΛΕΝΑΚΗ)

MADE IN U.S.A.

Ἀγαπῶ τὰ μακρυνὰ ταξίδια, κυρίως ὅταν τὰ κάνουν αὐτοὶ ποὺ δὲν τοὺς χωνεύω.

★

Τὸ Χόλλυγουντ δὲν εἶναι μέρος γιὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος κωμικούς, γιατὶ τοὺς συναγωνίζονται ἄγρια οἱ ἐρασιτέχνες.

★

Μιὰ συνδιάσκεψις εἶναι μιὰ συγκέντρωσις πολλῶν διαπρεπῶν κυρίων, οἱ ὁποῖοι μόνοι τους δὲν μποροῦν νὰ κάνουν τίποτα, μὰ ὅλοι μαζὶ μπορεῖ ν' ἀποφασίσουν ὅτι αὐτὸ τὸ τίποτα μπορεῖ νὰ γίνη.

★

Ἡ Καλιφόρνια εἶναι ἰδεώδης τόπος γιὰ νὰ ζήση κανείς, ὅταν... εἶναι πορτοκάλι.

★

Ὁ Θεὸς εἶναι πάντοτε μὲ τὸ μέρος τῆς καλύτερης ποδοσφαιρικῆς ὁμάδος.

★

Ἔχει σοβαρὸ λόγο νὰ μὴν ἐργάζεται. Ἰσχυρίζεται, πὼς τὸ ἀνθρώπινο σῶμα εἶναι μιὰ μηχανὴ καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι μηχανικός.

ΦΡΕΝΤ ΑΛΛΕΝ

Ἄψε σβύσε

Ὁ σύζυγος (πάνω στὸ θυμό του): Μιλᾶς σὰν κουτή.
Ἡ σύζυγος: Πρέπει νὰ μιλάω ἔτσι, γιὰ νὰ μὲ καταλάβης...

**

Ἡ μητέρα: Πῶς τολμᾶς, Γιωργάκη, νὰ κάθεσαι στὸ τραπέζι μὲ βρώμικα χέρια;
Γιωργάκης: Μὰ δὲν ἔχω ἄλλα, μαμά.

**

— Καὶ γιατὶ θέλεις, ἀγάπη μου, νὰ σὲ δεχθῶ στὸ σκοτάδι;
— Ὡρκίστηκα στὴ μαμὰ νὰ μὴ σὲ ξαναδῶ.

**

— Δόστε μου μιὰ ὀδοντόπαστα γιὰ μέταλλα.
— Γιὰ μέταλλα; Δὲν καταλαβαίνω.
— Ὅλα τὰ δόντια τῆς γυναίκας μου εἶναι χρυσᾶ.

**

— Μοῦ εἶπε πώς, ἂν δὲν τὸν παντρευόμουν, θ' αὐτοκτονοῦσε.
— Καὶ σὺ τί ἔκανες;
— Τοῦ ἔσωσα τὴ ζωή.

**

— Παρηγορήσου, θὰ ξανάρθη ἡ γυναίκα σου... Μὴν κλαῖς.
— Μά, γι' αὐτὸ κλαίω.

— Κύριε ζωγράφε, μπορεῖτε νὰ ζωγραφίσετε ἕνα στόμα στὴ μύτη μου γιὰ νὰ φιλήσω τὴν ἀρραβωνιαστικιά μου.

ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ...

— Καὶ στὸ κάδρο αὐτὸ εἶναι οἱ γονεῖς μου.

ΣΤΟ ΡΙΓΚΟΛΕΤΤΟ

— Ὦ διάβολε! Στὸ βεστιάριο ἔγινε λάθος κι' ἄλλαξαν τὰ στήθια σου μὲ τὴν καμπούρα μου.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΕΡΝΑ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΗΣ

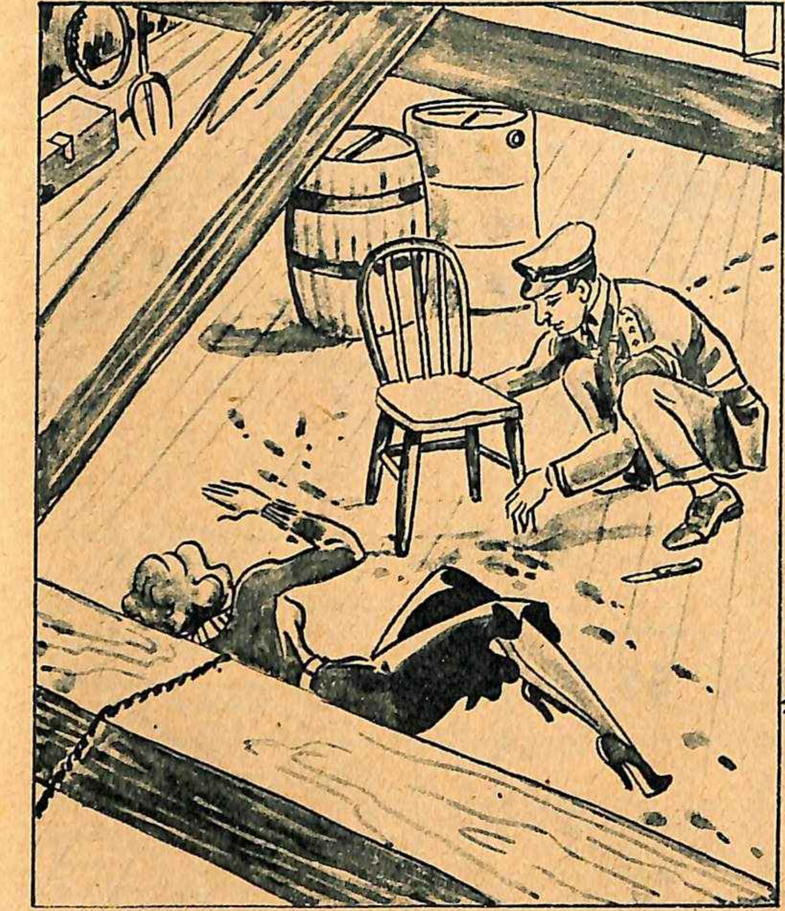

ΕΓΚΛΗΜΑ Ἢ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ;

«Πάντα φοβόμουν, πὼς αὐτὸ θὰ συνέβαινε, μιὰ μέρα», ἔλεγε μὲ συντριβὴ ὁ κ. Ἀνδρέου. Ἡ γυναῖκα μου ἦταν νευρασθενικὴ καὶ ἡ κατάστασίς της εἶχε ἐπιδεινωθῆ τὸν τελευταῖο καιρό. Οἱ καταιγίδες, ὅπως ἡ χθεσινοβραδυνή, μ' ὅλη τὴν πλημμύρα καὶ τὶς λάσπες ποὺ ἔφερε, τὴν πείραξαν ἀφάνταστα στὰ νεῦρα. Σήμερα, τὸ πρωΐ, εἶχα κατέβει στὸν κῆπο γιὰ νὰ ἐπιδιορθώσω τὶς ζημιὲς ποὺ εἶχε κάνει τὸ νερό. Κάποια στιγμὴ χρειάστηκα ἕνα σκαλιστήρι. Φώναξα στὴ γυναῖκα μου νὰ μοῦ τὸ φέρη. Αὐτὴ δὲν μοῦ ἀπάντησε. Ξαναφώναξα, τίποτα. Ἀνήσυχος κάπως, μπῆκα στὸ σπίτι, ἀλλὰ δὲν τὴ βρῆκα πουθενά. Στὸ τέλος τὴν ἀνεκάλυψα σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἀποθήκη, κρεμασμένη ἀπὸ αὐτὸ τὸ δοκάρι. Ἔκοψα ἀμέσως τὸ σκοινὶ καὶ προσπάθησα νὰ τὴν ἐπαναφέρω στὴ ζωή. Ὅταν ἐπείσθηκα, ὅτι εἶχε πεθάνει, ἔτρεξα νὰ εἰδοποιήσω τὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα».

Ὁ μοίραρχος Κωνσταντίνου, τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Κηφισσιᾶς, στεκόταν στὴ μέση τῆς ἀποθήκης καὶ ἄκουε τὸν σύζυγο νὰ τοὺς ἐκθέτη τί εἶχε συμβῆ. Ὅταν ὁ Ἀνδρέου τέλειωσε, ὁ ἀστυνομικὸς ἐξήτασε τὴν ἀποθήκη. Ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἕνα σωρὸ παληὰ πράματα, κασέλες, ντενεκέδες, σκοινιά, κοφίνια. Ἐπὶ πλέον μιὰ ἄσπρη καρέκλα καὶ διάφορα γεωργικὰ ἐργαλεῖα. Στὸ πάτωμα φαίνονταν καθαρὰ πατημασιὲς μὲ λάσπη.

— Πόσον καιρὸ βρίσκεται αὐτὴ ἡ καρέκλα ἐδῶ; ρώτησε ὁ μοίραρχος Κωνσταντίνου.

— Ὤ, εἶναι μιὰ παληὰ καρέκλα. Τὴν ἔβαψα τὴν προηγούμενη ἑβδομάδα γιὰ νὰ τὴν βάλω στὸν κῆπο, ἀπάντησε ὁ Ἀνδρέου. Ποῦ νὰ φανταστῶ, πὼς σ' αὐτὴν θ' ἀνέβαινε ἡ δόλια ἡ γυναῖκα μου γιὰ νὰ κρεμαστῆ.

Ὁ μοίραρχος ἐξήτασε τὴν καρέκλα καὶ ἔπειτα ρώτησε τὸν Ἀνδρέου:

— Ἦταν κανένας μὲ τὴ γυναῖκα σας μέσα στὴν ἀποθήκη;

— Ὄχι, κανένας, εἶπε ὁ Ἀνδρέου λίγο ταραγμένος. Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν; Ἐξ ἄλλου, εἶμαι βέβαιος, ὅτι πρόκειται γιὰ αὐτοκτονία.

— Δὲν ἔχω τὴν ἴδια γνώμη, εἶπε ὁ μοίραρχος. Ἀντιθέτως, πιστεύω, ὅτι πρόκειται γιὰ ἔγκλημα. Καὶ ἐφ' ὅσον λέτε, ὅτι δὲν ἦταν ἄλλος στὸ σπίτι, σᾶς συλλαμβάνω ὡς αὐτουργὸ τοῦ φόνου.

Τί ἄραγε εἶχε δῆ ὁ μοίραρχος Κωνσταντίνου, τί εἶχε ἀνακαλύψει, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ σκεφθῆ, ὅτι πρόκειται γιὰ ἔγκλημα καὶ ὄχι γιὰ αὐτοκτονία; Κυττάξτε καλὰ τὴν εἰκόνα καὶ ἀσφαλῶς θὰ τὸ βρῆτε, ἂν ἔχετε ἱκανότητες ντέντεκτιβ.

(Ἡ λύσις στὴ σελίδα 70)

ΜΙΚΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἕνας πλανόδιος ὀπωροπώλης ἔχει ἕνα καλάθι πορτοκάλια. Ἔρχεται ἕνας πελάτης καὶ ἀγοράζει τὰ μισὰ πορτοκάλια πλέον ἑνὸς μισοῦ πορτοκαλιοῦ. Ἕνας δεύτερος πελάτης ἀγοράζει τὰ μισὰ ἀπὸ ὅσα εἶχαν μείνει πλέον ἑνὸς μισοῦ πορτοκαλιοῦ. Ἕνας τρίτος πελάτης, ἀγοράζει πάλι τὰ μισὰ ἀπὸ ὅσα εἶχαν μείνει πλέον ἑνὸς μισοῦ πορτοκαλιοῦ. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀναχώρησί του ὁ ὀπωροπώλης δὲν εἶχε ἄλλα πορτοκάλια. Δὲν εἶχε κόψει κανένα πορτοκάλι. Πόσα πορτοκάλια εἶχε στὴν ἀρχή;

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

ΘΑ ΧΑΣΩ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ;

Βρίσκομαι σὲ ἀπόστασι 2 χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ σταθμὸ καὶ μοῦ μένουν δύο λεπτὰ γιὰ νὰ προλάβω τὸ τραῖνο. Ἂν διανύσω τὸ πρῶτο χιλιόμετρο μὲ ταχύτητα 30 χιλιομέτρων τὴν ὥρα, μὲ τί ταχύτητα πρέπει νὰ διανύσω τὸ δεύτερο χιλιόμετρο, γιὰ νὰ προλάβω τὸ τραῖνο;

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΑΙ ΤΗΣ

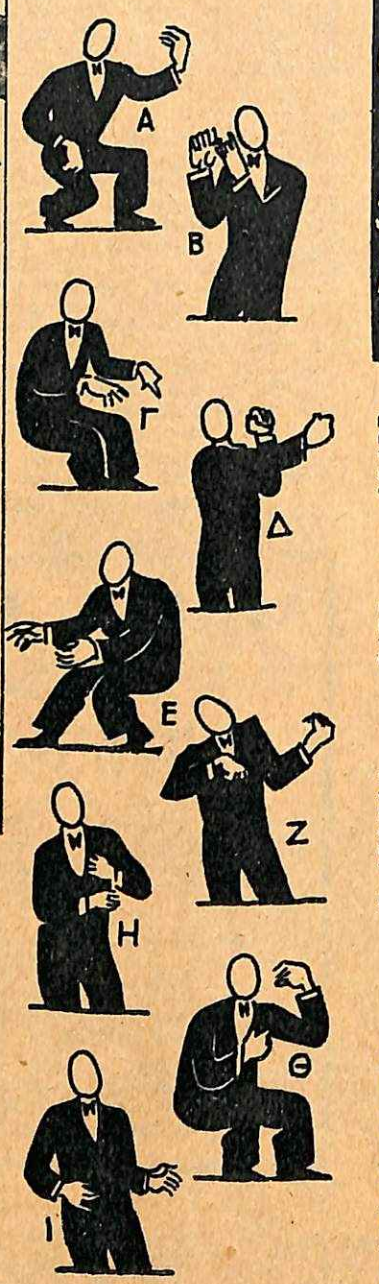

Ἀκόμα κι' ἂν δὲν συχνάζετε σὲ συναυλίες, δὲν θὰ δυσκολευθῆτε, νομίζουμε, νὰ βρῆτε τὰ ὄργανα, ποὺ παίζουν οἱ ἐννέα αὐτοὶ μουσικοί.

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

Μπορεῖτε νὰ χωρίσετε τὸν μαῦρο αὐτὸν πίνακα σὲ τέσσερα μέρη, ποὺ νὰ ἔχουν τὸ ἴδιο σχῆμα καὶ τὸ ἴδιο μέγεθος, ὥστε κάθε μέρος νὰ περικλείη τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τὸ 1 ὡς τὸ 9 καὶ τὸ 0;

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

ΤΟ ΤΕΠΟΖΙΤΟ

Ἕνα τεπόζιτο γεμίζει κανονικὰ μέσα σὲ 30 λεπτά. Τρύπησε, ὅμως, καὶ φεύγει κατὰ τὸ γέμισμα τὸ 1)3 τοῦ νεροῦ. Σὲ πόση ὥρα θὰ γεμίση τὸ τεπόζιτο;

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

ΣΥΓΓΕΝΕΙΕΣ

Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα γάμο, δημιουργήθηκαν πολὺ μπερδεμένες συγγένειες: ὁ πεθερὸς τοῦ συζύγου τῆς Μαρίας εἶναι γαμπρὸς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ συζύγου τῆς Μαρίας καὶ ἡ κουνιάδα τῆς Μαρίας εἶναι ἡ μητρυιὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Μαρίας.

Μπορεῖτε νὰ μᾶς ἐξηγήσετε σ' ἕνα λεπτό, πῶς ἔγινε αὐτό;

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

ΦΩΤΟΠΡΟΒΛΗΜΑ

Οἱ δύο φωτογραφίες στὴν ἀπέναντι σελίδα, φαίνονται ὅμοιες. Ἂν ὅμως τὶς παρατηρήσετε μὲ προσοχή, θὰ ἀνακαλύψετε 12 μικρὲς διαφορές, ποὺ ὑπάρχουν στὴ φωτογραφία (ἀριστερά). Προσπαθῆτε νὰ τὶς ἀνακαλύψετε, χρησιμοποιώντας γιὰ εὐκολία σας, τὰ ἰδεατὰ τετράγωνα ποὺ σχηματίζονται μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν γραμμάτων ποὺ περιβάλουν τὴν φωτογραφία. Ἔτσι τὴν κάθε διαφορὰ ποὺ ὑπάρχει στὴ β´ φωτογραφία, μπορεῖτε νὰ τὴν ἐντοπίσετε στὸ κάθε τετράγωνο.

(Ἡ λύσις στὸ ἐρχόμενο)

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑ

Σὲ μιὰ ἱπποδρομία, ἔτρεξαν τρία ἄλογα.

Τὰ ὀνόματά τους εἶναι: Ἀστραπή, Κεραυνός, Βροντὴ καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τους, οἱ κ. κ. Παπασπύρου, Παπανικολάου καὶ Παπαγιάννης. Ἡ σειρὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἰδιοκτητῶν δὲν ἀνταποκρίνεται στὴ σειρὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀλόγων.

Δυστυχῶς, ὅταν ἐδόθη τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως, ἡ Ἀστραπὴ στραμπούληξε τὸ πόδι της.

Ὁ κ. Παπαγιάννης ἦταν ὁ ἰδιοκτήτης ἑνὸς καστανοῦ ἀλόγου 3 ἐτῶν.

Ὁ Κεραυνὸς εἶχε κερδίσει σὲ ἄλλες ἱπποδρομίες 25.000.000 δρχ.

Ὁ κ. Παπανικολάου ὑπέστη σοβαρὲς χασοῦρες, μολονότι τὸ ἄλογό του ἦρθε σχεδὸν πρῶτο.

Τὸ ἄλογο ποὺ νίκησε ἦταν μαῦρο.

Αὐτὴ ἡ κούρσα ἦταν ἡ πρώτη ὅπου ἔτρεχε τὸ ἄλογο ποὺ κέρδισε.

Ποιὸ ἄλογο ἦρθε πρῶτο καὶ ποιὸς εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης του;

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

Η ΚΡΥΜΜΕΝΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

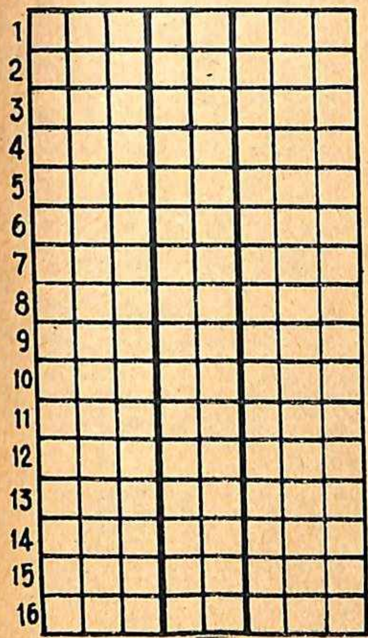

Συμπληρῶστε ὁριζοντίως τὰ τετράγωνα τοῦ σχεδίου μὲ τὶς ζητούμενες 16 λέξεις. Στὶς κεντρικὲς στῆλες, ποὺ προσδιορίζονται ἀπὸ τὶς δύο κάθετες ἔντονες γραμμές, σχηματίζεται ἕνα γνωστὸ λαϊκὸ γνωμικό, ποὺ θὰ τὸ διαβάσετε ἀραδειάζοντας τὰ ζεύγη τῶν γραμμάτων τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο.

1. Ράβδος ξύλινη ἢ μετάλλινη, ποὺ ἀποτελεῖ λαβὴ ἐργαλείου, ἀλλὰ καὶ βλαστὸς φυτοῦ.— 2. Στυγερός, μυσαρός.— 3. Ἱερὲς τελετές, ποὺ μεταδίδουν τὴ Θεία χάρι.— 4. Ἕνα φυτό, ποὺ θυμίζει αἰωνιότητα.— 5. Δεισιδαιμονία.— 6. Εἶναι ἀπὸ τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου.— 7. Τρελλός.— 8. Ἀτονία, ἐξάντλησις.— 9. Ἀκαταγώνιστος.— 10. Ἔργο ποὺ ἀναλαμβάνει κανεὶς νὰ φέρη εἰς πέρας.— 11. Ὁμαδικὴ καὶ συνεχὴς βολή.— 12. Τὸ θέμα λογοτεχνικοῦ ἔργου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντικείμενο συζητήσεων ἢ φροντίδων.— 13. Ἀναδίδουν εὐχάριστο ἄρωμα.— 14. Δὲν ἔχει ἠθικὲς ἀρχές.— 15. Καλὴ ἢ κακὴ σωματικὴ ἢ πνευματικὴ κατάστασις.— 16. Ὅ,τι προέρχεται ἀπὸ κάποιαν αἰτία, ἀποτέλεσμα.

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΕ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ

Ὁ διευθυντὴς μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἔχει ὀργανώσει μιὰ ἐκδρομὴ γιὰ τὸ προσωπικό του. Τὸ τέρμα τῆς ἐκδρομῆς βρίσκεται σὲ ἀπόστασι 360 χιλιομέτρων ἀπὸ τὰ γραφεῖα καὶ νοικιάσθηκαν δύο λεωφορεῖα, γιὰ τὴν μεταφορὰ τῶν ὑπαλλήλων.

Τὸ λεωφορεῖο Α φεύγει στὶς 6. Ἀνάμεσα στοὺς ἐπιβάτες του βρίσκεται καὶ ὁ διευθυντής. Μὰ ἡ μηχανή του δὲν δουλεύει καλὰ καὶ τὸ λεωφορεῖο δὲν κατορθώνει νὰ ξεπεράση τὰ 20 χιλ. τὴν ὥρα. Ἔπειτα ἀπὸ 4 ὧρες χαλάει.

Τὸ λεωφοερῖο Β ξεκινάει στὶς ἐννέα καὶ τρέχει κατὰ μέσον ὅρο 40 χιλ. τὴν ὥρα. Ὅταν φθάνη στὸ σημεῖο ποὺ ἔχει χαλάσει τὸ Α, σταματάει καὶ ὁ σωφέρ του προσπαθεῖ ἐπὶ μία ὥρα νὰ βοηθήση τὸν σωφὲρ τοῦ ἄλλου γιὰ νὰ φτιάξη τὸ αὐτοκίνητό του. Κατόπιν ξεκινᾶνε καὶ τὰ δύο αὐτοκίνητα. Τὸ Β πῆρε τοὺς μισοὺς ἐπιβάτες τοῦ Α. Ὁ διευθυντὴς μένει στὸ Α.

Τὸ λεωφορεῖο Β τελειώνει τὸ ταξίδι του καὶ ἐπιστρέφει πρὸς συνάντησι τοῦ Α ποὺ τρέχει πάντα μὲ 20 χιλ. τὴν ὥρα. Τότε οἱ ἄτυχοι ἐπιβάτες τοῦ Α — μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διευθυντής—περνοῦν στὸ Β καὶ τελειώνει τὸ ταξίδι τους μὲ 40 χιλ. τὴν ὥρα.

Νὰ βρῆτε τί ὥρα ἔφθασε ὁ διευθυντὴς στὸν προορισμό του.

(Ἡ λύσις στὴ σελ. 70)

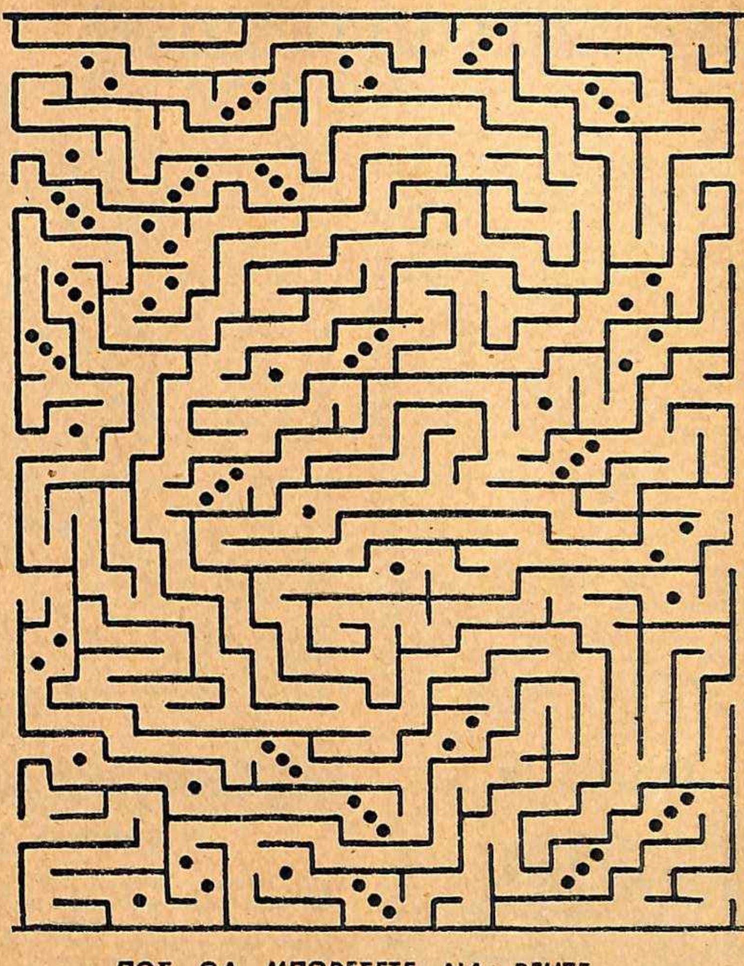

ΠΩΣ ΘΑ ΜΠΟΡΕΣΕΤΕ ΝΑ ΒΓΗΤΕ ΑΠΟ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΛΑΒΥΡΥΝΘΟ;

Θὰ μπῆτε ἀπὸ μιὰ ὁποιαδήποτε εἴσοδο καὶ θὰ βγῆτε ἀπὸ τὴν ἀντίθετη μεριά. Κατὰ τὴ διαδρομὴ θὰ προσθέτετε τοὺς πόντους ποὺ συναντᾶτε. Δὲν πρέπει νὰ βγῆτε ἀπὸ τὸν λαβύρινθο μὲ 13 πόντους. Ἐννοεῖται πὼς δὲν θὰ χρησιμοποιῆτε δυὸ φορὲς ἕνα διάδρομο.

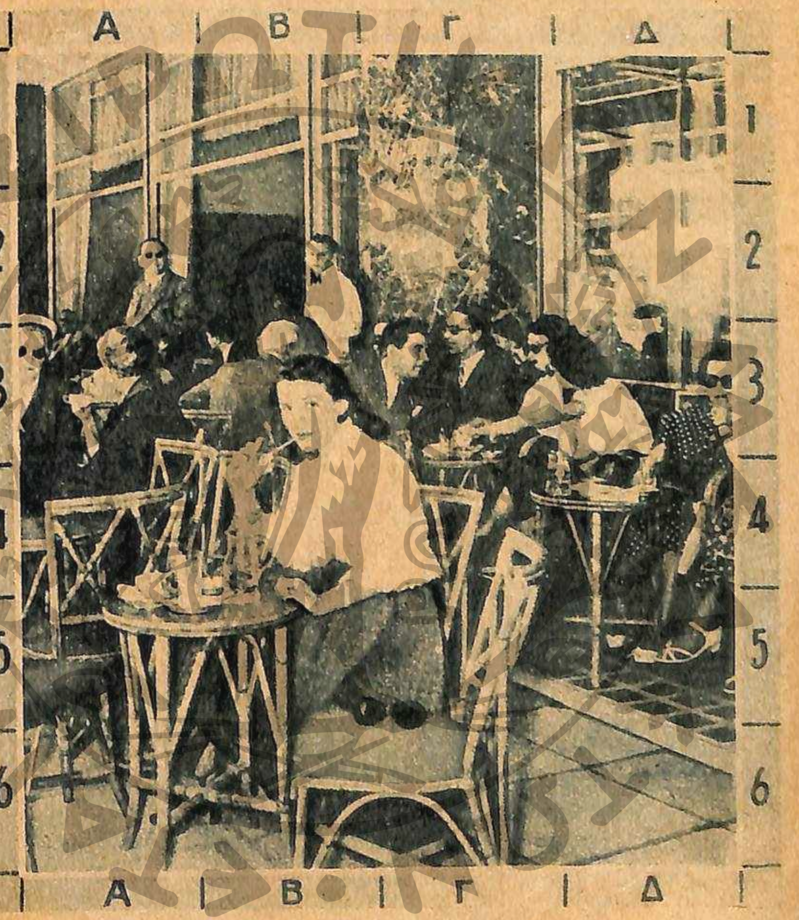

ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ

ΤΑ λουλούδια ἀλλάζουν ἐντελῶς τὴ μορφὴ τοῦ σπιτιοῦ μας. Τὸ κάνουν χαρούμενο, γελαστό. Δὲν ἔχετε, ὅμως, οὔτε κῆπο, οὔτε αὐλή, οὔτε βεράντα. Αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος γιὰ νὰ στερήσετε τὸν ἑαυτό σας ἀπὸ τὴ χαρὰ τῶν λουλουδιῶν. Ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι γιὰ νὰ φυτέψετε καὶ νὰ καλλιεργήσετε λουλούδια.

Ἕνα μπαλκονάκι, ἢ ἔστω καὶ παράθυρα, ὅπου μποροῦν νὰ τοποθετηθοῦν γλάστρες, ἀρκοῦν στὴν ἀνάγκη. Ἀκόμα καλλίτερα — φυσικὰ — ὅταν ὑπάρχη ἔστω καὶ λίγος χῶρος γιὰ μεγάλες γλάστρες ἢ παντοῦ ὅπου μποροῦν νὰ καλλιεργηθοῦν λίγο ἢ πολὺ ἄνετα, λουλούδια, φυτὰ ἢ θάμνοι, ὅπως π.χ. σὲ βαρέλια, σὲ ξύλινες κάσσες, σὲ κασσόνια, εἴτε κοινὰ εἴτε ἐπίτηδες κατασκευασμένα ἀπὸ ξύλο ἢ λαμαρίνα, καὶ τέλος σὲ ζαρντινιέρες ἀπὸ μπετόν. Ἀκοῦστε ποιὰ εἶναι τὰ ἄνθη ἐκεῖνα καὶ τὰ φυτά, ποὺ ἐπιδέχονται μιὰν ἐξησφαλισμένης ἐπιτυχίας ἐρασιτεχνικὴ σπιτικὴ καλλιέργεια, ὅταν σᾶς λείπη ὁ ἀνθόκηπος. Αὐτὰ εἶναι: Οἱ ὀρτανσίες, οἱ γαρδένιες, οἱ βεγκόνιες, οἱ κέντιες, οἱ λαντάνες, τὰ φοῦλια, οἱ ἰβίσκοι, τὸ γεράνι, τὸ πελαργόνι, ἡ βαμβακούλα, ἡ γαρυφαλλιά, ἡ τριανταφυλλιά, τὸ σπαράγγι, οἱ φοῦξιες, οἱ δράκαινες, μερικὰ ἄλλα σπανιώτερα εἴδη καὶ γενικῶς ὅλα τὰ κακτοειδῆ.

Ὅταν τὰ φυτὰ εἶναι ἀκόμη μικρά, τὰ διατηροῦμε σὲ μικρὲς γλάστρες καί, ὅσο μεγαλώνουν, τὰ μεταφυτεύουμε σὲ μεγαλύτερα δοχεῖα. Ἡ μεταφύτευσις, γιὰ μὲν τὰ φυλλοβόλα (γιὰ τὰ φυτά, δηλαδή, ποὺ χάνουν τὰ φύλλα τους κατὰ τὸ φθινόπωρο) γίνεται ἀπαραιτήτως κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνες. Γιὰ τὰ ἄλλα, ποὺ διατηροῦν τὰ φύλλα τους, γίνεται τὸ χειμῶνα. Ἐφ' ὅσον τὰ φυτὰ δὲν ἔχουν πάρη ἐξαιρετικὴ ἀνάπτυξι, ἡ μεταφύτευσις γίνεται μιὰ φορὰ τὸ χρόνο: ὅπως εἶπα, τὸ χειμῶνα, κατὰ προτίμησι. Ὅταν μεγαλώσουν τὰ φυτά, ἡ ἀλλαγή τους θὰ γίνεται κάθε δυὸ χρόνια. Αὐτὸ ἰσχύει γιὰ τοὺς θάμνους ἢ γιὰ τὰ δενδρύλλια. Γιὰ τὰ διετῆ, ὅμως, ἢ πολυετῆ λουλούδια, αὐτὰ φυτεύονται ἀπ' εὐθείας στὰ δοχεῖα.

Οἱ γλάστρες πρέπει νὰ μὴ κάθωνται ἀπ' εὐθείας στὴ γῆ, γιατὶ σαπίζουν. Καλὲς εἶναι ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν πόδια ἢ στηρίγματα. Ὁπωσδήποτε, οἱ γλάστρες καὶ τὰ ἄλλα δοχεῖα, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εἶναι τοποθετημένα, (μπαλκόνι, ταράτσα ἢ σκεπαστὸ χῶρο), πρέπει νὰ βρίσκωνται πάντα σὲ μιὰ λεκάνη πήλινη ἢ ἀπὸ λαμαρίνα, ἡ ὁποία χρησιμεύει γιὰ νὰ μαζεύη τὰ νερὰ ποὺ στραγγίζουν. Ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται γιὰ ζαρντινιέρα κτιστή, ὁπότε πρέπει νὰ ὑπάρχη σωλῆνας στραγγίσεως. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτά, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι στὸ κάτω μέρος τῶν δοχείων θὰ ἀνοίξουμε εἴτε μία εἴτε πολλὲς τρύπες (πολλὲς τρύπες προκειμένου γιὰ μεγάλα δοχεῖα) καὶ ἐπάνω στὴν κάθε τρύπα θὰ τοποθετήσουμε ἕνα κομμάτι κεραμίδι. Ἔτσι εὐκολύνεται τὸ στράγγισμα τοῦ περισσοῦ νεροῦ. Στὰ μεγάλα, ὅμως, δοχεῖα θὰ φροντίσουμε νὰ βάλουμε ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεραμίδι ἕνα στρῶμα ἀπὸ μικρὰ χαλίκια ἢ ἀπὸ χονδρὴ ἄμμο, ἢ τεμάχια κάρβουνο, γιὰ νὰ διευκολυνθῆ τὸ στράγγισμα.

Αὐτὰ ἀποτελοῦν τὶς πρῶτες μέριμνες. Ἑτοιμάστε, λοιπόν, τὶς γλάστρες σας, ἢ τὰ δοχεῖα σας, ἀνοίξτε τὶς τρύπες, τοποθετῆστε τὰ κεραμίδια καὶ τὸ στρῶμα ἀπὸ χαλίκια. Στὸ ἑπόμενο φύλλο θὰ σᾶς ποῦμε γιὰ τὰ εἴδη τῶν χωμάτων ποὺ ἀπαιτεῖ κάθε εἶδος φυτοῦ ἢ λουλουδιοῦ τῆς προτιμήσεώς σας καὶ γιὰ τὴν τεχνικὴ τῆς φυτεύσεως.

ΑΓΓ. ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

* Γιὰ νὰ βγάλης λεκὲ ἀπὸ κρασὶ ἀπὸ ἕνα ἄσπρο ὕφασμα (τραπεζομάντηλο, πετσέτα κλπ.) βρέξε ἐλαφρὰ τὸ μέρος ὅπου εἶναι ὁ λεκὲς καὶ κατόπιν ἄναψε ἀπὸ κάτω ἕνα σπίρτο μὲ θειάφι. Ὁ ἀτμὸς τοῦ θειαφιοῦ θὰ ἐξαφανίση τὸ λεκέ.

* Γιὰ νὰ μὴν τρίζουν οἱ πόρτες — ἂν τρίζουν — βάλε κάποιον νὰ σηκώση ἐλαφρὰ τὴν πόρτα ποὺ ἐνοχλεῖ καὶ ρίξε μεταξὺ τῶν δύο στροφέων κοπανισμένο γραφίτη.

* Γιὰ νὰ καθαρίσης ἔπιπλα λουστραρισμένα, ποὺ τὸ βερνίκι τους ἔχει χαλάσει πάρε στάχτη ἀπὸ τσιγάρα καὶ ἀνακάτεψέ την μὲ λίγο λάδι (μερικὲς σταγόνες μονάχα, ἂν ἡ στάχτη εἶναι λίγη). Βουτᾶς ἕνα καθαρὸ πανάκι σ' αὐτὸ τὸ μῖγμα καὶ τρίβης τὸ ἔπιπλο κυκλικά.

* Τώρα τὸ καλοκαῖρι τὰ φροῦτα λεκιάζουν πιὸ εὔκολα ροῦχα, πετσέτες, τραπεζομάντηλα, μαντήλια κλπ. Γιὰ νὰ καθαρίσης τοὺς λεκέδες αὐτούς, βούτηξε τὸ λεκιασμένο μέρος σὲ γιαοῦρτι γιὰ δύο ὧρες· κατόπιν σαπούνισέ το μὲ κρύο νερὸ καὶ ξέβγαλέ το πάλι μὲ κρύο νερό.

ΔΙΑΛΕΞΑΜΕ ΓΙΑ ΣΑΣ...

Ἀμπαζοὺρ ἀπὸ τσεμπέρι ἑλληνικὸ σὲ ὡραιότατη φόρμα, ποὺ ἐμφανίζει στὸ ἀτελιέ της ἡ κυρία Κοζαδίνου - Σπαχῆ.

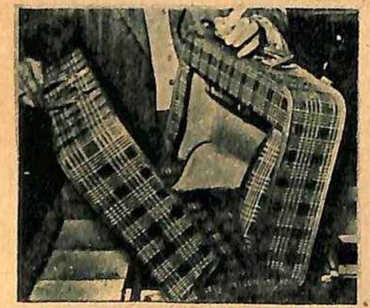

Ἡ βαλίτσα αὐτὴ τοῦ Σκουρλέτη εἶναι πολὺ πρακτική. Στὸν πάτο, σὲ ὅλο τὸ μῆκος της, χωροῦν 4 κοστούμια, χωρὶς νὰ διπλωθοῦν.

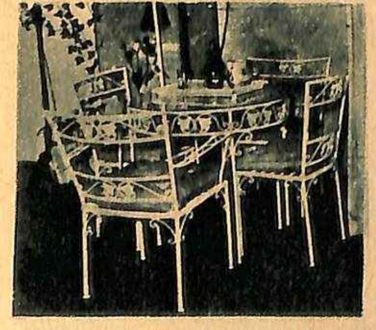

Μιὰ γωνιὰ μὲ καλοκαιρινὰ ἔπιπλα ἀπὸ φὲρ φορζέ, γιὰ βεράντες, κήπους καὶ ἐξοχικὰ σπίτια, ἀπὸ τὸ «Χόμ».

Η ΚΟΥΖΙΝΑ

ΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΑΡΧΙΜΑΓΕΙΡΟΙ ΜΑΣ ΛΕΓΟΥΝ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

ΟΙ καλύτεροι μάγειροι τῶν Ἀθηνῶν εἶναι στὴ διάθεσί σας. Στὴν στήλη αὐτὴ θὰ βρῆτε ὅ,τι ἐκλεκτὸ παρουσιάζεται στὰ μεγάλα γεύματα καί, τὸ κυριώτερο, τὸ μυστικὸ τῆς κατασκευῆς τῶν φαγητῶν αὐτῶν. Τὸ μυστικὸ αὐτό, δὲν τὸ ἔχει κανένας ὁδηγὸς μαγειρικῆς, γιατὶ ὅλες αὐτὲς οἱ συνταγὲς ποὺ σᾶς δίνουμε εἶναι «σπεσιαλιτὲ» τῶν μεγαλυτέρων ἀρχιμαγείρων τῆς Ἀθήνας.

Ἂς ἀρχίσουμε, λοιπόν, ἀπὸ τὸν ἀρχιμάγειρο τοῦ «Σελλάρ», τὸν κ. Ν. Ἀργυρόπουλο, ὁ ὁποῖος σᾶς... ἐξομολογεῖται πῶς παρασκευάζει τὸ φημισμένο του φαγητό:

ΑΣΤΑΚΟ ΑΜΕΡΙΚΑΙΝ

Κόβουμε πρῶτα φέτες ἕνα μάτσο καρρότα καὶ ἕνα μάτσο σέλινο καὶ τὰ καβουρντίζουμε μὲ βούτυρο. Τοὺς προσθέτουμε ντομάτα, κάρυ, κόκκινο πιπέρι, ζαφορά, 25 δράμια κρασὶ ἀρετσίνωτο, ἕνα ποτηράκι κονιὰκ καὶ τ' ἀφήνουμε νὰ βράσουν προσθέτοντας τὸ ἀνάλογο νερὸ γιὰ νὰ σκεπαστῆ ἕνας ἀστακὸς τῆς ὀκᾶς περίπου. Μετὰ ρίχνουμε τὸν ἀστακὸ καὶ τὸν ἀφήνουμε νὰ βράση μέσα ἐκεῖ 25 λεπτὰ τῆς ὥρας. Ὕστερα τακτοποιοῦμε ἀλλοῦ τὸν ἀστακὸ καὶ ἀφήνουμε τὸ ζωμὸ μὲ τὰ χόρτα νὰ βράση ὥσπου νὰ μείνη ὅσο θὰ χρειαστοῦμε γιὰ τὴ σάλτσα μας. Τότε περνᾶμε τὸ ζωμὸ καὶ στίβουμε τὰ χόρτα ἀπὸ ψιλὸ τουλπάνι καὶ κάνουμε μὲ αὐτὸ τὸ ὑγρὸ μιὰ σάλτσα πηχτούτσικη μὲ δυὸ τρεῖς κουταλιὲς καβουρντισμένο ἀλεύρι, ἀνακατεύοντας ὅμως συνεχῶς γιὰ νὰ μὴ σβωλιάση. Ὅταν ἡ σάλτσα δέση τὴν αὐγοκόβουμε μὲ 4 κρόκους αὐγῶν καὶ ἀφοῦ δοκιμάσουμε γιὰ ἁλάτι καὶ λοιπά, τὴν σερβίρουμε ζεστὴ στὴν σαλτσιέρα. Συνοδεύει τὸν ἀστακὸ καθὼς καὶ τὸ πιλάφι ἀστακοῦ ἀμερικαὶν ποὺ εἶναι νοστιμώτατο.

ΜΠΛΑΝΚΕΤ ΝΤΕ ΒΩ
(Μπλανκὲτ μοσχαριοῦ)

Μια καὶ ἕνα νοστιμώτατο φαγητὸ ἀπὸ μοσχάρι πού, ὅπως λέει ὁ κ. Ἀργυρόπουλος, εἶναι πολὺ εὔκολο:

Κόψτε δύο μέτρια κρεμμύδια σὲ φέτες ψιλές, ζεματίστε τα καὶ βάλετέ τα νὰ βράσουν, χωρὶς νὰ καβουρντιστοῦν, μὲ καλὸ βούτυρο. Μετὰ κόψτε μιὰ ὀκᾶ μοσχάρι σὲ κομμάτια, ὑπολογίζοντας τρία στὸ ἄτομο καὶ ἀφοῦ τὰ ζεματίσετε καὶ αὐτὰ μὲ βραστὸ νερὸ καὶ τὰ ἁλατίσετε ρίχτε τα στὴν κατσαρόλα

Ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ «Σελλάρ» κ. Νικόλαος Ἀργυρόπουλος ἐπὶ τὸ ἔργον.

καὶ γυρίστε τα μαζὶ μὲ τὸ κρεμμύδι στὴ φωτιὰ προσέχοντας πάντα νὰ μὴν κοκκινίση. Σὲ λίγο προσθέστε μιὰ καλὴ κουταλιὰ ἀλεύρι καὶ πρὶν πάρη χρῶμα, σβήστε τὴ σάλτσα μὲ νερὸ ἢ ζωμὸ τῆς ἡμέρας ἀνακατεύοντας διαρκῶς γιὰ νὰ μὴ σβωλιάση. Ὅταν βράση τὸ κρέας, βγάλτε τὰ κομμάτια ἀλλοῦ, περάστε τὴ σάλτσα ἀπὸ σίτα ψιλὴ καὶ αὐγοκόψτε την, μὲ τρεῖς κρόκους αὐγοῦ καὶ λεμόνι. Δοκιμάσετε γιὰ ἁλάτι ἢ λεμόνι καὶ περιχῦστε τὸ κρέας μὲ τὴν σάλτσα στὴν πιατέλα του γαρνίροντάς το μὲ ἀρακᾶ σωτὲ καὶ ρύζι.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΓΕΜΙΣΤΟ ΣΤΟ ΧΑΡΤΙ

Ἂν βάλετε μέσα σὲ ἕνα καλὰ πλυμένο καὶ ἁλατισμένο κοτόπουλο, μιὰ γέμισι ἀπὸ κιμᾶ φιλέτου χοιρινοῦ ζυμωμένο μὲ κουκουνάρια, λίγο λῖπος βασιλικό, λίγο βούτυρο καὶ ἁλατοπίπερο κι' ἀφοῦ τὸ ράψετε ἐλαφρὰ τὸ τυλίξετε σὲ βουτυρωμένο κερόχαρτο, μετὰ σὲ χοντρὸ στρατσόχαρτο καὶ τὸ φουρνίσετε, θὰ ἔχετε ἕνα φαγητὸ θαυμάσιο.

Ἀπὸ μιὰ μαγειρικὴ συμβουλὴ κάθε μέρα

1.- Μπορεῖ νὰ ξέρετε τὸ ρολὸ ποὺ γίνεται μὲ κιμᾶ, μπορεῖ καὶ ὄχι. Εἶναι νοστιμώτατο, ὑπέροχο γιὰ ἐκδρομὴ καὶ γιὰ πάρτυ: Παίρνετε 350 δράμια κρέας — χωρὶς πάχος καὶ πέτσες — καὶ τὸ περνᾶτε δύο φορὲς ἀπὸ τὴ μηχανή. Προσθέτετε ἕνα ψιλοκομμένο κρεμμύδι, ἁλάτι, πιπέρι, ἕνα φλυτζάνι τσαγιοῦ ψίχα ψωμιοῦ τριμμένη, ἕνα φλυτζάνι τσαγιοῦ χυμὸ τομάτας καὶ ἕνα αὐγὸ χτυπημένο. Πλάθετε τὸ μῖγμα σὲ σχῆμα φρατζόλας, τὸ ἀλείφετε μὲ λυωμένο βούτυρο καὶ τὸ βάζετε μέσα σὲ φόρμα στενόμακρη ψωμιοῦ. Ψήνετε τὸ ρολὸ σὲ μέτριο φοῦρνο περίπου 1 ὥρα, τὸ κόβετε σὲ φέτες καὶ τὸ χρησιμοποιεῖτε γιὰ σάντουϊτς, ζεστὸ ἢ κρύο. Φυσικά, μπορεῖ ἀκόμη νὰ σερβιρισθῆ μὲ σάλτσα τομάτας καὶ μὲ πατάτες σωτὲ πουρέ, ἢ φούρνου.

2.- Μιὰ καὶ ὁ λόγος εἶναι γιὰ σάντουϊτς, κόβετε γλῶσσα μοσχαριοῦ βρασμένη σὲ λεπτὲς φέτες καὶ τὶς βάζετε ἀνάμεσα σὲ λεπτὲς φέτες ψωμιοῦ βουτυρωμένες. Ἀφαιρεῖτε τὴν κροῦστα τοῦ ψωμιοῦ καὶ κόβετε τὰ σάντουϊτς σὲ μικρὰ τρίγωνα ἢ τετράγωνα. Τὰ βυθίζετε σὲ αὐγὸ χτυπημένο καὶ ἀραιωμένο μὲ λίγο νερὸ καὶ τὰ σωτάρετε σὲ βούτυρο ἕως ὅτου γίνουν χρυσόξανθα καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές. Τὰ σερβίρετε ζεστά.

3.- Ἐπαινοῦνται πολὺ οἱ γεμιστὲς τομάτες, οἱ γνωστὲς ὡς τομάτες «σορπράϊζ», ἀλλὰ αὐτὲς ἐδῶ εἶναι νοστιμώτατες: Διαλέγετε μικρὲς τομάτες καὶ ἀφαιρεῖτε τὸ φλοιό. Τὶς ἀνοίγετε ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ μίσχου καὶ ἀφαιρεῖται τὸ ἐσωτερικό των. Ἀφήνετε νὰ στραγγίσουν. Ἀναμιγνύετε σολομὸ τοῦ κουτιοῦ, ἀντζούγιες ψιλοκομμένες, ἕνα κρεμμυδάκι φρέσκο καὶ λίγο ρεπανάκι, ψιλοκομμένα, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀγγουράκια τουρσί. Τὰ ἑνώνετε μὲ μαγιονέζα καὶ γεμίζετε τὶς τομάτες. Στρώνετε μέσα σὲ πιατέλλα φύλλα ἀπὸ καρδιὰ μαρουλιοῦ καὶ τὶς βάζετε ἐπάνω.

4.- Ἐὰν εἴσθε καινούργια νοικοκυρούλα, ἀσφαλῶς θὰ πιάνεται ἡ ἀναπνοή σας ὅταν φτιάχνετε τὴ μαγιονέζα. Γιὰ νὰ εἴσθε ἥσυχη, βράζετε, πρὶν τὴν ἀρχίσετε, 2 κουταλάκια τσαγιοῦ κὸρν - φλάουρ μὲ 1 ποτηράκι κρασιοῦ νερὸ γιὰ νὰ γίνη σὰν πηχτὴ κρέμα. Ἐὰν συμβῆ καὶ «κόψη» ἡ μαγιονέζα, ρίχνετε μέσα τὴν ἀνωτέρω κρέμα καὶ τὴ χτυπᾶτε μὲ τὸ σύρμα τῶν αὐγῶν. Θὰ στρώση ἀμέσως καὶ θὰ γίνη ἔκτακτη.

5.- Βράζετε μερικὲς πατάτες καὶ τὶς διατηρεῖτε στὸ ψυγεῖο. Τὴν ὥρα ποὺ πρόκειται νὰ τὶς σερβίρετε, τὶς κόβετε σὲ μικρὰ τετράγωνα καὶ τὶς ρίχνετε σὲ μπαὶν-μαρί. Προσθέτετε λίγο γάλα καὶ τυρί, κομμένο σὲ μικρὰ κομματάκια. Τὶς ζεσταίνετε ἕως ὅτου λυώση τὸ τυρί. Γίνονται νοστιμώτατες.

6.- Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί κάνει λίγος χυμὸς λεμονιοῦ στὸ συκώτι «πανέ». Ἀναμιγνύετε 2 κουταλάκια τσαγιοῦ χυμὸ λεμονιοῦ, 1)4 κουταλ. τσαγιοῦ ἁλάτι, λίγο πιπέρι καὶ 1 αὐγό, χτυπημένο. Βυθίζετε λεπτὲς φέτες συκωτιοῦ μέσα σ' αὐτὸ τὸ μῖγμα, τὶς τυλίγετε σὲ γαλέτα κοπανισμένη καὶ τὶς τηγανίζετε σὲ ἀρκετὸ λῖπος.

7.- Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τὸ παγωτὸ εἶναι πάντα εὐπρόσδεκτο. Πῶς θὰ τὸ γαρνίρετε; Μὲ λίγη σοκολάτα ἢ μὲ κεράσια κομπόστα γίνεται πιὸ ὡραῖο καὶ πιὸ νόστιμο. Σερβίρετε παγωτὸ (κρέμα) μέσα σὲ ποτήρια καὶ ρίχνετε ἐπάνω 1 ἢ 2 κουταλιὲς σοκολάτα, τὴν ὁποίαν φτιάχνετε ὡς ἑξῆς: Ἀναμιγνύετε 1 φλυτζάνι τσαγιοῦ νερὸ μὲ 1)4 φλυτζ. τσαγιοῦ ζάχαρι. Προσθέτετε 55 δράμια ἄγλυκη σοκολάτα καὶ τὴν ἀνακατεύετε σὲ χαμηλὴ φωτιὰ ἕως ὅτου λυώση. Ὅταν κρυώση, προσθέτετε λίγη βανίλια. Ἡ σερβίρετε τὸ παγωτὸ μέσα στὰ ποτήρια καὶ τὸ σκεπάζετε μὲ κεράσια κομπόστα. Βάζετε στὴν κορυφή, ἐὰν θέλετε, ἀπὸ μιὰ κουταλιὰ κρέμα σαντιγύ.

Χ. Π.

ΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΖΩΑ ΣΑΣ

ΑΦΟΤΟΥ ὑπάρχει, ὁ ἄνθρωπος ζῆ μὲ τὰ ζῶα καὶ πολὺ συχνὰ ἀπὸ τὰ ζῶα. Τὸν συντροφεύουν, τὸν προστατεύουν, τὸν βοηθοῦν στὶς δουλειές του καὶ σὲ πολλὲς περιπτώσεις τὸν τρέφουν.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει δεσμοὺς συναισθηματικοὺς μὲ τὰ ζῶα. Ἔχει, ὅμως, κυρίως, οἰκονομικούς.

Ἰδιαίτερα στὸν τόπο μας, δὲν ὑπάρχει σχεδὸν σπίτι ποὺ νὰ μὴν ἔχη ἕνα ζῶο. Εἶναι φυσικό, λοιπόν, τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς τετράποδας φίλους μας. Δικαιολογεῖται ὄχι μόνο ἀπὸ τοὺς συναισθηματικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς δεσμούς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάτι ἄλλο: Τὸ ζήτημα τῆς ὑγείας.

Παρὰ τὸ ἐνδιαφέρον, ὅμως, αὐτό, πόσο λίγα ξέρουμε, συνήθως, γιὰ τὰ ζῶα. Πόσες στραβὲς ἀντιλήψεις ἔχουμε σχετικῶς μὲ τὸ τί πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ τὸ καλό τους καὶ τὸ δικό μας!

Ἡ «Οἰκογένεια» καθιερώνει μόνιμη στήλη, γραμμένη ἀπὸ εἰδικὸ καὶ ἔγκριτο κτηνίατρο, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ δίνη πρακτικὲς καὶ ἔγκυρες συμβουλὲς καὶ ὁδηγίες, βάσει τῶν τελευταίων κατακτήσεων τῆς ἐπιστήμης καὶ προσαρμοσμένες στὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα. Ἐξ ἄλλου, ἡ στήλη θὰ εἶναι στὴ διάθεσι τῶν ἀναγνωστῶν, ἕτοιμη πάντα νὰ ἀπαντήση σὲ κάθε ἀπορία καὶ νὰ δώση λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις γιὰ κάθε θέμα ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

* Ἀποφεύγετε νὰ δίνετε ζαχαρωτὰ ἐν γένει στὸ σκυλί σας ἢ στὸ γατάκι σας, γιατὶ καταστρέφουν τὰ δόντια τους, φλογίζουν τὸ ἔντερο καὶ τὰ προδιαθέτουν στὸ ζαχαροδιαβήτη.

* Μὴν ἐμποδίζετε τὸ σκυλί σας νὰ τρώγη κόκκαλα, εἶναι ἡ φυσικὴ τροφή του καὶ συντελεῖ στὴν κανονική του ἀνάπτυξι, δυναμώνει τὰ δόντια καὶ στερεοποιεῖ τὴν ὀστεοσυστασία του.

* Ἡ ὑγρασία μέσα σὲ τσιμεντοστρωμένα χοιροστάσια εἶναι ἐπιβλαβὴς γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῶν χοίρων καὶ τοὺς προδιαθέτει σὲ διάφορες ἀρρώστειες.

* Γιὰ νὰ γεννᾶ περισσότερα αὐγὰ ἡ κότα πρέπει νὰ περιφέρεται τὸν περισσότερο καιρὸ στὸ ὕπαιθρο.

* Ἡ ἔλλειψις ποσίμου νεροῦ εἶναι γιὰ τὰ ζῶα πιὸ βλαβερὴ ἀπὸ τὴν ἔλλειψι τροφῆς.

* Τὸ κονιοποιημένο γάλα εἶναι ἀτελὴς τροφὴ σὲ λιπαρὲς οὐσίες γιὰ τοὺς μόσχους.

* Νὰ παρέχετε καθαρὸ νερὸ γιὰ μπάνιο τῶν χοίρων, γιατὶ ἡ λάσπη ποὺ ἀναγκαστικὰ χρησιμοποιοῦν, ὅταν λείπη τὸ καθαρὸ νερό, τοὺς δημιουργεῖ φαγούρα, εἰς βάρος τῆς ὑγείας τους καὶ τῆς θρέψεώς τους.

* Τὸ ἄλογο πρέπει πρῶτα νὰ τὸ ποτίζουμε κι' ἔπειτα νὰ τοῦ δίνουμε στερεὰ τροφή, γιατὶ τὸ ἀντίθετο παρασύρει ἀχώνευτες τὶς τροφὲς στὸ ἔντερο καὶ δημιουργοῦνται δυσπεψίες ἐπικίνδυνες.

* Μὴν τρῶτε αὐγὰ ὠμά, γιατὶ ἂν οἱ κότες πάσχουν ἀπὸ φυματίωσι τῶν ὠοθηκῶν, διοχετεύουν τὸ μικρόβιο τοῦ Κὼχ μέσα στὸ αὐγό τους.

* Μὴν πετᾶτε στὸ σκύλο σας τὸ χαλασμένο συκώτι ἢ πλεμόνι ἀπὸ φουσκάλες (κύστεις ὑδατίδων) γιατὶ ἔτσι οἱ σκύλοι προσβάλλονται ἀπὸ ταινία, ἐχινόκοκκο καὶ μετά, μὲ τὶς ἀκαθαρσίες τους, μολύνουν, πρὸ παντός, τὰ λαχανικά.

* Μὴ δίνετε στὶς ἀγελάδες σανὸ κριθαριοῦ, γιατὶ ἐρεθίζεται τὸ γαστρεντερικὸ σύστημα, δημιουργοῦνται ἀλλεργικὲς ἐκδηλώσεις, δερματικές, νευρικὲς καὶ πρὸ παντὸς ἐξοιδήσεις τῶν μαστῶν.

* Μὴν τρῶτε ἄπλυτα λαχανικὰ ὠμὰ (μαρούλια, μαϊντανό, ἀντράκλα κ.λ.π.), γιατὶ κινδυνεύετε νὰ πάθετε ἐχινοκοκκίασι.

* Μὴν ταΐζετε τὰ σκυλιά σας μὲ ψωμὶ καὶ λάδι, γιατὶ ἐλαττώνετε τὸ ρυθμὸ τῆς ἀφομοιώσεως.

* Μὴν ταΐζετε τ' ἄλογό σας κριθάρι ὅταν εἶναι κουρασμένο κατὰ τὸ καλοκαῖρι, γιατὶ μπορεῖ νὰ πάθη ἐνδονυχίτιδα.

* Ἐμβολιάζετε κάθε χρόνο τὰ κατοικίδια φυτοφάγα ζῶα σας ἐναντίον τοῦ σπληνάνθρακος, γιατὶ μπορεῖ εὔκολα νὰ μολυνθοῦν ἀπὸ τροφὲς ποὺ ἔχουν σπόρια τοῦ μικροβίου τοῦ ἄνθρακος.

* Ἡ χρῆσις ἀντιβιωτικῶν στὰ γαλακτοφόρα ζῶα συντελεῖ, ὥστε τὸ γάλα τους νὰ μὴ γίνεται οὔτε τυρί, οὔτε γιαοῦρτι.

* Ἕνα φιαλίδιο κρυσταλλικῆς πενικιλλίνης μπορεῖ ν' ἀναστείλη τὸ πῆξιμο σὲ τυρὶ χιλίων ὀκάδων γάλακτος.

* Ἡ χρυσομυκίνη εἶναι τὸ ἄριστο τῶν μέχρι τοῦδε φαρμάκων ἐναντίον τῆς δυσεντερίας τῶν μόσχων. Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεραπείας αὐτῆς, ἐμειώθηκε ἡ θνησιμότης ἀπὸ 90% σὲ 5%.

* Μὲ τὶς ἐγχύσεις ἀντιβιωτικῶν θεραπεύονται μέσα σὲ 24 ὧρες οἱ περισσότερες περιπτώσεις μαστίτιδος τῶν ἀγελάδων, ποὺ ἄλλοτε ἦσαν ἀνίατες.

Τὸ εὐχάριστο Σπίτι

Οἱ κουρτίνες

ΤΑ παράθυρα εἶναι τὰ μάτια τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ ὕπαιθρο ἔρχεται μέσα στὸ σπίτι ἀπὸ τὸ ἄνοιγμά τους, ὅλο τὸ φῶς μπαίνει ἀπὸ κεῖ. Τί τὸ περίεργο ἂν σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς τὸ ντύσιμο τοῦ παραθύρου στάθηκε ἕνα χαρακτηριστικὸ σημεῖο τοῦ κάθε στύλ; Γι' αὐτὸ ἂν ἔχετε ἐπίπλωσι ὡρισμένου στὺλ ὀφείλετε νὰ τὸ ἀκολουθήσετε καὶ στὶς κουρτίνες.

Συνήθως ὅμως τὰ σπίτια μας δὲν εἶναι τόσο αὐστηρά. Ἐδῶ θὰ φανῆ τὸ γοῦστο σας, ἡ προσωπικότητά σας, καί... ἡ ἐξυπνάδα σας. Γιατὶ ἡ κουρτίνα μπορεῖ νὰ κρύψη πολλὰ ἐλαττώματα καὶ νὰ ἀναδείξη τὰ προτερήματα τῆς γενικῆς ἐπιπλώσεως ἑνὸς δωματίου.

Πρῶτα ἂς σᾶς ὑποδείξουμε ὡρισμένα πράγματα σχετικὰ μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ σπιτιοῦ.

Ἂν τὸ δωμάτιό σας εἶναι μικρό, ἀποφύγετε σὲ ἐμπριμὲ κουρτίνες τὰ μεγάλα σχέδια. Ἂν σᾶς ταιριάζη καὶ τὸ παράθυρο ἔχει ὡραία θέα, βάλτε μόνον λεπτὲς κουρτίνες χωρὶς στόρ. Ἔχετε ὅμως ὑπ' ὄψιν σας ὅτι δὲν μπορεῖτε νὰ κάνετε τὸ ἀντίστροφο. Ὅταν τὸ δωμάτιο εἶναι χαμηλοτάβανο, οἱ κοντὲς κουρτίνες δίνουν ἀέρα. Τὸ ὕψος τῶν στὸρ ἐπιχειρῆστε νὰ τὸ σπάσετε μὲ μιὰ ἐλεύθερη ὁριζόντια πτύχωσι στὸ πάνω μέρος. Ἡ πτύχωσις αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήση καὶ τὴν κορνίζα.

Ἡ μακρυὰ κουρτίνα δίνει λοῦσο καὶ εἶναι ὄμορφη ὅταν φουσκώνη μὲ τὸ ἐλαφρὸ ἀεράκι. Ἡ κοντὴ ταιριάζει μᾶλλον σὲ φαρδιὰ παράθυρα. Ἂν τώρα θέλετε νὰ δώσετε περισσότερο πλάτος στὸ παράθυρο, τοποθετῆστε τὰ στὸρ ἔτσι, ὥστε νὰ πιάνουν καὶ μέρος τοῦ τοίχου.

Σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίπλωσί σας τώρα, κυττάξετε νὰ δώσετε στὶς κουρτίνες τὸ χρῶμα ποὺ θὰ ταιριάζη μὲ τὰ καλλίτερα πράγματά σας γιὰ νὰ τὰ τονίσετε ἔτσι. Ἂν ἡ ἐπίπλωσίς σας εἶναι καλὴ καὶ θέλετε νὰ τὴν ἀναδείξετε, προτιμότερο εἶναι γιὰ τὶς κουρτίνες χρῶμα ποὺ θὰ χωνεύη μὲ τὸ χρῶμα τοῦ τοίχου. Ἂν ὅμως θέλετε νὰ τραβήξετε τὴν προσοχὴ στὸ παράθυρό σας γιατὶ ἔχει ὡραία θέα, ἢ γιατὶ ἔχετε κανονίσει ἐκεῖ μπροστὰ μὲ μιὰ πολυθρόνα, ἕνα τραπεζάκι, καὶ κανένα διακοσμητικὸ φυτὸ μιὰ συμπαθητικὴ γωνιά, τότε δῶστε στὶς κουρτίνες σας ἔντονο χαρούμενο χρῶμα. Συμβαίνει καμμιὰ φορά, ἰδίως στὰ ἰσόγεια, νὰ μὴν μπορῆ κανεὶς νὰ ἀπολαύση τὸ παράθυρο καὶ τὸ ἁπλὸ φῶς του, ἐπειδὴ κινδυνεύει νὰ γίνη κοινὸ θέαμα γιὰ τοὺς περαστικούς.

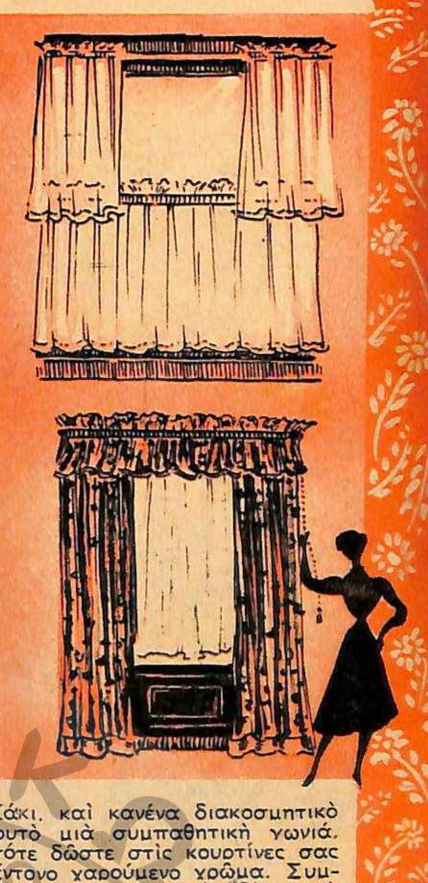

Σᾶς συστήνουμε γιὰ τέτοιες περιπτώσεις τὸ σύστημα τῆς διπλῆς κουρτίνας ποὺ βλέπετε στὸ σχέδιό μας. Κυρίως, βέβαια τὸ εἶδος αὐτὸ τὸ μεταχειρίζονται σὲ παράθυρα ποὺ ἀνοίγουν συρτὰ πρὸς τὰ ἐπάνω, ἀλλὰ μπορεῖτε νὰ τὸ διευθετήσετε σὲ εἶδος μπρὶζ-μπίζ.

Καὶ τώρα τραβῆξτε τὴν πολυθρόνα σας δίπλα στὸ παράθυρο καὶ μέσα στὴν ἡσυχία τοῦ δωματίου μὲ τὰ βολικὰ ροῦχα τοῦ σπιτιοῦ σας, παρατηρῆστε τὸν κόσμο, ὀνειροπολῆστε, ἀφῆστε τὴ σκέψι σας νὰ πετάξη πρὸς ἀγαπημένα πρόσωπα ἢ τοπία ποὺ κάποτε σᾶς ἐγοήτευσαν ἢ ἀκόμα ἂν θέλετε, κουτσομπολέψετε,—ἀλλὰ χωρὶς κακία— δὲν σᾶς τὸ ἐπιτρέπει τὸ περιβάλλον—ἢ ἂν προτιμᾶτε πάρτε νὰ ράψετε τὴν κουρτίνα ποὺ σᾶς ἐνέπνευσε ἡ σελίδα μας.

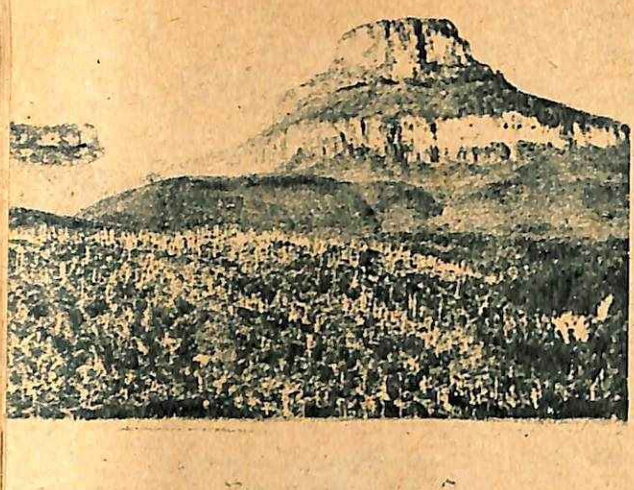

Γενικὴ ἄποψις τῶν ἀπροσίτων ὀροπεδίων τῆς Βενεζουέλας, ὅπου ἡ ἀποστολὴ τοῦ δόκτορος Μάγκιρ ἀνεκάλυψε ζῶα καὶ φυτὰ ποὺ ἔχουν ἐξαφανισθῆ τώρα καὶ διακόσια ἑκατομμύρια χρόνια ἀπὸ τὶς ἄλλες περιοχὲς τῆς Γῆς.

Γυναῖκες ἰθαγενῶν τῆς ἀνατολικῆς Βενεζουέλας. Οἱ ἐρυθρόδερμοι αὐτῆς τῆς περιοχῆς βρίσκονται ἀκόμα σὲ ἐντελῶς πρωτόγονη κατάστασι... Ζοῦν ἐντελῶς γυμνοὶ — ἐξ ἄλλου δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ φορέσουν καὶ τίποτα, γιατὶ ἡ ζέστη εἶναι ἀφόρητη — καὶ μόνο ὅταν ἐκτελοῦν θρησκευτικοὺς χοροὺς στολίζονται μὲ φύλλα ἀπὸ καλάμια, ὅπως δείχνει ἡ φωτογραφία.

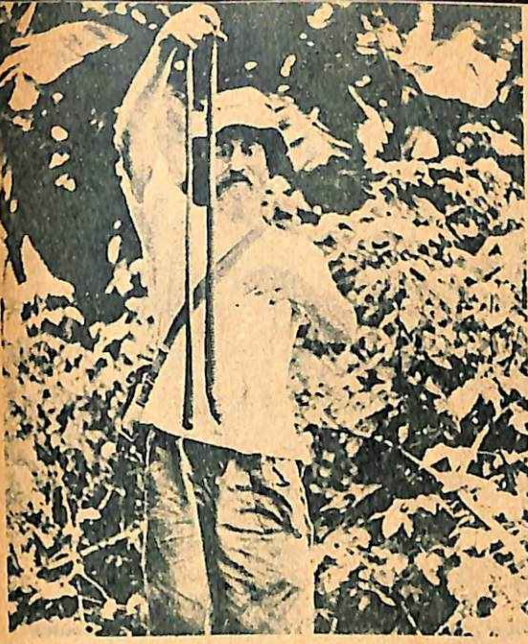

Ὁ δρ. Μάγκιρ, κρατάει ἕνα ἀπὸ τοὺς γιγαντιαίους σκώληκες, ποὺ ἀνακάλυψε ἡ ἀποστολή του. Οἱ σκώληκες αὐτοὶ ἔχουν μῆκος μεγάλης ὀχιᾶς, εἶναι ὅμως ἀκίνδυνοι. Οἱ ἰθαγενεῖς τοὺς τρῶνε.

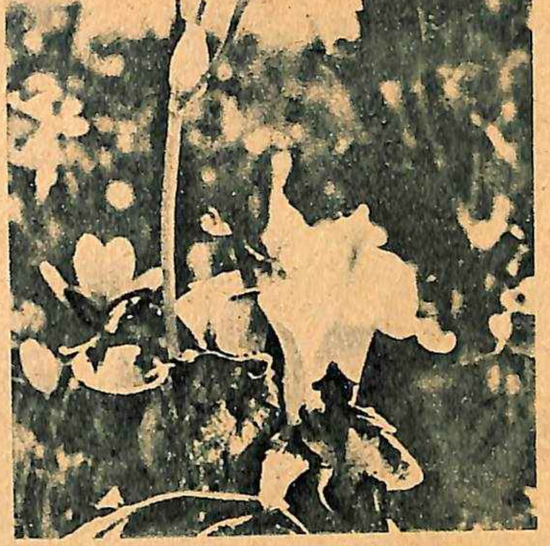

Σαρκοβόρα φυτὰ τῆς πρωτογόνου περιοχῆς, ποὺ τρέφονται μὲ ἔντομα. Τὰ λουλούδια αὐτῶν τῶν φυτῶν ἐκκρίνουν μιὰ κολλητικὴ οὐσία, ποὺ παγιδεύει τὰ ἔντομα καὶ τὰ «χωνεύει». Τὰ ἔντομα ἑλκύονται ἀπὸ τὸ δυνατὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν.

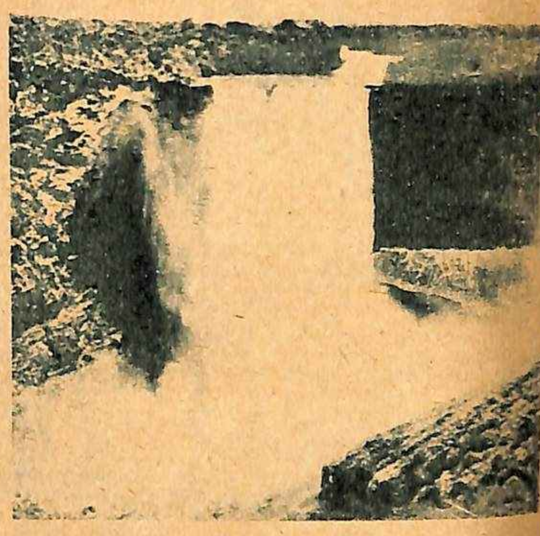

Ὁ καταρράκτης τοῦ Καϊετέρ. Στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς Βενεζουέλας ὑπάρχουν πολλοὶ παρόμοιοι καταρράκτες, ποὺ σχηματίσθηκαν ὅταν ἡ χώρα συνεκλονίσθη ἀπὸ φοβεροὺς σεισμούς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθοῦν ἀπότομοι κρημνοί.

1.000.000 ΧΡΟΝΙΑ π.Χ.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΥ ΖΗ ΣΤΗΝ ΑΠΡΟΣΙΤΗ ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ

Οἱ πρῶτες φωτογραφίες, ποὺ ἔστειλε ἀπὸ τὰ ἀπάτητα ὀροπέδια τῆς ἀνατολικῆς Βενεζουέλας ἡ ἀποστολὴ τοῦ δόκτορος Μπάσετ Μάγκιρ στὴ διεύθυνσι τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου τῆς Νέας Ὑόρκης. Οἱ φωτογραφίες δείχνουν, ὅτι πρόκειται πραγματικὰ γιὰ τὴν μεγαλύτερη ἐπιστημονικὴ ἐπιτυχία τῶν τελευταίων ἐτῶν. Τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά, ποὺ βρῆκε ἐκεῖ ἡ ἀποστολὴ δὲν ὑπάρχουν σὲ καθένα ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου. Καὶ τὰ τοπία, ποὺ ἀντίκρυσαν οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες ἔμοιαζαν μὲ τοπία ἄλλου πλανήτου, ὅπως τὰ ἔχει συλλάβει ἡ φαντασία τῶν συγγραφέων.

ΕΝΑΣ ὁλόκληρος προϊστορικὸς κόσμος μὲ ζῶα καὶ φυτὰ ζῆ στὰ βάθη τῆς ζούγκλας. Τὴν ἀνακάλυψι αὐτὴ τὴν ἔκανε μιὰ ἀμερικανικὴ ἐπιστημονικὴ ἀποστολή, ποὺ κατώρθωσε νὰ φθάση ὡς τὴν καρδιὰ τῶν παρθένων δασῶν τῆς χώρας αὐτῆς τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῆ, ὅτι τὰ ζῶα αὐτὰ καὶ τὰ φυτά, ποὺ ὑπάρχουν στὴν ζούγκλα τῆς Βενεζουέλας, ἔχουν ἐξαφανισθῆ στὶς ἄλλες περιοχὲς τῆς γῆς ἐδῶ καὶ ἑκατομμύρια χρόνια.

Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ἀπὸ καιρὸ ἔχει τραβήξει τὴν προσοχὴ τῶν ἐπιστημόνων, γιατὶ τὰ περισσότερα ζῶα, ποὺ τὴν κατοικοῦν, δείχνουν καταπληκτικὴ συγγένεια μὲ τὰ προϊστορικὰ θηρία, ποὺ κυριαρχοῦσαν στὸν πλανήτη μας, σὲ ἄλλες μακρυνὲς ἐποχές. Τὸ φαινόμενο αὐτό, κατὰ τοὺς γεωλόγους, ὀφείλεται στὸ γεγονός, ὅτι ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ἔχασε κάθε ἐπαφὴ μὲ τὶς ἄλλες ἠπείρους διακόσια ἑκατομμύρια χρόνια τώρα, δηλαδή, ἀπὸ τὴν ἐποχή, ποὺ ἡ καταβύθισι ἑνὸς τεραστίου τμήματος ξηρᾶς καὶ ἡ δημιουργία στὴ θέσι του τοῦ Νοτίου Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, τὴν ἐχώρισε ἀπὸ τὴν Ἀφρική, μὲ τὴν ὁποία ἀποτελοῦσε ἄλλοτε μιὰ συμπαγῆ ἤπειρο, γνωστὴ στοὺς γεωλόγους μὲ τὸ ὄνομα «Γῆ τοῦ Γκοντβάνα».

Ἀπὸ τότε ὁ ζωϊκὸς καὶ φυτικὸς κόσμος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἀπομονωμένος ἀπὸ κάθε ἐξωτερικὴ ἐπιμιξία, ἔμεινε σχεδὸν στάσιμος στὴν ἐξέλιξί του. Ἀργότερα, ἡ ἤπειρος συγκλονίστηκε ἀπὸ νέες μεταβολὲς καὶ σὲ πολλὲς περιοχές της ἐδημιουργήθησαν ὀροπέδια μὲ πανύψηλους καὶ ἀπότομους γύρω-γύρω κρημνούς, ὅπου τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά, δὲν ἐξελίχθησαν καθόλου. Οἱ περιοχὲς αὐτὲς ἀποτελοῦν σήμερα πραγματικοὺς «παλαιοντολογικοὺς ζωολογικοὺς κήπους», ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ δῆ μορφὲς ζωῆς, ποὺ ἦταν γνωστὲς ὡς τώρα ἀπὸ ἀπολιθώματα.

Μιὰ τέτοια προϊστορικὴ περιοχὴ ἀνεκάλυψε τελευταῖα ἡ ὑπὸ τὸν δρ Μπάσετ Μάγκιρ ἀμερικανικὴ ἐξερευνητικὴ ἀποστολὴ στὴ ζούγκλα τῆς ἀνατολικῆς Βενεζουέλας. Ἡ περιοχὴ αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ σειρὰ μικρὰ ὀροπέδια ποὺ καταλήγουν σὲ κατακόρυφους σχεδὸν κρημνούς. Στὰ ὀροπέδια αὐτὰ δὲν εἶχε ἀνέβει ποτὲ ὄχι μονάχα λευκὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἰθαγενής, ἀπὸ τοὺς λίγους ποὺ κατοικοῦν στὴ ζούγκλα τῆς Βενεζουέλας.

Τὸ κατόρθωμα τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὴν πεῖρα τοῦ ἀρχηγοῦ της δρ Μάγκιρ, ποὺ ἔχει ἐπισκεφθῆ πολλὲς φορὲς τὰ παρθένα δάση τῆς Βενεζουέλας καὶ μελέτησε τὰ ἔθιμα τῶν ἰθαγενῶν της. Κατὰ τὶς προηγούμενες ἐξερευνήσεις του ὁ Ἀμερικανὸς αὐτὸς ἐπιστήμων εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ μελετήση τὸ διαιτολόγιο τῶν ἀγρίων τῆς περιοχῆς. Ἀπὸ τὴν ἔρευνα, ποὺ ἔκανε διεπίστωσε, ὅτι οἱ ἄγριοι ἐτρέφοντο μὲ τὰ πιὸ ἀπίθανα ζῶα τῆς ζούγκλας. Ὁ δρ Μάγκιρ ἐκατάλαβε, πὼς ἂν ἤθελε νὰ ἐπεκτείνη τὶς ἐξερευνήσεις του βαθύτερα στὰ παρθένα δάση, ἔπρεπε ν' ἀκολουθήση τὸ διαιτολόγιο τῶν ἀγρίων. Μονάχα ὅταν ἔμαθε νὰ τρέφεται ὅπως οἱ ἰθαγενεῖς ἀπεφάσισε νὰ ὁδηγήση μιὰν ἀποστολὴ στὶς ἀνεξερεύνητες περιοχές, ὅπου ἡ μεταφορὰ κονσερβοποιημένων τροφῶν ἦταν ἀπολύτως ἀδύνατος.

Ἔτσι, τρεφόμενοι μὲ πιθήκους, μεγάλες ἀράχνες καὶ διάφορα εἴδη πουλιῶν, οἱ τολμηροὶ ἐξερευνηταὶ κατώρθωσαν μὲ τὴ βοήθεια μερικῶν ἐρυθροδέρμων καὶ ἔπειτα ἀπὸ πορεία δύο καὶ πλέον μηνῶν μέσα στὴ φοβερὴ ζούγκλα, νὰ φθάσουν στοὺς πρόποδες τῶν ὀροπεδίων, ποὺ ἤθελαν νὰ ἐξερευνήσουν.

Σ' ὅλη τὴ διαδρομὴ οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες δὲν εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν μονάχα ἀφάνταστες στερήσεις καὶ κινδύνους τῆς ζούγκλας, ποὺ στὴν περιοχὴ αὐτὴ εἶναι γεμάτη δηλητηριώδη ἔντομα καὶ ἑρπετά, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ προφυλάσσωνται καὶ ἀπὸ τὶς ἐπιθέσεις τῶν ἀγρίων, ποὺ βρίσκονται ἀκόμα σὲ ἐντελῶς πρωτόγονη κατάστασι.

Οἱ ἐρυθρόδερμοι τῆς Ἀνατολικῆς Βενεζουέλας ἀνήκουν στὸν τύπο τοῦ ἀνθρώπου τῆς λιθίνης ἐποχῆς. Λόγῳ τῆς φοβερῆς ζέστης, ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν περιοχὴ αὐτὴ τῆς γῆς, οἱ ἄγριοι περιφέρονται ἐντελῶς γυμνοὶ καὶ μονάχα γιὰ στολίδι φοροῦν ζῶνες καὶ περιλαίμια ἀπὸ φύλλα καλαμιοῦ.

Ὅταν ἡ ἀποστολὴ ἔφθασε στοὺς πρόποδες τοῦ «προϊστορικοῦ κόσμου», οἱ ἐρυθρόδερμοι τὴν ἐγκατέλειψαν καὶ ὁ δρ Μάγκιρ μαζὶ μὲ τὸν γεωλόγο Ι. Βούρντακ καὶ τὸν ζωολόγο Μὰκ Γκὶρ ἀναγκάσθηκαν νὰ ἐπιχειρήσουν μόνοι τους τὴν ἀνάβασι στὸ πρῶτο ὀροπέδιο.

Εὐτυχῶς, μερικὲς χαράδρες, ποὺ εἶχαν ἀνοίξει οἱ συχνὲς σ' αὐτὴν τὴν περιοχὴ κατακλυσμιαῖες βροχές, ἐπέτρεψαν στοὺς Ἀμερικανοὺς ἐξερευνητὰς νὰ φθάσουν ἔπειτα ἀπὸ ἀφάνταστους κόπους μέχρι τὴν κορυφή.

Ἐκεῖ ἔμειναν ἐκστατικοὶ μπροστὰ στὸ θέαμα, ποὺ ἀντίκρυσαν: Στὸ ὀροπέδιο ὑπῆρχε ἕνας παράξενος κόσμος ἀπὸ ζῶα καὶ φυτά, ποὺ ἀνήκουν σὲ μιὰ πολὺ παληὰ ἐποχὴ καὶ ποὺ σήμερα ἔχουν ἐξαφανισθῆ ἐντελῶς ἀπὸ τὶς ἄλλες περιοχὲς τῆς γῆς.

Ἄλση ἀπὸ φοινικόδεντρα, μὲ φύλλα μήκους δέκα καὶ πλέον μέτρων, γιγαντιαία ἰριδανθῆ, μὲ πολύχρωμα ἄνθη, πτέριδες ἀγνώστων εἰδῶν, ποὺ ὡμοίαζαν μὲ τὰ φυτὰ τῆς λιθανθρακοφόρου ἐποχῆς, σχημάτιζαν μιὰν εἰκόνα βλαστήσεως, ποὺ ἔμοιαζε μὲ τὰ φανταστικὰ τοπία τῶν ἐγχειριδίων γεωλογίας.

Μέσα στὴν πυκνὴ αὐτὴ βλάστησι, ἕνας κόσμος ὁλόκληρος ἀπὸ ἔντομα κάθε λογῆς προσέδιδε μιὰ παράξενη ζωὴ στὸ βουβὸ τοπίο, ὅπου δὲν ἀντηχοῦν παρὰ ἐλάχιστες φωνὲς πουλιῶν καὶ ἀπ' ὅπου ἀπουσίαζε κάθε ἴχνος μεγάλου θηλαστικοῦ ἢ ἄλλου θηρίου. Ἡ μικρὴ ἔκτασις τοῦ ὀροπεδίου εἶχε φαίνεται σὰ συνέπεια νὰ ἐκλείψουν ὅλα τὰ κάπως μεγαλύτερα ζῶα καὶ νὰ διατηρηθοῦν ἐκεῖνα μονάχα ποὺ μποροῦσαν νὰ ἀρκεσθοῦν στὸν περιωρισμένο αὐτὸ ζωτικὸ χῶρο.

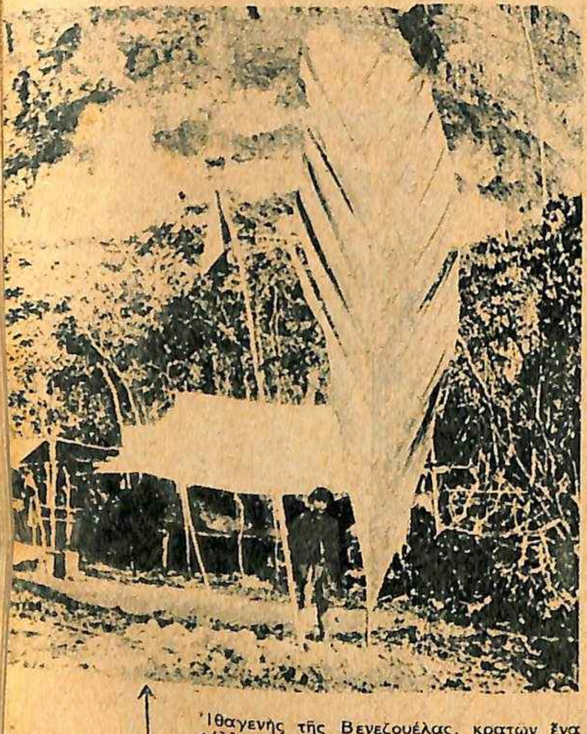

Ἰθαγενὴς τῆς Βενεζουέλας, κρατῶν ἕνα φύλλο πρωτογόνου φοίνικος, ὕψους δέκα καὶ πλέον μέτρων. Τὰ δέντρα αὐτὰ συγγενεύουν μὲ τὰ κυκαδόφυτα τῆς κρητιδῆς ἐποχῆς.

Ὁ δίδελφυς, τὸ μοναδικὸν πρωτόγονον θηλαστικὸν τῶν ὀροπεδίων τῆς Βενεζουέλας. Τὸ ζῶον αὐτὸ συγγενεύει μὲ τὸ καγκουρὸ τῆς Αὐστραλίας.

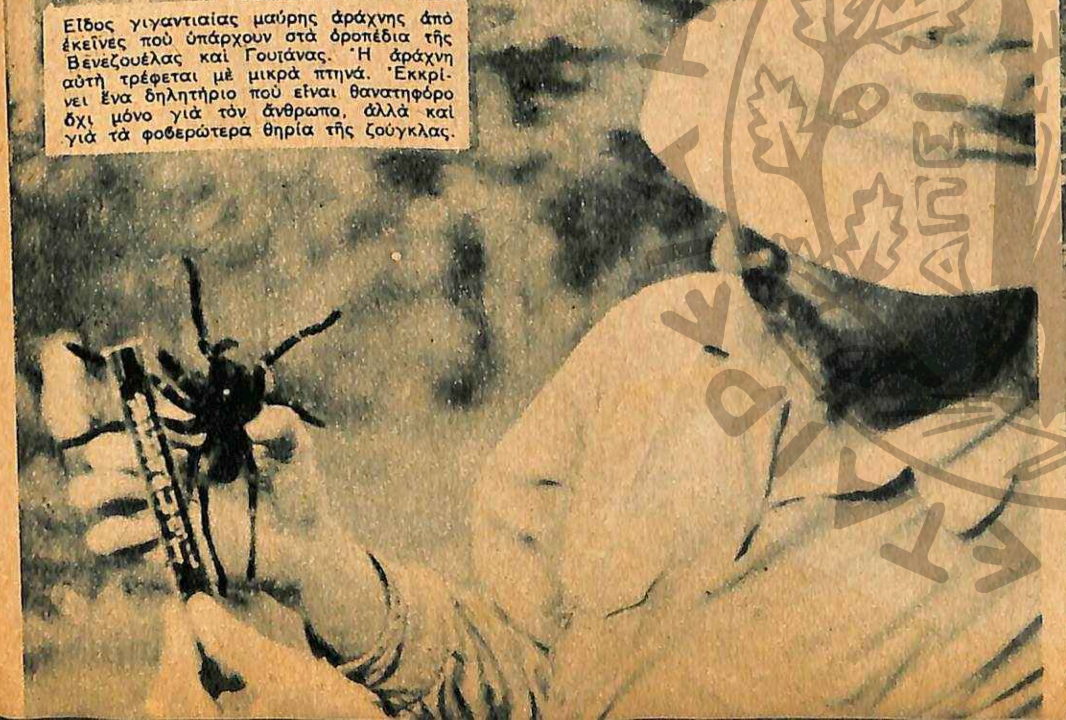

Εἶδος γιγαντιαίας μαύρης ἀράχνης ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ὑπάρχουν στὰ ὀροπέδια τῆς Βενεζουέλας καὶ Γουϊάνας. Ἡ ἀράχνη αὐτὴ τρέφεται μὲ μικρὰ πτηνά. Ἐκκρίνει ἕνα δηλητήριο ποὺ εἶναι θανατηφόρο ὄχι μόνο γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ φοβερώτερα θηρία τῆς ζούγκλας.

Ἰθαγενὴς τῆς ἀνατολικῆς Βενεζουέλας τὴ στιγμὴ ποὺ ψαρεύει μὲ τὸ τόξο του — τὸ μοναδικὸ ὅπλο του — σὲ ἕνα ὁρμητικὸ ποτάμι τῆς πατρίδας του. Οἱ ἰθαγενεῖς εἶναι δεινοὶ στὸ σημάδι.

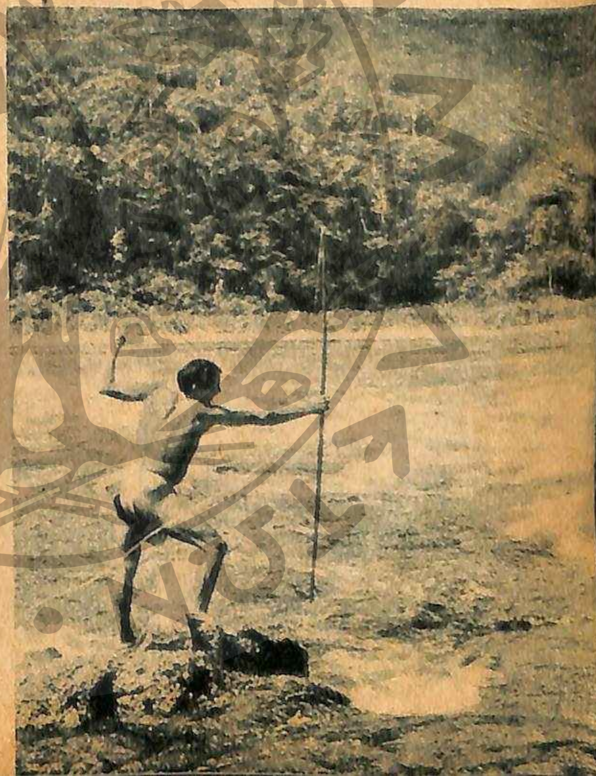

Όλα ρόδινα

ΑΚΟΥ κάτι άνθρωποι. Απορούν και εξίστανται. Τούς κάνω την εντύπωσι περιέργου φαινομένου. Και γιατί, παρακαλώ; Γιατί είμαι ευχαριστημένος από τη ζωή. Καί, βέβαια είμαι, κύριε. Και ευχαριστημένος είμαι και κατενθουσιασμένος είμαι και ό λόγος, πού ζυγίζω 150 κιλά είναι γιατί τα βλέπω όλα ωραία και ρόδινα.

Ένας από τούς ανθρώπους αυτούς είναι και ό φίλος μου ό Σταμάτης. Πώς τα καταφέρνει και παίρνει τα πράγματα διαρκώς από τη στραβή και την ανάποδή τους όψι, είναι μυστήριο. Χίλιες φορές του έχω πή:

— Σταμάτη το μυστικό της ζωής είναι να είσαι αισιόδοξος. Μιά δόσις δόσις αισιοδοξίας ισοδυναμεί με δέκα κιλά πενικιλλίνης.

Αλλά πού να με καταλάβη. Αυτά γιά το Σταμάτη είναι κινέζικα. Εκείνος όλα στή ζωή τα βλέπει σαν να φοράη μαύρα γυαλιά. Λιακάδα είναι; Συννεφιά έχει ό Σταμάτης. Χαρά Θεού είναι; Συφορά και μαυρίλα γιά το Σταμάτη. Ανεβαίνει το δολλάριο; Νά, μιά μουράκλα ό Σταμάτης. Κατεβαίνει το δολλάριο; — Παναγία βόηθα!... ό Σταμάτης. Μπαίνει ή έκτακτη εισφορά; Άχ! ό Σταμάτης. Βγαίνει ή έκτακτη εισφορά; Βάχ! ό Σταμάτης. Συγχωνεύονται οι Τράπεζες; Άχ και Βάχ! ό Σταμάτης.

Το απλούστερο πράγμα το περιπλέκει στό μυαλό του και το κάνει πουλόβερ. Παράδειγμα. Πρό δύο μηνών, πού πήγα να τον δώ στην κλινική, είχε πάλι κρεμάσει την απαισιόδοξη μουράκλα του ό Σταμάτης! Θά μού πήτε, γιατί δεχότανε τις επισκέψεις του στην κλινική; Θά σας εξηγήσω. Όπως πήγαινε, να περάση χαζεύοντας την οδόν Πανεπιστημίου, τον παρέσυρε — λέει — ένα αυτοκίνητο. Πολύ φυσικόν! Αυτοκίνητο ήταν, σε παρέσυρε, Σταμάτη;

Στήν κλινική

— Μήπως είχες την αξίωσι να το παρασύρης του λόγου σου;

— Μά δεν είναι μόνον αυτό.

— Είναι κι' άλλο;

— Βέβαια! Με τσαλάκωσε, παρεπονείτο ό Σταμάτης.

Άκου, τον τσαλάκωσε!

— Και τί ήθελες; Νά σε σιδερώση; Ρόδα ήταν, Σταμάτη, δεν ήταν σίδερο του σιδερώματος.

— Και το αριστερό πόδι, πού μούσπασε;

— Ορθώς!

— Τί ορθός, πού θάμαι ξαπλωμένος δυό μήνες.

— Πολύ ωραία.

— Πολύ ωραία, πού θα μείνω δυό μήνες στό κρεββάτι;

— Βέβαια! Γιά σκέψου το πράγμα από την καλή του όψι;

— Έχει και καλή όψι;

— Ασφαλώς! Γιά σκέψου! Δυό μήνες άπλα! Λαχείο σούτυχε, Σταμάτη! Εξήντα μέρες! Ούτε τρεχάλες, ούτε ιδρωκόπημα, ούτε ταλαιπωρίες. Ούτε έμπα από την πίσω πόρτα του τράμ. Ούτε σπρώξιμο μέσα στό τράμ. Ούτε «προχωρείτε εμπρός να βγήτε από την μπροστινή πόρτα! και πάλι ποδαρόδρομο. Δηλαδή, δυό μήνες ραχάτι, Σταμάτη! Σχεδόν Μαχαραγιάς.

Τά σκέφτηκεν όλ' αυτά και εμειδίασεν ό Σταμάτης. Και φαίνεται πώς τα καλοσκέφτηκε.

Γιατί σήμερα — έχουν συμπληρωθή ακριβώς δυό μήνες από την ημέρα, πού είχα επισκεφθή στην κλινική το Σταμάτη — διάβασα στις εφημερίδες:

«Η δράσις των τροχών. Χθές εις την οδόν Γ' Σεπτεμβρίου αυτοκίνητον παρέσυρε τον Σταμάτιον Τυχερόπουλον και τον ετραυμάτισε μάλλον σοβαρώς... κ.λ.π.».

Ξαναπήγα στην κλινική και τον είδα το Σταμάτη.

— Τί έγινε, Σταμάτη;

— Άλλους δυό μήνες Μαχαραγιάς, μού είπε και... ξεκαρδίστηκε στα γέλια, ό Σταμάτης.

ο Αισιόδοξος

ΛΥΣΕΙΣ

(Από τις σελ. 64—65)

Τό τεπόζιτο

Τό τεπόζιτο θα γεμίση σε 45 λεπτά.

Ιπποδρομίες

Τό άλογο του κ. Παπαγιάννη δεν κέρδισε την κούρσα, αφού το άλογο πού ήρθε πρώτο ήταν μαύρο.

Ούτε το άλογο του κ. Παπανικολάου ήρθε πρώτο.

Επομένως το άλογο του κ. Παπασπύρου κέρδισε την κούρσα.

Η Αστραπή στραμπούληξε το πόδι της κατά την εκκίνησι και επομένως δεν μπορεί να κέρδισε και φυσικά δεν είναι το άλογο του κ. Παπασπύρου. Ούτε και ό Κεραυνός μπορεί να είναι το άλογό του, αφού είχε τρέξει προηγουμένως σ' άλλες κούρσες.

Η Βροντή, επομένως, είναι το άλογο του κ. Παπασπύρου και το άλογο πού ήρθε πρώτο.

Συγγένειες

Ο χήρος πατέρας της Μαρίας παντρεύεται την αδελφή του συζύγου της Μαρίας.

Θά χάσω το τραίνο;

Είναι περιττό να επιμένετε. Θά χάσετε οπωσδήποτε το τραίνο, αφού τα δύο λεπτά τα έχετε ήδη χρησιμοποιήσει.

Μπορείτε ν' απαντήσετε;

(Από τη σελ. 47)

1)— Όχι, τις μισές μονάχα. Γιατί, όπως ό ήλιος είναι ορατός εκεί, μόνον τούς έξη μήνες, έτσι και ή σελήνη είναι ορατή 15 ημέρες μονάχα κάθε μήνα.

2)— Δεν τρεμοσβύνουν.

3)— Όχι, γιατί δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς φώς.

4)— Όχι, είμαστε ελαφρότεροι στόν Ισημερινό.

5)— Όχι, μονάχα τα κεφάλια τους θα βλέπαμε, γιατί ή κυρτότης της ενδιάμεσης θάλασσας θα απόκρύψη το σώμα τους.

6)— Όχι, κανένα.

7)— Σήμερα. Κανένα προϊστορικό θηρίο δεν φθάνει το μέγεθος μιάς σύγχρονης φάλαινας.

8)— Όχι. Μεγαλύτερη είναι ή Βραζιλία. Μόνον με την Αλάσκα μαζί αι Η.Π.Α. είναι λίγο μεγαλύτερες από την Βραζιλία.

9)— Ναί, υπό ισχυράν πίεσιν, έχει παρασκευασθή πάγος θερμοκρασίας 78 βαθμών.

ΣΟΥΡΠΙ ΚΑΙ ΚΟΝΤΟΧΩΡΙ

(Συνέχεια από τη σελ. 26)

σις-αγόρευσις του Καραπίπερου, κατέπληξε τούς πάντες. (Είχε μάθει απ' έξω ολόκληρο το νόμο με τις υποσημειώσεις και τις παραπομπές). Τό δικαστήριο κυριολεκτικά κεραυνοβολήθηκε με τις νομολογίες του Άρειου Πάγου, πού εμνημόνευε ό Καραπίπερος καθώς και με κείνα τα «συνωδά τοίς άρθροις», τάδε και τάδε, πού εξαπέλυε κάθε τόσο.

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κουνούσε το κεφάλι του και φαινόταν να συμφωνή απολύτως με τον μάρτυρα. Σίγουρα το Σουρπί, έχανε την υπόθεσι!

Τότε, όμως, σηκώθηκε ό εκ Σουρπίου έλκων την καταγωγήν σατανικός δικηγόρος κυρ-Μιχαλάκης.

— Κύριε Πρόεδρε, είπε σταυρώνοντας τα χέρια του σαν χερουβείμ, δεν πταίομεν ημείς. Αποκλειστικώς υπεύθυνος διά την σπαρακτικήν τραγωδίαν του απαραμίλλου ξενοδοχείου μας, είναι ή ελληνική γλώσσα και ή γραμματική!

— Τί εννοείτε μ' αυτό, κύριε συνήγορε; ρώτησε ό Πρόεδρος.

Ο κυρ Μιχαλάκης άνοιξε ένα φάκελλο και έβγαλε ένα χαρτί όπου ήταν γραμμένη μιά μόνο λέξις.

— Αξιότιμε κύριε μάρτυς, είπε στόν Καραπίπερο, δίνοντάς του το χαρτί, έχετε την καλωσύνη να μάς διαβάσετε τί γράφει εδώ:

Ο Καραπίπερος, πήρε το χαρτί, το τσίτωσε καλά-καλά, ξερόβηξε δίς και απεφάνθη:

— Αιτία.

— Αλίμονον, όχι! κύριε μάρτυς. Γράφει απλώς «αίτια».

Έδωσε το χαρτί στόν Πρόεδρο και τράβηξε ένα άλλο.

— Κι' αυτό εδώ, αξιότιμε κύριε μάρτυς; Μπορείτε να μάς πήτε τί γράφει;

Ο αστυνόμος Κοντοχωρίου αναστέναξε ενδομύχως. Ήτανε αλήθεια, πώς ή ορθογραφία και οι τόνοι ήσαν ή αχίλλειος πτέρνα του, την οποίαν, φαίνεται, είχε επισημάνει αυτός ό δόλιος και σατανικός κυρ-Μιχαλάκης. Πήρε το χαρτί στα χέρια, ξερόβηξε και τέλος ψιθύρισε σαν αδιάβαστος μαθητής:

— Πίνω.

— Καλά κάνετε, κύριε μάρτυς, αλλά το χαρτί γράφει απλώς «πεινώ», είπε πάλι ό σατανικός κυρ-Μιχαλάκης.

Και τραβώντας αμέσως ακόμα ένα χαρτί, επρόσθεσε:

— Τούτο δώ, όμως, θα το πετύχετε οπωσδήποτε.

Ο άτυχης Καραπίπερος, ράκος πλέον, έρριξε μιά πανικόβλητη ματιά στό χαρτί πού τούδινε ό δόλιος κυρ-Μιχαλάκης. Είχε πάρει την απόφασι να μην το διαβάση αυτή τη φορά και να διαμαρτυρηθή στόν Πρόεδρο γιά τις άσχετες ερωτήσεις πού του έκανε ή υπεράσπισις. Αλλά οι λέξεις πού ήτανε τώρα γραμμένες στό χαρτί, του ήσαν απολύτως γνωστές και δεν χωρούσε πιά γι' αυτές καμμιά αμφιβολία.

— Ωραία θέα, βροντοφώνησε.

Με φρίκη, όμως, άκουσε πάλι τη συρτή φωνή του σατανικού κυρ-Μιχαλάκη, πού έλεγε:

— Αλίμονον, όχι, κύριε μάρτυς! Γράφει «Ωραία θεά»!

Και χαμογελώντας μεφιστοφελικά:

— Κύριε Πρόεδρε, εφώναξε. Τό απαράμιλλον ξενοδοχείον μας ονομάζεται «Ωραία θεά» και ουχί «Ωραία θέα», ώς ψευδώς καταγγέλλουν οι μηνυταί μας. Προφανώς, ή παρεξήγησις προήλθεν εκ του περιέργου τρόπου κατά τον οποίον χειρίζονται την οξείαν άπαντες οι κάτοικοι Κοντοχωρίου, προεξαρχούσης της αστυνομικής των αρχής. Τίποτε άλλο, κύριε Πρόεδρε...

Τό βράδυ ό Καραπίπερος, εδήλωσε στό χωριό αποφθεγματικά:

— Εχάσαμε την υπόθεσιν συνωδά των άρθρων της οξείας!

★★

ΛΥΣΕΙΣ

(Από τις σελ. 64—65)

Τό ενοχοποιητικό στοιχείο

Άν ή γυναίκα του Ανδρέου είχε κρεμαστή, έπρεπε να είχε ανέβει στην καρέκλα και να είχε αφήσει πάνω σ' αυτήν, όπως και στό πάτωμα, πατημασιές με λάσπη. Ενώ ή καρέκλα δεν είχε ούτε ίχνος από λάσπη.

Ο Ανδρέου, έπειτα από εξαντλητική ανάκρισι, αναγκάστηκε να ομολογήση, ότι είχε βρή τη γυναίκα του λιπόθυμη στην αποθήκη και την είχε κρεμάσει από το δοκάρι της οροφής.

Η μουσική και οι εκτελεσταί

Α. Βιολοντσέλλο.— Β. Φλάουτο.— Γ. Πιάνο.— Δ. Τρομπόνι.— Ε. Άρπα.— Ζ. Βιολί.— Η. Κλαρινέττο (άν εσείς βρήκατε σαξόφωνο, δεν κάνατε λάθος).— Θ. Τρίγωνο.— Ι. Ακορντεόν.

Αριθμητικός πίναξ

Αρκεί να τραβήξετε δύο διαγωνίους.

Η κρυμμένη παροιμία

1) ΣΤΕΛΕΧΟΣ 2) ΣΤΥΓΕΡΟΣ 3) ΜΥΣΤΗΡΙΑ 4) ΑΘΑΝΑΤΟΝ 5) ΠΡΟΛΗΨΙΣ 6) ΠΡΟΘΕΣΙΣ 7) ΜΑΝΙΑΚΟΣ 8) ΑΔΥΝΑΜΙΑ 9) ΑΜΑΧΗΤΟΣ 10) ΑΠΟΣΤΟΛΗ 11) ΚΑΝΟΝΙΔΙ 12) ΥΠΟΘΕΣΙΣ 13) ΜΥΡΟΒΟΛΑ 14) ΚΑΚΟΗΘΗΣ 15) ΔΙΑΘΕΣΙΣ 16 ΑΙΤΙΑΤΟΝ.

Τό γνωμικό είναι: «ΛΕΓΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΝΑΧΗΣ ΤΟΝ ΘΕΟ ΒΟΗΘΕΙΑ».

Μικρό πρόβλημα

7 πορτοκάλια.

Εκδρομή με λεωφορεία

Τό Α χάλασε αφού διέτρεξε 80 χιλ. Τό Β επομένως το συνήντησε στις 11 ή ώρα. Ξεκίνησαν μαζί στις 12. Τά υπόλοιπα 280 χιλ. τα διέτρεξε το λεωφορείο Β μέχρι τις 7 το βράδυ. Εκείνη τη στιγμή το Α βρισκόταν σε απόστασι 140 χιλ. από το τέρμα. Τό Β επέστρεψε πρός συνάντησί του και το συνήντησε στις 9.20 σε απόστασι 93 1)3 χιλ. από το τέρμα. Αυτή ή απόστασι εκαλύφθη σε δύο ώρες και 20'. Ο διευθυντής έφθασε επομένως στό τέρμα στις 11.40'.

Τό ιστορικό μας μυθιστόρημα, «Ο Γιός της Αστραπής», έχει θέμα τη ζωή του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αρχίζει με τη γνωριμία των γονέων του, του Φιλίππου, βασιλέως της Μακεδονίας, και της Ολυμπιάδος, πού ήταν κι' αυτή μιά βασιλοπούλα, από την Ήπειρο. Η γνωριμία αυτή γίνεται περί το 360 π. Χ. στη Σαμοθράκη, στις μεγάλες εορτές των Διονυσιακών μυστηρίων.

ΕΛΑ, κισσοστεφάνωτε, Βάκχε, να σύρης ό ίδιος τούς χορούς, πού γιά χάρη σου στήνουν μέσα στη νύχτα Μαινάδες και Σάτυροι. Φανερώσου μπροστά μας σαν ταύρος, σαν πολυκέφαλο φίδι ή σαν λιοντάρι με πύρινα μάτια. Μά καλύτερα, έλα σαν παλληκάρι πεντάμορφο να πιαστής στού χορού μας την άκρη...». Οι δασωμένες πλαγιές αντιβούϊζαν πέρα ώς πέρα από το ιερό, οργιαστικό τραγούδι των μυημένων. Ήταν ή τελευταία νύχτα των βακχικών μυστηρίων στη Σαμοθράκη. Οι χοροί των πιστών, πού ήταν στεφανωμένοι με πλατύφυλλο κλήμα, κλωνάρια βαλανιδιάς και σγουρό κισσό, κι' είχαν ριγμένα στις πλάτες τους δέρματα από ζώα, ικέτευαν το θεό να κατέβη στ' αγαπημένο νησί του. Κρατώντας στό ένα τους χέρι το θύρσο — ένα κλωνάρι κισσού τυλιγμένο με μαλλί προβάτου — και στό άλλο τη δάδα, οι Βάκχες κι' οι Σάτυροι δρασκελούσαν τα βράχια, άνοιγαν δρόμους μέσα απ' τις λόχμες, υψώνοντας στόν αιθέρα την άγια επίκλησι: «Ευοί, ευάν, Εύϊε Βάκχε!»

Η ΗΧΩ από τα κουφολίθια και τις σπηλιές γύριζε πίσω τις οργιαστικές τους κραυγές, γεμίζοντας την ψυχή τους με δέος. Οι γυναίκες, μέσα στη βακχική μέθη τους, είχαν γίνει Μαινάδες πραγματικές, σαν εκείνες πού συνωδεύανε το θεό όταν πρωτοφανερώθηκε στούς ανθρώπους με το πολύτιμο δώρο του, το κρασί. Έγερναν πίσω τα κεφάλια, αφήνοντας τα μακριά, ξέπλεκα μαλλιά τους στόν άνεμο. Και σπαρταρούσε ή καρδιά τους από λαχτάρα κι' έτρεμαν σύγκορμες στην προσδοκία του ξαναγεννημένου θεού. Οι ιερείς, πού τις μύησαν, τούς το είχαν πεί: «Ο θεός φανερώνεται κάποτε τέτοιες νύχτες, παίρνοντας μέρος στις τελετές. Πολλές φορές τον αντίκρυσαν οι ιέρειές του μέσα στην οργιαστική τους μανία». Ακόμα και τώρα, άν μιά Βακχίδα κατάφερνε να ξεχάση τον εαυτό της, να ξεχάση τα πάντα μέσα σε θεϊκή έκστασι, θάβλεπε ολόσωμο το Διόνυσο να της δίνη το χέρι, εξάρχοντας του χορού. Μά ποιά ήταν άξια γιά μιά τέτοια ευδαιμονία;

ΚΥΤΤΑΞΕ, Παρμενίων, εκείνη τη Βάκχη, πού το κεφάλι της είναι στεφανωμένο με φίδια, πού τάχει δαμάσει το πάθος της. Μά την Ήρα, ποτέ μου δεν είδα πιό άγρια, πιό περήφανη και πιό σαγηνευτική γυναίκα!» Ο Παρμενίων αποκρίθηκε στό σύντροφό του: «Μετρίασε τον ενθουσιασμό σου, γιέ του Αμύντα. Είναι ή Μυρτάλη, ή πρώτη Βακχίδα της Σαμοθράκης. Άκουσε την ερωτική της κραυγή, γιά να χάσης κάθε ελπίδα. Είναι δοσμένη ολόψυχα στό Διόνυσο!» Η απάντησίς του, όμως, δεν αποθάρρυνε το Φίλιππο. «Όποια και νάναι — είπε — θα γίνη δική μου! Είμαι κι' εγώ μυημένος. Έχω το δικαίωμα να πιαστώ στό χορό των Μαινάδων και των Σατύρων». Ο Παρμενίων κούνησε το κεφάλι: «Μακάρι να τη δαμάσης, όπως εκείνη δαμάζει τα φίδια της, βασιλιά μου. Της αξίζει να μοιραστή μαζί σου το θρόνο της Μακεδονίας: γιατί αυτή πού τη λένε Μυρτάλη εδώ, είναι στην πραγματικότητα βασιλοπούλα. Ολυμπιάδα τη λένε στην Ήπειρο, την πατρίδα της».

Ο ΝΕΟΣ, μὲ τὸ στεφάνι τὸ βακχικό, ἦταν κιόλας μακριά, κυνηγώντας τὶς Βάκχες μέσα στὰ σύδεντρα, ποὺ τὰ χρύσωναν οἱ πυρσοί. Ζώνοντας ὁλοένα καὶ ψηλότερα τὸ βουνὸ μὲ τὶς στροφὲς τοῦ χοροῦ της, ἡ βακχικὴ συνοδεία ἀνέβαινε πρὸς τὴν κορυφή. Κάθε τόσο, ὅμως, ἔσπαζε κι' ἀπὸ ἕνας κρίκος τῆς ζωντανῆς ἁλυσίδας. Ἐξαντλημένοι ἀπὸ τὴν κούρασι καὶ τὸ ἔντονο πάθος, οἱ μύστες τοῦ Διονύσου, ξάπλωναν κατὰ γῆς, ὅπου τύχαινε νὰ βρεθῆ καθένας. Οἱ πυρσοὶ ἔσβηναν σιγά - σιγά. Στὸ τέλος δὲν ἀπόμεναν παρὰ μονάχα δυό. Μὰ δὲν πήγαιναν πλάϊ - πλάϊ. Ἀνηφόριζαν πρὸς τὴν κορυφὴ ἀπὸ δυὸ ἀντίθετες κατευθύνσεις. «Λίγο ἀκόμα κι' εἶσαι δικός μου, δικός μου Διόνυσε!» ἔλεγε ἔξαλλη ἡ Μυρτάλη, ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι τὸν ἕνα πυρσό. «Λίγο ἀκόμα καὶ φτάνω στὴν κορυφή, ἐγὼ ποὺ μονάχη ἀπόμεινα πιστή σου...» Καὶ νὰ ποὺ ὀρθώνεται καὶ ἀρχίζει τὸν ξώφρενο χορό της, μόνη ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἀφήνοντας ν' ἀκουστῆ ἡ ἐπίκλησις πρὸς τὸ θεό:

ΙΩ, Βάκχε, φανερώσου γιὰ νὰ σύρης τὸ χορό,
ἕνα νὰ γενῶ μαζί σου μέσα σ' ὄργιο ἱερό!

Μιὰ φωνὴ ἔξαφνα ἀκούστηκε: «Ἐδῶ εἶμαι, γλυκειά μου Μυρτάλη. Τὸ πάθος σου μὲ κατέβασε ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο...». Ἀπίστευτο ὅραμα! Ὁ Διόνυσος βρισκόταν μπροστά της, ἀστραφτερὸς σὰν τὸν ἥλιο, ὑπέρκαλλος, μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ. Ἡ πίστις της εἶχε γεννήσει τὸ θαῦμα. Ἔξαλλη ἀπὸ ἔρωτα καὶ θεῖο πάθος, ἡ Μυρτάλη ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του...

. . . .

Στὴν ἀνατολὴ γλυκοχάραζε κιόλας ἡ μέρα. Κάτω ἀπὸ τὸ ρόδινο φῶς τῆς αὐγῆς, ἡ νέα διέκρινε καθαρὰ τὸ πρόσωπό του. Ἡ ἱερὴ μέθη δὲν τύφλωνε πιὰ τὴ βασιλοπούλα Ὀλυμπιάδα. Εἶδε, πὼς ὁ ἀγαπημένος της ἦταν θνητός. Ἕνας νέος μύστης, ποὺ σὰν κι' αὐτὴν εἶχε βγῆ νικητὴς στὴ δοκιμασία, φτάνοντας μ' ἀναμμένη τὴ δᾶδα καὶ φλογερὴ τὴν καρδιά, στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ.

ΔΕΝ τὸν ἔβλεπε πρώτη φορὰ αὐτὸν ποὺ εἶχε κλέψει τὴν ἀγάπη της, κι' ἂς μὴν ἤξερε τ' ὄνομά του. Συχνὰ εἶχε πιάσει τὸ βλέμμα του καρφωμένο ἐπάνω της, ὅταν ἔπαιρνε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους τὴ μύησι τῆς Διονυσιακῆς λατρείας στὸ ἱερὸ τοῦ Ζαγρέα. Ἄγριος θυμὸς ἄστραψε στὰ μάτια της. «Φύγε, ἱερόσυλε!» φώναξε. Ἐκεῖνος προσπάθησε νὰ τὴν πραΰνη: «Στάσου νὰ σοῦ μιλήσω, Μυρτάλη, ἀγάπη μου...». Ἕνα γέλιο περήφανο ἀποκρίθηκε στὴν ἐρωτικὴ ἱκεσία του: «Ἡ Μυρτάλη ἔσβυσε ἀπόψε μαζὶ μὲ τὴ φλόγα τοῦ πυρσοῦ της. Ποτὲ πιὰ δὲ θὰ ξαναδῆς τὴν ἱέρεια ποὺ πρόσβαλες!». Ὁ Φίλιππος πῆγε νὰ τὴν κρατήση, μὰ στὰ χέρια του ἔμεινε μόνο ὁ πέπλος της. «Θὰ τὰ ξαναποῦμε, Ὀλυμπιάδα!» τῆς φώναξε πειραγμένος. Μὰ ὁ ἄνεμος πῆρε τὰ λόγια του. Μόνος, ὁ Φίλιππος κύτταξε τὰ φίδια τῆς Βάκχης, ποὺ λούφαζαν τρομαγμένα κάτω ἀπ' τὶς πέτρες. Ὕστερα τύλιξε τὸ σβυσμένο πυρσὸ μέσα στ' ἄσπρο μαγνάδι, τἄκρυψε στὸ στῆθος του κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη ἀργὰ τὴν πλαγιά.

ΠΕΡΑΣΕ καιρός. Ὁ Φίλιππος, ποὺ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας του ἦταν πολὺ ταραγμένα, φαινόταν πὼς εἶχε ξεχάσει ὁλότελα τὴν περήφανη Βάκχη τῆς Σαμοθράκης. Μὰ ἐκείνη δὲν τὸν ξεχνοῦσε οὔτε στιγμή. Εἶχε πιὰ γυρίσει στὸν τόπο της, ὅπου ζοῦσε ἀπομονωμένη. Σ' αὐτὸν τὸν ἐξώστη, περνᾶ τὶς περισσότερες ὧρες της καὶ συλλογιέται ἐκείνη τὴ νύχτα. Τὸν ἄθλιο! Νὰ τὸν ἔβλεπε ἔξαφνα μπροστά της! Νἄπεφτε ἐπάνω του, νὰ τὸν ξέσκιζε μὲ τὰ νύχια της, νὰ ξέπλυνε ἐκείνη τὴν ντροπή. Μὰ ποῦ νὰ τὸν βρῆ, ποὺ δὲν ἤξερε οὔτε τ' ὄνομά του; Κάποιες στιγμὲς ἡ σκληρή της καρδιὰ μαλακώνει: Τὸν βλέπει σὰν ἥρωα, ποὺ τὸ κίνητρό του ἦταν ὁ ἔρωτας. Τότε χαμογελᾶ καὶ τὰ μάτια της ξαστερώνουν. Ὁ Διόνυσος ἔχει πάρει γιὰ πάντα, στὴ σκέψι της, τὸ ὡραῖο του πρόσωπο... Μιὰ φωνὴ διακόπτει τώρα τοὺς στοχασμούς της: «Ποιὸν συλλογιέσαι, Ὀλυμπιάδα, καὶ λάμπουν ἔτσι τὰ μάτια σου; Ἔλα κοντά μου, νὰ μάθης τί τύχη λαμπρὴ σοῦ προώρισαν οἱ θεοί».

Η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ γύρισε κι' εἶδε τὸ θεῖο της, τὸν Ἀρύμβα. Στὸ σπίτι του εἶχαν μεγαλώσει κι' αὐτὴ κι' ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ μονάκριβος ἀδερφός της, τὰ δυὸ ὀρφανὰ βασιλόπουλα τῆς Ἠπείρου. «Σὲ γυρεύει σὲ γάμο ὁ Φίλιππος τῆς Μακεδονίας, Ὀλυμπιάδα. Θὰ γίνης μεγάλη βασίλισσα!» τῆς ἀνήγγειλε ὁ θεῖος της. Ἐκείνη ἀποκρίθηκε ψυχρά: «Δὲ βαρέθηκες, θεῖε μου, τόσον καιρὸ νὰ μοῦ φέρνης μνηστῆρες; Τὸ δήλωσα καθαρά, δὲ θὰ παντρευτῶ. Νὰ πῆτε στὸ Φίλιππο, πὼς δὲ δέχομαι. Νὰ στείλετε πίσω τὰ δῶρα του...». Ὁ θεῖος της, ὅμως ἐπέμεινε: «Σὲ παρακαλεῖ ἰδιαίτερα νὰ κυττάξης αὐτὸ ἐδῶ». Τὰ χέρια της ἔτρεμαν, καθὼς ἄρχισε νὰ ξεδιπλώνη τὸν ἄσπρο ἐκεῖνο πέπλο. Μεγάλοι θεοί!... Μὰ τί εἶχε μέσα; Ἕνα μισοκαμένο πυρσό! Ἡ χαρὰ κλόνισε τὰ πόδια της. Ὥστε ὁ ὡραῖος της Βάκχος ἦταν ὁ Φίλιππος. Καὶ τὴν ἀγαποῦσε! Ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἀρύμβα καὶ ξέσπασε σὲ λυγμούς.

ΟΙ γάμοι γιορτάστηκαν μεγαλοπρεπέστατα στὴν καινούργια πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας, τὴν Πέλλα. Ἡ νέα βασίλισσα ἦταν ἀλήθεια πεντάμορφη πάνω στὸ τέθριππο ἅρμα, ποὺ τὸ ράντιζε ὁ κόσμος μὲ τριαντάφυλλα καὶ λεμονανθούς. Δίπλα της ὁ Φίλιππος ἄστραφτε ἀπὸ εὐτυχία... Πέρασαν μῆνες. Ὁ Φίλιππος ὅλο καὶ κέρδιζε νίκες. Καὶ κάποια μέρα, ποὺ εἶχε μπῆ στὴν Ποτίδαια, ὕστερα ἀπὸ πολύμηνη πολιορκία, δέχτηκε τρεῖς ἀγγελιαφόρους. Ὁ πρῶτος, μὲ τὸ στεφάνι τῆς δάφνης, τοῦ ἔφερνε τὸ εὐχάριστο νέο, πὼς ὁ πιστὸς στρατηγός του, ὁ Παρμενίων, εἶχε νικήσει τοὺς Ἰλλυρίους. Ὁ δεύτερος, τοὔδωσε τὸ στεφάνι τῆς Ὀλυμπίας, ὅπου εἶχε νικήσει ἕνα του ἄλογο. Κι' ὁ τρίτος, στεφανωμένος μὲ ρόδα, τοῦ φώναξε ἀπὸ μακριά, πὼς ἡ νέα βασίλισσα εἶχε γεννήσει γιό. «Ἀλέξανδρος εἶναι τ' ὄνομά του», συμπλήρωσε ὁ κήρυκας.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

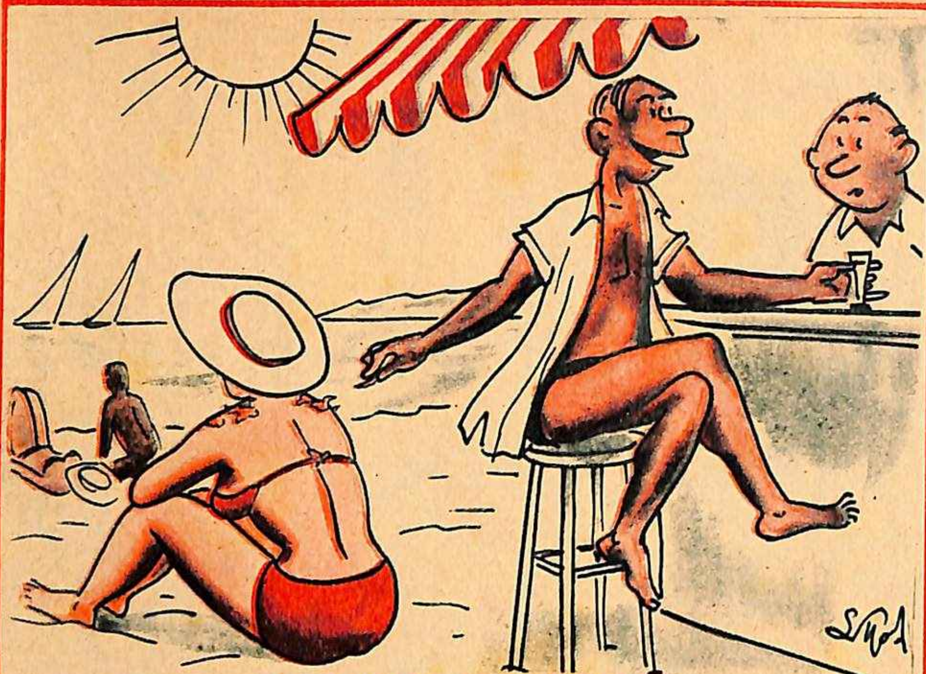

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑΤΙΚΕΣ ΛΙΧΟΥΔΙΕΣ

— Γιὰ τὸ οὖζο, λοιπόν, εἶναι πρώτης τάξεως μεζὲς τὸ ξεροψημένο πετσάκι...

(Τοῦ Σ. ΠΟΛΕΝΑΚΗ)

ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

— Προχωρῆστε, κύριε...
— Βλέπω, δεσποινίς, βλέπω...

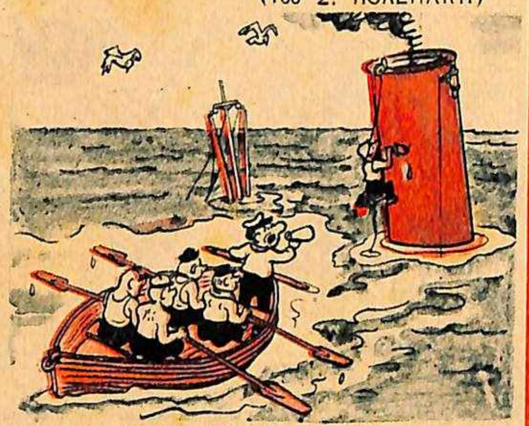

ΠΡΟ ΠΑΝΤΟΣ ΤΑΞΙΣ

— Ἔ! Στὸ δεξὶ μέρος θέλει ἀκόμη λίγο μπογιάτισμα.

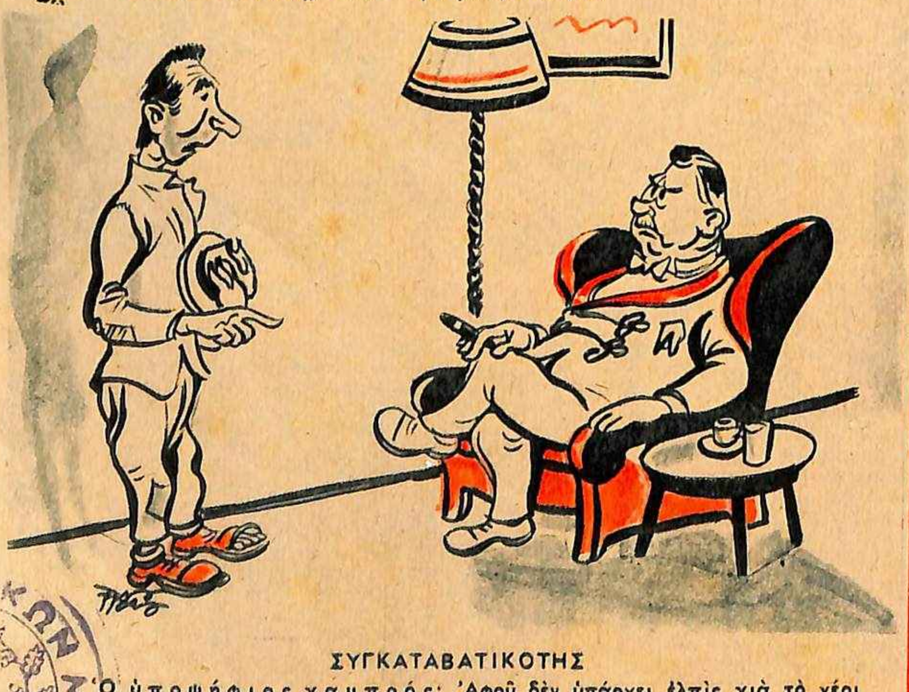

ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ὁ ὑποψήφιος γαμπρός: Ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἐλπὶς γιὰ τὸ χέρι τῆς κόρης σας, μπορῶ νὰ ἐλπίζω τοὐλάχιστον στὴν γόπα τοῦ πούρου;

(Τοῦ Π. ΠΑΥΛΙΔΗ)

6 ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τραγωδία στὸ κολλέγιο

Ὁ διευθυντὴς ἑνὸς κολλεγίου τῆς Ἀργεντινῆς φωνάζει τὸν καθηγητὴ τῶν μαθηματικῶν καὶ τοῦ λέει ἔξαλλος:

— Τί ἐκάνατε; Ἀφήσατε στὴν ἴδια τάξι τὸν υἱὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Χαθήκαμε

— Δὲν μποροῦσα νὰ κάμω διαφορετικά, ἀπήντησε ὁ καθηγητής.

— Δὲν ἤξερε, λοιπόν, τίποτε;

— Ὄχι μόνον δὲν ἤξερε τίποτε, ἀλλὰ καὶ ἀντέγραφε στὶς ἐξετάσεις ἀπὸ τὸν πλαϊνό του, ποὺ εἶναι ὁ πιὸ καλός μου μαθητής.

— Τὸν πιάσατε ἐπ' αὐτοφώρῳ;

— Ὄχι.

— Σᾶς τὸ ὡμολόγησε ὁ ἴδιος;

— Ὄχι.

— Τότε;

— Ὄχι μόνον οἱ ἀπαντήσεις του στὰ ἐρωτήματα ἦταν ἀκριβῶς οἱ ἴδιες μὲ τοῦ διπλανοῦ του ἀλλὰ καὶ στὸ τελευταῖο ἐρώτημα, ποὺ ὁ πλαϊνός του ἔγραψε «δὲν ξέρω τὴ λύσι», ἔγραψε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ὑπουργοῦ «δυστυχῶς οὔτε καὶ ἐγώ».

Ὁ Ἡρακλῆς... λήσταρχος

Περιοδεύοντας κάποτε στὴν Ἑλλάδα, ἔφθασε ὁ βασιλεὺς Ὄθων καὶ στὸν ποταμὸ Εὔηνο, ὅπου, κατὰ τὴν μυθολογία, ὁ Ἡρακλῆς εἶχε σκοτώσει τὸν Κένταυρο Νέσσο. Γυρίζοντας τότε πρὸς ἕνα ἀξιωματικὸ τῆς Χωροφυλακῆς, ποὺ τὸν συνώδευε, τὸν ρώτησε:

— Ἐδῶ δὲν σκότωσε νομίζω, ὁ Ἡρακλῆς τὸν Νέσσο;

— Δὲν ξέρω, μεγαλειότατε, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξιωματικός. Ἐγὼ τώρα βγῆκα στὴν καταδίωξι. Πρὶν ὑπηρετοῦσα στὸ τμῆμα μεταγωγῶν.

Διπλῆ ἐπιτυχία

Ἡ ἀμερικανικὴ πρεσβεία τοῦ Λονδίνου παρεκάλεσε τὴν ἀστυνομία νὰ ἀνεύρῃ κάποια δεσποινίδα Κάθριν Μπούθ, ποὺ εἶχε γίνει κληρονόμος μιᾶς μεγάλης περιουσίας. Ἰδιαιτέρως παρεκάλεσε ἡ πρεσβεία νὰ γίνῃ ἡ σχετικὴ ἔρευνα χωρὶς θόρυβο.

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἐκάλεσε ἕνα ἀπὸ τοὺς πιὸ ἱκανοὺς ἀστυνομικοὺς καὶ τοῦ ἀνέθεσε τὴν ὑπόθεσι. Μερικὲς ἑβδομάδες ἀργότερα τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν ρώτησε:

— Τί ἀπέγινε ἐκείνη ἡ ἔρευνα; Τὴν βρῆκες τὴν νέα;

— Τὴν βρῆκα ἐδῶ καὶ τρεῖς ἑβδομάδες.

— Καὶ ποῦ εἶναι;

— Σπίτι μου.

— Γιατί;

— Τὴν παντρεύθηκα.

Ἐστὲ σύντομοι

Σ' ἕναν ἀρχάριο Ἄγγλο δημοσιογράφο ἔγινε παρατήρησις νὰ εἶναι σύντομος καὶ νὰ μὴ περιπλέκεται σὲ μακροσκελεῖς περιγραφές.

Τὸ ἑπόμενο ρεπορτὰζ ποὺ ἔγραψε ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

«Ἕνα φοβερὸ γεγονὸς συνέβη χθὲς τὸ βράδυ. Ὁ σὲρ Ρέτζι Μπλάνκ, καλεσμένος σ' ἕνα χορὸ τῆς λαίδης Μπρίνκ, αἰσθάνθηκε ἄσχημα, πῆρε τὸ καπέλλο του, τὸ παλτό του, τὸ μπαστοῦνι του, ἕνα ταξί, ἕνα πιστόλι ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὴ ζωή του. Ἦταν καλὸς ἄνθρωπος. Πολλοὶ λυπήθηκαν».

Ἰνκόγνιτο

«Ὁ μαχαραγιᾶς ταξιδεύει ὑπὸ αὐστηρότατο ἰνκόγνιτο καὶ θὰ καταλύσῃ στὸ ξενοδοχεῖο «Ρὶτζ» μαζὺ μὲ τὴν ἀκολουθία του, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 276 πρόσωπα, ποὺ φοροῦν, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος, μακρυὲς λευκὲς κελεμπίες καὶ κόκκινα σανδάλια. Ὁ μαχαραγιᾶς φοράει γιὰ διακριτικὸ τοῦ ἀξιώματός του ἕνα κόκκινο τουρμπάνι μὲ μαύρη μακρυὰ φούντα. Εἰδικὴ παράκλησις τοῦ μαχαραγιᾶ εἶναι νὰ μὴ γίνῃ γνωστὸ ὅτι εὑρίσκεται στὴν πόλι μας μαζὺ μὲ τὴν ἀκολουθία του».

Μὲ τὴν ἡσυχία του

Ὁ περίφημος Ἀμερικανὸς κωμικὸς Ρόμπερτ Μπέντσλεϋ ἔπινε κοκταίηλ μὲ τζὶν δευτέρας ποιότητος.

— Αὐτὸ ποὺ πίνεις, παρετήρησε ἕνας φίλος του, σὲ δηλητηριάζει σιγὰ-σιγά.

— Δὲν μὲ νοιάζει, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Μπέντσλεϋ, δὲν βιάζομαι καθόλου!

ΣΥΝΕΒΗ ΧΘΕΣ...

Τὰ πολυτάραχα καὶ συμπυκνωμένα γεγονότα τῶν τελευταίων χρόνων ἔχουν σβύσει ἀπὸ τὴν μνήμη μας καὶ τὰ σπουδαιότερα συμβάντα, ποὺ ἀπετέλεσαν ἄλλοτε «θέματα τῆς ἡμέρας» Ἡ σελὶς αὐτὴ θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ ξαναφέρουμε στὴ μνήμη μας ὅλα ἐκεῖνα τὰ περιστατικὰ ποὺ εἶχαν συνδεθῆ ἄλλοτε τόσο στενὰ μὲ τὴν καθημερινὴ ζωή μας.

1929: Σὰν ἐξωτικὴ δάσι φαντάζει ἡ πλατεῖα τῆς Ὁμονοίας μὲ τοὺς πανύψηλους φοίνικές της. Γύρω-γύρω ἔχουν τὸ «στέκι» τους τὰ μόνιππα καὶ οἱ βιτώριες. Αὐτὸ τὸ χρόνο ὅμως ἀρχίζει ἡ κατασκευὴ τοῦ ἠλεκτρικοῦ σταθμοῦ, οἱ θεώρατοι φοίνικες κόβονται καὶ ἡ πλατεῖα «ἐξωραΐζεται» μὲ φρικτὰ ὁμοιώματα 8 ἀπὸ τὶς 9 Μοῦσες, ποὺ ἀπομακρύνει ἀργότερα ὁ μακαρίτης Κοτζιᾶς.

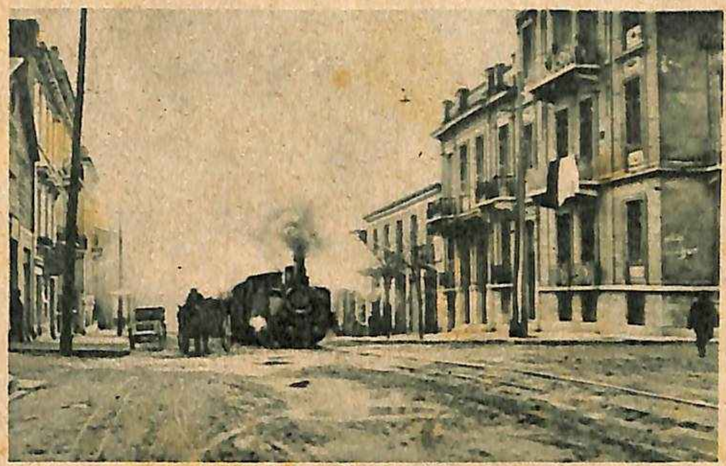

1930: Τὸν ἑπόμενο χρόνο ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν πλατεῖα Λαυρίου, ὅπου ἔχει τὴν ἀφετηρία του καὶ ὁ σιδηρόδρομος τῆς Κηφισιᾶς, τὸ περιβόητο «θηρίο». Ὡς καινούργια ἀφετηρία του ὁρίζεται ἡ πλατεῖα τῆς Ἀττικῆς. Τὸ 1938 τὸ «θηρίο» πεθαίνει ὁριστικά, ὅπως εἶχε πεθάνει πολλὰ χρόνια πρὶν καὶ ὁ συνάδελφός του, ὁ «κωλοσούρτης» τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου.

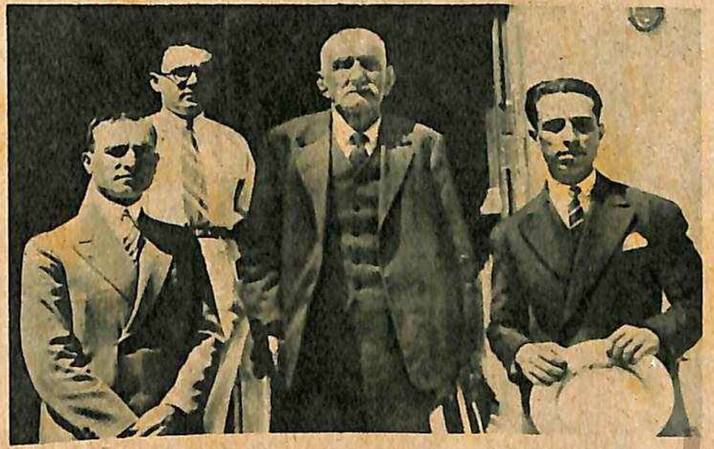

1930: Στὴν Ἀθήνα φθάνει ὁ Ζάρο-Ἀγᾶς, ὁ νεώτερος Μαθουσάλας, ποὺ πέθανε ἀργότερα σὲ ἡλικία 157 ἐτῶν. Ἦταν ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἀπὸ γονεῖς γενιτσάρους. Ὁ Ζάρο Ἀγᾶς πολέμησε στὴν Αἴγυπτο κατὰ τοῦ Ναπολέοντος καὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων τὸ 1821. Ὁ Ζάρο-Ἀγᾶς διακρίνεται στὴν φωτογραφία μαζὶ μὲ μερικοὺς νεαροὺς τότε δημοσιογράφους.

1925: Ἀνοίγει τὶς πύλες του ὁ Ἱππόδρομος στὸ Δέλτα τοῦ Φαλήρου. Ἂν καὶ ἡ ἐγκατάστασίς του ἔχει προκαλέσει θύελλα διαμαρτυριῶν, οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Ἀτθίδες ἀποδεικνύονται ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ μανιώδεις φίλιπποι. Οἱ πρῶτες κοῦρσες συγκεντρώνουν πολὺν κόσμο. Οἱ κομψὲς Ἀθηναῖες βρίσκουν τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὰ νέα τους φορέματα.

1924: Ἔπειτα ἀπὸ τὴν μικρασιατικὴ καταστροφὴ καὶ τοὺς ἐσωτερικοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνες ἀνακηρύσσεται ἡ Δημοκρατία στὶς 25 Μαρτίου. Κυριώτεροι πρωτεργάτες της εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος Παπαναστασίου, ὁ ναύαρχος Χατζηκυριάκος καὶ ὁ στρατηγὸς Κονδύλης, οἱ εἰκόνες τῶν ὁποίων περιφέρονται ἀπὸ ἐνθουσιώδεις διαδηλωτὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

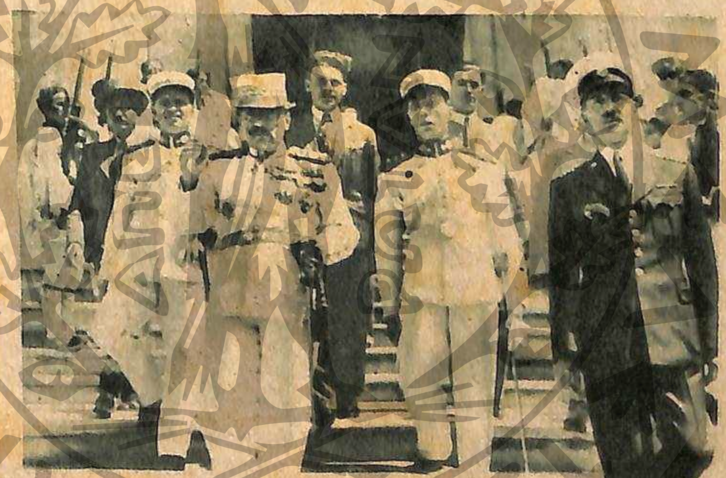

1935: Μετὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ κινήματος τῆς 1ης Μαρτίου ὁ στρατηγὸς Κονδύλης πρωτοστατεῖ στὴν κατάργησι τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς Συνταγματικῆς Βασιλείας καὶ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911. Διατελεῖ καὶ Ἀντιβασιλεὺς μέχρι τῆς 16ης Νοεμβρίου 1935, ὁπότε, κατόπιν δημοψηφίσματος ἐπανέρχεται στὸ θρόνο του ὁ Γεώργιος Β΄

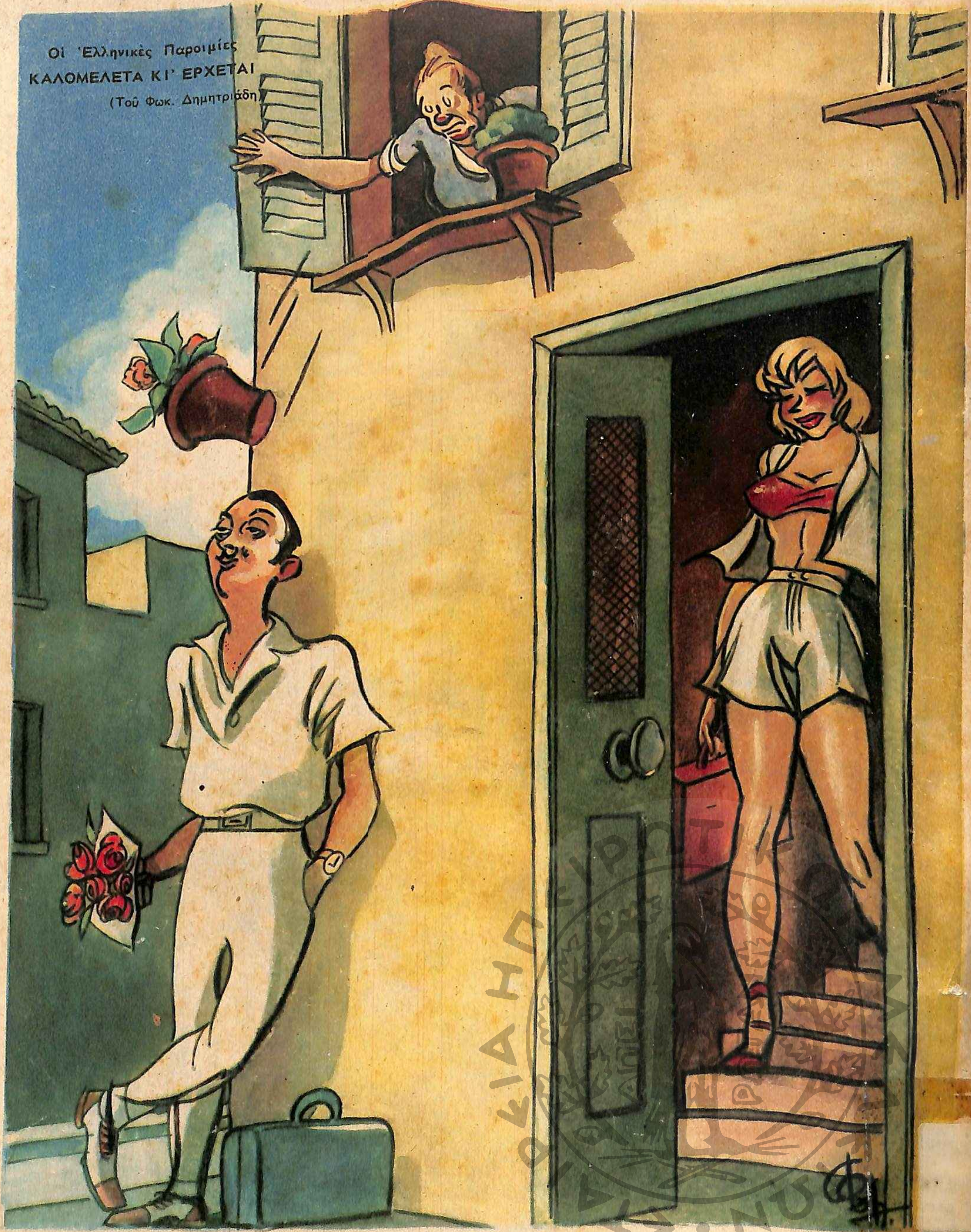
Οἱ Ἑλληνικὲς Παροιμίες
ΚΑΛΟΜΕΛΕΤΑ ΚΙ' ΕΡΧΕΤΑΙ
(Τοῦ Φωκ. Δημητριάδη)